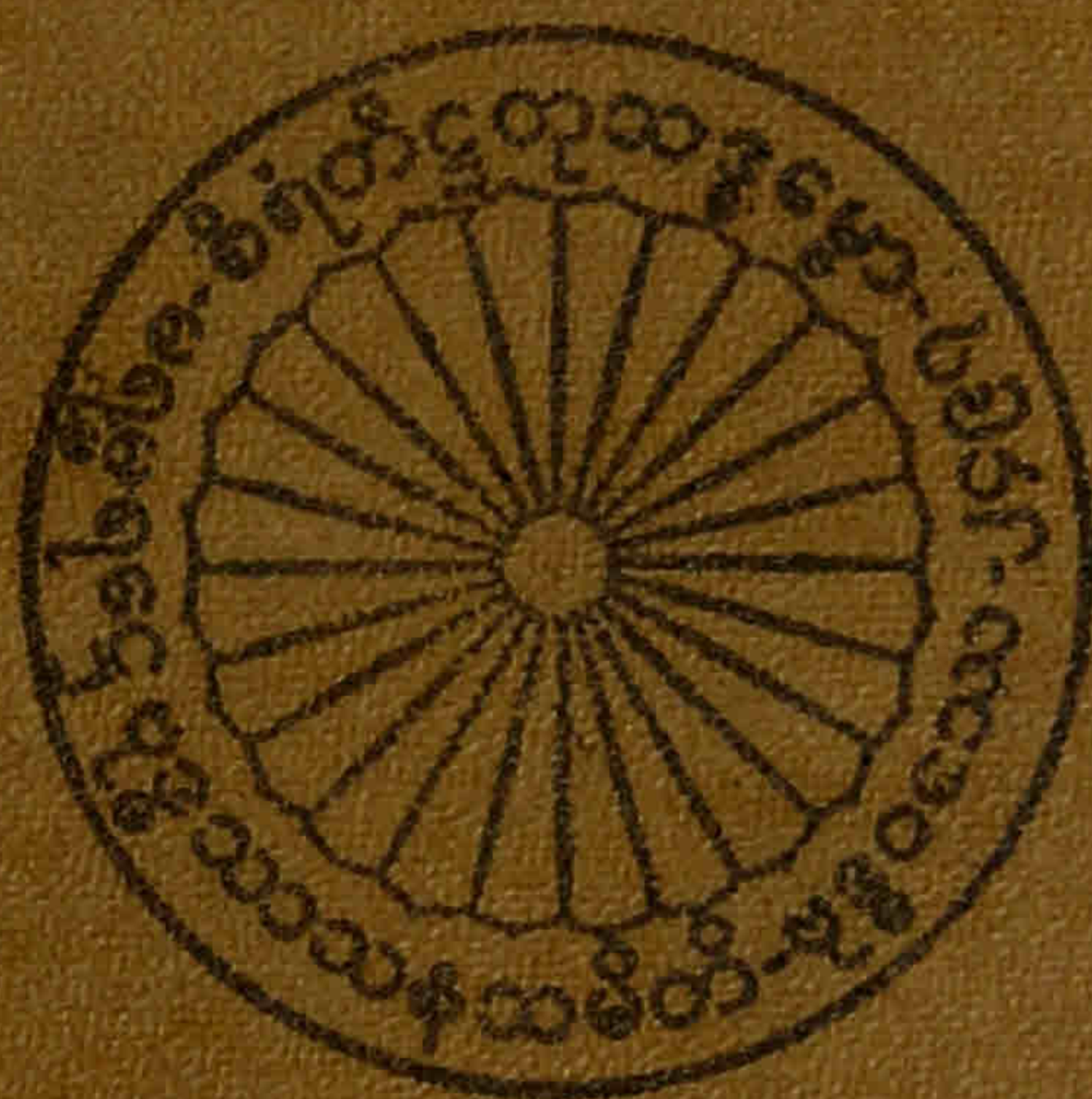

သုတ္တန္တိဝိသုဒ္ဓိကော ဗုဒ္ဓကနိကာယေ
 ပေတဝတ္ထုပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
 ဘဒ္ဒန္တဘေဒိယ ဓမ္မပါလတ္တေရေန ကတော
 ပရမတ္ထဝိပနိ နာမ

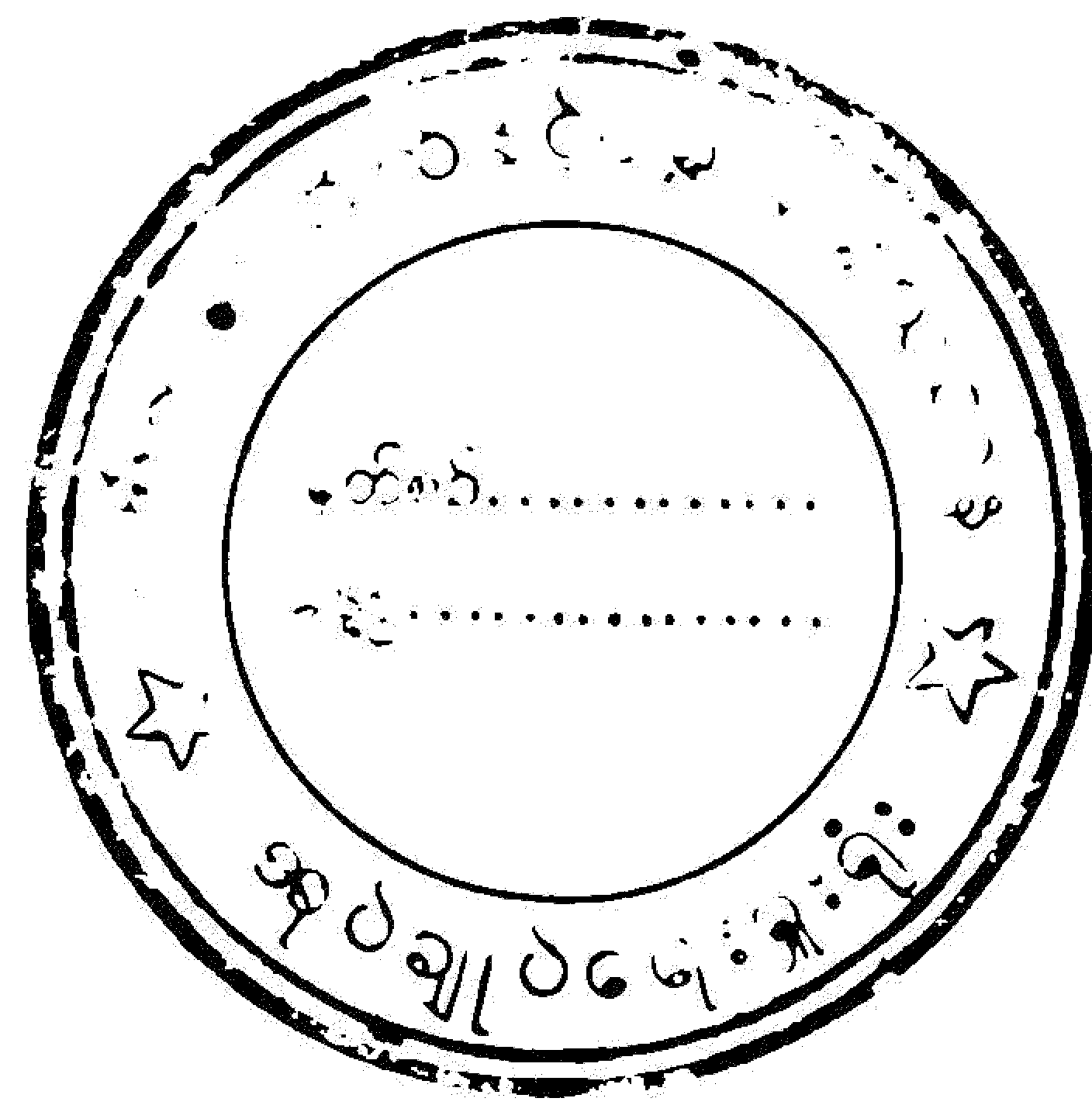

ပေတဝတ္ထုဒြာဌကထာ

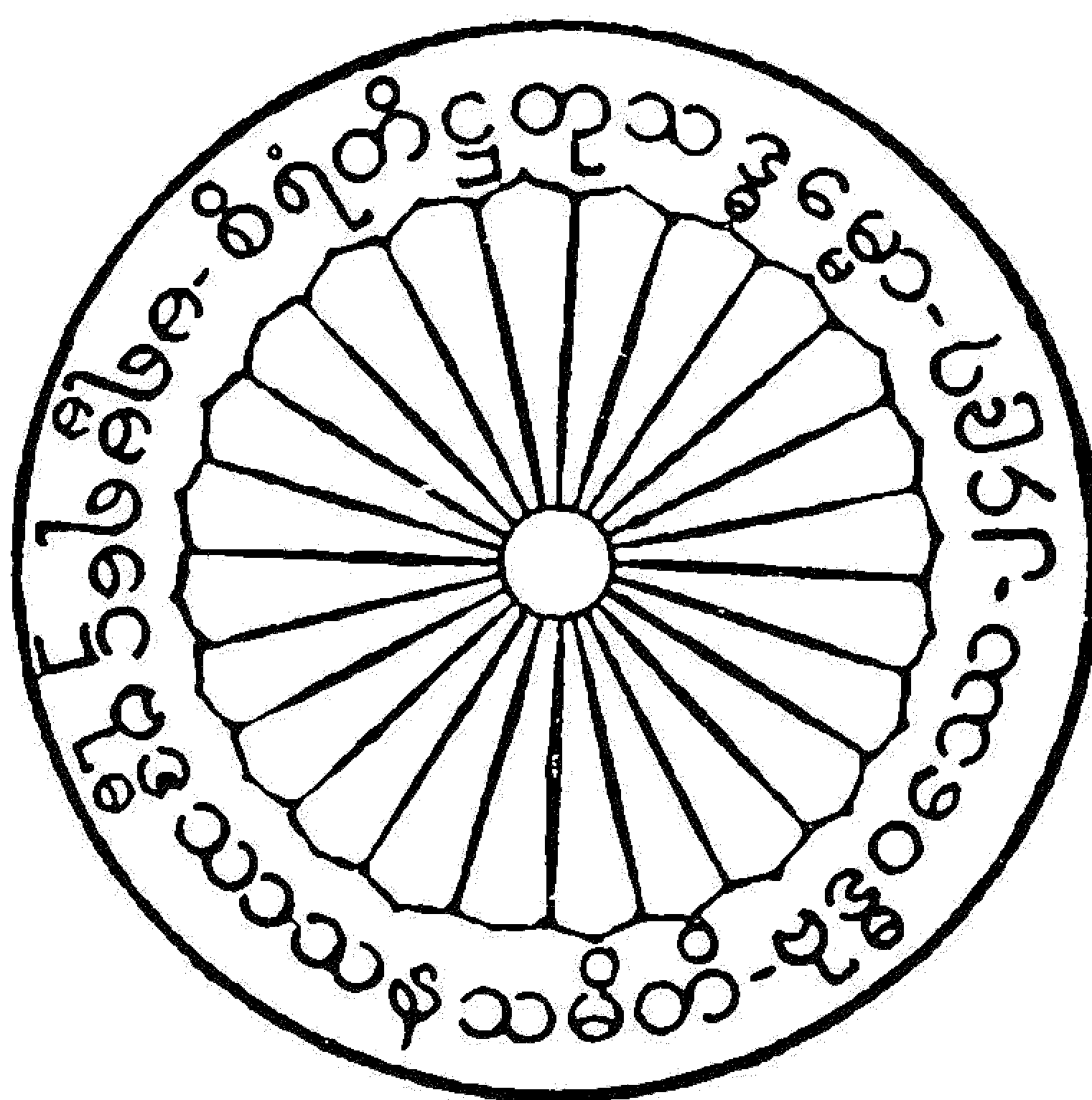

ဓမ္မစရန္တ ဗုဒ္ဓသာသနသင်္ဂဏိယာ
 ဗုဒ္ဓကယန္တရာဇာယ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

သုတ္တန္တပိဋကေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ
ပေတဝတ္ထုပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တဘရိယ ဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ
ပရမတ္ထဗီပနီ နာမ

ပေတဝတ္ထုဘုဒ္ဓကထာ

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တလယေ မုဒ္ဒါပိတာ

ပေတဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋက
ဂန္ထာရမ္ဘကထာ	၁
၁-ဥရဂဝဂ္ဂ			
၁-ခေတ္တပမပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၃
၂-သုကရမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၉
၃-ပူတိမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၁
၄-ပိဋ္ဌမိတလိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၅
၅-တိရောကုဋ္ဌပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၈
၆-ပဉ္စပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၉
၇-သတ္တပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၃၄
၈-ဂေါဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၃၆
၉-မဟာပေသကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၄၀
၁၀-ခလ္လာဋိယပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၄၃
၁၁-နာဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၅၀
၁၂-ဥရဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၅၆
၂-ဥဒရိဂ္ဂ			
၁-သံသာရမောစကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၆၂
၂-သာရိပုတ္တတ္ထေရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၇၂
၃-မတ္တာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၇၆
၄-နန္ဒာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၈၄
၅-မဋ္ဌကုဏ္ဍလိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၈၇
၆-ကဏ္ဍပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၈၇
၇-နပပါလသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၉၄
၈-စူဠသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၉၉
ပေတဝတ္ထု-၌ က			

မာတိကာ			ပိဋက
၉-အင်္ဂုရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၀၄
၁၀-ဥတ္တရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၃၁
၁၁-သုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၃၅
၁၂-ကဏ္ဍမုဏ္ဍပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၄၀
၁၃-ဥဗ္ဗရိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၄၀

၃-ဇုဇ္ဇဝဂ္ဂ

၁-အဘိဇ္ဇမာနပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၅၆
၂-သာဏဝါသိတ္တေရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၆၄
၃-ရထကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၇၂
၄-ဘုသပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၇၆
၅-ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၇၉
၆-သေရိဏီပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၈၅
၇-မိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၉၉
၈-ဒုတိယမိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၉၂
၉-ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၉၄
၁၀-ဓာတုဝိဝဏ္ဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၉၆

၄-မဟာဝဂ္ဂ

၁-အဗ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၀၀
၂-သေရိသကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၂၇
၃-နန္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၂၇
၄-ရေဝတီပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၄၀
၅-ဥစ္ဆုပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၄၀
၆-ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၄၃
၇-ရာဇပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၄၆
၈-ဂူထခါဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၄၉
၉-ဂူထခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၅၂

ပေတဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ

[၈]

မာတိကာ			ပိဋက
၁၀-ဂဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၅၂
၁၁-ပါဠိလိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၅၄
၁၂-အဗ္ဗဝနပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၅၆
၁၃-အက္ခရက္ခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၅၉
၁၄-ဘောဂသံဟရဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၆၁
၁၅-သေဋ္ဌိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၆၂
၁၆-သဋ္ဌိကုဋပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၂၆၅
နိဂမနကထာ	၂၆၉

ပေတဝတ္ထုအဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

ပေတဝတ္ထုဒ္ဓကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

မဟာကာရဏိကံ နာထံ၊ ဥေယျသာဂရပါရဂုံ။
ဝန္တေ နိပုဏဂမ္ဘိရ-ဝိစိတြနယဒေသနံ။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ၊ ယေန နိယုန္တိ လောကတော။
ဝန္တေ တမုတ္တမံ ဓမ္မံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ။

သီလဒါနဂုဏသမ္ပန္နာ၊ ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု ယော။
ဝန္တေ အရိယသံဃံ တံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

ဝန္တနာဇနိတံ ပုညံ၊ ဣတိ ယံ ရတနတ္ထယေ။
ဟိတန္တရာယော သဗ္ဗတ္ထ၊ ဟုတွာဟံ တဿ တေဇသာ။

ပေတေဟိ စ ဝိကတံ ကမ္မံ၊ ယံ ယံ ပုရိမဇောတိသု။
ပေတဘာဝါဝဟံ တံ တံ၊ တေသံ ဟိ ဖလဘေဒတော။

ပကာသယန္တိ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဒေသနာ ယာ ဝိသေသတော။
သံဝေဂဇနိကမ္ပ-ဖလပစ္စက္ခကာရိနိ။

ပေတဝတ္ထုတိ နာမေန၊ သုပရိညာတဝတ္ထုကာ။
ယံ ခုဒ္ဒကနိကာယသ္မိံ၊ သင်္ဂါယိံသု မဟေသယော။

တဿ သမ္မာဝလမ္ဗိတွာ၊ ပေါရာဏဌကထာနယံ။
တတ္ထ တတ္ထ နိဒါနာနိ၊ ဝိဘာဝေန္တော ဝိသေသတော။

၁-တေဟိ တေဟိ (က)

သုဝိသုဒ္ဓိ အသံကိဏ္ဍံ၊ နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ သမယံ အဝိလောမယံ။

ယထာဗလံ ကရိဿာမိ၊ အတ္တသံဝဏ္ဏနံ သုဘံ။
သက္ကစ္စံ ဘာသတော တံ မေ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါတိ။

တတ္ထ ပေတဝတ္ထုတိ သေဋ္ဌိပုတ္တာဒိကဿ တဿ တဿ သတ္တဿ ပေတ-
ဘာဝဟေတုဘူတံ ကမ္မံ၊ တဿ ပန ပကာသနဝသေန ပဝတ္ထော “ခေတ္တု-
ပမာ အရဟန္တာ”တိအာဒိကော ပရိယတ္တိဓမ္မော ဣမ “ပေတဝတ္ထု”တိ
အဓိပ္ပေတော။

တယိဒံ ပေတဝတ္ထု၊ ကေန ဘာသိတံ၊ ကတ္ထ ဘာသိတံ၊ ကဒါ ဘာသိတံ၊
ကဿာ စ ဘာသိတန္တိ။ ဝုစ္စတေ—ဣဒံ ဟိ ပေတဝတ္ထု၊ ဒုဝိဓေန ပဝတ္ထံ
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဝသေန ပုစ္ဆာဝိဿန္ဓနဝသေန စ။ တတ္ထ ယံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဝသေန ပဝတ္ထံ၊
တံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ၊ ဣတရံ နာရဒတ္ထေရာဒိဟိ ပုစ္ဆိတံ တေဟိ တေဟိ
ပေတေဟိ၊ ဘာသိတံ။ သတ္တာ ပန ယသ္မာ နာရဒတ္ထေရာဒိဟိ တသ္မိံ တသ္မိံ
ပုစ္ဆာဝိဿန္ဓနေ အာရေစိတေ တံ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ
ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗမ္ပေတံ ပေတဝတ္ထု၊ သတ္တာရာ ဘာသိဇာမေဝ
နာမ ဇာတံ။ ပဝတ္ထိတဝရဓမ္မစက္ကေ ဟိ သတ္တရိ တတ္ထ တတ္ထ ရာဇဂဟာဒိသု
ဝိဟရန္တေ ယေဘုယျေန တာယ တာယ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ ပုစ္ဆာဝိဿန္ဓနဝသေန
သတ္တာနံ ကမ္မဗလပစ္စက္ခကရဏာယ တံ တံ ပေတဝတ္ထု၊ ဒေသနာရဋ္ဌန္တိ အယံ
တာဝေတ္ထ “ကေန ဘာသိတ”န္တိအာဒိနံ ပဒါနံ သာဓာရဏတော၊ ဝိဿန္ဓနာ။
အသာဓာရဏတော ပန တဿ တဿ ဝတ္ထုဿ အတ္တဝဏ္ဏနာယမေဝ
အာဂမိဿတိ။

တံ ပနေတံ ပေတဝတ္ထု၊ ဝိနယပိဋကံ သုတ္တန္တပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကန္တိ တိသု
ပိဋကေသု သုတ္တန္တပိဋကပရိယာပန္တံ၊ ဒီဃနိကာယော မဇ္ဈိမနိကာယော
သံယုတ္တနိကာယော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ ပဉ္စသု နိကာ-
ယေသု ခုဒ္ဒကနိကာယပရိယာပန္တံ၊ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ
ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လန္တိ နဝသု သာသနဇင်္ဂေသု
ဂါထာသင်္ဂဟံ၊

“ဒွါသီတိ” ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ၊ ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော”တိ။—

ဧဝံ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန ပဋိညာတေသု စတုရာသီတိယာ ဓမ္မက္ခန္ဓ-
သဟဿေသု ကတိပယဓမ္မက္ခန္ဓသင်္ဂဟံ၊ ဘာဏဝါရတော စတုဘာဏဝါရမတ္ထံ၊
ဝဂ္ဂတော ဥရဂဝဂ္ဂေါ ဥဗ္ဗရိဝဂ္ဂေါ စူဠဝဂ္ဂေါ မဟာဝဂ္ဂေါတိ စတုဝဂ္ဂသင်္ဂဟံ။
တေသု ပဌမဝဂ္ဂေ ဒွါဒသ ဝတ္ထုနိ၊ ဒုတိယဝဂ္ဂေ တေရသ ဝတ္ထုနိ၊ တတိယ-
ဝဂ္ဂေ ဒသ ဝတ္ထုနိ၊ စတုတ္ထဝဂ္ဂေ သောဠသ ဝတ္ထုနိတိ ဝတ္ထုတော ဧကပညာသ-
ဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတံ။ တဿ ၇ ဝဂ္ဂေသု ဥရဂဝဂ္ဂေါ အာဒိ၊ ဝတ္ထုသု ခေတ္တပမပေတ-
ဝတ္ထု အာဒိ၊ တဿာပိ “ခေတ္တပမာ အရဟန္တာ”တိ အယံ ဂါထာ အာဒိ။

၁-ဥရဂဝဂ္ဂ

၁-ခေတ္တပမပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

တံ ပုနေတံ ဝတ္ထု ဘဂဝါရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တော ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ
အညတုရံ သေဋ္ဌိပုတ္တပေတံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ရာဇဂဟေ ကိရ အညတရော
အစော မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ ပဟူတဝိတ္ထုပကရဏော အနေကကောဋိ-
နေသန္တိစယော သေဋ္ဌိ အဟောသိ၊ တဿ မဟာနေသမ္ပန္နတာယ “မဟာနေ-
သေဋ္ဌိ”တွေဝ သမညာ အဟောသိ။ ဧကောဝ ပုတ္တော ၇ အဟောသိ ဝိယော
မနာပေါ။ တသ္မိံ ဝိညုတံ ပတ္တေ မာတာပိတရော ဧဝံ စိန္တေသုံ “အမှာကံ
ပုတ္တဿ ဒီဝသေ ဒီဝသေ သဟဿံ သဟဿံ ပရိဗ္ဗယံ ကရောန္တဿ
ဝဿသတေနာပိ အယံ နေသန္တိစယော ပရိက္ခယံ န ဂမိဿတိ၊ ကိံ ဣမဿ
သိပ္ပုဂ္ဂဟဏပရိဿမေန၊ အကိလန္တကာယစိတ္တော ယထာသုခံ ဘောဂေ
ပရိဘုဉ္ဇတူ”တိ သိပ္ပံ န သိက္ခာပေသုံ။ ဝယပ္ပတ္တေ ၂ ပန ကုလရူပယောဗ္ဗန-
ဝိလာသသမ္ပန္နံ ကာမာဘိမုခံ ဓမ္မသညာဝိမုခံ ကညံ အာနေသုံ။ သော တာယ
သဒ္ဓိံ အဘိရမန္တော ဓမ္မေ စိတ္တမတ္တမ္ပိ အနုပ္ပါဒေတွာ သမဏဗြာဟ္မဏဂုရုဇနေသု
အနာဒရော ၆ ဟုတွာ ဓုတ္တဇနပရိဝုတော ရဇ္ဇမာနော ပဉ္စကာမဂုဏေ ရတော
ဂိဋ္ဌေါ မောဟေန အန္တော ဟုတွာ ကဗလံ ဝီတိနာမေတွာ မာတာပိတူသု
ကာလကတေသု နဋနာဋကဂါယကာဒီနိယထိစ္ဆိတံ ဒေန္တော ဓနံ ဝိနာသေတွာ

၁-ဒွါသီတိ (သီ)

၄-အထဿ ကေပုတ္တော (က)

၂-၃ ၂-၃၄၇-ပိဋေ ထေရဂါထာယံ။

၅-ဝယပ္ပတ္တဿ (သီ၊ ဣ)

၃-တတ္ထ (သီ၊ ဣ)

၆-အဂါရဝေါ (က)

န စိရဿေဝ ပါရိဇညပ္ပတ္တော ဟုတွာ ဣဏံ ဂဟေတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တော ပုန ဣဏမ္ပိ အလဘိတွာ ဣဏာယိကေဟိ စောဒိယမာနော တေသံ အတ္တနော ခေတ္တဝတ္ထုဃရာဒီနိ ဒတွာ ကပါလဟတ္တော ဘိက္ခံ စရိတွာ ဘုဉ္ဇန္တော တသ္မိယေဝ နဂရေ အနာထသာလာယံ ဝသတိ။

အထ နံ ကေဒိဝသံ စောရာ သမာဂတာ ဧဝမာဟံသု “အဟ္မော ပုရိသကိံ တုယံ ဣမိနာ ဒုဇ္ဇိဝိတေန၊ တရုဏော တွမသိ ထာမဇဝဗလသမ္ပန္နော၊ ကဿာ ဟတ္ထပါဒဝိကလော ဝိယ အစ္ဆသိ၊ ဧဟိ အမေဟိ သဟ စောရိကာယ ပရေသံ သန္တကံ ဂဟေတွာ သုခေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေဟိ”တိ။ သော “နာဟံ စောရိကံ ကာတုံ ဇာနာမီ”တိ အာဟ။ စောရာ “မယံ တံ သိက္ခာပေမ၊ ကေဝလံ တံ အမှာကံ ဝစနံ ကရေဟိ”တိ အာဟံသု။ သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋိစ္ဆိတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ အဂမာသိ။ အထ တေ စောရာ တဿ ဟတ္ထေ မဟန္တံ မုဂ္ဂရံ ဒတွာ သန္တိံ ဆိန္ဒိတွာ ဃရံ ပဝိသန္တာ တံ သန္တိမုခေ ဌပေတွာ အာဟံသု “သစေ ဣမ အညော ကောစိ အာဂစ္ဆတိ၊ တံ ဣမိနာ မုဂ္ဂရေန ပဟရိတွာ ကေပ္ပဟာရေနေဝ မာရေဟိ”တိ။ သော အန္ဓဗာလော ဟိတာဟိတံ အဇာနန္တော ပရေသံ အာဂမနမေဝ ဩလောကေန္တော တတ္ထ အဋ္ဌာသိ၊ စောရာ ပန ဃရံ ပဝိသိတွာ ဂယုပဂံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဃရမနုဿေဟိ၊ ဣတမတ္တာဝ ဣတော စိတော စ ပလာယိံသု။ ဃရမနုဿာ ဥဋ္ဌဟိတွာ သီဃံ သီဃံ ဓာဝန္တာ ဣတော စိတော စ ဩလောကေန္တော တံ ပုရိသံ သန္တိဒ္ဓါရေ ဌိတံ ဒိသ္မာ “ဟရေ ဒုဋ္ဌစောရာ”တိ ဂဟေတွာ ဟတ္ထပါဒေ မုဂ္ဂရာဒီဟိ ပေါထေတွာ ရညော ဒဿေသုံ “အယံ ဒေဝ စောရော သန္တိမုခေ ဂဟိတော”တိ။ ရာဇာ “ဣမဿ သီသံ ဆိန္ဒာပေဟိ”တိ နဂရဂုတ္တိကံ အာဏာပေသိ။ “သာဓု ဒေဝါ”တိ နဂရဂုတ္တိကော တံ ဂါဟာပေတွာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဂါဠဗန္ဓနံ ဗန္ဓာပေတွာ ရတ္တဝဏ္ဏဝိရဋ္ဌမာလာဗန္ဓကဏ္ဍံ၊ ဣဋ္ဌကဓုဏ္ဏမက္ခိတသီသံ ဝဇ္ဈပဟဋ္ဌဘေရိဒေသိတမဂ္ဂံ ရထိကာယ ရထိကံ သိဃံာဋ္ဌကေန သိဃံာဋ္ဌကံ ဝိစရာပေတွာ ကသာဟိ တာဠေန္တော အာဃာတနာဘိမုခံ နေတိ၊ “အယံ ဣမသ္မိံ နဂရေ ဝိလုပ္ပမာနကစောရော ဂဟိတော”တိ ကောလာဟလံ အဟောသိ။

တေန စ သမယေန တသ္မိံ နဂရေ သုလသာ နာမ နဂရသောဘိနိ ပါသာဒေ ဌိတာ ဝါတပါနန္တရေန ဩလောကေန္တိ တံ တထာ နိယမာနံ ဒိသ္မာ ပုဗ္ဗေ တေန ကတပရိစယာ “အယံ ပုရိသော ဣမသ္မိံယေဝ နဂရေ မဟတိံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ ဣဒါနိ ဧဝရူပံ အနတ္ထံ အနယဗျသနံ ပတ္တော”တိ တဿ

ကာရညံ^၁ ဥပ္ပါဒေတွာ စတ္တာရော မောဒကေ ပါနိယဉ္စ ပေသေသိ၊ နဂရဂုတ္တိ-
ကဿ စ အာရောစာပေသိ “တာဝ အယျော အာဂမေတု၊ ယာဝါယံ ပုရိသော
ဣမေ မောဒကေ ခါဒိတွာ ပါနိယံ ပိဝိဿတိ”တိ။

အထေတသ္မိံ^၂ အန္တရေ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ
ဩလောကေန္တော တဿ ဗျသနပ္ပတ္တိံ^၃ ဒိသ္မာ ကရုဏာယ သဉ္ဇောဒိတမာနသော
“အယံ ပုရိသော အကတပုညော ကတပါပေါ၊ တေနာယံ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊
မယိ ပန ဂတေ မောဒကေ စ ပါနိယဉ္စ ဒတွာ ဘုဗ္ဗဒေဝေသု ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊
ယန္တုနာဟံ ဣမဿ အဝဿယော ဘဝေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ ပါနိယမောဒကေသု
ဥပနိယမာနေသု တဿ ပုရိသဿ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ သော ထေရံ
ဒိသ္မာ ပဿန္တမာနသော “ကိ” မေ ဣဒါနေဝ ဣမေဟိ မာရိယမာနဿ
မောဒကေဟိ ခါဒိတေဟိ၊ ဣဒံ ပန ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တဿ ပါထေယျံ
ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ မောဒကေ စ ပါနိယဉ္စ ထေရဿ ဒါပေသိ။ ထေရော
တုဿ ပဿာဒသံဝဇနတ္ထံ တဿ ပဿန္တဿေဝ တထာရူပေ ဌာနေ နိသီဒိတွာ
မောဒကေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပါနိယဉ္စ ပိဝိတွာ ဥဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ သော ပန
ပုရိသော စောရဃာတကေဟိ အာဃာတနံ နေတွာ သီသန္တေဒံ ပါပိတော
အနုတ္တရေ ပုညက္ခေတ္တေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနက္ခေတ္တရေ ကတေန ပုညေန ဥဌာရေ
ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တနာရဟောပိ ယသ္မာ “သုလသံ အာဂမ္မ မယာ အယံ
ဒေယျဓမ္မော လဒ္ဓေါ”တိ သုလသာယ ဂတေန သိနေဟေန မရဏကာလေ စိတ္တံ
ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ အဟောသိ၊ တသ္မာ ဟိနကာယံ ဥပပဇ္ဇန္တော ပဗ္ဗတဂဟနသမ္ဘူတေ
သန္တန္တယေ^၄ မဟာနိဂြောဓရက္ခေ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

သော ဣရ သစေ ပဌမဝယေ ကုလဝံသဌပနေ ဥဿုက္ကံ အကရိဿ၊
တသ္မိံ^၅ ယေဝ နဂရေ သေဋ္ဌိနံ အဂ္ဂေါ အဘဝိဿ။ မဇ္ဈိမဝယေ မဇ္ဈိမော၊ ပစ္ဆိမ-
ဝယေ ပစ္ဆိမော။ သစေ ပန ပဌမဝယေ ပဗ္ဗဇိတော အဘဝိဿ၊ အရဟာ
အဘဝိဿ၊ မဇ္ဈိမဝယေ သကဒါဂါမီ အနာဂါမီ ဝါ အဘဝိဿ၊ ပစ္ဆိမဝယေ
သောတာပန္နော အဘဝိဿ။ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေန ပန ဣတ္ထိဓုတ္တော သုရာဓုတ္တော
ဒုစ္စရိတနိရတော အနာဒရိကော^၆ ဟုတွာ အနုတ္တမေန သဗ္ဗသမ္ပတ္တိတော
ပရိဟာယိတွာ မဟာဗျသနံ ပတ္တောတိ ဝဒန္တိ။

အထ သော အပရေန သမယေန သုလသံ ဥယျာနဂတံ ဒိသ္မာ သဉ္ဇာတ-
ကာမရာဂေါ အန္တကာရံ မာပေတွာ တံ အတ္တနော^၇ ဘဝနံ နေတွာ သတ္တာဟံ

၁-ကာရညတံ (သီ၊ ဣ)

၂-တဿ တံ ပဝတ္တိံ (က)

၃-သန္တန္တယေ (က)

၄-အနာဒရိယကော (သီ၊ ဣ)

၅-တံ တတ္ထ အတ္တနော (သီ)

တာယ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ၊ အတ္တာနန္ဓဿာ အာရောစေသိ။ တဿာ မာတာ တံ အပဿန္တိ ရောဒမာနာ ဣတော စိတော စ ပရိတ္တမတိ၊ တံ ဒိသွာ မဟာဇနော “အယျော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ တဿာ ဂတိံ ဇာနေယျ၊ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆေယျာသိ”တိ အာဟ။ သာ “သာဓု အယျော”တိ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ ဝေဠုဝနမဟာဝိဟာရေ ဘဂဝတိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တေ ပရိသပရိယန္တေ ပဿိဿသိ”တိ အာဟ။ အထ သုလဿာ တံ ဒေဝပုတ္တံ အဝေါစ “အယုတ္တံ မယံ တဝ ဘဝနေ ဝသန္တိယာ၊ အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသော၊ မမ မာတာ မံ အပဿန္တိ ပရိဒေဝသောကသမာပန္နာ ဘဝိဿတိ၊ သာဓု မံ ဒေဝ တတ္ထေဝ နေဟိ”တိ။ သော တံ နေတွာ ဝေဠုဝန ဘဂဝတိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တေ ပရိသပရိယန္တေ ဌပေတွာ အဒိဿမာနရူပေါ အဋ္ဌာသိ။

တတော မဟာဇနော သုလသံ ဒိသွာ ဝေမာဟ “အဗ္ဗ သုလသေ တံ ဧတ္တကံ ဒိဝသံ ကုဟိံ ဂတာ၊ တဝ မာတာ တံ အပဿန္တိ ပရိဒေဝသောကသမာပန္နာ ဥမ္မာဒပ္ပတ္တာ ဝိယ ဇာတာ”တိ။ သာ တံ ပဝတ္တိံ မဟာဇနဿ အာစိက္ခိ။ မဟာဇနေန စ “ကထံ သော ပုရိသော တထာပါပပသုတော” အကတကုသလော ဒေဝူပပတ္တိံ ပဋိလဘတိ”တိ ဝုတ္တေ သုလသာ “မယာ ဒါဝိတေ မောဒကေ ပါနိယန္တ အယျဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ဒတွာ တေန ပုညေန ဒေဝူပပတ္တိံ ပဋိလဘတိ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော အတ္ထရိယန္တုတစိတ္တဇာတော အဟောသိ။ “အရဟန္တာ နာမ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ၊ ယေသု အပ္ပကောပိ ကတော ကာရော သတ္တာနံ ဒေဝူပပတ္တိံ အာဝဟတိ”တိ ဥဋ္ဌာရံ ဝီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ ဘိက္ခု တမတ္ထံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ တတော ဘဂဝါ ဣမိဿာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ—

၁။ “ခေတ္တူပမာ အရဟန္တာ၊ ဒါယကာ ကဿကူပမာ။
ဗီဇူပမံ ဒေယျဓမ္မံ၊ ဧတ္တော နိဗ္ဗတ္တတေ ဖလံ။

၂။ ဧတံ ဗီဇံ ကသိ ခေတ္တံ၊ ပေတာနံ ဒါယကဿ စ။
တံ ပေတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဒါတာ ပုညေန ဝစုတိ။

၃။ ဣဓေဝ ကုသလံ ကတွာ၊ ပေတေ စ ပဋိပုဇိယံ။
သဂ္ဂန္တ ကမတိ ၂ ဌာနံ၊ ကမ္ပံ ကတွာန ဘဒ္ဒက”န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၁။ တတ္ထ ခေတ္တပုမာတိ ခိတ္တံ ဝုတ္တံ ဗီဇံ တာယတိ မဟပ္ပလဘာဝ-
ကရဏေန ရက္ခတိတိ ခေတ္တံ၊ သာလိဗီဇာဒီနံ ဝိရဟနဌာနံ။ တံ ဥပမာ ဧတေ-
သန္တိ ခေတ္တပုမာ၊ ကေဒါရသဒိသာတိ အတ္ထော။ အရဟန္တာတိ ခိဏာသဝါ။
တေ ဟိ ကိလေသာရီနံ သံသာရစက္ကဿ အရာနန္တ ဟတတ္တာ၊ တတော ဧဝ
အာရံကတ္တာ၊ ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ၊ ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါ စ
“အရဟန္တာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တတ္ထ ယထာ ခေတ္တံ ဟိ တိဏာဒိဒေါသရဟိတံ
သွာဘိသင်္ခတဗီဇမ္ပိ ဝုတ္တေ ဥတုသလိလာဒိပစ္စယန္တရူပေတံ ကဿကဿ
မဟပ္ပလံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ခိဏာသဝသန္တာနော လောဘာဒိဒေါသရဟိတော
သွာဘိသင်္ခတေ ဒေယျဓမ္မဗီဇေ ဝုတ္တေ ကာလာဒိပစ္စယန္တရသဟိတော ဒါယ-
ကံဿ မဟပ္ပလော ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ခေတ္တပုမာ အရဟန္တာ”တိ။
ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော အယံ တဿ သေခါဒီနမ္ပိ ခေတ္တဘာဝါပဋိက္ခေပတော။

ဒါယကာတိ စိဝရာဒီနံ ပစ္စယာနံ ဒါတာရော ပရိစ္စဇနကာ၊ တေသံ ပရိစ္စာ-
ဂေန အတ္တနော သန္တာနော လောဘာဒီနံ ပရိစ္စဇနကာ ဆေဒနကာ၊ တတော
ဝါ အတ္တနော သန္တာနဿ သောဓကာ၊ ရက္ခကာ စာတိ အတ္ထော။ ကဿ-
ကူပမာတိ ကဿကသဒိသာ။ ယထာ ကဿကော သာလိခေတ္တာဒီနိ
ကသိတွာ ယထာကာလန္တ ဝုတ္တုဒကဒါနနိဟရဏနိဓာနရက္ခဏာဒီဟိ၊ အပ္ပ-
မဇ္ဇန္တော ဥဋ္ဌာရံ ဝိပုလန္တ သဿဖလံ ပဋိလဘတိ၊ ဧဝံ ဒါယကောပိ အရ-
ဟန္တေသု ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေန ပါရိစရိယာယ စ အပ္ပမဇ္ဇန္တော ဥဋ္ဌာရံ ဝိပုလန္တ
ဒါနဖလံ ပဋိလဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒါယကာ ကဿကူပမာ”တိ။

ဗိဇူပမံ ဒေယျဓမ္မန္တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ ဗီဇသဒိသော ဒေယျဓမ္မောတိ
အတ္ထော။ အန္တပါနာဒိကဿ ဟိ ဒသဝိဓဿ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုနော ဧတံ နာမံ။ ဧတ္တော
နိဗ္ဗတ္တတေ ဖလန္တိ တေသ္မာ ဒါယကပဋိဂ္ဂါဟကဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂတော ဒါနဖလံ
နိဗ္ဗတ္တတိ ဝေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ၊ စိရတုရပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တတိ စာတိ အတ္ထော။
တ္ထေ စ ယသ္မာ ပရိစ္စာဂစေတနာဘိသင်္ခတဿ အန္တပါနာဒိဝတ္ထုနော ဘာဝေါ၊
နံ ဣတရဿ၊ တသ္မာ “ဗိဇူပမံ ဒေယျဓမ္မ”န္တိ ဒေယျဓမ္မဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ တေန

၁-ပဋိပုဇိယံ (သီ၊ ဣ)

၄-တေ တံ (က)

၂-ဂမတိ (က)

၃-ခေတ္တဿ ဝါ ပဋိက္ခေပတော (သီ၊ ဣ)

၅-....ရက္ခဏာဒီသု (သီ)

ဒေယျဓမ္မာပဒေသေန ဒေယျဓမ္မဝတ္ထုဝိသယာယ ပရိစ္ဆာဂစေတနာယယေဝ ဗီဇ-
ဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သာ ဟိ ပဋိသန္ဓိအာဒိပ္ပဘေဒဿ တဿ နိဿယာရမ္မဏပ္ပ-
ဘေဒဿ စ ဖလဿ နိပ္ပာဒိကာ၊ န ဒေယျဓမ္မောတိ။

၂။ **ဧတံ ဗီဇံ ကသီ ခေတ္တန္တိ** ယထာဝုတ္တံ ဗီဇံ၊ ယထာဝုတ္တန္တ ခေတ္တံ၊
တဿ ဗီဇဿ တသ္မိံ ခေတ္တေ ဝပနပယောဂသင်္ခါတာ^၁ ကသီ စာတိ အတ္ထော။
ဧတံ တယံ ကေသံ ဣတ္ထိတဗ္ဗန္တိ အာဟာ **“ပေတာနံ ဒါယကဿ စာ”**တိ။ ယဒိ
ဒါယကော ပေတေ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနံ ဒေတိ၊ ပေတာနန္တ ဒါယကဿ စ၊ ယဒိ န
ပေတေ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနံ ဒေတိ၊ ဒါယကဿေဝ ဧတံ ဗီဇံ ဧသော ကသီ ဧတံ ခေတ္တံ
ဥပကာရာယ ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ဣဒါနိ တံ ဥပကာရံ ဒေသေတုံ **“တံ
ပေတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဒါတာ ပုညေန ဝစုတိ”**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တံ **ပေတာ
ပရိဘုဉ္ဇန္တိ**တိ ဒါယကေန ပေတေ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနေ ဒိန္နံ ယထာဝုတ္တခေတ္တ-
ကသိဗီဇသမ္ပတ္တိယာ အနုမောဒနာယ စ ယံ ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ၊ တံ ဒါနဖလံ
ပေတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ **ဒါတာ ပုညေန ဝစုတိ**တိ ဒါတာ ပန အတ္တနေဝံ
ဒါနမယပုညနိမိတ္တံ ဒေဝမနုဿေသု ဘောဂသမ္ပတ္တိအာဒိနာ ပုညဖလေန
အဘိဝစုတိ။ ပုညဖလမ္ပိ ဟိ **“ကုသလာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု
ဧဝမိဒံ ပုညံ ပဝစုတိ”**တိအာဒိသု^၂ ပုညန္တိ ဝုစ္စတိ။

၃။ **ဣဓေဝ ကုသလံ ကတွာတိ** အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကဋ္ဌေန ကုသလံ ပေတာနံ
ဥဒ္ဓိသနဝသေန ဒါနမယံ ပုညံ ဥပစိနိတွာ ဣဓေဝ ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ။
ပေတေ စ ပဋိပူဇိယာတိ ပေတေ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနေန သမ္မာနေတွာ အနုဘုယျမာန-
ဒုက္ခတော တေ မောစေတွာ။ ပေတေ ဟိ ဥဒ္ဓိဿ ဒိယျမာနံ ဒါနံ တေသံ ပူဇာ
နာမ ဟောတိ။ တေနာဟာ **“အမှာကဉ္စ ကတာ ပူဇာ”**တိ^၃၊ **“ပေတာနံ ပူဇာ စ
ကတာဥဋ္ဌာရာ”**တိ^၄ စ။ **“ပေတေ စာ”**တိ စ-သဒ္ဓေန **“ပိယော စ ဟောတိ မနာပေါ၊
အဘိဂမနိယော”** စ ဟောတိ ဝိဿာသနိယော၊ ဘာဝနိယော စ ဟောတိ
ဂရုကာတဗ္ဗော၊ ပါသံသော စ ဟောတိ ကိတ္တနိယော ဝိညုနံ^၅န္တိ ဧဝမာဒိကေ
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ ဒါနာနိသံသေ သင်္ဂဏှာတိ။ **သဂ္ဂန္တ ကမတိ ဌာနံ၊ ကမ္ပံ ကတွာန
ဘဒ္ဒကန္တိ** ကလျာဏံ ကုသလကမ္ပံ ကတွာ နိဗ္ဗေဟိ အာယုအာဒိဟိ ဒသဟိ
ဌာနေဟိ သုဋ္ဌ၊ အဂ္ဂတ္တာ **“သဂ္ဂ”**န္တိ လဒ္ဓနာမံ ကတပုညာနံ နိဗ္ဗတ္တနဌာနံ၊
ဒေဝလောကံ ကမတိ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ဥပဂစ္ဆတိ^၆။

၁-ဝပနပယောဂကာယဝစိပယောဂသင်္ခါတာ (က) ၂-ဒိ ၃-၄၈-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒ ၂-၁၂၉-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဒ ၂-၁၃၀-ပိဋ္ဌေ။ ၅-သမ္ဘိ သမ္ဘာဝနိယော (က) ၆-ဥပုဇ္ဇတိ (သိ၊ ဣ)

တ္ထေ စ “ကုသလံ ကတွာ”တိ ဝတွာ ပုန “ကမ္မံ ကတွာန ဘဒ္ဒက”န္တိ ဝစနံ “ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေါ ဝိယ ပတ္တိဒါနဝသေန ဒါနဓမ္မပရိစ္စာဂေါပိ ဒါနမယ-ကုသလကမ္မမေဝါ”တိ ဒဿနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကေဝိ ပနေတ္ထ “ပေတာတိ အရဟန္တော အဓိပ္ပေတာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္ထံ “ပေတာ”တိ ဒိဏာသဝါနံ အာဂ-တဋ္ဌာနဿေဝ အဘာဝတော၊ ဗီဇာဒိဘာဝဿ စ ဒါယကဿ ဝိယ တေသံ အယုဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ပေတယောနိကာနံ ယုဇ္ဇမာနတ္တာ စ။ ဒေသနာပရိယောသာ-နေ ဒေဝပုတ္တံ သုလသဉ္စ အာဒိံ ကတွာ စတုရာသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

ခေတ္တုပမပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သူကရမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကာယော တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏောတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ သူကရမုခပေတံ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ အတိတေ ကိရ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ဧကော ဘိက္ခု ကာယေန သံညတော အဟောသိ ဝါစာယ အသညတော၊ ဘိက္ခု အက္ကော-သတိပရိဘာသတိ။ သော ကာလံ ကတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ တတ္ထ ပစ္စိတွာ တဇော စဝိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟသမီပေ ဂိဇ္ဈကုဋေ-ပဗ္ဗတပါဒေ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ခုပ္ပပါသာဘိဘူတော ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ကာယော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဟောသိ၊ မုခံ သူကရမုခသဒိသံ။ အထာယသ္မာ နာရဒေါ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ ဝသန္တော ပါတောဝ သရိရပဋိဇ္ဇဂ္ဂနံ ကတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ တံ ပေတံ ဒိသွာ တေန ကတကမ္မံ ပုစ္ဆန္တော—

၄။ “ကာယော တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသတေ ဒိသာ။
မုခံ တေ သူကရဿေဝ၊ ကိံ ကမ္မမကရီ ပုရေ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကာယော တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏောတိ တဝ ကာယော ဒေဟော သဗ္ဗော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဥတ္တတ္ထကနကသန္ဓိဘော။ သဗ္ဗာ ဩဘာသတေ ဒိသာတိ တဿ ပဘာယ သဗ္ဗာပိ ဒိသာ သမ္ပန္နတော ဩဘာသတိ ဝိဇ္ဇောတတိ။ ဩဘာသတေတိ ဝါ အန္တောဂဂဟေတုအတ္ထမိဒံ ပဒန္တိ “တေ ကာယော သဗ္ဗ-သောဝဏ္ဏော သဗ္ဗာ ဒိသာ ဩဘာသေတိ ဝိဇ္ဇောတေတိ”တိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

မုခံ တေ သူကရဿေဝါတိ မုခံ ပန တေ သူကရဿ ဝိယ၊ သူကရမုခသဒိသံ တဝ မုခန္တိ အတ္ထော။ ကိံ ကမ္မမကရီ ပုရေတိ “တံ ပုဗ္ဗေ အတိတဇာတိယံ ကိဒိသံ ကမ္မံ အကာသိ”တိ ပုစ္ဆတိ။

ဧဝံ ထေရေန သော ပေတော ကတကမ္မံ ပုဋ္ဌော ဂါထာယ ဝိဿဇ္ဇေန္တော—

၅။ “ကာယေန သညတော အာသိံ၊ ဝါစာယာသိမသညတော။
တေန မေတာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ ယထာ ပဿသိ နာရဒါ”တိ—

အာဟ။ တတ္ထ ကာယေန သညတော အာသိန္တိ ကာယိကေန သံယမေန သံယတော ကာယဒွါရိကေန သံဝရေန သံဝုတော အဟောသိံ။ ဝါစာ-
ယာသိမသညတောတိ ဝါစာယ အသညတော ဝါစသိကေန အသံဝရေန သမန္တာဂတော အဟောသိံ။ တေနာတိ တေန ဥဘယေန သံယမေန အသိ-
ယမေန ၈။ မေတိ မယံ။ တောဒိသော^၁ ဝဏ္ဏောတိ ဧဒိသော^၂၊ ယထာ တံ နာရဒ ပစ္စက္ခတော ပဿသိ၊ ဧဝရူပေါ^၃၊ ကာယေန မနုဿသဏ္ဌာနော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ မုခေန သူကရသဒိသော အာသိန္တိ ယောဇနာ။ ဝဏ္ဏသဒ္ဓေါ ဟိ ဣမ ဆဝိယံ သဏ္ဌာနေ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဧဝံ ပေတော ထေရေန ပုစ္ဆိတော တမတ္ထံ^၄ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တမေဝ ကာရဏံ ကတွာ ထေရဿ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၆။ “တံ ဘျာဟံ နာရဒ ဗြူမိ၊ သာမံ ဒိဋ္ဌမိဒံ တယာ။
မာကာသိ မုခသာ ပါပံ၊ မာ ခေါ သူကရမုခေါ အဟူ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ တန္တိ တသ္မာ။ ဘျာဟန္တိ တေ အဟံ။ နာရဒါတိ ထေရံ အာလပတိ။ ဗြူမိတိ ကထေမိ။ သာမန္တိ သယမေဝ။ ဣဒန္တိ ‘အတ္တနော သရီရံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယသ္မာ ဘန္တေ နာရဒ ဣဒံ မမ သရီရံ ဂလတော ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌာ မနုဿသဏ္ဌာနံ၊ ဥပရိ သူကရ-
သဏ္ဌာနံ^၅ တယာ ပစ္စက္ခတောဝ ဒိဋ္ဌံ၊ တသ္မာ တေ အဟံ ဩဝါဒဝသေန ဝဒါမိတိ။ ကိန္တိ စေတိ အာဟာ^၆ “မာကာသိ မုခသာ ပါပံ၊ မာ ခေါ သူကရမုခေါ အဟူ”တိ။ တတ္ထ မာတိ ပဋိသေမေ နိပါတော။ မုခသာတိ မုခေန။ ခေါတိ အဝဓာရဏေ၊ ဝါစာယ ပါပကမ္မံ မာကာသိ မာ ကရောဟိ။

၁-တာဒိသော (သီ၊က) ဝိမာန-ဋ္ဌာ၁၄-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-ဧဝရူပေန (က)

၅-သူကရမုခသဏ္ဌာနံ(က)

၂-တောဒိသော (သီ၊ဣ)

၄-ပုစ္ဆိတမတ္ထံ (က)

၆-ကိမိဒံ ပေတော အာဟ (သီ)

မာ ခေါ သူကရမုခေါ အဟူတိ အဟံ ဝိယ သူကရမုခေါ မာ အဟောသိယေဝ။ သစေ ပန တံ မုခရော ဟုတွာ ဝါစာယ ပါပံ ကရေယျာသိ၊ ဧကံသေန သူကရမုခေါ ဘဝေယျာသိ၊ တသ္မာ မာကာသိ မုခသာ ပါပန္နိ ဖလပဋိသေနေ-မုခေနပိ ဟေတုမေဝ ပဋိသေခေတိ။

အထာယသ္မာ နာရဒေါ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍ-ပါတပဋိက္ကန္တော စတုပရိသမဇ္ဈေ နိသိန္ဓဿ သတ္ထုနော တမတ္ထံ အာရော-စေသိ။ သတ္တာ “နာရဒ ပုဗ္ဗေဝ မယာ သော သတ္တော ဒိဋ္ဌော”တိ ဝတွာ အနေကာကာရဝေါကာရံ ဝစီဒုစ္စရိတသန္နိသိတံ အာဒီနဝံ၊ ဝစီသုစရိတပဋိ-သံယုတ္တံ စ အာနိသံသံ ပကာသေန္တော ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ သမ္ပတ္တပရိသာယ သာတ္ထိကာ အဟောသိတိ။

သူကရမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပူတိမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဒိဋ္ဌံ သုဘံ ဓာရေသိ ဝဏ္ဏဓာတုန္တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ ကလန္တကနိဝါပေ အညတရံ ပူတိမုခပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတိတေ ကိရ ကဿပဿံ ဘဂဝတော ကာလေ ဒွေ ကုလပုတ္တာ တဿ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သီလာစာရသမ္ပန္နာ သလ္လေခဝုတ္တိနော အညတရသ္မိံ ဂါမကာဝါသေ သမဂ္ဂဝါသံ ဝသိံသု၊ အထ အညတရော ပါပဇ္ဈာသယော ပေသုညာဘိရတော ဘိက္ခု တေသံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဥပဂဋ္ဌိ။ ထေရာ တေန သန္တိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ဝသနဋ္ဌာနံ ဒတွာ ဒုတိယဒီဝသေ တံ ဂဟေတွာ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု၊ မနုဿာ တေ ဒိသ္မာ တေသု ထေရေသု အတိဝိယ ပရမနိပစ္စကာရံ ကတွာ ယာဂုဘတ္တာဒီဟိ ပဋိမာနေသုံ။ သော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ စိန္တေသိ “သုန္ဒရော ဝတာယံ ဂေါစရဂါမော၊ မနုဿာ စ သဒ္ဓါ ပသန္တာ ပဏီတပဏီတံ ပိဏ္ဍပါတံ ဒေန္တိ၊ အယဉ္စ ဝိဟာရော ဆာယူဒကသမ္ပန္နော၊ သက္ကာ မေ ဣဓံ သုခေန ဝသိတုံ၊ ဣမေသု ပန ဘိက္ခုသု ဣဓ ဝသန္တေသု မယံ ဖာသုဝိဟာရော န ဘဝိဿတိ၊ အန္တေဝါသိကဝါသော ဝိယ ဘဝိဿတိ၊ ဟန္တာဟံ ဣမေ အညမညံ ဘိန္နိတွာ ယထာ န ပုန ဣဓ ဝသိဿန္တိ၊ ဣထာ ကရိဿာမီ”တိ။

အထေကဒိဝသံ မဟာထေရေ ခြံ့မြို့ ဩဝါဒံ ဒတွာ အတ္တနော ဝသနဌာနံ ပဝိဋ္ဌေ ပေသုဏိကော ဘိက္ခု ထောက် ကာလံ ဝိတိနာမေတွာ မဟာထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ထေရေန “ကိ” အာဝုသော ဝိကာလေ အာဂတော-သိ”တိ စ ဝုတ္တေ “အာမ ဘန္တေ၊ ကိဉ္စ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိ”တိ ဝတွာ “ကထေဟိ အာဝုသော”တိ ထေရေန အနုညာတော အာဟ “ဧသော ဘန္တေ တုမှာကံ သဟာယကတ္တေရော သမ္ပုခါ မိတ္တော ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ ပရမ္ပုခါ သပတ္တော ဝိယ ဥပဝဒတိ”တိ။ “ကိ” ကထေတိ”တိ ပုစ္ဆိတော “သုဏာထ ဘန္တေ၊ ‘ဧသော မဟာထေရော သဌော မာယာဝိ ကုဟကော မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ”တိ တုမှာကံ အဂုဏံ ကထေတိ”တိ အာဟ။ မာ အာဝုသော ဧဝံ ဘဏိ၊ န သော ဘိက္ခု ဧဝံ မံ ဥပဝဒိဿတိ၊ ဂိဟိကာလတော ပဌာယ မမ သဘာဝံ ဇာနာတိ “ပေသလော ကလျာဏသီလော”တိ။ “သစေ ဘန္တေ တုမှေ အတ္တနော ဝိသုဒ္ဓစိတ္တတာယ ဧဝံ စိန္တေထ၊ တံ တုမှာကံယေဝ အနုစ္စဝိကံ၊ မယံ ပန တေန သဒ္ဓိံ ဝေရံ နတ္ထိ၊ ကသ္မာ အဟံ တေန အံဝုတ္တံ ‘ဝုတ္တ’န္တိ ဝဒါမိ၊ ဟောတု၊ ကာလန္တရေန သယမေဝ ဇာနိဿထာ”တိ အာဟ။ ထေရောပိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝဒေါသေန ခွေဋ္ဌကစိတ္တော “ဧဝံ သိယာ”တိ သာသင်္ကဟဒယော ဟုတွာ ထောက် သိထိလဝိဿာသော အဟောသိ။ သော ဗာလော ပဌမံ မဟာထေရံ ပရိဘိဋ္ဌိတွာ ဣတရမ္ပိ ထေရံ ဝုတ္တနယေနေဝ ပရိဘိဋ္ဌိ။ “အထ တေ ဥဘောပိ ထေရာ ဒုတိယဒိဝသေ အညမညံ အနာလပိတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပိဏ္ဍပါတမာဒါယ အတ္တနော ဝသနဌာနေယေဝ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ သာမိစိမတ္တမ္ပိ အကတွာ တံ ဒိဝသံ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ ဝိဘာတာယ စ ရတ္တိယာ အညမညံ အနာရောစေတွာဝ ယထာဇာသုကဌာနံ အဂမံသု။

ပေသုဏိကံ ပန ဘိက္ခု ပရိပုဏ္ဏမနောရထံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌံ မနုဿာ ဒိသ္မာ အာဟံသု “ဘန္တေ ထေရာ ကုဟိ” ဂတာ”တိ။ သော အာဟ “သဗ္ဗရတ္တိ” အညမညံ ကလဟံ ကတွာ မယာ ‘မာ ကလဟံ ကရေထ၊ သမဂ္ဂါ ဟောထ၊ ကလဟော နာမ အနတ္တာဝဟော အာယတိဒုက္ခုပ္ပါဒကော အကုသလသံဝတ္တနိကော၊ ပုရိမကာပိ ကလဟေန မဟတာ ဟိတာ ပရိဘုဌာ’တိအာဒိနိ ဝုစ္စမာနာပိ မမ ဝစနံ အနာဒိယိတွာ ပက္ကန္တာ”တိ။ တတော မနုဿာ “ထေရာ တာဝ ဂစ္ဆန္တ၊ တုမှေ ပန အမှာကံ အနုကမ္ပာယ ဣဓေဝ အနုက္ကဏ္ဍိတွာ ဝသထာ”တိ ယာစိသု။ သော “သာဓူ”တိ ပဋိသုဏိတွာ တတ္ထေဝ ဝသန္တော ကတိပါဟေန စိန္တေသိ “မယာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ

ဘိက္ခု အာဝါသလောဘေန ပရိဘိန္နာ၊ ဗဟုံ ဝတ မယာ ပါပကမ္မံ ပသုတ”န္တိ
ဗလဝရိပ္ပဋိသာရာဘိဘူတော သောကဝေဂေန ဂိလာနော ဟုတွာ န စိရေနေဝ
ကာလံ ကတွာ အဝိစိမှိ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဣတရေ ဒွေ သဟာယကတ္ထေရာ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ အညတရသ္မိံ
အာဝါသေ သမာဂန္တာ အညမညံ သမ္မောဒိတွာ တေန ဘိက္ခုနာ ဝုတ္တံ ဘေဒ-
ဝစနံ အညမညဿ အာရောစေတွာ တဿ အဘူတဘာဝံ ဥတွာ သမဂ္ဂါဟုတွာ
အနုက္ကမေန တမေဝ အာဝါသံ ပစ္စာဂမိံသု။ မနဿာ ဒွေ ထေရေ ဒိသ္မာ
ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ သဗ္ဗာတသောမနဿာ ဟုတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိံသု။
ဆေရာ စ တတ္ထေဝ ဝသန္တာ သပ္ပာယအာဟာရလာဘေန သမာဟိတစိတ္တာ
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ န စိရေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။

ပေသုဏိကော ဘိက္ခု ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ နိရယေ ပစ္စိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
ရာဇဂဟဿ အဝိဒူရေ ပုတိမုခပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ကာယော
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဟောသိ၊ မုခတော ပန ပုဋ္ဌဝကာ နိက္ခမိတွာ ဣတော
စိတော စ မုခံ ခါဒန္တိ၊ တဿ ဒူရမ္ပိ ဩကာသံ ဖရိတွာ ဒုဂ္ဂန္တံ ဝါယတိ။ အထာ-
ယသ္မာ နာရဒေါ ဂိဇ္ဈကုဋပဗ္ဗတာ ဩရောဟန္တာ တံ ဒိသ္မာ—

၇။ “ဒိဗ္ဗံ သုဘံ ဓာရေသိ ဝဏ္ဏဓာတုံ၊
ဝေဟာယသံ တိဋ္ဌသိ အန္တလိက္ခေ။
မုခဉ္စ တေ ကိမယော ပုတိဂန္တံ၊
ခါဒန္တိ ကိံ ကမ္မမကာသိ ပုဗ္ဗေ”တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ ဒိဗ္ဗန္တိ ဒိဝိ ဘဝံ ဒေဝတ္တဘာဝပရိယာ-
ပန္တံ။ ဣဓ ပန ဒိဗ္ဗံ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗံ။ သုဘန္တိ သောဘနံ၊ သုန္ဓရဘာဝံ ဝါ။
ဝဏ္ဏဓာတုန္တိ ဆဝိဝဏ္ဏံ။ ဓာရေသိတိ ဝဟသိ။ ဝေဟာယသံ တိဋ္ဌသိ အန္တ-
လိက္ခေတိ ဝေဟာယသသညိတေ အန္တလိက္ခေ တိဋ္ဌသိ။ ကေစိ ပန “ဝိဟာယသံ
တိဋ္ဌသိ အန္တလိက္ခေ”တိ ပါဠိ ဝတွာ ဝိဟာယသံ ဩဘာသေန္တာ အန္တလိက္ခေ
တိဋ္ဌသိတိ ဝစနသေသေန ။ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ပုတိဂန္တန္တိ ကုဏပဂန္တံ၊ ဒုဂ္ဂန္တန္တိ
အတ္ထော။ ကိံ ကမ္မမကာသိ ပုဗ္ဗေတိ ပရမဒုဂ္ဂန္တံ တေ မုခံ ကိမယော ခါဒန္တိ၊
ကာယော စ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ကိဒိသံ နာမ ကမ္မံ ဧဝရူပဿ အတ္တဘာဝဿ
ကုရုဏဘူတံ ပုဗ္ဗေ တံ အကာသိတိ ပုစ္ဆိ။

ဧဝံ ထေရေန သော ပေတော အတ္တနာ ကတကမ္ပံ ပုဋ္ဌော တမတ္ထံ
ဝိဿဇ္ဇေန္တော—

၈။ “သမဏော အဟံ ပါပေါ’တိဒုဋ္ဌဝါစော^၁၊
တပဿိရူပေါ မုခဿာ အသညတော။
လဒ္ဓါ စ မေ တပဿာ ဝဏ္ဏဓာတု၊
မုခဉ္စ မေ ပေသုဏိယေန ပူတိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သမဏော အဟံ ပါပေါ’တိ အဟံ လာမကော သမဏော
ပါပဘိက္ခု အဟောသိ။ အတိဒုဋ္ဌဝါစော’တိ အတိဒုဋ္ဌဝစနော^၂၊ ပရေ အတိတ္ထ-
မိတွာ လင်္ခိတွာ ဝတ္တာ၊ ပရေသံ ဂုဏပရိဓံသကဝစနော’တိ အတ္ထော။ “အတိ-
ဒုဋ္ဌဝါစော”တိ ဝါ ပါဋ္ဌော၊ အတိဝိယ ဖရသဝစနော မုဿာဝါဒပေသုညာဒိ-
ဝစီဒုစ္စရိတနိရတော။ တပဿိရူပေါ’တိ သမဏပတိရူပကော။ မုခဿာ’တိ မုခေန။
လဒ္ဓါ’တိ ပဋိလဒ္ဓါ။ စ-ကာရော သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။ မေတိ မယာ။ တပဿာ’တိ
ဗြဟ္မစရိယေန။ ပေသုဏိယေနာ’တိ ပိသုဏဝါစာယ။ ပူတိ’တိ ပူတိဂန္ဓံ။

ဧဝံ သော ပေတော အတ္တနာ ကတကမ္ပံ အာစိက္ခိတွာ ဣဒါနိ ထေရဿ
ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၉။ “တယိဒံ တယာ နာရဒ သာမံ ဒိဋ္ဌံ၊
အနုကမ္ပကာ ယေ ကုသလာ ဝဒေယျု။
မာ ပေသုဏံ မာ စ မုဿာ အဘာဏိ၊
ယက္ခော တုဝံ ဟောဟိသိ ကာမကာမိ”တိ—

ဩသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ တယိဒန္တိ တံ ဣဒံ မမ ရူပံ။ အနုကမ္ပကာ ယေ
ကုသလာ ဝဒေယျုန္တိ ယေ အနုကမ္ပနသီလာ ကာရုဏိကာ ပရဟိတပဋိပတ္တိယံ
ကုသလာ နိပုဏာ ဗုဒ္ဓါဒယော ယံ ဝဒေယျု၊ တဒေဝ ဝဒါမိတိ အဓိပ္ပါယော။
ဣဒါနိ တံ ဩဝါဒံ ဒေသေန္တော “မာ ပေသုဏံ မာ စ မုဿာ အဘာဏိ၊
ယက္ခော တုဝံ ဟောဟိသိ ကာမကာမိ”တိ အာဟ။ တဿတ္ထော—ပေသုဏံ
ပိသုဏဝစနံ မုဿာ စ မာ အဘာဏိ မာ ကထေဟိ၊ ယဒိ ဟိ တံ မုဿာဝါဒံ
ပိသုဏဝါစံ စ ပဟာယ ဝါစာယ သညတော ဘဝေယျာသိ၊ ယက္ခော ဝါ
ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝညဘရော ဝါ တံ ဘဝိဿသိ၊ ကာမံ ကာမိတဗ္ဗံ ဥဋ္ဌာရံ

ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ^၁ ပဋိလဘိတွာ တတ္ထ ကာမနသီလော^၂ ယထာသုခံ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိစရဏေန အဘိရမဏသီလောတိ။

တံ သုတွာ ထေရော တတော ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော သတ္ထု တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ သတ္ထာ တံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ^၃ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ သမ္ပတ္တပရိသာယ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ပူတိမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပိဋ္ဌဗိတလိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ယံ ကိဉ္ဇာရမ္ပဏံ ကတွာတိ ဣဒံ သတ္ထာ သာဝတ္ထိယံ ဇေတဝနေ ပိဟရန္တော အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိနော ဒါနံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ကိရ ဂဟပတိနော ဓိတု ဓိတာယ ဒါရိကာယ ဓာတိ ပိဋ္ဌဗိတလိကံ^၂ အဒါသိ “အယံ တေ ဓိတာ၊ ဣမံ ဂဟေဘွာ ကိဋ္ဌဿူ”တိ။ သာ တတ္ထ ဓိတုသညံ ဥပ္ပါဒေသိ။ အထဿာ ဧကဒိဝသံ တံ ဂဟေတွာ ကိဋ္ဌန္တိယာ ပမာဒေန ပတိတွာ ဘိဇ္ဇိ၊ တတော ဒါရိကာ “မမ ဓိတာ မတာ”တိ ပရောဒိ။ တံ ရောဒန္တိ^၃ ကောဉ္စိပိ ဂေဟဇနော သညာပေတုံ နာသက္ခိ။ တသ္မိံ စ သမယေ သတ္ထာ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိနော ဂေဟေ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိန္ဓော ဟောတိ၊ မဟာသေဋ္ဌိ စ ဘဂဝတော သမိပေ နိသိန္ဓော အဟောသိ။ ဓာတိ တံ ဒါရိကံ ဂဟေတွာ သေဋ္ဌိဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ သေဋ္ဌိ တံ ဒိဿာ “ကိဿာယံ^၄ ဒါရိကာ ရောဒတိ”တိ အာဟ၊ ဓာတိ တံ ပဝတ္ထိံ သေဋ္ဌိဿ အာရောစေသိ။ သေဋ္ဌိ တံ ဒါရိကံ အင်္ဂေ နိသိဒါပေတွာ “တဝ ဓိတု ဒါနံ ဒဿာမိ”တိ သညာပေတွာ သတ္ထု အာရောစေသိ “ဘန္တေ မမ နတ္ထုဗိတရံ ပိဋ္ဌဗိတလိကံ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနံ ဒါတုကာမော၊ တံ မေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ သွာတနာယ အဓိဝါသေထာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။

အထ ဘဂဝါ ဒုတိယဒိဝသေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ သေဋ္ဌိဿ သရံ ဂန္ဓာ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ အနုမောဒနံ ကရောန္တော—

၁၀။ “ယံ ကိဉ္ဇာရမ္ပဏံ ကတွာ၊ ဒဇ္ဇော ဒါနံ အမစ္ဆရီ။

ပုဗ္ဗပေတေ စ အာရဗ္ဗ၊ အထ ဗါ ဝတ္ထုဒေဝတာ။

၁-ရမနသီလော (သိ)၊ ဂမနသီလော (ဣ)

၂-တံ အမရန္တိ (က)

၂-ကတပိဋ္ဌဗိတလိကံ (သိ၊ ဣ)

၄-ကိံ နိဿာယ (သိ၊ ဣ)

- ၁၁။ စတ္တာရော စ မဟာရာဇေ၊ လောကပါလေ ယသဿိနေ ဝိ။
ကုဝေရံ ဓတရဋ္ဌဉ္စ၊ ဝိရူပက္ခံ ဝိရူဠကံ။
တေ စေဝ ပူဇိတာ ဟောန္တိ၊ ဒါယကာ စ အနိပ္ပလာ။
- ၁၂။ န ဟိ ရုဏ္ဏံ ဝါ သောကော ဝါ၊ ယာ စညာ ပရိဒေဝနာ။
န တံ ပေတဿ အတ္ထာယ၊ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိ ဉ္ဈတယော။
- ၁၃။ အယဉ္စ ခေါ ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ၊ သံဃမ္ပိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ'ဿ၊ ဌာနသော ဥပကပ္ပတိ"တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၁၀။ တတ္ထ ယံ ကိဉ္ဇာရဗ္ဗဏံ ကတွာတိ မင်္ဂလာဒီသု အညတရံ ယံ ကိဉ္ဇိ
အာရဗ္ဗ ဥဒ္ဓိဿ။ ဒဇ္ဇောတိ ဒဒေယျ။ အမစ္ဆရီတိ အတ္တနော သမ္ပတ္တိယာ ပရေဟိ
သာဓာရဏဘာဝါသဟနလက္ခဏဿ မစ္ဆေရဿ အဘာဝတော အမစ္ဆရီ၊
ပရိစ္စာဂသီလော မစ္ဆရိယလောဘာဒိစိတ္တမလံ ခူရတော ကတွာ ဒါနံ ဒဒေ-
ယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပုဗ္ဗပေတေ စ အာရဗ္ဗာတိ ပုဗ္ဗကေပိ ပေတေ ၂ ဥဒ္ဓိဿ။
ဝတ္ထုဒေဝတာတိ ဃရဝတ္ထုအာဒီသု အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ အာရဗ္ဗာတိ
ယောဇနာ။ အထ ဝါတိ ဣမိနာ အညေပိ ဒေဝမနုဿာဒိကေ ယေ ကေစိ
အာရဗ္ဗ ဒါနံ ဒဒေယျာတိ ဒဿေတိ။

၁၁။ တတ္ထ ဒေဝေသု တာဝ ကေစ္စေ ပါကဠေ ဒေဝေ ဒဿေန္တော
“စတ္တာရော စ မဟာရာဇေ”တိ ဝတွာ ပုန တေ နာမတော ဂဏှန္တော “ကုဝေ-
ရ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကုဝေရန္တိ ဝေဿဝဏံ။ ဓတရဋ္ဌန္တိအာဒိနိ သေသာနံ
တိဏ္ဏံ လောကပါလာနံ နာမာနိ။ တေ စေဝ ပူဇိတာ ဟောန္တိတိ တေ စ
မဟာရာဇာနော ပုဗ္ဗပေတဝတ္ထုဒေဝတာယော စ ဥဒ္ဓိသနကိရိယာယ'ပဋိမာနိ-
တာ ဟောန္တိ။ ဒါယကာ စ အနိပ္ပလာတိ ယေ ဒါနံ ဒေန္တိ၊ တေ ဒါယကာ စ
ပရေသံ ဥဒ္ဓိသနမတ္ထေန န နိပ္ပလာ၊ အတ္တနော ဒါနဖလဿ ဘာဂိနော ဧဝ
ဟောန္တိ။

၁၂။ ဣဒါနိ “ယေ အတ္တနော ဉ္ဈတိနံ မရဏေန ရောဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ
သောစန္တိ၊ တေသံ တံ နိရတ္ထကံ၊ အတ္တပရိတာပနမတ္ထမေဝါ”တိ ဒဿေတုံ “န
ဟိ ရုဏ္ဏံ ဝါ”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ရုဏ္ဏန္တိ ရုဒိတံ အဿုမောစနံ န ဟိ

ကံတဗ္ဗန္တိ ဝစနသေသော။ သောကောတိ သောစနံ စိတ္တသန္တာပေါ၊ အန္တော-
နိဇ္ဈာနန္တိ အတ္ထော။ ယာ စညာ ပရိဒေဝနာတိ ယာ စ ရုက္ခသောကတော
အညာ ပရိဒေဝနာ, “ကဟံ ဧကပုတ္တကာ”တိအာဒိဝါစာဝိပ္ပလာပေါ၊ သောပိ
န ကာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗတ္ထ ဝါ-သဒ္ဓေါ ဝိကပ္ပနတ္ထော။ န တံ
ပေတဿ အတ္ထာယာတိ ယသ္မာ ရုက္ခံ ဝါသောကော ဝါ ပရိဒေဝနာ ဝါတိ
သဗ္ဗမ္ပိ တံ ပေတဿ^၁ ကာလကတဿ အတ္ထာယ ဥပကာရာယ န ဟောတိ၊
တသ္မာ န ဟိ တံ ကာတဗ္ဗံ၊ တထာပိ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိ ဉ္ဇတယော အဝိဒ္ဓသုနောတိ
အဓိပ္ပာယ်ယော။

၁၃။ ဧဝံ ရုက္ခာဒီနံ နိရုတ္တကဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ယာ ပုဗ္ဗပေတာ-
ဒိဏေ အာရဟန္တ ဒါယကေန သံဃဿ ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ၊ တဿာ သာတ္တကဘာဝံ
ဒဿေန္တော “အယဉ္ဇ ခေါ ဒက္ခိဏာ”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အယန္တိ
ဒါယကေန တံ ဒိန္နံ ခါနံ ပစ္စက္ခတော ဒဿေန္တော ဝဒတိ။ စ-သဒ္ဓေါ
ဗျတိရေကတ္ထော၊ တေန ယထာ ရုက္ခာဒိ ပေတဿ န ကဿစိ အတ္ထာယ
ဟောတိ၊ န ဧဝမယံ၊ အယံ ပန ဒက္ခိဏာ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ’ဿ ဟောတိတိ
ဝက္ခမာနမေဝ ဝိသေသံ ဇောတေတိ။ ခေါတိ အဝဇာရဏေ။ ဒက္ခိဏာတိ
ဒါနံ။ သံဃမှီ.သုပ္ပတိဋ္ဌိတာတိ အနုတ္တရေ ပုညက္ခေတ္တေ သံဃေ သုဋ္ဌ၊ ပတိဋ္ဌိတာ။
ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ’ဿာတိ အဿ ပေတဿ စိရကာလံ ဟိတာယ အတ္ထာယ။
ဌာနသော ဥပကုပ္ပတိတိ တင်္ဂဏဉ္ဇေဝ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ န ကာလန္တရေတိ အတ္ထော။
အယံ ဟိ တတ္ထ ဓမ္မတာ—ယံ ပေတေ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနေ ဒိန္နေ ပေတာ စေ
အနုမောဒန္တိ၊ တာဝဒေဝ တဿ ဖလေန ပေတာ ပရိမုစ္ဆန္တိတိ^၂။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဟာဇနံ ပေတေ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနာဘိရတ-
မာနသံ ကံတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပတ္တာမိ။ ပုနဒိဝသေ သေဋ္ဌိဘရိယာ
အဝသေသာ စ ဉ္ဇတကာ သေဋ္ဌိ အနုဝတ္တန္တာ ဧဝံ တေမာသမတ္တံ မဟာဒါနံ
ပဝတ္ထေသုံ။ အထ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
“ကသ္မာ ဘန္တေ ဘိက္ခု မာသမတ္တံ မမ ဃရံ နာဂမိ’သု”တိ ပုစ္ဆိ။ သတ္တာရာ
တသ္မိ ကာရဏေ ကထိတေ ရာဇာပိ သေဋ္ဌိ အနုဝတ္တန္တော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ
ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ၊ တံ ဒိသ္မာ နာဂရာ ရာဇာနံ အနုဝတ္တန္တာ
မာသမတ္တံ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသုံ။ ဧဝံ မာသဒ္ဓယံ ပိဋ္ဌမိတလိကမူလကံ မဟာ-
ဒါနံ ပဝတ္ထေသုန္တိ။

ပိဋ္ဌမိတလိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-တိရောကုဋေပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

တိရောကုဋေသု တိဋ္ဌန္တိတိ ဣဒံ သတ္တာ ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တော သမ္ပဟုလေ ပေတေ အာရဟန္တ ကထေသိ။

တကြာယံ ဝိတ္တာရကထာ—ဣတော ခွါနဂုတိကပ္ပေ ကာသိ နာမ နဂရံ အဟောသိ၊ တတ္ထ ဇယသေနော နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ တဿ သိရိမာ နာမ ဒေဝီ၊ တဿာ ကုစ္ဆိယံ ဖုဿော နာမ ဗောဓိသတ္တော နိဗ္ဗတ္တိတွာ အနုပုဗ္ဗေန သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိ။ ဇယသေနော ရာဇာ “မမ ပုတ္တော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ” ပုဒ္ဓေါ ဇာတော၊ မယုမေဝ ပုဒ္ဓေါ၊ ‘မယံ’ ခမ္မော၊ မယံ’ သံဃော”တိ မမတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ သဗ္ဗကာလံ သယုမေဝ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ န အညေသံ ဩကာသံ ဒေတိ။

ဘဂဝတော ကနိဋ္ဌဘာတရော ဝေမာတိကာ တယော ဘာတရော စိန္တေသုံ “ပုဒ္ဓေါ နာမ သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န ဧကဿေဝ အတ္ထာယ၊ အမှာကဉ္စ ဝိတာ အညေသံ ဩကာသံ န ဒေတိ၊ ကထံ န ခေါ မယံ လဘေယျာမ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စာ”တိ။ တေသံ ဧတဒဟောသိ “ဟန္တ မယံ ကိဉ္စိ ဥပါယံ ကရောမာ”တိ။ တေ ပစ္စန္တံ ကုပိတံ ဝိယ ကာရာပေသုံ။ တတော ရာဇာ “ပစ္စန္တော ကုပိတော”တိ သုတွာ တယောပိ ပုတ္တေ ပစ္စန္တံ ဝုပသမေတုံ ပေသေသိ။ တေ ဂန္တော ဝုပသမေတွာ အာဂတော၊ ရာဇာ ‘တုဋ္ဌော ဝရံ အဒါသိ “ယံ ဣစ္ဆထ၊ တံ ဂဏှထာ”တိ။ တေ “မယံ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဣစ္ဆာမာ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ “ဧတံ ဌပေတွာ အညံ ဂဏှထာ”တိ အာဟ။ တေ “မယံ အညေန အနတ္ထိကာ”တိ အာဟံသု။ တေန ဟိ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဂဏှထာတိ။ တေ သတ္တ ဝဿာနိ ယာစိံသု၊ ရာဇာ န အဒါသိ။ ဧဝံ “ဆ၊ ပဉ္စ၊ စတ္တာရိ၊ တိဏိ၊ ဒွေ၊ ဧကံ၊ သတ္တ မာသေ၊ ဆ၊ ပဉ္စ၊ စတ္တာရော”တိ ဝတွာ ယာဝ တေမာသံ ယာစိံသု၊ တဒါ ရာဇာ “ဂဏှထာ”တိ အဒါသိ။

တေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟံသု “ဣစ္ဆာမ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ တေမာသံ ဥပဋ္ဌာတုံ၊ အဓိဝါသေတု နော ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမံ တေမာသံ ဝဿာဝါသ”န္တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ တေ တယော အတ္တနော ဇနပဒေ နိယုတ္တကပုရိသဿ လေခံ^၁ ပေသေသုံ “ဣမံ တေမာသံ အမှေဟိ ဘဂဝါ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဝိဟာရံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနသမ္ဘာရံ သမ္မာဒေဟိ”တိ။ သော သဗ္ဗံ သမ္မာဒေတွာ ပဋိပေသေသိ။

၁-အဂါရသ္မာ အဘိနိက္ခမိတွာ (က) ၂-မယုမေဝ (သီ၊ ဣ) ၃-လိခိတပဏ္ဍိ (သီ)၊ လိခါပဏ္ဍိ (ဣ)

တေ ကာသာယဝတ္ထနိဝတ္တာ ဟုတွာ ပုရိသသဟဿေဟိ^၁ ဝေယျာဝစ္စကရေဟိ
ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟမာနာ ဇနပဒံ နေတွာ ဝိဟာရံ
နိယျာတေတွာ ဝဿံ ဝဿာပေသုံ။

တေသံ ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဧကော ဂဟပတိပုတ္တော သပဇာပတိကော
သဒ္ဓေါ အဟောသိ ပသန္နော၊ သော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနဝတ္တံ
သက္ကစ္စံ^၂ အဒါသိ။ ဇနပဒေ နိယုတ္တကပုရိသော တံ ဂဟေတွာ ဇာနပဒေဟိ
ဧကောဒသမတ္တေဟိ ပုရိသသဟဿေဟိ သဒ္ဓိံ သက္ကစ္စမေဝ ဒါနံ ပဝတ္တာပေသိ^၃။
တုတ္ထ ကေဓိ ဇာနပဒါ ပဋိဟတစိတ္တာ အဟေသုံ၊ တေ ဒါနဿ အန္တရာယံ
ကတွာ ဒေယျဓမ္မံ အတ္တနာ ခါဒိံသု၊ ဘတ္တသာလဉ္စ အဂ္ဂိနာ ဒဟိံသု။ ပဝါရိတာ
ရာဇပုတ္တာ^၄ ဘဂဝတော သက္ကာရံ ကတွာ ဘဂဝန္တံ ပုရက္ခတွာ ပိတု သန္တိ-
ကမေဝ ပစ္စာဂမိံသု။ တတ္ထ ဂန္တာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ရာဇပုတ္တာ စ ဇနပဒေ
နိယုတ္တကပုရိသော စ ဘဏ္ဍာဂါရိကော စ အနုပုဗ္ဗေန ကာလံ ကတွာ သဒ္ဓိံ^၅
ပရိသာယ သဂ္ဂေ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ ပဋိဟတစိတ္တာ ဇနာ နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ ဧဝံ တေသံ
ဥဘယေသံ ဇနာနံ သဂ္ဂတော သဂ္ဂံ နိရယတော နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ဒွါနုဂုတိ
ကပ္ပု၊ ဝီတိဇတ္တာ။

အထ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ တေ ပဋိဟတ-
စိတ္တာ ဇနာ ပေတေသု ဥပ္ပန္နာ။ တဒါ မနုဿာ အတ္တနော အတ္တနော
ဉ္ဇတကာနံ ပေတာနံ အတ္တာယ ဒါနံ ဒတွာ ဥဒ္ဓိသန္တိ “ဣဒံ နော ဉ္ဇတိနံ
ဟောတူ”တိ၊ တေ သမ္ပတ္တိံ လဘန္တိ၊ အထ ဣမေပိ ပေတာ တံ ဒိသ္မာ
ကဿပံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိံသု “ကိံ န ခေါဘန္တေ မယမ္ပိ ဧဝရူပံ”
သမ္ပတ္တိံ လဘေယျာမာ”တိ။ ဘဂဝါ အာဟ “ဣဒါနိ န လဘထ၊ အနာဂတေ
ပန ဂေါတမော နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ၊ တဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ဗိမ္ဗိသာရော နာမ ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ သော တုမှာကံ ဣတော
ဒွါနုဂုတိကပ္ပေ ဉ္ဇတိံ^၁ အဟောသိ၊ သော ဗုဒ္ဓဿ ဒါနံ ဒတွာ တုမှာကံ
ဥဒ္ဓိသိဿတိ၊ တဒါ လဘိဿထာ”တိ။ ဧဝံ ဂုတ္တေ ကိရ တေသံ ပေတာနံ တံ
ဝစနံ “သေ လဘိဿထာ”တိ ဂုတ္တံ ဝိယ အဟောသိ။

၁-အနုတေယျေဟိ ပုရိသသဟဿေဟိ (က) ခုဒ္ဒကပါဌ-ဋ ၁၇၀-ပိဋေ စ။

၂-သက္ကစ္စံ ဒါနဝတ္ထု (သီ၊ ဣ)

၄-သပရိဝါရာ တေ ဟိ ရာဇပုတ္တာ (သီ၊ ဣ)

၃-ဒါနဝတ္ထု ပေသေသိ (သီ၊ ဣ)

၅-ဉ္ဇတကော (သီ၊ ဣ)

တတော ကေသိံ ဗုဒ္ဓန္တရေ ဝိတိဝတ္ထေ^၁ အမှာကံ ဘဂဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။
 တေပိ တယော ရာဇပုတ္တာ ပုရိသသဟဿေန သဒ္ဓိံ ဒေဝလောကတော
 စဝိတွာ မဂဓရဋ္ဌေ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အနုပုဗ္ဗေန တာပသပဗ္ဗဇ္ဇိ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ဂယာသီသေ တယော ဇဠိလာ အဟေသံ၊ ဇနပဒေ နိယုတ္တက-
 ပုရိသော ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော အဟောသိ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဂဟပတိပုတ္တော
 ဝိသာခေါ နာမ သေဋ္ဌိ အဟောသိ၊ တဿ ပဇာပတိ ဓမ္မဒိန္နာ နာမ သေဋ္ဌိ-
 ဓိတာ အဟောသိ၊ အဝသေသာ ပန ပရိသေ ရညော ဧဝ ပရိဝါရာ ဟုတွာ
 နိဗ္ဗတ္တိံသု။

အမှာကမ္ပိ ဘဂဝါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သတ္တသတ္တာဟံ အတိက္ကဒိ-
 တွာ^၂ အနုပုဗ္ဗေန ဗာရာဏသိံ အာဂမ္မ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ
 အာဒိံ ကတွာ ယာဝ သဟဿပရိဝါရေ^၃ တယော ဇဠိလေ ဝိနေတွာ
 ရာဇဂဟံ အဂမာသိ၊ တတ္ထ စ တဒဟုပသင်္ကမန္တယေဝ ရာဇာနံ ဗိမ္ဗိသာရံ
 သောတာပတ္တိဖလေပတိဋ္ဌာပေသိသဒ္ဓိံ ကောဒသနဟုတေဟိ အင်္ဂမဂဝေါသီဟိ
 ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေဟိ။ အထ ရညာ သွာတနာယ ဘက္ကေန နိမန္တိတော
 အဓိဝါသေတွာ ဒုတိယဒိဝသေ မာဏဝကဝဏ္ဏေန သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန
 ပုရတော ဂစ္ဆန္တေန—

“ဒန္တော ဒန္တေဟိ သဟ ပုရာဏဇဠိလေဟိ၊
 ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ။
 သိင်္ဂီနိက္ခသဝဏ္ဏော၊
 ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ ဘဂဝါ”တိ^၄—

ဧဝမာဒီဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိယမာနော ရာဇဂဟံ ပဝိသိတွာ ရညော
 နိဝေသနေ မဟာဒါနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ ဧဝ ပန ပေတာ “ဣဒါနိ ရာဇာ ဒါနံ အမှာကံ
 ဥဒ္ဓိသိဿတိ၊ ဣဒါနိ ဥဒ္ဓိသိဿတိ”တိ အာသာယ သမ္ပရိဝါရေတွာ^၅ အဋ္ဌံသု။

ရာဇာ ဒါနံ ဒတွာ “ကတ္ထ န ခေါ ဘဂဝါ ဝိဟရေယျာ”တိ ဘဂဝတော
 ဝိဟာရဋ္ဌာနမေဝ စိန္တေသိ၊ န တံ ဒါနံ ကဿာနိ ဥဒ္ဓိသိ။ တထာ တံ ဒါနံ အလ-
 ဘန္တာ^၆ ပေတာ ဆိန္နာသေ ဟုတွာ ရတ္တိယံ ရညော နိဝေသနေ အတိဝိယ
 ဘိဝံသနကံ ဝိဿရမကံသု။ ရာဇာ ဘယသန္တာသသံဝေဂံ အာပဇ္ဇိတွာ ဝိဘာ-

၁-ဝိတိဝတ္ထေ လောကေ (သိ၊ ဣ)

၂-အနုပုဗ္ဗေယျသဟဿပရိဝါရေ (က)

၅-ဒါနံ ဒတွာ ဥဒ္ဓိသိဿတိတိ ဂေဟံ သမ္ပရိဝါရေတွာ (သိ)

၂-ဝိတိနာမေတွာ (သိ၊ ဣ)

၄-ဝိ ၃-၄၈-ပိဋ္ဌေ။

၆-ယထာ တံ တမတ္ထံ အဇာနန္တာ (က)

တာယ ရတ္တိယာ ဘဂဝတော အာရောစေသိ “ဝေရူပံ သဒ္ဓိံ အသေသံ။ ကိံ န ခေါ မေ ဘန္တေ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဘဂဝါ “မာ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ န တေ ကိဉ္စိ ပါပကံ ဘဝိဿတိ၊ အပိစ ခေါ သန္တိ တေ ပုရာဏဉာတကာ ပေတေသု ဥပ္ပန္နာ၊ တေ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ တမေဝ ပစ္စာသိသန္တာ ‘ဗုဒ္ဓဿ ဒါနံ ဒေတွာ အမှာကံ ဥဒ္ဓိသိဿတိ’တိ ဝိစရန္တာ တယာ ဟိယျော ဒါနံ ဒေတွာ န ဥဒ္ဓိသိတတ္တာ ဆိန္နာသာ ဟုတွာ တထာရူပံ ဝိဿရမကံသု”တိ အာဟ။ ကိံ ဣဒါနိပိ ဘန္တေ ဒိန္တေ တေ လဘေယျန္တိ။ အာမ မဟာရာဇာတိ။ တေန ဟိ ဘန္တေ အဓိဝါသေတု မေ ဘဂဝါ အဇ္ဇတနာယ ဒါနံ၊ တေသံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိတိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။

• ရာဇာ နိဝေသနံ ဂန္တာ မဟာဒါနံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသိ၊ ဘဂဝါ ရာဇန္တေပူရံ ဂန္တာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိသဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန။ တေ ပေတာ “အပိ နာမ အဇ္ဇ လဘေယျာမာ”တိ ဂန္တာ တိရောကုဋ္ဌာဒိသု အဋ္ဌံသု။ ဘဂဝါ တထာ အကာသိ၊ ယထာ တေ သဗ္ဗေဝ ရညော အာပါထံ ဂတာ အဟေသုံ။ ရာဇာ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒေန္တော “ဣဒံ မေ ဉာတိနံ ဟောတူ”တိ ဥဒ္ဓိသိ၊ တာဝဒေဝ ပေတာနံ ကမလကုဝလယ-သဉ္ဇန္တာ ပေါက္ခရဏိယော နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေ တတ္ထ နှတွာ စ ပိဝိတွာ စ ပဋိ-ပ္ပဿဒ္ဓိဒရထကိလမထပိပါသာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ အဟေသုံ။ ရာဇာ ယာဂုဓဇ္ဇ-ဘောဇ္ဇာနိ ဒေတွာ ဥဒ္ဓိသိ၊ တေသံ တင်္ခဏညေဝ ဒိဗ္ဗယာဂုဓဇ္ဇဘောဇ္ဇာနိ နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ တေ တာနိ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပီဏိန္ဒြိယာ အဟေသုံ။ အထ ဝတ္ထုသေနာ-သနာနိ ဒေတွာ ဥဒ္ဓိသိ၊ တေသံ ဒိဗ္ဗဝတ္ထုပါသာဒပစ္စတ္တရဏသေယျာဒိအလင်္ကာရ-ဝိဓယော နိဗ္ဗတ္တိံသု။ သာစ တေသံ သမ္ပတ္တိ သဗ္ဗာပိ ယထာ ရညော ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ၊ စာထာ ဘဂဝါ အဓိဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ ဒိသွာ အတိဝိယ အတ္တမနော အဟောသိ။ တတော ဘဂဝါ ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတော ရညော ဗိမ္ဗိသာရဿ အနုမောဒနတ္ထံ တိရောကုဋ္ဌပေတဝတ္ထု၊^၂ အဘာသိ—

၁၄။ “တိရောကုဋ္ဌေသု တိဋ္ဌန္တိ၊ သန္တိသိဃံ ဂုဏေသု စ။
ဒွါရဗာဟာသု တိဋ္ဌန္တိ၊ အာဂန္တာန သကံ ဃရံ။

၁၅။ ပဟူတေ အန္တပါနမှိ၊ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇေ ဥပဋ္ဌိတေ။
န တေသံ ကောစိ သရတိ၊ သုတ္တာနံ ကမ္မပစ္စယာ။

၁-တထာရူပံ ဘိသနကံ ဘေရဝမကံသုတိ (သီ၊ ဣ)

၂-တိရောကုဋ္ဌပေတဝတ္ထု (သီ၊ ဣ)

- ၁၆။ ဧဝံ ဒေန္တိ ဉ္ဇတိနံ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာ။
သုစိံ ပဏီတံ ကာလေန၊ ကပ္ပိယံ ပါနဘောဇနံ။
- ၁၇။ ဣဒံ ဝေါ ဉ္ဇတိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉ္ဇတယော။
တေ စ တတ္ထ သမာဂန္တာ၊ ဉ္ဇတိပေတာ သမာဂတာ။
ပဟူတေ အန္ဓပါနမှိ၊ သက္ကစ္ဆံ အနုမောဒရေ။
- ၁၈။ စိရံ ဇီဝန္တု နော ဉ္ဇတိ၊ ယေသံ ဟေတု လဘာမသေ။
အမှာကဉ္စ ကတာ ပူဇာ၊ ဒါယကာ စ အနိပ္ပလာ။
- ၁၉။ န ဟိ တတ္ထ ကသိ အတ္ထိ၊ ဂေါရက္ခေတ္ထ န ပိဇ္ဇတိ။
ဝဏိဇ္ဇာ တာဒိသိ နတ္ထိ၊ ဟိရညေန ကယာကယံ။
ဣတော ဒိန္ဓေန ယာပေန္တိ၊ ပေတာ ကာလဂတာ^၁ တဟိ။
- ၂၀။ ဥန္တမေ ဥဒကံ ဝုဋ္ဌံ၊ ယထာ နိန္ဒံ ပဝတ္တတိ။
ဧဝမေဝ ဣတော ဒိန္ဒံ၊ ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ။
- ၂၁။ ယထာ ဝါရိဝဟာ ပူရာ၊ ပရိပူရေန္တိ သာဂရံ။
ဧဝမေဝ ဣတော ဒိန္ဒံ၊ ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ။
- ၂၂။ အဒါသိ မေ အကာသိ မေ၊ ဉ္ဇတိမိတ္တာ သခါ စ မေ။
ပေတာနံ ဒက္ခိဏံ ဒဇ္ဇာ၊ ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရံ။
- ၂၃။ န ဟိ ရုဏ္ဏံ ဝါ သောကော ဝါ၊ ယာ စညာ ပရိဒေဝနာ။
န တံ ပေတာနံ မတ္တာယ၊ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိ ဉ္ဇတယော။
- ၂၄။ အယဉ္စ ခေါ ဒက္ခိဏာ ဒိန္ဒာ၊ သံဃမှိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ^၂၊ ဌာနသော ဥပကပ္ပတိ။
- ၂၅။ သော ဉ္ဇတိဓမ္မော စ အယံ နိဒဿိတော၊
ပေတာနံ ပူဇာ စ ကတာ ဥဋ္ဌာရာ။
ဗလဉ္စ ဘိက္ခုနံ မနုပ္ပဒိန္ဒံ၊
တုမ္ပေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနုပ္ပက^၃န္တိ။

၁၄။ တတ္ထ **တိရောကုဋ္ဌေသု**တိ ကုဋ္ဌာနံ ပရဘာဂေသု။ **တိဋ္ဌန္တိ**တိ နိသဇ္ဇာ-
 ဒိပဋိက္ခေပတော ဌာနကပ္ပနဝစနမေတံ၊ ဂေဟပါကာရကုဋ္ဌာနံ ဒွါရတော^၁ ဗဟိ
 ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိတိ အတ္ထော။ **သန္တိသိဃံသုကေသု** စာတိ သန္တိသု စ သိဃံသုကေသု
 စ။ **သန္တိ**တိ စတုက္ကောဏရစ္ဆာ၊ သရသန္တိတိတ္ထိသန္တိအာလောကသန္တိယောပိ
 ပုစ္ဆန္တိ။ **သိဃံသုက**တိ တိကောဏရစ္ဆာ။ **ဒွါရဗာဟာသု** တိဋ္ဌန္တိတိ နဂရ-
 ဒွါရသရဒွါရနံ ဗာဟာ နိဿာယ တိဋ္ဌန္တိ။ **အာဂန္တိန သကံ သရန္တိ**
 သကသရံ နာမ ပုဗ္ဗဉ္စတိသရမ္ပိ အတ္တနာ သာမိဘာဝေန အဇ္ဈာပုတ္တသရမ္ပိ၊
 တဒုဘယမ္ပိ တေ ယသ္မာ သကသရသညာယ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ “အာဂန္တိန
 သကံ သရ”န္တိ အာဟ။

၁၅။ ဧဝံ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗေ အနဇ္ဈာပုတ္တပုဗ္ဗမ္ပိ ပုဗ္ဗဉ္စတိသရတ္တာ မိမ္မိသာရနိဝေ-
 သနံ သကသရသညာယ အာဂန္တိ တိရောကုဋ္ဌာဒိသု ဌိတေ ဣဿာမစ္ဆရိယဖလံ
 အနဘဝန္တေ အတိဝိယ ခုဒ္ဒသိကဝိရူပဘယာနကဒဿနေ ဗဟူ ပေတေ ရညော
 ဒဿေန္တော “တိရောကုဋ္ဌေသု တိဋ္ဌန္တိ”တိ ဂါထံ ဝတွာ ပုန တေဟိ ကတဿ
 ကမ္မဿ ဒါရုဏဘာဝံ ဒဿေန္တော “ပဟူတေ အန္တပါနမှီ”တိ ဒုတိယ-
 ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **ပဟူတေ**တိ အနပ္ပကေ ဗဟုမ္ပိ၊ ယာဝဒတ္ထေတိ အတ္ထော။ ဗ-ကာရဿ
 ဟိ ပ-ကာရေ လတ္တတိ “ပဟု သန္တော န ဘရတိ”တိအာဒိသု^၂ ဝိယ။ ကေစိ
 ပန “ဗဟုကေ”တိ ပဋ္ဌန္တိ၊ သော ပန ပမာဒပါဌော^၃။ **အန္တပါနမှီ**တိ အန္တေ
 စ ပါနေ စ။ **ခဇ္ဇဘောဇ္ဇေ**တိ ခဇ္ဇေ စ ဘောဇ္ဇေ စ။ ဧတေန အသိတပိတခါယိ-
 တသာယိတဝဿေန စတုဗ္ဗိဓမ္မိ အာဟာရံ ဒဿေတိ။ **ဥပဋ္ဌိတေ**တိ ဥပဂမ္မ ဌိတေ
 သဇ္ဇိတေ၊ ပဋိယံတ္တေတိ အတ္ထော။ **န တေသံ ကောစိ သရတိ သတ္တာနန္တိ** တေသံ
 ပေတ္တိဝိသယေ ဥပ္ပန္နာနံ သတ္တာနံ ကောစိ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ ပုတ္တော
 ဝါ နတ္တာ ဝါ န သရတိ။ ကိံကာရဏာ? **ကမ္မပစ္စယာ**တိ၊ အတ္တနာ ကတဿ
 အဒါနဒါနပဋိသေနောဒိဘေဒဿ ကဒရိယကမ္မဿ ကာရဏဘာဝတော။
 တံ ဟိ ကမ္မံ တေသံ ဉ္စတိနံ သရိတုံ န ဒေတိ။

၁၆။ ဧဝံ ဘဂဝါ အနပ္ပကေပိ အန္တပါနာဒိမ္ပိ ဝိဇ္ဇမာနေ ဉ္စတိနံ ပစ္စာသိ-
 သန္တာနံ ပေတာနံ ကမ္မဖလေန^၄ ဉ္စတကာနံ အနုဿရဏမတ္တဿာပိ အဘာဝံ

၁-ပရတော (က)	၂-ဒု ၁-၂၉၅-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။
၃-တေ ပမာဒပါဌာ (က)	၄-ပါပကမ္မဝသေန (သီလု)

ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပေတ္တိဝိသယူပပန္နေ ဉ္ဇတကေ ဥဒ္ဓိဿံ ရညာ ဒိန္နဒါနံ ပသံသန္တော “ဧဝံ ဒဒန္တိ ဉ္ဇတိန”န္တိ တတိယဂါထမာဟ။

တတ္ထ ဧဝန္တိ ဥပမာဝစနံ၊ တဿ ဒွိဓာ သမ္ပန္နော—တေသံ သတ္တာနံ ကမ္မ-
ပစ္စယာ အသရန္တေသုပိ ကေသုစိ^၁ ကေစိ ဒဒန္တိ ဉ္ဇတိနံ၊ ယေ ဧဝံ^၂ အနုကမ္မကာ
ဟောန္တိတိ စ၊ မဟာရာဇ ယထာ တယာ ဒိန္နံ၊ ဧဝံ သုစိ^၃ ပဏီတံ ကာလေန
ကပ္ပိယံ ပါနဘောဇနံ ဒဒန္တိ ဉ္ဇတိနံ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္မကာတိ စ။ တတ္ထ
ဒဒန္တိတိ ဒေန္တိ ဥဒ္ဓိသန္တိ နိယျာတေန္တိ။ ဉ္ဇတိနန္တိ မာတိတော စ ပိတိတော စ
သမ္ပန္နာနံ။ ယေတိ ယေ ကေစိ ပုတ္တာဒယော။ ဟောန္တိတိ ဘဝန္တိ။ အနုကမ္မကာတိ
အတ္တကာမာ ဟိတေသိနော။ သုစိန္တိ သုဒ္ဓိ မနောဟရံ ဓမ္မိကဉ္စ^၄။ ပဏီတန္တိ ဥဋ္ဌာရံ။
ကာလေနာတိ ဒက္ခိဏေယျာနံ ပရိဘောဂယောဂ္ဂကာလေန၊ ဉ္ဇတိပေတာနံ ဝါ
တိရောကုဇ္ဇာဒိသု အာဂန္တော ပြိတကာလေန။ ကပ္ပိယန္တိ အနုစ္ဆရိကံ ပတိရူပံ
အရိယာနံ ပရိဘောဂါရဟံ။ ပါနဘောဇနန္တိ ပါနဉ္စ ဘောဇနဉ္စ၊ တဒုံပဒေ-
သေန စေတ္ထ သဗ္ဗံ ဒေယျဓမ္မံ ဝဒတိ။

၁၇။ ဣဒါနိ ယေန ပကာရေန တေသံ ပေတာနံ ဒိန္နံ နာမ ဟောတိ၊ တံ
ဒဿေန္တော “ဣဒံ ဝေါ ဉ္ဇတိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တိ၊ ဉ္ဇတယော”တိ
စတုတ္ထဂါထာယ ပုဗ္ဗဗျံ အာဟ။ တံ တတိယဂါထာယ ပုဗ္ဗဗျေန သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ—

“ဧဝံ ဒဒန္တိ ဉ္ဇတိနံ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္မကာ၊

ဣဒံ ဝေါ ဉ္ဇတိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တိ၊ ဉ္ဇတယော”တိ။

တေန “ဣဒံ ဝေါ ဉ္ဇတိနံ ဟောတူတိ ဧဝံ ပကာရေန ဒဒန္တိ၊ နော အည-
ဏာ”တိ အာကာရတ္ထေန ဧဝံသဒ္ဓေန ဒါတဗ္ဗာကာရနိဒဿနံ ကံတံ ဟောတိ။

တတ္ထ ဣဒန္တိ ဒေယျဓမ္မနိဒဿနံ။ ဝေါတိ နိပါတမတ္တံ “ယေဟိ ဝေါ
အရိယာ”တိအာဒိသု^၅ ဝိယ။ ဉ္ဇတိနံ ဟောတူတိ ပေတ္တိဝိသယေ ဥပ္ပန္နာနံ
ဉ္ဇတကာနံ ဟောတု။ “နော ဉ္ဇတိနံ”န္တိ စ ပဋ္ဌန္တိ၊ အမှာကံ ဉ္ဇတိနန္တိ အတ္ထော။
သုခိတာ ဟောန္တိ၊ ဉ္ဇတယောတိ တေ ပေတ္တိဝိသယူပပန္နာ ဉ္ဇတယော ဣဒံ
ဖလံ ပစ္စနဘဝန္တော သုခိတာ သုဓပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ။

ယသ္မာ “ဣဒံ ဝေါ ဉ္ဇတိနံ ဟောတူ”တိ ဝုတ္တေပိ အညေန ကတကမ္မံ
န အညဿ ဖလဒံ ဟောတိ၊ ကေဝလံပန တထာ ဥဒ္ဓိဿ ဒိယမာနံ တံ ဝတ္ထု၊

၁-တေသု (သီ၊ ဣ)

၃-မနာဝိကံ (သီ၊ ဣ)

၂-ဉ္ဇတိနံယေဝ၊ ဧဝံ (က)

၄-မ ၁-၂၁-ပိဋ္ဌေ၊

ဉှတိပေတာနံ ကုသလကမ္မဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တသ္မာ ယထာ တေသံ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ တသ္မိံယေဝ ခဏေ ဖလနိဗ္ဗတ္တကံ ကုသလကမ္မံ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေန္တော “တေ စ တတ္ထာ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ တေတိ ဉှတိပေတာ။ တတ္ထာတိ ယတ္ထ ဒါနံ ဒီယတိ၊ တတ္ထ။ သမာဂတိတိ “ဣမေ နော ဉှတယော အမှာကံ အတ္ထာယ ဒါနံ ဥဒ္ဓိသန္တိ”တိ အနုမောဒနတ္ထံ တတ္ထ သမာဂတာ ဟုတွာ။ ပဟူတေ အန္တပါနဒ္ဓိတိ အတ္တနော ဥဒ္ဓိဿ ဒီယမာနေ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ။ သက္ကစ္ဆံ အနုမောဒရေတိ ကမ္မဖလံ အဘိသဒ္ဓဟန္တာ စိတ္တိကာရံ အဝိဇ္ဇဟန္တာ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ ဟုတွာ “ဣဒံ နော ဒါနံ ဟိတာယ သုခါယ ဟောတူ”တိ မောဒန္တိ အနုမောဒန္တိ ပီတိသောမနဿ-ဇာတာ ဟောန္တိ။

၁၈။ စိရံ ဇိဝန္တိ။တိ စိရံ ဇိဝိနော ဒိဿာယုကာ ဟောန္တိ။ နော ဉှတိတိ အမှာကံ ဉှတကာ။ ယေသံ ဟေတူတိ ယေသံ ကာရဏာ ယေ နိဿာယ။ လဘာမသေတိ ဤဒိသံ သမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘာမ။ ဣဒဉ္စိ ဥဒ္ဓိသနေန လဒ္ဓ-သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တာနံ ပေတာနံ အတ္တနော ဉှတိနံ ထောမနာကာရဒဿနံ။ ပေသာနဉ္စိ အတ္တနော အနုမောဒနေန၊ ဒါယကာနံ ဥဒ္ဓိသနေန၊ ဒက္ခိဏေယျ-သမ္ပတ္တိယာ စာတိ တိဟိ အင်္ဂေဟိ ဒက္ခိဏာ တင်္ခဏညေဝ ဖလနိဗ္ဗတ္တိကာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒါယကာ ဝိသေသဟေတု။ တေနာဟ “ယေသံ ဟေတု လဘာမသေ”တိ။ အမှာကဉ္စ ကတာ ပူဇာတိ “ဣဒံ ဝေါ ဉှတိနံ ဟောတူ”တိ ဧဝံ ဥဒ္ဓိသန္တေဟိ ဒါယကေဟိ အမှာကဉ္စ ပူဇာ ကတာ၊ တေ ဒါယကာ စ အနိပ္ပလာယသ္မိံ သန္တာနေ ပရိစ္စာဂမယံ ကမ္မံ နိဗ္ဗတ္တံ တဿ တတ္ထေဝ ဖလဒါနင်္ဂတာ။

တ္ထောဟ—“ကိံ ပန ပေတ္တိဝိသယူပပန္နာ ဧဝ ဉှတိ ဟေတုသမ္ပတ္တိယော လဘန္တိ၊ ဥဒါဟု အညေဝီ”တိ? န စေတ္ထ အမှေဟိ ဝတ္ထဗ္ဗံ အတ္ထိ ဘဂဝတာ ဧဝ ဗျာကတတ္ထာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“မယမဿ ဘေဓ ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာ နာမ ဒါနာနိ ဒေမ၊ ပုညာနိံ ကရောမ ‘ဣဒံ ဒါနံ ပေတာနံ ဉှတိသာလောဟိတာနံ ဥပကပ္ပတု၊ ဣဒံ ဒါနံ ပေတာ ဉှတိသာလောဟိတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ’တိ။ ကစ္စိ တံ ဘော ဂေါတမ ဒါနံ ပေတာနံ ဉှတိသာလောဟိတာနံ

ဥပကပ္ပတိ၊ ကစ္စိ တေ ပေတာ ဉ္ဇတိသာလောဟိတာ တံ ဒါနံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ။ ဌာနေ ခေါ မြာဟ္မဏ ဥပကပ္ပတိ နော အဋ္ဌာနေတိ။

ကတမံ ပန ဘော ဂေါတမ ဌာနံ၊ ကတမံ အဋ္ဌာနန္တိ။ ဣမ မြာဟ္မဏ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ယော နေရယိကာနံ သတ္တာနံ အာဟာရော၊ တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ဣဒံ ခေါ မြာဟ္မဏ အဋ္ဌာနံ၊ ယတ္ထ ဌိတဿ တံ ဒါနံ န ဥပကပ္ပတိ။

ဣမ ပန မြာဟ္မဏ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ယော တိရစ္ဆာနယောနိကာနံ သတ္တာနံ အာဟာရော၊ တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ မြာဟ္မဏ အဋ္ဌာနံ၊ ယတ္ထ ဌိတဿ တံ ဒါနံ န ဥပကပ္ပတိ။

ဣမ ပန မြာဟ္မဏ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ မနုဿာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ပ။ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယော ဒေဝါနံ အာဟာရော၊ တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ မြာဟ္မဏ အဋ္ဌာနံ၊ ယတ္ထ ဌိတဿ တံ ဒါနံ န ဥပကပ္ပတိ။

ဣမ ပန မြာဟ္မဏ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပေတ္တိဝိသယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယော ပေတ္တိဝိသယိကာနံ သတ္တာနံ အာဟာရော၊ တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ယံ ဝါ ပနဿ ဣတော အနုပဝေစ္ဆေန္တိ မိတ္တာမစ္စာ ဝါ ဉ္ဇတိသာလောဟိတာ ဝါ၊ တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ဣဒံ ခေါ မြာဟ္မဏ ဌာနံ၊ ယတ္ထ ဌိတဿ တံ ဒါနံ ဥပကပ္ပတိတိ။

သစေ ပန ဘော ဂေါတမ သော ပေတော ဉ္ဇတိသာလောဟိတော တံ ဌာနံ အနုပပန္နော ဟောတိ၊ ကော တံ ဒါနံ

ပရိဘုဉ္ဇတိတိ။ အညေဝိဿ မြာဟ္မဏ ပေတာ ဉှတိသာလောဟိတာ
တံ ဌာနံ ဥပပန္နာ ဟောန္တိ၊ တေ တံ ဒါနံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ။

သစေ ပန ဘော ဂေါတမ သော စေဝ ပေတော ဉှတိသာ-
လောဟိတော တံ ဌာနံ အနုပပန္နာ ဟောတိ၊ အညေဝိဿ
ပေတာ ဉှတိသာလောဟိတာ တံ ဌာနံ အနုပပန္နာ ဟောန္တိ၊ ကော
တံ ဒါနံ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ။ အဌာနံ ခေါ ဧတံ မြာဟ္မဏ အနဝ-
ကာသော၊ ယံ တံ ဌာနံ ဝိဝိတ္ထံ^၁ အဿ ဣမိနာ ဒိဃေန အဒ္ဓါနာ
ယဒိဒံ ပေတေဟိ ဉှတိသာလောဟိတေဟိ၊ အဝိစ^၂ မြာဟ္မဏ-
ဒါယကောပိ အနိပ္ပလော”တိ^၃။

၁၉။ ဣဒါနိ ပေတ္တိဝိသယူပပန္နာနံ တတ္ထ အညဿ ကသိဂေါရက္ခာဒိနော
သမ္ပတ္တိပဋိလာဘကာရဏဿ အဘာဝံ ဣတော ဒိန္ဓေန ယာပနဉ္စ ဒဿေတုံ
“န ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။^၄

တတ္ထ န ဟိ တတ္ထ ကသိ အတ္တိတိ တသ္မိ^၅ ပေတ္တိဝိသယေ ကသိ န ဟိ အတ္တိ၊
ယံ နိဿာယ ပေတာ သုခေန ဇီဝေယျံ။ ဂေါရက္ခေတ္ထ န ဝိဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ
ပေတ္တိဝိသယေ န ကေဝလံ ကသိယေဝ နတ္တိ၊ အထ ခေါ ဂေါရက္ခာပိ န ဝိဇ္ဇတိ၊
ယံ နိဿာယ တေ သုခေန ဇီဝေယျံ။ ဝဏိဇ္ဇာ တာဒိသိ နတ္တိတိ ဝဏိဇ္ဇာပိ
တာဒိသိ နတ္တိ၊ ယာ တေသံ သမ္ပတ္တိပဋိလာဘဟေတု ဘဝေယျ။ ဟိရဉ္ဇေန
ကယာကယန္တိ ဟိရဉ္ဇေန ကယဝိက္ကယမ္ပိ တတ္ထ တာဒိသံ နတ္တိ၊ ယံ တေသံ
သမ္ပတ္တိပဋိလာဘဟေတု ဘဝေယျ။ ဣတော ဒိန္ဓေန ယာပေန္တိ၊ ပေတာ
ကာလဂတာ တဟိန္တိ ကေဝလံ ပန ဣတော ဉှတိဟိ ဝါ မိတ္တာမစ္စေဟိ ဝါ
ဒိန္ဓေန ယာပေန္တိ၊ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္တေန္တိ။ ပေတာတိ^၆ ပေတ္တိဝိသယူပပန္နာ
သတ္တာ။ ကာလဂတာတိ အတ္တနော မရဏကာလေန ဂတာ^၇။ “ကာလ-
ကတာ”တိ ဝါ ပါဌော၊ ကတကာလာ ကတမရဏာ မရဏံ သမ္ပတ္တာ။ တဟိန္တိ
တသ္မိ^၈ ပေတ္တိဝိသယေ။

၂၀-၂၁။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဥပမာဟိ ပကာသေတုံ “ဥန္တမေ ဥဒကံ
ဝုဋ္ဌ”န္တိ ဂါထာဒွယမာဟ။ တဿတ္ထော—ယထာ ဥန္တမေ ထလေ ဥန္တတပု-
ဒေသေ မေဃေဟိ အဘိဝုဋ္ဌံ ဥဒကံ ယထာ နိန္တံ ပဝတ္တတိ၊ ယော ဘူမိဘာဂေါ
နိန္တော ဩဏတော၊ တံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ ဣတော ဒိန္တံ ဒါနံ ပေတာနံ

၁-ရိတ္တံ (သိ၊ ဣ)	၂-အဝိစ ခေါ (သိ၊ ဣ)	၃-အံ ၃-၄၇၈-ဝိဇ္ဇေ။
၄-ပေတာ (က)	၅-ကာလင်္ကတာတိ အတ္တနော မရဏကာလေန ကတာ (က)	

ဥပကပ္ပတိ၊ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဝိနိယုဇ္ဇတိ။ နိန္ဒမိဝ ဟိ ဥပကပ္ပဝတ္တိယာ ဌာနံ ပေတ-
 လောကော ဒါနုပကပ္ပနာယ။ ယထာဟ “ဣဒံ ခေါ မြာဟ္မဏ ဌာနံ၊ ယတ္ထ
 ပြိတဿ တံ ဒါနံ ဥပကပ္ပတိ”တိ။ ယထာ စ ကန္ဓရပဒရသာခပသာခ-
 ကုသောဗ္ဗမဟာသောဗ္ဗေဟိ ဩဂလိတေန ၂ ဥဒကေန ဝါရိဝဟာ မဟာနဇ္ဇော
 ပူရာ ဟုတွာ သာဂရံ ပရိပူရေန္တိ၊ ဧဝံ ဣတော ဒိန္နဒါနံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန
 ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိတိ။

၂၂။ ယသ္မာ ပေတာ “ဣတော ကိဉ္စိ လဘာမာ”တိ အာသာဘိဘူတာ
 ဉ္ဇတိသရံ အာဂန္ဓာပိ “ဣဒံ နာမ နော ဒေသာ”တိ ယာစိတုံ န သက္ကောန္တိ၊
 တသ္မာ တေသံ ဣမာနိ အနုဿရဏဝတ္ထုနိ အနုဿရန္တော ကုလပုတ္တော
 ဒက္ခိဏံ ဒဇ္ဇောတိ ဒေသေန္တော “အဒါသိ မေ”တိ ဂါထမာဟ။

တဿတ္ထော—ဣဒံ နာမ မေ ခနံ ဝါ ခဉံ ဝါ အဒါသိ၊ ဣဒံ နာမ
 မေ ကိစ္စံ အတ္တနာယေဝ ယောဂံ အာပဇ္ဇန္တော အကာသိ၊ “အသုကော
 မေ မာတိတော ဝါ ပိတိတော ဝါ သမ္ပန္နတ္တာ ဉ္ဇတိ၊ သိနေဟဝသေန တာဏ-
 သမတ္တတာယ မိတ္တော၊ အသုကော မေ သဟပံသုကီဋ္ဌကသဟာယော သခါ”တိ
 စ ဧတံ သဗ္ဗမနုဿရန္တော ပေတာနံ ဒက္ခိဏံ ဒဇ္ဇော ဒါနံ နိယျာတေယျ။
 “ဒက္ခိဏာ ဒဇ္ဇော”တိ ဝါပါဌော၊ ပေတာနံ ဒက္ခိဏာ ဒါတဗ္ဗာ၊ ဧတေန “အဒါသိ
 မေ”တိအာဒိနာ နယေန ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရံ အနုဿရတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ကရဏတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ပစ္စတ္တဝစနံ။

၂၃-၂၄။ ယေ ပန သတ္တာ ဉ္ဇတိမရဏေန ရုဏ္ဏသောကာဒိပရာ ဧဝ ဟုတွာ
 တိဋ္ဌန္တိ၊ န တေသံ အတ္တာယ ကိဉ္စိ ဒေန္တိ၊ တေသံ တံ ရုဏ္ဏသောကာဒိ ကေဝလံ
 အတ္တပရိတာပနမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ တံ န ပေတာနံ ကဉ္စိ အတ္ထံ သာဓေတီတိ
 ဒေသေန္တော “န ဟိ ရုဏ္ဏံ ဝါ”တိ ဂါထံ ဝတွာ ပုန မဂဓရာဇေန ဒိန္နဒက္ခိဏာယ
 သာတ္တကဘာဝံ ဒေသေတုံ “အယဉ္ဇ ခေါ”တိ ဂါထမာဟ။ တေသံ အတ္ထော
 ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

၂၅။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဣမံ ဒက္ခိဏံ ဒေန္တေန ရညာ ဉ္ဇတိနံ ဉ္ဇတိဟိ ကတ္တဗ္ဗ-
 ကိစ္စကရဏေန ဉ္ဇတိဓမ္မော နိဒဿိတော၊ ဗဟုဇနဿ ပါကဋ္ဌော ကတော၊
 နိဒဿနံ ပါကဋ္ဌံ ကတံ “တုမ္ပေဟိပိ ဧဝမေဝ ဉ္ဇတိသု ဉ္ဇတိဓမ္မော ပရိပူရေ-
 တဗ္ဗော”တိ။ တေစ ပေတေ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အဓိဂမေန္တေန ပေတာနံ ပူဇာ ကတာ

၁-အံ ၃-၄၇၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဩဝုဋ္ဌိတေန (က) ၃-ပါကဋ္ဌေ ကတေ (သိ)

ဥဋ္ဌာရာ၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ အန္ဓပါနာဒီဟိ သန္တပ္ပေန္တေန ဘိက္ခုနံ ဗလံ အနုပ္ပဒိန္နံ၊ အနုကမ္မာဒိဂုဏပရိဝါရဉ္စ စာဂစေတနံ နိဗ္ဗတ္တေန္တေန အနုပ္ပကံ ပုညံ ပသုတံ၊ တဿွာ ဘဂဝါ ဣမေဟိ ယထာဘူစ္စဂုဏေဟိ ရာဇာနံ သမ္ပဟံ-
သေန္တော “သော ဉာတိဓမ္မော”တိဩသာနဂါထမာဟ။

တတ္ထ ဉာတိဓမ္မောတိ ဉာတိဟိ ဉာတိနံ ကတ္တဗ္ဗကရဏံ။ ဥဠာရာတိ ဖိတာ သမိဒ္ဓါ။ ဗလန္တိ ကာယဗလံ။ ပသုတန္တိ ဥပစိတံ။ ဧတ္ထ စ “သော ဉာတိဓမ္မော စ အယံ နိဒဿိတော”တိ ဧဘေန ဘဂဝါ ရာဇာနံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ။ ဉာတိဓမ္မဒဿနံ ဟေတ္ထ သန္တဿနံ ။ “ပေတေန ပူဇာ စ ကတာ ဥဠာရာ”တိ ဣမိနာ သမာဒပေသိ။ “ဥဠာရာ”တိ ပသံသနံ ဟေတ္ထ ၊ ပုနပ္ပုနံ ပူဇာကရဏေ သမာဒပနံ။ “ဗလဉ္စ ဘိက္ခုနံ ဗလပ္ပဒိန္တ”န္တိ ဣမိနာ သမုတ္တေဇေသိ။ ဘိက္ခုနံ ဗလဒုနပ္ပဒါနံ ဟေတ္ထ ဧဝံဝိဇာနံ ဗလဒုနပ္ပဒါနေ ဥဿာဟဝဓုနေန ၊ သမုတ္တေဇနံ။ “တုဗ္ဗေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပက”န္တိ ဣမိနာ သမ္ပဟံသေသိ။ ပုည-ပသဝနကိတ္တနံ ဟေတ္ထ တဿ ယထာဘူစ္စဂုဏသံဝဏ္ဏနဘာဝေန သမ္ပဟံ-သနန္တိ ၊ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒေသနာပရိယောသာနေ စ ပေတ္တိဝိသယူပပတ္တိအာဒိနဝသံဝဏ္ဏနေန သံဝိဂ္ဂဟဒယာနံ ယောနိသော ပဒဟတံ စတုရသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ ဒုတိယဒိဝသေဝိ ဒေဝမနုဿာနံ ဣဒမေဝ တိရောကုဋ္ဌဒေသနံ ဒေသေသိ။ ဧဝံ ယာဝ သတ္တ ဒိဝသာ တာဒိသောဝ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

တိရောကုဋပေတဝတ္ထု၊ ဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

၆-ပဉ္စပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂါ ခုဗ္ဗဏ္ဍပါသီတိ ဣဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ပဉ္စပုတ္တခါဒက-
ပေတိ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိနုရေ ဂါမကေ အညတရဿ
ကုဋုမ္ဗိကဿ ဘရိယာ ဝဉ္စျာ အံဟောသိ။ တဿ ဉ္ဈတကာ တေဒဝေါစုံ
“ဇာဝ ပဇာပတိ ဝဉ္စျာ၊ အညံ တေ ကညံ အာနေမာ”တိ။ သော တဿာ
ဘရိယာယ သိနေဟေန န ဣတ္ထိ။ အထဿ ဘရိယာ တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ သာမိကံ

• ၁-ဟေတုသန္တသနံ (သီ၊ ဣ)

၂-ပသံသနံ၊ ဧတ္ထ (သိ)

၃-ဧဝံဝိဓာန် တွံ ဗလ္လာနုပ္ပဒေါတိ ဥဿာဟဝုဇေန (က)

၄-သမ္မဟံသနာ နနံ (သီ)

ဝေမာဟ “သမိ အဟံ ဝဉ္ဇျာ၊ အညာ ကညာ အာနေတဗ္ဗာ၊ မာ တေ ကုလ-
ဝံသော ဥပစ္ဆိဇ္ဇိ”တိ။ သော တာယ နိပ္ပိဋ္ဌယမာနော အညံ ကညံ အာနေသိ။
သာ အပရေန သမယေန ဂတ္တိနိ အဟောသိ။ ဝဉ္ဇျတ္ထိ “အယံ ပုတ္တံ လဘိတွာ
ဣမဿ ဂေဟဿ ဣဿရာ ဘဝိဿတိ”တိ ဣဿာပကတာ တဿာ ဂဟ္မပါတ-
နပါယံ ပရိယေသန္တိ အညတရံ ပရိဗ္ဗာဇိကံ^၁ အနုပါနာဒီဟိ သင်္ဂဏိတွာ တာယ၊^၂
တဿာ ဂဟ္မပါတနံ ဒါပေသိ။ သာ ဂဟ္မေ ပတိတေ အတ္တနော မာတုယာ
အာရောစေသိ၊ မာတာ အတ္တနော ဉ္ဈတကေ သမောဓာနေတွာ တမတ္ထံ
နိဝေဒေသိ။ တေ ဝဉ္ဇျတ္ထိ^၃ ဧတဒဝေါစုံ “တယာ ဣမိဿာ ဂဟ္မော ပါတိတော”တိ။
နာဟံ ပါတေမိတိ^၄။ သစေ တယာ ဂဟ္မော န ပါတိတော၊ သပထံ ကရေဟိတိ။
“သစေ မယာ ဂဟ္မော ပါတိတော၊ ဒုဂ္ဂတိပရာယဏာ ခုပ္ပပါသာဘိဘူတာ
သာယံ ပါတံ ပဉ္စ ပဉ္စ^၅ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ ခါဒိတွာ တိတ္ထိ^၆ န ဂစ္ဆေယျံ၊ နိစ္စံ
ဒုဂ္ဂန္ဓာ မက္ခိကာပရိကိဏ္ဏာ စ ဘဝေယျ”န္တိ မုဿ ဝဟွာ သပထံ အကာသိ။
သာ န စိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ တဿေဝ ဂါမဿ အဝိဒူရေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါ^၇
ပေတိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

တဒါ ဇနပဒေ ဝုတ္တဝဿာ အဋ္ဌ ထေရာ သတ္ထု ဒဿနတ္ထံ သာဝတ္ထိ^၈
အာဂစ္ဆန္တာ တဿ ဂါမဿ အဝိဒူရေ ဆာယုဒကသမ္ပန္နေ အရညဋ္ဌာနေ
ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိံသု။ အထ သာ ပေတိ ထေရာနံ အတ္တာနံ ဒဿေသိ၊ တေသု
သံသတ္တေရော တံ ပေတိ^၉—

၂၆။ “နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ပူတိ ဝါယသိ။
မက္ခိကာဟိ ပရိကိဏ္ဏာ^၆၊ ကာ နု တံ ဣဓ တိဋ္ဌသိ”တိ—

ဂါထာယ ပဋိပုစ္ဆိ။ တတ္ထ နဂ္ဂါတိ နိစ္စောဋ္ဌာ။ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ**တိ ဝိရူပါ အတိဝိယ
ဗိဘန္တရူပေန^၁ သမန္နာဂတာ အသိ။ **ဒုဂ္ဂန္ဓာ**တိ အနိဋ္ဌဂန္ဓာ။ **ပူတိ ဝါယသိ**တိ
သရီရတော ကုဏပဂန္ဓံ ဝါယသိ။ **မက္ခိကာဟိ ပရိကိဏ္ဏာ**တိ နိလမက္ခိကာဟိ
သမန္နတော အာကိဏ္ဏာ။ **ကာ နု တံ ဣဓ တိဋ္ဌသိ**တိ ကာ နာမ ဧဝရူပါ ဣမသ္မိ^၂
ဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌသိ၊ ဣတော စိတော စ ဝိစရသီတိ အတ္ထော။

အထ သာ ပေတိ မဟာထေရေန ဧဝံ ပုဋ္ဌာ အတ္တာနံ ပကာသေန္တိ သတ္တာနံ
သံဝေဂံ ဇနေန္တိ—

၁-ပရိဗ္ဗာဇိကံ (က)	၂-တေန (က)	၃-ပါတေသိန္တိ (သီ၊ ဣ)
၄-ပဉ္စ (က)	၅-ပုတ္တရူပါ (က)	၆-မက္ခိကာပရိကိဏ္ဏာဝ (သီ၊ ဣ)
	၇-ဝိရူပေန အတိဝိယ ဗိဘန္တဒဿနရူပေန (သီ)	

၂၇။ “အဟံ ဘဒန္တေ ပေတိမ္ပိ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၂၈။ “ကာလေန ပဉ္စ ပုတ္တာနိ၊ သာယံ ပဉ္စ ပုနာပရေ။
ဝိဇာယိတွာန ခါဒါမိ၊ တေပိ နာ ဟောန္တိ မေ အလံ။

၂၉။ ပရိဒုယုတိ ဣမာယတိ၊ ဒုဒါယ ဟဒယံ မမ။
ပါနီယံ န လဘေ ပါတုံ၊ ပဿ မံ ဗျသနံ ဂတ”န္တိ—

ဣမံ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

၂၇။ တတ္ထ ဘဒန္တေတိ ထေရံ ဂါရဝေန အာလပတိ။ ဒုဂ္ဂတာတိ ဒုဂ္ဂတိံ ဂတာ။ ယမလောကိကာတိ “ယမလောကော”တိ လဒ္ဓနာမေ ပေတလောကော^၁ တတ္ထ ပရိယာပန္နဘာဝေန ဝိဒိတာ^၂။ ဣတော ဂတာတိ ဣတော မနုဿလောကတော ပေတလောကံ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ဂတာ၊ ဥပပန္နာတိ အတ္ထော။

၂၈။ ကာလေနာတိ ရတ္တိယာ ဝိဘာတကာလေ။ ဘုဗ္ဗတ္ထေ ဟိ ဧတံ ကရဏံဝစနံ။ ပဉ္စ ပုတ္တာနိတိ ပဉ္စ ပုတ္တေ။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ပုတ္တံ။ သာယံ ပဉ္စ ပုနာပရေတိ သာယန္တကာလေ ပုန အပရေ ပဉ္စ ပုတ္တေ ခါဒါမိတိ ယောဇနာ။ ဝိဇာယိတွာနာတိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဒသ ဒသ^၃ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ။ တေပိ နာ ဟောန္တိ မေ အလန္တိ တေပိ ဒသပုတ္တာ ဧကဒိဝသံ မယံ ဒုဒါယ ပဋိသဘာယ၊ အလံ ပရိယတ္တာ န ဟောန္တိ။ ဂါထာသုခတ္ထံ ဟေတ္ထ နာဇ္ဇတိ^၄ ဒီဃံ ကတွေ ပုတ္တံ။

၂၉။ ပရိဒုယုတိ ဣမာယတိ ဒုဒါယ ဟဒယံ မမာတိ ဒုဒါယ ဇိသန္တာယ ဗာဓိယမာနာယ မမ ဟဒယပဒေသော ဥဒရဂ္ဂိနာ ပရိသမန္တတော^၅၊ ဈာယတိ ဣမာယတိ သန္တပ္ပတိ။ ပါနီယံ န လဘေ ပါတုန္တိ ဝိပါသာဘိဘူတာ တတ္ထ တတ္ထ ဝိစရန္တိ ပါနီယမ္ပိ ပါတုံ န လဘာမိ။ ပဿ မံ ဗျသနံ ဂတန္တိ ပေတူပပတ္တိယာ သာဓာရဏံ အသာဓာရဏဉ္စ ဣမံ ဤဒိသံ ဗျသနံ ဥပဂတံ မံ ပုဿ ဘဒန္တေတိ အတ္တနာ အနုဘဝိယမာနံ ဒုက္ခံ ထေရဿ ပဝေဒေသိ။

၁-လဒ္ဓနာမေန ပေတလောကော ပုစ္ဆတိ (သီ) •

၃-ဒသ (က)

၂-ဝိနိတာ (က)

၄-ဂါထာသုခတ္ထံ တေပိ နာဇ္ဇတိ (က)

၅-ပရိတော (သီ၊ ဣ)

တံ သုဘွာ ထေရော တာယ ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆန္တော—

၃၀။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ခဋ္ဌံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒသိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ခုက္ကဋ္ဌန္တိ ဒုစ္စရိတံ။ ကိဿကမ္မဝိပါကေနာတိ ကိဒိဿဿ
ကမ္မဿ ဝိပါကေန၊ ကိံ ပါဏာတိပါတဿ၊ ဥဒါဟု အဒိန္နာဒါနာဒိသု
အညတရဿာတိ အတ္ထော။ “ကေန ကမ္မဝိပါကေနာ”တိ ကေမိ ပဋ္ဌန္တိ။

အထ သာ ပေတိ အတ္တနာ ကတကမ္ပံ ထေရဿ ကထေန္တိ—

၃၁။ “သပတိံ” မေ ဂစ္ဆိနိ အာသိ၊ တဿာ ပါပံ အစေတယိံ။
သာဟံ ပဒုဋ္ဌမနသာ၊ အကရိံ ဂဟ္တပါတနံ။

၃၂။ တဿာ ဒွေမာသိကော ဂဟ္တော၊ လောဟိတညေဝ ပဉ္စရိ။
တဒဿာ မာတာ ကုပိတာ၊ မယံ ဉာတိ သမာနယိ။
သပထဉ္စ မံ အကာရေသိ၊ ပရိဘာသာပယိ စ မံ။

၃၃။ သာဟံ ဃောရဉ္စ သပထံ၊ မုသာဝါဒံ အဘာသိသံ။
‘ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ၊ သစေ တံ ပကတံ မယာ’။

၃၄။ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန၊ မုသာဝါဒဿ စူဘယံ။
ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတမက္ခိတာ”တိ—

ဂါထာယော အဘာသိ။

၃၁-၃၂။ တတ္ထ သပတိတိ သမာနပတိကာ ဣတ္ထိ ဝုစ္စတိ။ တဿာ ပါပံ
အစေတယိန္တိ တဿာ သပတိယာ ပါပံ လုဒ္ဓကံ ကမ္ပံ အစေတယိံ။ ပဒုဋ္ဌ-
မနသာတိ ပဒုဋ္ဌမိတ္တာ၊ ပဒုဋ္ဌေန ဝါ မနသာ။ ဒွေမာသိကောတိ ဒွေမာသ-
ဇာတော ပတိဋ္ဌိတော ဟုတွာ ဒွေမာသိကော။ လောဟိတညေဝ ပဉ္စရိတိ
ဝိပဇ္ဇမာနော၂ ရဟိရညေဝ၃ ဟုတွာ ဝိဿန္တိ။ တဒဿာ မာတာ ကုပိတာ၊
မယံ ဉာတိ သမာနယိတိ တဒါ အဿာ သပတိယာ မာတာ မယံ ကုပိတာ
အတ္တနော ဉာတကေ သမောဓာနေသိ။ “တတဿာ”တိ ဝါ ပါဌော၊ တတော
အဿာတိ ပဒဝိဘာဂေါ။

၃၃-၃၄။ သပထန္တိ သပနံ^၁။ ပရိဘာသပဃီတိ ဘယေန တဇ္ဇာပေသိ။ သပထံ မုသာဝါဒံ အဘာသိသန္တိ “သစေ တံ မယာ ကတံ၊ ဤဒိသိ ဘဝေယျ”န္တိ ကတမေဝ ပါပံ အကတံ ကတွာ ဒဿေန္တိ မုသာဝါဒံ အဘူတံ သပထံ အဘာသိ။ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ၊ သစေတံ ပကတံ မယာတိ ဣဒံ တဒါ သပထဿ ကတာကာရဒဿနံ၊ ယဒိ ဧတံ ဂဟ္တပါတနပါပံ မယာ ကတံ၊ အာယတိ^၂ ပုနတ္ထဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယံ မယံ ပုတ္တမံသာနိယေဝ ခါဒေယျန္တိ အတ္ထော။ တဿ ကမ္မဿာတိ တဿ ဂဟ္တပါတနဝသေန ပကတဿ ပါဏာတိပါတ-ကမ္မဿ။ မုသာဝါဒဿ စာတိ မုသာဝါဒကမ္မဿ စ။ ဥဘယန္တိ ဥဘယဿပိ ကမ္မဿ ဥဘယေန ဝိပါကေန။ ကရုဏတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ ပုပ္ဖလောဟိ-တမက္ခိတာတိ ပသဝနဝသေန^၂ ပရိဘိဇ္ဇနဝသေန^၃ စ ပုဗ္ဗေန စ လောဟိ-တေန စ မက္ခိတာ ဟုတွာ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိတိ ယောဇနာ။

ဧဝံ သာ ပေတိ အတ္တိနော ကမ္မဝိပါကံ ပဝေဒေတွာ ပုန ထေရေ^၄ ဧဝမာဟ “အဟံ ဘန္တေ ဣမသ္မိ^၅ယေဝ ဂါမေ အသုကဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဘရိယာ ဣဿာပကတာ ဟုတွာ ပါပကမ္မံ ကတွာ ဧဝံ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တာ၊ သာဓု ဘန္တေ တဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဂေဟံ ဂစ္ဆထ၊ သော တုမှာကံ ဒါနံ ဒဿတိ၊ တံ ဒက္ခိဏံ မယံ ဥဒ္ဓိသာပေယျာထ^၁၊ ဧဝံ မေ ဣတော ပေတလောကတော မုတ္တိ အဝိဿတိ”တိ။ ထေရာ တံ သုတွာ တံ အနုကမ္မမာနာ ဥလ္လုမ္ဖန-သဘာဝသဏ္ဌိတာ တဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဂေဟံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိ^၂သု။ ကုဋုမ္ဗိ-ကော ထေရေ ဒိသွာ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒေါ ပစ္စုဂန္တော ပတ္တာနိ ဂဟေတွာ ထေရေ အာသနေသု နိသီဒါပေတွာ ပဏီတေန အာဟာရေန ဘောဇေတုံ အာရဘိ။ ထေရာ တံ ပဝံတ္တိ^၃ ကုဋုမ္ဗိကဿ အာရောစေတွာ တံ ဒါနံ တဿာ ပေတိယာ ဥဒ္ဓိသာပေသုံ၊ တင်္ဂဏညေဝ စ သာ ပေတိ တတော ဒုက္ခတော အပေတာ ဥဋ္ဌာရသမုတ္တိ^၄ ပဋိလဘိတွာ ရတ္တိယံ ကုဋုမ္ဗိကဿ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ အထ ထေရာ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိ^၅ ဂန္တော ဘဂဝတော တမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ စ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ^၆ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာဝသာနေ မဟာဇနော ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ဣဿာမဇ္ဈေရတော ပဋိဝိရမိ။ ဧဝံ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသိတိ။

ပဉ္စပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

• ၁-သစ္စာပနံ (သိ)	၂-သပထဝသေန (က)	၃-ပရိဘုဉ္ဇနဝသေန (သိ၊ ဣ)
၄-ထေရံ (သိ)		၅-အာဒိသေယျာထ (က)
ပေတဝတ္ထု-၄ ၃		

၇-သတ္တပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ သတ္တပုတ္တ-
ခါဒကပေတိံ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဂါမကေ
အညတရဿ ဥပါသကဿ ဒွေ ပုတ္တာ အဟေသုံ ပဌမဝယေ ဌိတာ ရူပသမ္ပန္နာ
သီလာစာရေန သမန္နာဂတာ။ တေသံ မာတာ “ပုတ္တဝတိ အဟ”န္တိ ပုတ္တဗလေန
ဘတ္တာရံ အတိမညတိ။ သော ဘရိယာယ အဝမာနိတော နိဗ္ဗိန္နမာနသော
အညံ ကညံ အာနေသိ၊ သာ န စိရဿေဝ ဂပ္ပိနိ အဟောသိ။ အထဿ
ဇေဋ္ဌဘရိယာ ဣဿာပကတာ အညတရံ ဝေဇ္ဇံ၊ အာမိသေန ဥပလာပေတွာ
တေန တဿာ တေမာသိကံ ဂပ္ပံ ပါတေသိ။ အထ သာ ဉှတိဟိ စ ဘတ္တာရာ
စ “တယာ ဣမိဿာ ဂဗ္ဘော ပါတိတော”တိ ပုဋ္ဌာ “နာဟံ ပါတေမိ”တိ
မုသာ ဝတွာ တေဟိ အသဒ္ဓဟန္တေဟိ “သပထံ ကရောဟိ”တိ ပုတ္တာ “သာယံ
ပါတံ သတ္တ သတ္တ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ၊ နိစ္စံ ဒုဂ္ဂန္ဓာ စ
မက္ခိကာပရိကိဏ္ဍာ စ ဘဝေယျ”န္တိ သပထံ အကာသိ။

သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ တဿ ဂပ္ပပါတနဿ မုသာ-
ဝါဒဿ စ ဖလေနေဝ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပုတ္တနယေန ပုတ္တမံသာနိ
ခါဒန္တိ တဿေဝ ဂါမဿ အဝိဒူရေ ဝိစရတိ။ တေန စ သမယေန သဗ္ဗဟုလာ
ထေရာ ဂါမကာဝါသေ ပုတ္တဝဿာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ သာဝတ္ထိံ အာဂစ္ဆန္တာ
တဿ ဂါမဿ အဝိဒူရေ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ရတ္ထိယံ ဝါသံ ကပ္ပေသုံ။ အထ သာ
ပေတိ တေသံ ထေရာနံ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ တံ မဟာထေရော ဂါထာယ
ပုစ္ဆိ—

၃၅။ “နဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ပူတိ ဝါယသိ။
မက္ခိကာဟိ ပရိကိဏ္ဍာ၊ ကာ နု တံ ဣဓ တိဋ္ဌသိ”တိ။

သာ ထေရေန ပုဋ္ဌာ တိဟိ ဂါထာဟိ ပဋိဝစနံ အဒါသိ—

၃၆။ “အဟံ ဘဒန္တေ ပေတိမ္ပိ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၃၇။ ကာလေန သတ္တ ပုတ္တာနိ၊ သာယံ သတ္တ ပုနာပရေ။
ဝိဇာယိတွာန ခါဒါမိ၊ တေပိ နာ ဟောန္တိ မေ အလံ။

၃၈။ ပရိသုပ္ပတိ နုမာယတိ၊ ခုဒါယ ဟဒယံ မမ။
နိဗ္ဗုတိံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ အဂ္ဂိဒဗျာဝ အာတပေ”တိ။

၃၉။ တတ္ထ နိဗ္ဗုတိန္တိ ခုပ္ပပါသာဒုက္ခဿ ဝုပသမံ။ နာဓိဂစ္ဆာမိတိ န
လဘာမိ။ အဂ္ဂိဒဗျာဝ အာတပေတိ အတိဥဏှအာတပေ အဂ္ဂိနာ သုပ္ပမာနာ
ဝိယ နိဗ္ဗုတိံ နာဓိဂစ္ဆာမိတိ ယောဇနာ။

တံ သုတ္တာ မဟာထေရော တာယ ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆန္တော—

၃၉။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ခဉ္စ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒသိ”တိ—

ဂါထမာဟ။

အထ သာ ပေတိ အတ္တနော ပေတလောကူပပတ္တိဉ္စ ပုတ္တမံသခါဒန-
ကာရဏဉ္စ ကထေန္တိ—

၄၀။ “အဟူ မယံ ဒုဝေ ပုတ္တာ၊ ဥဘော သမ္ပတ္တယောဗ္ဗနာ။
သာဟံ ပုတ္တဗလူပေတာ၊ သာမိကံ အတိမညိသံ။

၄၁။ တတော မေ သာမိကော ကုဒ္ဓေါ၊ သပတိံ မယုမာနယိ”။
သာ စ ဂစ္ဆိ အလဘိတ္ထ၊ တဿာ ပါပံ အစေတယိ”။

၄၂။ သာဟံ ပဒုဋ္ဌမနသာ၊ အကရိံ ဂဗ္ဘပါတနံ။
တဿာ တေမာသိကော ဂစ္ဆော၊ ပူတိလောဟိတကော” ပတိ။

၄၃။ တဒဿာ မာတာ ကုပိတာ၊ မယံ ဉ္စတိ သမာနယိ။
သပထဉ္စ မံ ကာရေသိ၊ ပရိဘာသာပယိ စ မံ။

၄၄။ သာဟံ ဃောရဉ္စ သပထံ၊ မုသာဝါဒံ အဘာသိသံ။
‘ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ၊ သစေ တံ ပကတံ မယာ’။

၄၅။ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန၊ မုသာဝါဒဿ စူဘယံ။
ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတမက္ခိတာ”တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၄၀-၄၅။ တတ္ထ ပုတ္တဗလူပေတာတိ ပုတ္တဗလေန ဥပေတာ၊ ပုတ္တာနံ ဝသေန လဒ္ဓဗလာ။ အတိမညိသန္တိ အတိက္ကမိတွာ မညိ အဝမညိ။ ပူတိလောဟိ-
 တကော ပတိတိ ကုဏပလောဟိတံ ဟုတွာ ဂစ္ဆော ပရိပတိ။ သေသံ သဗ္ဗံ
 အနန္တရသဒိသမေဝ၊ တတ္ထ အဋ္ဌ ယေရာ၊ ဣဓ သမ္ပဟုလာ။ တတ္ထ ပဉ္စ ပုတ္တာ၊
 ဣဓ သတ္တာတိ အယမေဝ ဝိသေသောတိ။

သတ္တပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဂေါဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကို န ဥမ္မတ္တပေါဝါတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အညတရံ
 မတပိတိကံ ကုဋုမ္ဘိကံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရဿ
 ကုဋုမ္ဘိကဿ ပိတာ ကာလမကာသိ၊ သော ပိတု မရဏေန သောကသန္တတ္တ-
 ဟဒယော^၁ ရောဒမာနော ဥမ္မတ္တကော ဝိယ ဝိစရန္တော ယံ ယံ ပဿတိ၊ တံ
 တံ ပုစ္ဆတိ “အပိ မေ ပိတရံ ပဿိတ္တာ”တိ။ န ကောစိ တဿ သောကံ
 ဝိနောဒေတုံ အသက္ခိ။ တဿ ပန ဟဒယေ ဃဇေ ပဒိပေ၊^၂ ဝိယ သောတာပတ္တိ-
 ဖလဿ၊^၃ ဥပနိဿယော ပဇ္ဇလတိ။

သတ္တာ ပစ္စုသသမယေ လောကံ ဩလောကေန္တော တဿ သောတာ-
 ပတ္တိဖလဿ ဥပနိဿယံ ဒိသ္မာ “ဣမဿ အတိတကာရဏံ အာဟရိတွာ
 သောကံ ဝုပသမေတွာ သောတာပတ္တိဖလံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ
 ပုနဒိဝသေ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော ပစ္ဆာသမဏံ အနာဒါယ၊^၄
 တဿ ဃရဒ္ဓါရံ အဂမာသိ။ သော “သတ္တာ အာဂတော”တိ သုတွာ
 ပစ္စုဂန္တော သတ္တာရံ ဂေဟံ ပဝေသေတွာ သတ္တရိ ပညတ္တေ အာသနေ
 နိသိန္တေ သယံ၊^၅ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသိန္တော “ကိံ ဘန္တေ မယံ ပိတု
 ဂတဋ္ဌာနံ ဇာနာထာ”တိ အာဟ။ အထ နံ သတ္တာ “ဥပါသက ကိံ ဣမသ္မိံ
 အတ္တဘာဝေ ပိတရံ ပုစ္ဆသိ၊ ဥဒါဟု အတိတေ”တိ အာဟ။ သော တံ ဝစနံ
 သုတွာ “ဗဟူ ကိရ မယံ ပိတရေ”တိ တနုဘူတသောကော ထောကံ
 မဇ္ဈတ္တတံ ပဋိလဘိ။ အထဿ သတ္တာ သောကဝိနောဒနံ၊^၆ ဓမ္မကထံ ကတွာ
 အပဂတသောကံ ကလ္လစိတ္တံ ဝိဒိတွာ သာမုက္ခိသိကာယ ဓမ္မဒေသနာယ
 သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဝိဟာရံ အဂမာသိ။

၁-သောကသန္တပ္ပမာနဟဒယော (သီ)၊ သောကသန္တတ္တမာနသော (ဣ) ၂-သောတာပတ္တိဂ္ဂေယ (က)
 ၃-အာဒါယ (သီ၊ဣ) ၄-သီဃံ (က) ၅-သောကဝိနောဒနတ္ထံ (သီ၊ဣ)

အထ ဘိက္ခု။ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “ပဿထ အာဝုသော ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ၊ တထာ သောကပရိဒေဝသမာပန္နော” ဥပါသကော ခဏေနဝ ဘဂဝတာ သောတာပတ္တိဖလေ ဝိနိတော”တိ။ သတ္တာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ပညတ္တ-
ဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္နော “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္တိ-
သိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘိက္ခု။ တမတ္ထံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ သတ္တာ “န
ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ မယာ ဣမဿ သောကော အပနိတော၊ ပုဗ္ဗေပိ
အပနိတောယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အံတိတေ ဗာရာဏသီယံ အညတရဿ ဂဟပတိကဿ ပိတာ ကာလ-
မက္ခာသိ။ သော ပိတု မရဏေန သောကပရိဒေဝသမာပန္နော အဿုမုခေါ
ရတ္တက္ခော ကန္တန္တော^၂ စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကရေတိ။ တဿ ပုတ္တော သုဇာတော
နာမ ကုမာရော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော ပိတု သောကဝိနယနူပါယံ
စိန္တန္တော ဧကဒိဝသံ ဗဟိနဂရေ ဧကံ မတဂေါဏံ ဒိသ္မာ တိဏန္တ ပါနိယန္တ
အာဟရိတွာ တဿ ပုရတော ဌပေတွာ “ခါဒ ခါဒ၊ ပိဝ ပိဝါ”တိ ဝဒန္တော
အဋ္ဌာသိ။ အာဂတာဂတာ တံ ဒိသ္မာ “သမ္ပ သုဇာတ ကိံ ဥမ္မတ္တကောသိ၊
ယော တံ မတဿ ဂေါဏဿ တိဏောဒကံ ဥပနေသိ”တိ ဝဒန္တိ။ သော န
ကိဉ္စိ ပဋိဝဒတိ။ မနုဿာ တဿ ပိတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ပုတ္တော တေ ဥမ္မတ္တကော
ဇာတော၊ မတဂေါဏဿ တိဏောဒကံ ဒေတိ”တိ အာဟံသု။ တံ သုတွာ စ
ကုဋုမ္ပိကဿ ပိတရံ အာရဗ္ဘ ဌိတော သောကော အပဂတော။ သော “မယံ
ကိရ ပုတ္တော ဥမ္မတ္တကော ဇာတော”တိ သံဝေဂပ္ပတ္တော ဝေဂေန ဂန္ဓာ “နနံ
တံ တာတ သုဇာတ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ ကသ္မာ မတဂေါဏဿ
တိဏောဒကံ ဒေသိ”တိ စောဒေန္တော—

၄၆။ “ကိံ န ဥမ္မတ္တရူပေါဝ၊ လာယိတွာ ဟရိတံ တိဏံ။
ခါဒ ခါဒါတိ လပသိ၊ ဂတသတ္တံ ဇရဂ္ဂဝံ။

၄၇။ န ဟိ အန္ဓေန ပါနေန၊ မတော ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေ။
တွံသိ ဗာလော စ ဒုဗ္ဗေခော၊ ယထာ တ’ညောဝ ဒုမ္မတိ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ ကိံ နူတံ ပုစ္ဆာဝစနံ။ ဥမ္မတ္တရူပေါဝါတိ ဥမ္မတ္တက-
သံဘာဝေါ ဝိယ စိတ္တက္ခေပံ ပတ္တော ဝိယ။ လာယိတွာတိ လဝိတွာ။ ဟရိတံ
တိဏန္တိ အလ္လတိဏံ။ လပသိ ဝိလပသိ။ ဂတသတ္တန္တိ ဝိဂတဇိဝိတံ။ ဇရဂ္ဂန္တိ

၁-သောကပရောတာ ပရမသောကော (သိ)

၂-အဿုမုခေါ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တန္တော တဿ (သိ၊ ဣ)

၃-ကိံ တံ ဥမ္မတ္တကော ဇာတောသိ (သိ)

ဗလိဗဒ္ဓံ ဇိဏ္ဏဂေါဏံ။ အန္တေန ပါနေနာတိ တယာ ဒိန္တေန ဟရိတတိဏေန ဝါ ပါနိယေန ဝါ။ မတော ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေတိ ကာလကတော ဂေါဏော လဒ္ဓဇိဝိတော ဟုတွာ န ဟိ သမုဋ္ဌဟေယျ။ တုံသိ ဗာလော စ ဒုဗ္ဗေဓောတိ တုံ ဗာလုယောဂတော ဗာလော၊ မေဓသင်္ခါတာယ ပညာယ အဘာဝတော ဒုဗ္ဗေဓော အသိ။ ယထာ တ'ညောဝ ဒုဗ္ဗတိတိ ယထာ တံ အညောပိ နိပ္ပညော^၁ ဝိပ္ပလပေယျ။ ဧဝံ တုံ နိရတ္ထကံ ဝိပ္ပလပသီတိ အတ္ထော၊ ယထာတန္တိ နိပါတမတ္တံ။()၂

တံ သုတွာ သုဇာတော ပိတရံ သညာပေတုံ အတ္တနော အဓိပ္ပါယ် ပကာသေန္တော—

၄၈။ “ဣမေ ပါဒါ ဣဒံ သီသံ၊ အယံ ကာယော သဝါလမိ။
နေတ္တာ တထေဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ အယံ ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေ။

၄၉။ နာယျကဿ ဟတ္ထပါဒါ၊ ကာယော သီသဉ္စ ဒိဿတိ။
ရုဒံ မတ္တိကထူပသ္မိံ၊ နန တုညေဝ ဒုဗ္ဗတိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။ တဿတ္ထော—ဣမဿ ဂေါဏဿ ဣမေ စတ္တာရော ပါဒါ၊ ဣဒံ သီသံ၊ သဟဝါလမိနာ ဝတ္တတိတိ သဝါလမိ အယံ ကာယော၊ ဣမာနိ စ နေတ္တာ နယနာနိ ယထာ မရဏတော ပုဗ္ဗေ၊ တထေဝ အဘိန္နသဏ္ဌာနာနိ တိဋ္ဌန္တိ။ အယံ ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေတိ ဣမသ္မာ ကာရဏာ အယံ ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေယျ သမုတ္တိဋ္ဌေယျာတိ မမ စိတ္တံ ဘဝေယျ။ “မညေ ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေ”တိ ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တေန ကာရဏေန အယံ ဂေါဏော သဟသာဝိ ကာယံ သမုဋ္ဌဟေယျာတိ အဟံ မညေယျံ၊ ဧဝံ မေ မညနာ သမ္ဘဝေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ အယျကဿ ပန မယံ ပိတာမဟဿ န ဟတ္ထပါဒါ ကာယော သီသံ ဒိဿတိ၊ ကေဝလံ ပန တဿ အဋ္ဌိကာနိ ပက္ခိပိတွာ ကတေ မတ္တိကာမယေ ထူပေ ရုဒန္တော သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန တာဟ တုညေဝ ဒုဗ္ဗတိ နိပ္ပညော၊ ဘိဇ္ဇနဓမ္မာ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ ဝိဇာနတံ ကာ ပရိဒေဝနာတိ ပိတု ဓမ္မံ ကထေသိ။

၁-အညော နိပ္ပညော ဣဝ(သိ)

၂-(အညော ဝါ ဒုဗ္ဗတိတိ တုံ ပညဝါပိ သမာနော အညော ဥဗ္ဗတ္တပုဂ္ဂလော ဝိယ ဥဗ္ဗုခေါ ဟုတွာ ဝိပ္ပလပသီတိ အတ္ထော) (သိ၊ ဣ)

တံ သုတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ပိတာ “မမ ပုတ္တော ပဏ္ဍိတော မံ သညာပေတုံ
ဣမံ ကမ္မံ အကာသိ”တိ စိန္တေတွာ “တာတ သုဇာတ သဗ္ဗေပိ သတ္တာ မရဏ-
ဓမ္မာ”တိ အညာတမေတံ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ န သောစာမိ၊ သောကဟရဏ-
သမတ္တေန နာမ မေဓာဝိနာ တာဒိသေနော ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ပုတ္တံ ပသံသန္တော—

၅၀။ “အာဒိတ္တံ ဝတ မံ သန္တံ၊ ဃတသိတ္တံဝ ပါဝကံ။
ဝါရိနာ ဝိယ ဩသိဉ္စ၊ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာပယေ ဒရံ။

၅၁။ အဗ္ဗဟိ ဝတ မေ သလ္လံ၊ သောကံ ဟဒယနိဿိတံ။
ယော မေ သောကပရေတဿ၊ ပိတုသောကံ အပါနုဒိ။

၅၂။ သွာဟံ အဗ္ဗုဋ္ဌသလ္လောသ္မိ၊ သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော။
န သောစာမိ န ရောဒါမိ၊ တဝ သုတွာန မာဏဝ။

၅၃။ ဧဝံ ကရောန္တိ သပ္ပညာ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္မကာ။
ဝိနိဝတ္တယန္တိ သောကမ္မာ၊ သုဇာတော ပိတရံ ယထာ”တိ—

စတသော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ အာဒိတ္တန္တိ သောကဂ္ဂိနာ အာဒိတ္တံ ဇလိတံ။
သန္တန္တိ သမာနံ။ ပါဝကန္တိ အဂ္ဂိ။ ဝါရိနာ ဝိယ ဩသိဉ္စန္တိ ဥဒကေန အဝ-
သိဉ္စန္တော ဝိယ။ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာပယေ ဒရန္တိ သဗ္ဗံ မေ စိတ္တဒရထံ နိဗ္ဗာပေသိ။ အဗ္ဗဟိ
ဝတတိ နိဟရိဝတံ။ သလ္လန္တိ သောကသလ္လံ။ ဟဒယနိဿိတန္တိ စိတ္တသန္တိဿိတ-
သလ္လဘူတံ။ သောကပရေတဿာတိ သောကေန အဘိဘူတဿ။ ပိတုသောကန္တိ
ပိတရံ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္တံ သောကံ။ အပါနုဒိတိ အပနေသိ။ တဝ သုတွာန မာဏ-
ဝါတိ ကုမာရ၊ တဝဝစနံ သုတွာ ဣဒါနိ ပန န သောစာမိ န ရောဒါမိ။ သုဇာတော
ပိတရံ ယထာတိ ယထာ အယံ သုဇာတော အတ္တနော ပိတရံ သောကတော
ဝိနိဝတ္တေသိ၊ ဧဝံ အညေပိ ယေ အနုကမ္မကာ အနုဂ္ဂဏ္ဍသီလာ ဟောန္တိ၊ တေ
သပ္ပညာ ဧဝံ ကရောန္တိ ပိတုနံ အညေသဉ္စ ဥပကာရံ ကရောန္တိတိ^၂ အတ္တော။

မာဏဝဿ ဝစနံ သုတွာ ပိတာ အပဂတသောကော ဟုတွာ သီသံ
နဟာယိတွာ ဘုဉ္ဇိတွာ ကမ္မန္တေ ပဝတ္တေတွာ ကာလံ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော
အဟောသိ။ သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ တေသံ ဘိက္ခုနံ သစ္စာနိ
ပုကာသေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဗဟူ သောတာပတ္တိဖလာဒိသု ပတိဋ္ဌဟိ^၁ သု။
တဒါ သုဇာတော လောကနာထော အဟောသိတိ။

ဂေါဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-မဟာပေသကာရပေတိဝတ္ထုဝတ္ထနာ

ဂူထဉ္စ ဗုတ္တံ ဂူဟိရဉ္စ ပုဗ္ဗန္တိ ဣဒံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ပေသကာရပေတိံ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ ဒွါဒသမတ္တာ ကိရ ဘိက္ခု။ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝသနယောဂဋ္ဌာနံ ဝိမံသန္တာ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ အညတရံ ဆာယူဒကသမ္ပန္နံ ရမဏီယံ အရညာယတနံ တဿ စ နာတိ-ဒူရေ နာစွာသန္ဓေ ဂေါစရဂါမံ ဒိသွာ တတ္ထ ဧကရတ္တိံ ဝသိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ တတ္ထ ဧကာဒသ ပေသကာရာ ပဋိဝသန္တိ၊ တေ တေ ဘိက္ခု။ ဒိသွာ သဉ္ဇာတသောမနဿာ ဟုတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟံ နေတွာ ပဏီတေန အာဟာရေန ပရိဝိသိတွာ အာဟံသု “ကုဟိံ ဘန္တေ ဂစ္ဆထာ”တိ။ ယတ္ထ အမှာကံ ဖာသုကံ၊ တတ္ထ ဂမိဿာမာတိ။ “ယဒိ ဧဝံ ဘန္တေ ဣဓေဝ ဝသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဿူပဂမနံ ယာစိံသု၊ ဘိက္ခု။ သမ္ပုဋိန္တိံသု။ ဥပါသကာ တေသံ တတ္ထ အရညကုဋိကာယော ကာရေတွာ အဒံသု၊ ဘိက္ခု။ တတ္ထ ဝသံ ဥပဂစ္ဆိံသု။

တတ္ထ ဇေဋ္ဌကပေသကာရော ဒွေ ဘိက္ခု။ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟိ၊ ဣတရေ ဧကေကံ ဘိက္ခု၊ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ဇေဋ္ဌကပေသကာရဿ ဘရိယာ အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မစ္ဆရိနီ ဘိက္ခု။ န သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌာတိ။ သော တံ ဒိသွာ တဿာယေဝ ကနိဋ္ဌဘဂိနိံ အာနေတွာ အတ္တနော ဂေဟေ ဣဿရိယံ နိယျာဒေသိ၊ သာ သဒ္ဓါ ပသန္တာ ဟုတွာ သက္ကစ္စံ ဘိက္ခု။ ပဋိဇေဂ္ဂိ။ တေ သဗ္ဗေ ပေသကာရာ ဝသံဝုတ္တာနံ ဘိက္ခု။နံ ဧကေကဿ ဧကေကံ သာဠကမဒံသု။ တတ္ထ မစ္ဆရိနီ ဇေဋ္ဌပေသကာရဿ ဘရိယာ ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ အတ္တနော သာမိကံ ပရိဘာသိ “ယံ တယာ သမဏာနံ သကျုပ္ပတ္တိယာနံ ဒါနံ ဒိန္နံ အန္ဓပါနံ၊ တံ တေ ပရလောကေ ဂူထမုတ္တံ ပုဗ္ဗလောဟိတဉ္စ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တတု၊ သာဠကာ စ ဇလိတာ အယောမယပဉ္စာ ဟောန္တူ”တိ။

တတ္ထ ဇေဋ္ဌပေသကာရော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ဝိဉ္ဇာဠာပိယံ အာနုဘာဝသမ္ပန္နာ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ပန ကဒရိယာ ဘရိယာ ကာလံ ကတွာ တဿေဝ ဝသနဋ္ဌာနဿ အဝိဒူရေ ပေတိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ နဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါ ဇိဃန္တာပိပါသာဘိဘူတာ တဿ ဘူမဒေဝဿ သန္တိကံ ဂန္တာ အာဟ “အဟံ သာမိ နိစ္စောဋ္ဌာ အတိဝိယ ဇိဃန္တာပိပါသာဘိဘူတာ ဝိစရာမိ၊ ဒေဟိ မေ ဝတ္ထံ အန္ဓပါနဉ္စာ”တိ။ သော တဿာ ဒိဗ္ဗံ ဥဋ္ဌာရံ အန္ဓပါနံ ဥပနေသိ။ တံ တာယ ဂဟိတမတ္တမေဝ ဂူထမုတ္တံ ပုဗ္ဗလောဟိတဉ္စ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ သာဠကဉ္စ ဒိန္နံ တာယ ပရိဒဟိတံ ပဇ္ဇလိတံ အယောမယပဉ္စာ ဟောတိ။ သာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ တံ ဆဇ္ဇေတွာ ကန္တန္တိ ဝိစရတိ။

တေန စ သမယေန အညတရော ဘိက္ခု ဝုတ္တဝဿော သတ္တာရံ ဝန္တိတုံ
 ဂစ္ဆန္တောမဟတာ သတ္တေနသဒ္ဓိံ ဝိဇ္ဈာဒ္ဓဝိံ ပဋိပဇ္ဇိ။ သတ္ထိကာရတ္ထိံ မဂ္ဂံ ဂန္ဓာ
 ဒိဝါ ဝနေ သန္တန္တာယူဒကသမ္ပန္နံ ပဒေသံ ဒိသ္မာ ယာနာနိ မုဉ္ဇိတွာ မုဟုတ္တံ
 ဝိဿမိံသု။ ဘိက္ခု ပန ဝိဝေကကာမတာယ ထောကံ အပက္ကမိတွာ အည-
 တရဿ သန္တန္တာယဿ ဝနဂဟနပဋိစ္ဆန္ဓဿ ရုက္ခဿ မူလေ သံဃာဋ္ဌိံ ပည-
 ပေတွာ နိပန္နော ရတ္ထိယံ မဂ္ဂဂမနပရိဿမေန ကိလန္တကာယော နိဒ္ဒိ
 ဥပဂဉ္စိ။ သတ္ထိကာ ဝိဿမိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိံသု။ သော ဘိက္ခု န ပဋိပုဇ္ဈိ။
 အထ သာယနသမယေ ဥဋ္ဌဟိတွာ တေ အပဿန္တော အညတရံ ကုမ္ပဂ္ဂံ
 ပဋိပဇ္ဇိတွာ^၁ အနုက္ကမေန တဿာ ဒေဝတာယ ဝသနဋ္ဌာနံ သမ္ပာပုဏိ။ အထ
 နံ ဒေသာ ဒေဝပုတ္တော ဒိသ္မာ မနုဿရူပေန ဥပဂန္ဓာ ပဋိသန္တာရံ ဣတွာ
 အတ္တနော ဝိမာနံ ပဝေသေတွာ ပါဒဗ္ဗဉ္ဇနာဒီနိ ဒတွာ ပယိရုပါသန္တော နိသီဒိ။
 တသ္မိံ စ သမယေ သာ ပေတိ အာဂန္ဓာ “ဒေဟိ မေ သာမိ အန္ဓပါနံ
 သာဠကဉ္စာ”တိ အာဟ၊ သော တဿာ တာနိ အဒါသိ၊ တာနိ စ တာယ
 ဂဟိတမတ္တာနိ ဂူထမုတ္တပုဗ္ဗလောဟိတပဇ္ဇလိတအယောပဇ္ဇာယေဝ အဟေသုံ။
 သော ဘိက္ခု တံ ဒိသ္မာ သဇ္ဇာတသံဝေဂေါ တံ ဒေဝပုတ္တံ—

၅၄။ “ဂူထဉ္စ မုတ္တံ ရုဟိရဉ္စ ပုဗ္ဗံ၊
 ပရိဘုဉ္စတိ ကိဿ အယံ ဝိပါကော။
 အယံ န ကိံ ကမ္မမကာသိ နာရိ၊
 ယာ သဗ္ဗဒါ လောဟိတပုဗ္ဗဘက္ခာ။

၅၅။ နဝါနိ ဝတ္ထာနိ သုဘာနိ စေဝ၊
 မုဉ္ဇနိ သုဒ္ဓါနိ စ လောမသာနိ။
 ဒိန္ဓာနိ မိဿာ ကိတကာ ဘဝန္တိ၊
 အယံ န ကိံ ကမ္မမကာသိ နာရိ”တိ—

ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ပဋိပုဉ္စိ။ တတ္ထ ကိဿ အယံ ဝိပါကောတိ ကိဒိသဿ ကမ္မဿ
 အယံ ဝိပါကော၊ ယံ ဒေသာ ဣဒါနိ ပစ္စနဘဝတိတိ။ အယံ န ကိံ ကမ္မမကာသိ
 နာရိတိ အယံ ဣတ္ထိ ကိံ န ခေါ ကမ္မံ ပုဗ္ဗေ အကာသိ။ ယာ သဗ္ဗဒါ လောဟိတ-
 ပုဗ္ဗဘက္ခာတိ ယာ သဗ္ဗကာလံ ရုဟိရပုဗ္ဗမေဝ ဘက္ခတိ ပရိဘုဉ္စတိ။ နဝါနိတိ
 ပစ္စုဒ္ဓါနိ တာဝဒေဝ ပါတုဘူတာနိ။ သုဘာနိတိ သုန္ဒရာနိ ဒဿနိယာနိ။ မုဉ္ဇနိတိ
 သုဒဿမ္ပဿာနိ။ သုဒ္ဓါနိတိ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏာနိ။ လောမသာနိတိ သလောမကာနိ

သုခသမ္ပဿာနိ၊ သုန္ဒရာနီတိ^၁ အတ္ထော။ ဒိန္နာနိ မိဿာ ကိတကာ ဘဝန္တိတိ
 ကိတကာကဏ္ဍကသဒိသာနိ^၂ လောဟပဋ္ဌသဒိသာနိ ဘဝန္တိ။ “ကိဋ္ဌကာ^၃
 ဘဝန္တိ”တိ ဝါ ပါဌော၊ ခါဒကပါဏကဝဏ္ဏာနိ ဘဝန္တိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သော ဒေဝပုတ္တော တေန ဘိက္ခုနာ ပုဋ္ဌော တာယ ပုရိမဇောတိယာ
 ကတကမ္ပံ ပကာသေန္တော—

၅၆။ “ဘရိယာ မမေသာ အဟု ဘဒန္တ၊
 အဒါယိကာ မစ္ဆရိနိ ကဒရိယာ။
 သာ မံ ဒဒန္တံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊
 အက္ခောသတိ စ ပရိဘာသတိ စ။

၅၇။ ဂူထဉ္စ မုတ္တံ ရုဟိရဉ္စ ပုဗ္ဗံ၊
 ပရိဘုဉ္စ တံ အသုစိံ သဗ္ဗကာလံ။
 ဧတံ တေ ပရလောကသ္မိံ ဟောတု၊
 ဝတ္ထာ စ တေ ကိတကာသမာ ဘဝန္တိ။
 ဧတာဒိသံ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ၊
 ဣဓာဂတာ စိရရတ္တာယ ခါဒတိ”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **အဒါယိကာ**တိ ကဿစိ ကိဉ္စိပိ အဒါနသီလာ။
မစ္ဆရိနိ ကဒရိယာတိ ပဌမံ မစ္ဆေရမလဿ သဘာဝေန^၄ မစ္ဆရိနိ၊ တာယ စ^၅
 ပုနပ္ပုနံ အာသေဝနတာယ ထဒ္ဓမစ္ဆရိနိ၊ တာယ ကဒရိယာ အဟူတိ
 ယောဇနာ။ ဣဒါနိ တဿာ တမေဝ ကဒရိယတံ ဒသေန္တော “**သာ မံ**
ဒဒန္တံ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧတာဒိသံ**န္တိ ဧဝရူပံ ယထာဝုတ္တဝစိဒုစ္စရိတာဒိ^၆
 စရိတွာ။ **ဣဓာဂတာ**တိ ဣမံ ပေတလောကံ အာဂတာ၊ ပေတတ္တဘာဝံ
 ဥပဂတာ။ **စိရရတ္တာယ ခါဒတိ**တိ စိရကာလံ ဂူထာဒိမေဝ ခါဒတိ။ တဿာ ဟိ
 ယေနာကာရေန အက္ကုဋ္ဌံ၊ တေနောဂါကာရေန ပဝတ္တမာနမ္ပိ ဖလံ။ ယံ ဥဒ္ဓိဿ
 အက္ကုဋ္ဌံ^၆၊ တတော အညတ္ထ ပထဝီယံ ကမန္တကသင်္ခါတေ မတ္တကေ အသနိ-
 ပါတော ဝိယ အတ္တနော ဥပရိ ပတတိ။

ဧဝံ သော ဒေဝပုတ္တော တာယ ပုဋ္ဌေ ကတကမ္ပံ ကထေတွာ ပုန တံ
 ဘိက္ခု အာဟ “အတ္ထိ ပန ဘန္တေ ကောစိ ဥပါယော ဣမံ ပေတလောကတော”

၁-သုက္ကာနီတိ(က)

၂-ကိဋ္ဌကသဒိသာနိ(က)

၃-ကိဋ္ဌပါ(က)

၄-မစ္ဆရိမတ္တဿ သန္တာဝေန(က)

၅-တံယေဝ(က)

၆-အကန္တံ(သိ)

မောစေတု”န္တိ။ “အတ္ထိ”တိ စ ပုတ္တေ “ကထေထ ဘန္တေ”တိ။ ယဒိ ဘဂဝတော အရိယသံဃဿ စ ဧကသေဝ ဝါ ဘိက္ခုနော ဒါနံ ဒတွာ ဣမိဿာ ဥဒ္ဓိသိယတိ၊ အယဉ္စ တံ အနုမောဒတိ၊ ဧဝမေတိဿာ ဣတော ဒုက္ခတော မုတ္တိ ဘဝိဿတိတိ။ တံ သုတွာ ဒေဝပုတ္တော တဿ ဘိက္ခုနော ပဏီတံ အန္ဓုပါနံ ဒတွာ တံ ဒက္ခိဏံ တဿာ ပေတိယာ အာဒိသိ^၁၊ တာဝဒေဝ သာ ပေတိ သုဟိတာ ပီဏိန္ဒြိယာ ဒိဗ္ဗာဟာရဿ တိတ္တာ အဟောသိ။ ပုန တသေဝ ဘိက္ခုနော ဟတ္ထေ ဒိဗ္ဗသာဠကယုဂံ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ဒတွာ တဉ္စ ဒက္ခိဏံ ပေတိယာ အာဒိသိ၊ တာဝဒေဝ စ သာ ဒိဗ္ဗဝတ္ထုနိဝတ္တာ ဒိဗ္ဗာလင်္ကာရ-
ဝိဘူသိတာ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓါ ဒေဝန္တရာပဋိဘာဂါ အဟောသိ။ သော စ ဘိက္ခု တဿ ဒေဝပုတ္တဿ ဣဒ္ဓိယာ တဒဟေဝ သာဝတ္ထိ^၂ ပတွာ ဇေတဝနံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ တံ သာဠကယုဂံ ဒတွာ တံ ပဝတ္ထိ^၃ အာရောဇေသိ။ ဘဂဝါပိ တမတ္ထံ အဠုပ္ပတ္တိ^၄ ကတွာ သမ္ပတ္တ-
ပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသိတိ။

မဟာပေသကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ခလ္လာဋီယပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကာ နု အန္တောရိမာနသ္မိန္တိ ဣဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ခလ္လာဋီယပေတိ^၁ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတိတေ ကိရ ဗာရာဏသီယံ အညတရာ ရူပူပဇိဝိနိ ဣတ္ထိ အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရ-
တာယ သမန္တာဂတာ အတိမနောဟရကေသကလာပီ အဟောသိ။ တဿာ ဟိ ကေသာ နီလာ ဒိဿာ တနု မုဒု သိနိဒ္ဓါ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ ဒွိဟတ္ထဂယှာ ဝိသဠာ^၂ ယာဝ မေခလာ ကလာပါ ဩလမ္ပန္တိ၊ တံ တဿာ ကေသသောဘံ ဒိသွာ တရုဏဇနော ယေဘုယျေန တဿံ^၃ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော အဟောသိ။ အထဿာ တံ ကေသသောဘံ အသဟမာနာ ဣဿာပကတာ ကတိပယာ ဣတ္ထိယော မန္တေတွာ^၄ တဿာ ဧဝ ပရိစာရိကံဒါသိ^၅ အာမိသေန ဥပလာပေတွာ တာယ တဿာ ကေသုပပါတနံ ဘေသဇ္ဇံ^၆ ဒါပေသုံ။ သာ ကိရ ဒါသိ တံ ဘေသဇ္ဇံ နှာနိယစုဏ္ဏေန သဒ္ဓိ^၇ ပယောဇေတွာ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ နှာနကာလေ တဿာ

• ၁-အဒါသိ (သီ၊ဇု)

၂-ဝိသံသဠာ (သီ)

၃-တတ္ထ (က)

၄-သမ္ပန္တေတွာ (သီ၊ဇု)

၅-ကေသဗာနေဘေသဇ္ဇံ (က)

အဒါသိ။ သာ တေန ကေသမူလေသု^၁ တေမေတွာ ဥဒကေ နိမုဇ္ဈိ၊ နိမုဇ္ဈေန-
မတ္တေယေဝ ကေသာ သမူလာ ပရိပတိ^၂သု၊ သီသံ စဿာ တိတ္တကလာဗု-
သဒိသံ အဟောသိ။ အထ သာ သဗ္ဗသော ဝိလူနကေသာ လုဗ္ဗိတမတ္တကာ
ကပေါတိ ဝိယ ဝိရူပါ ဟုတွာ လဇ္ဇာယ အန္တောနဂရံ ပဝိသိတုံ အသက္ကောန္တိ
ဝတ္ထေန သီသံ ဝေဌေတွာ ဗဟိနဂရေ အညတရသ္မိ^၃ ပဒေသေ ဝါသံ ကပ္ပေန္တိ
ကတိပါဟစ္စယေန အပဂတလဇ္ဇာ တတော နိဝတ္တေတွာ တိလာနိ ဝိဌေတွာ
တေလဝဏိဇ္ဇံ သုရာဝဏိဇ္ဇေ ကရေန္တိ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ သာ ဧကဒိဝသံ
ဒွိသု တိသု မနုဿေသု သုရာမတ္တေသု^၄ မဟာနိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တေသု သိထိလ-
ဘူတာနိ တေသံ နိဝတ္ထဝတ္ထာနိ အဝဟရိ။

အထေကဒိဝသံ သာ ဧကံ ဒိဏာသဝတ္ထေရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသွာ ပသန္တ-
စိတ္တာ အတ္တနော သရံ နေတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒါပေတွာ တေလ-
သံသဌံ ဒေါဏိနိမုဇ္ဈေနိ^၅ ပိညာကမဒါသိ၊ သော တဿာ အနုကမ္ပာယ တံ
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ။ သာ ပသန္တမာနသာ ဥပရိ ဆတ္တံ ဓာရယမာနာ
အဋ္ဌာသိ၊ သော စ ထေရေ တဿာ စိတ္တံ ပဟံသေန္တော အနုမောဒနံ ကတွာ
ပက္ကာမိ။ သာ စ ဣတ္ထိ အနုမောဒနကာလေယေဝ “မယံ ကေသာ ဒီဃာ တနူ
သိနိဒ္ဒါ မုဒ္ဒ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ ဟောန္တူ”^၆တိ ပတ္တနမကာသိ။

သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ဝိဿကကမ္ပဿ ဖလေန^၇
သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ကနကဝိမာနေ ဧကိကာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿာ ကေသာ
ပတ္တိတာကာရာယေဝ သမုဇ္ဈိ^၈သု၊ မနုဿာနံ သာဠကာဝဟရဏေန ပန နဂ္ဂါ
အဟောသိ။ သာ တသ္မိ^၉ ကနကဝိမာနေ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပုဇ္ဈိတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ
နဂ္ဂါဝ ဟုတွာ ဝိတိနာမေသိ။ အထ အမှာကံ ဘဂဝတိ လောဇံက ဥပ္ပုဇ္ဈိတွာ
ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုပုဗ္ဗေန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ သာဝတ္ထိဝါသိနော
သတ္တသတာ^{၁၀} ဝါဏိဇော သုဝဏ္ဏဘူမိ^{၁၁} ဥဒ္ဓိဿ နာဝါယ မဟာသမုဒ္ဒံ ဩတရိ^{၁၂}သု။
တေဟိ အာရုဠာ နာဝါ ဝိသမဝါတဝေဂုက္ခိတ္တာ^{၁၃} ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဗမန္တိ
တံ ပဒေသံ အဂမာသိ။ အထ သာ ဝိမာနပေတိ သဟ ဝိမာနေန တေသံ
အတ္တာနံ ဒသေသိ။ တံ ဒိသွာ ဇေဋ္ဌဝါဏိဇော ပုစ္ဆန္တော—

၅၀။ “ကာ န အန္တောဝိမာနသ္မိ^{၁၄}၊ တိဋ္ဌန္တိ နူ^{၁၅}ပနိက္ခမိ။
ဥပနိက္ခမသု ဘဒ္ဒေ^{၁၆}၊ ပဿာမ တံ ဗဟိဋ္ဌိတ”^{၁၇}န္တိ ?—

၁-ကေသေ သမူလေ (သီ)	၂-သုရာမဒမတ္တေသု (သီ)	၃-ပုညာပုညကမ္မာနံ နိဿန္တေန (သီ)
၄-သတမတ္တာ (သီ၊ ဣ)		၅-ဝါတဝေဂေန ဒိတ္တာ (က)
၆-ဘဒ္ဒေ တံ (သီ)		၇-မဟိဒ္ဓိကန္တိ (သီ၊ ဣ)

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကာ န အန္တောရိမာနသ္မိံ တိဋ္ဌန္တိတိ ဝိမာနဿ အန္တော
 အတ္တန္တရေ တိဋ္ဌန္တိ ကာ န တုံ၊ ကိံ မနုဿိတ္ထိ၊ ဥဒါဟု အမနုဿိတ္ထိတိ ပုစ္ဆတိ။
 နူပနိက္ခမီတိ ဝိမာနတော န နိက္ခမိ။ ဥပနိက္ခမဿု ဘဒ္ဒေ၊ ပဿာမ တံ
 ဗဟိဋ္ဌိတန္တိ ဘဒ္ဒေ တံ မယံ ဗဟိ ဋ္ဌိတံ ပဿာမ ဒဠ္ဍကမမှာ၊ တသ္မာ
 ဝိမာနတော နိက္ခမဿု။ “ဥပနိက္ခမဿု ဘဒ္ဒ’န္တေ”တိ ဝါ ပါဠော၊ ဘဒ္ဒံ တေ
 အတ္ထုတိ အတ္ထော။

အထဿ သာ အတ္တနော ဗဟိ နိက္ခမိတုံ အသက္ကုဏေယျတံ ပကာသေန္တိ—

၅၉။ “အဋ္ဌိယာမိ ဟရာယာမိ၊ နဂ္ဂါ နိက္ခမိတုံ ဗဟိ။
 ကေသေဟ’မိ ပဋိစ္ဆန္တာ၊ ပုညံ မေ အပ္ပကံ ကတ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အဋ္ဌိယာမီတိ နဂ္ဂါ ဟုတွာ ဗဟိ နိက္ခမိတုံ အဋ္ဌိကာ ဒုက္ခိတာ
 အမှိ။ ဟရာယာမီတိ လဇ္ဇာမိ။ ကေသေဟ’မိ ပဋိစ္ဆန္တာတိ ကေသေဟိ အမှိ အဟံ
 ပဋိစ္ဆာဒိတာ ပါရုတသရီရာ။ ပုညံ မေ အပ္ပကံ ကတန္တိ အပ္ပကံ ပရိတ္တံ မယာ
 ကုသလကမ္မံ ကတံ၊ ပိညာကဒါနမတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။

အထဿာ ဝါဏီဇော အတ္တနော ဥတ္တရိသာဋကံ ဒါတုကာမော—

၆၀။ “ဟန္တု’တ္တရိယံ ဒဒါမိ တေ၊ ဣဒံ ဒုဿံ နိဝါသယ။
 ဣဒံ ဒုဿံ နိဝါသေတွာ၊ ဧဟိ နိက္ခမ သောဘနေ။
 ဥပနိက္ခမဿု ဘဒ္ဒေ၊ ပဿာမ တံ ဗဟိဋ္ဌိတ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဟန္တာတိ ဂဏှ။ ဥတ္တရိယန္တိ ဥပသံဗျာနံ ၂၊ ဥတ္တရိသာဋကန္တိ
 အတ္ထော။ ဒဒါမိ တေတိ တုယံ ဒဒါမိ။ ဣဒံ ဒုဿံ နိဝါသယာတိ ဣဒံ မမ
 ဥတ္တရိသာဋကံ တုံ နိဝါသေဟိ။ သောဘနေတိ သုန္ဒရရူပေ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ အတ္တနော ဥတ္တရိသာဋကံ တဿာ ဥပနေသိ၊ သာ တထာ၊
 ဒိယျမာနဿ အတ္တနော အနုပကပ္ပနိယတဉ္စ၊ ယထာ ဒိယျမာနံ ဥပကပ္ပတိ၊ တဉ္စ
 ဒသေန္တိ—

၆၁။ “ဟတ္ထေန ဟတ္ထေ တေ ဒိန္နံ၊ န မယံ ဥပကပ္ပတိ။
 ဒေသေ’တ္ထုပါသကော သဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော။

၆၂။ ဧတံ အစ္စာဒယိတွာန၊ မမ ဒက္ခိဏမာဒိသ။
 တထာဟံ သုဒ္ဓိတာ ဟေသံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဗ္ဗိနီ”တိ—

၁-မဟိဋ္ဌိကန္တိ (သီ၊ ဣ) ၂-ဥပရိဝသနံ ဥပရိဟာရံ (သီ၊ ဣ) ၃-တဿ (က)

ဂါထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ ဟတ္ထေန ဟတ္ထေ တေ ဒိန္နံ၊ န မယံ ဥပကပ္ပတိတိ
မာရိသ တဝ ဟတ္ထေန မမ ဟတ္ထေ တယာ ဒိန္နံ န မယံ ဥပကပ္ပတိ န ဝိနိယုဇ္ဇတိ၊
ဥပဘောဂယောဂံ န ဟောတိတိ^၁ အတ္ထော။ **ဧသေ'တ္ထုပါသကော သဒ္ဓေါတိ**
ဧသော ရတနတ္ထယံ ဥဒ္ဓိဿ သရဏဂမနေန ဥပါသကော ကမ္မဗလသဒ္ဓါယ စ
သမန္နာဂတတ္တာ သဒ္ဓေါ ဧတ္ထ တေသ္မိံ ဇေနသမူဟေ အတ္ထိ။ **ဧတံ အစ္ဆာဒယိ-**
တွာန၊ မမ ဒက္ခိဏမာဒိဿာတိ ဧတံ ဥပါသကံ မမ ဒိယျမာနံ သာဠကံ^၂
ပရိဒဟာပေတွာ တံ ဒက္ခိဏံ မယံ အာဒိသ ပတ္တိဒါနံ ဒေဟိ။ **တထာဟံ သုဒ္ဓိတာ**
ဟေဿန္တိ တထာ ကတေ အဟံ သုဒ္ဓိတာ ဒိဗ္ဗဝတ္ထနိဝတ္ထာ သုဓမ္မတ္တာ
ဘဝိဿာမိတိ။

တံ သုတွာ ဝါဏီဇာ တံ ဥပါသကံ နှာပေတွာ ဝိလိမ္ပေတွာ ဝတ္ထယုဂေန
အစ္ဆာဒေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ—

၆၃။ “တဉ္စ တေ နှာပယိတွာန၊ ဝိလိမ္ပေတွာန ဝါဏီဇာ။
ဝတ္ထေဟ'စ္ဆာဒယိတွာန၊ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသုံ။

၆၄။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇေထ။
ဘောဇနစ္ဆာဒနပါနိယံ၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

၆၅။ တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနိ။
ဟသန္တိ ဝိမာနာ နိက္ခမိ၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလ”န္တိ—

တိဿော ဂါထာယော အဝေါစုံ။

၆၃။ တတ္ထ တန္တိ တံ ဥပါသကံ။ စ-သဒ္ဓေါ နိပါတမတ္ထံ။ ‘တေတိ တေ
ဝါဏီဇာတိ ယောဇနာ။ **ဝိလိမ္ပေတွာနာတိ** ဥတ္တမေန ဂန္ဓေန ဝိလိမ္ပေတွာ။
ဝတ္ထေဟ'စ္ဆာဒယိတွာနာတိ ဝတ္ထဂန္ဓရသသမ္ပန္နံ သဗျဉ္ဇနံ ဘောဇနံ ဘော-
ဇေတွာ နိဝါသနံ ဥတ္တရိယန္တိ ဒွိဟိ ဝတ္ထေဟိ အစ္ဆာဒေသုံ၊ ဒွေ ဝတ္ထာနိ အဒံသုတိ
အတ္ထော။ **တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသုန္တိ** တဿာ ပေတိယာ တံ ဒက္ခိဏံ
အာဒိသိံသု။

၆၄။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေတိ အနူ-တိ နိပါတမတ္ထံ၊ တဿာ ဒက္ခိဏာယ
ဥဒ္ဓိဋ္ဌသမနန္တရမေဝ။ **ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇေထာတိ** တဿာ ပေတိယာ ဝိပါကော

၆၉။ ဥဒ္ဓံ စတူဟိ မာသေဟိ၊ ကာလံကိရိယာ ဘဝိဿတိ။
ဧကန္တကဋုကံ ဃောရံ၊ နိရယံ ပပတိဿဟံ။

၇၀။ စတုက္ကဏ္ဍံ စတုဒ္ဓါရံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
အယောပါကာရပရိယန္တံ၊ အယဿာ ပဋိကုဇ္ဇိတံ။

၇၁။ တဿ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒါ။

၇၂။ တတ္ထာဟံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒိဿံ ဝေဒနံ။
ဇလဉ္စ ပါပကမ္မဿ၊ တသ္မာ သောစာမဟံ ဘုသ”န္တိ—

ဂါထာယော အဘာသိ။

၆၇။ တတ္ထ ဘိက္ခုနော စရမာနဿာတိ အညတရဿ ဘိန္နကိလေ-
သဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခာယ စရန္တဿ။ ဒေါဏိနိဗ္ဗဇ္ဇနိန္တိ ဝိဿန္တမာန-
တေလံ ပိညာကံ။ ဥဇုဘူတဿာတိ စိတ္တဇိမှဝက်ကုဋိလဘာဝကရာနံ ကိလေ-
သာနံ အဘာဝေန ဥဇုဘာဝပ္ပတ္တဿ။ ဝိပ္ပဿန္တေန စေတသတိ ကမ္မ-
ဇလသဒ္ဓါယ သုဠု ပဿန္တေန စိတ္တေန။

၆၈-၆၉။ ဒီဃမန္တရန္တိ မ-ကာရောပဒသန္တိကရော၊ ဒီဃအန္တရံ ဒီဃကာလန္တိ
‘အတ္ထော။ တဉ္စ ဒါနိ ပရိတ္တကန္တိ တဉ္စ ပုညဇလံ ဝိပက္ကဝိပါကတ္တာ ကမ္မဿ ဣဒါနိ
ပရိတ္တကံ အပ္ပါဝသေသံ၊ န စိရေနော ဣတော စဝိဿာမိတိ အတ္ထော။
တေနာဟ “ဥဒ္ဓံ စတူဟိ မာသေဟိ၊ ကာလံကိရိယာ ဘဝိဿတိ”တိ။ စတူဟိ
မာသေဟိ ဥဒ္ဓံ စတူန္တံ မာသာနံ ဥပရိ ပဉ္စမေ မာသေ မမ ကာလံကိရိယာ
ဘဝိဿတိတိ ဒဿေတိ။ ဧကန္တကဋုကန္တိ ဧကန္တေနော အနိဋ္ဌဆဗဿာ-
ယတနိကဘာဝတော” ဧကန္တဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။ ဃောရန္တိ ဒါရုဏံ။ နိရယန္တိ
နတ္ထိ ဧတ္ထ အယောသုခန္တိ ကတွာ “နိရယ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ နရကံ။ ပပတိဿဟန္တိ
ပပတိဿာမိ အဟံ။

၇၀။ “နိရယ”န္တိ စေတ္ထ အဝိစိမဟာနိရယဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ တံ သရူပ-
တော ဒဿေတုံ “စတုက္ကဏ္ဍ”န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ စတုက္ကဏ္ဍန္တိ စတုက္ကောဏံ။
စတုဒ္ဓါရန္တိ စတူသု ဒီဿာသု စတူဟိ ဒ္ဓါရေဟိ ယုတ္တံ။ ဝိဘတ္တန္တိ သုဠု ဝိဘတ္တံ။

ဘာဂသောတိ ဘာဂတော။ မိတန္တိ တုလိတံ။ အယောပါကာရပရိယန္တန္တိ
အယောမယေန ပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တံ။ အယသံ ပဋိကုဋ္ဌိတန္တိ အယောပဋ္ဌ-
လေနော ဥပရိ ပိဟိတံ။

၇၁-၇၂။ တေဇသာ ယုတတိ သမန္တတော သမုဋ္ဌိတဇာလေန မဟတာ
အဂ္ဂိနာ နိရန္တရံ သမာယုတဇာလာ။ သမန္တာ ယောဇနသတန္တိ ဧဝံ ပန သမန္တာ
ဗဟိ သဗ္ဗဒိသာသု ယောဇနသတံ ယောဇနာနံ သတံ။ သဗ္ဗဒါတိ သဗ္ဗကာလံ။
ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိတိ ဗျာပေတွာ တိဋ္ဌတိ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ မဟာနိရယေ။
ဝေဒိဿန္တိ ဝေဒိဿာမိ အနုဘဝိဿာမိ။ ဖလဉ္စ ပါပကမ္မဿာတိ ဣဒံ ဤဒိသံ
ဒုက္ခဒူနဘဝနံ မယာ ဧဝ ကတဿ ပါပဿ ကမ္မဿ ဖလန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ တာယ အတ္တနာ ကတကမ္မဖလေ^၁ အာယတိံ နေရယိကဘယေ စ
ပကာသိတေသော ဥပါသကောကရုဏာသဉ္စောဒိတမာနသော “ဟန္တဿာဟံ^၂
ပတိဋ္ဌာ ဘဝေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ အာဟ “ဒေဝတေ တံ မယံ ဧကဿ
ဒါနဝသေန^၃ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓါ ဥဋ္ဌာရသမ္ပတ္တိယုတ္တာ ဇာတာ၊ ဣဒါနိ
ပန ဣမေသံ ဥပါသကာနံ ဒါနံ ဒတွာ သတ္တု စ ဂုဏေ အနုဿရိတွာ နိရယူပ-
ပတ္တိတော မုစ္ဆိဿသိ”တိ။ သာ ပေတိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ “သာဓူ”တိ ဝတွာ တေ
ဒိဗ္ဗေန အန္တပါနေန သန္တပေတွာ ဒိဗ္ဗာနိ ဝတ္ထာနိ နာနာဝိဓာနိ ရတနာနိ စ
အဒါသိ၊ ဘဂဝန္တဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ ဒိဗ္ဗံ ဒုဿယုဂံ တေသံ ဟတ္ထေ ဒတွာ “အညတရာ
ဘန္တေ ဝိမာနပေတိ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရဿ ဝန္တတိတိ သာဝတ္ထိံ ဂန္တာ
သတ္တာရံ မမ ဝစနေန ဝန္တထာ”တိ ဝန္တနဉ္စ ပေသေသိ၊ တဉ္စ နာဝံ အတ္တနော
ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန တေဟိ ဣန္ဒြိယပဋ္ဌာနံ တံ ဒိဝသမေဝ ဥပနေသိ။

အထ တေ ဝါဏီဇာ တတော ပဋ္ဌနတော အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ^၁ ပတွာ
ဇေတဝနံ ပဝိသိတွာ သတ္တု တံ ဒုဿယုဂံ ဒတွာ ဝန္တနဉ္စ နိဝေဒေတွာ
အာဒိတော ပဋ္ဌာယ တံ ပဝတ္ထိံ^၂ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ သတ္တာ တမတ္ထံ
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဝိတ္တာရေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ
မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ ဇာတာ။ တေ ပန ဥပါသကာ ဒုတိယဒိဝသေ
ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိံသု၊
သာ စ တတော ပေတလောကတော စဝိတွာ ဝိဝိဓရတနဝိဇ္ဇောတိတေ
တဝံဝတိံသဘဝနေ ကနကဝိမာနေ အစ္ဆရာသဟဿပရိဝါရာ နိဗ္ဗတ္တိတိ။

ခလ္လာဂ်ဃပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အတ္တနော ကမ္မဖလေ(က) ၂-တဿာဟံ(က) ၃-ဒါနေန ဣဒါနေဝ(က)
ပေတဝတ္ထု-ဋ္ဌ ၄

၁၁-နာဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ပုရတောဝ သေတေန ပလေတိ ဟတ္ထိနာတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ
 ဝိဟရန္တေ ဒွေ ဗြာဟ္မဏပေတေ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အာယသ္မာ ကိရ
 သံကိစ္စော သတ္တဝသိကော ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ သာမဏေရ-
 ဘူမိယံ ဌိတော တိံသမတ္တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ အရညာယတနေ ဝသန္တော
 တေသံ ဘိက္ခုနံ ပဉ္စန္ဓံ စောရသတနံ ဟတ္ထတော အာဂတံ မရဏဗ္ဗိ
 ဗာဟိတွာ တေ စ စောရေ ဒမေတွာ ပဗ္ဗာဇေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ အဂမာသိ။
 သတ္တာ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာဝသာနေ တေ
 ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ အထာယသ္မာ သံကိစ္စော ပရိပုဏ္ဏဝသော
 လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ တေဟိ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဗာရာဏသိံ ဂန္ဓာ'ဇ္ဇသိ-
 ပတနေ ဝိဟာသိ။ မနုဿာ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ ပသန္ဓ-
 မာနသာ ဝီထိပဋိပါဋိယာ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ ဟုတွာ အာဂန္တုကဒါနံ အဒံသု။ တတ္ထ
 အညတရော ဥပါသကော မနုဿေ နိစ္စဘတ္တေ သမာဒပေသိ။ တေ ယထာ-
 ဗလံ နိစ္စဘတ္တံ ပဋ္ဌပေသုံ။

တေန စ သမယေန ဗာရာဏသိယံ အညတရဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဗြာဟ္မဏ-
 သေ ဒွေ ပုတ္တာ ဧကာ စ ဝိတာ အဟေသုံ။ တေသု ဇေဋ္ဌပုတ္တော တဿ
 ဥပါသကဿ မိတ္တော အဟောသိ။ သော တံ ဂဟေတွာ အာယသ္မတော
 သံကိစ္စဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ အာယသ္မာ သံကိစ္စော တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။
 သော မုဒုစိတ္တော အဟောသိ။ အထ နံ သော ဥပါသကော အာဟ “တံ
 ဧကဿ ဘိက္ခုနော နိစ္စဘတ္တံ ဒေဟိ”တိ။ အနာစိဏ္ဏံ အမှာကံ ဗြာဟ္မဏာနံ
 သမဏာနံ သကျပုတ္တိယာနံ နိစ္စဘတ္တဒါနံ၊ တသ္မာ နာဟံ ဒဿာမီတိ။ ကိံ
 မယုဗ္ဗိ ဘတ္တံ န ဒဿသိတိ။ “ကတံ န ဒဿာမီ”တိ အာဟ။ ယဒိ
 ဧဝံ ယံ မယံ ဒေသိ၊ တံ ဧကဿ ဘိက္ခုဿ ဒေဟိတိ။ သော “သာဓု”တိ ပဋိ-
 သုဏိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ပါတောဝ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဧကံ ဘိက္ခု အာနေတွာ
 ဘောဇေသိ။

ဧဝံ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဘိက္ခုနံ ပဋိပတ္တိံ ဒိသ္မာ ဓမ္မဉ္စ သုဏိတွာ တဿ
 ကနိဋ္ဌဘာတာ စ ဘဂိနီ စ သာသနေ အဘိပ္ပသန္ဓာ ပုညကမ္မရတာ စ အဟေသုံ။
 ဧဝံ တေ တယော ဇနာ ယထာဝိဘဝံ ဒါနာနိ ဒေန္တာ သမဏဗြာဟ္မဏေ
 သတ္တရိံသု ဂရုံ ကရိံသု မာနေသုံ ပူဇေသုံ၊ မာတာပိတရော ပန နေသံ

အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္တာ သမဏဗြာဟ္မဏေသု အဂါရဝါ ပုညကိရိယာယ အနာဒရာ အစ္ဆန္တိကာ^၁ အဟေသုံ။ တေသံ ဓိတရံ ဒါရိကံ မာတုလပုတ္တဿတ္တာယ ဉာဏကာ ဝါရေသုံ။ သော စ အာယသ္မတော သံကိစ္စဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သံဝေဂ-
ဇာတော ပဗ္ဗဇိတွာ နိစ္စံ အတ္တနော မာတု ဂေဟံ ဘုဒ္ဓိတုံ ဂစ္ဆတိ။ တံ မာတာ အတ္တနော ဘာတု ဓိတာယ ဒါရိကာယ ပလောဘေတိ။ တေန သော ဥက္ကဏ္ဍိတော ဟုတွာ ဥပဇ္ဈာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ “ဥပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘန္တေ၊ အနုဇာနာထ မ”န္တိ။ ဥပဇ္ဈာယော တဿ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ အာဟ “သာမဏေရ မာသမတ္တံ အာဂမေဟိ”တိ။ သော “သာရူ”တိ ပဋိ-
ဿုဏိတွာ မာသေ အတိက္ကန္တေ တထေဝ အာရောစေသိ။ ဥပဇ္ဈာယော ပုန “အမုမာသံ အာဂမေဟိ”တိ အာဟ။ အမုမာသေ အတိက္ကန္တေ တထေဝ ဝုတ္တေ ပုန “သတ္တာဟံ အာဂမေဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာရူ”တိ ပဋိဿုဏိ။ အထ တသ္မိံ အန္တောသတ္တာဟေ သာမဏေရဿ မာတုလာနိယာ ဂေဟံ ဝိနဋ္ဌန္တဒနံ ဇိဏ္ဏံ ဒုဗ္ဗလကုဋံ ဝါတဝဿာဘိဟတံ ပရိပတိ။ တတ္ထ ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏီ ဒွေ ပုတ္တာ ဓိတာ စ ဂေဟေန အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌာ ကာလမကံသု။ တေသု ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏီ စ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ ဒွေ ပုတ္တာ ဓိတာ စ ဘုမ္မဒေဝေသု။ တေသု ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ဟတ္ထိယာနံ နိဗ္ဗတ္တိံ။ ကနိဋ္ဌဿ အဿတရီရထော၊ ဓိတာယ သုဝဏ္ဏသိဝိကာ။ ဗြာဟ္မဏော စ ဗြာဟ္မဏီ စ မဟန္တေ မဟန္တေ အယောမုဂ္ဂရေ ဂဟေတွာ အညမညံ အာကောဋေန္တိ။ အဘိဟတဋ္ဌာနေသု မဟန္တာ မဟန္တာ သဋ္ဌပ္ပမာဏာ ဂဏ္ဍာ ဥဋ္ဌဟိတွာ မုဟုတ္တေနဝ ပစိတွာ ပရိဘေဒပုတ္တာ ဟောန္တိ။ တေ အညမညဿ ဂဏ္ဍေ ဖာလေတွာ ကောဓာဘိဘူတာ နိက္ကရဏာ ဖရသ-
ဝစနေဟိ တဇ္ဇေန္တာ ပုဗ္ဗလောဟိတံ ပိဝန္တိ။ န စ တိတ္ထိံ ပဋိလဘန္တိ။

အထ သာမဏေရေ ဥက္ကဏ္ဍာဘိဘူတော ဥပဇ္ဈာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ “ဘန္တေ မယာ ပဋိညာတဒိဝဿာ ဝီတိဝတ္တာ၊ ဂေဟံ ဂမိဿာမိ၊ အနုဇာနာထ မ”န္တိ။ အထ နံ ဥပဇ္ဈာယော “အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ ကာလပက္ခစာတုဒ္ဓသိယာ ပဝတ္တမာနာယ ဧဟိ”တိ ဝတွာ ဣသိပတနဝိဟာရဿ ပိဋ္ဌိပဿေန ထောက် ဂန္တာ အဋ္ဌာသိ။ တေန စ သမယေန တေ ဒွေ ဒေဝပုတ္တာ သဒ္ဓိံ ဘဂိနိယာ ကေနေနဝ မဂ္ဂေန ယက္ခသမာဂမံ သမ္ဘာဝေတုံ ဂစ္ဆန္တိ။ တေသံ ပန မာတာပိတရေ မုဂ္ဂရဟတ္တာ ဖရသဝါစာ ကာဠုရူပါ အာကုလာကုလလူခပတိတကေသဘာရာ

အဂ္ဂိဒမုတာလက္ခန္ဓသဒိသာ ဝိဂလိတပုဗ္ဗလောဟိတာ ဝလိတဂတ္တာ အတိဝိယ
ဇေဂုစ္ဆမိဘန္တဒဿနာ တေ အနုဗန္ဓန္တိ။

အထာယသ္မာ သံကိစ္စော ယထာ သော သာမဏေရော တေ သဗ္ဗေ
ဂစ္ဆန္တေ ပဿတိ။ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သာမဏေရံ
အာဟ “ပဿသိ တံ သာမဏေရ ဣမေ ဂစ္ဆန္တေ” တိ။ အာမ ဘန္တေ ပဿာမိတိ။
တေန ဟိ ဣမေဟိ ကတကမ္ပံ ပဋိပုစ္ဆာတိ။ သော ဟတ္ထိယာနာဒီဟိ ဂစ္ဆန္တေ
အနုက္ကမေန ပဋိပုစ္ဆိ။ တေ အာဟံသု “ယေ ပစ္ဆတော ပေတာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေ
ပဋိပုစ္ဆာ” တိ။ သာမဏေရော တေ ပေတေ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ—

၇၃။ “ပုရတောဝ သေတေန ပလေတိ ဟတ္ထိနာ၊
မဇ္ဈေ ပန အဿတရီရထေန။
ပစ္ဆာ စ ကညာ သိဝိကာယ နိယတိ၊
ဩဘာသယန္တိ ဒသ သဗ္ဗသော ဒိသာ။

၇၄။ တုမေ ပန မုဂ္ဂရဟတ္ထပါဏိနော၊
ရဒ်မုခါ ဆိန္ဒပဘိန္ဒဂတ္တာ။
မနုဿဘူတာ ကိမကတ္ထ ပါပံ၊
ယေနညမညဿ ပိဝါထ လောဟိတ”န္တိ။

တတ္ထ ပုရတောတိ သဗ္ဗပဌမံ။ သေတေနာတိ ပဏ္ဍရေန။ ပလေတိတိ
ဂစ္ဆတိ။ မဇ္ဈေ ပနာတိ ဟတ္ထိ အာရဋ္ဌဿ သိဝိကံ အာရဋ္ဌာယ စ အန္တရေ။
အဿတရီရထေနာတိ အဿတရီယုတ္တေန ရထေန ပလေတိတိ ယောဇနာ။
နိယတိတိ ဝဟိယတိ။ ဩဘာသယန္တိ ဒသ သဗ္ဗသော ဒိသာတိ သဗ္ဗတော
သမန္တတော သဗ္ဗာ ဒသ ဒိသာ အတ္တနော သရီရပ္ပဘာဟိ ဝတ္ထာဘရဏာ-
ဒိပ္ပဘာဟိ စဝိဇ္ဇောတယမာနာ။ မုဂ္ဂရဟတ္ထပါဏိနောတိ မုဂ္ဂရာဟတ္ထသင်္ခါတေသု
ပါဏိသု ယေသံ တေ မုဂ္ဂရဟတ္ထပါဏိနော၊ ဘူမိသဏ္ဍကရဏီယာဒိသု
ပါဏိဝေါဟာရဿ လတ္တမာနတ္တာ ဟတ္ထသုဒ္ဓေန ပါဏိ ဧဝံ ဝိသေသိတော။
ဆိန္ဒပဘိန္ဒဂတ္တာတိ မုဂ္ဂရပ္ပဟာရေန တတ္ထ တတ္ထ ဆိန္ဒပဘိန္ဒသရီရာ။ ပိဝါထာတိ
ပိဝထ။

ဧဝံ သာမဏေရေန ပုဋ္ဌာ တေ ပေတာ သဗ္ဗံ တံ ပဝတ္တိံ စတူဟိ ဂါထာဟိ၊
ပစ္စဘာသိသု—

၇၅။ “ပုရတောဝ ယော ဂစ္ဆတိ ကုဉ္ဇရေန၊
 သေတေန နာဂေန စတုက္ကမေန။
 အမှာက ပုတ္တော အဟု ဇေဋ္ဌကော သော^၁၊
 ဒါနာနိ ဒတွာန သုဒ္ဓိ ပမောဒတိ။

၇၆။ ယော သော မဇ္ဈေ အဿတရီရထေန၊
 စတုတ္ထိ ယုတ္တေန သုဝဂ္ဂိတေန။
 အမှာက ပုတ္တော အဟု မဇ္ဈိမော သော၊
 အမစ္ဆရီ ဒါနပတိ ဝိရောစတိ။

၇၇။ ယာ သာ စ ပစ္ဆာ သိဝိကာယ နိယတိ၊
 နာရီ သပညာ မိဂမန္တလောစနာ။
 အမှာက ဓိတှာ အဟု သာ ကနိဋ္ဌိကာ၊
 ဘာဂမုဘာဂေန သုဒ္ဓိ ပမောဒတိ။

၇၈။ ဧတေ စ ဒါနာနိ အဒံသု ပုဗ္ဗေ၊
 ပသန္တစိတ္တာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
 မယံ ပန မစ္ဆရီနော အဟုမှ၊
 ပရိဘာသကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
 ဧတေ စ ဒတွာ ပရိစာရယန္တိ၊
 မယဉ္ဇ သုဿာမ နဋ္ဌောဝ ဆိန္ဒော”တိ။

၇၅။ တတ္ထ ပုရတောဝ ယော ဂစ္ဆတိတိ ဣမေသံ ဂစ္ဆန္တာနံ ယော
 ပုရတော ဂစ္ဆတိ။ “ယောသော ပုရတော ဂစ္ဆတိ”တိ ဝါ ပါဌော၊ တဿ
 ယော ဧသော ပုရတော ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ကုဉ္ဇရေနာတိ ကံ ပထဝီ^၂
 ဇီရယတိ၊ ကုဉ္ဇေသု ဝါ ရမတိ စရတိတိ “ကုဉ္ဇရော”တိ လဒ္ဓနာမေန ဟတ္ထိနာ။
 နာဂေနာတိ၊ နာဿ အဂမနိယံ အနဘိဘဝနိယံ^၂ အတ္ထိတိ နာဂေါ၊ တေန
 နာဂေန။ စတုက္ကမေနာတိ စတုပ္ပဒေန။ ဇေဋ္ဌကောတိ^၃ ပုဗ္ဗဇော။

၇၆-၇၇။ စတုတ္ထိတိ စတုဟိ အဿတရီဟိ။ သုဝဂ္ဂိတေနာတိ သုန္ဒရဂမနေန
 စာတုရဂမနေန။ မိဂမန္တလောစနာတိ မိဂိ ဝိယ မန္တက္ခိကာ^၄။ ဘာဂမုဘာဂေ-
 နာတိ ဘာဂဿ အမုဘာဂေန၊ အတ္တနာ လဒ္ဓကောဌာသတော အမုဘာဂ-
 ဒါနေန ဟေတုဘူတေန။ သုဒ္ဓိတိ သုဒ္ဓိနိ။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။

၁-သောဝ ဇေဋ္ဌော (က)

၃-ဇေဋ္ဌောတိ (က)

၂-အဂတိ အဘိဘဝနိယံ (သီ၊ ဣ)

၄-မိဂိယာ ဝိယ မန္တက္ခိပါတာ (သီ၊ ဣ)

၇၈။ ပရိဘာသကာတိ အက္ခောသကာ။ ပရိစာရယန္တိတိ ဒိဗ္ဗေသု
ကာမဂုဏေသု အတ္တနော ဣန္ဒြိယာနိ ဣတော စိတော စ ယထာသုခံ စာရေန္တိ၊
ပရိဇနေဟိ ဝါ အတ္တနော ပုညာနုဘာဝနိဿန္နေန^၁ ပရိစရိယံ ကာရေန္တိ။ မယဉ္ဇ
သုဿာမ နဋ္ဌောဝ ဆိန္ဒောတိ မယံ ပန ဆိန္ဒော အာတပေ ဝိတ္ထော
နဋ္ဌော ဝိယ သုဿာမ၊ ခုပ္ပိပါသာဟိ အညမညံ ဒဏှာဘိဿာတေဟိ စ သုက္ခာ
ဝိသုက္ခာ ဘဝါမာတိ။

ဧဝံ အတ္တနော ပါပံ သမ္ပဝေဒေတွာ^၂ “မယံ တုယံ မာတုလမာတုလာ-
နိယော”တိ အာစိက္ခိံသု။ တံ သုက္ခာ သာမဏေရော သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ
“ဝေရူပါနံ ကိဗ္ဗိသကာရိနံ ကထံ န ခေါ ဘောဇနာနိ သိဇ္ဈန္တိ”တိ ပုစ္ဆန္တော—

၇၉။ “ကိံ တုမှာကံ ဘောဇနံ ကိံ သယာနံ၊
ကထဉ္ဇ ယာပေထ သုပါပဓမ္မိနော။
ပဟူတဘောဂေသု အနပ္ပကေသု၊
သုခံ ဝိရာဇာယ ဒုက္ခ’ဇ္ဇ ပတ္တာ”တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကိံ တုမှာကံ ဘောဇနန္တိ ကိဒိသံ တုမှာကံ ဘောဇနံ။
ကိံ သယာနန္တိ ကိဒိသံ သယာနံ။ “ကိံ သယာနာ”တိ ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ၊ ကိဒိသာ
သယာနာ၊ ကိဒိသေ သယနေ သယထာတိ အက္ခော။ ကထဉ္ဇ ယာပေထာတိ
ကေန ပကာရေန ယာပေထ၊ “ကထံ ဝေါ ယာပေထာ”တိဝိ ပါဌော၊ ကထံ
တုမှာ ယာပေထာတိ အက္ခော။ သုပါပဓမ္မိနောတိ သုဋ္ဌ၊ အတိဝိယ ပါပဓမ္မာ။
ပဟူတဘောဂေသုတိ အပရိယန္တေသု ဥဋ္ဌာရေသု ဘောဂေသု သန္တေသု။
အနပ္ပကေသုတိ န အပ္ပကေသု ဗဟူသု။ သုခံ ဝိရာဇာယာတိ သုခ-
ဟေတုနော ပုညဿ အကရဏေန သုခံ ဝိရဇိတွာ ဝိရာဇေတွာ။ “သုဿ
ဝိရာဇေနော”တိ ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ။ ဒုက္ခ’ဇ္ဇ ပတ္တာတိ အဇ္ဇ ဣဒါနိ ဣဒံ ပေတယောနိ-
ပရိယာပန္တံ ဒုက္ခံ အနုပ္ပတ္တာတိ။

ဧဝံ သာမဏေရေန ပုဋ္ဌာ ပေတာ^၃ တေန ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ဝိဿန္တေန္တာ—

၈၀။ “အညမညံ ဝဓိတွာန၊ ဝိဝါမ ပုဗ္ဗလောဟိတံ။
ဗဟုံ ပိတွာ န ဓာတာ ဟောမ၊ နန္ဒာဒိမှသေ မယံ။

၁-ပုညာနုဘာဝသိဇ္ဇေန (က)

၂-သယံ ပဝေဒေတွာ (သိ)

၃-သာမဏေရေန ပရိဘာသိတံ သုက္ခာ ပေတာ (က)

- ၈၁။ ဣစ္စေဝ မစ္စာ ပရိဒေဝယန္တိ၊
အဒါယကာ ပေစ္စ ယမဿ ဌာယိနော။
ယေ တေ ဝိဒိစ္စ^၁ အဓိဂမ္မ ဘောဂေ၊
န ဘုဉ္ဇရေ နာပိ ကရောန္တိ ပုညံ။
- ၈၂။ တေ ခုပ္ပိပါသုပဂတာ ပရတ္ထ၊
ပစ္ဆာ^၂ စိရံ ဈာယရေ ခုယုမာနာ။
ကမ္မာနိ ကတွာန ဒုဒုဒြာနိ၊
အနုဘောန္တိ ဒုက္ခံ ကဋကပ္ပလာနိ။
- ၈၃။ ဣတ္တရံ ဟိ ဓနံ ခညံ၊ ဣတ္တရံ ဣဓ ဇီဝိတံ။
ဣတ္တရံ ဣတ္တရတော ဥတွာ၊ ဒီပံ ကယိရာထ ပဏ္ဍိတော။
- ၈၄။ ယေ တေ ဇေ ပဇာနန္တိ၊ နရာ ဓမ္မဿ ကောဝိဒါ။
တေ ဒါနေ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ၊ သုတွာ အရဟတံ ဝစော^၃တိ—

ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ^၄သု။

၈၀-၈၁။ တတ္ထ န ဓာတာ ဟောမာတိ ဓာတာ သုဟိတာ တိတ္တာ
န ဟောမံ။ နန္ဒာဒိဗ္ဗသေတိ န ရုစ္စာမ၊ န ရုစိ^၁ ဥပ္ပါဒေမ၊ န တံ မယံ
အတ္တနော ရုစိယာ ပိဝိဿာမာတိ အတ္ထော။ ဣစ္စေဝါတိ ဧဝမေဝ။ မစ္စာ
ပရိဒေဝယန္တိတိ မယံ ဝိယ အညေပိ မနုဿာ ကတကိဗ္ဗိယာ ပရိဒေဝန္တိ
ကန္တန္တိ။ အဒါယကာတိ အဒါနသီလာ မစ္ဆရိနော။ ယမဿ ဌာယိနောတိ
ယမလောကသညိတေ ယမဿ ဌာနေ ပေတ္တိဝိသယေ ဌာနသီလာ။ ယေ တေ
ဝိဒိစ္စ အဓိဂမ္မ ဘောဂေတိ ယေ တေ သမ္ပတိ အာယတိဉ္စ သုခဝိသေသဝိဓာယကေ
ဘောဂေ ဝိန္ဒိတွာ^၂ ပဋိလဘိတွာ။ န ဘုဉ္ဇရေ နာပိ ကရောန္တိ ပုညန္တိ အမှေ
ဝိယ သယမ္ပိ န ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပရေသံ ဒေန္တာ ဒါနမယံ ပုညမ္ပိ န ကရောန္တိ။

၈၂။ တေ ခုပ္ပိပါသုပဂတာ ပရတ္တာတိ တေ သတ္တာ ပရတ္ထ ပရလောကေ
ပေတ္တိဝိသယေ ဇိဃန္တာပိပါသာဘိဘူတာ ဟုတွာ။ စိရံ ဈာယရေ ခုယုမာနာတိ
ခဒါဒိဟေတုကေန ဒုက္ခဂ္ဂိနာ “အကတံ ဝတ အမှေဟိ ကုသလံ၊ ကတံ ပါပ”^၃န္တိ-
အာဒိနာ ဝတ္တမာနေန ဝိပ္ပဋိသာရဂ္ဂိနာ ပရိသုယမာနာ ဈာယန္တိ၊ အနုတ္တုနန္တိတိ
အတ္ထော။ ဒုဒုဒြာနိတိ ဒုက္ခဝိပါကာနိ။ အနုဘောန္တိ ဒုက္ခံ ကဋကပ္ပလာနိတိ
အနိဋ္ဌဖလာနိ ပါပကမ္မာနိ ကတွာ စိရကာလံ ဒုက္ခံ အာပါယိကဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။

၈၃-၈၄။ **ဣတ္တရန္တိ** န စိရကာလဌာယိ၊ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ။ **ဣတ္တရံ** ဣမ ဇီဝိတန္တိ ဣမ မနုဿလောကေ သတ္တာနံ ဇီဝိတမ္ပိ ဣတ္တရံ ပရိတ္တံ အပ္ပကံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော”တိ။ **ဣတ္တရံ ဣတ္တရတော ဥတ္တာ**တိ နေဓညာဒိဥပကရဏံ မနုဿာနံ ဇီဝိတဉ္စ ဣတ္တရံ ပရိတ္တံ ခဏိကံ န စိရဿန္တိ၊ ပညာယ ဥပပရိက္ခိတွာ။ **ဒီပံ ကယိရာထ ပဏ္ဍိတော**တိ သပညော ပုရိသော ဒီပံ အတ္တနော ပတိဋ္ဌံ ပရလောကေ ဟိတသုခါဓိဌာနံ ကရေယျ။ **ယေ တေ ဧဝံ ပဇာနန္တိ**တိ ယေ တေ မနုဿာ မနုဿာနံ ဘောဂါနံ ဇီဝိတဿ စ ဣတ္တရဘာဝံ ယာထာဝတော ဇာနန္တိ၊ တေ ဒါနေ သဗ္ဗကာလံ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ။ **သုတ္တာ အရဟတံ ဝစော**တိ အရဟတံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အရိယာနံ ဝစနံ သုတ္တာ၊ သုတတ္တာတိ အတ္ထော။ သေသံ ပါကဋ္ဌဓမ္မဝ။

ဧဝံ တေ ပေတာ သာမဏေရေန ပုဋ္ဌာ တမတ္ထံ အာစိက္ခိတွာ “မယံ တုယံ မာတုလမာတုလာနိယော”တိ ပဝေဒေသုံ။ တံ သုတ္တာ သာမဏေရေ သဉ္ဇာ-တသံဝေဂေါ ဥက္ကဏ္ဍံ ပဋိဝိနောဒေတွာ ဥပဇ္ဈာယဿ ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ ဝေမာဟ “ယံ ဘန္တေ အနုကမ္မကေန ကရဏီယံ၊ အနုကမ္မံ ဥပါဒါယ၊ တံ မေ တုမှေဟိ ကတံ၊ မဟတာ ဝတမ္ပိ အနတ္ထပါတတော ရက္ခိတော၊ န ဒါနိ မေ သရာဝါသေန အတ္ထော၊ အဘိရမိဿာမိ ဗြဟ္မစရိယဝါသေ”တိ။ အထာယသ္မာ သံကိစ္စော တဿ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိ၊ သော ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အာယသ္မာ ပန သံကိစ္စော တံ ပဝတ္ထိ ဘဂဝတော အာရောဓေသိ။ သတ္တာ တမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဝိတ္တာရေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာ-ဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

နာဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဥရဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဥရဂေါ တံ ဇိဏ္ဏန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အညတရံ ဥပါသကံ အာရတ္တ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရဿ ဥပါသကဿ ပုတ္တော ကာလမကာသိ၊ သော ပုတ္တမရဏဟေတု ပရိဒေဝသောကသမာပန္နော ဗဟိ နိက္ခမိတွာ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော ဂေဟေယေဝ အဋ္ဌာသိ။

၁-ဒီ ၂-၄၃၊ သံ ၁-၁၀၉၊ အံ ၂-၅၀၃-ပိဋေသု။	၂-ဝိနယနန္တိ (က)
၃-ယာ ဘန္တေ အနုကမ္မာ ကရဏီယာ (သီ)	၄-သာ မေ တုမှေဟိ ကတာ (သီ)

အထ သတ္တာ ပစ္စုသဝေလာယံ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓ-
စက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော တံ ဥပါသကံ ဒိသ္မာ ပုဗ္ဗဏ္ဍာသမယံ
နိဝါသေဘွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ တဿ ဂေဟံ ဂန္ဓာ ဒွါရေ အဋ္ဌာသိ။ ဥပါ-
သကော စ သတ္ထု အာဂတဘာဝံ သုတွာ သီဃံ ဥဋ္ဌာယ ဂန္ဓာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ
ဟတ္ထတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဂေဟံ ပဝေသေတွာ အာသနံ ပညပေတွာ
အဒါသိ၊ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ၊ ဥပါသကောပိ ဘဂဝန္တံ ဝနိတွာ
ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ တံ ဘဂဝါ “ကို ဥပါသက သောကပရေတော” ဝိယ
ဒိဿတိ”တိ အာဟ။ အာမ ဘဂဝါ၊ ပိယော ၂ မေ ပုတ္တော ကာလကတော၊
တေနာဟံ သောစာမိတိ။ အထဿ ဘဂဝါ သောကဝိနောဒနံ ကရောန္တော
ဥရဏံဇာတကံ ၃ ကထေသိ။

အတိတေ ကိရ ကုာသိရဋ္ဌေ ဗာရာဏသီယံ ဓမ္မပါလံ နာမ ဗြာဟ္မဏ-
ကုလံ အဟောသိ။ တတ္ထ ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏီ ပုတ္တော ဓိတာ သုဏိဿာ
ဒါသီတိ ဣမေ သဗ္ဗေပိ မရဏာနုဿတိဘာဝနာဘိရတာ အဟေသုံ။ တေသု
ယော ဂေဟတော နိက္ခမတိ၊ သော သေသဇနေ ဩဝဒိတွာ နိရပေက္ခောဝ
နိက္ခမတိ။ အထေကဒိဝသံ ဗြာဟ္မဏော ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ ဃရတော နိက္ခမိတွာ
ခေတ္တံ ၁ ဂန္ဓာ ကသတိ၊ ပုတ္တော သုက္ခတိဏပဏ္ဍကဋ္ဌာနိ အာလိမ္မေတိ။
တတ္ထေကော ကဏ္ဍသပ္ပေါ ဥာဟဘယေန ရုက္ခသုသိရတော နိက္ခမိတွာ
ဣမံ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တံ ခုံသိ၊ သော ဝိသဝေဂေန မုစ္ဆိတော တတ္ထေဝ
ပရိပတိတွာ ကာလကတော သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။
ဗြာဟ္မဏော ပုတ္တံ မတံ ဒိသ္မာ ကမ္မန္တသမိပေန ဂစ္ဆန္တံ ဧကံ ပုရိသံ ဝေမာဟ
“သမ္မ မမ ဃုရံ ဂန္ဓာ ဗြာဟ္မဏီ” ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘နှာယိတွာ သုဒ္ဓဝတ္ထနိဝတ္ထာ
ဧကဿ ဘတ္တံ မာလာဂန္ဓာဒီနိ စ ဂဟေတွာ တုရိတံ အာဂစ္ဆတူ’တိ”။ သော
တတ္ထ ဂန္ဓာ တထာ အာရောစေသိ၊ ဂေဟဇနောပိ တထာ အကာသိ။ ဗြာဟ္မ-
ဏော နွတွာ ဘုဒ္ဓိတွာ ဝိလိမ္မိတွာ ပရိဇနပရိပုတော ပုတ္တဿ သရီရံ စိတကံ
အာရောပေတွာ အဂ္ဂိံ ဒဘွာ ဒါရုက္ခန္တံ ဥဟန္တော ဝိယ နိဿောကော
နိဿန္တာပေါ အနိစ္စသညံ မနသိ ကရောန္တော အဋ္ဌာသိ။

အထ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော သက္ကော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သော စ အမှာကံ
ဗောဓိသက္ကော အဟောသိ။ သော အတ္တနော ပုရိမဇာတိံ ကတပုညဉ္စ
ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပိတရံ ဉ္ဈတကေ စ အနုကံဗ္ဗမာနော ဗြာဟ္မဏဝေသေန တတ္ထ

၁-သောကုပဋ္ဌုတော (က) ၂-ဟိယော (က) ၃-ခု ၅-၁၂၂-ပိဋ္ဌေ။

အာဂန္တော ဤတကေ အသောစန္ဒေ^၁ ဒိသ္မာ “အန္တော မိဂံ ဈာပေထ၊ အမှာကံ မံသံ ဒေထ၊ ဆာတောမိ”တိ အာဟ။ “န မိဂေါ၊ မနုဿော ပြာဟ္မဏာ”တိ အာဟ။ ကိံ တုမှာကံ ပစ္စတ္ထိကော ဧသောတိ။ “န ပစ္စတ္ထိကော၊ ဥရေ ဇာတော ဩရသော မဟာဂုဏဝန္တော တရုဏပုတ္တော”တိ အာဟ။ ကိမတ္ထံ တုမှေ တထာရူပေ ဂုဏဝတိ တရုဏပုတ္တေ မတေ န သောစထာတိ၊ တံ သုတွာ ပြာဟ္မဏော အသောစနကာရဏံ ကထေန္တော—

၈၅။ “ဥရဂေါဝ တစံ ဇိဏ္ဏံ၊ ဟိတွာ ဂစ္ဆတိ သံ တနံ။
ဧဝံ သရီရေ နိဗ္ဗောဂေါ၊ ပေတေ ကာလကတေ သတိ။

၈၆။ ခုပ္ပမာနော န ဇာနာတိ၊ ဤတိနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဧတံ န ရောဒါမိ၊ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတိ”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

၈၅-၈၆။ တတ္ထ ဥရဂေါတိ ဥရေန ဂစ္ဆတိတိ ဥရဂေါ။ သပ္ပဿေတံ အဓိ-
ဝစနံ။ တစံ ဇိဏ္ဏံ ဇိဏ္ဏိ ဇေရဘာဝေန ဇိဏ္ဏံ ပုရာဏံ အတ္တနော တစံ နိဗ္ဗာနံ။
ဟိတွာ ဂစ္ဆတိ သံ တနံ ယထာ ဥရဂေါ အတ္တနော ဇိဏ္ဏတစံ^၂ ရုက္ခန္တရေ ဝါ
ကဋ္ဌန္တရေ ဝါ မူလန္တရေ ဝါ ပါသာဏန္တရေ ဝါ ကမ္ဘုကံ ဩမုဉ္ဇန္တော
ဝိယ သရီရတော ဩမုဉ္ဇိတွာ ပဟာယ ဆဇ္ဇေတွာ ယထာကာမံ ဂစ္ဆတိ။
ဧဝမေဝ သံသာရေ ပရိတ္တမန္တော သတ္တော ပေါရာဏဿ ကမ္မဿ ပရိက္ခိ-
ဏတ္တာ ဇေရိဘူတံ သံတနံ အတ္တနော သရီရံ ဟိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ယထာကမ္မံ^၃ ဂစ္ဆတိ၊
ပုနုပ္ပဝဝသေန ဥပပဇ္ဇတိတိ အတ္တော။ ဧဝံ ခုပ္ပမာနံ ပုတ္တဿ သရီရံ
ဒဿေန္တော အာဟ။ သရီရေ နိဗ္ဗောဂေါ အဿ ဝိယ^၄ အညေသမ္ပိ ကာယေ
ဧဝံ ဘောဂဝိရဟိတေ နိရတ္ထကေ ဇာတေ။ ပေတေတိ အာယုဥသ္မာဝိညာ-
ဏတော အပဂတေ^၅။ ကာလကတေ သတိတိ မတေ ဇာတေ။ တသ္မာတိ
ယသ္မာ ခုပ္ပမာနော ကာယော အပေတဝိညာဏတ္တာ ခုပ္ပဒုက္ခံ ဝိယ
ဤတိနံ ရုဒိတံ ပရိဒေဝိတမ္ပိ န ဇာနာတိ၊ တသ္မာ ဧတံ မမ ပုတ္တံ နိမိတ္တံ ကတွာ
န ရောဒါမိ။ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတိတိ ယဒိ မတသတ္တာ န ဥစ္ဆိဇန္တိ၊
မတဿ ပန ကတောကာသဿ ကမ္မဿ ဝသေန ယာ ဂတိ ပါဠိကင်္ခါ။

၁-အရောဒန္တေ (က)

၂-ယထာကာမံ (က)

၃-အာယုဥသ္မာဝိညာဏေ ဣတေ ကာယတော အပဂတေ (သိ)

၄-ဇိဏ္ဏံ တစံ ဒုက္ခံ ဇနေနံ (သိ၊ ဣ)

၅-အယံ ဝိယ (က)

တံ စုတိအနန္တရမေဝ^၁ ဂတော၊ သော န ပုရိမဉ္ဇတိနံ ရုဒိတံ ပရိဒေဝိတံ ဝါ ပစ္စာသီသတိ၊ နာပိ ယေဘုယျေန ပုရိမဉ္ဇတိနံ ရုဒိတေန ကာမိ အတ္ထသိဒ္ဓိတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

ဧဝံ မြာဟ္မဏေန အတ္တနော အသောစနကာရဏေ ကထိတေ ပရိယာယ-
မနသိကာရကောသလ္လေ^၂ ပကာသိတေ မြာဟ္မဏရူပေါ သက္ကော မြာဟ္မဏိ^၃
အာဟ“အဗ္ဗ တုယံ သော မတော ကိံ ဟောတိ”တိ။ ဒသ မာသေ ကုဏ္ဍိနာ
ပရိဟရိတွာ ထညံ ပါယေတွာ ဟတ္ထပါဒေ သဏ္ဌပေတွာ သံဝဓိတော ပုတ္တော
မေ သာမိတိ။ ယဒိ ဧဝံ ပိတာ တာဝ ပုရိသဘာဝေန မာ ရောဒတု၊ မာတု နာမ
ဟဒယံ မုဒုကံ၊ တံ ကသ္မာ န ရောဒသိတိ။ တံ သုတွာ သာ အရောဒနကာရဏံ
ကထေန္တိ—

၈၇။ “အနတ္တိတေခ^၃ တတော အာဂါ၊ နာနုညာတော ဣတော ဂတော။
ယထာ’ဂတော တထာ ဂတော၊ တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ။

၈၈။ ဥယျမာနော န ဇာနာတိ၊ ဉ္ဇတိနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဧတံ န ရောဒါမိ၊ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတိ”တိ—

ဂါထာဒ္ဒယမာဟ။ တတ္ထ အနတ္တိတေတိ အနဂ္ဂါတော၊ “ဧဟိ မယံ ပုတ္တဘာဝံ
ဥပဂစ္ဆာ”တိ ဧဝံ အပက္ခောသိတော။ တတေတိ ယတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဌိတော၊ တတော
ပရလောကတော။ အာဂါတိ အာဂဉ္ဇိ။ နာနုညာတေတိ အနနုမတော၊ “ဂစ္ဆ
တာဘ ပရလောက”န္တိ ဧဝံ အမှေဟိ အဝိဿဋ္ဌော။ ဣတေတိ ဣဓလောက-
တော။ ဂတေတိ အပဂတော။ ယထာ’ဂတေတိ ယေနာကာရေန အာဂတော၊
အမှေဟိ အနတ္တိတော ဧဝံ အာဂတေတိ အတ္တော။ တထာ ဂတေတိ တေန-
ဝါကာရေန ဂတော။ ယထာ သကေနေဝ ကမ္မုနာ အာဂတော၊ တထာ
သကေနေဝ ကမ္မုနာ ဂတေတိ။ ဧတေန ကမ္မဿကတံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ ကာ
ပရိဒေဝနာတိ ဧဝံ အဝသဝတ္တိကေ သံသာရပဝတ္တေ မရဏံ ပဋိစ္စ ကာ နာမ
ပရိဒေဝနာ၊ အယုတ္တာ သာ ပညဝတာ အကရဏီယာတိ ဒဿေတိ။

ဧဝံ မြာဟ္မဏိယာ ဝစနံ သုတွာ တဿ ဘဂိနိ^၄ ပုစ္ဆိ “အဗ္ဗ တုယံ သော ကိံ
ဟောတိ”တိ။ ဘာတာ မေ သာမိတိ။ အဗ္ဗ ဘဂိနိယော နာမ ဘာတုသု
သိနေဟာ၊ တံ ကသ္မာ န ရောဒသိတိ။ သဒုပိ အရောဒနကာရဏံ ကထေန္တိ—

၁-ယာ ဂတိ ပါဠိကင်္ဂါတိ ဝုစ္စတိ၊ တဒနန္တရမေဝ (က)

၂-အတ္တနော ယောနိသောမနသိကာရကောသလ္လေ (သီ၊ ဣ)

၃-အနတ္တိတော (သိ)

၈၉။ “သစေ ရောဒေ ကိသာ အဿံ၊ တတ္ထ မေ ကိံ ဖလံ သိယာ။
ဉ္ဇတိမိတ္တသုဟဇ္ဇာနံ၊ ဘိယျော နော အရတိ သိယာ။

၉၀။ ဥယျမာနော န ဇာနာတိ၊ ဉ္ဇတိနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဧတံ န ရောဒါမိ၊ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတိ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ သစေ ရောဒေ ကိသာ အဿန္တိ ယဒိ အဟံ ရောဒေယျံ၊ ကိသာ ပရိသုက္ခသရီရာ ဘဝေယျံ။ တတ္ထ မေ ကိံ ဖလံ သိယာတိ တသ္မိံ မယံ ဘာတု မရဏနိမိတ္တေ ရောဒနေ ကိံ နာမ ဖလံ ကော အာနိသံသော ဘဝေယျံ၊ န တေန မယံ ဘာတိကော အာဂစ္ဆေယျံ၊ နာပိ သော တေန သုဂတိံ ဂစ္ဆေယျာတိ အဓိပ္ပာယ်တော်။ ဉ္ဇတိမိတ္တသုဟဇ္ဇာနံ၊ ဘိယျော နော အရတိ သိယာတိ အမှံကံ ဉ္ဇတိနံ မိတ္တာနံ သုဟဒယာနဉ္စ မမ သောစနေန ဘာတု မရဏဒုက္ခတော ဘိယျောပိ အရတိ ဒုက္ခမေဝ သိယာတိ။

ဧဝံ ဘဂိနိယာ ဝစနံ သုတွာ တဿ ဘရိယံ ပုစ္ဆိ “တုယံ သော ကိံ ဟောတိ”တိ။ ဘတ္တာ မေ သာမီတိ။ ဘဒ္ဒေ ဣတ္ထိယော နာမ ဘတ္တရိ သိနေဟာ ဟောန္တိ၊ တသ္မိံ စ မတေ ဝိဓဝါ အနာယာ ဟောန္တိ၊ ကသ္မာ တံ န ရောဒသီတိ။ သာပိ အတ္တနော အရောဒနကာရဏံ ကထေန္တိ—

၉၁။ “ယထာပိ ဒါရကော စန္ဒံ၊ ဂစ္ဆန္တမနုရောဒတိ။
ဧဝံသမ္ပဒမေဝေတံ၊ ယော ပေတမနုသောစတိ။

၉၂။ ဥယျမာနော န ဇာနာတိ၊ ဉ္ဇတိနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဧတံ န ရောဒါမိ၊ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတိ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ ဒါရကောတိ ဗာလဒါရကော။ စန္ဒန္တိ စန္ဒမဏ္ဍလံ။ ဂစ္ဆန္တိ နာမ အပ္ပုဿုက္ကမာနံ ။ အနုရောဒတိ “မယံ ရထစက္ကံ ဂဟေတွာ ဒေဟိ”တိ အနုရောဒတိ။ ဧဝံသမ္ပဒမေဝေတံ ယော ပေတံ မတံ အနုသောစတိ၊ တဿေတံ အနုသောစနံ ဧဝံသမ္ပဒံ ဧဝရူပံ၊ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တဿ စန္ဒဿ ဂဟေတုကာမတာသဒိသံ အလပ္ပနေယျဝတ္ထုသ္မိံ ဣစ္ဆာဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယ်တော်။

ဧဝံ တဿ ဘရိယာယ ဝစနံ သုတွာ ဒါသိံ ပုစ္ဆိ “အဗ္ဗ တုယံ သော ကိံ ဟောတိ”တိ။ အယျော မေ သာမီတိ။ ယဒိ ဧဝံ တေန တံ ပေါထေတွာ

ဝေယျာဝစ္စံ ကာရိတာ ဘဝိဿံသိ၊ တသ္မာ မညေ “သုမုတ္တာဟံ တေနာ”တိ
 န ရောဒသီတိ။ သာမိ မာ မံ ဧဝံ အဝစ၊ န စေတံ အနုစ္စရိကံ^၁၊ အတိဝိယ
 ခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဒယာသမ္ပန္နော ယုတ္တဝါဒီ မယံ အယုပုတ္တော ဥရေ သံဝဇုပုတ္တော
 ဝိယ အဟောသီတိ။ အထ ကသ္မာ န ရောဒသီတိ။ သာပိ အတ္တနော
 အရောဒနကာရဏံ ကထေန္တိ—

၉၃။ “ယထာပိ မြဟေ ဥဒကုမ္ဘော၊ ဘိန္နော အပ္ပဋိသန္ဓိယော။
 ဧဝံသမ္ပဒမေဝေတံ၊ ယော ပေတမနုသောစတိ။

၉၄။ ဥယုမာနော န ဇာနာတိ၊ ဉ္ဇတိနံ ပရိဒေဝိတံ။
 တသ္မာ ဧတံ န ရောဒါမိ၊ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတိ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။ ဟတ္ထ ယထာပိ မြဟေ ဥဒကုမ္ဘော၊ ဘိန္နော အပ္ပဋိ-
 သန္ဓိယောတိ မြာဟ္မဏံ^၂ သေယျထာပိ ဥဒကဃဇော မုဂ္ဂရပ္ပဟာရာဒိနာ ဘိန္နော
 အပ္ပဋိသန္ဓိယော ပုန ပါကတိကော န ဟောတိ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ
 ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

သက္ကော တေသံ ကထံ^၂ သုတွာ ပသန္နမာနသော “သမ္ပဒေဝ တုမေဟိ
 မရဏသတိ ဘာဝိတာ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ န တုမေဟိ ကသိအာဒိကရဏကိစ္စံ
 အတ္ထိ”တိ တေသံ ဂေဟံ သတ္တရတနဘရိတံ ကတွာ “အပ္ပမတ္တာ ဒါနံ ဒေဝ၊
 သီလံ ရက္ခထ၊ ဥပေါသထကမ္ဘံ ကရေယာ”တိ ဩဝဒိတွာ အတ္တာနဉ္စ တေသံ
 နိဝေဒေတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ တေပိ မြာဟ္မဏာဒယော ဒါနာဒိနိ
 ပုညာနိ ကရေန္တော ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဒေဝလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ^၃သု။

သတ္တာ ဣမံ ဇာတကံ အာဟရိတွာ တဿ ဥပါသကဿ သောကသလ္လံ
 သမုဒ္ဒရိတွာ ဥပရိ သစ္စာနိ ပကာသေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဥပါသကော
 သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟီတိ။

ဥရဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ခုဒ္ဒကဋ္ဌကထာယ ပေတဝတ္ထုသ္မိ^၄

ဒွါဒသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတဿ

ပဌမဿ ဥရဂဝဂ္ဂဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဗ္ဗရိဝဂ္ဂ

၁-သံသာရမောစကပေတိဝတ္ထုဝတ္ထနာ

နဂါ ခုဗ္ဗန္တရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ မဂဓရဋ္ဌေ ဣဋ္ဌက-
ဝတိနာမကေ ဂါမေ အညတရံ ပေတိ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ မဂဓရဋ္ဌေ ကိရ ဣဋ္ဌကဝတိ
စ ဒိသရာဇိ စာတိ ဒွေ ဂါမကာ အဟေသုံ၊ တတ္ထ ဗဟူ သံသာရမောစကာ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ပဋိဝသန္တိ။ အတိတေ စ ကာလေ ပဉ္စန္ဒ ဝဿသတာနံ မတ္ထကေ
အညတရာ ဣတ္ထိ တတ္ထေဝ ဣဋ္ဌကဝတိယံ အညတရသ္မိံ သံသာရမောစကကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန ဗဟူ ကိဋ္ဌပဋ္ဌဇ္ဇေ ဗီရိတာ ဝေါရောပေတွာ ပေတေသု
နိဗ္ဗတ္တိ။

သာ ပဉ္စ ဝဿသတာနိ ခုပ္ပပါသာဒိဒုက္ခံ အနုဘဝိတွာ အမှာကံ ဘဂဝတိ
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ
ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ ပုနဝိ ဣဋ္ဌကဝတိယံယေဝ အညတရသ္မိံ သံသာရမောစက-
ကုလေယေဝ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ယဒါ သတ္တဋ္ဌဝဿုဒ္ဓေသိကာလေ^၁ အညာဟိ
ဒါရိကာဟိ သဒ္ဓိံ ရထိကာယ ကိဋ္ဌနသမတ္တာ^၂ အဟေသိ၊ တဒါ အာယသ္မာ
သာရိပုတ္တတ္ထေရော တမေဝ ဂါမံ ဥပနိဿာယ အရုဏဝတိဝိဟာရေ ဝိဟရန္တော
ဧကဒိဝသံ ဒွါဒသဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ တဿ ဂါမဿ ဒွါရသမိပေန မဂ္ဂေန
အတိက္ကမတိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဗဟူ ဂါမဒါရိကာ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ
ဒွါရသမိပေ ကိဋ္ဌန္တိယော ပသန္နမာနသာ မာတာပိတူနံ ပဋိပတ္တိဒဿနေန
ဝေဂေနာဂန္တာ^၃ ထေရံ အညေ စ ဘိက္ခု ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိံသု၊ သာ
ပနေသာ အဿဒ္ဓကုလဿ ဓိတာ စိရကာလံ အပရိစိတကုသလတာယ
သာဓုဇနာစာရဝိရဟိတာ အနာဒရာ အလက္ခိကာ^၄ ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ ထေရော
တဿာ ပုဗ္ဗစရိတံ ဣဒါနိ စ သံသာရမောစကကုလေ နိဗ္ဗတ္တနံ အာယတိဉ္စ
နိရယေ နိဗ္ဗတ္တနာရဟတံ ဒိသွာ “သစာယံ မံ ဝဋ္ဌိဿတိ၊ နိရယေ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊
ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာပိ^၅ မမံယေဝ နိဿာယ သမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘိဿတိ”တိ
ဥတွာ ကရုဏာသဉ္စောဒိတမာနသော တာ ဒါရိကာယော အာဟ “တုမေ
ဘိက္ခု ဝန္တထ၊ အယံ ပန ဒါရိကာ အလက္ခိကာ ဝိယ ဌိတာ”တိ။ အထ နံ တာ
ဒါရိကာ ဟတ္ထေသု ပရိဂ္ဂဟေတွာ အာကမ္ဘိတွာ ဗလက္ကာရေန ထေရဿ
ပါဒေ ဝန္တာပေသုံ။

၁-သတ္တဋ္ဌဝဿုဒ္ဓေသိကာဟိ (က)

၃-ဝေဂေန ဂန္တာ (က)

၄-အသိက္ခိတာ (သီ၊ဇု)

၂-ကိဋ္ဌနသံသဋ္ဌာ (က)

၅-နိဗ္ဗတ္တိဿတိ (က)

သာ အပရေန သမယေန ဝယပ္ပတ္တာ ဒိဃရာဇိယံ သံသာရမောစကကုလေ
အညတရဿ ကုမာရဿ ဒိန္နာ ပရိပုဏ္ဏဂဗ္ဘာ ဟုတွာ ကာလကတာ
ပေတေသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါ ခုပ္ပပါသာဘိဘူတာ အတိဝိယ
ဗိတစ္ဆဒဿနာ^၁ ဝိစရန္တိ ရတ္တိယံ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ အတ္တာနံ
ဒဿေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ တံ ဒိသွာ ထေရော—

၉၅။ “နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ကိသာ ဓမနိသန္တတာ။
ဥပ္ပါသုလိကေ^၂ ကိသိကေ၊ ကာ န တုံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ”တိ—

ဂါထာယ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ ဓမနိသန္တတာတိ နိဗ္ဗိသလောဟိတတာယ သိရာဇာလေဟိ
ပတ္တကဂတ္တာ။ ဥပ္ပါသုလိကေတိ ဥဂ္ဂတဖာသုလိကေ။ ကိသိကေတိ ကိသသရီရေ။
ပုဗ္ဗေပိ “ကိသာ”တိ ဝတွာ ပုန “ကိသိကေ”တိ ဝစနံ အဋ္ဌိစမ္ပနာရူမတ္တသရီရ-
တာယ အတိဝိယ ကိသဘာဝဒဿနတ္ထံ^၃ ပုတ္တံ။ တံ သုတွာ ပေတိ အတ္တာနံ
ပဝေဒေန္တိ—

၉၆။ “အဟံ ဘဒန္တေ ပေတီမ္ပိ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

ဂါထံ ဝတွာ ပုန ထေရေန—

၉၇။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋ် ကတံ။
ကိဿကမ္ပဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

ကတကမ္ပံ ပုဋ္ဌာ “အဒါနသီလာ မစ္ဆရိနိ ဟုတွာ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧဝံ
မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝါမိ”တိ ဒဿေန္တိ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၉၈။ “အံနုကမ္ပကာ မယံ နာဟေသု ဘန္တေ၊
ဝိတာ စ မာတာ အထဝါပိ ဉ္ဇတကာ။
ယေ မံ နိယောဇေယျံ ‘ဒဒါဟိ ဒါနံ၊
ပသန္တစိတ္တာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ’။

၉၉။ ဣတော အဟံ ဝဿသတာနိ ပဉ္စ၊
ယံ ဧဝရူပါ ဝိစရာမိ နဂ္ဂါ။
ခုဒါယ တဏှာယ စ ခဇ္ဇမာနာ၊
ပါပဿ ကမ္ပဿ ဖလံ မမေဒံ။

•၁-ဇိဂုစ္ဆဒဿနာ (က)

၂-ဥပ္ပါသုဋိကေ (က)

၃-အဋ္ဌိတ္တစနာရူမတ္တာနံ သေသတာယ ဝိရူပသဘာဝဒဿနတ္ထံ (က)

၁၀၀။ ဝန္ဓာမိ တံ အယျ ပသန္ဓစိတ္တာ၊
 အနုကမ္မ မံ ဝီရ မဟာနဘာဝ။
 ဒတွာ စ မေ အာဒိသ ယံ ဟိ ကိဉ္စိ၊
 မောစေဟိ မံ ဒုဂ္ဂတိယာ ဘဒန္တေ”တိ။

၉၀။ တတ္ထ အနုကမ္မကာတိ သမ္ပရာယိကေန အတ္ထေန အနုဂ္ဂဏှကာ။
 ဘန္တေတိ ယေရံ အာလပတိ။ ယေ မံ နိယောဇေယျန္တိ မာတာ ဝါ ပိတာ
 ဝါ အထ ဝါ ဣတကာ ဒေသံ ပသန္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ “သမဏဗြာဟ္မဏာနံ
 ဒဒါဟိ ဒါန”န္တိ ယေမံ နိယောဇေယျံ၊ တာဒိသံ အနုကမ္မကာ မယံ နာဟေ-
 သုန္တိ ယောဇနာ။

၉၉။ ဣတော အဟံ ဝဿသတာနိ ပဉ္စ၊ ယံ ဝေရူပါ ဝိစရာမိ နဂ္ဂါတိ
 ဣဒံ သာ ပေတိ ဣတော တတိယာယ ဇာတိယာ အတ္တေနော ပေတတ္တဘာဝံ
 အနုဿရိတွာ ဣဒါနိပိ တထာ ပဉ္စဝဿသတာနိ ဝိစရာမိတိ အဓိပ္ပာယေနာဟ။
 တတ္ထ ယန္တိ ယသ္မာ၊ ဒါနာဒိနံ ပုညာနံ အကတတ္တာ ဝေရူပါ နဂ္ဂါ ပေတိ
 ဟုတွာ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဝဿသတာနိ ပဉ္စ ဝိစရာမိတိ ယောဇနာ။ တဏှာ-
 ယာတိ ပိပါသာယ။ ခဇ္ဇမာနာတိ ခါဒိယမာနာ၊ ဗာဓိယမာနာတိ^၂ အတ္ထော။

၁၀၀။ ဝန္ဓာမိ တံ အယျ ပသန္ဓစိတ္တာတိ အယျ တမဟံ ပသန္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ
 ဝန္ဓာမိ၊ ဧတ္တကမေဝ ပုညံ ဣဒါနိ မယာ ကာတုံ သက္ကာတိ ဒဿေတိ။
 အနုကမ္မ မန္တိ အနုဂ္ဂဏှ မမံ ဥဒ္ဓိဿ အနုဒ္ဓယံ^၃ ကရေဟိ။ ဒတွာ စ မေ အာဒိသ
 ယံ ဟိ ကိဉ္စိတိ ကိဉ္စိဒေဝ ဒေယျဓမ္မံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဒတွာ တံ ဒက္ခိဏံ မယံ
 အာဒိသ၊ တေန မေ ဣတော ပေတယောနိတော မောက္ခော ‘ဘဝိဿတိတိ
 အဓိပ္ပာယေန ဝဒတိ။ တေနောဝါဟ “မောစေဟိ မံ ဒုဂ္ဂတိယာ ဘဒန္တေ”တိ။

ဧဝံ ပေတိယာ ဝုတ္တေ ယထာ သော ထေရော ပဋိပဇ္ဇိ၊ တံ ဒဿေတုံ
 သင်္ဂီတိကာရေဟိ တိဿော ဂါထာ ဝုတ္တာ—

၁၀၁။ “သာဓူတိ သော ပဋိဿုတွာ^၄၊ သာရိပုတ္တော^၅နုကမ္မကော။
 ဘိက္ခုနံ အာလောပံ ဒတွာ၊ ပါဏိမတ္တဉ္စ စောဠကံ။
 ထာလကဿ စ ပါနီယံ၊ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိ။

၁-အာဒိသယာဟိ ကိဉ္စိ (က)

၃-ဒယံ အနုဒ္ဓယံ (သီ၊ ဣ)

၂-ခါဒမာနာ၊ ခါဒိယမာနာတိ (က)၊

၄-သော တဿာ ပဋိဿုဏိတွာ (သီ၊ ဣ)

၁၀၂။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇေ။
ဘောဇနန္တောဒနပါနိယံ၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

၁၀၃။ တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနိ။
ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ သာရိပုတ္တံ ဥပသင်္ကမိ”တိ။

၁၀၁-၁၀၃။ တတ္ထ ဘိက္ခုနန္တိ ဘိက္ခုနော၊ ဝစနဝိပလ္လာသေန ဟေတံ
ပုတ္တံ။ “အာလောပံ ဘိက္ခုနော ဒတွာ”တိ ကေစိ ပဌန္တိ။ အာလောပန္တိ ကဗဠံ၊
ကောလောပမတ္တံ ဘောဇနန္တိ အတ္ထော။ ပါဏိမတ္တဉ္စ ဓောဠကန္တိ ကေဟတ္ထပု-
မာဏံ ဓောဠခဏ္ဍန္တိ အတ္ထော။ ထာလကဿ စ ပါနိယန္တိ ကေထာလကပူရဏ-
မတ္တံ ဥဒကံ။ သေသံ ခလ္လာဋိယပေတဝတ္ထုသ္မိံ ပုတ္တနယမေဝ။

အထာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တံ ပေတိံ ဝိဏိဋ္ဌိယံ ပရိသုဒ္ဓဆဝိဝဏ္ဏံ ဒိဗ္ဗ-
ဝတ္ထာဘရဏာလင်္ကာရံ သမန္တတော အတ္တနော ပဘာယ ဩဘာသေန္တိ
အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂန္ဓာ ဌိတံ ဒိဿာ ပစ္စက္ခတော ကမ္မဖလံ တာယ
ဝိဘာဝေတုကာမော ဟုတွာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၀၄။ “အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ ယာ တံ တိဌသိ ဒေဝတေ။
ဩဘာသေန္တိ ဒိဿာ သဗ္ဗာ၊ ဩသမိ ဝိယ တာရကာ။

၁၀၅။ ကေန တေ’တာဒိဿော ဝဏ္ဏော၊ ကေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတိ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ဘောဂါ၊ ယေ ကေစိ မနသော ဝိယာ။

၁၀၆။ ပုစ္ဆင်္ဂမိ တံ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ၊
မနုဿဘူတာ ကိမကာသိ ပုညံ။
ကေနာသိ ဧဝံ ဇလိတာနုဘာဝါ၊
ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိဿာ ပဘာသတိ”တိ။

၁၀၄-၁၀၆။ တတ္ထ အဘိက္ကန္တေနာတိ အတိမနာပေန၊ အဘိရူပေနာတိ
အတ္ထော။ ဝဏ္ဏေနာတိ ဆဝိဝဏ္ဏေန။ ဩဘာသေန္တိ ဒိဿာ သဗ္ဗာတိ သဗ္ဗာပိ
ဒသံ ဒိဿာ ဇောတေန္တိ ကောလောကံ ကရေန္တိ။ ယထာ ကိန္တိ အာဟ
“ဩသမိ ဝိယ တာရကာ”တိ။ ဥဿန္ဓာ ပဘာ တောယ ဓိယတိ၊ ဩသဓာနံ

ဝါ အနုဗလပ္ပဒါယိကာတိ ကတွာ^၁ “ဩသမ္ပိ”တိ လဒ္ဓနာမာ တာရကာ ယထာ သမန္တတော အာလောကံ ကုရုမာနာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမေဝ တံ သဗ္ဗဒိသာ၊^၂ ဩဘာသေန္တိတိ အတ္ထော။

၁၀၅။ ကေနာတိ ကိ^၃-သဒ္ဓေါပုစ္ဆာယံ။ ဟေတုအတ္ထေ စေတံ ကရဏဝစနံ၊ ကေန ဟေတုနာတိ အတ္ထော။ တေတိ တဝ။ တောဒိသောတိ ဒေသော၊^၄ တေရဟိ ယထာဒိဿမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကေန တေ ဣဓ မိစ္ဆတိတိ ကေန ပုညဝိသေသေန ဣဓ ဣမသ္မိ^၅ ဌာနေ ဣဒါနိ တယာ လပ္ပမာနံ သုစရိတဖလံ ဣစ္ဆတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဘောဂါတိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန “ဘောဂါ”တိ လဒ္ဓနာမာ ဝတ္ထာဘရဏာဒိဝိတ္တံ၊ ပကရဏဝိသေသာ။ ယေ ကေမိတိ ဘောဂေ အနဝသေသတော ဗျာပေတွာ သင်္ဂဏာတိ။ အနဝသေသ-ဗျာပကော ဟိ အယံ နိဒ္ဒေသော ယထာ “ယေ ကေမိ သင်္ခါရာ”တိ။ မနသော ဝိယာတိ မနသာ ဝိယာယိတဗ္ဗာ၊ မနာဝိယာတိ အတ္ထော။

၁၀၆။ ပုစ္ဆာမိတိ ပုစ္ဆံ ကရောမိ၊ ဉှတုံ ဣစ္ဆာမိတိ အတ္ထော။ တန္တိ တံ။ ဒေဝိတိ ဒိဗ္ဗာနဘာဝသမ္ပိတာယ ဒေဝိ။ တေနာဟ “မဟာနဘာဝေ”တိ။ မနုဿဘူတာတိ မနုဿေသု ဇာတာ မနုဿဘာဝံ ပတ္တာ။ ဣဒံ ယေဘုယျေန သတ္တာ မနုဿတ္တဘာဝေ ဌိတာ ပုညာနိ ကရောန္တိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အယမေ-တာသံ ဂါထာနံ သင်္ခေပတော အတ္ထော၊ ဝိတ္တာရတော ပန ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဝိမာနဝတ္ထုအဋ္ဌကထာယံ၊^၆ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ ပုန ထေရေန ပုဋ္ဌာ ပေတိ တဿာ သမ္ပတ္တိယာ လဒ္ဓကာရဏံ ပကာ-သေန္တိ သေသဂါထာ အဘာသိ—

၁၀၇။ “ဥပ္ပဏ္ဍုကိ” ကိသံ ဆာတံ၊ နဂ္ဂံ သမ္ပတိတစ္ဆဝိ^၇။
မုနိ ကာရုဏီကော လောကေ၊ တံ မံ အဒ္ဓန္တိ ဒုဂ္ဂတံ။

၁၀၈။ ဘိက္ခုနံ အာလောပံ ဒတွာ၊ ပါဏိမတ္တဉ္စ စောဋ္ဌကံ။
ထာလကဿ စ ပါနိယံ၊ မမ ဒက္ခိဏမာဒိသိ။

၁၀၉။ အာလောပဿ ဖလံ ပဿ၊ ဘတ္တံ ဝဿသတံ ဒသ။
ဘုဇ္ဇာမိ ကာမကာမိနိ၊ အနေကရသဗျဉ္ဇနံ။

၁-အနုဗလပ္ပဒါနာ ဟုဘ္ဘာ (က) ဝိမာန-ဋ္ဌ ၄၆-ပိဋ္ဌေပိပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-သဗ္ဗာသု ဒိသာသု (သီ၊ ဣ၊)

၃-ဝိမာန-ဋ္ဌ ၁၄-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိဘဗ္ဗံ။ ၄-ဝိမာန-ဋ္ဌ ၁၅-၄၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-အာပတိတစ္ဆဝိ (သီ)

၁၁၀။ ပါဏိမတ္တဿ စောဠဿ၊ ဝိပါကံ ပဿ ယာဒိသံ။
ယာဝတာ နန္ဒရာဇဿ၊ ဝိဇိတသ္မိံ ပဋိစ္ဆဒါ။

၁၁၁။ တတော ဗဟုတရာ ဘန္တေ၊ ဝတ္ထာန'စ္ဆာဒနာနိ မေ။
ကောသေယျကမ္မလီယာနိ၊ ခေါမကပ္ပါသိကာနိ စ။

၁၁၂။ ဝိပုလာ စ မဟဉ္ဇါ စ၊ တေပါ'ကာသေ'ဝလမ္ပရေ။
သာဟံ တံ ပရိဒဟာမိ၊ ယံ ယံ ဟိ မနသော ပိယံ။

၁၁၃။ ထာလကဿ စ ပါနီယံ၊ ဝိပါကံ ပဿ ယာဒိသံ။
ဂမ္ဘီရာ စတုရဿာ စ၊ ပေါက္ခရညော သုနိမ္မိတာ။

၁၁၄။ သေတောဒကာ သုပ္ပတိတ္တာ၊ သီတာ အပ္ပဋိဂန္ဓိယာ။
ပဒုမုပ္ပလသဉ္စန္ဒာ၊ ဝါရိကိဉ္စက္ခပူရိတာ။

၁၁၅။ သာဟံ ရမာမိ ကိဠာမိ၊ မောဒါမိ အကုတောဘယာ။
မုနိံ ကာရုဏီကံ လောကေ၊ ဘန္တေ ဝန္တိတုမာဂတာ"တိ။

၁၀၇။ တတ္ထ ဥပ္ပဏ္ဍုလိန္တိ ဥပ္ပဏ္ဍုကဇာတံ။ ခာတန္တိ ဗုဘုက္ခိတံ ခုဒါယ
အဘိဘူတံ။ သမ္ပတိတန္တိ ခန္တိ သိန္တုသရိရစ္ဆဝိ။ လောကေတိ ဣဒံ
“ကာရုဏီကော”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တကရုဏာယ ဝိသယဒဿနံ။ တံ မန္တိ တာဒိသံ မမံ၊
ဝုတ္တနယေန ကေန္တတော ကရုဏဋ္ဌာနိယံ မံ။ ဒုဂ္ဂတန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ ဂတံ။

၁၀၈-၁၀၉။ ဘိက္ခုနံ အာလောပံ ဒတွာတိအာဒိ ထေရေန အတ္တနော
ကရုဏာယ ကဏာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ ဘတ္တန္တိ ဩဒနံ၊ ဒိဗ္ဗဘောဇနန္တိ
အတ္ထော။ ဝဿဃတံ ဒသာတိ ဒသ ဝဿသတာနိ၊ ဝဿသဟဿန္တိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ အစ္စန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ ဘုဉ္ဇာမိ ကာမကာမိနိ၊
အနေကရသဗျဉ္ဇနန္တိ အညေဟိပိ ကာမေတဗ္ဗကာမေဟိ သမန္ဓာဂတာ အနေ-
ကရသဗျဉ္ဇနံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇာမိတိ ယောဇနာ။

၁၁၀။ စောဠဿာတိ ဒေယျဓမ္မသီသေန တဗ္ဗိသယံ ဒါနမယံ ပုညမေဝ
ဒဿေတိ။ ဝိပါကံ ပဿ ယာဒိသန္တိ ဟဿ စောဠဒါနဿ ဝိပါကသင်္ခါတံ ဖလံ
ပဿ ဘန္တေ။ တံ ပန ယာဒိသံ ယထာရူပံ၊ ကိန္တိ စေတိ အာဟာ? “ယာဝတာ
နန္ဒရာဇဿာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ကောယံ နန္ဒရာဇာ နာမ? အတိတေ ကိရ ဒသဝဿသဟဿာ-
ယုကေသု မနုဿေသု ဗာရာဏသိဝါသီ ဧကော ကုဋုမ္ပိကော အရညေ ဇဗ္ဗာ-
ဝိဟာရံ ဝိစရန္တော အရညဌာနေ အညတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ အဒ္ဓဿ။ သော
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တတ္ထ စိဝရကမ္ပံ ကရောန္တော အနုဝါတေ အပ္ပဟောန္တေ သံဟ-
ရိတွာဝ ဌပေတုံ အာရဒ္ဓေါ။ သော ကုဋုမ္ပိကော တံ ဒိဿာ “ဘန္တေ ကိံ
ကရောထာ”တိ ဝတွာ တေန အပ္ပိစ္ဆတာယ ကိဉ္စိ အဝုတ္တေဝိ “စိဝရဒုဿံ
နပ္ပဟောတိ”တိ ဥတွာ အတ္တနော ဥတ္တရာသင်္ဂံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပါဒမူလေ
ဌပေတွာ အဂမာသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တံ ဂဟေတွာ အနုဝါတံ အာရော-
ပေန္တော စိဝရံ ကတွာ ပါရုပိ။ သော ကုဋုမ္ပိကော ဇီဝိတပရိယောသာနေ
ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဒိဗ္ဗ-
သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ တတော စဝိတွာ ဗာရာဏသိတော ယောဇနမတ္တေ
ဌာနေ အညတရသ္မိံ ဂါမေ အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။

တဿ ဝယပ္ပတ္တကာလေ တသ္မိံ ဂါမေ နက္ခတ္တံ သဗ္ဗံဉ္စ အဟောသိ။ သော
မာတရံ အာဟ “အမ္မ သာဠကံ မေ ဒေဟိ၊ နက္ခတ္တံ ကိဉ္ဇိဿာမီ”တိ။ သာ
သုခောတဝတ္ထံ နိဟရိတွာ အဒါသိ။ အမ္မ ထူလံ ဣဒန္တိ။ အညံ နိဟရိတွာ
အဒါသိ၊ တမ္ပိ ပဋိက္ခိပိ။ အထ နံ မာတာ အာဟ “တာတ ယာဒိသေ ဂေဟေ
မယံ ဇာတာ၊ နတ္ထိ နော ဣတော သုခုမတရဿ ဝတ္ထဿ ပဋိလာဘာယ
ပုည”န္တိ။ လဘနဌာနံ ဂစ္ဆာမိ အမ္မာတိ။ ဂစ္ဆ ပုတ္တ၊ အဟံ အဇ္ဇေဝံ တုယံ
ဗာရာဏသိနဂရေရဇ္ဇပဋိလာဘံ ဣစ္ဆာမိတိ။ သော “သာဓု အမ္မာ”တိ မာတရံ
ဝဉ္ဇိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အာဟ “ဂစ္ဆာမိ အမ္မာ”တိ။ ဂစ္ဆ တာတံတိ။ ဧဝံ
ကိရဿာ စိတ္တံ အဟောသိ “ကဟံ ဂမိဿတိ၊ ဣဓ ဝါ ဧတ္ထ ဝါ ဂေဟေ
နိသီဒိဿတိ”တိ။ သော ပန ပုညနိယာမေန စောဒိယမာနော ဂါမတော
နိက္ခမိတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္တော မင်္ဂလသိလာပဋ္ဌေ သဿိသံ ပါရုပိတွာ နိပဇ္ဇိ။
သော စ ဗာရာဏသိရညောကာလကတဿ သတ္တမော ဒိဝသော ဟောတိ။

အမစ္စာ စ ပုရောဟိတော စ ရညော သရိရကိစ္စံ ကတွာ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒိတွာ
မန္တယိံသု “ရညော ဧကံ ဝိတာ အတ္ထိ၊ ပုတ္တော နတ္ထိ၊ အရာဇကံ ရဇ္ဇံ န တိဌတိ၊
ဗုဿရထံ ဝိဿဇ္ဇေမာ”တိ။ တေ ကုမုဒဝဏ္ဏေ စတ္တာရော သိန္နဝေ ယောဇေတွာ
သေတစ္ဆတ္တပ္ပမုခံ ပဉ္စဝိမံ ရာဇကကုဓဘဏ္ဍံ ရထသ္မိံယေဝ ဌပေတွာ ရထံ
ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပစ္ဆတော တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏာပေသုံ။ ရထော ပါစိနဒ္ဓါရေန
နိက္ခမိတွာ ဥယျာနာဘိမုခေါ အဟောသိ။ “ပရိစယေန ဥယျာနာဘိမုခေါ

ဂစ္ဆတိ၊ နိဝတ္တေမာ”တိ^၁ ကေစိ အာဟံသု။ ပုရောဟိတော “မာ နိဝတ္တယိတ္တာ”တိ အာဟ။ ရထော ကုမာရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အာရောဟန- သဇ္ဇော ဟုဘွာ အဋ္ဌာသိ၊ ပုရောဟိတော ပါရုပနကဏ္ဍံ အပနေတွာ ပါဒ- တလာနိ ဩလောကေန္တော “တိဋ္ဌတု အယံ ဒီပေါ၊ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေသု စတုသု မဟာဒီပေသု ဧကရဇ္ဇံ ကာရေတုံ ယုတ္တော”တိ ဝတွာ “တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှထ၊ ပုနပိ ပဂ္ဂဏှထာ”တိ တိက္ခတ္တံ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာပေသိ။

အထ ကုမာရော မုခံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေတွာ “ကေန ကမ္မေန အာဂတတ္ထ တာတာ”တိ အာဟ။ ဒေဝတုမှာကံ ရဇ္ဇံ ပါပုဏာတိတိ။ တုမှာကံ ရာဇာ ကဟန္တိ။ ဒိဝဂံတော သာမီတိ။ ကတိ ဒိဝဿ အတိက္ကန္တာတိ။ အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသောတိ။ ပုတ္တော ဝါ မီတာ ဝါ နတ္ထိတိ။ မီတာ အတ္ထိ ဒေဝ၊ ပုတ္တော နတ္ထိတိ။ တေန ဟိ ကရိဿာမိ ရဇ္ဇန္တိ။ တေ တာဝဒေဝ အဘိသေကမဏ္ဍပံ ကတွာ ရာဇမီတရံ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာရိတွာ ဥယျာနံ အာနေတွာ ကုမာရဿ အဘိသေကံ အကံသု။

အထဿ ကတာဘိသေကဿ သတသဟဿဋ္ဌနိကံ ဝတ္ထံ ဥပနေသုံ၊ သော “ကိမိဒံ တာတာ”တိ အာဟ။ နိဝါသနဝတ္ထံ ဒေဝါတိ။ နန တာတာ ထူလန္တိ။ မနုဿာနံ ပရိဘောဂဝတ္ထေသု ဣတော သုခုမတရံ နတ္ထိ ဒေဝါတိ။ တုမှာကံ ရာဇာ ဧဝရူပံ နိဝါသေသီတိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ န မညေ ပုညဝါ တုမှာကံ ရာဇာ၊ သုဝဏ္ဏဘိင်္ကာရံ အာဟရထ၊ လဘိဿာမိ ဝတ္ထန္တိ။ သုဝဏ္ဏဘိင်္ကာရံ အာဟရိံသု။ သော ဥဋ္ဌာယ ဟတ္ထေ ခောဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာ- လေတွာ ဟတ္ထေန ဥဒကံ အာဒါယ ပုရတ္ထိမဒိဿာယံ အဗ္ဘုတ္တိရိ၊ တဒါ သနပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ အဋ္ဌ ကပ္ပရက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ပုန ဥဒကံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိ- ကာယ ပစ္ဆိမံယ ဥတ္တရာယာတိ ဧဝံ စတုသု ဒိဿာသု အဗ္ဘုတ္တိရိ၊ သဗ္ဗဒိဿာသု အဋ္ဌ အဋ္ဌ ကတွာ ဒုတ္တိံသ ကပ္ပရက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ဧကေနာယ ဒိဿာယ သောဋ္ဌသ သောဋ္ဌသ ကတွာ စတုသဋ္ဌိ ကပ္ပရက္ခာတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ သော ဧကံ ဒိဗ္ဗဒုဿံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ “နန္ဒရညော ဝိဇိတေ သုတ္တကန္တိကာ ဣတ္ထိယော မာ သုတ္တံ ကန္တိံသုတိ ဘေရိံ စရာပေထာ”တိ ဝတွာ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ အလင်္ကာတပဋိယတ္တော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါဿာဒံ အာရုယ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိ။

ဧဝံ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဧကဒိဝသံ ဒေဝီ ရညော သမ္ပတ္တိံ ဒိဿှာ “အဟော တပဿီ”တိ^၂ ကာရုညာကာရံ ဒဿေသိ။ “ကိမိဒံ ဒေဝီ”တိ စ ပုဋ္ဌာ

၁-နိဝတ္တေထာတိ (သီ၊ ဣ) ၂-အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၅-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၃-အဟော ဝဘ သိရိတိ (က)

“အတိမဟတိ တေ ဒေဝ သမ္ပတ္တိ၊ အတိတေ အဒ္ဓနိ ကလျာဏံ” အကတ္တ၊
ဣဒါနိ အနာဂတဿ အတ္ထာယ ကုသလံ န ကရောထာ”တိ အာဟ။ ကဿ
ဒေမ၊ သီလဝန္တော နတ္ထိတိ။ “အသုညော ဒေဝ ဇမ္ဗုဒီပေါ အရဟန္တေဟိ၊ တုမေ
ဒါနမေဝ သဇ္ဇေထ၊ အဟံ အရဟန္တေ လစ္ဆာမိ”တိ အာဟ။ ပုနဒိဝသေ ရာဇာ
မဟာရဟံ ဒါနံ ၂ သဇ္ဇာပေသိ။ ဒေဝိ “သစေ ဣမိဿာယ ဒိသာယ အရဟန္တော
အတ္ထိ၊ ဣခာဂန္တာ အမှာကံ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တ။”တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တရဒိသာဘိမုခါ
ဥရေန နိပဇ္ဇိ။ နိပဇ္ဇမတ္တာယ ဧဝံ ဒေဝိယာ ဟိမဝန္တေ ဝသန္တာနံ ပဒုမဝတိယာ
ပုတ္တာနံ ပဉ္စသတာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဇေဋ္ဌကော မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ
ဘာတိကေ အာမန္တေသိ “မာရိသာ နန္ဒရာဇာ တုမေ နိမန္တေတိ၊ အဓိဝါသေထ
တဿာ”တိ။ တေ အဓိဝါသေတွာ တာဝဒေဝ အာကာသေနာဂန္တာ ဥတ္တရံဒွါရေ
ဩတရိံသု။ မနုဿာ “ပဉ္စသတာ ဒေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အာဂတာ”တိ ရညော
အာရောစေသုံ။ ရာဇာ သဒ္ဓိံ ဒေဝိယာ အာဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ တတ္ထ တေသံ ဒါနံ ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စာဝ-
သာနေ ရာဇာ သံဃတ္ထေရဿ၊ ဒေဝိ သံဃနဝကဿ ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ “အယျာ
ပစ္စယေဟိ န ကိလမိဿန္တိ၊ မယံ ပုညေန န ဟာယိဿာမ ၃၊ အမှာကံ ဣဓ
နိဝါသာယ ပဋိညံ ဒေထာ”တိ ပဋိညံ ကာရေတွာ ဥယျာနေ နိဝါသဋ္ဌာနာနိ
ကာရေတွာ ယာဝဇီဝံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဥပဋ္ဌဟိတွာ တေသု ပရိနိဗ္ဗုတေသု
သာဓုကီဋ္ဌိတံ ကာရေတွာ ဂန္ဓဒါရုအာဒီဟိ ၄ သရီရကိစ္စံ ကာရေတွာ ဓာတု-
ယော ဂဟေတွာ စေတိယံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ “ဝေရူပါနမ္ပိ နာမ မဟာနုဘာဝါနံ
မဟေသီနံ မရဏံ ဘဝိဿတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန မာဒိသာန”န္တိ သံဝေဂဇာတော
ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ သယံ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ၅ ပဗ္ဗဇိ၊ ဒေဝိပိ “ရညေ
ပဗ္ဗဇိတေ အဟံ ကိံ ကရိဿာမိ”တိ ပဗ္ဗဇိ။ ဒွေပိ ဥယျာနေ ဝသန္တာ ဈာနာနိ
နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနသုခေန ဝီတိနာမေတွာ အာယုပရိယောသာနေ ဗြဟ္မ-
လောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ သော ကိရ နန္ဒရာဇာ အမှာကံ သတ္ထု မဟာသာဝကော
မဟာကဿပတ္ထေရော အဟောသိ၊ တဿ အဂ္ဂမဟေသီ ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနိ
နာမ။

အယံ ပန နန္ဒရာဇာ ဒံသ ဝဿသဟဿာနိ သယံ ဒီဗ္ဗဝတ္ထာနိ ပရိဒဟန္တော
သဗ္ဗမေဝ အတ္တနော ဝိဇိတံ ဥတ္တရကုရုသဒိသံ ကရောန္တော အာဂတာဂတာနံ

၁-အတိတမဒ္ဓါနံ ကုသလံ (သီ၊ဣ)	၂-မဟာဒါနံ (က)
၃-န ပရိဟာယိဿာမ (သီ၊ဣ)	၄-စန္ဒနာဂရုအာဒီဟိ (သိ)
၅-သမဏပဗ္ဗဇ္ဇံ (သိ)၊ သမဏကပဗ္ဗဇ္ဇံ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၇-ပိဋ္ဌေ)	

မနုဿာနံ ဒိဗ္ဗဒုဿာနိ အဒါယိ။ တယိဒံ ဒိဗ္ဗဝတ္ထသမိဒ္ဓိံ သန္ဓာယ သာ ပေတိ အာဟ “ယာဝတာ နန္ဒရာဇဿ၊ ဝိဇိတသ္မိံ ပဋိစ္ဆဒါ”တိ။ တတ္ထ ဝိဇိတသ္မိန္နိ ရဋ္ဌေ။ ပဋိစ္ဆဒါတိ ဝတ္ထာနိ။ တာနိ ဟိ ပဋိစ္ဆာဒေန္တံ ဧတေဟိတိ “ပဋိစ္ဆဒါ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ။

၁၁၁။ ဣဒါနိ သာ ပေတိ “နန္ဒရာဇသမိဒ္ဓိတောပိ ဧတရဟိ မယံ သမိဒ္ဓိ ဝိပုလတရာ”တိ ဒဿေန္တိ “တတော ဗဟုတရာ ဘန္တေ၊ ဝတ္ထာန’စ္ဆာဒနာနိ မေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တတောတိ နန္ဒရာဇဿ ပရိဂ္ဂဟဘူတဝတ္ထတောပိ ဗဟုတရာနိ မယံ ဝတ္ထစ္ဆာဒနာနိတိ အတ္ထော။ ဝတ္ထာန’စ္ဆာဒနာနိတိ နိဝါ-
သနာက္ခာနိ စေဝ ပါရပနဝတ္ထာနိ စ။ ကောသေယျကမ္ပလီယာနိတိ ကောသေ-
ယျာနိ စေဝ ကမ္ပလာနိ စ။ ခေါမကပ္ပါသိကာနိတိ ခေါမဝတ္ထာနိ စေဝ ကပ္ပါသ-
မယဝတ္ထာနိ စ။

၁၁၂။ ဝိပုလာတိ အာယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စ ဝိပုလာ။ မဟန္တုတိ မဟန္တဝသေန မဟန္တာ မဟာရဟာ။ အာကာသေ’ဝလမ္ပရေတိ အာကာသေ-
ယေဝ ဩလမ္ပမာနာ တိဋ္ဌန္တိ။ ယံ ယံ ဟိ မနသော ဝိယန္တိ ယံ ယံ မယံ မနသော
ဝိယံ၊ တံ တံ ဂဟေတွာ ပရိဒဟာမိ ပါရပါမိ စာတိ ယောဇနာ။

၁၁၃။ ထာလကဿ စ ပါနီယံ၊ ဝိပါကံ ပဿ ယာဒိသန္တိ ထာလကပူရဏ-
မတ္တံ ပါနီယံ ဒိန္တံ အနုမောဒိတံ၊ တဿ ပန ဝိပါကံ ယာဒိသံ ယာဝ မဟန္တံ
ပဿာတိ ဒဿေန္တိ “ဂန္တိရာ စတုရဿာ စာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဂန္တိရာတိ
အဂါဓာ။ စတုရဿာတိ စတုရဿသဏ္ဌာနာ။ ပေါက္ခရဉ္စောတိ ပေါက္ခရဏိ-
ယော။ သုနိမ္မိတာတိ ကမ္မာနုဘာဝေနေဝ သုဠု နိမ္မိတာ။

၁၁၄။ သေတောဒကာတိ သေတဉ္ဇဒကာ သေတဝါလုကသမ္ပရိက္ခိန္တာ၂။
သုပ္ပတိတ္တာတိ သုန္ဒရတိတ္တာ။ သီတာတိ သီတလောဒကာ။ အပ္ပဋိဂန္ဓိယာတိ
ပဋိကူလဂန္ဓရဟိတာ သုရဘိဂန္ဓာ။ ဝါရိကိဉ္စက္ခပူရိတာတိ ကမလကုဝလယာ-
ဒိနံ ကေသရသဉ္စန္ဓေန ဝါရိနာ ပရိပုဏ္ဏာ။

၁၁၅။ သာဟန္တိ သာ အဟံ။ ရမာမိတိ ရတိံ ဝိန္ဒာမိ။ ကိဋ္ဌာမိတိ
ဣန္ဒြိယာနိ ပရိစာရေမိ။ မောဒါမိတိ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ ပမုဒိတာ ဟောမိ။
အကုတောဘယာတိ ကုတောမိပိ အသံဇ္ဇာတဘယာ၊ သေရိ သုခဝိဟာရိနိ

ဟောမိ။ ဘန္တေ ဝဋ်တုမာဂတာတိ ဘန္တေ ဣမိဿာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ပဋိ-
လာဘဿ ကာရဏဘူတံ တံ ဝဋ်တုံ အာဂတာ ဥပဂတာတိ အတ္ထော။ ယံ
ပနေတ္ထ အတ္ထတော အဝိဘတ္တံ၊ တံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တမေဝ။

ဧဝံ တာယ ပေတိယာ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဣဋ္ဌကဝတိယံ
ဒိဃရာဇိယန္တိ ဂါမဒ္ဒယဝါသိကေသု^၁ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတေသု
မနုဿေသု ဣမမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ကထေန္တော သံဝေဇေတွာ သံသာရမော-
စနပါပကမ္မတော မောစေတွာ ဥပါသကဘာဝေ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ သာ ပဝတ္တိ
ဘိက္ခုသု ပါကဋ္ဌာ ဇာတာ။ တံ ဘိက္ခု ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ
တမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကဘွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေလနာ
မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

သံသာရမောစကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သာရိပုတ္တတ္ထေရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂါ ခုဒ္ဒက္ခဏူပါသီတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အာယသ္မတော
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဣတော ပဉ္စမာယ ဇာတိယာ မာတုဘူတံ ပေတိံ အာရဗ္ဗ
ဝုတ္တံ။ ဧကဒိဝသံ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာ-
မောဂ္ဂလ္လာနော အာယသ္မာ စ အနုရုဒ္ဓေါ အာယသ္မာ စ ကပ္ပိနော ရာဇ-
ဂဟဿ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ အရညာယတနေ ဝိဟရန္တိ။ တေန စ သမယေန
ဗာရာဏသီယံ အညတရေ မြာဟ္မဏော အဓော မဟဒ္ဒနော မဟာဘောဂေါ
သမဏမြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ ဩပါနဘူတော အန္ဓပါနဝတ္ထ-
သယနာဒီနိ ဒေတိ။ ဒေန္တော စ အာဂတာဂတာနံ ယထာကာလံ ယထာရဟံ
စ^၂ ပါဒေါဒကပါဒဗ္ဗဉ္ဇနာဒိဒါနာနုပုဗ္ဗကံ သဗ္ဗဘိဒေယျံ^၃ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊
ပုရေဘတ္တံ ဘိက္ခု အန္ဓပါနာဒိနာ သက္ကစ္စံ ပရိဝိသတိ။ သော ဒေသန္တရံ ဂစ္ဆန္တော
ဘရိယံ အာဟ “ဘောတိ ယထာပညတ္တံ ဣမံ ဒါနဝိမိံ” အပရိဟာပေန္တိ သက္ကစ္စံ
အနုပတိဋ္ဌာဟိ”တိ။ သာ “သာဓူ”တိ ပဋိသုဏိတွာ တသ္မိံ ပက္ကန္တေ ဧဝ
တာဝ ဘိက္ခုနံ ပညတ္တံ ဒါနဝိမိံ ပစ္စိန္တိ၊ အဒ္ဓိကာနံ ပန နိဝါသတ္တာယ ဥပဂတာနံ
ဂေဟပိဋ္ဌိတော ဆဒ္ဓိတံ ဇရသာလံ ဒေသေသိ “တ္ထေ ဝသထာ”တိ။ အန္ဓပါနာဒီနံ
အတ္တာယ တတ္ထ အဒ္ဓိကေသု အာဂတေသု “ဂူထံ ခါဒထ၊ မုတ္တံ ပိဝထ၊ လောဟိတံ

၁-ဂါမဒ္ဒယတော (က) ၂-ယထာဗလံ (က) ၃-သဗ္ဗပါထေယျံ (က)

ဝိဝဿ၊ တုမှာကံ မာတု မတ္ထလုဂံ ခါဒဏာ”တိ ယံ ယံ အသုစိ ဇေဂုန္တံ၊
တဿ တဿ နာမံ ဂဟေတွာ နိဠရံ ဝဒတိ။

သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ကမ္မာနဘာဝုက္ခိတ္တာ ပေတ-
ယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အတ္တနော ဝစီဒုစ္စရိတာနုရူပံ ဒုက္ခံ အနဘဝန္တိ ပုရိမ-
ဇာတိသမ္ဗန္ဓံ အနုဿရိတွာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သန္တိကံ ဥပသက်-
မိတုကာမာ တဿ ဝိဟာရဒ္ဓါရံ သမ္မာပုဏိ၊ တဿ ဝိဟာရဒ္ဓါရဒေဝတာယော
ဝိဟာရပ္ပဝေသနံ နိဝါရေသုံ။ သာ ကိရ ဣတော ပဉ္စမာယ ဇာတိယာ ထေရဿ
မာတုဘူတပုဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ “အဟံ အယျဿ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ
ဣတော ပဉ္စမာယ ဇာတိယာ မာတာ၊ ဒေဝ မေ ဒ္ဓါရပ္ပဝေသနံ ထေရံ ဒဠ္ဍ”န္တိ။
တံ သုတွာ ဒေဝတာ တဿာ ပဝေသနံ အနုဇာနိံသု။ သာ ပဝိသိတွာ စက်-
မနက္ခောဋီယံ ဌတွာ ထေရဿ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ ထေရော တံ ဒိသ္မာ
ကရုဏာယ သဗ္ဗောဒိတံမာနသော ဟုတွာ—

၁၁၆။ “နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ကိသာ ဓမနိသန္တတာ။
ဥပ္ပါသုလိကေ ကိသိကေ၊ ကာ န တံ ဣဓ တိဋ္ဌသိ”တိ—

ဂါထာယ ပုစ္ဆိ။ သာ ထေရေန ပုဋ္ဌာ ပဋိဝစနံ ဒေန္တိ—

၁၁၇။ “အဟံ တေ သကိယာ မာတာ၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု။
ဥပပန္နာ ပေတ္တိဝိသယံ၊ ခုပ္ပိပါသသမပ္ပိတာ။

၁၁၈။ ဆဒ္ဓိဓံ ဒိဝိတံ ခေဋံ၊ သိဃံာဏိကံ သိလေသုမံ။
ဝသိဉ္စ ဥယျမာနာနံ၊ ဝိဇာတာနဉ္စ လောဟိတံ။

၁၁၉။ ဝဏိကာနဉ္စ ယံ သာန-သီသတ္တိန္ဒာန လောဟိတံ။
ခုဒါပရေတာ ဘုဇ္ဇာမိ၊ ဣတ္ထိပုရိသနိဿိတံ။

၁၂၀။ ပုဗ္ဗလောဟိတံ ဘက္ခာမိ၊ ပဿနံ မာနုသာန စ။
အလေဏာ အနဂါရာ စ၊ နီလမဉ္စပရာယဏာ။

၁၂၁။ ဒေဟိ ပုတ္တက မေ ဒါနံ၊ ဒတွာ အန္တာဒိသာဟိ မေ။
အပ္ပေဝ နာမ မုစ္ဆေယျံ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတဘောဇနာ”တိ—

ပဉ္စဂါထာ အဘာသိ။

၁၁၇။ တတ္ထ အဟံ တေ သင်္ကယာ မာတာတိ အဟံ တုယံ ဇနနိဘာဝတော သင်္ကယာ မာတာ။ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသုတိ မာတာ ဟောန္တိပိ န ဣမိဿံ ဇာတိယံ၊ အထ ခေါ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု၊ ဣတော ပဉ္စမိယန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။ ဥပပန္နာ ပေတ္တိဝိသယန္တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပေတလောကံ ဥပဂတာ။ ခုပ္ပိပါသသမပ္ပိတာတိ ခုဒါယ စ ပိပါသာယ စ အဘိဘူတာ^၁၊ နိရန္တရံ ဇိဃန္တာပိပါသာဟိ အဘိဘူယျမာနာတိ အတ္ထော။

၁၁၈-၁၁၉။ ဆန္ဒိတန္တိ ဥစ္ဆိဋ္ဌကံ၊ ဝန္တန္တိ အတ္ထော။ ခိပိတန္တိ ခိပိတေန သဒ္ဓိံ မုခတော နိက္ခန္တမလံ။ ခေဋန္တိ နိဠာဘံ^၂။ သိဃံဏိကန္တိ မတ္တလုဂ်တော ဝိဿန္တိတွာ နာသိကာယ နိက္ခန္တမလံ။ သိလေသုမန္တိ သေမှံ။ ဝသဉ္စ ခုယု-မာနာနန္တိ စိတကသ္မိံ ခုယုမာနာနံ ကဠေဝရာနံ ဝသာတေလဉ္စ။ ဝိဇာတာနဉ္စ လောဟိတန္တိ ပသူတာနံ ဣတ္ထိနံ လောဟိတံ၊ ဂဗ္ဘမလံ စ-သဒ္ဓေန သင်္ကဏာတိ။ ဝဏိကာနန္တိ^၃ သဉ္ဇာတဝဏာနံ။ ယန္တိ ယံ လောဟိတန္တိ သမ္ပန္နော။ ဃာန-သိသန္တိန္ဒာနန္တိ ဃာနန္တိန္ဒာနံ သိသန္တိန္ဒာနဉ္စ ယံ လောဟိတံ၊ တံ ဘုဉ္ဇာမိတိ ယောဇနာ။ ဒေသနာသိသမေတံ “ဃာနသိသန္တိန္ဒာန”န္တိ၊ ယသ္မာ ဟတ္ထပါဒါ-ဒိန္တိန္ဒာနမ္ပိ လောဟိတံ ဘုဉ္ဇာမိယေဝ။ တထာ “ဝဏိကာန”န္တိ ဣမိနာ တေသမ္ပိ လောဟိတံ သင်္ကဟိတန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။ ခုဒါပရေတာတိ ဇိဃန္တာဘိဘူတာ ဟုတွာ။ ဣတ္ထိပုရိသနိဿိတန္တိ ဣတ္ထိပုရိသသရီရနိဿိတံ ယထာဝုတ္တံ အညဉ္စ စမ္မမံသ-နာရုပုဗ္ဗာဒိကံ ပရိဘုဉ္ဇာမိတိ ဒေသေတိ။

၁၂၀-၁၂၁။ ပသူနန္တိ အဇဂေါမဟိံသာဒိနံ။ အလေဏာတိ အသရဏာ။ အနဂါရာတိ အနာဝါသာ။ နိလမဉ္စပရာယဏာတိ သုသာနေ ဆန္ဒိတမလ-မဉ္စသယနာ^၄။ အထ ဝါ နိလာတိ ဆာရိကင်္ဂါရဗဟုလာ^၅ သုသာနဘူမိ အဓိပ္ပေတာ၊ တံယေဝ မဉ္စ ဝိယ အဓိသယနာတိ အတ္ထော။ အနာဒိသာဟိ မေတိ^၆ ယထာ ဒိန္တိ ဒက္ခိဏံ မယံ ဥပကပ္ပတိ၊ တထာ ဥဒ္ဓိသ ပတ္တိဒါနံ ဒေဟိ။ အပ္ပေဝ နာမ မုစ္စေယျံ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတဘောဇနာတိ တဝ ဥဒ္ဓိသနေန တေသ္မာ ပုဗ္ဗလောဟိတဘောဇနာ ပေတဇိဝိကာ အပိ နာမ မုစ္စေယျံ။

တံ သုတွာ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ဒုတိယဒိဝသေ မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရာဒိကေ တယော ထေရေ အာမန္နေတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ

၁-သမင်္ဂီဘူတာ (သီ၊ ဣ)	၂-နိဠာဘနံ (သီ၊ ဣ)
၃-ဝဏိတာနန္တိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၄-ဆန္ဒိတမလ္လာနံ မဉ္စပရာယဏာ (က)
၅-ဈာယိတင်္ဂါရဗဟုလာ (က)	၆-ဥဒ္ဓိသာဟိ မေတိ (သီ၊ ဣ)

ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ရညော ဗိမ္ဗိသာရဿ နိဝေသနံ အဂမာသိ၊
 ရာဇာ ထေရေ ဒိသွာ ဝဋ်တွာ “ကိ” ဘန္တေ အာဂတတ္တာ”တိ အာဂမနကာရဏံ
 ပုစ္ဆိ၊ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ပဝတ္တိံ ရညော အာရောစေသိ။
 ရာဇာ “အညာတံ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ ထေရေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ သဗ္ဗကမ္မိကံ အမစ္စံ
 ပက္ခောသာပေတွာ အာဏာပေသိ “နဂရဿ အဝိဒူရေ ဝိဝိတ္တေ ဆာယူဒက-
 သမ္ပန္နေ ဌာနေ စတဿော ကုဋိယော ကာရေဟိ”တိ။ အန္တေပူရေ စ
 ပဟောနကဝိသေသဝသေန တိဓာ ဝိဘဇိတွာ စတဿော ကုဋိယော
 ပဋိစ္စာပေသိ၊ သယဉ္စ တတ္ထ ဂန္ဓာ ကာတဗ္ဗယုတ္တကံ အကာသိ။ နိဋ္ဌိတာသု
 ကုဋိကာသု သဗ္ဗံ ဗလိကရဏံ သဇ္ဇာပေတွာ အန္တပါနဝတ္ထာဒီနိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ
 စာတုဒ္ဓိသဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုစ္စဝိကေ သဗ္ဗပရိက္ခာရေ စ ဥပဋ္ဌာပေတွာ
 အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ တံ သဗ္ဗံ နိယျာဒေသိ။ အထ ထေရော
 တံ ပေတိံ ဥဒ္ဓိဿ ဗံ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ စာတုဒ္ဓိသဿ ဘိက္ခုသံဃဿ
 အဒါသိ၊ သာ ပေတိံ တံ အနုမောဒိတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သဗ္ဗ-
 ကာမသမိဒ္ဓါ စ ဟုတွာ အပရဒိဝသေ အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေ-
 ရဿ သန္တိကံ ဥပဂန္ဓာ ဝဋ်တွာ အဋ္ဌာသိ။ တံ ထေရော ပဋိပုစ္ဆိ၊ သာ
 အတ္တနော ပေတူပပတ္တိံ ပုန ဒေဂူပပတ္တိဉ္စ ဝိတ္တာရတော ကထေသိ။ တေန
 ဝုတ္တံ—

၁၂၂။ “မာတုယာ ဝစနံ သုတွာ၊ ဥပတိဿောနုကမ္ပကော။
 အာမန္တယိ မောဂ္ဂလ္လာနံ၊ အနုရုဒ္ဓဉ္စ ကပ္ပိနံ။

၁၂၃။ စတဿော ကုဋိယော ကတွာ၊ သံဃေ စာတုဒ္ဓိသေ အဒါ။
 ကုဋိယော အန္တပါနဉ္စ၊ မာတု ဒက္ခိဏမာဒိသိ။

၁၂၄။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇထ။
 ဘောဇနံ ပါနီယံ ဝတ္ထံ၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

၁၂၅။ တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနီ။
 ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ ကောလိတံ ဥပသင်္ကမိ”တိ။

၁၂၆။ တတ္ထ သံဃေ စာတုဒ္ဓိသေ အဒါတိ စာတုဒ္ဓိသဿ သံဃဿ
 အဒါသိ၊ နိယျာဒေသိတိ အတ္ထော။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

အထာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ပေတိ—

၁၂၆။ “အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ ယာ တံ တိဋ္ဌသိ ဒေဝတေ။
ဩဘာသေန္တိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဩသမိ ဝိယ တာရကာ။

၁၂၇။ ကေန တေ’တာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ ကေန တေ ဣမ မိဇ္ဈတိ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ဘောဂါ၊ ယေ ကေစိ မနသော ဝိယာ။

၁၂၈။ ပုစ္ဆာမိ တံ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ၊
မနုဿဘူတာ ကိမကာသိ ပုညံ။
ကေနာသိ ဧဝံ ဇလိတာနုဘာဝါ၊
ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတိ”တိ—ပုစ္ဆိ။

၁၂၉-၁၃၃။ အထ သာ “သာရိပုတ္တဿာဟံ^၁ မာတာ”တိအာဒိနာ
ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သေသံ ပုတ္တတ္ထမေဝ။ အထာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ
ပဝတ္တိ^၂ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ^၃ ကတွာ သမုတ္တ-
ပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟော-
သီတိ။

သာရိပုတ္တတ္ထေရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မတ္တာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂါ ခုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ မတ္တံ နာမ ပေတိ^၁
အာရဗ္ဗ ပုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရော ကုဋုမ္ပိကော သဒ္ဓေါ ပသန္ဓော
အဟောသိ၊ တဿ ဘရိယာ အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္ဓာ ကောဓနာ ဝဉ္ဇျာ စ
အဟောသိ နာမေန မဟ္တာ နာမ။ အထ သော ကုဋုမ္ပိကော ကုလဝံသု-
ပစ္ဆေဒနဘယေန သဒိသကုလတော တိဿံ နာမ အညံ ကညံ အာနေသိ၊ သာ
အဟောသိ သဒ္ဓါ ပသန္ဓာ သာမိနော စ ဝိယာ မနာပါ၊ သာ န စိရဿေဝ
ဂပ္ပိနီ ဟုတွာ ဒသမာသစ္စယေန ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ “ဘူတော”တိဿ နာမံ
အဟောသိ။ သာ ဂေဟဿာမိနီ ဟုတွာ စတ္တာရော ဘိက္ခု သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟိ၊
ဝဉ္ဇျာ ပန တံ ဥသူယတိ။

တာ ဥဘောပိ ကေသ္မိံ ဒိဝသေ သီသံ နတွာ အလ္လကေသာ^၂ အဋ္ဌံသု၊
ကုဋုမ္ပိကော ဂုဏဝသေန တိဿာယ အာဗဒ္ဓသိနေဟော မနုညေန^၃ ဟဒယေန

၁-သာရိပုတ္တတ္ထေရဿာဟံ (သီ၊ဣ) ၂-အလင်္ကတာ (က) ၃-အာဗန္ဓသိနေဟဘရိတေန (က)

တာယ သဒ္ဓိံ ဗဟုံ သလ္လပန္နော အဋ္ဌာသိ။ တံ အသဟမာနာ မတ္တာ
 ဣဿာပကတာ ဂေဟေ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ဌပိတံ သင်္ကာရံ တိဿာယ မတ္ထကေ
 ဩကိရိ။ သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အတ္တနော ကမ္မဗလေန ပဉ္စဝိဓံ ဒုက္ခံ အနုဘဝတိ။ တံ ပန ဒုက္ခံ ပါဠိတော
 ဧဝ ဝိညာယတိ။ အထေကဒိဝသံ သာ ပေတိ သဗ္ဗာယ ဝိတိဝတ္တာယ ဂေဟဿ
 ဝိဠိပဿေ နှာယန္တိယာ တိဿာယ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ တံ ဒိဿှာ တိဿာ—

၁၃၄။ “နဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ကိဿာ ဓမ္မနိသန္တတာ။
 ဥပ္ပါသုလိကေ ကိသိကေ၊ ကာ န တံ ဣဓ တိဋ္ဌသိ”တိ—

ဂါထာယ ပဋိပုစ္ဆိ။ ဣတရာ—

၁၃၅။ “အဟံ မတ္တာ တုဝံ တိဿာ၊ သပတ္တိ တေ ပုရေ အဟုံ။
 ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

ဂါထာယ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ တတ္ထ အဟံ မတ္တာ တုဝံ တိဿာတိ အဟံ မတ္တာ
 နာမ၊ တုဝံ တိဿာ နာမ။ ပုရေတိ ပုရိမတ္တဘာဝေ။ တေတိ တုယံ သပတ္တိ
 အဟုံ၊ အဟောသိန္တိ အတ္ထော။ ပုန တိဿာ—

၁၃၆။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ခဋ္ဌံ ကတံ။
 ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

ဂါထာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ ပုန ဣတရာ—

၁၃၇။ “စဏ္ဍိံ စ ဖရဿာ စာသိ၊ ဣဿုကိ မစ္ဆရိ သဌာ။
 တာဟံ ဒုရုတ္တံ ဝတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

ဂါထာယ အတ္တနာ ကတကမ္မံ အာစိက္ခိ။ တတ္ထ စဏ္ဍိတိ ကောနော။ ဖရဿာတိ
 ဖရသဝစနာ။ အာသိန္တိ အဟောသိ။ တာဟန္တိ တံ အဟံ။ ဒုရုတ္တန္တိ ဒုဗ္ဗာသိတံ
 နိရုတ္တကဝစနံ။ ဣတော ပရမ္ပိ တာသံ ဝစနပဋိဝစနဝဿေနေဝ ဂါထာ
 ပဝတ္တာ—

၁၃၈။ “သဗ္ဗိ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ ယထာ တံ စဏ္ဍိကာ အဟု။
 အညဉ္ဇ ခေါ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေနာသိ ပံသုကုန္တိတာ။

- ၁၃၉။ သီသံနာတာ တုဝံ အာသိ၊ သုစိဝတ္ထာ အလင်္ကတာ။
အဟဉ္စ ခေါ အဓိမတ္တံ၊ သမလင်္ကတတရာ တယာ။
- ၁၄၀။ တဿာ မေ ပေက္ခမာနာယ၊ သာမိကေန သမန္တယိ။
တတော မေ ဣဿာ ဝိပုလာ၊ ကောဓော မေ သမဇာယထ။
- ၁၄၁။ တတော ပံသု ဂဟေတွာန၊ ပံသုနာ တံ ဟိ ဩကိရိ။
တဿကမ္မဝိပါကေန၊ တေနမှိ ပံသုကုန္တိတာ။
- ၁၄၂။ သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ ပံသုနာ မံ တွမောကိရိ။
အညဉ္စ ခေါ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေန ခဇ္ဇေသိ ကစ္ဆယာ။
- ၁၄၃။ ဘေသဇ္ဇဟာရီ၊ ဥဘယော၊ ဝနန္တံ အဂမိမှသေ။
တွဉ္စ ဘေသဇ္ဇမာဟရိ၊ အဟဉ္စ ကပိကစ္ဆယနော။
- ၁၄၄။ တဿာ ဘျာ'ဇာနမာနာယ၊ သေယျံ ဘျာဟံ သမောကိရိ။
တဿကမ္မဝိပါကေန၊ တေန ခဇ္ဇာမိ ကစ္ဆယာ။
- ၁၄၅။ သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ သေယျံ မေ တံ သမောကိရိ။
အညဉ္စ ခေါ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေနာသိ နဂ္ဂိယာ တုဝံ။
- ၁၄၆။ သဟာယာနံ သမယော အာသိ၊ ဉ္ဇတိနံ သမိတိ အဟု။
တွဉ္စ အာမန္တိတာ အာသိ၊ သဿာမိနိ နော စ ခေါဟံ။
- ၁၄၇။ တဿာ ဘျာ'ဇာနမာနာယ၊ ဒုဿံ ဘျာဟံ အပါနုဒိ။
တဿကမ္မဝိပါကေန၊ တေနမှိ နဂ္ဂိယာ အဟံ။
- ၁၄၈။ သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ ဒုဿံ မေ တံ အပါနုဒိ။
အညဉ္စ ခေါ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေနာသိ ဂူထဂန္ဓိနိ။
- ၁၄၉။ တဝ ဂန္ဓဉ္စ မာလဉ္စ၊ ပစ္စုပ္ပန္တံ ဝိသေပနံ။
ဂူထကူပေ အတာရေသိ၊ တံ ပါပံ ပကတံ မယာ။
တဿကမ္မဝိပါကေန၊ တေနမှိ ဂူထဂန္ဓိနိ။

၁-အာမန္တယိ (က)

၂-သမုပဇ္ဇထ (က)

၃-ပံသုနာ တံ ဝိကိရိဟံ (က)

၄-ဘေသဇ္ဇဟာရီ (က)

၅-တေ အဇာနမာနာယ (သိ)

၆-အဓာရေသိ (က)

- ၁၅၀။ သဗ္ဗံ အဟမ္မိ ဇာနာမိ၊ တံ ပါပံ ပကတံ တယာ။
အညဉ္ဇ ခေါတံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေနာသိ ဒုဂ္ဂတာ တုဝံ။
- ၁၅၁။ ဥဘိန္တံ သမကံ အာသိ၊ ယံ ဂေဟေ ဝိဇ္ဇတေ ဓနံ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကာသိမတ္တနော။
တဿကမ္မဝိပါကေန၊ တေနမ္မိ ဒုဂ္ဂတာ အဟံ။
- ၁၅၂။ တဒေ'ဝ မံ တံ အဝစ၊ ပါပကမ္မံ နိသေဝသိ။
န ဟိ ပါပေဟိ ကမ္မေဟိ၊ သုလဘာ ဟောတိ သုဂ္ဂတိ။
- ၁၅၃။ ဝါမတော မံ တံ ပစ္စေသိ၊ အထောပိ မံ ဥသုယသိ။
ပဿ ပါပါနံ ကမ္မာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ ယာဒိသော။
- ၁၅၄။ တေ သရာ တာ စ ဒါသိယော'၊ တာနေဝါဘရဏာနိ'မေ။
တေ အညေ ပရိစာရေန္တိ၊ န ဘောဂါ ဟောန္တိ သဿတာ။
- ၁၅၅။ ဣဒါနိ ဘူတဿ ပိတာ၊ အာပဏာ ဂေဟမေဟိတိ။
အပ္ပေဝ တေ ဒဒေ ကိဉ္စိ၊ မာ သု တာဝ ဣတော အဂါ။
- ၁၅၆။ နံဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါမိ၊ ကိသာ ဓမနိသန္တတာ။
'ကောဝိနမေတံ ဣတ္ထိနံ၊ မာ မံ ဘူတပိတာ'ဒ္ဒသ။
- ၁၅၇။ ဟန္တ ကိ' ဝါဗျာဟံ ဒမ္မိ၊ ကိ' ဝါ တေ'ဓါ ကရောမဟံ။
ယေန တံ သုဒ္ဓိတာ အဿ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနိ။
- ၁၅၈။ စတ္တာရော ဘိက္ခူ သံသတော၊ စတ္တာရော ပန ပုဂ္ဂလေ'။
အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ဘောဇယိတွာ၊ မမ ဒက္ခိဏမာဒိသ။
တဒါဟံ သုဒ္ဓိတာ ဟေသံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနိ။
- ၁၅၉။ သာဓူတိ သာ ပဋိသုတွာ၊ ဘောဇယိတွာဋ္ဌ ဘိက္ခဝေါ။
ဝတ္ထေဟ'စ္ဆာဒယိတွာန၊ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိ။
- ၁၆၀။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇထ။
ဘောဇနစ္ဆာဒနပါနိယံ'၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

- ၁၆၁။ တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနိ။
ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ သပတ္တိံ ဥပသင်္ကမိ။
- ၁၆၂။ အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ ယာ တံ တိဋ္ဌသိ ဒေဝတေ။
ဩဘာသေန္တိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဩသမိ ဝိယ တာရကာ။
- ၁၆၃။ ကေန တေ'တာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ ကေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတိ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ဘောဂါ၊ ယေ ကေမိ မနသော ဝိယာ။
- ၁၆၄။ ပုစ္ဆာမိ တံ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ၊
မနုဿဘူတာ ကိမကာသိ ပုညံ။
ကေနာသိ ဧဝံ ဇလိတာနုဘာဝါ၊
ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတိတိ။
- ၁၆၅။ အဟံ မတ္တာ တုဝံ တိဿာ၊ သပတ္တိံ တေ ပုရေ အဟုံ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။
- ၁၆၆။ တဝ ဒိန္တေန ဒါနေန၊ မောဒါမိ အကုတောဘယာ။
စိရံ ဇီဝါဟိ ဘဂိနိ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉှတိဘိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ဌာနံ၊ အာဝါသံ ဝသဝတ္တိနံ။
- ၁၆၇။ ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ဒါနံ ဒတွာန သောဘနေ။
ဝိနေယျ မစ္ဆေရမလံ သမူလံ၊ အနိန္ဒိတာ သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာန"န္တိ။

၁၃၈။ တတ္ထ သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ ယထာ တံ စဏ္ဍိကာ အဟူတိ
“စဏ္ဍိ စ ဖရဿာ စာသိ”န္တိ ယံ တယာ ဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ
ဇာနာမိ၊ ယထာ တံ စဏ္ဍိကာ ကောဓနာ ဖရသဝစနာ ဣဿုကီ မစ္ဆရိ သဌာ
စ အဟောသိ။ အညဉ္စ ခေါ တံ ပုစ္ဆာမိတိ အညံ ပုန တံ ဣဒါနိ ပုစ္ဆာမိ။
ကေနာသိ ပံသုကုန္တိတတိ ကေန ကမ္မေန သင်္ကာရပံသုဟိ ဩဂုဏ္ဍိတာ
သဗ္ဗသော ဩကိဏ္ဏသရိရာ အဟူတိ အတ္ထော။

၁၃၉-၄၀။ သီသံနာတတိ သသိသံ နှာတာ။ အဓိမတ္တန္တိ အဓိကတရံ။
သမလင်္ကတတရာတိ သဗ္ဗာ အတိသယေန အလင်္ကတာ။ “အဓိမတ္တာ”တိ ဝါ
ပါဌော၊ အတိဝိယ မတ္တာ မာနမဒမတ္တာ၊ မာနနိဿိတာတိ အတ္ထော။ တယာတိ ၁

ဘောတိယာ။ သာမိကေန သမန္တယီတိ သာမိကေန သဒ္ဓိံ အလ္လာပသလ္လာ-
ပဝသေန ကထေသိ။

၁၄၂-၁၄၄။ ခဇ္ဇသိ ကန္တုယာတိ ကန္တုရောဂေန ခါဒိယသိ၊ ဗာဓိယသိတိ
အတ္ထော။ ဘေသဇ္ဇဟာရီတိ ဘေသဇ္ဇဟာရိနိယော ဩသဟောရိကာယော။
ဥဘယောတိ ဒုဝေ၊ တွဉ္စ အဟဉ္စာတိ အတ္ထော။ ဝနန္တန္တိ ဝနံ။ တွဉ္စ ဘေသဇ္ဇ-
မာဟရီတိ တံ ဝေဇ္ဇေဟိ ဝုတ္တံ အတ္တနော ဥပကာရာဝဟံ ဘေသဉ္စ အာဟရိ။
အဟဉ္စ ကပိကန္တုနောတိ အဟံ ပန ကပိကန္တုဖလာနိ ဒုဖဿဖလာနိ
အာဟရိ။ ကပိကန္တုတိ ဝါ သယံဘူတာ^၁ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ သယံ-
ဘူတာယ^၂ ပတ္တဖလာနိ အာဟရိန္တိ အတ္ထော။ သေယျံ ဟျာဟံ သမောကီရိန္တိ
တဝ သေယျံ အဟံ ကပိကန္တုဖလပတ္တေဟိ သမန္တတော အဝကီရိ။

၁၄၆-၁၄၇။ သဟာယာနန္တိ မိတ္တာနံ။ သမယောတိ သမာဂမော။
ဉာတိနန္တိ ဗန္ဓုနံ။ သမိတိတိ သန္ဓိပါတော။ အာမန္တိတာတိ မင်္ဂလကိရိယာ-
ဝသေန နိမန္တိတာ။ သသာမိနိတိ သဘတ္တိကာ^၃၊ သဟ ဘတ္တုနာတိ အတ္ထော။
နော စ ခေါဟန္တိ နော စ ခေါ အဟံ အာမန္တိတာ အာသိန္တိ ယောဇနာ။
ဒုဿံ ဟျာဟန္တိ ဒုဿံ တေ အဟံ။ အပါနုဒိန္တိ စောရိကာယ အဝဟရိ^၄
အဂ္ဂဟေသိ။

၁၄၉။ ပစ္စန္ဒန္တိ အဘိနဝံ၊ မဟန္တိ ဝါ။ အတာရေသိန္တိ^၄ ဒိဝိ။ ဂူထ-
ဂန္ဓိနိတိ ဂူထဂန္ဓဂန္ဓိနိ ကရိသဝါယိနိ။

၁၅၁။ ယံ ဂေဟေ ဝိဇ္ဇတေ ခနန္တိ ယံ ဂေဟေ ခနံ ဥပလဗ္ဗတိ၊ တံ
တုယံ မယုဉ္စသတိ အမှာကံ ဥဘိန္တံ သမကံ တုလျမေဝ အာသိ။ သန္တေသုတိ
ဝိဇ္ဇမာနေသု။ ဒီပန္တိ ပတိဋ္ဌံ၊ ပုညကမ္မံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

၁၅၂။ ဧဝံ သာ ပေတိ တိဿာယ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ကထေတွာ ပုန ပုဗ္ဗေ
တဿာ ဝစနံ အကတွာ အတ္တနာ ကတံ အပရာဓံ ပကာသေန္တိ “တဒေ’ဝ
မံ တွံ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တဒေ’ဝါတိ တဒါ ဧဝ၊ မယံ မနုဿတ္တဘာဝေ
ဋ္ဌိတကာလေယေဝ။ တထေဝါတိ ဧါ ပါဌော၊ ယထာ ဧတရဟိ ဇာတံ၊ တံ
တုထာ ဧဝါတိ အတ္ထော။ မန္တိ အတ္တာနံ နိဒ္ဒိသတိ၊ တွန္တိ တိဿံ။ အဝစာတိ
အဘဏိ။ ယထာ ပန အဝစ၊ တံ ဒဿေတုံ “ပါပကမ္မ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁-သယံဂုတ္တာ (သီ၊ဇ္ဇ)	၂-သယံဂုတ္တာယ (သီ)
၃-သပတိကာ (သီ၊ဇ္ဇ)	၄-အဓာရေသိန္တိ (က)
ပေတဝတ္ထု-၄ ၆	

“ပါပကမ္မာနီ”တိ ပါဠိ။ “တုံ ပါပကမ္မာနိယေဝကရောသိ၊ ပါပေဟိ ပန ကမ္မေဟိ သုဂတိ သုလဘာ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ဒုဂ္ဂတိ ဧဝ သုလဘာ”တိ ယထာ မံ တုံ ပုဗ္ဗေ အဝစ ဩဝဒိ၊ တံ တထေဝါတိ ဝဒတိ။

၁၅၃။ တံ သုတွာ တိဿာ **“ဝါမတော မံ တုံ ပစ္စေသီ”**တိအာဒိနာ တိဿော ဂါထာ အာဟ။ တတ္ထ **ဝါမတော မံ တုံ ပစ္စေသီ**တိ ဝိလောမတော မံ တုံ အဓိဂစ္ဆသိ^၁၊ တုယံ ဟိတေသိမ္ပိ ဝိပစ္စနိကကာရိနိ^၂ ကတွာ မံ ဂဏှာသိ။ **မံ ဥဿယသီ**တိ မယံ ဥဿယသိ၊ မယိ ဣဿံ ကရောသိ။ **ပဿ ပါပါနံ ကမ္မာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ ယာဒိသော**တိ ပါပကာနံ နာမ ကမ္မာနံ ဝိပါကော ယာဒိသော ယထာ ဃောရတရော၊ တံ ပစ္စက္ခတော ပဿာတိ ဝဒတိ။

၁၅၄။ **တေ အညေ ပရိစာရေန္တိ**တိ တေ ဃရေ ဒါသိယော အာဘရဏာနိ စ ဣမာနိ တယာ ပုဗ္ဗေ ပရိဂ္ဂဟိတာနိ ဣဒါနိ အညေ ပရိစာရေန္တိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ “**ဣမေ**”တိ ဟိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ။ **န ဘောဂါ ဟောန္တိ သဿတာ**တိ ဘောဂါ နာမေတေ န သဿတာ အနဝဋ္ဌိတာ တာဝကာလိကာ ပဟာယဂမနိယာ၊ တသ္မာ တဒတ္ထံ ဣဿာမစ္ဆရိယာဒိနိ န ကတ္တဗ္ဗာနိတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

၁၅၅။ **ဣဒါနိ ဘူတဿ ဝိတာတိ** ဣဒါနေဝ ဘူတဿ မယံ ပုတ္တဿ ဝိတာ ကုဋုမ္ပိကော။ **အာပဏာတိ** အာပဏတော ဣမံ **ဂေဟံ ဧဟိတိ** အာဂမိဿတိ။ **အပ္ပေဝ တေ ဒဒေ ကိန္တိ**တိ ဂေဟံ အာဂတော ကုဋုမ္ပိကော တုယံ ဒါတဗ္ဗ-ယုတ္တကံ ကိန္တိ ဒေယျဓမ္မံ အပိ နာမ ဒဒေယျ။ **မာ သု တာဝ ဣတော အဂါတိ** ဣတော ဂေဟဿ ပစ္ဆာ ဝတ္ထုတော မာ တာဝ အဂမာသီတိ တံ အနုကမ္မမာနာ အာဟ။

၁၅၆။ တံ သုတွာ ပေတိ အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပကာသေန္တိ **“နဂါ ခုဗ္ဗဏ္ဍုပါဒိ”**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ကောပီနမေတံ ဣတ္ထိနန္တိ** ဧတံ နဂခုဗ္ဗဏ္ဍု-တာဒိကံ^၂ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗတာယ ဣတ္ထိနံ ကောပီနံ ရုန္တနိယံ^၃။ **မာ မံ ဘူတ-ဝိတာ’ဒ္ဓသတိ** တသ္မာ ဘူတဿ ဝိတာ ကုဋုမ္ပိကော မံ မာ အဒ္ဓက္ခိတိ လဇ္ဇမာနာ ဝဒတိ။

၁၅၇။ တံ သုတွာ တိဿာ သဉ္ဇာတာနုဒ္ဒယာ “ဟန္တ ကိံ ဝါ ဖျာဟံ ဒမ္မိ”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဟန္တာတိ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။ ကိံ ဝါ ဖျာဟံ ဒမ္မိတိ ကိံ တေ အဟံ ဒမ္မိ၊ ကိံ ဝတ္ထံ ဒဿာမိ၊ ဥဒါဟု ဘတ္တန္တိ။ ကိံ ဝါ တေ’ေ၊ ကရောမဟန္တိ ကိံ ဝါ အညံ တေ ဣဓ ဣမသ္မိံ ကာလေ ဥပကာရံ ကရိဿာမိ။

၁၅၈။ တံ သုတွာ ပေတိ “စတ္တာရော ဘိက္ခု သံဃတော”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ စတ္တာရော ဘိက္ခု သံဃတော၊ စတ္တာရော ပန ပုဂ္ဂလေတိ ဘိက္ခုသံဃတော သံဃဝသေန စတ္တာရော ဘိက္ခု၊ ပုဂ္ဂလဝသေန စတ္တာရော ဘိက္ခုတိ ဧဝံ အဋ္ဌ ဘိက္ခု ယထာရူပိံ ဘောဇေတွာ တံ ဒက္ခိဏံ မမ အာဒိယ၊ မယံ ပတ္တိဒါနံ ဒေဟိ။ တဒါဟံ သုခိတာ ဟေဿန္တိ ယဒါ တံ ဒက္ခိဏံ မမ ဥဒ္ဓိသိဿသိ၊ တဒါ အဟံ သုခိတာ သုဓပ္ပတ္တာ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနိ ဘဝိဿာမိတိ အတ္ထော။

၁၅၉-၁၆၁။ တံ သုတွာ တိဿာ တမတ္ထံ အတ္တနော သာမိကဿ အာရောစေတွာ ဒုတိယဒိဝသေ အဋ္ဌ ဘိက္ခု ဘောဇေတွာ တဿာ ဒက္ခိဏ-မာဒိယိ၊ သာ တာဝဒေဝ ပဋိလဒ္ဓဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိကာ ပုန တိဿာယ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ သင်္ဂတိကာရေဟိ “သာရူတိ သာ ပဋိသုတွာ”တိ-အာဒိကံ တိဿော ဂါထာ ဌပိတာ။

၁၆၂-၁၆၇။ ဥပသင်္ကမိတွာ ဌိတံ ပန နံ တိဿာ “အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေနာ”တိ အာဒိဟိ တိဟိ ဂါထာဟိ ပဋိပုစ္ဆိ။ ဣတရာ “အဟံ မတ္တာ”တိ ဂါထာယ အတ္တာနံ အာဝိက္ခိတွာ “ဝိရံ ဇီဝါဟိ”တိ ဂါထာယ တဿာ အနုမောဒနံ ဒတွာ “ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာနာ”တိ ဂါထာယ ဩဝါဒံ အဒါသိ။ တတ္ထ တဝ ဒိန္နေနာတိ တယာ ဒိန္နေန။ အသောကံ ဝိရဇံ ဌာနန္တိ သောကာ-ဘာဝေန အသောကံ၊ သေဒဇလ္လိကာနံ ပန အဘာဝေန ဝိရဇံ ဒိဗ္ဗဌာနံ၊ သဗ္ဗမေတံ ဒေဝလောကံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အာဝါသန္တိ ဌာနံ၊ ဝသဝတ္တိနန္တိ ဒိဗ္ဗေန အာဝိပတေယျေန အတ္တနော ဝသံ ဝတ္ထေန္တာနံ။ သမူလန္တိ သလောဘ-ဒေါသံ။ လောဘဒေါသာ ဟိ မစ္ဆရိယံသ မူလံ နာမ။ အနိန္ဒိတာတိ အဂရဟိတာ ပါသံသာ၊ သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာနန္တိ ရူပါဒိဟိ ဝိသယေဟိ သုဋ္ဌ၊ အဂ္ဂတ္တာ “သဂ္ဂ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ ဒိဗ္ဗဌာနံ ဥပေဟိ၊ သုဂတိပရာယဏာ ဟောဟိတိ အတ္ထော။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

အထ တိဿာ တံ ပဝတ္တိံ ကုဋုမ္ဗိကဿ အာရောစေသိ၊ ကုဋုမ္ဗိကော ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ၊ ဘိက္ခု ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထိ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တံ သုတွာ မဟာဇနော ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ဝိနေယျ မစ္ဆေရာဒိမလံ ဒါနသီလာဒိရတော^၁ သုဂတိပရာယဏော အဟောသိတိ။

မတ္တာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နန္ဒာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကဗ္ဗဇိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ နန္ဒံ နာမ ပေတိ^၁ အာရတ္တ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိ^၂ ဂါမကေ နန္ဒိသေနော^၂ နာမ ဥပါသကော အဟောသိ သဇ္ဈေ ပဿန္နော၊ ဘရိယာ ပနဿ နန္ဒာ နာမ အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္တာ မစ္ဆရိနီ စဏ္ဍိ ဖရသဝစနာ သာမိကေ အဂါရဝါ အပ္ပတိဿာ သဿုံ စောရိဝါဒေန အက္ခောသတိ ပရိဘာသတိ။ သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တဿေဝ ဂါမဿ အဝိဒူရေ ဝိစရန္တိ ဧကဒိဝသံ နန္ဒိသေနဿ ဥပါသကဿ ဂါမတော နိက္ခမန္တဿ အဝိဒူရေ အတ္တာနံ ဒေသေသိ။ သော တံ ဒိသ္မာ—

၁၆၈။ “ကဗ္ဗဇိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ဖရဿာ ဘိရုဒဿနာ။

ဝိင်္ဂလာသိကဋ္ဌာရာသိ၊ န တံ မညာမိ မာနသိ”န္တိ—

ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။ တတ္ထ ကဗ္ဗဇိတိ ကဋ္ဌဝဏ္ဏာ၊ ဈာမင်္ဂါရသဒိသော ဟိဿာ ဝဏ္ဏော^၃ အဟောသိ။ ဖရဿာတိ ခရဂတ္တာ^၄။ သီရုဒဿနာတိ ဘယာနကဒဿနာ သပ္ပဋိဘယာကာရာ။ “ဘာရုဒဿနာ”တိ^၅ ဝါ ပါဌော၊ ဘာရိယဒဿနာ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာဒိနာ ဒုဒ္ဓသိကာတိ အက္ခော။ ဝိင်္ဂလာတိ ဝိင်္ဂလ-လောစနာ။ ကဋ္ဌာရာတိ ကဋ္ဌာရဒန္တာ။ န တံ မညာမိ မာနသိ^၆ အဟံ တံ မာနသိန္တိ န မညာမိ၊ ပေတိမေဝ စ တံ မညာမိတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ တံ သုတွာ ပေတိ အတ္တာနံ ပကာသေန္တိ—

၁၆၉။ “အဟံ နန္ဒာ နန္ဒိသေန၊ ဘရိယာ တေ ပုရေ အဟုံ။

ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

၁-ဒါနသီလာဒိရတော (သီ၊ ဣ)

၂-နန္ဒိသေနော (သီ၊ ဣ)

၃-ဈာမင်္ဂါရသဒိသဝဏ္ဏာ (သီ၊ ဣ)

၄-ဖရသဝတ္တာ (က)

၅-ဘိရုဒဿကာတိ (သီ)

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အဟံ နန္ဒာ နန္ဒိသေနာတိ သာမိ နန္ဒိသေန အဟံ နန္ဒာ နာမ။
ဘရိယာ တေ ပုရေ အဟန္တိ ပုရိမဇာတိယံ တုယံ ဘရိယာ အဟောသိ။
ဣတော ပရံ—

၁၇၀။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ခဉံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

တဿ ဥပါသကဿ ပုစ္ဆာံ။ အထဿ သာ—

၁၇၁။ ‘စဏ္ဍိ စ ဖရဿ စာသိံ၊ တယိ စာပိ အဂါရဝါ။
တာဟံ ဒုရတ္တံ ဝတ္တာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ပုန သော—

၁၇၂။ “ဟန္တု’တ္တရိယံ ဒေဝါမိ တေ၊ ဣမံ ဒုဿံ နိဝါသယ။
ဣမံ ဒုဿံ နိဝါသေတွာ၊ ဧဟိ နေဿာမိ တံ ဃရံ။

၁၇၃။ ဝတ္ထု အန္တပါနဉ္စ၊ လစ္ဆသိ တံ ဃရံ ဂတာ။
ပုတ္တေ စ တေ ပဿိဿသိ၊ သုဏိသာယော စ ဒက္ခသိ”တိ။

အထဿ သာ—

၁၇၄။ “ဟတ္ထေန ဟတ္ထေ တေ ဒိန္နံ၊ န မယံ ဥပကပ္ပတိ။
ဘိက္ခူ စ သီလသမ္ပန္နေ၊ ဝိတရာဂေ ဗဟုဿုတေ။

၁၇၅။ တပ္ပေဟိ အန္တပါနေန၊ မမ ဒက္ခိဏမာဒိသ။
တဒါဟံ သုခိတာ ဟေဿံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဗ္ဗိနိ”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ တတော—

၁၇၆။ “သာဓူတိ သော ပဋိဿုတွာ၊ ဒါနံ ဝိပုလမာကိရိ။
အန္တံ ပါနံ ခါဒနီယံ၊ ဝတ္ထုသေနာသနာနိ စ။
ဆတ္တံ ဂန္ဓဉ္စ မာလဉ္စ၊ ဝိဝိဓံ စ ဥပါဟနာ။

၁၇၇။ ဘိက္ခူ စ သီလသမ္ပန္နေ၊ ဝိတရာဂေ ဗဟုဿုတေ။
တပ္ပေတွာ အန္တပါနေန၊ တဿာံ ဒက္ခိဏမာဒိသိ။

- ၁၇၈။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇေ။
ဘောဇနန္တောဒနပါနိယံ၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။
- ၁၇၉။ တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနီ။
ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ သာမိကံ ဥပသင်္ကမိ”တိ—
စတဿော ဂါထာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဝုတ္တာ။ တတော ပရံ—
- ၁၈၀။ “အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ ယာ တံ တိဋ္ဌသိ ဒေဝတေ။
ဩဘာသေန္တိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဩသမိ ဝိယ တာရကာ။
- ၁၈၁။ ကေန တေ’တာဒိဿော ဝဏ္ဏော၊ ကေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတိ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ဘောဂါ၊ ယေ ကေစိ မနဿော ဝိယာ။
- ၁၈၂။ ပုစ္ဆာမိ တံ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ၊
မနုဿဘူတာ ကိမကာသိ ပုညံ။
ကေနာသိ ဧဝံ ဇလိတာနုဘာဝါ၊
ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတိ”တိ။
- ၁၈၃။ “အဟံ နန္ဒာ နန္ဒိဿေန၊ ဘရိယာ တေ ပုရေ အဟုံ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။
- ၁၈၄။ တဝ ဒိန္နေန ဒါနေန၊ မောဒါမိ အကုတောဘယာ။
စိရံ ဇီဝ ဂဟပတိ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ အာဝါသံ ဝသဝတ္တိနံ။
- ၁၈၅။ ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ဒါနံ ဒတွာ ဂဟပတိ။
ဝိနေယျ မစ္ဆေရမလံ သမူလံ၊ အနိန္ဒိတော သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာန”န္တိ—
ဥပါသကဿ စ ပေတိယာ စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ။
- ၁၇၆။ တတ္ထ ဒါနံ ဝိပုလမာဏီရီတိ ဒက္ခိဏေယျခေတ္တေ ဒေယျဓမ္မဗီဇံ
ဝိပ္ပကိရန္တော ဝိယ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ သေသံ အနန္တရဝတ္ထုသဒိသမေဝ။
ဧဝံ သာ အတ္တနော ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ တဿာ စ ကာရဏံ နန္ဒိဿေနဿ ဝိကာ-
ဝေတွာ အတ္တနော ဝသနဌာနမေဝ ဂတာ။ ဥပါသကော တံ ပဝတ္တိံ ဘိက္ခုနံ

အာရောစေသိ၊ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌပုတ္တိံ
ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ
သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

နန္ဒာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မဋ္ဌကုဏ္ဍလီပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အလင်္ကတော မဋ္ဌကုဏ္ဍလီတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ မဋ္ဌ-
ကုဏ္ဍလီဒေဝပုတ္တံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဝိမာန-
ဝတ္ထုဝဏ္ဏနာယံ^၁ မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဝိမာနဝတ္ထုဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တမေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ
ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတ္ထ စ မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဒေဝပုတ္တဿ ဝိမာနဒေဝတာဘာဝတော တဿ ဝတ္ထု-
ယဒိဝိ ဝိမာနဝတ္ထုပါဠိယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိတံ၊ ယသ္မာ ပန သော ဒေဝပုတ္တော
အဒိန္နပုဗ္ဗကမြာဟူဏဿ ပုတ္တသောကေန သုသာနံ ဂန္တော အာဠာဟနံ အနုပရိ-
ယာယိတွာ ရောဒန္တဿ သောကဟရဏတ္ထံ အတ္တနော ဒေဝရူပံ ပဋိသံဟရိတွာ
ဟရိစန္ဒနံဿဒေါ^၂ မာဟာပဂ္ဂယ ကန္တန္တော ဒုက္ခဘိဘူတာကာရေန ပေတော
ဝိယ အတ္တာနံ ဒေသေသိ၊ မနုဿတ္တဘာဝတော အပေတတ္တာ ပေတပရိယာ-
ယောပိ လဗ္ဘတိ ဇေတိ တဿ ဝတ္ထု ပေတဝတ္ထုပါဠိယမ္ပိ သင်္ဂဟံ အာရောပိ-
တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလီပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကဏ္ဍပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဥဋ္ဌေဟိ ကဏ္ဍ ကိံ သေသီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အညတရံ
မတပုတ္တံ ဥပါသကံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရဿ
ဥပါသကဿ ပုတ္တော ကာလမကာသိ။ သော တေန သောကသလ္လသမပ္ပိတော
န နှာယတိ၊ န ဘုဉ္ဇတိ၊ န ကမ္မန္တေ ဝိစာရေတိ၊ န ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ ကေဝလံ
“တာတ ဝိယပုတ္တက မံ ဩဟာယ ကဟံ ပဌမတရံ ဂတောသိ”တိအာဒိနိ
ဝဒန္တော ဝိပ္ပလပတိ။ သတ္တာ ပစ္စုသသံမယေ လောကံ ဩလောကေန္တော

၁-ဝိမာန-ဋ္ဌ ၃၀၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဘော စန္ဒသူရိယာတိ (က)

တဿ သောတာပတ္တိဖလူပနိဿယံ ဒိသ္မာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော ဘိက္ခု ဥယျောဇေတွာ အာနန္ဒတ္ထေရေန ပစ္ဆာသမဏေန တဿ ဃရဒ္ဓါရံ အဂမာသိ။ သတ္ထု အာဂတ-
ဘာဝံ ဥပါသကဿ အာရောစေသုံ။ အထဿ ဂေဟဇနော ဂေဟဒ္ဓါရေ အာသနံ ပညာပေတွာ သတ္တာရံ နိဿိဒါပေတွာ ဥပါသကံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပနေသိ။ ဧကမန္တံ နိဿိန္တံ တံ ဒိသ္မာ “ကိ” ဥပါသကသောစသိ”တိ ဝတွာ “အာမ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ “ဥပါသက ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ပဏ္ဍိတာနံ ကထံ သုတွာ မတပုတ္တံ နာနုသောစိ”သု”တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဒ္ဓါရဝတိနဂရေ ဒသ ဘာတိကရာဇာနော အဟေသုံ—ဝါသုဒေဝေါ ဗလဒေဝေါ စန္ဒဒေဝေါ သူရိယဒေဝေါ အဂ္ဂိဒေဝေါ ဝရုဏဒေဝေါ အဇ္ဈုနော ပဇ္ဈုနော ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတော အင်္ကျရော စာတိ။ တေသု ဝါသုဒေဝမဟာ-
ရာဇဿ ပိယပုတ္တော ကာလမကာသိ၊ တေန ရာဇာ သောကပရေတော သဗ္ဗကိစ္စာနိ ပဟာယ မဉ္ဇဿ အဋ္ဌနိ” ပရိဂ္ဂဟေတွာ” ပိပ္ပလပန္တော နိပဇ္ဇိ။ တသ္မိ” ကာလေ ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတော စိန္တေသိ “ဌပေတွာ မံ အညော ကောစိ မမ ဘာတု သောကံ ပရိဟရိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ ဥပါယေနဿ သောကံ ဟရိဿာမိ”တိ။ သော ဥဗ္ဗတ္တကဝေသံ ဂဟေတွာ “သသံ မေ ဒေထ၊ သသံ မေ ဒေထာ”တိ အာကာသံ ဩလောကေန္တော သကလနဂရံ ဝိစရိ၊ “ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတော ဥဗ္ဗတ္တကော ဇာတော”တိ သကလနဂရံ သင်္ခတိ။

တသ္မိ” ကာလေ ရောဟိဏေယျော နာမ အမစ္စော ဝါသုဒေဝရညော သန္တိကံ ဂန္တော တေန သဒ္ဓိ” ကထံ သမုဋ္ဌာပေန္တော—

၂၀၇။ “ဥဋ္ဌေဟိ ကဏှ ကိ” သေသိ၊ ကော အတ္ထော သုပနေန ခံတ။
ယော စ တုယံ သကော ဘာတာ၊ ဟဒယံ စက္ခု စ ဒက္ခိဏံ။
တဿ ဝါတာ ဗလိယန္တိ၊ သသံ ဇပ္ပတိ ကေသဝါ”တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။

၂၀၇။ တတ္ထ ကဏှာတိ ဝါသုဒေဝံ ဂေါတ္ထေနာလပတိ။ ကော အတ္ထော သုပနေန ဧတိ သုပနေန တုယံ ကာ နာမ ဝဗ္ဗိ”။ သကော ဘာတာတိ သောဒရိယော ဘာတာ။ ဟဒယံ စက္ခု စ ဒက္ခိဏန္တိ ဟဒယေန စေဝ ဒက္ခိဏ-
စက္ခုနာ စ သဒိသောတိ အတ္ထော။ တဿ ဝါတာ ဗလိယန္တိတိ တဿ

၁-မဉ္ဇဿ အဋ္ဌလိ” ပဂ္ဂဟေတွာ (သီ၊ ဣ) ၂-သဋ္ဌော (က) ၃-ဝုဗ္ဗိ (သီ)

အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥမ္မာဒဝါတာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ ဝေဒန္တိ အဘိဘဝန္တိ။
သသံ ဇပ္ပတိတိ “သသံ မေ ဒေဏာ”တိ ဝိပ္ပလပတိ။ ကေသဝါတိ သော ကိရ
ကေသာနံ သောဘနာနံ အတ္ထိတာယ “ကေသဝေါ”တိ ဝေါဟရိယတိ၊ တေန
နံ နာမေန အာလပတိ။

တဿ ဝစနံ သုတွာ သယနတော ဥဋ္ဌိတဘာဝံ ဒီပေန္တော သတ္တာ
အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ ဟုတွာ—

၂၀၈။ “တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ရောဟိဏေယျဿ ကေသဝေါ။
တရမာနရူပေါ ဝုဋ္ဌာသိ၊ ဘာတု သောကေန အဋ္ဌိတော”တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။

ရာဇာ ဥဋ္ဌာယ သီဃံ ပါသာဒါ ဩတရိတွာ ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတဿ သန္တိကံ ဂန္တော
ဥဘောသု ဟတ္ထေသု နံ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော—

၂၀၉။ “ကိံ န ဥမ္မတ္တရူပေါ၊ ကေဝလံ ဒွါရကံ ဣမံ။
သသော သသောတိ လပသိ၊ ကိဒိသံ သသမိစ္ဆသိ။

၂၁၀။ သောဝဏ္ဏမယံ မဏိမယံ၊ လောဟမယံ အထ ရူပိယမယံ။
သင်္ခသိလာပဝါဠမယံ၊ ကာရယိဿာမိ တေ သသံ။

၂၁၁။ သန္တိ အညေပိ သသကာ၊ အရညဝနဂေါစရာ။
တေပိ တေ အာနယိဿာမိ၊ ကိဒိသံ သသမိစ္ဆသိ”တိ—

တိသော ဂါထာယော အဘာသိ။

၂၀၉-၂၁၁။ တတ္ထ ဥမ္မတ္တရူပေါတိ ဥမ္မတ္တကော ဝိယ။ ကေဝလန္တိ
သကလံ။ ဒွါရကန္တိ ဒွါရဝတီနဂရံ ဝိစရန္တော။ သသော သသောတိ လပသိတိ
သသော သသောတိ ဝိလပသိ။ သောဝဏ္ဏမယန္တိ သုဝဏ္ဏမယံ။ လောဟမယန္တိ
တမ္ဗလောဟမယံ။ ရူပိယမယန္တိ ရဇတမယံ။ ယံ ဣစ္ဆသိ တံ ဝဒေဟိ၊ အထ
ကေန သောစသိ။ အညေပိ အရညေ ဝနဂေါစရာ သသကာ အတ္ထိ၊ တေ
တေ၊ အာနယိဿာမိ၊ ဝဒ ဘဒြမုဒ ကိဒိသံ သသမိစ္ဆသိတိ ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတံ
“သသေန အတ္ထိကော”တိ အဓိပ္ပာယ်နေ သသေန နိမန္တေသိ။ တံ သုတွာ
ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတော—

၂၁၂။ “နာဟ’မေတေ သသေ ဣစ္ဆေ၊ ယေ သသာ ပထဝိဿိတာ။
စန္ဒတော သသမိစ္ဆာမိ၊ တံ မေ ဩဟရ ကေသဝါ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဩဟရတိ ဩဟာရေဟိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ “နိဿံသယံ
မေ ဘာတာ ဥမ္မတ္တကော ဇာတော”တိ ဒေါမနဿပုတ္တော—

၂၁၃။ “သော နူန မဓုရံ ဉှတိ၊ ဇိဝိတံ ဝိဇဟိဿသိ။
အပတ္တိယံ ပတ္တယသိ၊ စန္ဒတော သသမိစ္ဆသိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဉှတိတိ ကနိဋ္ဌံ အာလပတိ။ အယမေတ္ထ အတ္ထော—မယံ
ဝိယဉှတိ ယံ အတိမဓုရံ အတ္တနော ဇိဝိတံ၊ တံ ဝိဇဟိဿသိ မညေ၊ ယော
အပတ္တိယံတဗ္ဗံ ပတ္တေသိတိ။

ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတော ရညော ဝစနံ သုတွာ နိစ္စလောဝံ ဌတွာ “ဘာတိကံ တံ
စန္ဒတော သသံ ပတ္တေန္တဿ တံ အလဘိတွာ ဇိဝိတက္ခယော ဘဝိဿတိတိ
ဇာနန္တော ကသ္မာ မတံ ပုတ္တံ အလဘိတွာ အနုသောစသိ”တိ ဣမမတ္ထံ
ဒီပေန္တော—

၂၁၄။ “ဧဝံ စေ ကဏှ ဇာနာသိ၊ ယထညမနုဿာသသိ။
ကသ္မာ ပုရေ မတံ ပုတ္တံ၊ အဇ္ဇာဝိ မနုသောစသိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဧဝံ စေ ကဏှ ဇာနာသိတိ ဘာတိက ကဏှနာမက
မဟာရာဇ “အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထု နာမ န ပတ္တေတဗ္ဗ”န္တိ ယဒိ ဧဝံ ဇာနာသိ။
ယထညန္တိ ဧဝံ ဇာနန္တောဝ ယထာ အညံ အနုဿာသသိ၊ တဇာ အကတွာ။
ကသ္မာ ပုရေ မတံ ပုတ္တံ အထ ကသ္မာ ဣတော စတုမာသမတ္တကေ မတံ ပုတ္တံ
အဇ္ဇာဝိ အနုသောစသိတိ။

ဧဝံ သော အန္တရိဝိထိယံ ဌိတကောဝ “အဟံ တာဝ ဧဝံ ပညာယမာနံ
ပတ္တေမိ၊ တံ ပန အပညာယမာနဿတ္တာယ သောစသိ”တိ ဝတွာ တဿ ဓမ္မံ
ဒေသေန္တော—

၂၁၅။ “န ယံ လဗ္ဘာ၂ မနုဿေန၊ အမနုဿေန ဝါ ပန။
ဇာတော မေ မာ မရိ ပုတ္တော၊ ကုတော လဗ္ဘာ အလတ္တိယံ။

၂၁၆။ န မန္တာ မူလဘေသဇ္ဇာ၊ ဩသဓေဟိ ဓနေန ဝါ။
သက္ကာ အာနယိတုံ ကဏ္ဍ၊ ယံ ပေတမနုသောစသိ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။

၂၁၅။ တတ္ထ ယန္တိ ဘာတိက ယံ “ဧဝံ ဇာတော မေ ပုတ္တော မာ မရီ”တိ
မနုဿေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ ပန န လဗ္ဘာ န သက္ကာ လဒ္ဓါ၊ တံ တုံ ပတ္တေသိ၊
တံ ပနေတံ ကုတော လဗ္ဘာ၊ ကေန ကာရဏေန လဒ္ဓါ သက္ကာ၊ ယသ္မာ
အလဗ္ဘိယံ အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထု နာမေတန္တိ အတ္တော။

၂၁၆။ မန္တာတိ မန္တပ္ပယောဂေန။ မူလဘေသဇ္ဇာတိ မူလဘေသဇ္ဇေန။
ဩသဓေဟိတိ နာနာဝိဓေဟိ ဩသဓေဟိ။ ဓနေန ဝါတိ ကောဋိသတသင်္ခေန^၁
ဓနေန ဝါပိ။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—ယံ ပေတမနုသောစသိ၊ တံ ဧတေဟိ
မန္တပ္ပယောဂါဒိဟိပိ အာနေတုံ န သက္ကာတိ။

ပုန ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတော “ဘာတိက ဣဒံ မရဏံ နာမ ဓနေန ဝါ ဇာတိယာ ဝါ
ဝိဇ္ဇာယ ဝါ သီလေန ဝါ ဘာဝနာယ ဝါ န သက္ကာ ပဋိဗာဟိတု”န္တိ
ဒဿေန္တော—

၂၁၇။ “မဟဒ္ဒနာ မဟာဘောဂါ၊ ရဋ္ဌဝန္တောပိ ခတ္တိယာ။
ပဟူတဓနဓညာသေ၊ တေပိ နော အဇရာမရာ။

၂၁၈။ ခတ္တိယာ မြာဟ္မဏာ ဝေဿာ၊ သုဒ္ဓါ စဏ္ဍာလပုက္ကသာ။
ဧတေ စညေ စ ဇာတိယာ၊ တေပိ နော အဇရာမရာ။

၂၁၉။ ယေ မန္တံ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဆဋ္ဌင်္ဂံ မြဟ္မစိန္တိတံ။
ဧတေ စညေ စ ဝိဇ္ဇာယ၊ တေပိ နော အဇရာမရာ။

၂၂၀။ ဣသယော ဝါပိ ယေ သန္တာ၊ သညတတ္တာ တပဿိနော။
သရိရံ တေပိ ကာလေန၊ ဝိဇဟန္တိ တပဿိနော။

၂၂၁။ ဘာဝိတတ္တာ အရဟန္တာ၊ ကတကိစ္စာ အနာသဝါ။
နိက္ခိပန္တိ ဣမံ ဒေဟံ၊ ပုညပါပပရိက္ခယာ”တိ—

ပဉ္စဟိ ဂါထာဟိ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

၂၁၇။ တတ္ထ မဟဒ္ဓနာတိ နိဓာနဂတဿေဝ မဟတော နေဿ အတ္ထိ-
 တာယ ဗဟုနော။ မဟာဘောဂါတိ ဒေဝဘောဂသဒိဿာယ မဟတိယာ
 ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ သမန္တာဂတာ။ ရဋ္ဌဝန္တောတိ သကလရဋ္ဌဝန္တော။ ဗဟု-
 တနေဓညာဿေတိ တိဏ္ဍိံ စတုန္တံ ဝါ သံဝစ္ဆရာနံ အတ္ထာယ နိဒဟိတွာ
 ဌပေကဗ္ဗဿ နိစ္စပရိဗ္ဗယဘူတဿ နေဓညဿ ဝဿေန အပရိယန္တနေဓညာ။
 တေပိ နော အဇရာမရာတိ တေပိ ဧဝံ မဟာဝိဘဝါ မန္တာတုမဟာသုဒဿနာ-
 ဒယော^၁ ခတ္တိယာ အဇရာမရာ နာဟေသုံ၊ အညဒတ္ထ၊ မရဏမုခမေဝ အနု-
 ပဝိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။

၂၁၈။ ဧတေတိ ယထာဝုတ္တခတ္တိယာဒယော။ အညေတိ အညတရာ
 ဧဝံဘူတာ^၂ အဗ္ဗဋ္ဌာဒယော။ ဇာတိယာတိ အတ္တနော ဇာတိနိမိတ္တံ အဇရာမရာ
 နာဟေသုန္တိ အတ္ထော။

၂၁၉။ မန္တန္တိ ဝေဒံ။ ပရိဝတ္တေန္တိတိ သဇ္ဈာယန္တိ ဝါစေန္တိ စ။ အထ ဝါ
 ပရိဝတ္တေန္တိတိ ဝေဒံ အနုပရိဝတ္တေန္တာ ဟောမံ ကရေန္တာ ဇပန္တိ။ ဆဠှန္တိ
 သိက္ခာကပ္ပနိရုတ္တိဗျာကရဏဇောတိသတ္တဆန္ဒောဝိစိတိသင်္ခါတေဟိ ဆဟိ အင်္ဂေ-
 ဟိ ယုတ္တံ။ မြဟ္မစိန္တိတန္တိ မြဟ္မဏာနမတ္ထာယ မြဟ္မနာ စိန္တိတံ 'ကထိတံ။
 ဝိဇ္ဇာယာတိ မြဟ္မသဒိသဝိဇ္ဇာယ သမန္တာဂတာ၊ တေပိ နော အဇရာမရာတိ
 အတ္ထော။

၂၂၀-၂၂၁။ ဣသယောတိ ယမနိယမာဒီနံ ပဋိကူလသညာဒီနံ စ
 သေနဋ္ဌေန^၃ ဣသယော။ သန္တာတိ ကာယဝါစာဟိ သန္တသဘာဝါ။ သည-
 တတ္တာတိ ရာဂါဒီနံ သံယမေန သံယတစိတ္တာ။ ကာယတပနသင်္ခါတော တပေါ
 ဧတေသံ အတ္ထိတိ တပဿိနော။ ပုန တပဿိနောတိ သံဝရကာ။ တေန ဧဝံ^၄
 တပနိဿိတကာ ဟုတွာ သရီရေန စ ဝိမောက္ခံ ပတ္တုကာမာပိ သံဝရကာ
 သရီရံ^၅ ဝိဇဟန္တိ ဧဝါတိ ဒဿေတိ။ အထ ဝါ ဣသယောတိ အဓိသီလ-
 သိက္ခာဒီနံ သေနဋ္ဌေန ဣသယော၊ တဒတ္ထံ တပုဋိပက္ခာနံ ပါပဓမ္မာနံ ဝုပသမေန
 သန္တာ^၆၊ ကောရမ္မဏေ စိတ္တဿ သံယမေန သညတတ္တာ၊ သမ္ပပ္ပဓာနယောဂ-
 တော ဝိရိယတာပေန တပဿိနော၊ သပ္ပယောဂါ ရာဂါဒီနံ သန္တပနေန

၁-မဟာမန္တာတုမဟာသုဒဿနာဒယော (သီ၊ဣ) ၂-အနန္တရာ ဧဝံ ဝဏ္ဏဘူတာ (သီ၊ဣ)
 ၃-ယမနိယမာဒီနံ သေနဋ္ဌေန (ဣ)၊ ယမနိယမာဒီနံ ပဋိကူလသင်္ခါဒီနံ စ သေနဋ္ဌေန (ဣ)
 ၄-တေ ပန ကာယေန ဧဝံ (က) ၅-သံဝရကာဒိသရီရံ (က) ၆-ဝုပသမေန္တော (က)

တပဿိနောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အာဝိတတ္တာတိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ ဘာဝိတမိတ္တာ။

ဧဝံ ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတေန ဓမ္မေ ကထိတေ တံ သုတွာ ရာဇာ အပဂတသောက-
သလ္လော ပသန္နမာနသော ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတံ ပသံသန္တော—

၂၂၂။ “အာဒိတ္တံ ဝတ မံ သန္တိ၊ ဃဋ္ဌသိတ္တံဝ ပါဝကံ။
ဝါရိနာ ဝိယ ဩသိဉ္စ၊ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာပယေ ဒရံ။

၂၂၃။ အဗ္ဗဟိ ဝတ မေ သလ္လံ၊ သောကံ ဟဒယနိဿိတံ။
ယော မေ သောကပရေတဿ၊ ပုတ္တသောကံ အပါနုဒိ။

၂၂၄။ သွာဟံ အဗ္ဗုဋ္ဌသလ္လောသ္မိ၊ သိတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော။
န သောစာမိ န ရောဒါမိ၊ တဝ သုတွာန ဘာတိကံ။

၂၂၅။ ဧဝံ ကရေန္တိ သပ္ပညာ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာ။
နိဝတ္တယန္တိ သောကမ္ပာ၊ ဃဋ္ဌော ဇေဋ္ဌံဝ ဘာတရံ။

၂၂၆။ ယဿ တောဒိသာ ဟောန္တိ၊ အမစ္စာ ပရိစာရကာ။
သုဘာသိတေန အန္တေန္တိ၊ ဃဋ္ဌော ဇေဋ္ဌံဝ ဘာတရံ”န္တိ—

သေသဂါထာ အံဘာသိ။

၂၂၅။ တတ္ထ ဃဋ္ဌော ဇေဋ္ဌံဝ ဘာတရန္တိ ယထာ ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတော
အတ္တနော ဇေဋ္ဌဘာတရံ မတပုတ္တသောကာဘိဘူတံ အတ္တနော ဥပါယ-
ကောသလ္လေန စေဝ ဓမ္မကထာယ စ တတော ပုတ္တသောကတော ဝိနိဝတ္တယိ၊
ဧဝံ အညေပိ သပ္ပညာ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာ၊ တေ ဉှတိနံ ဥပကာရံ
ကရေန္တိတိ အတ္ထော။

၂၂၆။ ယဿ တောဒိသာ ဟောန္တိတိ အယံ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ။
တဿတ္ထော—ယထာ ယေန ကုာရဏေန ပုတ္တသောကပရေတံ ရာဇာနံ
ဝါသုဒေဝံ ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတော သောကဟရဏတ္ထာယ သုဘာသိတေန အန္တေသိ
အနုဒေသိ၊ ယဿ အညဿာပိ တောဒိသာ ပဏ္ဍိတော အမစ္စာ ပဋိလဒ္ဓါ အဿု၊
တဿိ ကုတော သောကောတိ။ သေသဂါထာ ဟေဋ္ဌာ ပုတ္တတ္ထာ ဧဝါတိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “ဧဝံ ဥပါသက ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ပဏ္ဍိတာနံ ကထံ သုတွာ ပုတ္တသောကံ ဟရိံသု”တိ ဝတွာ သစ္စာနိ ပကာ-
သေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ။ သစ္စပရိယောသာနေ ဥပါသကော
သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိတိ။

ကဏ္ဍပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဓနပါလသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂေါ ဒုဗ္ဗဏ္ဍရူပေါသီတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ ဓနပါလ-
ပေတံ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ အနုပ္ပန္နေ ကိရ ပုဒ္ဓေ ပဏ္ဍရဋ္ဌေ^၁ ဧရကန္တနဂရေ ဓန-
ပါလကောနာမ သေဋ္ဌိ အဟောသိ အဿဒ္ဓေါအပ္ပသန္ဓော ကဒရိယောနတ္ထိက-
ဒိဋ္ဌိကော။ တဿ ကိရိယာ ပါဋိတော ဧဝံ ဝိညာယတိ။ သော ကာလံ ကတွာ
မရုကန္တာရေ ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏော ကာယော
အဟောသိ သမုဋ္ဌိတစ္ဆဝီ ဖရသော ဝိရူပကေသော ဘယာနကော ဒုဗ္ဗဏ္ဍော
အတိဝိယ ဝိရူပေါ မိဘန္တဒဿနေ။ သော ပဉ္စပဏ္ဍာသဝဿာနိ ဘတ္တသိတ္ထံ ဝါ
ဥဒကဗိန္ဒုဝါအလဘန္တောဝိသုက္ခကဏ္ဍောဋ္ဌဇိဌေါ ဇိဗန္တောဝိပါသာဘိဘူတော
ဣတော စိတော စ ပရိတ္တမတိ။

အထ အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ
အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ သာဝတ္ထိဝါသိနေ ဝါဏိဇော ပဉ္စမတ္တာနိ
သကဋသတာနိ ဘဏ္ဍာဿ ပူရေတွာ ဥတ္တရာပထံ ဂန္ဓာ ဘဏ္ဍံ ဝိက္ခိဏိတွာ
ပဋိလဒ္ဓဘဏ္ဍံ သကဋေသု အာရောပေတွာ ပဋိနိဝတ္တမာနာ သာယနသမယေ
အညတရံ သုက္ခနဒိ^၂ ပါပုဏိတွာ တတ္ထ ယာနံ^၃ မုဋ္ဌိတွာ ရတ္ထိယံ ဝါသံ
ကပ္ပေသုံ။ အထ သော ပေတော ဝိပါသာဘိဘူတော ပါနီယဿတ္တာယ
အာဂန္ဓာ တတ္ထ ဗိန္ဒုမတ္တဋ္ဌိ ပါနီယံ အလဘိတွာ ဝိဂတာသော^၄ ဆိန္နမူလော
ဝိယ တာလော ဆိန္နပါဒေါ ပတိ၊ တံ ဒိသွာ ဝါဏိဇော—

၂၂၇။ “နဂ္ဂေါ ဒုဗ္ဗဏ္ဍရူပေါသိ၊ ကိသော ဓမနိသန္တတော။

ဥပ္ပါသုလိကော ကိသိကော၊ ကော န တွမသိ မာရိသာ”တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ ပုစ္ဆိံသု။ တတော ပေတော—

၁-ဒသန္ဓရဋ္ဌေ (သီ၊ဣ)

၃-ယောဂ္ဂါနိ (သီ၊ဣ)

၂-ရက္ခမူလံ (က)

၄-ဝိဟတော (က)

၂၂၀။ “အဟံ ဘဒန္တေ ပေတောမ္ပိ၊ ဒုဂ္ဂတော ယမလောကိကော။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတော”တိ—
အတ္တာနံ အာဝိကတွာ’ ပုန တေဟိ—

၂၂၁။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ခဋ္ဌံ ကတံ။
ကိဿကမ္ပဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတော”တိ—
ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆိတော ပုဗ္ဗေ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ အတိတံ ပစ္စုပ္ပန် အနာ-
ဂတံ စ အတ္တနော ပဝတ္တိံ ဒဿေန္တော တေသမ္ဘ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၂၂၂။ “နဂရံ အတ္ထိ ပဏ္ဏာနံ၊ ရေကစ္ဆန္တိ ဝိဿတံ။
တတ္ထ သေဋ္ဌိ ပုရေ အာသိံ၊ ဓနပါလောတိ မံ ဝိဒူ။

၂၂၃။ အသီတိ သကဋ္ဌဝါဟာနံ၊ ဟိရညဿ အဟောသိ မေ။
ပဟူတံ မေ ဇာတရူပံ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။

၂၂၄။ တာဝ မဟဒ္ဒနဿာပိ၊ န မေ ဒါတုံ ဝိယံ အဟု။
ဝိဒဟိတွာ ဒွါရံ ဘုဋ္ဌိံ၊ မာ မံ ယာစနကာ’ဒ္ဒသုံ။

၂၂၅။ အဿဒ္ဓေါ မစ္ဆရိ စာသိံ၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။
ဒဒန္တာနံ ကရောန္တာနံ၊ ဝါရယိဿံ ဗဟူ ဇနော’။

၂၂၆။ ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿ၊ သံယမဿ ကုတော ဖလံ။
ပေါက္ခရညောဒပါနာနိ၊ အာရာမာနိ စ ရောပိတေ။
ပပါယော စ ဝိနာသေသိံ၊ ဒုဂ္ဂေ သင်္ကမနာနိ စ။

၂၂၇။ သွာဟံ အကတံကလျာဏော၊ ကတပါပေါ တတော စုတော။
ဥပပန္နော ပေတ္တိဝိဿယံ၊ ခုပ္ပိပါသသမပ္ပိတော။

၂၂၈။ ပဉ္စပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ၊ ယတော ကာလင်္ကတော အဟံ။
နာဘိဇာနာမိ ဘုတ္တံ ဝါ၊ ဝီတံ ဝါ ပန ပါနိယံ။

၂၂၉။ ယော သံယမော သော ဝိနာသော၊
ယော ဝိနာသော သော သံယမော။
ပေတာ ဟိ ကိရ ဇာနန္တိ၊ ယော’ သံယမော သော ဝိနာသော။

- ၂၃၈။ အဟံ ပုရေ သံယမိဿံ၊ နာဒါသိ^၁ ဗဟုကေ ဓနေ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကာသိမတ္တနော။
သွာဟံ ပစ္ဆာနုတပ္ပါမိ၊ အတ္တကမ္မဖလူပဂေါ။
- ၂၃၉။ ဥဒ္ဓံ စတူဟိ မာသေဟိ၊ ကာလကိရိယာ ဘဝိဿတိ။
ကေန္တကဋ္ဌုကံ သောရံ၊ နိရယံ ပပတိဿဟံ။
- ၂၄၀။ စတုက္ကဏ္ဍံ စတုဒ္ဓါရံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
အယောပါကာရပရိယန္တံ၊ အယဿာ ပဋိကုဇ္ဇိတံ။
- ၂၄၁။ တဿ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒါ။
- ၂၄၂။ တတ္ထာဟံ ဒိဿမဒ္ဓါနံ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒိဿ ဝေဒနံ။
ဖလံ ပါပဿ ကမ္မဿ၊ တသ္မာ သောစာမဟံ ဘုဿံ။
- ၂၄၃။ တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒံ ဝေါ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
မာကတ္ထ ပါပကံ ကမ္မံ၊ အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော။
- ၂၄၄။ သစေ တံ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ကရိဿထ ကရေထ ဝါ။
န ဝေါ^၂ ဒုက္ခာ ပမုတုတ္ထိ၊ ဥပ္ပစ္စာပိ ပလာယတံ။
- ၂၄၅။ မတ္တေယျာ ဟောထ ပေတ္တေယျာ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကာ။
သာမညာ ဟောထ ဗြဟ္မညာ၊ ဧဝံ သဂ္ဂံ ဂမိဿထာ”တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၂၃၀-၂၃၁။ တတ္ထ ပဏ္ဏာနန္တိ ပဏ္ဏာနာမရဋ္ဌဿ^၂ ဧဝံနာမကာနံ ရာဇုနံ။
ရေကန္တန္တိ တဿ နဂရဿ နာမံ။ တတ္ထာတိ တသ္မိ^၃ နဂရေ။ ပုရေတိ ပုဗ္ဗေ
အတိတတ္ထဘာဝေါ။ နေပါလောတိ မံ ဝိဒူတိ^၄ “နေပါလသေဋ္ဌိ”တိ မံ
ဇာနန္တိ။ တယိဒံ နာမံ တဒါ မယံ အတ္တာနုဂတမေဝါတိ ဒသေန္တော “အသိ-
တိ”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အသိတိ သကဋ္ဌဝါဟာနန္တိ ဝိသတိခါရိကော
ဝါဟော၊ ယော သကဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တေသံ သကဋ္ဌဝါဟာနံ အသိတိ ဟိရညဿ
တထာ ကဟာပဏဿ စ မေ အဟောသိတိ ယောဇနာ။ ပဟူတံ မေ ဇာတ-
ရူပန္တိ သုဝဏ္ဏမ္ပိ ပဟူတံ အနေကဘာရပရိမာဏံ အဟောသိတိ သဗ္ဗန္တော။

၁-န တေ(က) ၂-ဒသန္တာနန္တိ ဒသန္တရဋ္ဌဿ (သိ၊ဇု) ၃-အတိတဘဝေ (သိ) ၄-ဝိဒူန္တိ (သိ)

၂၃၂-၂၃၃။ န မေ ဒါတုံ ဝိယံ အဟူတိ ဒါနံ ဒါတုံ မယံ ဝိယံ နာဟောသိ။
 မာ မံ ယာစနကာ'ဒ္ဓသုန္တိ “ယာစကာ မာ မံ ပဿိ'သု”တိ ဝိဒဟိတွာ ဂေဟဒ္ဓါရံ
 ဘုဇ္ဇာမိ။ ကဒရိယောတိ ယဒ္ဓမစ္ဆရိ။ ပရိဘာသကောတိ ဒါနံ ဒေန္တေ ဒိဿာ
 ဘယေန သန္တဇ္ဇကော'။ ဒဒန္တာနံ ကရောန္တာနန္တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ၊
 ဒါနာနိ ဒဒန္တေ ပုညာနိ ကရောန္တေ။ ဗဟူ ဇနောတိ ဗဟူ သတ္ထေ။ ဒဒန္တာနံ
 ဝါ ကရောန္တာနံ ဝါ သမုဒါယဘူတံ ဗဟုံ ဇနံ ပုညကမ္မတော ဝါရယိဿံ
 နိဝါရေသိ' ၂။

၂၃၄-၂၃၆။ ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿာတိအာဒိ ဒါနာဒီနံ နိဝါရဏေ
 ကာရဏဒဿနံ။ တတ္ထ ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿာတိ ဒါနကမ္မဿ ဖလံ နာမ
 နတ္ထိ၊ ကေဝလံ ပုညံ ပုညန္တိ ဓနဝိနာသော ဧဝါတိ ဒီပေတိ။ သံယမဿာတိ
 သီလသံယမဿ။ ကုတော ဖလန္တိ ကုတော နာမ ဖလံ လဗ္ဘတိ၊ နိရတ္ထက-
 မေဝ သီလရက္ခဏန္တိ 'အဓိပ္ပါယော။ အာရာမာနီတိ အာရာမူပဝနာနီတိ' ?
 အတ္ထော။ ပပါယောတိ ပါနိယသာလာ။ ဒုဂ္ဂေတိ ဥဒကစိက္ခလ္လာနံ ဝသေန
 ဒုဂ္ဂမဋ္ဌာနာနိ' ၄။ သင်္ကမနာနီတိ သေတုယော။ တတော စုတောတိ တတော
 မနုဿလောကတော စုတော။ ပဉ္စပဏ္ဏာသတိ ပဉ္စပညာသ။ ယတော
 ကာလင်္ကတော အဟန္တိ ယဒါ ကာလကတော အဟံ၊ တတော ပဋ္ဌာယ။
 နာဘိဇာနာဒီတိ ဧတ္ထကံ ကာလံ ဘုတ္တံ ဝါ ဝိတံ ဝါ ကိဉ္စ န ဇာနာမိ။

၂၃၇-၃၀။ 'ယော သံယမော သောဝိနာသောတိလောဘာဒိဝသေန ယံ
 သံယမနံ ကဿစိ အဒါနံ၊ သော ဣမေသံ သတ္တာနံ ဝိနာသော နာမ ပေတ-
 ယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တပေတာနံ မဟာဗျသနဿ ဟေတုဘာဝတော။ “ယော
 ဝိနာသော သော သံယမော”တိ ဣမိနာယထာဝုတ္တဿ အတ္တဿ ဧကန္တိက-
 ဘာဝံ ဝဒတိ။ ပေတာ ဟိ ကိရ ဇာနန္တိတိ ဧတ္ထ ဟိ-သဒ္ဓေါ အဝဘေရဏေ၊
 ကိရ-သဒ္ဓေါ အရုစိသုစနေ'။ “သံယမော ဒေယျဓမ္မဿ အပရိစ္စာဂေါ ဝိနာ-
 သဟေတူ”တိ ဣမမတ္ထံ ပေတာ ဧဝ ကိရ ဇာနန္တိ ပစ္စက္ခတော အနုဘုယျ-
 မာနတ္တာ၊ န မနုဿာတိ။ နယိဒံ ယုတ္တံ မနုဿာနမ္ပိ ပေတာနံ ဝိယ ခုပ္ပိပါသဒီဟိ
 အဘိဘုယျမာနာနံ ဒိဿမာနတ္တာ။ ပေတာ ပန ပုရိမတ္တဘာဝေ ကတကမ္မဿ
 ပါကဋ္ဌဘာဝတော တမတ္ထံ သုဋ္ဌုတံရံ ဇာနန္တိ။ တေနာဟ “အဟံ ပုရေ
 သံယမိဿ”န္တိအာဒိ။ တတ္ထ သံယမိဿန္တိ သယမ္ပိ ဒါနာဒိပုညကိရိယတော
 သံယမနံ သင်္ကေတံ အကာသိ'။ ဗဟူကေ ဓနောတိ မဟန္တေ ဓနေ ဝိဇ္ဇမာနေ။

၁-သန္တဇ္ဇိတော (ဣ)	၂-နိဝါရေမိ (က)	၃-အာရာမာနီတိ အာရာမေ ဥပဝနာနီတိ (က)
၄-ဒုဂ္ဂမဋ္ဌာနာနိ (က)		၅-အနုဿဝဏေ (သိ၊ ဣ)

ပေတဝတ္ထု-၄ ၇

၂၄၃။ တန္တိ တသ္မာ။ ဝေါတိ တုမှေ။ ဘဒ္ဒံ ဝေါတိ ဘဒ္ဒံ ကလျာဏံ သုန္ဒရံ တုမှာကံ ဟောတူတိ ဝစနသေသော။ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာတိ ယာဝန္တော ယာဝတကာ ဧတ္ထ သမာဂတာ၊ တေ သဗ္ဗေ မမ ဝစနံ သုဏာထာတိ အဓိပ္ပါယော။ အာဝီတိ ပကာသနံ ပရေသံ ပါကဋ္ဌဝသေန။ ရဟောတိ ပဋိစ္ဆန္တံ အပါကဋ္ဌဝသေန။ အာဝီ ဝါ ပါဏာတိပါတာဒိမုသာဝါဒါဒိကာယဝစိပယော-
ဂဝသေန၊ ယဒိ ဝါ ရဟော အဘိဇ္ဈာဒိဝသေန ပါပကံ လာမကံ အကုသလကမ္မံ မာကတ္ထ မာ ကရိတ္ထ။

၂၄၄။ သစေ တံ ပါပကံ ကမ္မန္တိ အထ ပန တံ ပါပကမ္မံ အာယတိံ ကရိဿထ၊ တေရဟိ ဝါ ကရေထ၊ နိရယာဒိသု စတူသု အပါယေသု မနုဿေသု စ အပ္ပါယုကတာဒိဝသေန တဿ ဖလဘူတာ ဒုက္ခတော ပမုတ္တိ ပမောက္ခော နာမ နတ္ထိ။ ဥပ္ပစ္စာဝိ ပလာယတန္တိ ဥပ္ပတိတွာ အာကာဒေန ဂစ္ဆန္တာနမ္ပိ မောက္ခော နတ္ထိယေဝါတိ အတ္ထော။ “ဥပေစ္စာ”တိဝိ ပါဠိ၊ ဣတော ဝါ ဧတ္ထော ဝါ ပလာ-
ယန္တေ တုမှေ အနုဗန္ဓိဿတိတိ အဓိပ္ပါယေန ဥပေစ္စ သမ္ဘိစ္စ ပလာယန္တာနမ္ပိ တုမှာကံ တတော မောက္ခော နတ္ထိ၊ ဂတိကာလာဒိပစ္စယန္တရသမဝါယေ ပန သတိ ဝိပစ္စတိယေဝါတိ အတ္ထော။ အယဉ္စ အတ္ထော—

“န အန္တလိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ၊
န ပဗ္ဗတာနံ ဝိဝရံ ပဝိဿ။
န ဝိဇ္ဇတိ သော ဇဂတိပ္ပဒေသော၊
ယတ္ထဋ္ဌိတော မုစ္စေယျ ပါပကမ္မာ”တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ ဒိပေတဗ္ဗော။

၂၄၅။ မတ္တေယျာတိ မာတုဟိတာ။ ဟောထာတိ တေသံ ဥပဋ္ဌာနာဒိနိ ကရေထ။ တထာ ပေတ္တေယျာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကာတိ ကုလေ ဇေဋ္ဌကာနံ အပစာယနကရာ။ သာမညာတိ သမဏပူဇကာ။ တထာ မြဟ္မညာတိ ဗာဟိတပါပပူဇကာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သဂ္ဂံ ဂမိဿထာတိ ဣမိနာ မယာ ဝုတ္တနယေန ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝလောကံ ဥပပဋ္ဌိဿထာတိ အတ္ထော။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္တတော န ဝိဘတ္တိ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ခလ္လာဋိယပေတဝတ္ထုအာဒိသု ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တေ ဝါဏီဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ သံဝေဂဇာတာ တံ အနုကမ္မမာနာ
 ဘာဇနေဟိ ပါနိယံ ဂဟေတွာ တံ သယာပေတွာ မုခေ အာသိဋ္ဌိံသု။ တတော
 မဟာဇနေန ဗဟုဝေလံ အာသိတ္တံ ဥဒကံ တဿ ပေတဿ ပါပဗလေနာ
 အဓောဂဉ္စံ န ဩတိဏ္ဏံ၊ ကုတော ဝိပါသံ ပဋိဝိနေဿတိ။ တေ တံ ပုစ္ဆိံသု
 “အပိ တေ ကာစိ၊ အဿာသမတ္တာ လဒ္ဓါ”တိ။ သော အာဟ “ယဒိ
 မေ ဧတ္ထကေဟိ ဇနေဟိ ဧတ္ထကံ ဝေလံ အာသိဉ္စမာနံ ဥဒကံ ကေဗိန္ဒုမတ္တမ္ပိ
 ပရဂဉ္စံ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဣတော ပေတယောနိတော မောက္ခော မာ ဟောတူ”တိ။
 အထ တေ ဝါဏီဇာ တံ သုတွာ အတိဝိယ သံဝေဂဇာတာ “အတ္ထိ ပန ကောစိ
 ဥပါယော ဝိပါသာဝူပသမာယာ”တိ အာဟံသု။ သော အာဟ “ဣမသ္မိံ
 ပါပကံဓမ္မေ ဒိဏေ တထာဂတဿ ဝါ တထာဂတသာဝကောနံ ဝါ ဒါနေ ဒိန္နေ
 မမ ဒါနမုဒ္ဒိသိဿတိ၊ အဟံ ဣတော ပေတတ္တတော မုစ္ဆိဿာမိ”တိ။ တံ သုတွာ
 ဝါဏီဇာ သာဝတ္ထိံ ဂန္တာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစေတွာ
 သရဏာနိ သီလာနိ စ ဂဟေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သတ္တာဟံ
 ဒါနံ ဒတွာ တဿ ပေတဿ ဒက္ခိဏံ အာဒိသိံသု။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ
 ကတွာ စတုန္တံ ပရိသာနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ မဟာဇနော စ လောဘာဒိမစ္ဆေရ-
 မလံ ပဟာယ ဒါနာဒိပုညာဘိရတော အဟောသိတိ။

ဓနပါလသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-စူဠသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နက္ခေါ ကိသော ပဗ္ဗဇိတောသိ ဘန္တေတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ
 ဝိဟရန္တေ စူဠသေဋ္ဌိပေတံ အာရဗ္ဘ ပုတ္တံ။ ဗာရာဏသီယံ ကိရ ဧကော
 ဂဟပတိ အဿဒ္ဓေါအပ္ပသန္ဓော မစ္ဆရိ ကဒရိယော ပုညကိရိယာယ အနာဒရော
 စူဠသေဋ္ဌိနာမ အဟောသိ။ သော ကာလံ ကတွာ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ
 ကာယော အပဂတမံသလောဟိတော အဋ္ဌိန္ဒာရစမ္ပမတ္တော မုဏ္ဍော အပေတ-
 ဝတ္တော အဟောသိ။ ဓိတာ ပနဿ အနုလာ အန္ဓကဝိန္ဒေ သာမိကဿ ဂေဟေ
 ဝသန္တိ ဝိတရံ ဥဒ္ဓိဿ မြာဟ္မဏေ ဘောဇေတုကာမာ တဏှုလာဒိနိ ဒါနူပ-
 ကရံဏာနိ သဇ္ဇေသိ။ တံ ဥတွာ ပေတော အာသာယ အာကာသေန တတ္ထ
 ဂစ္ဆန္တော ရာဇဂဟံ သမ္ဗာပုဏိ။ တေန စ သမယေန ရာဇာ အဇာတသတ္တု

ဒေဝဒတ္တေန ဥယျောဇိတော ပိတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ တေန ဝိပုဋ္ဌိ-
သာရေန ဒုဿုဝိနေန စ နိဒ္ဒိ အနုပဂစ္ဆန္တော ဥပရိပါသာဒဝရဂတော
စက်မန္တော တံ ပေတံ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တံ ဒိဿာ ဣမာယ ဂါထာယ ပုစ္ဆိ—

၂၄၆။ “နဂ္ဂေါ ကိဿော ပဗ္ဗဇိတောသိ ဘန္တေ၊
ရတ္တိံ ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ ကိဿဟေတု။
အာစိက္ခ မေ တံ အဝိ သက္ကုဏေမု၊
သဗ္ဗေန ဝိတ္တံ ပဋိပါဒယေ တုဝ”န္တိ။

တတ္ထ ပဗ္ဗဇိတောတိ သမဏော။ ရာဇာ ကိရ တံ နဂ္ဂတ္တာ မုဏ္ဍတ္တာ
စ “နဂ္ဂေါ သမဏော အယ”န္တိ သညာယ “နဂ္ဂေါ ကိဿော ပဗ္ဗဇိတောသိ”တိ-
အာဒိမာဟ။ ကိဿဟေတုတိ ကိန္နိမိတ္တံ။ သဗ္ဗေန ဝိတ္တံ ပဋိပါဒယေ
တုဝန္တိ ဝိတ္တိယာ ဥပကရဏဘူတံ ဝိတ္တံ သဗ္ဗေန ဘောဂေန တုယံ အဇ္ဈာ-
သယာနုရူပံ၊ သဗ္ဗေန ဝါ ဥဿာဟေန ပဋိပါဒေယံ၊ သမ္မာဒေယံ၊ တထာ
ကာတုံ မယံ အပ္ပေဝ နာမ သက္ကုဏေယျာမ၊ တဿာ အာစိက္ခ မေ တံ^၁၊ ဧတံ
တဝ အာဂမနကာရဏံ မယံ ကထေဟိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ရညာ ပုဋ္ဌော ပေတော အတ္တနော ပဝတ္တိံ ကထေန္တော တိဿော
ဂါထာ အဘာသိ—

၂၄၇။ “ဗာရာဏသီ နဂရံ ဒူရဗုဋ္ဌံ၊
တတ္တာဟံ ဂဟပတိ အနုကော အဟု ဒီနော။
အဒါတာ ဂေမိတမနော အာမိသသ္မိံ၊
ဒုဿီလျေန ယမဝိသယမှိ ပတ္တော။

၂၄၈။ သော သူစိကာယ ကိလမိတော တေဟိ၊
တေနော ဉာတိသု ယာမိ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ၂။
အဒါနသီလာ န စ သဒ္ဓဟန္တိ၊
‘ဒါနဖလံ ဟောတိ ပရမိ လောကေ’။

၂၄၉။ မိတာ စ မယံ လပတေ အဘိက္ခဏံ၊
ဒဿာမိ ဒါနံ ပိတုနံ ပိတာမဟာနံ။
တမုပက္ခဋံ^၃ ပရိဝိသယန္တိ မြာဟ္မဏာ၊
ယာမိ အဟံ အန္ဓကဝိန္ဒ ဘုတ္တု”န္တိ။

၂၄၇။ တတ္ထ နူရုဗုဒ္ဓန္တိ ဒုရတော ဧဝံ ဂုဏကိတ္တနဝသေန ယောသိတံ၊
သဗ္ဗတ္ထ ဝိဿုတံ ပါကဋန္တိ အတ္ထော။ အစုကောတိ အဇော မဟာဝိဘဝေါ။
ဒိနောတိ နိဟိနစိတ္တော အဒါနဇ္ဈာသယော။ တေနာဟ “အဒါတာ”တိ။
ဂေမိတမနော အာမိသဗ္ဗိန္တိ ကာမာမိသေ လဂ္ဂစိတ္တော ဂေမိ အာပန္နော။
ဒုဿီလျေန ယမဝိသယမှိ ပတ္တောတိ အတ္တနာ ကတေန ဒုဿီလကမ္မုနာ
ယမဝိသယံ ပေတလောကံ ပတ္တော အမှိ။

၂၄၈။ သော သူစိကာယ ကိလမိတောတိ သော အဟံ ဝိဇ္ဈနဌေန သူစိ-
သဒိသတာယ “သူစိကာ”တိ လဒ္ဓနာမာယ ဇိဃန္တိယ ကိလမိတော နိရန္တရံ
ဝိဇ္ဈမာနော။ “ကိလမထော”တိ ဣစ္စေဝ ဝါ ပါဌော။ တေဟိတိ “ဒိနော”တိ-
အာဒိနာ ဝုတ္တေဟိ ပါပကမ္မေဟိ ကာရဏဘူတေဟိ။ တဿ ဟိ ပေတဿ
တာနိ ပါပကမ္မာနိ အနုဿရန္တဿ အတိဝိယ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဈိ၊ တဿ
ဧဝမာဟ။ တေနောတိ တေနော ဇိဃန္တိဒုက္ခေန။ ဉာတိသု ယာမိတိ ဉာတိနံ
သမိပံ ယာမိ ဂစ္ဆာမိ။ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတူတိ အာမိသဿ ကိဉ္စိက္ခနိမိတ္တံ၊
ကိဉ္စိ အာမိသံ ပတ္တေန္နောတိ အတ္ထော။ အဒါနသီလာ န စ သဒ္ဓဟန္တိ၊
‘ဒါနဖလံ ဟောတိ ပရမှိ လောကေ’တိ ယထာ အဟံ၊ တထာ ဧဝံ အညေဝိ
မနုဿာ အဒါနသီလာ “ဒါနဿ ဖလံ ဧကံသေန ပရလောကေ ဟောတိ”တိ
န စ သဒ္ဓဟန္တိ။ ယတော အဟံ ဝိယ တေဝိ ပေတာ ဟုတွာ မဟာဒုက္ခံ
ပစ္စနဘဝန္တိတိ အံမိပ္ပါယော။

၂၄၉။ လပတေတိ ကထေတိ။ အဘိက္ခဏန္တိ အဘိဏ္ဍံ ဗဟုသော။ ကိန္တိ
လပတိတိ အာဏ “ဒဿာမိ ဒါနံ ဝိတူနံ ဝိတာမဟာန”န္တိ။ တတ္ထ ဝိတူနန္တိ
မာတာပိတူနံ၊ စူဠပိတုမဟာပိတူနံ ဝါ။ ဝိတာမဟာနန္တိ အယျကပယျ-
ကာနံ။ ဥပက္ခဋန္တိ သဇ္ဇိတံ။ ပရိဝိသယန္တိတိ ဘောဇယန္တိ။ အန္တကဝိန္ဒန္တိ
ဧဝံနာမကံ နဂရံ။ ဘုတ္တန္တိ ဘုဉ္ဇိတုံ။ တတော ပရာ သင်္ဂတိကာရဏေဟိ
ဝုတ္တာ—

၂၅၀။ “တမဝေါစ ရာဇာ ‘အနုဘဝိယာန တမ္ပိ၊
ဇေယျာသိ ခိပ္ပံ အဟမပိ ကဿံ’ ပူဇံ။
အာစိက္ခ မေ တံ ယဒိ အတ္ထိ ဟေတု၊
သဒ္ဓါယိတံ ဟေတုဝစော သုဏောမ’။

- ၂၅၁။ တထာတိ ဝတွာ အဂမာသိ တတ္ထ၊
ဘုဉ္ဇိံသု ဘတ္တံ န စ ဒက္ခိဏာရဟာ။
ဝစ္စာဂမိ ရာဇဂဟံ ပုနာပရံ၊
ပါတုရဟောသိ ပုရတော ဇနာဓိပဿ။
- ၂၅၂။ ဒိဿာန ပေတံ ပုနဒေဝ အာဂတံ၊
ရာဇာ အဝေါစ 'အဟမပိ ကိ' ဒဒါမိ။
အာစိက္ခ မေ တံ ယဒိ အတ္ထိ ဟေတု၊
ယေန တုဝံ စိရတရံ ပီဏိတော သိယာ'။
- ၂၅၃။ ဗုဒ္ဓဉ္စ သံဃံ ပရိဝိသိယာန ရာဇ၊
အန္ဓေန ပါနေန စ စိဝရေန။
တံ ဒက္ခိဏံ အာဒိသ မေ ဟိတာယ၊
ဧဝံ အဟံ စိရတရံ ပီဏိတော သိယာ။
- ၂၅၄။ တတော စ ရာဇာ နိပတိတွာ တာဝဒေ၊
ဒါနံ သဟတ္တာ အတုလံ ဒဒိတွာ ဝိ သံဃေ။
အာရောစေသိ ပကတံ တထာဂတဿ၊
တဿ စ ပေတဿ ဒက္ခိဏံ အာဒိသိတ္ထ။
- ၂၅၅။ သော ပူဇိတော အတိဝိယ သောဘမာနော၊
ပါတုရဟောသိ ပုရတော ဇနာဓိပဿ။
ယက္ခောဟမသ္မိ ပရမိဒ္ဓိပတ္တော၊
န မယှမတ္ထိ သမာ သဒိသာ မာနုသာ။
- ၂၅၆။ ပဿာနဘာဝံ အပရိမိတံ မမယိဒံ၊
တယာနုဒိဋ္ဌံ အတုလံ ဒတွာ သံဃေ။
သန္တပ္ပိတော သတတံ သဒါ ဗဟူဟိ၊
ယာမိ အဟံ သုခိတော မနုဿဒေဝါ''တိ။

၂၅၀။ ကတ္ထ **တမဝေါစ ရာဇာ**တိ တံ ပေတံ တထာ ဝတွာ ဌိတံ ရာဇာ
အဇာတသတ္တု၊ အဝေါစ။ **အနုဘဝိယာန တဗ္ဗိတိ** တံ တဝ ဓိတုယာ ဥပက္ခဋံ
ဒါနဓိ အနုဘဝိတွာ။ **ယျောသိတိ** အာဂစ္ဆေယျာသိ။ **ကဿန္တိ** ၂ ကရိဿာမိ။

အာစိက္ခ မေ တံ ယဒိ အတ္ထိ ဟေတူတိ သစေ ကိဉ္စိ ကာရဏံ အတ္ထိ၊ တံ ကာရဏံ မယံ အာစိက္ခ ကထေဟိ။ သဒ္ဓါယိတန္တိ သဒ္ဓါယိတဗ္ဗံ။ ဟေတုဝစောတိ ဟေတုယုတ္တဝစနံ၊ “အမုကသ္မိံ ဌာနေ အသုကေန ပကာရေန ဒါနေ ကတေ မယံ ဥပကပ္ပတိ”တိ သကာရဏံ ဝစနံ ဝဒါတိ အတ္ထော။

၂၅၁။ တထာတိ ဝတ္တာတိ သာရူတိ ဝတ္တာ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ အန္ဓကဝိန္ဒေ ပရိဝေသနဌာနေ။ ဘုဉ္ဇိံသု ဘတ္တံ န စ ဒက္ခိဏာရဟာတိ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိံသု ဒုဿီလဗြာဟ္မဏာ၊ န စ ပန ဒက္ခိဏာရဟာ သီလဝန္ဓော ဘုဉ္ဇိံသုတိ အတ္ထော။ ပုနာပရန္တိ ပုန အပရံ ဝါရံ ရာဇဂဟံ ပစ္စာဂမိ။

၂၅၂။ ကိံ ဒဒါမိတိ “ကိဒိသံ တေ ဒါနံ ဒဿာမိ”တိ ရာဇာ ပေတံ ပုစ္ဆိ။ ယေန တုဝန္တိ ယေန ကာရဏေန တံ။ စိရတရန္တိ စိရကာလံ။ ဝီဏီတောတိ တိတ္ထော သိယာ၊ တံ ကထေဟိတိ အတ္ထော။

၂၅၃။ ပရိဝိသိယာနာတိ ဘောဇေတွာ။ ရာဇာတိ အဇာတသတ္တု အာလပတိ။ မေ ဟိတာယာတိ မယံ ဟိတတ္ထာယ ပေတတ္တဘာဝတော ပရိမုတ္တိယာ။

၂၅၄။ တတောတိ တသ္မာ တေန ဝစနေန၊ တတော ဝါ ပါသာဒတော။ နိပတိတွာတိ နိက္ခမိတွာ။ တာဝဒေတိ တဒါ ဧဝ အရဏုဂ္ဂမနဝေလာယ။ ယမိ ပေတော ပစ္စာဂန္ဓာ ရညော အတ္တာနံ ဒဿေသိ၊ တသ္မိံ ပုရေဘတ္ထေ ဧဝ ဒါနံ အဒါသိ။ သဟတ္ထာတိ သဟတ္ထေန။ အတုလန္တိ အပ္ပမာဏံ ဥဋ္ဌာရံ ပဏီတံ။ ဒတွာ သံဃေတိ သံဃဿ ဒတွာ။ အာရောစေသိ ပကတံ တထာ-
ဂတဿာတိ “ဣဒံဘန္ဓေ ဒါနံ အညတရံ ပေတံ သန္ဓာယ ပကတ”န္တိ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ အာရောစေတွာ စ ယထာ တံ ဒါနံ တဿ ဥပကပ္ပတိ၊ ဧဝံ တဿ စ ပေတဿ ဒက္ခိဏံ အာဒိသိတ္ထ အာဒိသိ။

၂၅၅။ သောတိ သော ပေတော။ ပူဇိတောတိ ဒက္ခိဏာယ ဒိယျမာနာယ ပူဇိတော။ အတိဝိယ သောဘမာနောတိ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေန အတိဝိယ ဝိရောစ-
မာနော။ ပါတုရဟောသိတိ ပါတုဘဝံ၊ ရညော ပုရတော အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ ယက္ခောဟမသ္မိတိ ပေတတ္တဘာဝတော မုတ္တော ယက္ခော အဟံ ဇာတော ဒေဝဘာဝံ ပတ္တောသ္မိ။ န မယျမတ္ထိ သမာ သဒ္ဓိသာ မာနုသာတိ မယံ အာနု-
ဘာဝသမ္ပတ္တိယာ သမာ ဝါ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ သဒ္ဓိသာ ဝါ မနုဿာ န သန္တိ။

၂၅၆။ ပဿာနဘာဝံ အပရိမိတံ မမယိဒန္တိ “မမ ဣဒံ အပရိမာဏံ ဒိဗ္ဗာ-
 နဘာဝံ ပဿာ”တိ အတ္တနော သမ္ပတ္တိံ^၁ ပစ္စက္ခတော ရညော ဒဿန္တော
 ဝဒတိ။ တယာနုဒိဋ္ဌံ^၂ အတုလံ ဒတွာ သံဃေတိ အရိယသံဃဿ အတုလံ
 ဥဋ္ဌာရံ ဒါနံ ဒတွာ မယံ အနုကမ္မာယ တယာ အနုဒိဋ္ဌံ^၂။ သန္တပ္ပိတော
 သတတံ သဒါ ဗဟူဟိတိ အန္ဓပါနဝတ္ထာဒီဟိ ဗဟူဟိ ဒေယျဓမ္မေဟိ အရိယ-
 သံဃံ သန္တပ္ပေန္တေန တယာ သဒါ သဗ္ဗကာလံ ယာဝဇီဝံ တတ္ထာပိ သတတံ
 နိရန္တရံ အဟံ သန္တပ္ပိတော ပီဏိတော။ ယာမိ အဟံ သုဒ္ဓိတော မနုဿ-
 ဒေဝါတိ “တဿ အဟံ ဣဒါနိ သုဒ္ဓိတော မနုဿဒေဝ မဟာရာဇ ယထိစ္ဆိ-
 တဋ္ဌာနံ ယာမိ”တိ ရာဇာနံ အာပုစ္ဆိ။

ဧဝံ ပေတေ အာပုစ္ဆိတွာ ဂတေ ရာဇာ အဇာတသတ္တု တမတ္ထံ ဘိက္ခုနံ
 အာရောစေသိ၊ ဘိက္ခုနံ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာရောစေသုံ။
 ဘဂဝါတမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ^၃ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တံ သုတွာ
 မဟာဇနော မစ္ဆေရမလံ ပဟာယ ဒါနာဒိပုညဘိရတော အဟောသိတိ။

စူဠသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အင်္ဂုရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ယဿ အတ္ထာယ ဂစ္ဆာမာတိ ဣဒံ သတ္တာ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တော အင်္ဂုရ-
 ပေတံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ကာမံ စေတ္ထ အင်္ဂုရော ပေတော န ဟောတိ၊
 တဿ ပန စရိတံ ယဿ ပေတသမ္ပန္နံ^၄၊ တဿ တံ “အင်္ဂုရပေတဝတ္ထု”တိ
 ဝုတ္တံ။

တတြာယံ သင်္ခေပကထာ—ယေ တေ ဥတ္တရမရုရာဓိပတိနော ရညော
 မဟာသာဂရဿ ပုတ္တံ ဥပသာဂရံ ပဋိစ္စ ဥတ္တရာပထေ ကံသဘောဂေ
 အသိတဉ္စနနဂရေ မဟာကံသဿ ဓိတုယာ^၅ ဒေဝဂဗ္ဘာယ ကုစ္ဆိယံ ဥပ္ပန္နာ
 အဉ္စနဒေဝီ ဝါသုဒေဝေါ ဗလဒေဝေါ စန္ဒဒေဝေါ သူရိယဒေဝေါ အဂ္ဂိဒေဝေါ
 ဝရုဏဒေဝေါ အဇ္ဈုနော ပဇ္ဈုနော သဋ္ဌပဏ္ဍိတော အင်္ဂုရော စာတိ ဝါသု-
 ဒေဝါဒယော ဒသ ဘာတိကာတိ ကောဒသ ခတ္တိယာ အဟေသုံ၊ တေသု ဝါသု-
 ဒေဝါဒယော ဘာတရော အသိတဉ္စနနဂရံ အာဒိ^၆ ကတွာ ခွါရဝတီပရိယော-
 သာနေသု သကလဇမ္ဗုဒီပေ တေသဋ္ဌိယာ နဂရသဟဿေသု သဗ္ဗေ ရာဇာနော

၁-တယာနုသိဋ္ဌံ (က)	၂-အနုဒိဋ္ဌံ အနုနိတံ (သိ)၊ အနုသိဋ္ဌံ (က)
၃-ပေတသမ္ပန္နံ ဂတံ (သိ)	၄-မဟာသာဂရဓိတုဒေဝိယာ (က)

စက္ကေန ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ ဒွါရဝတိယံ ဝသမာနာ ရဇ္ဇံ ဒသ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဝိဘဇိံသု။ ဘဂိနိံ ပန အဉ္ဇနဒေဝိံ န သရိံသု။ ပုန သရိတွာ “ကောဒသ ကောဋ္ဌာသေ ကရောမာ”တိ ဝုတ္တေ တေသံ သဗ္ဗကနိဋ္ဌော အင်္ဂုရော “မမ ကောဋ္ဌာသံ တဿာ ဒေထ၊ အဟံ ဝေါဟာရံ ကတွာ ဇီဝိဿာမိ၊ တုမေ အတ္တနော အတ္တနော ဇနပဒေသု သုက်ံ မယံ ဝိဿဇ္ဇေထာ”တိ အာဟ။ တေ “သာရူ”တိ သဗ္ဗုဒ္ဓိန္နိတွာ တဿ ကောဋ္ဌာသံ ဘဂိနိယာ ဒတွာ နဝ ရာဇာနော ဒွါရဝတိယံ ဝသိံသု။

အင်္ဂုရော ပန ဝဏိဇ္ဇံ ကရောန္တော နိစ္စကာလံ မဟာဒါနံ ဒေတိ။ တဿ ပနေကော ဒါသော ဘဏ္ဍာဂါရိကော အတ္တကာမော အဟောသိ၊ အင်္ဂုရော ပသန္ဓမာနသော တဿ ဧကံ ကုလဗီတရံ ဂဟေတွာ အဒါသိ။ သော ပုတ္တေ ဂဟ္တဂတေယေဝ ကာလမကာသိ။ အင်္ဂုရော တသ္မိံ ဇာတေ တဿ ပိတုနော ဒိန္နံ ဘတ္တဝေတနံ တဿ အဒါသိ။ အထ တသ္မိံ ဒါရကေ ဝယပ္ပတ္တေ “ဒါသော န ဒါသော”တိ ရာဇကုလေ ဝိနိစ္ဆယော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တံ သုတွာ အဉ္ဇနဒေဝိ ဓေနပမံ ဝတွာ “မာတု ဘုဇိဿာယ ပုတ္တောပိ ဘုဇိဿော ဧဝါ”တိ ဒါသဗျတော မောစေသိ။

ဒါရကော ပန လဇ္ဇာယ တတ္ထ ဝသိတုံ အဝိသဟန္တော ရောရုဝနဂရံ၊ ဂန္ဓာ တတ္ထ အညတရဿ တုန္ဒဝါယဿ ဗီတရံ ဂဟေတွာ တုန္ဒဝါယသိပ္ပေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ တေန သမယေန ရောရုဝနဂရေ အသယုမဟာသေဋ္ဌိ နာမ အဟောသိ၊ သော သမဏဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ မဟာဒါနံ ဒေတိ။ သော တုန္ဒဝါယော သေဋ္ဌိနော သရံ အဇာနန္တာနံ ဝိတိသောမနဿဇာတော ဟုတွာ အသယုသေဋ္ဌိနော နိဝေသနံ ဒက္ခိဏဗာဟုံ ပသာရေတွာ ဒဿေသိ “တ္ထေ ဂန္ဓာ လဒ္ဓဗ္ဗံ လဘန္တူ”တိ။ တဿ ကမ္ပံ ပါဠိယံယေဝ အာဂတံ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ မရဘူမိယံ အညတရသ္မိံ နိဂြောဓရက္ခေ ဘုမ္မဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဒက္ခိဏဟတ္ထော သဗ္ဗ- ကာမဒဒေါ အဟောသိ။ တသ္မိံယေဝ စ ရောရုဝေ အညတရော ပုရိသော အသယုသေဋ္ဌိနော ဒါနေ ဗျာဝဇ္ဇော အဿဒ္ဓေါ အပ္ပသန္ဓော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ပုညကိရိယာယ အနာဒရော ကာလံ ကတွာ တဿ ဒေဝပုတ္တဿ ဝသနဋ္ဌာနဿ အပိဒူရေ ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေန စ ကတကမ္ပံ ပါဠိယံယေဝ အာဂတံ။ အသယုမဟာသေဋ္ဌိ ပန ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသဘဝနေ သက္ကဿ ဒေဝရညော သဟဗျတံ ဥပဂတော။

အထ အပရေန သမယေန အင်္ဂုရော ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ၊ အညတရော စ ပြာဟ္မဏော ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိတိ ခွေပိ ဇနာ သကဋသဟဿေန ဘဏ္ဍံ အာဒါယ မရုက္ခန္တာရမဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ မဂ္ဂမူဠာ ဟုတွာ ဗဟုံ ဒီဝသံ^၁ တတ္ထေဝ ဝိစရန္တာ ပရိက္ခိဏတိဏောဒကာဟာရာ အဟေသုံ။ အင်္ဂုရော အဿဒူတေဟိ စတူသု ဒိသာသု ပါနီယံ မဂ္ဂါပေသိ။ အထ သော ကာမဒဒဟတ္ထော ယက္ခော တံ တေသံ ဗျသနပ္ပတ္တိံ^၂ ဒိဿွာ အင်္ဂုရေန ပုဗ္ဗေ အတ္တနော ကတံ ဥပကာရံ စိန္တေတွာ “ဟန္တ ဒါနိ ဣမဿ မယာ အဝဿယေန ဘဝိတဗ္ဗ”^၃န္တိ အတ္တနော ဝသနဝဋ္ဋရက္ခံ ဒေသေသိ။ သော ကိရ ဝဋ္ဋရက္ခော သာခါဝိဋ္ဌပသမ္ပန္နော သနပလာသော သန္တန္တယော^၄ အနေကသဟဿပါရောဟော အာယာမေန ဝိတ္တာရေန ဥဗ္ဗေနေ စ ယောဇနပရိမာဏော^၅ အဟေသိ။ တံ ဒိဿွာ အင်္ဂုရော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော တဿ ဟေဋ္ဌာ ခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓာပေသိ။ ယက္ခော အတ္တနော ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ပသာရေတွာ ပဌမံ တာဝ ပါနီယေန သဗ္ဗံ ဇနံ သန္တပေသိ။ တတော ယော ယော ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တဿ တဿ တံ တံ အဒါသိ။

ဧဝံ တသ္မိံ မဟာဇနေ နာနာဝိဓေန အန္ဓပါနာဒိနာ^၆ ယထာကာမံ သန္တပ္ပိတေ ပစ္ဆာ ဝူပသန္တေ မဂ္ဂပရိဿမေ သော ပြာဟ္မဏဝါဏှိဇော အယောနိသော မနသိကရောန္တော^၇ ဧဝံ စိန္တေသိ “နေလာဘာယ^၈ ဣတော ကမ္မောဇံ ဂန္တာ မယံ ကိံ ကရိဿာမ၊ ဣမမေဝ ပန ယက္ခံ ယေန ကေနစိ ဥပါယေန ဂဟေတွာ ယာနံ အာရောပေတွာ အမှာကံ နဂရမေဝ ဂမိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ စိန္တေတွာ တမတ္ထံ အင်္ဂုရဿ ကထေန္တော—

- ၂၅၇။ “ယဿ အတ္တာယ ဂစ္ဆာမ၊ ကမ္မောဇံ နေဟာရကာ။
အယံ ကာမဒဒေါ ယက္ခော၊ ဣမံ ယက္ခံ နယာမသေ။
- ၂၅၈။ ဣမံ ယက္ခံ ဂဟေတွာန၊ သာဓုကေန ပသယှ ဝါ။
ယာနံ အာရောပယိတွာန၊ ဒိပ္ပံ ဂစ္ဆာမ ဒွါရက”န္တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ ယဿ အတ္တာယာတိ ယဿ ကာရဏာ။ ကမ္မောဇန္တိ ကမ္မောဇရဋ္ဌံ။ နေဟာရကာတိ ဘဏ္ဍဝိက္ကယေန လဒ္ဓနေဟာရိနော။ ကာမဒဒေါတိ ဣစ္ဆတိစ္ဆိတဒါယကော။ ယက္ခောတိ ဒေဝပုတ္တော။ နယာမသေတိ^၉။

၁-ဗဟုဒီဝသေ (က)	၂-သန္တန္တယော (က)	၃-စတုယောဇနပရိမာဏော (က)
၄-အန္ဓပါနေန (က)	၅-ဥဗ္ဗုဇန္တော (က)	၆-နေဟာရကာ (က)
	၇-နိယျာမသေတိ (သိ)	

နယိဿာမ။ သာရုကေနာတိ ယာစနေန။ ပသယှာတိ အဘိဘဝိတွာ ဗလက္ခာရေန^၁၊ ယာနန္တိ သုခယာနံ။ ဒွါရကန္တိ ဒွါရဝတိနဂရံ။ အယံ ဟေတ္တာမိပ္ပါယော—ယဒတ္ထံ မယံ ဣတော ကမ္မောဇံ ဂန္တုကာမာ၊ တေန ဂမနေန သာဓေတဗ္ဗော^၂ အတ္ထော ဣဓေဝ သိဇ္ဈတိ။ အယံ ဟိ ယက္ခော ကာမဒဒေါ၊ တသ္မာ ဣမံ ယက္ခံ ယာစိတွာ တဿ အနုမတိယာ ဝါ၊ သစေ သညတ္တိ^၃ န ဂစ္ဆတိ၊ ဗလက္ခာရေန ဝါ ယာနံ အာရောပေတွာ ယာနေ ပစ္ဆာ-ဗာဟံ ဗဒ္ဓိတွာ တံ ဂဟေတွာ ဣတောယေဝ ခိပ္ပံ ဒွါရဝတိနဂရံ ဂစ္ဆာမာတိ။

ဧဝံ ပန မြာဟ္မဏေန ဝုတ္တော အင်္ဂုရော သပ္ပုရိသဓမ္မေ ဌတွာ တဿ ဝစနံ ပဋိက္ခိပန္နော—

၂၅၉။ “ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ သင်္ခံ ဘဉ္ဇေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပါပကော”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ န ဘဉ္ဇေယျာတိ န ဆိန္ဒေယျ။ မိတ္တဒုဗ္ဘောတိ မိတ္တေသု ဒုဗ္ဘနံ တေသံ အနတ္ထုပ္ပါဒနံ။ ပါပကောတိ အဘဒ္ဒကော မိတ္တဒုဗ္ဘော။ ယော ဟိ သီတစ္ဆာယော ရုက္ခော သမ္မာဘိတက္ကဿ ပုရိသဿ ပရိသမဝိနောဒကော၊ တဿံပိ နာမ ပါပကံ^၄ န စိန္တေတဗ္ဗံ၊ ကိမင်္ဂ^၅ ပန သတ္တဘူတေသု^၆။ အယံ ဒေဝပုတ္တော သပ္ပုရိသော ပုဗ္ဗကာရီ အမှာကံ ဒုက္ခပနုဒကော ဗဟူ-ပကာရော၊ န တဿ ကိဉ္စိ အနတ္ထံ စိန္တေတဗ္ဗံ၊ အညဒတ္ထု သော ပူဇေတဗ္ဗော ဝေါတိ ဒဿေတိ။

တံ သုတွာ မြာဟ္မဏော “အတ္ထဿ မူလံ နိကတိဝိနယော”တိ နိတိမဂ္ဂံ^၇ နိဿာယ အင်္ဂုရဿ ပဋိလောမပက္ခေ ဌတွာ—

၂၆၀။ “ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
ခန္ဓမ္ပိ တဿ ဆိန္ဒေယျ၊ အတ္ထော စေ တာဒိသော သိယာ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အတ္ထော စေ တာဒိသော သိယာတိ တာဒိသေန ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေန သစေ အတ္ထော ဘဝေယျ၊ တဿ ရုက္ခဿ ခန္ဓမ္ပိ ဆိန္ဒေယျ၊ ကိမင်္ဂ^၈ ပန သာခါဒယောတိ အမိပ္ပါယော။

၁-ဗလက္ခာရေန နေတွာ (က)

၂-ပါပကမ္ပံ (က)

* ၂-နေေန ဟရေတဗ္ဗော (က)

၄-သဗ္ဗသတ္တေသု ဘူတေသု (က)

၅-နိခနတိ ဝိနယောတိ နိတိမင်္ဂလံ (သီ၊ ဣ)

ဧဝံ ဗြာဟ္မဏေန ဝုတ္တေ^၁ အင်္ဂုရော သပ္ပုရိသဓမ္မယေဝ ပဂ္ဂဏန္တော—

၂၆၁။ “ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ ပတ္တံ ဘိန္ဒေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဗော ဟိ ပါပကော”တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ န တဿ ပတ္တံ ဘိန္ဒေယျာ^၂တိ တဿ ရုက္ခဿ ဧကပဏ္ဏ-
မတ္တမ္ပိ န ပါတေယျ၊ ပဂေဝ သာခါဒိကေတိ အဓိပ္ပာယော။

ပုနပိ ဗြာဟ္မဏော အတ္တနော ဝါဒံ ပဂ္ဂဏန္တော—

၂၆၂။ “ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
သမူလမ္ပိ တံ အဗ္ဗုဟေ၊ အတ္တော စေ တာဒိသော သိယာ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သမူလမ္ပိ တံ အဗ္ဗုဟေ^၃တိ တံ တတ္ထ သမူလမ္ပိ သဟ
မူလေနပိ^၂ အဗ္ဗုဟေယျ၊ ဥဒ္ဓရေယျာ^၃တိ အတ္တော။

ဧဝံ ဗြာဟ္မဏေန ဝုတ္တေ ပုန အင်္ဂုရော တံ နိတိံ^၄ နိရတ္ထကံ ကာတုကာမော—

၂၆၃။ “ယဿေကရတ္တိမ္ပိ သရေ ဝသေယျ၊
ယတ္ထန္တုပါနံ ပုရိသော လဘေထ။
န တဿ ပါပံ မနသာပိ စိန္တယေ၊
ကတညတာ သပ္ပုရိသေဟိ ဝဏ္ဏိတာ။

၂၆၄။ ယဿေကရတ္တိမ္ပိ သရေ ဝသေယျ၊
အန္တေန ပါနေန ဥပဋ္ဌိတော သိယာ။
န တဿ ပါပံ မနသာပိ စိန္တယေ၊
အဒုပ္ပပါဏီ ဒဟတေ မိတ္တဒုပ္ပိ^၄။

၂၆၅။ ယော ပုဗ္ဗေ ကတကလျာဏော၊ ပစ္စာ ပါပေန ဟိံသတိ။
အလ္လုပါဏီဟတော ပေါသော၊ န သော ဘဒြာနိ ပဿတိ”တိ—

ဣမာ တိသော ဂါထာ အဘာသိ။

၂၆၃။ တတ္ထ ယဿာ^၁တိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ။ ကေရတ္တိမ္ပိ^၁တိ ကေရတ္တိ-
မတ္တမ္ပိ ကေဝလံ^၂ ဂေဟေ ဝသေယျ။ ယတ္ထန္တုပါနံ ပုရိသော လဘေထာ^၃တိ
ယဿ သန္တိကေ ကောစိ ပုရိသော အန္တုပါနံ ဝါ ယံကိဉ္စ ဘောဇနံ ဝါ
လဘေယျ။ န တဿ ပါပံ မနသာပိ စိန္တယေ^၄တိ^၄ တဿ ပုဂ္ဂလဿ အဘဒ္ဒကံ။

၁-ဝုတ္တော (သီ) ၂-သဟ မူလေန သမူလမ္ပိ (က) ၃-န ကေဝလံ (သီ၊ ဣ) ၄-စေတယေတိ (သီ)

အနတ္တံ မနသာဝိ န စိန္တေယျ န ပိဟေယျ၊ ပဂေဝ ကာယဝါစာဟိ။ ကသ္မာတိ
စေ? ကတညူတာ သပ္ပုရိသေဟိ ဝဏ္ဏိတာတိ ကတညူတာ နာမ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ
ဥတ္တမပုရိသေဟိ ပသံသိတာ။

၂၆၄။ ဥပဋ္ဌိတောတိ ပယိရူပါသိတော “ဣဒံ ဂဏှ ဣဒံ ဘုဉ္ဇာ”တိ အန္ဓ-
ပါနာဒိနာ ဥပဋ္ဌိတော။ အဗုဒ္ဓပါဏီတိ အဟိံသကဟတ္ထော ဟတ္ထသံယတော။
ဒဟတေ မိတ္တဒုဒ္ဓိန္နိ တံ မိတ္တဒုဒ္ဓိံ ပုဂ္ဂလံ ဒဟတိ ဝိနာသေတိ၊ အပ္ပဒုဋ္ဌေ
ဟိတဇ္ဈာသယသမ္ပန္နေ ပုဂ္ဂလေ ပရေန ကတော အပရာဓော အဝိသေသေန
တဿေဝ အနတ္တာဝဟော၊ အပ္ပဒုဋ္ဌော ပုဂ္ဂလော အတ္ထတော တံ ဒဟတိ နာမ။
တေနာဟ ဘဂဝါ—

“ယော အပ္ပဒုဋ္ဌဿ နရဿ ဒုဿတိ၊
သုဒ္ဓဿ ပေါသဿ အနင်္ဂဏဿ။
တမေဝ ဗာလံ ပစ္စေတိ ပါပံ၊
သုခုမော ရဇော ပဋိဝါတံဝ ခိတ္တော”တိ၂။

၂၆၅။ ယော ပုဗ္ဗေ ကတကလျာဏောတိ ယော ပုဂ္ဂလော ကေနစိ
သာဓုနာ ကတဘဒ္ဒကော ကတူပကာရော။ ပစ္ဆာ ပါပေန ဟိံသတိတိ တံ
ပုဗ္ဗကာရိနံ? အပရဘာဂေ ပါပေန အဘဒ္ဒကေန အနတ္တကေန ဗာဓတိ။
အလ္လပါဏီဟတော ပေါသောတိ အလ္လပါဏီနာ? ဥပကာရကိရိယာယ အလ္လ-
ပါဏီနာ ဓောတဟတ္ထေန ပုဗ္ဗကာရိနာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဟတော ဗာမိတော၊
တဿ ဝါ ပုဗ္ဗကာရိနော ဗာဓနေန ဟတော အလ္လပါဏီဟတော နာမ၊
အကတညူပုဂ္ဂလော^၁။ န သော ဘဒ္ဒါနိ ပဿတိတိ သော ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလော
ဣဓလောကေ စ ပရလောကေ စ ဣဋ္ဌာနိ န ပဿတိ န ဝိန္ဒတိ၊ န လဘတိတိ
အတ္ထော။

ဧဝံ သပ္ပုရိသဓမ္မံ ပဂ္ဂဏန္တေန အင်္ဂုရေန အဘိဘဝိတွာ ဝုတ္တော သော
ဗြာဟ္မဏော နိရုတ္တရော တုဏှိ အဟောသိ။ ယက္ခော ပန တေသံ ဒွိန္ဒံ ဝစန-
ပဋိဝစနာနိ သုတွာ ဗြာဟ္မဏဿ ကုဇ္ဈိတွာပိ “ဟောတု ဣမဿ ဒုဋ္ဌဗြာဟ္မဏဿ
ကတ္တဗ္ဗံ ပစ္ဆာ ဇာနိဿာမိ”တိ အတ္တနော ကေနစိ အနဘိဘဝနိယတမေဝ
တာဝ ဒဿေန္တော—

၁-န ပဿဟေယျ (က)

၃-ပုဗ္ဗုပကာရိ (က)

၂-ဒ ၁-၃၂၊ ဒ ၅-၁၃၁၊ သံ ၁-၁၃-ပိဋ္ဌေသု။

၄-အလ္လပါဏီ နာမ (သိ)

၅-အလ္လပါဏီ ကတညူပုဂ္ဂလော (က)

၂၆၆။ “နာဟံ ဒေဝေန ဝါ မနုဿေန ဝါ၊
ဣဿရိယေန ဝါ ဟံ သုပ္ပသယော”။
ယက္ခောဟမသ္မိ ပရမိဒ္ဓိပတ္တော၊
ဒူရင်္ဂမော ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဒေဝေန ဝါတိ ယေန ကေနစိ ဒေဝေန ဝါ။ မနုဿေန ဝါတိ
တ္ထောပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဿရိယေန ဝါတိ ဒေဝိဿရိယေန ဝါ မနုဿိဿ-
ရိယေန ဝါ။ တတ္ထ ဒေဝိဿရိယံ နာမ စတုမဟာရာဇိကသက္ကသုယာမာဒိနံ
ဒေဝိဒ္ဓိ၊ မနုဿိဿရိယံ နာမ စက္ကဝတ္တိအာဒိနံ ပုညိဒ္ဓိ။ တသ္မာ ဣဿရိယဂ္ဂ-
ဟဏေန မဟာနုဘာဝေ ဒေဝမနုဿေ သင်္ဂဏှာတံ။ မဟာနုဘာဝါပိ ဟိ ဒေဝါ
အတ္တနော ပုညဗလူပတ္တန္တိတေ မနုဿေပိ အသတိ ပယောဂဝိပတ္တိယံ အဘိ-
ဘဝိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ပဂေဝ ဣတရေ။ ဟန္တိ အသဟနေ နိပါတော။ န သုပ္ပ-
သယောတိ အပ္ပဓံသိယော။ ယက္ခောဟမသ္မိ ပရမိဒ္ဓိပတ္တောတိ အတ္တနော
ပုညဗလေန^၁ အဟံ ယက္ခတ္တံ ဥပဂတော အသ္မိ၊ ယက္ခောဝ သမာနော န ယော
ဝါသော ဝါ၊ အထ ခေါ ပရမိဒ္ဓိပတ္တော ပရမာယ ဥတ္တမာယ ယက္ခိဒ္ဓိယာ
သမန္နာဂတော။ ဒူရင်္ဂမောတိ ခဏေနေဝ ဒူရဗ္ဗိ ဌာနံ ဂန္တံ သမတ္တော။ ဝဏ္ဏ-
ဗလူပပန္နောတိ ရူပသမ္ပတ္တိယာ သရီရဗလေန စ ဥပပန္နော သမန္နာဂတောတိ
တိဟိပိ ပဒေဟိ မန္တပ္ပယောဂါဒိဟိ အတ္တနော အနဘိဘဝနီယတံယေဝ
ဒဿေတိ။ ရူပသမ္ပန္နော ဟိ ပရေသံ ဗဟုမာနိတော ဟောတိ၊ ရူပသမ္ပဒံ
နိဿာယ ဝိသဘာဂဝတ္ထုနာပိ အနာကဗုဒ္ဓိယောဝါတိ၊ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါ အနဘိ-
ဘဝနီယကာရဏန္တိ ပုတ္တာ။

ဣတော ပရံ အင်္ကျရဿံ စ ဒေဝပုတ္တဿ စ ဝစနပဋိဝစနကထာ ဟောတိ—

၂၆၇။ “ပါဏိ တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော၊ ပဉ္စဓာရော မဓုဿဝေါ။
နာနာရဿာ ပဋ္ဌရန္တိ၊ မညေဟံ တံ ပုရိန္ဒဒံ။

၂၆၈။ နာမိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာပိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
ပေဏံ မံ အင်္ကျရ ဇာနာဟိ၊ ဧရာရဝမှာ ဣဓာဂတံ။

၂၆၉။ ကိံသီလော ကိံသမာစာရော၊ ရောရဝသ္မိံ ပုရေ တုဝံ။
ကေန တေ မြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပါဏိမိ ဣဇ္ဈတိ။

၁-န သုပ္ပသယော (သိ)

၂-ပုညဝဿေန (သိ၊ ဣ)

၃-အနာကုလနီယော ဟောတိ (သိ၊ ဣ)

- ၂၇၀။ တုန္ဒဝါယော ပုရေ အာသိ၊ ရောရုဝသ္မိံ တဒါ အဟံ။
သုကိစ္ဆဝုတ္တိ ကပဏော၊ န မေ ဝိဇ္ဇတိ ဒါတဝေ။
- ၂၇၁။ နိဝေသနဉ္စ မေ အာသိ၊ အသယုဿ ဥပန္တိကေ။
သဒ္ဓဿ ဒါနပတိနော၊ ကတပုညဿ လဇ္ဇိနော။
- ၂၇၂။ တတ္ထ ယာစနကာယန္တိ၊ နာနာဂေါတ္တာ ဝနိဗ္ဗကာ။
တေ စ မံ တတ္ထ ပုစ္ဆန္တိ၊ အသယုဿ နိဝေသနံ။
- ၂၇၃။ ကတ္ထ ဂစ္ဆာမ ဘဒ္ဒံ ဝေါ၊ ကတ္ထ ဒါနံ ပဒီယတိ။
တေသာဟံ ပုဋ္ဌော အက္ခာမိ၊ အသယုဿ နိဝေသနံ။
- ၂၇၄။ ပဂ္ဂယု ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ၊ ဧတ္ထ ဂစ္ဆထ ဘဒ္ဒံ ဝေါ။
ဧတ္ထ ဒါနံ ပဒီယတိ၊ အသယုဿ နိဝေသနော။
- ၂၇၅။ တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ၊ တေန ပါဏိ မရဿဝေါ။
တေန မေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပါဏိမိ ဣဇ္ဈတိ။
- ၂၇၆။ န ကိရ တံ အဒါ ဒါနံ၊ သကပါဏီဟိ ကဿစိ။
ပရဿ ဒါနံ အနုမောဒမာနော၊ ပါဏိံ ပဂ္ဂယု ပါဝဒိ။
- ၂၇၇။ တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ၊ တေန ပါဏိ မရဿဝေါ။
တေန တေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပါဏိမိ ဣဇ္ဈတိ။
- ၂၇၈။ ဧယော သော ဒါနမဒါ ဘန္တေ၊ ပသန္ဓော သကပါဏီဟိ။
သော ဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ ကိံ န သော ဒိသတံ ဂတော။
- ၂၇၉။ နာဟံ ပဇာနာမိ အသယုသာဟိနော၊
အင်္ဂီရဿဿ ဂတိံ အာဂတိံ ဝါ။
သုတဉ္စ မေ ဝေဿဝဏ္ဏဿ သန္တိကေ၊
သက္ကဿ သဟဗျတံ ဂတော အသယော။
- ၂၈၀။ အလမေဝ ကာတုံ ကလျာဏံ၊ ဒါနံ ဒါတုံ ယထာရဟံ။
ပါဏိံ ကာမဒဒံ ဒိသ္မာ၊ ကော ပုညံ န ကရိဿတိ။

၂၀၁။ သော ဟိ နူန ဣတော ဂန္ဓာ၊ အနုပ္ပတွာန ဌါရကံ။
ဒါနံ ပဋ္ဌပယိဿာမိ၊ ယံ မမဿ သုခါဝဟံ။

၂၀၂။ ဒဿာမ’န္တဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ပပဉ္စ ဥဒပါနဉ္စ၊ ဒုဂ္ဂေ သက်မနာနိ စာ”တိ—

ပန္နရသ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ ဟောန္တိ။

၂၆၇။ တတ္ထ ပါဏိ တေတိ တဝ ဒက္ခိဏဟတ္ထော။ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏောတိ
သဗ္ဗသော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော။ ပဉ္စဓာရောတိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂုလီဟိ ပရေဟိ ကာမိတ-
ဝတ္ထုနံ ဓာရာ တေဿ သန္တိတိ ပဉ္စဓာရော။ မရဿဓေါတိ မရရသ-
ဝိဿန္တကော။ တေနာဟ “နာနာရသ ပဋ္ဌရန္တိ”တိ၊ မရကဋကကသ-
ဝါဒိဘေဒါ နာနာဝိဓာ ရသ ဝိဿန္တန္တိတိ အတ္ထော။ ယက္ခဿ ဟိ
ကာမဒေဒေ မရရာဒိရသသမ္ပန္နာနိ ဝိဝိဓာနိ ခါဒနိယဘောဇနိယာနိ ဟတ္ထေ
ဝိဿန္တန္တေ၊ မရရာဒိရသ ပဋ္ဌရန္တိတိ ဝုတ္တံ။ မညေဟံ တံ ပုရိန္ဒဒန္တိ မညေ
အဟံ တံ ပုရိန္ဒဒံ သက္ကံ၊ “ဝေမဟာနုဘာဝေါ သက္ကော ဒေဝရာဇာ”တိ တံ
အဟံ မညာမိတိ အတ္ထော။

၂၆၈။ နာမိ ဒေဝေါတိ ဝေဿဝဏာဒိကော ပါကဋဒေဝေါ န ဟောမိ။
န ဂန္ဓဗ္ဗောတိ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကဒေဝေါပိ န ဟောမိ။ နာမိ ‘သက္ကော ပုရိန္ဒ-
ဒေါတိ ပုရိမတ္တဘာဝေ ပုရေ ဒါနဿ ပဋ္ဌပိတတ္တာ “ပုရိန္ဒဒေါ”တိ လဒ္ဓနာ-
မော သက္ကော ဒေဝရာဇာပိ န ဟောမိ။ ကတရော ပန အဟောသီတိ အာဟ
“ပေတံ မံ အင်္ဂုရ ဇာနာဟိ”တိအာဒိ။ အင်္ဂုရပေတူပပတ္တိကံ မံ ဇာနာဟိ၊
“အညတရော ပေတမဟိဒ္ဓိကော”တိမံ ဥပဓာရေဟိ။ ရောရုဝမှာ ဣဓာဂတန္တိ
ရောရုဝနဂရတော စဝိတွာ မရကန္တာရေ ဣဓ ဣမသ္မိ နိဂြောဓရက္ခေ ဥပပဇ္ဇ-
နဝသေန အာဂတံ၊ ဧတ္ထ နိဗ္ဗတ္တန္တိ အတ္ထော။

၂၆၉။ ကိံသီလော ကိံသမာစာရော၊ ရောရုဝသ္မိ ပုရေ ဘုဝန္တိ ပုဗ္ဗေ
ပုရိမတ္တဘာဝေ ရောရုဝနဂရေ ဝသန္တော’ တံ ကိံသီလော ကိံသမာစာရော
အဟောသိ၊ ပါပတော နိဝတ္တနလက္ခဏံ ကိဒိသံသီလံ သမာဒါယ သံဝတ္တိတပုည-
ကိရိယာလက္ခဏေန၊ သမာစာရေန ကိံသမာစာရော၊ ဒါနာဒိသု ကုသလ-
သမာစာရေသု ကိဒိသော သမာစာရော အဟောသီတိ အတ္ထော။ ကေန တေ

မြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပါဏိမှိ ဣဇ္ဈတိတိ ကိဒိသေန သေဠ္လစရိယေန ဣဒံ ဧဝရူပံ တဝ ဟတ္ထေသု ပုညဖလံ ဣဒါနံ သမိဇ္ဈတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ကထေဟိတိ အတ္ထော။ ပုညဖလံ ဟိ ဣမ ဥတ္တရပဒလောပေန “ပုည”န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တထာ ဟိ တံ “ကုသလာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု ဧဝမိဒံ ပုညံ ပဝေုတိ”တိ- အာဒိသု^၁ ပုညန္တိ ဝုတ္တံ။

၂၇၀။ တုန္ဒဝါယောဘိတုန္ဒကာရော။ သုကိစ္ဆဝုတ္တိတိ သုဠု ကိစ္ဆဝုတ္တိကော အတိဝိယ ဒုက္ခဇိဝိကော။ ကပဏောတိ ဝရာကော၊ ဒီနောတိ အတ္ထော။ န မေ ဝိဇ္ဇတိ ဒါတဝေတိ အဒ္ဓိကာနံ^၂ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဒါတုံ ကိဉ္စိ ဒါတဗ္ဗ-ယုတ္တကံ မယံ နတ္ထိ၊ စိတ္တံ ပန မေ ဒါနံ ဒိန္နန္တိ အဓိပ္ပေါယော။

၂၇၁။ နိဝေသနန္တိ^၃ သရံ၊ ကမ္မကရဏသာလာ ဝါ။ အသယုဿ ဥပန္တိကေတိ အသယုဿ မဟာသေဠိနော ဂေဟဿ သမိပေ။ သဒ္ဓဿာတိ ကမ္မဖလသဒ္ဓါယ သမန္နာဂတဿ။ ဒါနပတိနောတိ ဒါနေ နိရန္တရပု-ဝတ္တာယ ပရိစ္စာဂသမ္ပတ္တိယာ လောဘဿ စ အဘိဘဝေန ပတိဘူတဿ။ ကတပုညဿာတိ ပုဗ္ဗေ ကတသုစရိတကမ္မဿ။ လန္တိနောတိ ပါပဇီရုစ္ဆန-သဘာဝဿ။

၂၇၂။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ မမ နိဝေသနေ^၄။ ယာစနကာယန္တိတိ ယာစ-နကာ ဇနာ အသယုသေဠိံ ကိဉ္စိ ယာစိတုကာမာ အာဂစ္ဆန္တိ။ နာနာ-ဂေါတ္တာတိ နာနာဝိဓဂေါတ္တာပဒေသာ။ ဝနိဗ္ဗကာတိ ဝဏ္ဏဒီပကာ၊ ယေ ဒါယကဿ ပုညဖလာဒိဉ္စ ရုဏကိတ္တနာဒိမခေန အတ္တနော အတ္ထိကဘာဝံ ပဝေဒေန္တာ ဝိစရန္တိ။ တေ စ မံ တတ္ထ ပုစ္ဆန္တိတိ တတ္ထာတိ နိပါတမတ္တံ၊ တေ ယာစကာဒယော မံ အသယုသေဠိနော နိဝေသနံ ပုစ္ဆန္တိ။ အက္ခရစိန္တကာ ဟိ ဤဒိသေသု ဌာနေသု ကမ္မဒ္ဓယံ ဣစ္ဆန္တိ။

၂၇၃။ ကတ္ထ ဂစ္ဆာမ ဘဒ္ဒံ ဝေါ၊ ကတ္ထ ဒါနံ ပဒီယတိတိ တေသံ ပုစ္ဆနာကာရဒဿနံ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ဘဒ္ဒံ တုမှာကံ ဟောတု၊ မယံ “အသယုမဟာသေဠိနာ ဒါနံ ပဒီယတိ”တိ သုတွာ အာဂတာ၊ ကတ္ထ ဒါနံ ပဒီယတိ၊ ကတ္ထ ဝါ မယံ ဂစ္ဆာမ၊ ကတ္ထ ဂတေန ဒါနံ သက္ကာ^၅ လဒ္ဓန္တိ။ တေသာဟံ ပုဋ္ဌော အက္ခာမီတိ ဧဝံ တေဟိ အဒ္ဓိကဇနေဟိ^၆ လဘနဌာနံ

၈-ဒီ ၃-၄၈-ပိဋ္ဌေ။	၂-အတ္ထိကာနံ (က)	၃-အာဝေသနန္တိ (သီ၊ ဣ)
၄-အာဝေသနေ (သီ၊ ဣ)	၅-ဂတေ ဒါနိ သက္ကာ တံ (သီ)	၆-အတ္ထိကဇနေဟိ (က)

ပေတဝတ္ထု-၄ ဝ

ပုဋ္ဌော “အဟံ ပုဗ္ဗေ အကတပုညတာယ ဣဒါနိ ဤဒိသာနံ ကိဉ္စိ ဒါတုံ အသမတ္ထော” ဟေတော၊ ဒါနဂ္ဂံ ပန ဣမေသံ ဒဿန္တော လာဘဿ ဥပါယာဓိက္ခဏေန ပီတိံ ဥပ္ပါဒေန္တော ဧတ္တကေနပိ ဗဟုံ ပုညံ ပဿဝါမိ”တိ ဂါရဝံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ ပဿာရေတွာ တေသံ အသယုသေဋ္ဌိဿ နိဝေသနံ အက္ခာမိ။ တေနာဟ “ပဂ္ဂယျ ဒက္ခိဏံ ဗာဟု” န္တိအာဒိ။

၂၇၄။ **တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါတိ** တေန ပရဒါနပကာသနေန ပရေန ကတဿ ဒါနဿ သက္ကစ္စံ အနုမောဒနမတ္ထေန ဟေတုနာ ဣဒါနိ မယံ ဟတ္ထော ကပ္ပရက္ခော ဝိယ သန္တာနကလတာ ဝိယ စ ကာမဒုဟော ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဒါယိ ကာမဒဒေါဟောတိ၊ ကာမဒဒေါ စ ဟောန္တော **တေန ပါဏိ မဇဿဝေါ**၊ ဣဋ္ဌဝတ္ထုဝိဿဇ္ဇနကော ဟေတော။

၂၇၆။ **န ကိရ တုံ အဒါ ဒါနန္တိ ကိရာတိ** အနုဿဝနတ္ထေ နိပါတော၊ တုံ ကိရ အတ္တနော သန္တကံ န ပရိစ္စဇိ၊ **သကပါဏိဟိ** သဟတ္ထေဟိ ယဿ ကဿ စ သမဏဿ ဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝါ ကိဉ္စိ ဒါနံ န အဒါသိ။ **ပရဿ ဒါနံ အနုမောဒမာနောတိ** ကေဝလံ ပန ပရေန ကတံ ပရဿ ဒါနံ “အဟော ဒါနံ ပဝတ္ထေသိ”တိ အနုမောဒမာနောယေဝ ဝိဟာသိ။

၂၇၇။ **တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါတိ** တေန တုယံ ပါဏိ ဧဝံ ကာမဒဒေါ၊ အဟော အစ္ဆရိယာ ဝတ ပုညာနံ ဂတိတိ အဓိပ္ပါယော။

၂၇၈။ **ယော သော ဒါနမဒါ ဘန္တေ၊ ပသန္တော သကပါဏိဘိတိ** ဒေဝ-ပုတ္တံ ဂါရဝေနာ အာလပတိ၊ ဘန္တေ ပရေန ကတဿ ဒါနာနုမောဒကဿ တာဝ တုယံ ဤဒိသံ ဖလံ ဧဝရူပေါ အာနုဘာဝေါ၊ ယော ပန သော အသယု-မဟာသေဋ္ဌိ မဟာဒါနံ အဒါသိ၊ ပသန္တစိတ္တော ဟုတွာ သဟတ္ထေဟိ တဒါ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ။ **သော ဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟန္တိ** သော ဣဓ မနုဿတ္တ-ဘာဝံ ပဟာယ။ **ကိန္တိ ကတရံ၊ န သောတိ နူတိ နိပါတမတ္တံ။ ဒိသတံ ဂတောတိ** ဒိသံ ဌာနံ ဂတော၊ ကိဒိသိ တဿ ဂတိ နိပ္ပတ္တိတိ အသယုသေဋ္ဌိနော အဘိသမ္ပရာယံ ပုစ္ဆိ။

၂၇၉။ **အသယုသာဟိနောတိ** အညေဟိ မစ္ဆရိဟိ လောဘာဘိဘူတေဟိ သဟိတုံ ဝဟိတုံ အသက္ကုဏေယျဿ ပရိစ္စာဂါဒိဝိဘာဝဿ သပ္ပရိသုရဿ

သဟနတော အသယုသာဟိနော။ အင်္ဂုရသဿာကံ အင်္ဂတော နိက္ခမနက-
ဇုတိဿ။ ရသောတိ ဟိ ဇုတ်ယာ အဓိဝစနံ။ တဿ ကိရ ယာစကေ အာဂစ္ဆန္တေ
ဒိဿာ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပဿိဒလိ၊ တံ အတ္တနော
ပစ္စက္ခံ ကတွာ ဧဝမာဟ။ ဂတိံ အာဂတိံ ဝါတိ တဿ “ဒသုကံ နာမ ဂတိံ
ဣတော ဂတော”တိ ဂတိံ ဝါ “တတော” ဝါ ပန အသုကသ္မိံ ကာလေ ဣဓာ-
ဂမိဿတိ”တိ အာဂတိံ ဝါ နာဟံ ဇာနာမိ၊ အဝိသယော ဧသ မယံ။ သုတဉ္စ
မေ ဝေဿဝဏဿ သန္တိကေတိ အဝိစ ခေါ ဥပဋ္ဌာနံ ဂတေန ဝေဿဝဏဿ
မဟာရာဇဿ သန္တိကေ သုတမေတံ မယာ။ သက္ကဿ သဟဗျတံ ဂတော
အသပ္ပောတိ အသယုသေဋ္ဌိ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ သဟဗျတံ ဂတော
အဟောသိ၊ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တောတိ အတ္တော။

၂၇၀။ အလမေဝ ကာတုံ ကလျာဏန္တိ ယံကိဉ္စိ ကလျာဏံ ကုသလံ ပုညံ
ကာတုံ ယုတ္တမေဝ ပတိရူပမေဝ။ တတ္ထ ပန ယံ သဗ္ဗသာဓာရဏံ သုကတတရံ၊
တံ ဒဿေတုံ “ဒါနံ ဒါတုံ ယထာရဟ”န္တိ ပုတ္တံ၊ အတ္တနော ဝိဘဝဗလာနရူပံ
ဒါနံ ဒါတုံ အလမေဝ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ပါဏိံ ကာမဒဒံ ဒိဿာ”တိ။
ယတြ ဟိ နာမ ပရကတပုညာနမောဒနပုဗ္ဗကေန ဒါနပတိနိဝေသနမဂ္ဂါ-
စိက္ခဏမတ္တေန အယံ ဟတ္ထော ကာမဒဒေါဒိဋ္ဌော၊ ဣမံ ဒိဿာ။ ကော ပုညံ
န ကရိဿတိတိ မာဒိသော ကော နာမ အတ္တနော ပတိဋ္ဌာနဘူတံ ပုညံ န
ကရိဿတိတိ။

၂၇၁။ ဧဝံ အနိယမဝသေန ပုညကိရိယာယ အာဒရံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
အတ္တနိ တံ နိယမေတွာ ဒဿေန္တော “သော ဟိ နူနာ”တိအာဒိဂါထာ-
ဒွယမာဟ။ တတ္ထ သောတိ သော အဟံ။ ဟိတိ အဝဓာရဏေ နိပါတော၊
နူနာတိ ပရိဝိတက္ကေ။ ဣတော ဂန္တာတိ ဣတော မရဘူမိတော အပဂန္တာ။
အနုပ္ပတွာန ဒွါရကန္တိ ဒွါရဝတိနဂရံ အနုပါပုဏိတွာ။ ပဋ္ဌပယိဿာမိတိ
ပဝတ္တယိဿာမိ။

ဧဝံ အင်္ဂုရေန “ဒါနံ ဒဿာမိ”တိ ပဋိညာယ ကတာယ ယက္ခော တုဋ္ဌ-
မာနသော “မာရိသ တွံ ဝိဿတ္ထော ဒါနံ ဒေဟိ၊ အဟံ ပန တေ သဟာယကိစ္စံ
ကရိဿာမိ၊ ယေန တေ ဒေယျမေဓော န ပရိက္ခယံ ဂမိဿတိ၊ တေန ပကာရေန
ကရိဿာမိ”တိ တံ ဒါနကိရိယာယ သမုတ္တေဇေတွာ “ဗြာဟ္မဏ ဝါဏိဇ တွံ
ကိရ မာဒိသေ ဗလက္ခာရေန နေတုကာမော အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာသိ”တိ

တဿ ဘဏ္ဍမန္တရဓာပေတွာ တံ ယက္ခဝိဘိဝံသကာယ ဘိဝံသာပေန္တော သန္တဇ္ဇေသိ။ အထ နံ အင်္ဂုရော နာနပ္ပကာရံ ယာစိတွာ ပြာဟ္မဏေန ခမာ-
ပေန္တော ပဿာဒေတွာ သဗ္ဗဘဏ္ဍံ ပါကတိကံ ကာရာပေတွာ ရတ္တိယာ
ဥပဂတာယ ယက္ခံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆန္တော တဿ အဝိဒူရေ အညတရံ အတိဝိယ
ဗိဘန္တဒဿနံ ပေတံ ဒိသွာ တေန ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆန္တော—

၂၀၃။ “ကေန တေ အင်္ဂုလီ ကုဏာ^၁၊ မုခန္ဓ ကုဏလိကတံ။
အက္ခိနိ စ ပဿရန္တိ၊ ကိံ ပါပံ ပကတံ တယာ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကုဏာတိ ကုဏိကာ ပဋိကုဏိကာ^၂ အနုဇဘူတာ။
ကုဏလိကတန္တိ မုခဝိကာရေန ဝိကုဏိတံ သံကုဏိတံ^၃။ ပဿရန္တိတိ၊ အသုစိ^၄
ဝိဿန္တန္တိ။

အထဿ ပေတော—

၂၀၄။ “အင်္ဂီရသဿ ဂဟပတိနော၊ သဒ္ဓဿ ဃရမေသိနော။
တဿာဟံ ဒါနဝိဿဂ္ဂေ၊ ဒါနေ အဓိကတော အဟံ။

၂၀၅။ တတ္ထ ယာစနကေ ဒိသွာ၊ အာဂတေ ဘောဇနတ္ထိကေ။
ကေမန္တံ အပက္ကမ္မ၊ အကာသိံ ကုဏလိံ မုခံ^၅။

၂၀၆။ တေန မေ အင်္ဂုလီ ကုဏာ^၁၊ မုခန္ဓ ကုဏလိကတံ^၂။
အက္ခိနိ မေ ပဿရန္တိ၊ တံ ပါပံ ပကတံ မယာ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

၂၀၄။ တတ္ထ “အင်္ဂီရသဿ”တိအာဒိနာ အသယုသေဋ္ဌိံ ကိတ္တေတိ။
ဃရမေသိနောတိ ဃရမာဝသန္တဿ ဂဟဋ္ဌဿ။ ဒါနဝိဿဂ္ဂေတိ ဒါနဂ္ဂေ
ပရိစ္စာဂဋ္ဌာနေ။ ဒါနေ အဓိကတော အဟံန္တိ ဒေယျဓမ္မဿ ပရိစ္စဇနေ ဒါနာဓိ-
ကာရေ အဓိကတော ဌပိတော အဟောသိ။

၂၀၅။ ကေမန္တံ အပက္ကမ္မာတိ ယာစနကေ ဘောဇနတ္ထိကေ အာဂတေ
ဒိသွာ ဒါနဗျာဝဇ္ဇေန ဒါနဂ္ဂတော အနပက္ကမ္မ ယထာဋ္ဌာနေယေဝ ဌတွာ

၁-ကုဏာ(သီ၊ဇ္ဇ)

၂-ကုဏာတိ ကုဏိတာ ပဋိကုဏိတာ (သီ)

၃-ကုဏ္ဍလိကတန္တိ မုခဝိကာရေန ဝိကုဏိတံ သင်္ကံစိတံ (သီ)

၄-ကုဏ္ဍလိမုခံ (သီ၊ဇ္ဇ)

၅-ကုဏ္ဍလိကတံ (သီ)

သဗ္ဗာတပီတိသောမနဿေန ဝိပ္ပသန္တမုခဝဏ္ဏေန သဟတ္ထေန ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊
ပရေဟိ ဝါ ပတိရူပေဟိ ဒါပေတဗ္ဗံ၊ အဟံ ပန တထာ အကတွာ ယာစနကေ
အာဂစ္ဆန္တေ ဒူရတောဝ ဒိသ္မာ အတ္တာနံ အဒဿေန္တော ကေမန္တံ အပက္ကမ္မ
အပက္ကမိတွာ။ **အကာသိံ ကုဏလိံ မုခန္တိ** ဝိကုဏိတံ သင်္ကံစိတံ မုခံ အကာသိံ။

၂၀၆။ **တေနာတိ** ယသ္မာ^၁ တဒါဟံ သာမိနာ ဒါနာဓိကာရေ နိယုတ္တော
သမာနော ဒါနကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ မစ္ဆရိယာပကတော ဒါနဂ္ဂတော အပက္က-
မန္တော ပါဒေဟိ သင်္ကောစံ အာပဇ္ဇိံ၊ သဟတ္ထေဟိ ဒါတဗ္ဗေ တထာ
အကတွာ ဟတ္ထသင်္ကောစံ အာပဇ္ဇိံ၊ ပသန္တမုခေန ဘဝိတဗ္ဗေ မုခသင်္ကောစံ
အာပဇ္ဇိံ၊ ဝိယစက္ခူဟိ ဩလောကေတဗ္ဗေ စက္ခုကာလုသိယံ ဥပ္ပါဒေသိံ၊
တသ္မာ ဟတ္ထင်္ဂလိယော စ ပါဒင်္ဂလိယော စ ကုဏိတာ^၂ ဇာတာ၊ မုခဉ္စ
ကုဏလိကတံ ဝိရူပရူပံ သင်္ကံစိတံ၊ အက္ခိနိ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆာနိ အဿုနိ
ပဋ္ဌရန္တိတိ အတ္ထော။ တေန ဝုတ္တံ—

“တေန မေ အင်္ဂုလီ ကုဏာ၊ မုခဉ္စ ကုဏလိကတံ။
အက္ခိနိ မေ ပဋ္ဌရန္တိ၊ တံ ပါပံ ပကတံ မယာ”တိ။

တံ သုတွာ အင်္ဂုရော ပေတံ ဂရဟန္တော—

၂၀၇။ “ဓမ္မေန တေ ကာပုရိသ၊ မုခဉ္စ ကုဏလိကတံ။
အက္ခိနိ စ ပဋ္ဌရန္တိ၊ ယံ တံ^၃ ပရဿ ဒါနဿ။
အကာသိ ကုဏလိံ မုခ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တုတ္ထံ ဓမ္မေနာတိ ယုတ္တေနော ကာရဏေန။ **တေတိ တဝ။**
ကာပုရိသာတိ လာမကပုရိသ။ **ယန္တိ** ယသ္မာ။ **ပရဿ ဒါနဿာတိ** ပရဿ
ဒါနသ္မိံ။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။

ပုန အင်္ဂုရော တံ ဒါနပတိံ သေဋ္ဌိံ ဂရဟန္တော—

၂၀၈။ “ကထံ ဟိ ဒါနံ ဒဒမာနော၊ ကရေယျ ပရပတ္တိယံ။
အန္တပါနံ ခါဒနိယံ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စာ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—**ဒါနံ** ဒဒန္တော ပုရိသော **ကထံ ဟိ** နာမ တံ
ပရပတ္တိယံ ပရေန ပါပေတဗ္ဗံ သာဓေတဗ္ဗံ^၄ **ကရေယျ**၊ အတ္တပစ္စက္ခမေဝ ကတွာ

၁-တေနာတိ တသ္မာ၊ ယသ္မာ (သိ)

၃-ယံ တံ (သိ)

၂-ကုဏ္ဍာ ဝိကုဏ္ဍိတာ (သိ)

၄-ပရေန ဒါတဗ္ဗံ (က)

သဟတ္ထေနော ဒေယျ၊ သယံ ဝါ တတ္ထ ဗျာဝဇ္ဇော ဘဝေယျ၊ အညယာ
အတ္တနော ဒေယျဓမ္မော အဋ္ဌာနေ ဝိဒ္ဓိသိယေထ၊ ဒက္ခိဏေယျာ စ ဒါနေန^၁
ပရိဟာယေယျန္တိ။

ဧဝံ တံ ဂရဟိတွာ ဣဒါနိ အတ္တနာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိမိံ ဒဿေန္တော—

၂၈၉။ “သော ဟိ နူန ဣတော ဂန္ဓာ၊ အနုပ္ပတွာန ဒွါရကံ။
ဒါနံ ပဋ္ဌပယိဿာမိ၊ ယံ မမဿ သုခါဝဟံ။

၂၉၀။ ဒဿာမ’န္တဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ပပဉ္စ ဥဒပါနဉ္စ၊ ဒုဂ္ဂေ သင်္ကမနာနိ စာ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ၊ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

၂၉၁။ “တတော ဟိ သော နိဝတ္တိတွာ၊ အနုပ္ပတွာန ဒွါရကံ။
ဒါနံ ပဋ္ဌပယိ အင်္ကျရော၊ ယံ’တုမဿ သုခါဝဟံ။

၂၉၂။ အဒါ အန္တဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ပပဉ္စ ဥဒပါနဉ္စ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။

၂၉၃။ ကော ဆာတော ကော စ တသိတော၊ ကော ဝတ္ထံ ပရိဒဟိဿတိ၊
ကဿ သန္တာနိ ယောဂ္ဂါနိ၊ ဣတော ယောဇေန္တု ဝါဟနံ။

၂၉၄။ ကော ဆတ္တိစ္ဆတိ ဂန္ဓဉ္စ၊ ကော မာလံ ကော ဥပံ’ဟနံ။
ဣတိဿ တတ္ထ ဃောသေန္တိ၊ ကပ္ပကာ သုဒမာဂဓာ^၂။
သဒါ သာယဉ္စ ပါတော စ၊ အင်္ကျရဿ နိဝေသနေ”တိ—

စတဿော ဂါထာ အင်္ကျရဿ ပဋိပတ္တိံ ဒဿတုံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ။

၂၉၁။ တတ္ထ တတောတိ မရုကန္တာရတော။ နိဝတ္တိတွာတိ ပဋိနိဝတ္တိတွာ။
အနုပ္ပတွာန ဒွါရကန္တိ ဒွါရဝတီနဂရံ အနုပါပုဏိတွာ။ ဒါနံ ပဋ္ဌပယိ အင်္ကျ-
ရောတိ ယက္ခေန ပရိပူရိတသကလကောဋ္ဌာဂါရော သဗ္ဗပါထေယျကံ မဟာဒါနံ
သော အင်္ကျရော ပဋ္ဌပေသိ။ ယံ’တုမဿ သုခါဝဟန္တိ ယံ အတ္တနော သမ္ပတိ
အာယတိဉ္စ သုခနိဗ္ဗတ္တကံ။

၂၉၃။ ကော ဆာတောတိ ကော ဇိဃန္တိတော၊ သော အာဂန္တာယထာရူစိ ဘုဉ္ဇတူတိ အဓိပ္ပာယော။ ဒေသေ နယော သေသေသုပိ။ တသိ-တောတိ ပိပါသိတော။ ပရိဒဟိဿတိတိ^၁ နိဝါသေဿတိ ပါရပိဿတိ စာတိ အတ္ထော။ သန္တာနီတိ ပရိဿမပ္ပတ္တာနိ။ ယောဂ္ဂါနီတိ ရထဝါဟနာနိ^၂။ ဣတော ယောဇေန္တု၊ ဝါဟနန္တိ ဣတော ယောဂ္ဂသမူဟတော ယထာရူစိတံ ဂဟေတွာ ဝါဟနံ ယောဇေန္တု။

၂၉၄။ ကော ဆတ္တိန္ဒတိ ကော ကိလဉ္ဇဆတ္တာဒိဘေဒံ ဆတ္တံ ဣန္ဒတိ၊ သော ဂဏှာတူတိ အဓိပ္ပာယော။ သေသေသုပိ ဒေသေ နယော။ ဂန္တန္တိ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓာဒိကံ ဂန္တံ။ မာလန္တိ ဂန္တိတာဂန္တိတဘေဒံ^၃ ပုပ္ဖံ။ ဥပါဟနန္တိ ခလ္လဗဒ္ဓါဒိဘေဒံ ဥပါဟနံ။ ဣတိဿူတိ ဧတ္ထ သူတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဣတိ ဧဝံ “ကော ဆာတော ကော တသိတော”တိအာဒိနာတိ အတ္ထော။ ကပ္ပကာတိ နှာပိတကာ။ သူဒါတိ^၄ ဘတ္တကာရကာ။ မာဂဇာတိ ဂန္တိနော။ သဒါတိ သဗ္ဗကာလံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သာယဉ္ဇ ပါတော စ တတ္ထ အင်္ဂုရဿ နိဝေသနေ သောသေန္တိ ဥဋ္ဌေါသေန္တိတိ ယောဇနာ။

ဧဝံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေန္တဿ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ တိတ္ထိဘာဝတော အတ္ထိက-ဇနေဟိ ‘ပဝိဝိတ္တံ ဝိရဉ္ဇံ ဒါနဂ္ဂံ အဟောသိ။ တံ ဒိသ္မာ အင်္ဂုရော ဒါနေ ဥဋ္ဌာရဇ္ဈာသယတာယ အဘုဠမာနသော ဟုတွာ အတ္တနော ဒါနေ နိယုတ္တံ သိန္ဓကံ နာမ’^၄ မာဏဝံ အာမန္တေတွာ—

၂၉၅။ “သုခံ သုပတိ အင်္ဂုရော၊ ဣတိ ဇာနာတိ မံ ဇနော။
ဒုက္ခံ သုပါမိ သိန္ဓက၊ ယံ န ပဿာမိ ယာစကေ။

၂၉၆။ သုခံ သုပတိ အင်္ဂုရော၊ ဣတိ ဇာနာတိ မံ ဇနော။
ဒုက္ခံ သုပါမိ သိန္ဓက၊ အပ္ပကေ သု ဝနိဗ္ဗကေ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ သုခံ သုပတိ အင်္ဂုရော၊ ဣတိ ဇာနာတိ မံ ဇနောတိ “အင်္ဂုရော ရာဇာ ယသဘောဂသမပ္ပိတော ဒါနပတိ အတ္တနော ဘောဂ-သမ္ပတ္တိယာ ဒါနသမ္ပတ္တိယာ စ သုခံ သုပတိ သုခေနေဝ နိဒ္ဒံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ သုခံ ပဋိဗုဇ္ဈတိ”တိ ဧဝံ မံ ဇနော သမ္ဘာဝေတိ။ ဒုက္ခံ သုပါမိ သိန္ဓကာတိ အဟံ ပန သိန္ဓက ဒုက္ခမေဝ သုပါမိ။ ကသ္မာ? ယံ န ပဿာမိ ယာစကေတိ၊ ယသ္မာ မမ

၁-ပရိဝဿတိဟိ ပရိဒဟေဿတိ (သီ၊ဣ)

၃-ဂန္တိကာဒိဘေဒံ (က)

၂-ရထယုဂဝါဟနာနိ (သီ၊ဣ)

၄-သိန္ဓကံ နာမ (က)

အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဒေယျဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကေ ဗဟူ ယာစကေ န ပဿာမိ၊ တသ္မာတိ အတ္ထော။ အပ္ပကေ သု ဝနိဗ္ဗကေတိ ဝနိဗ္ဗကဇနေ အပ္ပကေ ကတိပယေ ဇာတေ ဒုက္ခံ သုပါမိတိ ယောဇနာ။ သူတိ စ နိပါတမတ္ထံ၊ အပ္ပကေ ဝနိဗ္ဗကဇနေ သတိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ သိန္ဓကော တဿ ဥဋ္ဌာရံ ဒါနာမိမုတ္တိံ ပါကဋတရံ ကာတု-
ကာမော—

၂၉၇။ “သက္ကော စေ တေ ဝရံ ဒဇ္ဇော၊ တာဝတိံသာနမိဿရော။
ကိဿ သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ ဝရမာနော ဝရံ ဝရေ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဗ္ဗဿ စ လောကဿ ဣဿရော သက္ကော “ဝရံ ဝရဿု အင်္ဂုရ ယံကိဉ္စ မနသိစ္ဆိတ”န္တိ တုယံ ဝရံ ဒဇ္ဇော ဒဒေယျ စေ၊ ဝရမာနော ပတ္တယမာနော ကိဿ ကိဒိသံ ဝရံ ဝရေယျာသိတိ အတ္ထော။

အထ အင်္ဂုရော အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ယာထာဝတော ပဝေဒေန္တော—

၂၉၈။ “သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇော၊ တာဝတိံသာနမိဿရော။
ကာလုဋ္ဌိတဿ မေ သတော၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။
ဒိဗ္ဗာ ဘက္ခာ ပါတုဘဝေယျ၊ သီလဝန္တော စ ယာစကာ။

၂၉၉။ ဒဒတော မေ န ဒီယေထ၊ ဒတွာ နာနုတပေယျဟံ။
ဒဒံ စိတ္တံ ပဿာဒေယျ၊ ဧတံ သက္ကံ ဝရံ ဝရေ”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

၂၉၈။ တတ္ထ ကာလုဋ္ဌိတဿ မေ သတောတိ ကာလေ ပါတော ဝုဋ္ဌိတဿ အတ္ထိကာနံ ဒက္ခိဏေယျာနံ အပစာယနပါရိစရိယာဒိဝသေန ဥဋ္ဌာနဝီရိယသမ္ပန္နဿ မေ သမာနဿ။ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိတိ သူရိယုဂ္ဂမနဝေလာယံ။ ဒိဗ္ဗာ ဘက္ခာ ပါတုဘဝေယျန္တိ ဒေဝလောကပရိယာပန္နာ အာဟာရာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ သီလဝန္တော စ ယာစကာတိ ယာစကာ စ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ ဘဝေယျ။

၂၉၉။ ဒဒတော မေ န ခိယေထာတိ အာဂတာဂတာနံ ဒါနံ ဒဒတော
 စ မေ ဒေယျဓမ္မော န ခိယေထ၊ န ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆေယျ။ ဒတွာ နာနု-
 တပေယျဟန္တိ တဉ္စ ဒါနံ ဒတွာ ကိဉ္စိဒေဝ အပ္ပသာဒကံ ဒိသ္မာ တေန
 အဟံ ပစ္ဆာ နာနုတပေယျံ။ ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျန္တိ ဒဒမာနော စိတ္တံ
 ပသာဒေယျံ၊ ပသန္တစိတ္တောယေဝ ဟုတွာ ဒဒေယျံ။ ဧတံ သက္ကံ ဝရံ ဝရေတိ
 သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ အာရောဂျသမ္ပဒါ ဒေယျဓမ္မသမ္ပဒါ ဒက္ခိဏေယျသမ္ပဒါ
 ဒေယျဓမ္မဿ အပရိမိတသမ္ပဒါ ဒါယကသမ္ပဒါတိ ဧတံ ပဉ္စဝိမံ ဝရံ ဝရေယျံ။
 ဧတ္ထ စ “ကာလုဠိတဿ မေ သတော”တိ ဧတေန အာရောဂျသမ္ပဒါ၊ “ဒိဗ္ဗာ
 ဘက္ခာ ပါတုဘဝေယျ”န္တိ ဧတေန ဒေယျဓမ္မသမ္ပဒါ၊ “သီလဝန္တော စ
 ယာစကာ”တိ ဧတေန ဒက္ခိဏေယျသမ္ပဒါ၊ “ဒဒတော မေ န ခိယေထာ”တိ
 ဧတေန ဒေယျဓမ္မဿ အပရိမိတသမ္ပဒါ၊ “ဒတွာ နာနုတပေယျဟံ၊ ဒဒံ စိတ္တံ
 ပသာဒေယျ”န္တိ ဧတေဟိ ဒါယကသမ္ပဒါတိ ဣမေ ပဉ္စ အတ္တာ ဝရဘာဝေန
 ဣစ္ဆိတာ၊ တေ စ ခေါ ဒါနမယပုညဿ ယာဝဒေဝ ဥဠာရဘာဝါယာတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ အင်္ဂုရေန အတ္တနော အဇ္ဈာသယေ ပဝေဒိတေ တတ္ထ နိသိန္ဓော
 နိဘိသတ္ထေ ကတပရိစယော သောနကော နာမ ဧကော ပုရိသော တံ
 အတိဒါနတော ဝိစ္ဆိန္တိတုကာမော—

၃၀၀။ “န သဗ္ဗဝိတ္တာနိ ပရေ ပဝေစ္ဆေ၊
 ဒဒေယျ ဒါနဉ္စ ဓနဉ္စ ရက္ခေ။
 တသ္မာ ဟိ ဒါနာ ဓနမေဝ သေယျော၊
 အတိပ္ပဒါနေန ကုလာ န ဟောန္တိ။

၃၀၁။ အဒါနမတိဒါနဉ္စ၊ နပ္ပသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
 တသ္မာ ဟိ ဒါနာ ဓနမေဝ သေယျော၊
 သမေန ဝတ္ထေယျ သ ဖီရဓမ္မော”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ သိန္ဓကော ဧဝံ ပုနပိ ဝိမံသိတုကာမော “န သဗ္ဗ-
 ဝိတ္တာနိ”တိအာဒိမာဟာတိ အပရေ။

၃၀၀။ တတ္ထ သဗ္ဗဝိတ္တာနီတိ၊ သဝိညာဏကအဝိညာဏကပ္ပဘေဒါနိ
 သဗ္ဗာနိ ဝိတ္တုပကရဏာနိ၊ ဓနာနီတိ အတ္ထော။ ပရေတိ ပရမ္ပိ၊ ပရဿာတိ

အတ္ထော။ န ပဝေဇ္ဇေတိ န ဒဒေယျ။ “ဒက္ခိဏေယျာ လဒ္ဓါ”တိ ကတွာ ကိဉ္စိ
 အသေသေတွာ သဗ္ဗသာပတေယျပရိစ္စာဂေါ န ကာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။
 ဒဒေယျ ဒါနဉ္စာတိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဒါနဓမ္မော န ကာတဗ္ဗော၊ အထ ခေါ
 အတ္တနော အာယဉ္စ ဝယဉ္စ ဇာနိတွာ^၁ ဝိဘဝါနုရူပံ ဒါနဉ္စ ဒဒေယျ။ ဓနဉ္စ
 ရက္ခေတိ အလဒ္ဓလာဘလဒ္ဓပရိရက္ခဏရက္ခိတသမ္ပန္နဝသေန^၂ ဓနံ ပရိပါလေယျ။

“ဧကေန ဘောဂေ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ဦဟိ ကမ္မံ ပယောဇယေ။
 စတုတ္ထဉ္စ နိဓာပေယျ၊ အာပဒါသု ဘဝိဿတိ”တိ?—

ဝုတ္တဝိဓိနာ ဝါ ဓနံ ရက္ခေယျ တမ္ဗူလကတ္တာ ဒါနဿ။ တယောပိ မဂ္ဂါ၊
 အညမညဝိသောဓနေန ပဋိသေဝိတဗ္ဗာတိ ဟိ နိတိဝိန္တကာ။ တဿာ
 ဟိတိ ယသ္မာ ဓနဉ္စ ရက္ခန္တော ဒါနဉ္စ ကရောန္တော ဥဘယလောက-
 ဟိဘာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဓနမူလကဉ္စ ဒါနံ၊ တဿာ ဒါနတော ဓန-
 မေဝ သေယျော သုန္ဓရတရောတိ အတိဒါနံ န ကာတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော။
 တေနာဟ “အတိပ္ပဒါနေန ကုလာ န ဟောန္တိ”တိ၊ ဓနဿ ပမာဏံ
 အဇာနိတွာ ဒါနဿ တံ နိဿာယ အတိပ္ပဒါနပသင်္ဂေန ကုလာနိ န ဟောန္တိ
 နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ဥစ္ဆိဇန္တိတိ အတ္ထော။

၃၀၁။ ဣဒါနိ ဝိညနံ ပသံသိတမေဝတ္ထံ^၁ ပတိဋ္ဌပေန္တော “အဒါန-
 မတိဒါနဉ္စာ”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အဒါနမတိဒါနဉ္စာတိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ
 ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခာယပိ တဏှာ၊ လမုဋ္ဌိယာပိ အဒါနံ၊ ပမာဏံ အတိက္ကမိတွာ ပရိစ္စာဂ-
 သင်္ခါဘံ အတိဒါနဉ္စ ပဏ္ဍိတာ ဗုဒ္ဓိမန္တော သပညဇာတိကာ နပ္ပသံသန္တိ န
 ဝဏ္ဏယန္တိ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဒါနေန ဟိ သမ္ပရာယိကတော အတ္ထတော
 ပရိဗာဟိရော ဟောတိ၊ အတိဒါနေန ဒိဋ္ဌဓမ္မိကပဝေဏီ န ပဝတ္တတိ^၆။ သမေန
 ဝတ္ထေယျာတိ အဝိသမေန လောကိယသရိက္ခကေန သမာဟိတေန^၇ မဇ္ဈိမေန
 ဉာယေန ပဝတ္ထေယျ။ သ မိရဓမ္မောတိ ယာ ယထာဝုတ္တာ ဒါနာဒါနပ္ပဝတ္တိ^၈၊
 သော မိရာနံ မိတိသမ္ပန္နာနံ နိတိနယကုသလာနံ ဓမ္မော၊ တေဟိ ဂတမဂ္ဂေါတိ
 ဒီပေတိ။

၁-အာယဉ္စ ဇာနိတွာ (သိ)

၂-ဓနဉ္စ ရက္ခေတိ ဓနံ ရက္ခေယျ၊ အလဒ္ဓမာနဘဏှပရိရက္ခိတပဗန္ဓဝသေန (က)

၃-ဒီ ၃-၁၅၃-ပိဋ္ဌေ။

၄-မတ္တာ (သိ)

၅-ပသံသိတယပိ တမေဝတ္ထံ (က)

၆-ဒိဋ္ဌဓမ္မိကတော (က)

၇-လောကိယပရိက္ခကေန အဂရဟိတေန (သိ၊ ဣ)

၈-ယထာဝုတ္တဒါနသမ္မာပဋိပတ္တံ (က)

တံ သုတွာ အင်္ဂုရော တဿ အဓိပ္ပါယ် ပရိဝတ္တေန္တော—

၃၀၂။ “အဟော ဝတ ရေ^၁ အဟမေဝ ဒဇ္ဇိ၊
သန္တော စ မံ သပ္ပုရိသာ ဘဇေယျံ။
မေဃောဝ နိန္ဒာနိ ပရိပူရယန္တော၊
သန္တပ္ပယေ သဗ္ဗဝနိဗ္ဗကာနံ။

၃၀၃။ ယဿ ယာစနကေ ဒိသွာ၊ မုခဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတိ၊ တံ ဃရံ ဝသတော သုခံ။

၃၀၄။ ယဿ ယာစနကေ ဒိသွာ၊ မုခဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတိ၊ ယော ယညဿ^၂ သမ္ပဒါ။

၃၀၅။ ပုဗ္ဗေဝ ဒါနာ သုမနော၊ ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒယေ။
ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတိ၊ ယော ယညဿ^၂ သမ္ပဒါ”တိ—
စတူဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိမိ^၃ ပကာသေသိ။

၃၀၂။ တတ္ထ အဟော ဝတာတိ သာဓု ဝတ။ ရေတိ^၁ အာလပနံ။ အဟ-
မေဝ ဒဇ္ဇန္တိ အဟံ ဒဇ္ဇမေဝ။ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော—မာဏဝ“ဒါနာ
နေမေဝ သေယျော”တိ ယဒိ အယံ နိတိကုသလာနံ ဝါဒေါတဝ ဟောတု၊
ကာမံ^၄ အဟံ ဒဇ္ဇမေဝ။ သန္တော စ မံ သပ္ပုရိသာ ဘဇေယျန္တိ တသ္မိ^၅ စ
ဒါနေ သန္တော ဥပသန္တကာယဝစီမနောသမာစာရာ သပ္ပုရိသာ သာဓဝေါ
မံ ဘဇေယျံ ဥပဂစ္ဆေယျံ။ မေဃောဝ နိန္ဒာနိ ပရိပူရယန္တောတိ အဟံ^၆
အဘိပ္ပဝဿန္တော မဟာမေဃော ဝိယ နိန္ဒာနိ နိန္ဒဌာနာနိ သဗ္ဗေသံ
ဝနိဗ္ဗကာနံ အဓိပ္ပါယေ ပရိပူရယန္တော အဟော ဝတ တေ^၆ သန္တပ္ပေယျန္တိ။

၃၀၃။ ယဿ ယာစနကေ ဒိသွာတိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဃရမေသိနော
ယာစနကေ ဒိသွာ “ပဌမံတာဝ ဥပဋိတံ ဝတ မေ ပုညက္ခေတ္တ”န္တိ သဒ္ဓါဇာတဿ
မုခဝဏ္ဏော ပသီဒတိ၊ ယထာဝိဘဝံ ပန တေသံ ဒါနံ ဒတွာ အတ္တမနော ဝိတိ-
သောမနဿေဟိ ဂဟိတစိတ္တော ဟောတိ။ တန္တိ^၇ ယဒေတ္ထ ယာစကာနံ

၁-အဟော ဝတရေ (သီ)

၂-ပုညဿံ (သီ၊ဣ)

၃-အရေတ် (သီ)

၄-ဝါဒေါတိ ယေ ဝဒန္တိဝိ ကာမံ (သီ)

၅-အဟဉ္စ (သီ၊ဣ)

၆-တေ ဝတ အဟော (က)

၇-တံ ဟိ (သီ၊က)

ဒဿနံ၊ တေ စ ဒိသွာ စိတ္တဿ ပဿာဒနံ၊ ယထာရဟံ ဒါနံ ဒတွာ စ အတ္တမနတော။

၃၀၄။ သော ယညဿ^၁ သမ္ပဒါတိ သော ယညဿ သမ္ပတ္တိ ပါရိပူရိ၊ နိပ္ပတ္တိတိ အတ္ထော။

၃၀၅။ ပုဗ္ဗေဝ ဒါနာ သုမနော^၂တိ “သမ္ပတ္တိနံ နိဒါနံ^၂ အနုဂါမိကံ နိဓာနံ နိဓေဿာမီ”တံ မုဉ္ဇနစေတနာယ^၃ ပုဗ္ဗေ ဧဝ ဒါနုပကရဏဿ သမ္ပာဒနတော^၄ ပဋ္ဌာယ သုမနော သောမနဿဇာတော ဘဝေယျ။ ဒံ ဖိတ္တံ ပဿာဒယေတိ ဒဒန္တော ဒေယျဓမ္မံ ဒက္ခိဏေယျဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာပေန္တော “အသာရတော ဓနတော သာရာဒါနံ^၅ ကရေမီ”တိ အတ္တနော ဖိတ္တံ ပဿာဒေယျ။ ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတိတိ ဒက္ခိဏေယျာနံ ဒေယျဓမ္မံ ပရိစ္စဇိတွာ “ပဏ္ဍိတပညတ္တံ နာမ မယာ အနုဋ္ဌိတံ၊ အဟော သာရ သုဋ္ဌ။”တိ အတ္တမနော ပမုဒိတမနော ပီတိသောမနဿဇာတော ဟောတိ။ သော ယညဿ သမ္ပဒါတိ ယာ အယံ ပုဗ္ဗစေတနာ မုဉ္ဇစေတနာ အပရစေတနာတိ ဣမာသံ ကမ္မဖလသဒ္ဓါနုဂတာနံ သောမနဿပရိဂ္ဂဟိတာနံ တိဿန္တံ စေတနာနံ ပါရိပူရိ၊ သော ယညဿ သမ္ပဒါ ဒါနဿ သမ္ပတ္တိ၊ န ဣတော အညထာတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

ဧဝံ အင်္ဂုရော အတ္တနော ပဋိပဇ္ဇနဝိမိ^၆ ပကာသေတွာ ဘိယျေခသော မတ္တာယ အဘိဝေဒနာဒါနဇ္ဈာသယော ဒိဝသေ ဒိဝသေ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ။ တေန တဒါ သဗ္ဗရဇ္ဇာနိ ဥန္နင်္ဂလာနိ^၆ ကတွာ မဟာဒါနေ ဒိယျမာနေ ပဋိလဒ္ဓသဗ္ဗပကရဏာ မနဿာ အတ္တနော အတ္တနော^၇ ကမ္မန္တေ ပဟာယ ယထာသုခံ ဝိစရိံသု၊ တေန ရာဇ္ဇနံ ကောဋ္ဌာဂါရာနိ ပရိက္ခယံ အဂမံသု။ တတော ရာဇာနေ အင်္ဂုရဿ ဒူတံ ပါဟေသုံ “ဘောတော ဒါနံ နိဿာယ အမှာကံ အာယဿ ဝိနာသော အဟောသိ၊ ကောဋ္ဌာဂါရာနိ ပရိက္ခယံ ဂတာနိ၊ တတ္ထ ယုတ္တမတ္တံ ဉာတဗ္ဗ”န္တိ။

တံ သုတွာ အင်္ဂုရော ဒက္ခိဏာပထံ ဂန္တော ဒမိဋ္ဌဝိသယေ သမုဒ္ဓဿ အဝိဒူရဋ္ဌာနေ မဟတိယော အနေကဒါနသာလာယော ကာရာပေတွာ မဟာဒါနာနိ ပဝတ္ထေန္တော ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ကာယဿ ဘေဒါ

၁-ယညဿ (သိ၊ ဣ)	၂-သမ္ပတ္တိနိဓာနာ (သိ)
၃-ဒါနစေတနာယ (က)	၄-သမ္ပရဏတော (က)
၅-အသာဒနတော သံဒနံ (က)	၆-သတ္တရဇ္ဇာနိ အနင်္ဂဏာနိ (က)
၇-အတ္တနော (က)	၈-ယုတ္တပတ္ထေ ဒိဝသေ ဒါတဗ္ဗန္တိ (က)

ပရံ မရဏာ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ဒါနဝိဘူတိဉ္စ သဂ္ဂပပတ္တိဉ္စ
ဒဿေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ—

၃၀၆။ “သဠိ ဝါဟသဟဿာနိ၊ အင်္ဂုရဿ နိဝေသနေ။
ဘောဇနံ ဒိယတေ နိစ္စံ၊ ပုညပေက္ခဿ ဇန္တုနော။

၃၀၇။ တိသဟဿာနိ သူဒေါ ဟိ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
အင်္ဂုရံ ဥပဇိဝန္တိ၊ ဒါနေ ယညဿ ဝါဝဋ္ဋာ။

၃၀၈။ သဠိ ပုရိသသဟဿာနိ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
အင်္ဂုရဿ မဟာဒါနေ၊ ကဋ္ဌံ ဖာလေန္တိ မာဏဝါ။

၃၀၉။ သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
အင်္ဂုရဿ မဟာဒါနေ၊ ဝိဓာ ပိဏ္ဍေန္တိ နာရိယော။

၃၁၀။ သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
အင်္ဂုရဿ မဟာဒါနေ၊ ဒဗ္ဗိဂါဟာ ဥပဋ္ဌိတာ။

၃၁၁။ ဗဟံ ဗဟူနံ ပါဒါသိ၊ စိရံ ပါဒါသိ ခတ္တိယော။
သက္ကစ္ဆန္တ သဟတ္တာ စ၊ စိတ္တိကတွာ ပုနပ္ပုနံ။

၃၁၂။ ဗဟူ မာသေ စ ပက္ခေ စ၊ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စ။
မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ၊ အင်္ဂုရော ဒိဃမန္တရံ။

၃၁၃။ ဧဝံ ဒတွာ ယဇိတွာ စ၊ အင်္ဂုရော ဒိဃမန္တရံ။
သော ဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသုပဂေါ အဟူ”တိ—

ဂါထာ အာဟံသု။

၃၀၆။ တတ္ထ သဠိ ဝါဟသဟဿာနိတိ ဝါဟာနံ သဠိသဟဿာနိ ဂန္ဓ-
သာလိတဏှုလာဒိပူရိတဝါဟာနံ သဠိသဟဿာနိ ပုညပေက္ခဿ ဒါနဇျာ-
သယဿ ဒါနာဓိမုတ္တဿ အင်္ဂုရဿ နိဝေသနေ နိစ္စံ ဒိဝေသေ ဒိဝေသေ
ဇန္တုနော သတ္တကာယဿ ဘောဇနံ ဒိယတေတိ ယောဇနာ။

၃၀၇-ဂ။ တိသဟဿာနိ သူဒေါ ဟိတိ တိသဟဿမတ္တာ သူဒေါ ဘတ္တ-
ကာရကာ၊ တေ စ ခေါ ပန ပဓာနဘူတာ အဓိပ္ပေတာ၊ တေသု ဧကမေကဿ

ပန ဝစနကရာ အနေကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “တိသဟဿာနိ သုဒါန”န္တိ စ ပဌန္တိ။ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာတိ နာနာမဏိဝိစိတ္တကုဏ္ဍလဓရာ။ နိဒဿနမတ္တဉ္စေတံ၊ အာမုတ္တကဋကကဋ္ဌိသုတ္တာဒိအာဘရဏာပိ တေ အဟေသုံ။ အင်္ဂုရံ ဥပဇ္ဇိန္တိတိ တံ ဥပနိဿာယ ဇိဝန္တိ၊ တပ္ပုဋ္ဌိဗဒ္ဓဇိဝိကာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဒါနေ ယညဿ ဝါဝဋ္ဋာတိ မဟာယာဂသညိတဿ ယညဿ ဒါနေ ယဇနေ ဝါဝဋ္ဋာ ဥဿုက္ကံ အာပန္နာ။ ကဋ္ဌံ ဖာလေန္တိ မာဏဝါတိ နာနပ္ပကာရာနံ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာဒိအာဟာရဝိသေသာနံ ပစနာယ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ တရုဏမနုဿာ ကဋ္ဌာနိ ဖာလေန္တိ ဝိဒါလေန္တိ။

၃၀၉။ ဝိဇာတိ ဝိဇာတဗ္ဗာနိ ဘောဇနယောဂ္ဂါနိ ကဋ္ဌကဘဏ္ဍာနိ။ ဝိဇ္ဇေန္တိတိ ဝိသနဝသေန ပယောဇေန္တိ။

၃၁၀။ ဒဗ္ဗိဂါဟာတိ ကဋ္ဌန္တုဂါဟိကာ။ ဥပဗ္ဗိတံတိ ပရိဝေသနဋ္ဌာနံ ဥပဂန္ဓာ ဌိတာ ဟောန္တိ။

၃၁၁။ ဗဟုန္တိ မဟန္တံ ပဟူတိကံ။ ဗဟုနန္တိ အနေကေသံ။ ပါဒါသီတိ ပကာရေဟိ အဒါသိ။ စိရန္တိ စိရကာလံ။ ဝိသတိဝဿသဟဿာယုဂ္ဂေသု ဟိ မနုဿေသု သော ဥပ္ပန္နော။ ဗဟုံ ဗဟုနံ စိရကာလံ စ ဒေန္တော ယထာ အဒါသိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သက္ကစ္စန္ဓာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သက္ကစ္စန္တိ သာဒေရံ၊ အနပဝိဒ္ဓံ အနဝညာတံ ကတွာ။ သဟတ္တာတိ သဟတ္ထေန၊ န အာဏာပနမတ္ထေန။ စိတ္တိကတွာတိ ဂါရဝဗဟုမာနယောဂေန စိတ္တေန ကရိတွာပူဇေတွာ။ ပုနပ္ပါနန္တိ ဗဟုသော န ဧကဝါရံ၊ ကတိပယဝါရေ ဝါ အကတွာ အနေကဝါရံ ပါဒါသီတိ ယောဇနာ။

၃၁၂။ ဣဒါနိ တမေဝ ပုနပ္ပုနံ ကရဏံ ဝိဘာဝေတုံ “ဗဟု မာသေ စာ”တိ ဂါထမာဟံသု။ တတ္ထ ဗဟု မာသေတိ စိတ္တမာသာဒိကေ ဗဟု အနေကေ မာသေ။ ပက္ခေတိ ၂ ကဏ္ဍသုက္ကဘေဒေ ဗဟု ပက္ခေ။ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စာတိ ဝသန္တဂိမ္မာဒိကေ ဗဟု ဥတု စ သံဝစ္ဆရာနိ စ၊ သဗ္ဗတ္ထ အစ္စန္တသံယောဂေ ဥပယောဂဝစနံ။ ဒီသမန္တရန္တိ ဒီသကာလမန္တရံ။ ဧတ္ထ စ “စိရံ ပါဒါသီ”တိ စိရကာလံ ဒါနဿ ပဝတ္တိတဘာဝံ ဝတွာ ပုန တဿ နိရန္တရမေဝ ပဝတ္တိတဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဗဟု မာသေ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၃၁၃။ ဧဝံ ဝိညာဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒေဝာ ယဇ်တောစာတိ အတ္တတော ဧကမေဝ၊
 ကေသဉ္စိ ဒက္ခိဏေယျာနံ ဧကစ္စဿ ဒေယျဓမ္မဿ ပရိစ္စဇနဝသေန ဒေဝာ၊ ပုန
 “ဗဟံ ဗဟူနံ ပါဒါသိ”တိ ဝိညာဉ်နယေန အတ္ထိကာနံ သဗ္ဗေသံ ယထာကာမံ ဒေန္တော
 မဟာယာဂဝသေန ယဇ်တော။ သော ဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံ-
 သူပဂေါ အဟူဘိ သော အင်္ဂုရော အာယုပရိယောသာနေ မနုဿတ္တဘာဝံ
 ပဟာယ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန တာဝတိံ သဒေဝနိကာယူပဂေါ အဟောသိ။

ဧဝံ တသ္မိံ တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တေ အမှာကံ
 ဘဂဝတော ကာလေ ဣန္ဒကော နာမ မာဏဂေါ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓတ္ထေ-
 ရဿ ပိဏ္ဍာယ စရန္တဿ ပသန္ဓမာနသော ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခံ ဒါပေသိ။ သော
 အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ခေတ္တဂတဿ ပုညဿ အာနုဘာဝေန
 တာဝတိံသေသု မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော
 ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပါဒိဟိ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အင်္ဂုရံ ဒေဝပုတ္တံ အဘိဘဝိတွာ ဝိရောစတိ။
 တေန ဝုတ္တံ—

၃၁၄။ “ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခံ ဒေဝာန၊ အနုရုဒ္ဓဿ ဣန္ဒကော။
 သော ဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသုပဂေါ အဟူ။

၃၁၅။ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အင်္ဂုရံ၊ ဣန္ဒကော အတိရောစတိ။
 ရူပေ သဒ္ဓေ ရသေ ဂန္ဓေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ မနောရမေ။

၃၁၆။ အာယုနာ ယသသာ စေဝ၊ ဝဏ္ဏေန စ သုခေန စ။
 အာမိပစ္စေန အင်္ဂုရံ၊ ဣန္ဒကော အတိရောစတိ”တိ။

၃၁၄-၅။ တတ္ထ ရူပေတိ ရူပဟေတု၊ အတ္တနော ရူပသမ္ပတ္တိနိမိတ္တန္တိ
 အတ္တော။ သဒ္ဓေဘိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အာယုနာတိ ဇီဝိတေန။ နန စ
 ဒေဝါနံ ဇီဝိတံ ပရိစ္စိန္တုပမာဏံ ဝုတ္တံ။ သစ္စံ ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ယေဘုယျဝသေန။
 တထာ ဟိ ဧကစ္စာနံ ဒေဝါနံ ပယောဂဝိပတ္တိအာဒိနာ အန္တရာမရဏံ ဟောတိ-
 ယေဝ။ ဣန္ဒကော ပန တိဿော ဝဿကောဋီယော သဋ္ဌိ စ ဝဿသဟဿာနိ
 ပရိပူရေတိယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ “အာယုနာ အတိရောစတိ”တိ။ ယသသာတိ
 မဟတိယာ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိယာ။ ဝဏ္ဏေနာတိ သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာ။ ဝဏ္ဏဓာတု-
 သမ္ပဒါ ပန “ရူပေ”တိ ဣမိနာ ဝုတ္တာယေဝ။ အာမိပစ္စေနာတိ ဣဿရိယေန။

ဧဝံ အင်္ဂုရေ စ ဣန္ဒကေ စ တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ
 အနုဘဝန္တေသု အမှာကံ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗောဓိတော သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ

အာသာဠိဥဏ္ဍမာယံ သာဝတ္ထိနဂရဒ္ဓါရေ ကဏ္ဍမ္ပရက္ခမူလေ^၁ ယမကပါဠိဟာရိယံ
ကတွာ အနုက္ကမေန တိပဒဝိက္ကမေန တာဝတိံသဘဝနံ ဂန္ဓာ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ
ပဏ္ဍုကမ္ပလသီလာယံ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတေ ဗာလသူရိယော ဝိယ ဝိရောစမာနော
ဒသဟိ လောကဓာတူဟိ သန္ဓိပတိတာယ ဒေဝဗြဟ္မပရိသာယ ဇုတိံ အတ္တနော
သရီရပ္ပဘာယ အဘိဘဝန္တော အဘိဓမ္မံ ဒေသေတုံ နိသိန္ဓော အဝိဒူရေ နိသိန္ဓံ
ဣန္ဒကံ၊ ဒွါဒသယောဇနန္တရေ နိသိန္ဓံ အင်္ဂုရဉ္စ ဒိသွာ ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိ-
ဝိဘာဝနတ္ထံ—

“မဟာဒါနံ တယာ ဒိန္နံ၊ အင်္ဂုရ ဒီဃမန္တရံ။
အတိဒူရေ နိသိန္ဓောသိ၊ အာဂစ္ဆ မမ သန္တိကေ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တံ သုတွာ အင်္ဂုရော “ဘဂဝါ မယာ စိရကာလံ ဗဟုံ ဒေယျဓမ္မံ
ပရိစ္စဇိတွာ ပဝတ္တိတမ္ပိ မဟာဒါနံ ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိဝိရဟေန အခေတ္တေ
ဝုတ္တဗီဇံ ဝိယ န ဥဠာရဖလံ အဟောသိ၊ ဣန္ဒကဿ ပန ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခာဒါနမ္ပိ
ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိယာ သုခေတ္တေ ဝုတ္တဗီဇံ ဝိယ အတိဝိယ ဥဠာရဖလံ
ဇာတ”န္တိ အာဟ။ တမတ္ထံ ဒေသေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ—

၃၁၇။ “တာဝတိံသေ ယဒါ ဗုဒ္ဓေါ၊ သီလာယံ ပဏ္ဍုကမ္ပလေ။
ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမ္ပိ၊ ဝိဟာသိ ပုရိသုတ္တမော။

၃၁၈။ ဒသသု လောကဓာတူသု၊ သန္ဓိပတိတွာန ဒေဝတာံ။
ပယိရူပါသန္တိ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဝသန္တိ နဂမုဒ္ဒနိ။

၃၁၉။ န ကောစိ ဒေဝေါ ဝဏ္ဏေန၊ သမ္ပုဒ္ဓံ အတိရောစတိ။
သဗ္ဗေ ဒေဝေ အတိက္ကမ္ပိ၊ သမ္ပုဒ္ဓေါ ဝိရောစတိ။

၃၂၀။ ယောဇနာနိ ဒသ ဒွေ စ၊ အင်္ဂုရေယံ တဒါ အဟု။
အဝိဒူရေဝ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣန္ဒကော အတိရောစတိ။

၃၂၁။ ဩလောကေတွာန သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အင်္ဂုရဉ္စာပိ ဣန္ဒကံ။
ဒက္ခိဏေယျံ သမ္ဘာဝေန္တော၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။

၃၂၂။ မဟာဒါနံ တယာ ဒိန္နံ၊ အင်္ဂုရ ဒီဃမန္တရံ။
အတိဒူရေ နိသိန္ဓောသိ၊ အာဂစ္ဆ မမ သန္တိကေ။

၃၂၃။ စောဒိတော ဘာဝိတတ္ထေန၊ အင်္ဂုရော ဣဒမဗြိဝိ။
ကိံ မယံ တေန ဒါနေန၊ ဒက္ခိဏေယျေန သုညတံ။

၃၂၄။ အယံ သော ဣန္ဒကော ယက္ခော၊ ဒဇ္ဇော ဒါနံ ပရိတ္တကံ။
အတိရောစတိ အမှေဟိ၊ စန္ဒော တာရဂဏေ ယထာ။

၃၂၅။ ဥဇ္ဇင်္ဂလေ ယထာ ခေတ္တေ၊ ဗီဇံ ဗဟုမ္ပိ ရောပိတံ။
န ဝိပုလံ ဖလံ ဟောတိ၊ နပိ တောသေတိ ကဿကံ။

၃၂၆။ တထေဝ ဒါနံ ဗဟုကံ၊ ဒုဿီလေသု ပတိဋ္ဌိတံ။
န ဝိပုလံ ဖလံ ဟောတိ၊ နပိ တောသေတိ ဒါယကံ။

၃၂၇။ ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ၊ ဗီဇံ အပ္ပမ္ပိ ရောပိတံ။
သမ္မာ ဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ တောသေတိ ကဿကံ။

၃၂၈။ တထေဝ သီလဝန္တေသု၊ ဂုဏဝန္တေသု တာဒိသု။
အပ္ပကမ္ပိ ကတံ ကာရံ၊ ပုညံ ဟောတိ မဟပ္ပလ”န္တိ—

ဂါထာယော အဝေါစုံ။

၃၁၇။ တတ္ထ တာဝတိံသေတိ တာဝတိံသဘဝနေ။ သိလာယံ ပဏ္ဍု-
ကမ္မလေတိ ပဏ္ဍုကမ္မလနာမကေ သိလာသနေ ပုရိသုတ္တမော ဗုဒ္ဓေါ ယဒါ
ဝိဟာသီတိ ယောဇနာ။

၃၁၈။ ဒသသု လောကဓာတူသု၊ သန္နိပတိတွာန ဒေဝတာတိ ဇာတိ-
ခေတ္တသညိတေသု ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု ကာမာဝစရဒေဝတာ
ဗြဟ္မဒေဝတာ စ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပယိရူပါသနာယ ဓမ္မဿဝနတ္ထဉ္စ
ဧကေတော သန္နိပတိတွာ။ တေနာဟ “ပယိရူပါသန္တိ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဝသန္တိ
နဂမုဒ္ဓနီ”တိ၊ သိနေရမုဒ္ဓနီတိ အတ္ထော။

၃၂၀။ ယောဇနာနိ ဒသ ဒွေ စ၊ အင်္ဂုရေယံ တဒါ အဟူတိ အယံ
ယထာဂုတ္တစရိတော အင်္ဂုရော တဒါ သတ္ထု၊ သမ္ပုခကာလေ ဒသ ဒွေ ယော-
ဇနာနိ အန္တရံ ကတွာ အဟု၊ သတ္ထု နိသိန္နဌာနတော ဒွါဒသယောဇနန္တရေ
ဌာနေ နိသိန္နော အဟောသီတိ အတ္ထော။

၃၂၃။ စောဒိတော ဘာဝိတတ္ထေနာတိ ပါရမိပရိဘာဝိတာယ အရိယ-
မဂ္ဂဘာဝနာယ ဘာဝိတတ္ထေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စောဒိတော။ ကိံ မယံ တေနာတိ-
အာဒိကာ သတ္ထု ပဋိဝစနဝသေန အင်္ဂုရေန ဝုတ္တဂါထာ။ ဒက္ခိဏေယျေန
သုညတန္တိ ယံ ဒက္ခိဏေယျေန သုညတံ ရိတ္တကံ ဝိရဟိတံ တဒါ မမ ဒါနံ၊
တသ္မာ “ကိံ မယံ တေနာ”တိ အတ္တနော ဒါနပုညံ ဟိဋ္ဌေန္တော ဝဒတိ။

၃၂၄။ ယက္ခောတိ ဒေဝပုတ္တော။ ဒဇ္ဇာတိ ဒတွာ။ အတိရောစတိ အမှေ-
ဟိတိ အတ္တနာ မာဒိသေဟိ အတိဝိယ ဝိရောစတိ။ ဟိတိ ဝါ နိပါတမတ္တံ၊
အမှေ အတိက္ကမိတွာ အဘိဘဝိတွာ ဝိရောစတိတိ အတ္တော။ ယထာ ကိန္တိ
အာဟ “စန္ဒော တာရဂဏေ ယထာ”တိ။

၃၂၅-၆။ ဥဇ္ဇင်္ဂလေတိ အတိဝိယ ထဒ္ဓဘူမိဘာဝေ။ “ဦးသရေ”တိ ကေစိ
ဝဒန္တိ။ ရောပိတန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဝပိတွာ ဝါ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ဝါ ပုန ရောပိတံ။ နပိ
တောသေတိတိ န နန္ဒယတိ၊ အပ္ပလတောယ ဝါ တုဋ္ဌိံ န ဇနေတိ။ တထေဝါတိ
ယထာ ဥဇ္ဇင်္ဂလေ ခေတ္တေ ဗဟုမ္ပိ ဗီဇံ ရောပိတံ ဝိပုလဖလံ ဥဋ္ဌာရဖလံ န
ဟောတိ၊ တတော ဧဝ ကဿကံ န တောသေတိ၊ တထာ ဒုဿီလေသု
သီလဝိရဟိတေသု ဗဟုကမ္ပိ ဒါနံ ပတိဋ္ဌာပိတံ ဝိပုလဖလံ မဟပ္ပလံ န ဟောတိ
တတော ဧဝ ဒါယကံ န တောသေတိတိ အတ္တော။

၃၂၇-ဂ။ ယထာပိ ဘဒ္ဒကေတိ ဂါထာဒွယဿ ဝုတ္တပိပရိယာယေန
အတ္ထယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ သမ္မာ ဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေတိ ဝုဋ္ဌိဓာရံ
သမ္ပဒေဝ ပဝတ္တေန္တေ၊ အန္တရမာသံ အနုဒဿဟံ အနုပဉ္ဇာဟံ ဒေဝေ ဝဿန္တေတိ
အတ္တော။ ဂုဏဝန္တေသုတိ ဈာနာဒိဂုဏယုတ္တေသု။ တာဒိသုတိ ဣဋ္ဌာဒိသု
တာဒိလက္ခဏပ္ပတ္တေသု။ ကာရန္တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ ဥပကာရေတိ
အတ္တော။ ကိဒိသော ဥပကာရေတိ အာဟ “ပုည”န္တိ။

၃၂၉။ “ဝိစေယျ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ။
ဝိစေယျ ဒါနံ ဒတွာန၊ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ ဒါယကာ။

၃၃၀။ ဝိစေယျ ဒါနံ သုဂတပ္ပသဋ္ဌံ၊
ယေ ဒက္ခိဏေယျာ ဣဓ ဇီဝလောကေ။
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ၊
ဗီဇာနိ ဝုတ္တာနိ ယထာ သုခေတ္တေ”တိ—

အယံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ ဂါထာ။

၃၂၉။ တတ္ထ ဝိစေယျာတိ ဝိစိနိတွာ၊ ပုညက္ခေတ္တံ ပညာယ ဥပပရိက္ခိတွာ။
သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

တယိဒံ အင်္ဂုရပေတဝတ္ထု သတ္တာရာ^၁ တာဝတိံသဘဝနေ ဒသသဟဿ-
စက္ကဝါဠဒေဝတာနံ ပုရတော ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိဝိဘာဝနတ္ထံ “မဟာဒါနံ
'တယာ ဒိန္န'န္တိအာဒိနာ အတ္တနာ သမုဋ္ဌာပိတံ၊ တတ္ထ တယော မာသေ
အဘိဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဟာပဝါရဏာယ ဒေဝဂဏပရိပူတော ဒေဝဒေဝေါ
ဒေဝလောကတော သင်္ကဿနဂရံ ဩတရိတွာ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိ^၂ ပတွာ
ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော စတုပရိသမဇ္ဈေ ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိဝိဘာဝနတ္ထမေဝ
“ယဿ အတ္တာယ ဂစ္ဆာမာ”တိအာဒိနာ ဝိတ္တာရတော ဒေသေတွာ စတုသစ္စ-
ကထာယ ဒေသနာယ ကူဠံ ဂဏိ၊ ဒေသနာဝသာနေ တေသံ အနေက-
ကောဋိပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

အင်္ဂုရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥတ္တရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဒိဝါဒိဟာရဂတံ ဘိက္ခုန္တိ ဣဒံ ဥတ္တရမာတုပေတိဝတ္ထု။ တတြာယံ
အတ္ထဝိဘာဝနာ—သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိယာ ပဝတ္တိတာယ
အာယသ္မာ မဟာကစ္စာယနော ဒွါဒသဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိ^၃ ကောသမ္ဘိယာ
အဝိဒူရေ အညတရသ္မိ^၄ အရညာယတနေ ဝိဟာသိ။ တေန စ သမယေန
ရညော ဥဒေနဿ အညတရော အမစ္စော ကာလမကာသိ၊ တေန စ ပုဗ္ဗေ
နဂရေ ကမ္မန္တာ အဓိဋ္ဌိတာ အဟေသုံ။ အထ ရာဇာ တဿ ပုတ္တံ ဥတ္တရံ နာမ
မာဏဝံ ပက္ခောသာပေတွာ “တံ စပါ ဝိတရာ အဓိဋ္ဌိတေ ကမ္မန္တေ သမနုသာ-
သာ”တိ တေန ဌိတဋ္ဌာနေ^၅ ဌပေသိ။

သော စ သာဓူတိ သမ္ပုဋိန္တိတွာ ဧကဒိဝသံ နဂရပဋိသင်္ခရဏိယာနံ ဒါရူနံ
အတ္တာယ ဝဇုကိယော ဂဟေတွာ အရညံ ဂတော တတ္ထ အာယသ္မတော
မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဥပဂန္တာ ထေရံ တတ္ထ ပံသုကူလစီဝရ-
ဓရံ^၆ ဝိဝိတ္တံ နိသိန္တိ ဒိသ္မာ ဣရိယာပထေယေဝ ပသိဒိတွာ ကတပဋိ-
သန္တာရော ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ထေရော တဿ ဓမ္မံ ကထေသိ၊ သော

၁-သတ္တာ (ဣ)	၂-တဝ (က)
၃-တံ သေနာပတိဋ္ဌာနေ (က)	၄-ပံသုကူလစီဝရံ ပါရုပိတွာ (က)

ဓမ္မံ သုတွာ ရတနံတ္ထယေ သဗ္ဗာတပ္ပဿာဒေါ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ ထေရံ နိမန္တေသိ “အဓိဝါသေထ မေ ဘန္တေ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုဟိ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ထေရော တုဏှိဘာဝေန၊ သော တတော နိက္ခမိတွာ နဂရံ ဂန္တော အညေသံ ဥပါသကာနံ အာစိက္ခိ “ထေရော မယာ သွာတနာယ နိမန္တိတော၊ တုမေဟိပိ မမ ဒါနဂ္ဂံ အာဂန္တဗ္ဗ”န္တိ။

သော ဒုတိယဒိဝသေ ကာလသေဝံ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ကာလံ အာရောစာပေတွာ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုဟိ အာဂန္တန္တဿ ထေရဿ ပစ္စုပ္ပန် ကတွာ ဝဋ္ဌိတွာ ပုရက္ခတွာ ဂေဟံ ပဝေသေသိ။ အထ မဟာရဟကပ္ပိယပစ္စတ္တရဏအတ္ထတေသု အာသနေသု ထေရေ စ ဘိက္ခုသု စ နိသိန္တေသု ဂန္ဓပုပ္ဖရူပေဟိ^၁ ပူဇံ ကတွာ ပဏီတေန အန္ဓပါနေန တေ သန္တ- ပေတွာ သဗ္ဗာတပ္ပဿာဒေါ ကတဉ္စလီ အနုမောဒနံ သုဏှိတွာ ကတဘတ္တာနု- မောဒနေ ထေရေ ဂစ္ဆန္တေ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အနုဂစ္ဆန္တော နဂရတော နိက္ခမိတွာ ပဋိနိဝတ္တန္တော “ဘန္တေ တုမေဟိ နိစ္စံ မမ ဂေဟံ ပဝိသိတဗ္ဗ”န္တိ ယာစိတွာ ထေရဿ အဓိဝါသနံ ဥတွာ နိဝတ္တိ။ ဧဝံ သော ထေရံ ဥပဋ္ဌဟန္တော တဿ ဩဝါဒေ ပတိဋ္ဌာယ သောတာပတ္တိဖလံ ပါပုဏှိ၊ ဝိဟာရဉ္စ ကာရေသိ၊ သဗ္ဗေ စ အတ္တနော ဉ္ဈတကေ သာသနေ အဘိပ္ပသန္တေ အကာသိ။•

မာတာ ပနဿ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ ဟုတွာ ဧဝံ ပရိဘာသိ “ယံ တံ မမ အနိစ္စန္တိယာ ဧဝံ သမဏာနံ အန္ဓပါနံ ဒေသိ၊ တံ တေ ပရလောကေ လောဟိတံ သမ္ပဇ္ဇတူ”တိ။ ဧကံ ပန မောရပိဉ္စကလာပံ ဝိဟာရမဟဒိဝသေ ဒိယျမာနံ အနုဇာနိ။ သာ ကာလံ ကတွာ ပေတယောနီယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ မောရပိဉ္စ- ကလာပဒါနာနုမောဒနေန ပနဿာ ကေသာ နီလာ သိနိဒ္ဓါ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ သုခုမာ ဒိဃာ စ အဟေသုံ။ သာ ယဒါ ဂင်္ဂါနဒိံ “ပါနီယံ ဝိဝိဿာမိ”တိ ဩတရတိ၊ တဒါ နဒီ လောဟိတပူရာ^၂ ဟောတိ။ သာ ပဉ္စပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ ခုပ္ပပါသာဘိဘူတာ ဝိစရိတွာ ဧကဒိဝသံ ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရံ ဂင်္ဂါယ တီရေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္တံ ဒိသွာ အတ္တာနံ အတ္တနော ကေသေဟိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဥပသင်္ကမိတွာ ပါနီယံ ယာစိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

၃၃၁။ “ဒိဝါဝိဟာရဂတံ ဘိက္ခု၊ ဂင်္ဂါတီရေ နိသိန္တကံ။
တံ ပေတိ ဥပသင်္ကမ္မ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ ဘိရုဒဿနာ။

၃၃၂။ ကေသာ စဿာ အတိဒိဿာ^၁၊ ယာဝဘူမာ'ဝလမ္ဗရေ။
ကေသေဟိ သာ ပဋိစ္ဆန္တာ၊ သမဏံ တေဒဗြဟ္မိ^၂တိ—

ဣမာ ဒွေ ဂါထာ သင်္ဂီတိကာရကေဟိ ဣမ အာဒိတော ဌပိတာ။

တတ္ထ ဘိရုဒဿနာတိ ဘယာနကဒဿနာ။ “ရုဒ္ဒဒဿနာ”တိ^၂ ဝါ
ပါဌော၊ ဗိဘစ္ဆဘာရိယဒဿနာတိ^၃ အတ္ထော။ ယာဝဘူမာ'ဝလမ္ဗရေဟိ ယာဝ
ဘူမိ၊ တာဝ ဩလမ္ဗန္တိ။ ပုဗ္ဗေ “ဘိက္ခု”န္တိ စ ပစ္ဆာ “သမဏ”န္တိ စ ကင်္ခါရေဝ-
တတ္ထေရမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

သာ ပန ပေတိ ထေရံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ပါနိယံ ယာစန္တိ—

၃၃၃။ “ပဉ္စပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ၊ ယတော ကာလကတာ အဟံ။
နာဘိဇာနာမိ ဘုတ္တံ ဝါ၊ ဝီတံ ဝါ ပန ပါနိယံ။
ဒေဟိ တွံ^၄ ပါနိယံ ဘန္တေ၊ တသိတာ ပါနိယာယ မေ”တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။

၃၃၃။ တတ္ထ နာဘိဇာနာမိ ဘုတ္တံ ဝါတိ ဧဝံ ဒိဃမန္တရေ ကာလေ
ဘောဇနံ ဘုတ္တံ ဝါ ပါနိယံ ဝီတံ ဝါ နာဘိဇာနာမိ၊ န ဘုတ္တံ န ဝီတန္တိ
အတ္ထော။ တသိတာတိ ဝိပါသိတာ။ ပါနိယာယာတိ ပါနိယတ္ထာယ
အာဟိဏ္ဍန္တိယာ မေ ပါနိယံ ဒေဟိ ဘန္တေဟိ ယောဇနာ။

ဣတော ပရံ—

၃၃၄။ “အယံ ခီတောဒိကာ ဂင်္ဂါ၊ ဟိမဝန္တာတော^၅ သန္တတိ။
ဝိဝ ဧတ္ထော ဂဟေတွာန၊ ကိံ^၆ မံ ယာစသိ ပါနိယံ။

၃၃၅။ သစာဟံ ဘန္တေ ဂင်္ဂါယ၊ သယံ ဂဏှာမိ ပါနိယံ။
လောဟိတံ မေ ပရိဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ယာစာမိ ပါနိယံ။

၃၃၆။ ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ကဋ် ကတံ။
ကိဿကမ္ပဝိပါကေန၊ ဂင်္ဂါတေ ဟောတိ လောဟိတံ။

၃၃၇။ ပုတ္တော မေ ဥတ္တရော နာမ^၆၊ သဒ္ဓေါ အာသိ ဥပါသကော။
သော စ မယံ အကာမာယ၊ သမဏာနံ ပဝေစ္ဆတိ။

၁-အဟူဒိဿာ (က)

၂-ရုဒ္ဒဒဿနာတိ (က)

၃-ဝိဂစ္ဆတာယ ဘာရိယဒဿနာတိ (က)

၄-ဒေဟိ မေ (က)

၅-ဟိမဝန္တာဝ (က)

၆-ပုတ္တော မေ ဘန္တေ ဥတ္တရော (က)

၃၃၈။ စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
တမဟံ ပရိဘာသမိ၊ မစ္ဆေရေန ဥပဒ္ဓါတာ။

၃၃၉။ ‘ယံ တွံ မယှံ အကာမာယ၊ သမဏာနံ ပဝေစ္ဆသိ။
စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။

၃၄၀။ ဧတံ တေ ပရလောကသ္မိံ၊ လောဟိတံ ဟောတု ဥတ္တရ’။
တဿကမ္မဝိပါကေန၊ ဂင်္ဂါ မေ ဟောတိ လောဟိတ”န္တိ—

ဣမာ ထေရဿ စ ပေတိယာ စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ။

၃၃၄။ တတ္ထ ဟိမဝန္တတောတိ မဟတော ဟိမဿ အတ္ထိတာယ
“ဟိမဝါ”တိ လဒ္ဓနာမတော ပဗ္ဗတရာဇတော။ သန္တတိတိ ပဝတ္တတိ။ ဧတ္တောတိ
ဣတော မဟာဂင်္ဂါတော။ ကိန္တိ ကဿာ မံ ယာစသိ ပါနီယံ၊ ဂင်္ဂါနဒီ
ဩတရိတွာ ယထာရူပိ ပိဝါတိ ဒဿေတိ။

၃၃၅။ လောဟိတံ မေ ပရိဝတ္တတိတိ ဥဒကံ သန္ဓမာနံ မယှံ ပါပကမ္မ-
ဖလေန လောဟိတံ ဟုတွာ ပရိဝတ္တတိ ပရိဏမတိ၊ တာယ ဂဟိတမတ္တံ ဥဒကံ
လောဟိတံ ဇာယတိ။

၃၃၇-၄၀။ မယှံ အကာမာယာတိ မမ အနိစ္ဆန္တိယာ။ ပဝေစ္ဆတိတိ ဒေတိ။
ပစ္စယန္တိ ဂိလာနပစ္စယံ။ တေန္တိ ယံ ဧတံ စိဝရာဒိကံ ပစ္စယဇာတံ သမဏာနံ
ပဝေစ္ဆသိ” ဒေသိ၊ ဧတံ တေ ပရလောကသ္မိံ လောဟိတံ ဟောတု ဥတ္တရတိ
အဘိသပနဝသေန ကတံ ပါပကမ္မံ၊ တဿ ဝိပါကေနာတိ ယောဇနာ။

အထာယသ္မာ ရေဝတော တံ ပေတိံ ဥဒ္ဓိဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ပါနီယံ
အဒါသိ၊ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဘတ္တံ ဂဟေတွာ ဘိက္ခုနမဒါသိ၊ သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိ-
တော ပံသုကူလံ ဂဟေတွာ ခေဝိတွာ ဘိသိဉ္စ စိမိလိကဉ္စ ကတွာ ဘိက္ခုနံ
အဒါသိ၊ တေန စဿံ ပေတိယာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော အဟေသုံ။ သာ ထေရဿ
သန္တိကံ ဂန္ဓာ အတ္တနာ လဒ္ဓဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ထေရဿ ဒဿေသိ။ ထေရော တံ
ပဝတ္တိံ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ စတုန္တံ ပရိသာနံ ပကာသေတွာ

ဓမ္မကထံ ကထေသိ၊ တေန မဟာဇနော သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဝိဂတမလမစ္ဆေ-
ရော ဟုတွာ ဒါနသီလာဒိကုသလဓမ္မာဘိရတော အဟောသီတိ။ ဣဒံ ပန
ပေတဝတ္ထု ဒုတိယသင်္ဂီတိယံ သင်္ဂဟံ အာရဠန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဥတ္တရမာတုပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အဟံ ပုရေ ပဗ္ဗဇိတဿ ဘိက္ခုနောတိ ဣဒံ သုတ္တပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဂါမကေ အမှာကံ သတ္တရိ
အနုပ္ပန္နယေဝ သတ္တန္တံ ဝဿသတာနံ ဥပရိ အညတရော ဒါရကော ဧကံ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဥပဋ္ဌဟိ။ တဿ မာတာ တသ္မိံ ဝယပ္ပတ္တေ တဿတ္ထာယ
သမာနကုလတော အညတရံ ကုလဓိတရံ အာနေသိ။ ဝိဝါဟဒိဝသေယေဝ
စ သော ကုမာရော သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ နှာယိတုံ ဂတော အဟိနာ ဒဋ္ဌော
ကာလမကာသိ၊ “ယက္ခဂါဟေနာ”တိပိ ဝဒန္တိ။ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဥပဋ္ဌာ-
နေန ဗဟုံ ကုသလကမ္မံ ကတွာ ဌိတောပိ တဿာ ဒါရိကာယ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ
ဝိမာနပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ မဟိဒ္ဓိကော ပန အဟောသိ မဟာနုဘာဝေါ။

အထ သော ဓံ ဒါရိကံ အတ္တနော ဝိမာနံ နေတုကာမော “ကေန န
ခေါ ဥပါယေန သော ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္မံ ကတွာ မယာ သဒ္ဓိံ ဣဓ အဘိရ-
မေယျာ”တိ တဿာ ဒိဗ္ဗဘောဂသမ္ပတ္တိယာ အနုဘဝနဟေတုံ ဝိမံသန္တော
ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ စိဝရကမ္မံ ကရောန္တံ ဒိသ္မာ မနုဿရူပေန ဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ “ကိံ
ဘန္တေ သုတ္တကေန အတ္ထောအတ္ထိ”တိ အာဟ။ စိဝရကမ္မံ ကရောမိ ဥပါသကာတိ။
“တေန ဟိ ဘန္တေ အသုကသ္မိံ ဌာနေ သုတ္တဘိက္ခံ စရထာ”တိ တဿာ
ဒါရိကာယ ဂေဟံ ဒဿေသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တတ္ထ ဂန္တာ ဃရဒ္ဓါရေ အဋ္ဌာသိ။
အထ သာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ တတ္ထ ဌိတံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသာ “သုတ္တကေန မေ
အယျော အတ္ထိကော”တိ ဥတွာ ဧကံ သုတ္တဂုဠံ အဒါသိ။ အထ သော
အမနုဿော မနုဿရူပေန တဿာ ဒါရိကာယ ဃရံ ဂန္တာ တဿာ မာတရံ
ယာစိတွာ တာယ သဒ္ဓိံ ကတိပါဟံ ဝသိတွာ တဿာ မာတုယာ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ
တသ္မိံ ဂေဟေ သဗ္ဗဘာဇနာနိ ဟိရညသုဝဏ္ဏဿ ပူရေတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဥပရိ နာမံ
လိဒိ “ဣဒံ ဒေဝဒတ္တိယံ ခနံ ၂ န ကေနစိ ဂဟေတံဗ္ဗ”န္တိ၊ တဉ္စ ဒါရိကံ ဂဟေတွာ

အတ္တနော ဝိမာနံ အဂမာသိ။ တဿာ မာတာ ပဟူတံ ခနံ လဘိတွာ
 အတ္တနော ဉ္ဇတကာနံ ကပဏဒ္ဓိကာဒိနဉ္စ ဒတွာ အတ္တနာ စ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ
 ကာလံ ကရောန္တိ “မမ ဓိဘာ အာဂစ္ဆတိ စေ၊ ဣဒံ ခနံ ဒဿေသာ”တိ
 ဉ္ဇတကာနံ ကထေတွာ ကာလမကာသိ။

တတော သတ္တန္တံ ဝဿသတာနံ အစ္စယေန အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ
 ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္ထိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ တဿာ
 ဣတ္ထိယာ တေန အမနုဿေန သဒ္ဓိံ ဝသန္တိယာ ဥက္ကဏ္ဍာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ တံ
 “သာဓု အယျပုတ္တ မံ သကညေဝ ဂေဟံ ပဋိနေဟိ”တိ ဝဒန္တိ—

၃၄၁။ “အဟံ ပုရေ ပဗ္ဗဇိတဿ ဘိက္ခုနော၊
 သုတ္တံ အဒါသိံ ဥပသင်္ကမ္မံ^၂ ယာစိတာ။
 တဿ ဝိပါကော ဝိပုလဗလူပလဗ္ဘတိ၊
 ဗဟုကာ စ မေ ဥပ္ပဇ္ဇရေ^၃ ဝတ္ထကောဋီယော။

၃၄၂။ ပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဍံ ရမိတံ^၄ ဝိမာနံ၊
 အနေကစိတ္တံ နရနာရိသေဝိတံ။
 သာဟံ ဘုဉ္ဇာမိ စ ပါရုပါမိ စ၊
 ပဟူတဝိတ္တာ န စ တာဝ ဒီယတိ။

၃၄၃။ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကမန္တယာ၊
 သုခဉ္စ သာတဉ္စ ဣရူပလဗ္ဘတိ။
 သာဟံ ဂန္တော ပုနဒေဝ မာနသံ၊
 ကာဟာမိ ပုညာနိ နယ'ယျပုတ္တ မ”န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၃၄၁။ တတ္ထ “ပဗ္ဗဇိတဿ ဘိက္ခုနော”တိ ဣဒံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
 သော ဟိ ကာမာဒိမလာနံ အတ္တနော သန္တာနတော အနဝသေသတော
 ပဗ္ဗာဇိတတ္တာ ပဟိနတ္တာ ပရမတ္ထတော “ပဗ္ဗဇိတော”တိ၊ ဘိန္တကိလေသတ္တာ
 “ဘိက္ခု”တိ စ ဝတ္ထဗ္ဗတံ အရဟတိ။ သုတ္တံ^၅ ကပ္ပါသိယသုတ္တံ။ ဥပသင်္ကမ္မာ^၆တိ^၇
 မယံ ဂေဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ။ ယာစိတာ^၈တိ “ဥဒ္ဓိဿ အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ၊ သော
 အရိယာန ယာစနာ”တိ^၉ ဧဝံ ဂုတ္တာယ ကာယဝိညတ္တိပယောဂသင်္ခါတာယ

၁-တံ အာဟ (သီ၊က)
 ၄-ရမဗိဒံ (က)

၂-ဥပဂမ္မ (သီ၊ဣ)
 ၅-ဥပဂမ္မာတိ (သီ၊ဣ)

၃-ဗဟူ စ မေ ဥပပဇ္ဇရေ (သီ)
 ၆-ခု ၅-၁၆ ၂-ဝိဋ္ဌေ ဇာတကေ။

ဘိက္ခဝရိယာယ ယာစိတာ။ တဿာတိ တဿ သုတ္တဒါနဿ။ ဝိပါကော
ဝိပုလဗလ္လပလန္တတိတိ ဝိပုလဗလော ဥဠာရဥဒယော မဟာဥဒယော ဝိပါကော
ဧတရဟိ ဥပလန္တတိ ပစ္စနဘဝိယတိ။ ဗဟုကာတိ^၁ အနေကာ။ ဝတ္ထကောဋ္ဌိ-
ယောတိ ဝတ္ထာနံ ကောဋ္ဌိယော၊ အနေကသတသဟဿပဘောဒါနိ ဝတ္ထာနီတိ^၂
အတ္ထော။

၃၄၂။ အနေကစိတ္တန္တိ နာနာဝိစေိတ္တကမ္ပံ၊ အနေကေဟိ ဝါ မုတ္တာမဏိ-
အာဒိဟိ ရတနေဟိ ဝိစိတ္တရူပံ။ နရနာရိသေဝိတန္တိ ပရိစာရကဘူတေဟိ နရေဟိ
နာရိဟိ စ ဥပသေဝိတံ။ သဟံ ဘုဇ္ဇာမီတိ သာ အဟံ တံ ဝိမာနံ ပရိဘုဇ္ဇာမိ။
ပါရုပ္ပါဒီတိ အနေကာသု ဝတ္ထကောဋီသု ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတံ နိဝါသေမိ စေဝ
ပရိဒဟာမိ စ။ ပဟူတစိတ္တာတိ ပဟူတဝိတ္တံ။ ပကရဏာ မဟဒ္ဓနာ မဟာ-
ဘောဂါ။ န စ တာဝုဒိယတီတိ တဉ္စ ဝိတ္တံ န ဒိယတိ၊ န ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ
ဂစ္ဆတိ။

၃၄၃။ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကမန္တယာတိ တဿေဝ သုတ္တဒါနမယ-
ပညကမ္မဿ အန္တယာ ပစ္စယာ ဟေတုဘာဝေန ဝိပါကဘူတံ သုခံ ဣဋ္ဌမရရ-
သင်္ခါတံ သာတဉ္စ ဣဝ ဣမသ္မိံ ဝိမာနေ ဥပလဗ္ဗတိ။ ဂန္တော ပုနဒေဝ
မာနသန္တိ ပုန ဧဝ မနုဿလောကံ ဥပဂန္တော။ ကာဟာမိ ပုညာနီတိ မယံ
သုခဝိသေသနိပ္ပါဒကာနိ ပုညာနိ ကရိဿာမိ၊ ယေသံ ဝါ မယာ အယံ သမ္ပတ္တိ
လဒ္ဓါတိ အဓိပ္ပာယော။ နယ'ယျပုတ္တ မန္တိ အယျပုတ္တ မံ မနုဿလောကံ နယ
နေဟိတိ အတ္ထော။

တံ သုတ္တံသော အမနုဿော တဿာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ အနုကမ္ပာယ
ဂမနံ အနိစ္စန္တော—

၃၄၄။ “သတ္တ တုဝံ ဝဿသတာ ဣဓာဂတာ၊
ဇိဏ္ဏာ စ ဝုဇာ စ တဟိံ ဘဝိဿသိ။
သဗ္ဗေဝ တေ ကာလကတာ စ ဉ္ဇတကာ၊
ကိံ တတ္ထ ဂန္ဓာန ဣဏော ကရိဿသိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သတ္တာတိ ဝိဘတ္တိလောပေန နိဒ္ဒေသော၊ နိဿက္ကေ ဝါ
ဧတံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ ဝဿသတတိ ဝဿသုတတော၊ သတ္တဟိ ဝဿသတေဟိ
ဥဒ္ဓံ တုဝံ ဣဂေဂတာ ဣမံ ဝိမာနံ အာဂတာ၊ ဣဂေဂတာယ တုယံ သတ္တ

၁-ဗဟုတိ (သိ၊ ဣ)

၂-အနေကသတသဟဿပမာဏာနိတိ (က)

ဝဿသတာနိ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဇိဏ္ဏာ စ ဝုဇာ စ တဟိ° ဘဝိဿသီတိ
 ဣဓ ဒိဗ္ဗေဟိ ဥတုအာဟာရေဟိ ဥပထမ္ဘိတတ္တဘာဝါ ကမ္မာနုဘာဝေန ဧတ္တကံ
 ကာလံ ဒဟရာကာရေနေဝ ဌိတာ၊ ဣတော ပန ဂတာ ကမ္မဿ စ ပရိက္ခိ-
 ဏတ္တာ မနုဿာနဉ္စ ဥတုအာဟာရဝသေန ဇရာဇိဏ္ဏာ ဝယောဝုဇာ စ တဟိ°
 မနုဿလောကေ ဘဝိဿသိ။ ကိန္တိ? သဗ္ဗေဝ တေ ကာလကတာ စ ဉာတ-
 ကာတိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော ဂတတ္တာ တဝ ဉာတယောပိ သဗ္ဗေ ဧဝ မတာ၊ တသ္မာ
 ဣတော ဒေဝလောကတော တတ္ထ မနုဿလောကံ ဂန္တာ ကိ° ကရိဿသိ၊
 အဝသေသမ္ဘိ အာယုဉ္စ ဣဓေဝ ခေပေဟိ၊ ဣဓ ဝသာဟိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဝံ တေန ဝုတ္တာ သာ တဿ ဝစနံ အသဒ္ဓဟန္တိ ပုနဒေဝ—

၃၄၅။ “သတ္တေဝ ဝဿာနိ ဣဓာဂတာယ မေ၊
 ဒိဗ္ဗဉ္စ သုခဉ္စ သမပ္ပိတာယ။
 သာဟံ ဂန္တာ ပုနဒေဝ မာနုသံ၊
 ကာဟာမိ ပုညာနိ နယ’ယျပုတ္တ မ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သတ္တေဝ ဝဿာနိ ဣဓာဂတာယ မေတိ အယျပုတ္တ
 မယံ ဣဓာဂတာယ သတ္တေဝ ဝဿာနိ မညေ ဝီတိဝတ္တာနိ။ သတ္တ ဝဿသတာနိ
 ဒိဗ္ဗသုခသမပ္ပိတာယ ဗဟုမ္ဘိ ကာလံ ဂတံ အသလ္လက္ခေန္တိ ဧဝမာဟ။

ဧဝံ ပန တာယ ဝုတ္တာ သော ဝိမာနပေတော နာနပ္ပကာရံတံ အနုသာ-
 သိတွာ “တံ ဣဒါနိ သတ္တာဟတော ဥတ္တရိ တတ္ထ န ဇီဝိဿသိ၊ မာတုယာ
 တေ နိက္ခိတ္တံ မယာ ဒိန္တံ ခနံ အတ္ထိ၊ တံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဒတွာ ဣဓေဝ ဥပ္ပတ္တိ°
 ပတ္တေဟိ”တိ ဝတွာ တံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ ဂါမမဇ္ဈေ ဌပေတွာ “ဣဓာဂတေ
 အညေပိ ဇေန ‘ယထာဗလံ ပုညာနိ ကရောထာ’တိ ဩဝဒေယျာသိ”တိ ဝတွာ
 ဂတော။ တေန ဝုတ္တံ—

၃၄၆။ “သော တံ ဂဟေတွာန ပဿယ ဗာဟာယံ၊
 ပစ္စာနယိတွာန ဇေရိ° သုဒုဗ္ဗလံ။
 ဝဇ္ဇေသိ ‘အညမ္ဘိ ဇနံ ဣဓာဂတံ၊
 ကရောထ ပုညာနိ သုနုပလဗ္ဘတိ°တိ”။

တတ္ထ သောတိ သော ဝိမာနပေတော။ တန္တိ တံ ဣတ္ထိ°။ ဂဟေတွာန
 ပဿယ ဗာဟာယန္တိ ပဿယ နေတံ ဝိယ၊ ဗာဟာယံ တံ ဂဟေတွာ။

ပစ္စာနယိတွာနာတိ တဿာ ဇာတသံဝုဗ္ဗဂါမံ ပုနဒေဝ အာနယိတွာ။ **ထေရိန္ဒြိယ** ထာဝရိံ၊ ဇိဏ္ဏံ ဝုဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ **သုဒ္ဓဗ္ဗလန္တ** ဇရာဇိဏ္ဏတာယ ဧဝ သုဠု ဒုဗ္ဗလံ။ သာ ကိရ တတော ဝိမာနတော အပဂမနသမနန္တရမေဝ ဇိဏ္ဏာ ဝုဗ္ဗာ မဟလ္လိကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ အဟောသိ။ **ဝဇ္ဇေသီ**တိ ဝဒေယျာသိ။ ဝတ္ထဗ္ဗဝစနာကာရဉ္စ ဒဿေတုံ “**အညဗ္ဗိ ဇန**”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော— ဘဒ္ဒေ တွဗ္ဗိ ပုညံ ကဇရယျာသိ၊ အညဗ္ဗိ ဇနံ ဣဓ တဝ ဒဿနတ္ထာယ အာဂတံ “ဘဒြမုခါ အာဒိတ္တံ သီသံ ဝါ စေလံ ဝါ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာပိ ဒါနသီလာဒိနိ ပုညာနိ ကရောထာတိ၊ ကတေ စ ပုညေ ဧကံသေနေဝ တဿ ဖလဘူတံ သုခံ ဥပလဗ္ဗတိ၊ န ဧတ္ထ သံသယော ကာတဗျော”တိ ဝဒေယျာသိ ဩဝဒေယျာသိတိ။

ဧဝံ ဝတွာ တသ္မိံ ဂတေ သာ ဣတ္ထိ အတ္တနော ဉ္ဈတကာနံ ဝသနဌာနံ ဂန္ဓာ တေသံ အတ္တာနံ ဇာနာပေတွာ တေဟိ နိယျာဒိတဓနံ ဂဟေတွာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဒါနံ ဒေန္တိ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတာဂတာနံ—

၃၄၇။ “ဒိဌာ မယာ အကတေန သာရနာ၊
ပေတာ ဝိဟညန္တိ တထေဝ မနုဿာ။
ကမ္မဉ္စ ကတွာ သုခဝေဒနီယံ၊
ဒေဝါ မနုဿာ စ သုခေ ဌိတာ ပဇာ”တိ—

ဂါထာယံ ဩဝါဒမဒါသိ။

တတ္ထ **အကတေနာ**တိ အနိဗ္ဗတ္တိတေန အတ္တနာ အနုပစိတေန။ **သာရနာ**တိ ကုသလကမ္မေန၊ ဣတ္ထမ္မူတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ။ **ဝိဟညန္တိ**တိ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **သုခဝေဒနီယ**န္တိ သုခဝိပါကံ ပုညကမ္မံ။ **သုခေ ဌိတာ**တိ သုခေပတိဌိတာ။ “သုခေဓိတာ”တိ ဝါ ပါဌော၊ သုခေန အဘိဝုဗ္ဗာ ဖိတာတိ အတ္ထော။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ယထာ ပေတာ တထေဝ မနုဿာ အကတေန ကုသလေန၊ ကတေန စ အကုသလေန ဝိဟညမာနာ ခုပ္ပပါသာဒိနာ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇန္တာ မဟာဒုက္ခံ အနာဘဝန္တာ ဒိဌာ မယာ။ သုခဝေဒနီယံ ပန ကမ္မံ ကတွာ တေန ကတေန ကုသလကမ္မေန၊ အကတေန စ အကုသလကမ္မေန ဒေဝမနုဿပရိယာပန္နာ ပဇာ သုခေ ဌိတာ ဒိဌာ မယာ၊ အတ္တပစ္စက္ခမေတံ၊ တသ္မာ ပါပံ ဒူရတောဝ ပရိဝဇ္ဇန္တာ ပုညကိရိယာယ ယုတ္တပယုတ္တာ ဟောထာတိ။

ဧဝံ ပန ဩဝါဒံ ဒေန္တိ သမဏဗြာဟ္မဏာဒိနံ သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ ပုဝတ္ထေတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိ။ ဘိက္ခုတံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဠုပ္ပတ္တိံ ကတွာ

သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ဝိသေသတော စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု ပဝတ္တိတ-
ဒါနဿ မဟပ္ပလတံ မဟာနိသံသတဉ္စ ပကာသေသိ၊ တံ သုတွာ မဟာဇနော
ဝိဂတမလမစ္ဆေရော ဒါနာဒိပုညာဘိရတော အဟောသီတိ။

သုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ကဏ္ဍမုဏ္ဍပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

သောဏ္ဏသောပါနဖလကာတိ ဣဒံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ကဏ္ဍ-
မုဏ္ဍပေတိ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ အတိတေ ကိရ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ကိမိလနဂရေ^၁
အညတရော ဥပါသကော သောတာပန္နော ပဉ္စဟိ ဥပါသကသတေဟိ သဒ္ဓိ^၂
သမာနန္တန္တော ဟုတွာ အာရာမရေပနသေတုဗန္ဓနစက်မနကရဏာဒီသု ပုည-
ကမ္မေသု ပသုတော ဟုတွာ ဝိဟရန္တော သံဃဿ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ တေဟိ
သဒ္ဓိ^၃ ကာလေန ကာလံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ တေသံ ဘရိယာယောပိ ဥပါသိကာ
ဟုတွာ အညမညံ သမဂ္ဂါ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိဟတ္တာ ကာလေန ကာလံ
ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိယော အန္တရာမဂ္ဂေ အာရာမသဘာဒီသု ဝိဿမိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။

အထေကဒိဝသံ ကတိပယာ ခုတ္တာ ဧကိဿာ သဘာယ သန္ဓိသိန္နာ တာသု
တတ္ထ ဝိဿမိတွာ ဂတာသု တာသံ ရူပသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ
ဇာသံ သီလာစာရဂုဏသမ္ပန္နတံ ဥတွာ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “ကော ဧတာသု
ဧကိဿာပိ သီလဘေဒံ ကာတုံ သမတ္ထော”တိ။ တတ္ထ အညတရော “အဟံ
သမတ္ထော”တိ အာဟ။ တေ တေန “သဟဿေန အပ္ပုတံ ကရောမာ”တိ
အပ္ပုတံ အကံသု။ ()^၄ သော? အနေကေဟိ ဥပါယေဟိ ဝါယမမာနော?^၅
တာသု သဘံ^၆ အာဂတာသု သုမုဋ္ဌိတံ သတ္တတန္တိ မရုဿရံ ဝိဏံ
ဝါဒေန္တော မရုရေနေဝ သရေန ကာမပဋိသံယုတ္တဂီတာနိ ဂါယန္တော ဂီတ-
သဒ္ဓေန တာသု အညတရံ ဣတ္ထိံ သီလဘေဒံ ပါပေန္တော အတိစာရိနိ ကတွာ
တေ ခုတ္တေ^၇ သဟဿံ ပရာဇေသိ။ တေ သဟဿပရာဇိတာ? တဿာ
သာမိကဿ အာရောစေသုံ။ သာမိကော တံ ပုစ္ဆိ “ကိံ တုံ ဧဝရူပါ၊ ယထာ

၁-ကိမ္ဗိလနဂရေ (သီ၊ ဣ)
၂-(ကတေ တဝ သဟဿံ အမှေဟိ ဒေယျံ၊ အကတေ တယာ အမှာကံ ဒေယျန္တိ) (သီ)
၃-သော လောဘေန ဘယေန စ (သီ) ၄-ဂါယမာနော (သီ) ၅-အာသန္နံ (က)
၆-ပါပေတွာ တာယ သဒ္ဓိံ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ တေဟိ ခုတ္တေဟိ (သီ၊ ဣ)
၇-တေ တေန သဟဿေန ပရာဇိတာ (သီ) ၈-သော အသဒ္ဓဟန္တော တံ ပဋိပုစ္ဆိ (သီ၊ ဣ)

တေ ပုရိသာ အဝေါစု”န္တိ။ သာ “နာဟံ ဤဒိသံ ဇာနာမီ”တိ ပဋိက္ခိပိတွာ တသ္မိံ အသဒ္ဓဟန္တေ သမိပေ ဌိတံ သုနခံ ဒဿေတွာ သပထံ အကာသိ “သစေ မယာ တာဒိသံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ အယံ ဆိန္ဒကဏ္ဍော ကာဠသုနခေါ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဇာတံ မံ ခါဒတူ”တိ။ ဣတရာပိ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော တံ ဣတ္ထိံ အတိစာရိနိ ဇာနန္တိ ကိံ အယံ တထာရူပံ ပါပံ အကာသိ၊ ဥဒါဟု နာကာသိ”တိ စောဒိတာ “န မယံ ဧဝရူပံ ဇာနာမာ”တိ မုသာ ဝတွာ “သစေ မယံ ဇာနာမ၊ ဘဝေ ဘဝေ ဧတိဿာယေဝ ဒါသိယော ဘဝေယျာမာ”တိ သပထံ အကံသု။

အထ သာ အတိစာရိနိ ဣတ္ထိ တေနေဝ ဝိပ္ပဋိသာရေန ဥယျမာနဟဒယာ သုဿိတွာ န စိရေနေဝ ကာလံ ကတွာ ဟိမဝတိ ပဗ္ဗတရာဇေ သတ္တန္တံ မဟာ-သရာနံ အညတရဿ ကဏ္ဍမုဏ္ဍဒဟဿ တိရေ ဝိမာနပေတိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဝိမာနသာမန္တာ စဿံ ကမ္မဝိပါကာနုဘဝနယောဂ္ဂါ ဧကာ ပေါက္ခရဏီ နိဗ္ဗတ္တိ။ သေသာ စ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော ကာလံ ကတွာ သပထကမ္မဝသေန တဿာယေဝ ဒါသိယော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိသု။ သာ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ ကတဿ ပုညကမ္မဿ ဖလေန ဒိဝသဘာဂံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ အစုရတ္ထေ ပါပကမ္မဗလသဉ္စောဒိတာသသနတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ပေါက္ခရဏီတိရံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဂုတံ ဂဇပေါတကပ္ပမာဏော ဧကာ ကာဠသုနခေါ ဘေရဝရူပေါ ဆိန္ဒကဏ္ဍော . တိဒိဏာယတကထိနဒါဌော သုဝိပ္ပုလိတခဋိရင်္ဂါရပုဉ္ဇသဒိသ-နယနော နိရန္တရပ္ပဝတ္တဝိဇ္ဇုလတာသဃံာတသဒိသဇိဌေါ ကထိနတိဒိဏနခေါ ခရာယတဒုဗ္ဗဏ္ဏလောမော တတော အာဂန္တာ တံ ဘူမိယံ နိပါတေတွာ အဘိသယဇိသစ္စာဘိဘူတောဝိယ ပသယ ခါဒန္တော အဋ္ဌိသင်္ခလိကမတ္တံ ကတွာ ဒန္တေဟိ ဂဟေတွာ ပေါက္ခရဏီယံ ဒိပိတွာ အန္တရဓာယတိ။ သာ စ တတ္ထ ပက္ခိတ္တသမနန္တရမေဝ ပကတိရူပဓာရိနိ ဟုတွာ ဝိမာနံ အဘိရုယ သယနေ နိပဇ္ဇတိ။ ဣတရာ ပန တဿာ ဒါသဗျမေဝ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။ ဧဝံ တာသံ တတ္ထ ဝသန္တိနံ ပညာသာဓိကာနိ ပဉ္စ ဝဿသတာနိ ဝိတိဝတ္တာနိ။

အထ တာသံ ပုရိသေဟိ ဝိနာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တိနံ ဥက္ကဏ္ဍာ အဟေသုံ။ တတ္ထ စ ကဏ္ဍမုဏ္ဍဒဟတော နိဂ္ဂတာ ပဗ္ဗတဝိဝရေန အာဂန္တာ ဂင်္ဂံ နဒိံ အနုပဝိဋ္ဌာ ဧကာ နဒိံ အတ္ထိ၊ တာသဉ္စ ဝသနဋ္ဌာနသမိပေ ဧကာ ဒိဗ္ဗဖလေဟိ အဗ္ဗုရက္ခေဟိ ပနသလဗုဇာဒိဟိ စ ဥပသောဘိတော အာရာမ-သဒိဿာ အရညပ္ပဒေသော အတ္ထိ။ တာ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ “ဟန္တ မယံ ဣမာနိ အဗ္ဗုလောနိ ဣမိဿာ နဒိယာ ပက္ခိပိဿာမ၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမံ ဖလံ ဒိသ္မာ

ဖလလောဘေန ကောစိဒေဝ ပုရိသော ဣဓာဂစ္ဆေယျ။ တေန သဒ္ဓိံ ရမိဿာ-
မာတိ။ တာ တထာ အကံသု။ တာဟိ ပန ပက္ခိတ္တာနိ အဗ္ဗုဒ္ဓလာနိ ကာနိစိ
တာပဿ ဂဏှိံသု။ ကာနိစိ ဝနစရကာ၊ ကာနိစိ ကာကာဝိလုဇ္ဇိံသု။ ကာနိစိ
တိရေ လဂ္ဂိံသု။ ဧကံ ပန ဂင်္ဂါယ သောတံ ပတွာ အနုက္ကမေန ဗာရာဏသိံ
သမ္ပာပုဏိ။

တေန စ သမယေန ဗာရာဏသိရာဇာ လောဟဇာလပရိက္ခိတ္တေ ဂင်္ဂါဇလေ
နာယတိ။ အထ တံ ဖလံ နဒိသောတေန ပုယမာနံ အနုက္ကမေန အာဂန္တာ
လောဟဇာလေ လဂ္ဂိ။ တံ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပန္နံ မဟန္တံ ဒိဗ္ဗံ အဗ္ဗုဒ္ဓလံ ဒိသ္မာ
ရာဇပုရိသာ ရညော ဥပနေသုံ။ ရာဇာ တဿ ဧကဒေသံ ဂဟေတွာ ဝိမံသ-
နတ္ထာယ ဧကဿ ဗန္ဓနာဂါရေ ဌပိတဿ ဝဏ္ဏစောရဿ ခါဒိတုံ အဒါသိ။
သော တံ ခါဒိတွာ “ဒေဝ မယာ ဧဝရူပံ န ခါဒိတပုဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗမိဒံ မညေ
အဗ္ဗုဒ္ဓလ”န္တိ အာဟ။ ရာဇာ ပုနပိ တဿ ဧကံ ခဏှံ အဒါသိ၊ သော တံ
ခါဒိတွာ ဝိဂတဝလိတပလိတော အတိဝိယ မနောဟရရူပေါ ယောဗ္ဗနေ
ဌိတော ဝိယ အဟောသိ။ တံ ဒိသ္မာ ရာဇာ အတ္ထရိယဗျူတဇာတော တံ
အဗ္ဗုဒ္ဓလံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သရိရေ ဝိသေသံ လဘိတွာ မနုဿေ ပုစ္ဆိ “ကတ္ထ
ဧဝရူပါနိ ဒိဗ္ဗအဗ္ဗုဒ္ဓလာနိ သံဝိဇ္ဇန္တိ”တိ။ မနုဿာ ဧဝမာဟံသု “ဟိမဝန္တေ
ကိရ ဒေဝ ပဗ္ဗတရာဇေ”တိ။ သက္ကာ ပန တာနိ အာနေတုန္တိ။
ဝနစရကာ ဒေဝ ဇာနန္တိတိ။

ရာဇာ ဝနစရကေ ပက္ခောသာပေတွာ တေသံ တမတ္ထံ အာစိက္ခိတွာ
တေဟိ သမ္ပန္နောတွာ ဒိန္နဿ ဧကဿ ဝနစရကဿ သဟဿံ ဒတွာ
တံ ဝိဿဇ္ဇေသိ “ဂစ္ဆ သီဃံ တံ မေ အဗ္ဗုဒ္ဓလံ အာနေဟိ”တိ။ သော
တံ ကဟာပဏသဟဿံ ပုတ္တဒါရဿ ဒတွာ ပါထေယျံ ဂဟေတွာ ပဋိဂင်္ဂံ
ကဏ္ဍမုဏ္ဍဒဟာဘိမုခေါ ဂန္တာ မနုဿပထံ အတိက္ကမိတွာ ကဏ္ဍမုဏ္ဍ-
ဒဟတော ဩရံ သဌိယောဇနပ္ပမာဏေ ပဒေသေ ဧကံ တာပသံ ဒိသ္မာ တေန
အာစိက္ခိတမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော ပုန တိံသယောဇနပ္ပမာဏေ ပဒေသေ ဧကံ
တာပသံ ဒိသ္မာ တေန အာစိက္ခိတမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော ပုန ပန္နရသယောဇနပ္ပ-
မာဏေ ဌာနေ အညံ တာပသံ ဒိသ္မာ တဿ အတ္တနော အာဂမနကာရဏံ
ကထေသိ၊ တာပသောတံ အနုသာသိ “ဣတော ပဌာယ ဣမံ မဟာဂင်္ဂံ ပဟာယ
ဣမံ ခုဒ္ဒကနဒိံ နိဿာယ ပဋိသောတံ ဂစ္ဆန္တော ယဒါ ပဗ္ဗတဝိဝရံ ပဿသိ၊
တဒါ ရတ္တိယံ ဥက္ကံ ဂဟေတွာ ပဝိသေယျာသိ။ အယဉ္ဇ နဒိ ရတ္တိယံ နပ္ပဝုတ္တတိ။

၁-အာဂမနကာရံ (သိ)

တေန တေ ဂမနယောဂါ ဟောတိ၊ ကတိပယယောဇနာတိက္ကမေန တေ အဓမ္မ ပဿိဿသီ”တိ။ သော တထာ ကဟ္ဗာ ဥဒယန္တေ သူရိယေဝိဝိဓရတန-
ရံသိဇာလပဇ္ဇောတိတဘူမိဘာဂံ ဖလဘာရာဝနတသာခါဝိတာနတရူဂဏော-
ပသောဘိတံ နာနာဝိဝေဟင်္ဂဂဏ္ဍပက္ခဏံ အတိဝိယ နေောဟရံ အဗ္ဗုဒ္ဓံ
သမ္ပာပုဏိ။

အထ နံ တာ အမနုဿိတ္ထိယော ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ “ဧသ မမ
ပရိဂ္ဂဟော”၊ ဧသ မမ ပရိဂ္ဂဟော”တိ၊ ဥပဓာဝိံသု။ သော ပန
တာဟိ သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတုံ ယောဂဿ ပုညကမ္မဿ
အကတတ္တာ တာ ဒိသ္မာဝ ဘိတော ဝိရဝန္တော ပလာယိတွာ အနုက္ကမေန
ဗာရာဏသိံ ပတွာ တံ ပဝတ္တိံ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ တံ
သုတွာ တာ ဣတ္ထိယော ဒဠု အဗ္ဗုဒ္ဓလောနိ စ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သဗ္ဗာတာဘိလာသော
ရဇ္ဇဘာရံ အမစ္စေသု အာရောပေတွာ မိဂဝါပဒေသေန သန္ဓုဒ္ဓေနကလာပေါ
ခဂ္ဂံ ဗန္ဓိတွာ ကတိပယမနုဿပရိဝါရော တေနောဝ ဝနစရကေန ဒဿိတမဂ္ဂေန
ဂန္ဓာ ကတိပယယောဇနန္တရေ ဌာနေ မနုဿပိ ဌပေတွာ ဝနစရကမေဝ
ဂဟေတွာ အနုက္ကမေန ဂန္ဓာ တမ္ဘိ တတော နိဝတ္တာပေတွာ ဥဒယန္တေ
ဒိဝါကဇရ အဗ္ဗုဒ္ဓံ ပါဝိသိ။ အထ နံ တာ ဣတ္ထိယော အဘိနဝဥပ္ပန္နမိဝ ဒေဝပုတ္တံ
ဒိသ္မာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ “ရာဇာ”တိ ဥတွာ သဗ္ဗာတသိနေဟဗဟုမာနာ သက္ကစ္စံ
နာပေတွာ ဒိဗ္ဗေဟိ ဝတ္တာလင်္ကာရမာလာဂန္ဓဝိလေပနေဟိ သုမဏ္ဍိတပသာမိတံ
ကဘွာ ဝိမာနံ အာရောပေတွာ နာနဂ္ဂရသံ ဒိဗ္ဗဘောဇနံ ဘောဇေတွာ
တဿ ဣစ္ဆာနုရူပံ ပယိရူပါသိံသု။

အထ ဒိယံနုဝဿသတေ အတိက္ကန္တေ^၄ ရာဇာ အနုရတ္ထိသမယေ ဥဠဟိတွာ
နိသိန္ဓော တံ အတိစာရိနိံ ပေတိံ ပေါက္ခရဏိတိရံ ဂစ္ဆန္တိံ ဒိသ္မာ “ကိံ န
ခေါ ဧသ ဣမာယ ဝေလာယ ဂစ္ဆတိ”တိ ဝိမံသိတုကာမော အနုဗန္ဓိ။ အထ
နံ တတ္ထ ဂတံ သုနခေန ခဇ္ဇမာနံ ဒိသ္မာ “ကိံ န ခေါ ဣဒ”န္တိ အဇာနန္တော
တယော စဒိဝသေဝိမံသိတွာ “ဧသော ဧတိဿာ ပစ္စာမိတ္တော ဘဝိဿတိ”တိ
နိသိတေန ဥသုနာ ဝိဇ္ဇိတွာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ တဉ္စ ဣတ္ထိံ ပေါထေတွာ
ပေါက္ခရဏိံ ဩတာရေတွာ^၅ ပဋိလဒ္ဓပုရိမရူပံ ဒိသ္မာ—

၁-ပုရိသပရိဂ္ဂဟော (က)	၂-ပုရိသပရိဂ္ဂဟောတိ (က)
၃-တာ သူရယုဝတိသဒိသရူပသောဘာဘဏော အမနုဿိတ္ထိယော (က)	
၄-ဧဝံ ဒွိသု ဝဿသတေသု အတိက္ကမန္တေသု (က)	၅-ဩဂါဟေတွာ (က)

- ၃၄၈။ “သောဏ္ဏသောပါနဖလကာ၊ သောဏ္ဏဝါလုကသန္တတာ။
တတ္ထ သောဂန္ဓိယာ ဝဂ္ဂ။ သုစိဂန္ဓာ မနောရမာ။
- ၃၄၉။ နာနာရက္ခေဟိ သဉ္စန္ဓာ၊ နာနာဂန္ဓသမေရိတာ။
နာနာပဒုမသဉ္စန္ဓာ၊ ပုဏ္ဏရိကသမောတတာ။
- ၃၅၀။ သုရဘိံ သမ္ပဝါယန္တိ၊ မနုညာ မာလုတေရိတာ။
ဟံသကောဉ္စာဘိရုဒါ စ၊ စက္ကဝက္ကာဘိကူဇိတာ။
- ၃၅၁။ နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍာ၊ နာနာသရဂဏာယုတာ။
နာနာဖလဓရာ ရုက္ခာ၊ နာနာပုပ္ဖဓရာ ဝနာ။
- ၃၅၂။ န မနုဿေသု ဤဒိသံ၊ နဂရံ ယာဒိသံ ဣဒံ။
ပါသာဒါ ဗဟုကာ တုယံ၊ သောဝဏ္ဏရူပိယာမယာ။
ဒဒ္ဒလ္လမာနာ အာဘေန္တိ၊ သမန္တာ စတုရော ဒိသာ။
- ၃၅၃။ ပဉ္စ ဒါသိသတာ တုယံ၊ ယာ တေ'မာ ပရိစာရိကာ။
တာ ကမ္မုကာယူရဓရာ၊ ကဉ္စနာဝေဠုဘူသိတာ။
- ၃၅၄။ ပလ္လင်္ကာ ဗဟုကာ တုယံ၊ သောဝဏ္ဏရူပိယာမယာ။
ကဒလိမိဂသဉ္စန္ဓာ၊ သဇ္ဇာ ဂေါနကသန္တတာ။
- ၃၅၅။ ယတ္ထ တုဝံ ဝါသုပဂတာ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ။
သဗ္ဗတ္တာယမုရတ္တာယ၊ တတော ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆသိ။
- ၃၅၆။ ဥယျာနဘူမိံ ဂန္ဓာန၊ ပေါက္ခရညာ သမန္တတော။
တဿာ တိရေ တုဝံ ဌာသိ၊ ဟရိတေ သဒ္ဓလေ သုဘေ။
- ၃၅၇။ တတော တေ ကဏ္ဍမုဏ္ဍော သုနခေါ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ခါဒတိ။
ယဒါ စ ခါယိတာ အာသိ၊ အဋ္ဌိသင်္ခလိကာ ကတာ။
ဩဂါဟသိ ပေါက္ခရဏိံ၊ ဟောတိ ကာယော ယထာ ပုရေ။
- ၃၅၈။ တတော တံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂီ၊ သုစာရ ပိယဒဿနာ။
ဝတ္ထေန ပါရုပိတွာန၊ အာယာသိ မမ သန္တိကံ။

၃၅၉။ ကိ° န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ခဋ္ဌံ ကတံ။
 ကိဿကမ္ပဝိပါကေန၊ ကဏ္ဍမုဏ္ဍော သုနခေါ တဝိ°။
 အင်္ဂမင်္ဂါနိ ခါဒတိ”တိ—

ဒွါဒသဟိ ဂါထာဟိ တံ တဿာ ပဝတ္တိ° ပဋိပုစ္ဆိ။

၃၄၈။ တတ္ထ သောဏ္ဏသောပါနဖလကာတိ သုဝဏ္ဏမယသောပါနဖလကာ။
 သောဏ္ဏဝါလုကသန္တတတိ သမန္တတော သုဝဏ္ဏမယာဟိ ဝါလုကာဟိ
 သန္တတ။ တတ္ထာတိ ပေါက္ခရဏိယံ။ သောဂန္ဓိယာတိ သောဂန္ဓိကာ။ ဝဂ္ဂတိ
 သုန္ဒရာ ရုစိရာ။ သုစိဂန္ဓာတိ မနုညဂန္ဓာ။

၃၄၉။ နာနာဂန္ဓသမေရိတာတိ နာနာဝိသေသရတိဂန္ဓဝသေန ဂန္ဓဝါယုနာ
 သမန္တတော ဧရိတာ။ နာနာပဒုမသဉ္စန္ဒာတိ နာနာဝိရေတ္တပဒုမသဉ္စန္ဒာဒိတ-
 သလိလတလာ။ ပုဏ္ဏရိကသမောတတာတိ သေတပဒုမေဟိ စ သမောကိဏ္ဍာ။

၃၅၀။ သုရဘိ° သမ္ပဝါယန္တိတိ သမ္ပဒေဝ သုဂန္ဓံ ဝါယတိ၊ ပေါက္ခရဏိတိ
 အဓိပ္ပာယ်ော။ ဟံသကောဉ္စာဘိရုဒါတိ ဟံသေဟိ စ ကောဉ္စေဟိ စ အဘိ-
 နာဒိတာ။

၃၅၁။ နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍာတိ? နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍာ။ နာနာသရ-
 ဂဏာယုတာတိ နာနာဝိဝေဟင်္ဂမာဘိရုဒသမူဟယုတ္တာ။ နာနာဖလဓရာတိ
 နာနာဝိဓလဓာရိနော သဗ္ဗကာလံ ဝိဝိဓလဘာရနမိတသာခတ္တာ။ နာနာ-
 ပုပ္ဖဓရာ ဝနာတိ နာနာဝိသေသရတိကုသုမဒါယိကာနိ ဝနာနိတိ အတ္ထော။
 လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဟိ “ဝနာ”တိ ဝုတ္တိ။

၃၅၂။ န မနုဿေသု ဤဒိသံ နဂရန္တိ ယာဒိသံ တဝ ဣဒံ နဂရံ၊ ဤဒိသံ
 မနုဿေသု နတ္ထိ၊ မနုဿလောကေ န ဥပလဗ္ဗတိတိ အတ္ထော။ ဂူပိယမယာတိ
 ရဇတမယာ။ ဒဒ္ဒလ္လမာနာတိ အတိဝိယ ဝိရောစမာနာ။ အာဘေန္တိတိ သော-
 ဘယန္တိ။ သမန္တာ စတုရော ဒိသာတိ သမန္တတော စတသောပိ ဒိသာယော။

၃၅၃။ ယာ တေ’မာတိ ယာ တေ ဣမာ။ ပရိစာရိကာတိ ဝေယျာဝစ္စကာရိ-
 နိယော။ တာတိ တာ ပရိစာရိကာယော။ ကမ္မုကာယူရဓရာတိ သင်္ခလယ-
 ကာယူရဝိဘူသိတာ။ ကဉ္စနာဝေဠဘူသိတာတိ သုဝဏ္ဏဝဋ်သကသမလင်္ကတ-
 နကသုဟတ္တာ။

၁-ကဏ္ဍမုဏ္ဍော စ သုနခေါ (သိ၊က) ၂-ဝါယန္တိ (ဣ၊က) ၃-နာနာဒိဇဂဏာယုတာတိ (သိ)
 ပေတဝတ္ထု-၄ ၁၀

၃၅၄။ ကဒလိမိဂသဉ္ဇန္တာတိ ကဒလိမိဂစမ္ပပစ္စတ္တရဏတ္တတာ။ သဇ္ဇာတိ သဇ္ဇိတာ သယံတုံ ယုတ္တရူပါ။ ဂေါနကသန္တတာတိ ဒီသလောမကေန ကောဇဝေန သန္တတာ။

၃၅၅။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ပလ္လင်္ကေ။ ဝါသုပဂတာတိ ဝါသံ ဥပဂတာ၊ သယံတာတိ အတ္ထော။ သမ္ပတ္တယ'ဗုရတ္တယာတိ အဗုရတ္တိယာ ဥပဂတာယ။ တတောတိ ပလ္လင်္ကတော။

၃၅၆။ ပေါက္ခရညာတိ ပေါက္ခရဏိယာ။ ဟရိတေတိ နီလေ။ သဒ္ဓလေတိ တရုဏတိဏသဉ္ဇန္တေ။ သုဘေတိ သုဒ္ဓေ။ သုဘေတိ ဝါ တဿာ အာလပနံ။ ဘဒ္ဒေ သမန္တတော ဟရိတေ သဒ္ဓလေ တဿာ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ တုံ ဂန္ဒာန ဌာသိ တိဌာသိတိ ယောဇနာ။

၃၅၇။ ကဏ္ဍပုဏ္ဏောတိ ခဏ္ဍိတကဏ္ဏော ဆိန္နကဏ္ဏော။ ခါယိတာ အာသိတိ ခါဒိတာ အဟောသိ။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကာ ကတာတိ အဋ္ဌိသင်္ခလိကမတ္တာ ကတာ။ ယထာ ပုရေတိ သုနခေန ခါဒနတော ပုဗ္ဗေ ဝိယ။

၃၅၈။ တတောတိ ပေါက္ခရဏိံ ဩဂါဟနတော ပစ္ဆာ။ အင်္ဂပစ္စကီတိ ပရိပုဏ္ဏသဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂတိ။ သုစာရူတိ သုဠ မနောရမာ။ ဝိယဒဿနာတိ ဒဿနိယာ။ အာယာသိတိ အာဂစ္ဆသိ။

ဧဝံ တေန ရညာ ပုစ္ဆိတာ သာ ပေတိ အာဒိတော ပဌာယ အတ္တနော ပဝတ္တိံ တဿ ကထေန္တိ—

၃၆၀။ “ကိမိလာယံ^၁ ဂဟပတိ၊ သဒ္ဓေါ အာသိ ဥပါသကော။
တဿာဟံ ဘရိယာ အာသိ^၂၊ ဒုဿီလာ အတိစာရိနိ။

၃၆၁။ သော မံ အတိစရမာနာယ^၂၊ သာမိကော တေဒဗြဝိ။
‘နေတံ ဆန္တံ ပတိရူပံ^၃၊ ယံ တုံ အတိစရာသိ မံ’။

၃၆၂။ သာဟံ သောရဉ္စ သပထံ၊ မုသာဝါဒဉ္စ ဘာသိသံ။
‘နာဟံ တံ အတိစရာမိ၊ ကာယေန ဥဒ စေတသာ။

၃၆၃။ သစာဟံ တံ အတိစရာမိ၊ ကာယေန ဥဒ စေတသာ။
ကဏ္ဍမုဏ္ဍောယံ^၁ သုနခေါ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ခါဒတု’။

၃၆၄။ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ၊ မုသာဝါဒဿ စူဘယံ။
သတ္တေဝ ဝဿသတာနိ^၂၊ အနုဘူတံ ယတော ဟိ မေ။
ကဏ္ဍမုဏ္ဍော စ သုနခေါ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ခါဒတိ’တိ—

ပဉ္စ ဂါထာ အာဟ။

၃၆၀-၁။ တတ္ထ ကိမိလာယန္တိ^၃ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ အတိစာရိနိတိ
ဘရိယာ ဟိ ပတိ’ အတိက္ကမ္မ စရဏတော “အတိစာရိနိ”တိ ဝုစ္စတိ။ အတိစရ-
မာနာယ မယိ သော သာမိကော မံ ဧတဒဗြဟ္မတိ ယောဇနာ။ နေတံ ဆန္ဒန္တိ-
အာဒိ ဝုတ္တကာရဒဿနံ။ တတ္ထ နေတံ ဆန္ဒန္တိ န ဧတံ ယုတ္တံ။ န ပတိရူပန္တိ
တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ယန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ။ အတိစရာသိတိ အတိစရသိ၊
အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ယံ မံ တံ အတိစရသိ၊ တတ္ထ ယံ အတိစရဏံ၊ နေတံ
ဆန္ဒ နေတံ ပတိရူပန္တိ အတ္ထော။

၃၆၂-၄။ ဃောရန္တိ ဒါရဏံ။ သပထန္တိ သပနံ။ ဘာသိသန္တိ အဘာသိ’။
သစာဟန္တိ သစေ အဟံ။ တန္တိ တံ။ တဿ ကမ္မဿာတိ တဿ ပါပကမ္မဿ
ဒုဿီလျကမ္မဿ။ မုသာဝါဒဿ စာတိ “နာဟံ တံ အတိစရာမိ”တိ ဝုတ္တမုသာ-
ဝါဒဿ စ။ ဥဘယန္တိ ဥဘယဿ ဝိပါကံ။ အနုဘူတန္တိ အနုဘူယမာနံ မယာတိ
အတ္ထော။ ယတောတိ ယတော ပါပကမ္မတော။

ဧဝေ ပန ဝတွာ တေန အတ္တနော ကတံ ဥပကာရံ ကိတ္တေန္တိ—

၃၆၅။ “တွေ ဒေဝ ဗဟုကာရော၊ အတ္တာယ မေ ဣဓာဂတော။
သုမုတ္တာဟံ ကဏ္ဍမုဏ္ဍဿ၊ အသောကာ အကုတောဘယာ။

၃၆၆။ တာဟံ ဒေဝ နမဿာမိ၊ ယာစာမိ ပဉ္စလီကတာ။
ဘုဉ္စ အမာနုသေ ကာမေ၊ ရမ ဒေဝ မယာ သဟာ’တိ—

ဒွေ ဂါထာ အာဟ။ တတ္ထ ဒေဝါတိ ရာဇာနံ အာလပတိ။ ကဏ္ဍမုဏ္ဍဿာတိ
ကဏ္ဍမုဏ္ဍတော။ နိဿက္ကေ ဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။ အထ ရာဇာ တတ္ထ ဝါသေန
နိဗ္ဗိန္နမာနသော ဂမနဇ္ဈာသယံ ပကာသေသိ၊ တံ သုတွာ ပေတိ ရညော ပဋိဗဒ္ဓ-
စိတ္တာ စာတ္ထေဝဿ ဝါသံ ယာစန္တိ “တာဟံ ဒေဝ နမဿာမိ”တိ ဂါထမာဟ။

၁-အယံ ကဏ္ဍမုဏ္ဍော (သီ၊ဣ) ၂-သတ္တ ဝဿသတာနိ စ (သီ) ၃-ကိမိလာယန္တိ (သီ၊ဣ)

ပုန ရာဇာ ကေသေန နဂရံ ဂန္တုကာမောဝ ဟုတွာ အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပဝေဒေန္တော—

၃၆၇။ “ဘုတ္တာ အမာနုဿာ ကာမာ^၁ရမိတောမိ တယာ သဟ။
တာဟံ သုဘဂေ ယာစာမိ၊ ခိပ္ပံ ပဋိနယာဟိ မ”န္တိ—

ဩသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ တာဟန္တိ တံ အဟံ။ သုဘဂေတိ သုဘဂယုတ္တေ။
ပဋိနယာဟိ မန္တိ မယံ နဂရမေဝ မံ ပဋိနေဟိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

အထ သာ ဝိမာနပေတီ ရညော ဝစနံ သုတွာ ဝိယောဂံ အသဟမာနာ
သောကာတုရတာယ ဗျာကုလဟဒယာ ဝေဓမာနသရီရာ နာနာဝိဓေဟိ ဥပါ-
ယေဟိ အာယာစိတွာပိ တံ တတ္ထ ဝါသေတုံ အသက္ခောန္တိ ဗဟူဟိ မဟာ-
ရဟေဟိ ရတနေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇာနံ နဂရံ နေတွာ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ
ကန္တိတွာ ပရိဒေဝိတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ ဂတာ။ ရာဇာ ပန တံ ဒိဿွာ
သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဒါနာဒိနိ ပုညကမ္မာနိ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။
အထ အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန
သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ဧကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ပဗ္ဗတ-
စာရိကံ စရမာနော တံ ဣတ္ထိံ သပရိဝါရံ ဒိဿွာ တာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ သာ
အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သမ္ဗု ထေရဿ ကထေသိ၊ ထေရောတသံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊
တံ ပဝတ္တိံ ထေရော ဘဂဝတော အာရောစေသိ၊ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌပုတ္တိံ
ကတွာ သဗ္ဗတ္ထပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ မဟာဇနော ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ
ပါပတော ဩရမိတွာ ဒါနာဒိနိ ပုညကမ္မာနိ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော
အဟောသိတိ။

ကဏ္ဍမုဏ္ဍပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-ဥဗ္ဗရိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အဟု ရာဇာ ဗြဟ္မဒက္ခောတိ ဣဒံ ဥဗ္ဗရိပေတဝတ္ထုံ သတ္တာ ဇေတဝနေ
ဝိဟရန္တော အညတရံ ဥပါသိကံ အာရဟ္တ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ
အညတရာယ ဥပါသိကာယ သာမိကော ကာလမကာသိ၊ သာ ပတိဝိယောဂ-
ဒုက္ခာတုရာ သောစန္တိ အာဠာဟနံ ဂန္တော ရောဒတိ။ ဘဂဝါ တဿာ သောတာ-
ပတ္တိဖလဿ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ ဒိဿွာ ကရုဏာယ သဉ္ဇောဒိတမာနံသော

ဟုတွာ တဿံ ဂေဟံ ဂန္ဓာ ပညတ္တေ အာသနေ နိဿိဒိ။ ဥပါသိကာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိဿိဒိ။ အထ နံ သတ္တာ “ကိ” ဥပါသိကေ သောစသိ”တိ ဝတွာ “အာမ ဘဂဝါ ပိယဝိပ္ပယောဂေန သောစာမိ”တိ ဝုတ္တေ တဿာ သောကံ အပနေတုကာမော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ပဉ္စာလရဋ္ဌေ^၁ ကပိလနဂရေ စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ သော အဂတိဂမနံ ပဟာယ အတ္တနော ဝိဇိတေ ပဇာယ ဟိတကရဏနိရတော ဒသ ရာဇဓမ္မေ အကောပေတွာ ရဇ္ဇံ အနုသာသမာနော ကဒါစိ “အတ္တနော ရဇ္ဇေ ကိ” ဝဒန္တိ”တိ သောတုကာမော တုန္ဒဝါယဝေသံ ဂဟေတွာ ဧကော အဒုတိယော နဂရတော နိက္ခမိတွာ ဂါမတော ဂါမံ ဇနပဒဇ္ဇတာ ဇနပဒံ ဝိစရိတွာ သဗ္ဗရဇ္ဇံ အကဏ္ဍကံ အနုပပိဋံ မနုဿေ သမ္မောဒမာနေ အပါရုတဃရေ မညေ ဝိဟရန္တေ ဒိသွာ သောမနဿဇာတော နိဝတ္တိတွာ နဂရာဘိမုခေါ အာဂစ္ဆန္တော အညတရသ္မိံ ဂါမေ ဧကိဿာ ဝိဝေဝါယ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိယာ ဂေဟံ ပါဝိသိ။ သာ တံ ဒိသွာ အာဟ “ကော န တုံ အယျော၊ ကုတော ဝါ အာဂတောသိ”တိ။ အဟံ တုန္ဒဝါယော ဘဒ္ဒေ၊ ဘတိယာ တုန္ဒဝါယကမ္ပံ ကရောန္တော ဝိစရာမိ၊ ယဒိ တုမှာကံ တုန္ဒဝါယ-ကမ္ပံ အတ္ထိ၊ ဘတ္တန္တံ^၂ ဝေတနန္တံ ဒေထ၊ တုမှာကမ္ပိ ကမ္ပံ ကရောမိတိ။ နတ္ထမှာကံ ကမ္ပံ ဘတ္တဝေတနံ ဝါ၊ အညေသံ ကရောဟိ အယျာတိ။ သော တတ္ထ ကတိပါဟံ ဝသန္တော၊ ဧညပုညလက္ခဏသမ္ပန္နံ တဿာ စိတရံ ဒိသွာ မာတရံ အာဟ “အယံ ဒါရိကာ.ကိ” ကေနစိ ကတပရိဂ္ဂဟာ၊ ဥဒါဟု အကတပရိဂ္ဂဟာ၊ သစေ ပန ကေနစိ အကတပရိဂ္ဂဟာ၊ ဣမံ မယံ ဒေထ၊ အဟံ တုမှာကံ သုခေန ဇီဝနူပါယံ ကာတုံ သမတ္ထော”တိ။ “သာဓု အယျာ”တိ သာ တဿ တံ အဒါသိ။

သော တာယ သဒ္ဓိံ^၃ ကတိပါဟံ ဝသိတွာ တဿာ ကဟာပဏသဟဿံ ဒတွာ “အဟံ ကတိပါဟေနေဝ နိဝတ္တိဿာမိ၊ ဘဒ္ဒေ တံ မာ ဥက္ကဏ္ဍသိ”တိ ဝတွာ အတ္တနော နဂရံ ဂန္ဓာ နဂရဿ စ တဿ ဂါမဿ စ အန္တရေ မဂ္ဂံ သမံ ကာရာပေတွာ အလင်္ကာရာပေတွာ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန တတ္ထ ဂန္ဓာ တံ ဒါရိကံ ကဟာပဏရာသိမ္ပိ^၄ ဌပေတွာ သုဝဏ္ဏရဇတကလသေဟိ နှာပေတွာ “ဥဗ္ဗရိ”တိ နာမံ ကာရာပေတွာ အဂ္ဂမဟေသိဌာနေ ဌပေတွာ တဉ္စ ဂါမံ တဿာ ဉ္ဈတိနံ ဒတွာ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန တံ နဂရံ အာနေတွာ တာယ သဒ္ဓိံ^၅ အဘိရမမာနေ၊ ယာဝဇီဝံ ရဇ္ဇသုခံ အနုဘဝိတွာ

အာယုပရိယောသာနေ ကာလမကာသိ။ ကာလကတေ စ တသ္မိံ၊ ကတေ စ သရိရကိစ္စေ ဥဗ္ဗရိ ပတိဝိယောဂေန သောကသလ္လသမပ္ပိတဟဒယာ အာဠာဟနံ ဂန္ဓာ ဗဟူ ဒိဝသေ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ ပူဇေတွာ ရညော ဂုဏေ ကိစ္ဆေတွာ ဥမ္မာဒပ္ပတ္တာ ဝိယ ကန္တန္တိ ပရိဒေဝန္တိ အာဠာဟနံ ပဒက္ခိဏံ ကရေတိ။

တေန စ သမယေန အမှာကံ ဘဂဝါ ဗောဓိသတ္တဘူတော ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဓိဂတဇ္ဈာနဘိညော ဟိမဝန္တဿ သာမန္တာ အညတရသ္မိံ အရညာယတနေ ဝိဟရန္တော သောကသလ္လသမပ္ပိတံ ဥဗ္ဗရိံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဒိသ္မာ အာကာသေန အာဂန္ဓာ ဒိဿမာနရူပေါ အာကာသေ ဌတွာ တတ္ထ ဌိတေ မနုဿေ ပုစ္ဆိ “ကဿိဒံ အာဠာဟနံ၊ ကဿတ္တာယ စာယံ ဣတ္ထိ ‘ဗြဟ္မဒတ္တံ ဗြဟ္မဒတ္တာ’တိ ကန္တန္တိ ပရိဒေဝတိ”တိ။ တံ သုတွာ မနုဿာ “ဗြဟ္မဒတ္တော နာမ ပဉ္စာလာနံ ရာဇာ၊ သော အာယုပရိယောသာနေ ကာလမကာသိ၊ တဿိဒံ အာဠာဟနံ၊ တဿ အယံ ‘အဂ္ဂမဟေသိ ဥဗ္ဗရိ နာမ ‘ဗြဟ္မဒတ္တံ ဗြဟ္မဒတ္တာ’တိ တဿ နာမံ ဂဟေတွာ ကန္တန္တိ ပရိဒေဝတိ”တိ အာဟံသု။ တမတ္ထံ ဒီပေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ—

၃၆၈။ “အဟု ရာဇာ ဗြဟ္မဒတ္တော၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော။
အဟောရတ္တာနမစ္စယာ၊ ရာဇာ ကာလမကြိဗ္ဗထ”။

၃၆၉။ တဿ အာဠာဟနံ ဂန္ဓာ၊ ဘရိယာ ကန္တတိ ဥဗ္ဗရိ။
ဗြဟ္မဒတ္တံ အပဿန္တိ၊ ဗြဟ္မဒတ္တာတိ ကန္တတိ။

၃၇၀။ ဣသိ စ တတ္ထ အာဂန္တိ၊ သမ္ပန္နစရဏော မုနိ။
သော စ တတ္ထ အပုစ္ဆိတ္ထ၊ ယေ တတ္ထ သု သမာဂတာ။

၃၇၁။ ‘ကဿ ဣဒံ အာဠာဟနံ၊ နာနာဂန္ဓသမေရိတံ။
ကဿာယံ ကန္တတိ ဘရိယာ၊ ဣတော ဒူရဂတံ ပတိ’။
ဗြဟ္မဒတ္တံ အပဿန္တိ၊ ဗြဟ္မဒတ္တာတိ ကန္တတိ’။

၃၇၂။ တေ စ တတ္ထ ဝိယာကံသု၊ ယေ တတ္ထ သု သမာဂတာ။
ဗြဟ္မဒတ္တဿ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဗြဟ္မဒတ္တဿ မာရိသ။

၃၇၃။ တဿ ဣဒံ အာဠာဟနံ၊ နာနာဂန္ဓသမေရိတံ၊
တဿာယံ ကန္တတိ ဘရိယာ၊ ဣတော ခူရဂတံ ပတိံ။
ဗြဟ္မဒတ္တံ အပဿန္တိ၊ ဗြဟ္မဒတ္တာတိ ကန္တတိ”တိ—

ဆ ဂါထာ ဌပေသုံ။

၃၆၈-၉။ တတ္ထ အဟူတိ အဟောသိ။ ပဇ္ဇာလာနန္တိ ပဇ္ဇာလရဋ္ဌ-
ဝါသိနံ၊ ပဇ္ဇာလရဋ္ဌဿေဝ ဝါ။ ဧကောပိ ဟိ ဇနပဒေါ ဇနပဒိကာနံ^၁ ရာဇ-
ကုမာရာနံ ဝသေန ရုဠိယာ “ပဇ္ဇာလာန”န္တိ^၂ ဗဟုဝစနေန နိဒ္ဒိသီယတိ။
ရထေသဘောတိ ရထေသု ဥသဘသဒိသော၊ မဟာရထောတိ အတ္ထော။
တဿ အာဠာဟနန္တိ တဿ ရညော သရိရဿ ဒမုဋ္ဌာနံ။

၃၇၀။ ဣသီတိ ဈာနာဒိနံ ဂုဏာနံ ဒေသနဋ္ဌေန ဣသိ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ^၃
ဥဗ္ဗရိယံ ဌိတဋ္ဌာနေ၊ သုသာနေတိ အတ္ထော။ အာဂန္တီတိ အဂမာသိ။ သမ္ပန္န-
စရဏောတိ သီလသမ္ပဒါ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ ဘောဇနေ မတ္တညူတာ
ဇာဂရိယာနုယောဂေါ သဒ္ဓါဒယော သတ္တသဒ္ဓမ္မာ စတ္တာရိရူပါဝစရဈာနာနီတိ
ဣမေဟိ ပန္နရသဟိ စရဏသင်္ခါတေဟိ ဂုဏေဟိ သမ္ပန္နော သမန္နာဂတော၊
စရဏသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ မူနီတိ အတ္တဟိတဉ္စ ပရဟိတဉ္စ မုနာတိ ဇာနာတီတိ
မုနိ။ သောစ တတ္ထ အပုန္နိတ္တာတိ သောတသ္မိံ ဌာနေ ဌိတေဇနေ ပဋိပုစ္ဆိ။ ယေ
တတ္ထ သု သမာဂတာတိ ယေ မနုဿာ တတ္ထ သုသာနေ သမာဂတာ။ သူတိ
နိပါတမတ္တံ၊ “ယေ တတ္ထာသုံ သမာဂတာ”တိ ဝါ ပါဌော။ အာသုန္တိ၊
အဟေသုန္တိ အတ္ထော။

၃၇၁။ နာနာဂန္ဓသမေရိတန္တိ နာနာဝိဓေဟိ ဂန္ဓေဟိ သမန္တတော ဧရိတံ
ဥပဝါသိတံ^၄။ ဣတောတိ မနုဿလောကတော။ ခူရဂတန္တိ ပရလောကံ
ဂတတ္တာ ဝဒတိ။ ဗြဟ္မဒတ္တာတိ ကန္တတိတိ ဗြဟ္မဒတ္တာတိ ဧဝံ နာမသင်္ကိတ္တနံ
ကတ္တာ ပရိဒေဝနဝသေန အဝှါယတိ။

၃၇၂-၃။ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဗြဟ္မဒတ္တဿ မာရိသတိ မာရိသ
နိရာမယကာယစိတ္တမဟာမုနိ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ရညော ဣဒံ အာဠာဟနံ၊ တဿေဝ
ဗြဟ္မဒတ္တဿ ရညော အယံ ဘရိယာ၊ ဘဒ္ဒံ တေ တဿ စ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ဘဒ္ဒံ
ဟောတု၊ တာဒိသာနံ မဟေသိနံ ဟိတာနုစိန္တနေန ပရလောကေ ဌိတာနမ္ပိ
ဟိတသုခံ ဟောတိယေဝါတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

၁-ဇနပဒါဓိကတာနံ (သီ)

၂-ပဇ္ဇာလာတိ (က)

၃-ဥပဝါသိတံ (က)

အထ သော တာပသော တေသံ ဝစနံ သုတွာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ဥဗ္ဗရိယာ သန္တိကံ ဂန္တာ တဿာ သောကဝိနောဒနတ္ထံ—

၃၇၄။ “ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနိ၊ မြဟ္မဒတ္တဿနာမကာ။
ဣမသ္မိံ အာဠာဟနေ ဒဗျာ၊ တေသံ ကမနုသောစသိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနိတိ ဆသဟဿာမိကအသီတိ-
သဟဿသင်္ခါ။ မြဟ္မဒတ္တဿနာမကာတိ မြဟ္မဒတ္တောတိ ဧဝံနာမကာ။ တေသံ
ကမနုသောစသိတိ တေသံ ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿသင်္ခါတာနံ မြဟ္မဒတ္တာနံ ကတမံ
မြဟ္မဒတ္တံ တံ အနုသောစသိ၊ ကတမံ ပဋိစ္စ တေ သောကော ဥပ္ပန္နောတိ ပုစ္ဆိ။

ဧဝံ ပန တေန ဣသိနာ ပုစ္ဆိတာ ဥဗ္ဗရိ အတ္တနာ အဓိပ္ပေတံ မြဟ္မဒတ္တံ
အာစိက္ခန္တိ—

၃၇၅။ “ယော ရာဇာ စူဠနိပုတ္တော၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော။
တံ ဘန္တေ အနုသောစာမိ၊ ဘတ္တာရံ သဗ္ဗကာမဒ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ စူဠနိပုတ္တောတိ ဧဝံနာမဿ ရညော ပုတ္တော။ သဗ္ဗကာ-
မဒန္တိ မယံ သဗ္ဗဿ ဣတ္ထိတိတ္ထိတဿ ဒါတာရံ၊ သဗ္ဗေသံ ဝါ သတ္တာနံ
ဣတ္ထိတဒါယကံ။

ဧဝံ ဥဗ္ဗရိယာ ပုတ္တေ ပန တာပသော—

၃၇၆။ “သဗ္ဗေဝါဟေသုံ ရာဇာနော၊ မြဟ္မဒတ္တဿနာမကာ။
သဗ္ဗေဝ စူဠနိပုတ္တော၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော။

၃၇၇။ သဗ္ဗေသံ အနုပုဗ္ဗေန၊ မဟေသိတ္တမကာရယိ။
ကဿွာ ပုရိမကေ ဟိတွာ၊ ပစ္ဆိမံ အနုသောစသိ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။

၃၇၆။ တတ္ထ သဗ္ဗေဝါဟေသုန္တိ သဗ္ဗေဝ တေ ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿသင်္ခါ
ရာဇာနော မြဟ္မဒတ္တဿနာမကာ စူဠနိပုတ္တော ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော
အဟေသုံ၊ ဣမေ ရာဇဘာဝါဒယော ဝိသေသာ တေသု ဧကဿာပိ နာဟေသုံ။

၃၇၇။ မဟေသိတ္တမကာရယီတိ တုဉ္စ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အနုပုဗ္ဗေန
အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ အကာသိ၊ အနုပ္ပတ္တာတိ အတ္တော။ ကဿွာတိ ဂုဏဇောံ စ

သာမိကဘာဝတော စ အဝိသိဋ္ဌေသု ဧတ္တကေသု ဇနေသု ပုရိမကေ ရာဇာနော ပဟာယ ပဏ္ဍိမံ ဧကံယေဝ ကသ္မာ ကေန ကာရဏေန အနုသောစသီတိ ပုဏ္ဍိ။

တံ သုတွာ ဥဗ္ဗရိ သံဝေဂဇာတာ ပုန တာပသံ—

၃၇၈။ “အာတုမေ ဣတ္ထိဘူတာယ၊ ဒိဃရတ္တာယ မာရိသ။

ယဿာ မေ ဣတ္ထိဘူတာယ၊ သံသာရေ ဗဟုဘာသသိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အာတုမေတိ အတ္တနိ။ ဣတ္ထိဘူတာယာတိ ဣတ္ထိဘာဝံ ဥပဂတာယ။ ဒိဃရတ္တာယာတိ ဒိဃရတ္တံ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော— ဣတ္ထိဘူတာယ အတ္တနိ သဗ္ဗကာလံ ဣတ္ထိယေဝ ဟောတိ၊ ဥဒါဟု ပုရိသဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိတိ။ ယဿာ မေ ဣတ္ထိဘူတာယာတိ ယဿာ မယံ ဣတ္ထိဘူတာယ ဧဝံ တာဝ ဗဟုသံသာရေ မဟေသိဘာဝံ မဟာမုနိ တံ ဘာသသိ ကထေသီတိ အတ္ထော။ “အာဟု မေ ဣတ္ထိဘူတာယာ”တိ ဝါ ပါဌော။ တတ္ထ အာတိ အနုဿရဏတ္ထေ နိပါတော။ အာဟု မေတိ၂ သယံ အနုဿရိတံ အညာတမိဒံ မယာ၊ ဣတ္ထိဘူတာယ ဣတ္ထိဘာဝံ ဥပဂတာယ ဧဝံ မယံ ဧတ္တကံ ကာလံ အပရာပရုပ္ပတ္တိံ^၁ အဟောသိ၊ ကသ္မာ^၃၊ ယသ္မာ^၄၊ ယဿာ မေ ဣတ္ထိဘူတာယ သဗ္ဗေသံ အနုပုဗ္ဗေန မဟေသိတ္တမကာရယိ၊ ကိံ^၅ တံ မဟာမုနိ သံသာရေ ဗဟံ ဘာသသီတိ ယောဇနာ။

တံ သုတွာ တာပသော အယံ နိယမော သံသာရေ နတ္ထိ “ဣတ္ထိ ဣတ္ထိ-ယေဝ ဟောတိ၊ ပုရိသော ပုရိသော ဧဝါ”တိ ဒဿေန္တော—

၃၇၉။ “အဟု ဣတ္ထိ အဟု ပုရိသော၊ ပသုယောနိဗ္ဗိ အဂမာ။

ဧဝမေတံ အတိတာနံ၊ ပရိယန္တော န ဒိဿတိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အဟု ဣတ္ထိ အဟု ပုရိသောတိ တံ ကဒါဏိ ဣတ္ထိပိ အဟောသိ၊ ကဒါဏိ ပုရိသောပိ အဟောသိ။ န ကေဝလံ ဣတ္ထိပုရိသဘာဝမေဝ၊ အထ ခေါ ပသု ယောနိဗ္ဗိ အဂမာသိ၊ ကဒါဏိ ပသုဘာဝံ အဂမာသိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိဗ္ဗိ ဥပဂတာ အဟောသိ။ ဧဝမေတံ အတိတာနံ၊ ပရိယန္တော န ဒိဿတိတိ ဧဝံ ယထာပုတ္တံ ဧတံ ဣတ္ထိဘာဝံ ပုရိသဘာဝံ တိရစ္ဆာနာဒိဘာဝဉ္စ ဥပဂတာနံ အတိတာနံ အတ္တဘာဝါနံ ပရိယန္တော ဉာဏစက္ခုနာ မဟတာ ဥဿာဟေန ပဿန္တာနဗ္ဗိ န ဒိဿတိ။ န ကေဝလံ တဝေဝ၊ အထ ခေါ

၁-အာတုမော (က)

၂-အပရာ စ အနုပ္ပတ္တိ (သီ)

၃-အာတုမောတိ (က)၊ အာတုမေတိ (သီ)

၄-အဟောသိ၊ တသ္မာ (သီ)

သဗ္ဗေသမ္ဗိ သံသာရေ ပရိဗ္ဗမန္တာနံ သတ္တာနံ အတ္တဘာဝဿ ပရိယန္တော န ဒိဿတေဝ န ပညာယတေဝ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော၊ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာ-
ယတိ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္တာဝတံ
သံသရတ”န္တိ။

ဧဝံ တေန တာပသေန သံသာရဿ အပရိယန္တတံ ကမ္မဿကတဉ္စ
ဝိဘာဝေန္တေန ဒေသိတံ ဓမ္မံ သုတွာ သံသာရေ သံဝိဂ္ဂဟဒယာ ဓမ္မေ စ
ပသန္ဓမာနဿ ဝိဂတသောကသလ္လာ ဟုတွာ အတ္တနော ပသာဒံ သောကဝိဂ-
မနဉ္စ ပကာသေန္တိ—

၃၀၀။ “အာဒိတ္တံ ဝတ မံ သန္တံ၊ ဃတသိတ္တံဝ ပါဝကံ။
ဝါရိနာ ဝိယ ဩသိဉ္စ၊ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာပယေ ဒရံ။

၃၀၁။ အဗ္ဗဟိ ဝတ မေ သလ္လံ၊ သောကံ ဟဒယနိဿိတံ။
ယော မေ သောကပရေတာယ၊ ပတိသောကံ အပါနုဒိ။

၃၀၂။ သာဟံ အဗ္ဗုဋ္ဌသလ္လာသ္မိ၊ သီတိဘူတာသ္မိ နိဗ္ဗုတာ။
န သောစာမိ န ရောဒါမိ၊ တဝ သုတွာ မဟာမုနိ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။ တာသံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

ဣဒါနိ သံဝိဂ္ဂဟဒယာယ ဥဗ္ဗရိယာ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေန္တော သံတ္တာ—

၃၀၃။ “တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ သမဏဿ သုဘာသိတံ။
ပတ္တစိဝရမာဒါယ၊ ပဗ္ဗဇိ အနဂါရိယံ။

၃၀၄။ သာ စ ပဗ္ဗဇိတာ သန္တာ၊ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ။
မေတ္တစိတ္တံ အဘာဝေသိ၊ မြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ။

၃၀၅။ ဂါမာ ဂါမံ ဝိစရန္တိ၊ နိဂမေ ရာဇဓာနိယော။
ဥရုဝေဋ္ဌာ နာမ သော ဂါမော၊ ယတ္ထ ကာလမကြုဗ္ဗထ။

၃၀၆။ မေတ္တစိတ္တံ အဘာဝေတွာ၊ မြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ။
ဣတ္ထိစိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ၊ မြဟ္မလောကူပဂါ အဟူ”တိ—

စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။

၃၈၃-၄။ တတ္ထ တဿာတိ တဿ တာပသဿ။ သုဘာသိတန္တိ သုဠာ
ဘာသိတံ၊ ဓမ္မန္တိ အတ္ထော။ ပဗ္ဗဇိတာ သန္တာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတာ သမာနာ၊
ပဗ္ဗဇိတွာ ဝါ ဟုတွာ သန္တကာယဝါစာ။ မေတ္တစိတ္တန္တိ မေတ္တာသဟဂတံ စိတ္တံ။
စိတ္တသီသေန မေတ္တဇ္ဈာနံ ဝဒတိ။ မြဟ္မလောကူပပတ္တိယာတိ တဉ္စသာ မေတ္တစိတ္တံ
ဘာဝေန္တိ မြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ အဘာဝေသိ၊ န ဝိပဿနာပါဒကာဒိအတ္ထံ။
အနုပ္ပန္နေ ဟိ ဗုဒ္ဓေ မြဟ္မဝိဟာရာဒိကေ ဘာဝေန္တာ တာပသပရိဗ္ဗာဇကော
ယာဝဒေဝ ဘဝသမ္ပတ္တိအတ္ထမေဝ ဘာဝေသုံ။

၃၈၅-၆။ ဂါမာ ဂါမန္တိ ဂါမတော အညံ ဂါမံ။ အာဘာဝေတွာတိ
ဝဇေတွာ မြူဟေတွာ။ “အာဘာဝေတွာ”တိ ကေစိ ပဌန္တိ၊ တေသံ အ-ကာရော
နိပါတမတ္ထံ။ ဣတ္ထိစိတ္တံ ဝိရာဇေတွာတိ ဣတ္ထိဘာဝေ စိတ္တံ အဇ္ဈာသယံ အဘိရုစိ
ဝိရာဇေတွာ^၁ ဣတ္ထိဘာဝေ ဝိရတ္တစိတ္တာ ဟုတွာ။ မြဟ္မလောကူပဂါတိ ပဋိ-
သန္တိဂ္ဂဟဏဝသေန မြဟ္မလောကံ ဥပဂမနကာ အဟောသိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ တဿာ ဥပါသိကာယ သောကံ
ဝိနောဒေတွာ ဥပရိ စတုသစ္စဒေသနံ အကာသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ သာ
ဥပါသိကာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ၊ သမ္ပတ္တပရိသာယ စ ဒေသနာ
သာတ္ထိကာ အဟောသိတိ။

ဥဗ္ဗရိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ခုဒ္ဒကဋ္ဌကထာယ ပေတဝတ္ထုသ္မိံ

တေရသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတဿ

ဒုတိယဿ ဥဗ္ဗရိဝဂ္ဂဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဇုဇုဝေ

၁-အဘိဇ္ဇမာနပေတဝတ္ထုဝတ္ထုနာ

အဘိဇ္ဇမာန ဝါရိမှိတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ လုဒ္ဒပေတံ အာရဗ္ဗ ပုတ္တံ။ ဗာရာဏသီယံ ကိရ အပရဒိသာဘာဂေ ပါရ-
ဂင်္ဂါယ ဝါသဘဂါမံ အတိက္ကမိတွာ စုန္ဒဠိလနာမကေ^၁ ဂါမေ ဧကော
လုဒ္ဒကော အဟောသိ၊ သော အရညေ မိဂေ ဝဓိတွာ ဝရမံသံ အင်္ဂါရေ ပစိတွာ
ခါဒိတွာ အဝသေသံ ပဏ္ဏပုဋေ ဗန္ဓိတွာ ကာဇေန ဂဟေတွာ ဂါမံ
အာဂစ္ဆတိ^၂။ တံ ဗာလဒါရကာ ဂါမဒ္ဓါရေ ဒိသ္မာ “မံသံ မေ ဒေဟိ မံသံ မေ
ဒေဟိ”တိ ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ ဥပဓာဝန္တိ။ သော တေသံ ထောက် ထောက်
မံသံ ဒေတိ။ အထေကဒိဝသံ မံသံ အလဘိတွာ ဥဒ္ဓါလကပုပ္ဖံ ပိဋန္တိတွာ ဗဟုံ စ
ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဂါမံ ဂစ္ဆန္တိ တံ ဒါရကာ ဂါမဒ္ဓါရေ ဒိသ္မာ “မံသံ မေ
ဒေဟိ မံသံ မေဒေဟိ”တိ ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ ဥပဓာဝိံသု၊ သော တေသံ
ဧကေကံ ပုပ္ဖမဉ္ဇရိံ အဒါသိ။

အထ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တော နဂ္ဂေါ
ဝိရူပရူပေါ ဘယာနကဒဿနော သုပိနေပိ^၃ အန္ဓုပါနံ အဇာနန္တော သီသေ
အာဗန္ဓိတဥဒ္ဓါလကကုသုမမာလာကလာပေါ “စုန္ဒဠိလယံ ဉာတကာနံ သန္တိ-
ကေ ကိဉ္စိ လဘိဿာမိ”တိ ဂင်္ဂါယဥဒကေ အဘိဇ္ဇမာန ပဋိသောတံ ပဒသာ
ဂစ္ဆတိ။ တေန စ သမယေန ကောလိယော နာမ ရညော ဗိမ္ဗိသာရဿ
မဟာမတ္တော ကုပိတံ ပစ္စန္တိ ဝူပသမေတွာ ပဋိနိဝတ္တေန္တော ဟတ္ထိအဿာဒိ-
ပရိဝါရဗလံ ထလပထေန ပေသေတွာ သယံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ အနုသောတံ
နာဝါယ အာဂစ္ဆန္တော တံ ပေတံ တထာ ဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ ပုစ္ဆန္တော—

၃၀၇။ “အဘိဇ္ဇမာန ဝါရိမှိ၊ ဂင်္ဂါယ ဣဓ ဂစ္ဆသိ။
နဂ္ဂေါ ပုဗ္ဗဒ္ဓပေတောဝ၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတော။
ကုဟိံ ဂမိဿသိ ပေတ၊ ကတ္ထ ဝါသော ဘဝိဿတိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အဘိဇ္ဇမာနေတိ ပဒနိက္ခေပေန အဘိဇ္ဇမာနေ သင်္ဃာတေ^၄
ဝါရိမှိ ဂင်္ဂါယာတိ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ ဥဒကေ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ။ ပုဗ္ဗဒ္ဓ-
ပေတောဝါတိ ကာယဿ ပုရိမဒ္ဓေန အပေတော ဝိယ အပေတယောနိကော

၁-စုန္ဒတ္ထိကနာမကေ (သီ)

၃-သုပိနေပိ (သီ၊ ဣ)

၂-ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ (က)

၄-အဝိနဿမာနသင်္ခါတေ (က)

ဒေဝပုတ္တော ဝိယ။ ကထံ? မာလဓာရီ အလင်္ကတောတိ၊ မာလာဟိ ပိဋုန္တိတွာ အလင်္ကတသိသဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ ကတ္ထ ဝါသော ဘဝိဿတိတိ ကတရသ္မိံ ဂါမေ ဒေသေ ဝါ တုယံ နိဝါသော ဘဝိဿတိ၊ တံ ကထေဟိတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယံ တဒါ တေန ပေတေန ကောလိယေန စ ပုတ္တံ၊ တံ ဒေသေတုံ သင်္ဂီတိကာရာ—

၃၈၈။ “စုန္ဒဋ္ဌိလံ ဂမိဿံမိ၊ ပေတော သော ဣတိ ဘာသတိ။
အန္တရေ ဝါသဘဂါမံ၊ ဗာရာဏသိံ စ သန္တိကေ။

၃၈၉။ တဉ္စ ဒိသွာ မဟာမတ္တော၊ ကောလိယော ဣတိ ဝိသုတော။
သတ္တု ဘတ္တဉ္စ ပေတဿ၊ ဝီတကဉ္စ ယုဂံ အဒါ။

၃၉၀။ နာဝါယ တိဋ္ဌမာနာယ၊ ကပ္ပကဿ အဒါပယိ။
ကပ္ပကဿ ပဒိန္နမ္ပိ၊ ဌာနေ ပေတဿ ဒိဿထ။

၃၉၁။ တတော သုဝတ္ထဝသနော၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတော။
ဌာနေ ဌိတဿ ပေတဿ၊ ဒက္ခိဏာ ဥပကပ္ပထ။
တသ္မာ ဒဇ္ဇေထ ပေတာနံ၊ အနုကမ္ပာယ ပုနပ္ပုနံ”န္တိ—

ဂါထာယော အဝေါစုံ။

၃၃၈။ တတ္ထ စုန္ဒဋ္ဌိလန္တိ ဧဝံနာမကံ ဂါမံ။ အန္တရေ ဝါသဘဂါမံ၊
ဗာရာဏသိံ စ သန္တိကေတိ ဝါသဘဂါမဿ စ ဗာရာဏသိယာ စ ဝေမဇ္ဈေ။
အန္တရာ-သဒ္ဓယောဂေန ဟေတံ သာမုတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ။ ဗာရာဏသိယာ
သန္တိကေ ဟိ သော ဂါမောတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—အန္တရေ ဝါသဘ-
ဂါမဿ စ ဗာရာဏသိယာ စ ယော စုန္ဒဋ္ဌိလနာမကော ဂါမော ဗာရာ-
ဏသိယာ အဝိဒူရေ၊ တံ ဂါမံ ဂမိဿံမိတိ။

၃၈၉။ ကောလိယော ဣတိ ဝိသုတောတိ ကောလိယောတိ ဧဝံပကာ-
သိတနာမော၊ သတ္တု ဘတ္တဉ္စာတိ သတ္တု စေဝ ဘတ္တဉ္စ။ ဝီတကဉ္စ ယုဂံ
အဒါတိ ဝီတကံ သုဝတ္ထဝဏ္ဏံ ဧကံ ဝတ္ထယုဂံ စ အဒါသိ။

၃၉၀။ ကဒါအဒါသိတိ စေ အာဟ နာဝါယ တိဋ္ဌမာနာယ။ ကပ္ပကဿ
အဒါပယိတိ ဂစ္ဆန္တိ နာဝံ ဌပေတွာ တတ္ထ ဧကဿ နှာပိတဿ ဥပါသကဿ

ဒါပေသိ၊ ဒိန္နမိ ဝတ္ထယုဂေတိ ယောဇနာ။ ဌာနေတိ ဌာနသော တင်္ဂဏညေဝ။
 ပေတဿ ဒိဿဏာတိ ပေတဿ သရီရေ ပညာယိတ္ထ၊ တဿ နိဝါသနပါရု-
 ပနဝတ္ထံ သမ္ပဇ္ဇိ။ တေနာဟ “တတော သုဝတ္ထဝသနော၊ မာလဓာရီ အလင်္က-
 တော”တိ၊ သုဝတ္ထဝသနော^၁ မာလာဘရဏေဟိ သုမဏ္ဍိတပသာမိတော။
 ဌာနေ ဌိတဿ ပေတဿ၊ ဒက္ခိဏာ ဥပကပ္ပဏာတိ ဒက္ခိဏေယျဌာနေ ဌိတာ
 ပနေသာ ဒက္ခိဏာ တဿ ပေတဿ ယသ္မာ ဥပကပ္ပတိ၊ ဝိနိယောဂံ အဂမာသိ။
 တသ္မာ ဒဇ္ဇေထ ပေတနံ၊ အနုကမ္မာယ ပုနပ္ပုနန္တိ ပေတနံ အနုကမ္မာယ
 ပေတေ ဥဒ္ဓိဿ ပုနပ္ပုနံ ဒက္ခိဏံ ဒဒေယျာတိ အတ္ထော။

အထ သော ကောလိယမဟာမတ္ထော တံ ပေတံ အနုကမ္မမာနော ဒဂိနဝိဓိ^၂
 သမ္ပာဒေတွာ အနုသောတံ အာဂန္တော သူရိယေ ဥဂစ္ဆန္တေ ဗာရာဏသီ^၃ သမ္ပာ-
 ပုဏိ။ ဘဂဝါ စ တေသံ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ အာကာသေန၊ အာဂန္တော ဂင်္ဂါဟီရေ
 အဋ္ဌာသိ။ ကောလိယမဟာမတ္ထောပိ နာဝါတော ဩတရိတွာ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော
 ဘဂဝန္တံ နိမန္တေသိ “အဓိဝါသေထ မေဘန္တေ ဘဂဝါ အဇ္ဇတနာယ ဘတ္တံ အနု-
 ကမ္မံ ဥပါဒါယာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ သော ဘဂဝတော
 အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ တာဝဒေဝ ရမဏိယေ ဘူမိဘာဝေ မဟန္တံ သာခါမဏ္ဍပံ
 ဥပရိ စတူသု စ ပဿေသု နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏဝိစိတ္တဝိဝိဓဝသနသမံလင်္ကတံ
 ကာရေတွာ တတ္ထ ဘဂဝတော အာသနံ ပညာပေတွာ အဒါသိ၊ နိဿိဒိ
 ဘဂဝါ ပညတ္ထေ အာသနေ။

အထ သော မဟာမတ္ထော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ ပူဇေတွာ
 ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိဿိန္တော ဟေဋ္ဌာ အတ္တနော ဝုတ္တဝစနံ ပေတဿ စ
 ပဋိဝစနံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ “ဘိက္ခုသံဃော အာဂစ္ဆတူ”တိ
 စိန္တေသိ၊ စိန္တိတသမနန္တရမေဝ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝသဉ္ဇောဒိတော သုဝဏ္ဏဟံသဂဏော
 ဝိယ တေရဋ္ဌဟံသရာဇံ ဘိက္ခုသံဃော ဓမ္မရာဇံ သမ္ပရိဝါရေသိ၊ တာဝဒေဝ
 မဟာဇနော သန္နိပတိ “ဥဋ္ဌာရာ ဓမ္မဒေသနာ ဘဝိဿတိ”တိ။ တံ ဒိသ္မာ
 ပသန္ဓမာနသော မဟာမတ္ထော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန
 ဘောဇနီယေန သန္တပေသိ။ ဘဂဝါ ကတဘတ္တကိစ္စော မဟာဇနဿ အနု-
 ကမ္မာယ “ဗာရာဏသီသမိပဂါမဝါသိနော သန္နိပတန္တူ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ သဗ္ဗေ
 စ တေ ဣဒ္ဓိဗလေန မဟာဇနာ သန္နိပတိံသု၊ ဥဋ္ဌာရေ စဿ ပေတေ ပါကဋ္ဌေ
 အကာသိ။ တေသု ကေစိ ဆိန္ဒုဘိန္ဒုဝိလောတိကခဏ္ဍရေ၊ ကေစိ အတ္တနော

ကေသေဟေဝ ပဋိစ္စာဒိတကောပိနာ၊ ကေဓိ နဂ္ဂါယထာဇာတရူပါ ခုပ္ပိပါသာ-
ဘိဘူတာ တစပရိယောနဒွါ အဋ္ဌိမတ္တသရီရာ ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဗမန္တာ
မဟာဇနဿ ပစ္စက္ခတော ပညာယိံသု။

အထ ဘဂဝါ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါယိ၊ ယထာ တေ ကေဇ္ဈိ
သန္တိပတိတွာ အတ္တနာ ကတံ ပါပကမ္မံ မဟာဇနဿ ပဝေဒေသုံ။ တမတ္ထံ
ဒိပေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ—

၃၉၂။ “သာဟုန္ဒဝသနာ” ဧကေ၊ အညေ ကေသနိဝါသနာ၊
ပေတာ ဘတ္တာယ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပက္ကမန္တိ ဒိသောဒိသံ။

၃၉၃။ ဒူရေ ဧကေ ပဓာဝိတွာ၊ အလဒ္ဓါဝ နိဝတ္တရေ။
ဆာတာ ပမုတ္တိတာ ဘန္တာ၊ ဘူမိယံ ပဋိသုတ္တိတာ။

၃၉၄။ ကေဓိ တတ္ထ ပပတိတွာ၊ ဘူမိယံ ပဋိသုတ္တိတာ။
ပုဗ္ဗေ အကတကလျာဏာ၊ အဂ္ဂိဒမုာဝ အာတပေ။

၃၉၅။ မယံ ပုဗ္ဗေ ပါပဓမ္မာ၊ ဃရဏီ ကုလမာတရော။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကမ္ပ အတ္တနော။

၃၉၆။ ပဟူတံ အန္ဓပါနမ္ပိ၊ အပိဿု အဝကိရိယတိ။
သမ္မဂ္ဂတေ ပဗ္ဗဇိတေ၊ န စ ကိဉ္စိ အဒမ္ပသေ။

၃၉၇။ အကမ္မကာမာ အလသာ၊ သာဒုကာမာ မဟဂ္ဂဿ။
အာလောပပိဏ္ဏဒါတာရော၊ ပဋိဂ္ဂဟေ ပရိဘာသိမှသေ။

၃၉၈။ တေ ဃရာ တာ စ ဒါသိယော၊ တာနေဝါဘရဏာနိ နော။
တေ အညေ ပရိစာရေန္တိ၊ မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနော။

၃၉၉။ ဝေဏီ ဝါ အဝညာ ဟောန္တိ၊ ရထကာရီ စ ဒုပ္ပိကာ။
စဏ္ဍာလီ ကပဏာ ဟောန္တိ၊ ကပ္ပကာ စ ပုနပ္ပုနံ။

၄၀၀။ ယာနိ ယာနိ နိဟိနာနိ၊ ကုလာနိ ကပဏာနိ စ။
တေသု တေသွေဝ ဇာယန္တိ၊ ဒေသာ မစ္ဆရိနော ဂတိ။

၁-သာဟုန္ဒဝါသ်နော (ဣ)၊ သာဟုန္ဒဝါသ်နော (က)

၃-တေ စ တတ္ထ ပပတိတာ (က)

၂-ကေသနိဝါသ်နော (က)

၄-ပရိဘာသိတာ (က)

- ၄၀၁။ ပုဗ္ဗေ စ ကတကလျာဏာ၊ ဒါယကာ ဝိတမစ္ဆရာ။
သဂ္ဂံ တေ ပရိပူရေန္တိ၊ ဩဘာသေန္တိ စ နန္ဒနံ။
- ၄၀၂။ ဝေဇယန္တေ စ ပါသာဒေ၊ ရမိတွာ ကာမကာမိနော။
ဥစ္စာကုလေသု ဇာယန္တိ၊ သဘောဂေသု တတော စုတာ။
- ၄၀၃။ ကုဋ္ဌာဂါရေ စ ပါသာဒေ၊ ပလ္လင်္ဂေ ဂေါနကတ္ထတေ။
ဗိဇိတင်္ဂါ မောရဟတ္ထေဟိ၊ ကုလေ ဇာတာ ယသသိနော။
- ၄၀၄။ အင်္ဂတော အင်္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတာ။
ဓာတိယော ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ သာယံ ပါတံ သုခေသိနော။
- ၄၀၅။ န ယိဒံ အကတပုညာနံ၊ ကတပုညာနမေဝိဒံ။
အသောကံ နန္ဒနံ ရမ္မံ၊ တိဒသာနံ မဟာဝနံ။
- ၄၀၆။ သုခံ အကတပုညာနံ၊ ဣမ နတ္ထိ ပရတ္ထ စ။
သုခဉ္စ ကတပုညာနံ၊ ဣမ စေဝ ပရတ္ထ စ။
- ၄၀၇။ တေသံ သဟဗျကာမာနံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟံ။
ကတပုညာ ဟိ မောဒန္တိ၊ သဂ္ဂေ ဘောဂသမင်္ဂိနော”တိ—

ဂါထာယော အဝေါစုံ။

၃၉၂။ တတ္ထ သာဟုန္ဒဝသနာတိ^၁ ဆိန္ဒုဘိန္ဒုပိလောတိကခဏ္ဍနိဝါသနာ။
ဧကေတိ ဧကစ္စေ။ ကေသနိဝါသနာတိ^၂ ကေသေဟေဝ ပဋိစ္ဆာဒိတကောပိနာ။
ဘက္ကာယ ဂစ္ဆန္တိတိ “အပ္ပေဝ နာမ ဣတော ဂတာ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ ကိဉ္စိ
ဥစ္စိဋ္ဌဘတ္တံ ဝါ ဝိမိတဘတ္တံ^၃ ဝါ ဂဗ္ဘမလာဒိကံ ဝါ လဘေယျာမာ”တိ ကတ္တဝိ-
ဒေဝ အဋ္ဌတွာ^၄ သာသတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တိ။ ပက္ကမန္တိ ဒိသောဒိသန္တိ ဒိသတော
ဒိသံ အနေကယောဇနန္တရိကံ ဌာနံ ပက္ကမန္တိ။

၃၉၃။ ဂူရေတိ ဂူရေဝ ဌာနေ။ ဧကေတိ ဧကစ္စေ ပေတာ။ ပဓာဝိတွာတိ
သာသတ္ထာယ ဥပဓာဝိတွာ။ အလဒ္ဓါဝ နိဝတ္တရေတိ ကိဉ္စိ သာသံ ဝါ ပါနိယံ
ဝါ အလဘိတွာ ဧဝ နိဝတ္တန္တိ။ ပဗုဒ္ဓိတာတိ ခုပ္ပိပါသာဒိဒုက္ခေန သဉ္ဇာတမုစ္ဆာ။

၁-သာဟုန္ဒဝါသိနောတိ (ဣ)

၃-ဝမထုဘတ္တံ (သီ၊ ဣ)

၂-ကေသနိဝါသိနောတိ (ကံ)

၄-အာဂန္တာ (သီ၊ ဣ)

ဘန္တဘိတ် ပရိတ္တမန္တာ။ ဘူမိယံ ပဋိသုန္နိဘိတ် တာယ ဧဝ မုစ္ဆာယ ဥပ္ပတ္တိယာ
ဌာတာ အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာပိဏ္ဏာ ဝိယ ဝိဿုဿိတွာ ပထဝိယံ ပတိတာ။

၃၉၄။ တတ္ထဘိတ် ဂဟဋ္ဌာနေ။ ဘူမိယံ ပဋိသုန္နိဘိတ် ပပါတေ ပတိတာ
ဝိယ ဇိဃန္တာဒိဒုက္ခေန ဌာတုံ အသမတ္တဘာဝေန ဘူမိယံ ပတိတာ၊ တတ္ထ ဝါ
ဂဟဋ္ဌာနေ ဃာသာဒိနံ အလာဘေန ဆိန္ဒာသာ ဟုတွာ ကေနစိ ပဋိမုခံ
သုန္နိတာ ပေါထိတာ ဝိယ ဘူမိယံ ပတိတာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗေ
အကတကလျာဏဘိတ် ပုရိမဘဝေ အကတကုသလာ။ အဂ္ဂိဒဇာဝ အာတပေတိ
နိဒါဃကာလေ အာတပဋ္ဌာနေ အဂ္ဂိနာ ဒဇာ ဝိယ၊ ခုပ္ပိပသဂ္ဂိနာ ဥယျမာနာ
မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိတိ အတ္ထော။

၃၉၅။ ပုဗ္ဗေတိ အတိတဘဝေ။ ပါပဓမ္မဘိတ် ဣဿုကိမန္တရိအာဒိဘာဝေန
လာမကသဘာဝါ။ ဃရုဏီတိ ဃရသာမိနိယော။ ကုလမာတရေတိ ကုလ-
ဒါရကာနံ မာတရော၊ ကုလပုရိသာနံ ဝါ^၁ မာတရော။ ဒီပန္တိ ပတိဋ္ဌံ၊ ပုညန္တိ
အတ္ထော။ တဉ္စိ သတ္တာနံ သုဂတိသု ပတိဋ္ဌာဘာဝတော^၂ “ပတိဋ္ဌာ”တိ ဝုဇ္ဇတိ။
နာကမ္ဘာတိ န ကရိမှ။

၃၉၆။ ပဟူတန္တိ ဗဟုံ။ အန္တပါနဗ္ဗိတိ အန္တဉ္စ ပါနဉ္စ။ အပိဿု အဝကိရိ-
ယတိတိ သူတိ နိပါတမတ္တံ၊ အပိ အဝကိရိယတိ ဆဋ္ဌိယတိ^၃။ သမ္မဂ္ဂတေတိ
သမ္မာ ဂတေ သမ္မာ ပဋိပန္နေ သမ္မာ ပဋိပန္နာယ။ ပဗ္ဗဇိတေတိ ပဗ္ဗဇိတာယ။
သမ္မဒါနေ ဟိ ဣဒံ ဘုမ္မဝစနံ။ သမ္မဂ္ဂတေ ဝါ ပဗ္ဗဇိတေ သတိ လဗ္ဘမာနေတိ
အတ္ထော။ န စ ကိန္တိ အဒမ္ပသေတိ “ကိန္တိမတ္တမ္ပိ ဒေယျဓမ္မံ နာဒမ္ဘာ”တိ ဝိပုဋ္ဌိ-
သာရာဘိဘူတာ ဝဒန္တိ။

၃၉၇။ အကမ္မကာမာတိ သာရူဟိ အကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ အကုသလံ ကာမေန္တိတိ
အကမ္မကာမာ၊ သာရူဟိ ဝါ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ကာမေန္တိတိ ကမ္မကာမာ၊ န
ကမ္မကာမာတိ အကမ္မကာမာ^၄၊ ကုသလဓမ္မေသု အန္တန္တိကာတိ အတ္ထော။
အလသဘိတ် ကုသိတာ ကုသလကမ္မကရဏေ နိဗ္ဗိရိယာ။ သာဒုကာမာတိ
သာတမရရဝတ္ထုပိယာ^၅။ မဟန္တသဘိတ် မဟာဘောဇနာ၊ ဥဘယေနာပိ
သုန္ဒရဉ္စ မရရဉ္စ ဘောဇနံ လဘိတွာ အတ္ထိကာနံ ကိန္တိ အဒတွာ သယမေဝ

၁-ကုလပုရိသာနံ ဝါ(သိ) ၂-သတ္တာနံ ဂဟိ(က) ၃-ဆာဒိယတိ (သိ)
၄-သာရူဟိ ဝါ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ န ကာမေန္တိတိ အကမ္မကာမာ၊ န ကမ္မကာမာ ဝါ အကမ္မကာမာ (သိ)
၅-သာဒုမရရဝတ္ထုပိယာ (က)

ဘုဠိတာရေတိ ဒဿေတိ။ အာလောပပိဏ္ဍဒါတာရေတိ အာလောပ-
မတ္တဿပိ ဘောဇနပိဏ္ဍဿ ဒါယကာ။ ပဋိဂ္ဂဟေတိ^၁ တဿ ပဋိဂ္ဂဏှနကေ။
ပရိဘာသိမှသေဘိ ပရိဘဝံ ကရေန္တာ ဘာသိမှ၊ အဝမညိမှ ဥပ္ပဏှိမှာ စာတိ
အတ္ထော။

၃၉၈။ တေ ဃရာတိ ယတ္ထ မယံ ပုဗ္ဗေ “အမှာကံ ဃရ”န္တိ မမတ္တံ အကရိမှာ၊
တာနိ ဃရာနိ ယထာဌိတာနိ၊ ဣဒါနိ နော န ကိဉ္စ ဥပကပ္ပတိတိ အဓိပ္ပါယော။
တာ စ ဒါသိယော တာနေဝါဘရဏာနိ နောတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေ နယော။
တတ္ထ နောတိ အမှာကံ။ တေတိ တေ ဃရာဒိကေ။ အညေ ပရိစာရေန္တိ^၂ ၊
ပရိဘောဂါဒိဝသေန ဝိနိယောဂံ ကရေန္တိတိ အတ္ထော။ မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိ-
နောတိ မယံ ပန ပုဗ္ဗေ ကေဝလံ ကိဋ္ဌနပ္ပသုတာ ဟုတွာ သာပတေယျံ၊ ပဟာယ
ဂမနိယံ အနုဂါမိကံ ကာတုံ အဇာနန္တာ ဣဒါနိ ခုပ္ပပါသာဒိဒုက္ခဿ ဘာဂိနော
ဘဝါမာတိ အတ္တာနံ ဂရဟန္တာ ဝဒန္တိ။

၃၉၉။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ပေတယောနိတော စရိတွာ မနုဿေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ
သတ္တာ ယေဘုယျေန တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ဟိနဇာတိကာ
ကပဏဂုတ္တိနောဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တမတ္တံ ဒဿေတုံ “ဝေဏီဝါ” ကိအာဒိနာ
ဒွေ ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဝေဏီဝါတိ ဝေနဇာတိကာ၊^၃ ဝိလိဝကာရာ နဋ္ဌကာရာ
ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဝါ-သဒ္ဓေါ အနိယမတ္ထော။ အဝညာတိ အဝညေယျာ၊
အဝဇာနိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဝမ္ဘနာ”တိ ဝါ ပါဌော၊ ပရေဟိ ဗာဇ-
နိယာတိ အတ္ထော။ ရထကာရိတိ စမ္မကာရိနော။ ဒုမ္ဘိကာတိ မိတ္တဒုမ္ဘိကာ
မိတ္တာနံ ဗာဓိကာ^၄။ စဏ္ဍာလီတိ စဏ္ဍာလဇာတိကာ။ ကပဏာတိ ဝနိဗ္ဗကာ^၅
အဘိဝိယ ကာရုညပ္ပတ္တာ။ ကပ္ပကာတိ ကပ္ပကဇာတိကာ၊ သဗ္ဗတ္ထ “ဟောန္တိ
ပုနပ္ပုန”န္တိ ယောဇနာ၊ အပရာပရမ္ပိ ဣမေသု နိဟိနကုလေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။

၄၀၀။ တေသု တေသွေဝ ဇာယန္တိတိ ယာနိ ယာနိ အညာနိပိ နေသာဒ-
ပုတ္တုသကုလာဒိနိ ကပဏာနိ အဘိဝိယ ဝမ္ဘနိယာနိ ပရမဒုဂ္ဂတာနိ စ၊ တေသု
တေသု ဧဝ နိဟိနကုလေသု မစ္ဆရိယမလေန ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော
စုတာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တေနာဟ “သော မစ္ဆရိနော ဂတိ”တိ။

၁-ပဋိဂ္ဂါဟကေတိ (သိ)

၃-ဝေဏီဇာတိကာ (သိ)

၂-အညေတိ အပရေ။ ပရိဟာရေန္တိတိ ပရိစာရေန္တိ (သိ)

၄-ဒုမ္ဘိကာတိ မိတ္တာနံ ဗာဓိကာ (က)

၅-ဝရာကာ (သိ၊ ဣ)

၄၀၁။ ဧဝံ အကတပုညာနံ သတ္တာနံ ဂတိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကတပုညာနံ ဂတိံ ဒဿေတုံ “ပုဗ္ဗေ စ ကတကလျာဏာ”တိ သတ္တ ဂါထာ ပုတ္တာ။ တတ္ထ သဂ္ဂံ တေ ပရိပူရေန္တိတိ ယေ ပုဗ္ဗေ ပရိမဇာတိယံ ကတကလျာဏာ ဒါယကာ ဒါနပုညာဘိရတာ ဝိဂတမလမစ္ဆေရာ၊ တေ အတ္တနော ရူပသမ္ပတ္တိယာ စေဝ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိယာ စ သဂ္ဂံ ဒေဝလောကံ ပရိပူရေန္တိ ပရိပုဏ္ဏံ ကရေန္တိ။ ဩဘာသေန္တိ စ နန္ဒနန္တိ န ကေဝလံ ပရိပူရေန္တိယေဝ၊ အထ ခေါ ကပ္ပရက္ခာဒိနံ ပဘာဟိ သဘာဝေနေဝ ဩဘာသမာနမ္ပိ နန္ဒနဝနံ အတ္တနော ဝတ္ထာဘရဏဇုတိဟိ သရိရပ္ပဘာယ စ အဘိဘဝိတွာ စေဝ ဩဘာသေတွာ စ ဇောတေန္တိ။

၄၀၂။ ကာမကာမိနောဘိ ယထိစ္ဆိတေသု ကာမဂုဏေသု ယထာကာမံ ပရိဘောဂဝန္တော။ ဥစ္စာကုလေသုတိ ဥစ္စေသု ခတ္တိယကုလာဒိသု ကုလေသု။ သဘောဂေသုတိ မဟာဝိဘဝေသု။ တတော စူတာတိ တတော ဒေဝလောကတော စူတာ။

၄၀၃။ ကုဋ္ဌာဂါရေ စ ပါသာဒေတိ ကုဋ္ဌာဂါရေ စ ပါသာဒေ စ။ ဗိဇိတင်္ဂါတိ ဗိဇိယမာနဒေဟာ။ မောရဟတ္ထေဟိတိ မောရပိဉ္စပဋိမဏ္ဍိတ-ဗိဇနိဟတ္ထေဟိ။ ယသဿိနောဘိ ပရိဝါရဝန္တော ရမန္တိတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

၄၀၄။ အင်္ဂတော အင်္ဂံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဒါရကကာလေပိ ဉှတိနံ ဓာတိနဉ္စ အင်္ဂဋ္ဌာနတော အင်္ဂဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ န ဘူမိတလန္တိ အဓိပ္ပာယ်ယော။ ဥပတိဋ္ဌန္တိတိ ဥပဋ္ဌာနံ ကရေန္တိ။ သုခေသိနောဘိ သုခဓိစ္ဆန္တာ၊ “မာ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ”တိ အပ္ပကမ္ပိ ဒုက္ခံ ပရိဟရန္တာ ဥပတိဋ္ဌန္တိတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

၄၀၅။ န ယိဒံ အကတပုညာနန္တိ ဣဒံ သောကဝတ္ထုအဘာဝတော အသောကံ ရမ္မံ ရမဏီယံ တိဒဿာနံ တာဝတိံသဒေဝါနံ မဟာဝနံ မဟာဥပဝနဘူတံ နန္ဒနံ နန္ဒနဝနံ အကတပုညာနံ န ဟောတိ၊ တေဟိ လဒ္ဓါ န သက္ကာတိ အတ္ထော။

၄၀၆။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ မနုဿလောကေ ဝိသေသတော ပုညံ ကရိယတိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ။ ဣဇာတိ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ။ ပရတ္တာတိ သမ္ပရာယေ။

၄၀၇။ တေသန္တိ တေဟိ ယထာဂုတ္တေဟိ ဒေဝေဟိ။ သဟဗျကာမာနန္တိ သံဟဘံဝံ ဣစ္ဆန္တေဟိ။ ဘောဂသမင်္ဂီနောဘိ ဘောဂေဟိ သမန္ဓာဂတာ၊

ဒိဗ္ဗေဟိ ပဉ္စကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ မောဒန္တိတိ အတ္ထော။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဧဝံ တေဟိ ပေတေဟိ သာဓာရဏတော^၁ အတ္တနာ ကတကမ္မဿ စ ဂတိယာ ပုညကမ္မဿ စ ဂတိယာ ပဝေဒိတာယ သံဝိဂ္ဂမနဿ ကောဠိယာ-မစ္စပမုခဿ တတ္ထ သန္တိပတိတဿ မဟာဇနဿ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဘဂဝါ ဝိတ္တာရေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ စတုရသီတိယာ ပါဏ-သဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

အဘိဇ္ဇမာနပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သာဏဝါသိတ္ထေရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရောတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အာယ-သ္မတော သာဏဝါသိတ္ထေရဿ^၂ ဉှတိပေတေ အာရဗ္ဘ ပုတ္တံ။ အတိတေ ကိရ ဗာရာဏသီယံ ကိတဝဿ နာမ ရညော ပုတ္တော ဥယျာနကီဠိ ကီဠိတွာ နိဝတ္တန္တော သုနေတ္တံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ နဂရတော နိက္ခမန္တံ ဒိဿာ ဣဿရိယမဒေမတ္တော ဟုတွာ “ကထဉ္စိ နာမ မယံ အဇ္ဇလိ^၃ အကတွာ အယံ မုဏ္ဍကော ဂစ္ဆတိ”တိ ပဒုဠှစိတ္တော ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩတရိတွာ “ကစ္စိ တေ? ပိဏ္ဍပါတော လဒ္ဓေါ”တိ အာလပန္တော ဟတ္ထတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပထဝီယံ ပါတေတွာ ဘိန္တိ။ အထ နံ သဗ္ဗတ္ထ တာဒိဘာဝပ္ပတ္တိယာ နိဗ္ဗိကာရံ ကရုဏာဝိပ္ပာရိသောမနဿနိပါတပသန္တစိတ္တမေဝ^၄ ဩလောကေန္တံ အဋ္ဌာနာ-ဃာတေန^၅ ဒူသိတစိတ္တော “ကိ” မံ ကိတဝဿ ရညော ပုတ္တံ န ဇာနာသိ၊ တံ ဩလောကယန္တော မယံ ကိ” ကရိဿသိ”တိ ဝတွာ အဝဟသန္တော ပက္ကာမိ။ ပက္ကန္တမတ္တဿေဝ စဿ နရကဂ္ဂိဒါဟပဋိဘာဂေါ ဗလဝသရိရဒါဟော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော တေန မဟာသန္တာပေနာဘိဘူတကာယော အတိဗာဠိ ဒုက္ခ-ဝေဒနာဘိတုန္တော ကာလံ ကတွာ အဝိစိမဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိ။

သော တတ္ထ ဒက္ခိဏပဿေန ဝါမပဿေန ဥတ္တာနော အဝကုဇ္ဇောတိ ဗဟူဟိ ပကာရေဟိ ပရိဝတ္တိတွာ စတုရသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ပစ္စိတွာ

၁-အာရာနေတော (သီ)၊ အာဓာရဏတော (ဣ) ၂-သာနဝါသိတ္ထေရဿ (သီ၊ဣ) ၃-ကစ္စိ ဝေါ (သီ၊ဣ)

၄-ကရုဏာဝိပ္ပာရိသောမ္မသောမနဿနယနိပါတပသန္တစိတ္တမေဝ (သီ)

၅-အစ္စရာဃာတေနပိ (က)

တတော စုတော ပေတေသု အပရိမိတကာလံ ခုပ္ပိပါသာဒိဒုက္ခံ အနုဘဝိတွာ
တတော စုတော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကုဏ္ဍိနဂရဿ သမိပေ ကေဝဋ္ဌဂါမေ
နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဇာတိဿရဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တေန သော ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ အနုဘူတ-
ပုဗ္ဗံ ဒုက္ခံ အနုဿရန္တော ဝယပ္ပတ္တောပိ ပါပဘယေန ဉာတကေဟိပံ သဒ္ဓိံ
မစ္ဆဗန္ဓနတ္ထံ န ဂစ္ဆတိ။ တေသု ဂစ္ဆန္တေသု မစ္ဆေ သာတေတုံ အနိစ္ဆန္တော
နိလိယတိ၊ ဂတော စ ဇာလံ ဘိန္ဒတိ၊ ဇိဝန္တေ ဝါမစ္ဆေ ဂဟေတွာ ဥဒကေ
ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ တဿ တံ ကိရိယံ အရောစန္တော ဉာတကာ ဂေဟတော တံ
နိဟရိံသု။ ဧကော ပနဿ ဘာတာ သိနေဟဗဒ္ဓဟဒယော^၁ အဟောသိ။

တေန စ သမယေန အာယသ္မာ အာနန္တော ကုဏ္ဍိနဂရံ ဥပနိဿာယ
သာဏပဗ္ဗတေ^၂ ဝိဟရတိ။ အထ သော ကေဝဋ္ဌပုတ္တော ဉာတကေဟိ ပရိစ္စတ္တော
ဟုတွာ၊ ဣတော စိတော စ ပရိတ္တမန္တော တံ ပဒေသံ ပတ္တော ဘောဇန-
ဝေလာယ ထေရဿ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိ။ ထေရော တံ ပုစ္ဆိတွာ ဘောဇနေန
အတ္ထိကဘာဝံ ဥတွာ တဿ ဘတ္တံ ဒတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော သဗ္ဗံ တံ
ပဝတ္တိံ ဥတွာ ဓမ္မကထာယ ပသန္ဓမာနသံ^၃ ဥတွာ “ပဗ္ဗဇိဿသိ အာဝု-
သော”တိ။ အာမ ဘန္တေ ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။ ထေရော တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ တေန
သဒ္ဓိံ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ အထ နံ သတ္တာ အာဟ “အာနန္ဒ
ဣမံ သာမုဏေရံ အနုကမ္မေယျာသိ”တိ။ သော စ အကတကုသလတ္တာ အပ္ပ-
လာဘော အယောသိ။ အထ နံ သတ္တာ အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တော ဘိက္ခုနံ ပရိဘော-
ဂတ္တာယ ပါနီယသဋ္ဌာနံ ပရိပူရဏေ နိယောဇေသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဥပါသကာ
တဿ ဗဟူနိ နိစ္စဘတ္တာနိ ပဋ္ဌပေသုံ။

သော အပရေန သမယေန လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ အရဟတ္တံ ပတွာ ထေရော
ဟုတွာ ဒွါဒသဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သာဏပဗ္ဗတေ ဝသိ။ တဿ ပန ဉာတကာ
ပဉ္စသတမတ္တာ အနုပစိတကုသလကမ္မာ ဥပစိတမစ္ဆေရာဒိပါပဓမ္မာ ကာလံ
ကတွာ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တဿ ပန မာတာပိတရော “သေ အမှေဟိ ပုဗ္ဗေ
ဂေဟတော နိက္ကမ္ပိတော”တိ သာရဇ္ဇမာနာ^၄ တံ အနုပသင်္ကမိတွာ တသ္မိံ
ဗဒ္ဓသိနေဟံ ဘာတိကံ ပေသေသုံ။ သော ထေရဿ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌ-
သမယေ ဒက္ခိဏဇာဏုမဏ္ဍလံ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ကတဉ္စလီ အတ္တာနံ

၁-သိနေဟေန သောမှဟဒယော (သီ)	၂-သာနုဝါသိပဗ္ဗတေ (သီ၊ ဣ)
၃-တံ ပသန္ဓမာနသံ (သီ၊ ဣ)	၄-လဇ္ဇာယမာနာ (သီ၊ ဣ)

ဒဿေတွာ “မာတာ ပိတာ စ တေ ဘန္တေ”တိအာဒိဂါယာ အဝေါစ။
ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရောတိအာဒယော ပန အာဒိတော ပဉ္စ ဂါယာ
တာသံ သမ္ပန္နဒဿနတ္ထံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ဌပိတာ။

၄၀၈။ “ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရော၊ သာဏဝါသိနိဝါသိကော”။
ပေါဠပါဒေါတိ နာမေန၊ သမဏော ဘာဝိတိန္ဒြိယော။

၄၀၉။ တဿ မာတာ ပိတာ ဘာတာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၄၁၀။ တေ ဒုဂ္ဂတာ သူစိကန္ဓာ၊ ကိလန္တာ နဂ္ဂိနော ကိသာ။
ဥတ္တသန္တာ^၁ မဟတ္တာသာ၊ န ဒဿန္တိ ကုရုရိနော^၂။

၄၁၁။ တဿ ဘာတာ ပိတရိတွာ၊ နဂ္ဂေါ ဧကပထေကကော။
စတုကုဏ္ဍိကော ဘဝိတွာန၊ ထေရဿ ဒဿယီ’တုမံ။

၄၁၂။ ထေရော စာမနသိကတွာ၊ တုဏ္ဍိဘူတော အတိက္ကမိ^၃။
သော စ ဝိညာပယီ ထေရံ၊ ‘ဘာတာ ပေတဂတော အဟံ’။

၄၁၃။ မာတာ ပိတာ စ တေ ဘန္တေ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၄၁၄။ တေ ဒုဂ္ဂတာ သူစိကန္ဓာ၊ ကိလန္တာ နဂ္ဂိနော ကိသာ။
ဥတ္တသန္တာ မဟတ္တာသာ၊ န ဒဿန္တိ ကုရုရိနော။

၄၁၅။ အနုကမ္ပဿု ကာရုဏိကော၊ ဒတွာ အန္ဓာဒိသာဟိ နော။
တဝ ဒိန္ဓေန ဒါနေန၊ ယာပေဿန္တိ ကုရုရိနော”တိ။

၄၀၈-၉။ တတ္ထ ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရောတိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ
ဇာတသံဝုတ္တေရော၊ “ကုဏ္ဍိကနဂရော ထေရော”တိပိ ပါဠော၊ သော
ဧဝတ္ထော။ သာဏဝါသိနိဝါသိကောတိ သာဏပဗ္ဗတဝါသိ။ ပေါဠပါဒေါတိ
နာမေနာတိ နာမေန ပေါဠပါဒေါနာမ။ သမဏောတိ သမိတပါပေါ။ ဘာဝိ-
တိန္ဒြိယောတိ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ ဘာဝိတသဒ္ဓါဒိဇ္ဈန္ဒြိယော၊ အရဟတံ
အတ္ထော။ တဿာတိ တဿ သာဏဝါသိတ္ထေရဿ။ ဒုဂ္ဂတာတိ ဒုဂ္ဂတိဂတာ။

၁-ဇေါ (သီ၊ သျှာ)

၄-ကုရုဒ္ဓိနော (က)

၂-သာနုဝါသိနိဝါသိကော (သီ၊ ဣ)

၃-ဩတ္တပ္ပန္တာ (က)

၅-အပတ္တမိ (သီ၊ ဣ)

၄၁၀။ သူစိကနွာတိ ပုတိနာ လူခဂတ္တာ အနွက၊ သူစိကတိ လဒ္ဓ-
နာမာယ ခုပ္ပိပါသာယ အနွာ ပိဋ္ဌတာ။ “သူစိကဏှာ”တိ ကေစိ ပဌန္တိ၊
သူစိဆိဒ္ဓသဒိသမုခဒ္ဓါရာတိ အတ္ထော။ ကိလန္တတိ ကိလန္တကာယစိတ္တာ။ နဂ္ဂိ-
နောတိ နဂ္ဂရူပါ နိစ္စောဋ္ဌာ။ ကိသာတိ အဋ္ဌိတ္တစမတ္တသရီရတာယ ကိသဒေဟာ။
ဥတ္တသန္တတိ ၂ “အယံ သမဏော အမှာကံ ပုတ္တော”တိ ဩတ္တပေနေ ဥတြာသံ
အာပဇ္ဇန္တာ။ မဟတ္တာသတိ အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္ပံ ပဋိစ္စ သဗ္ဗာတမဟာ-
ဘယာ။ န ဒဿန္တိတိ အတ္တာနံ န ဒဿန္တိ၊ သမ္ပုဒိဘာဝံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ဣရူရိ-
နောတိ ဒါရုဏကမ္ပန္တာ။

၄၁၁။ တဿ ဘာတတိ သာဏဝါသိတ္ထေရဿ ဘာတာ။ ဝိတရိတွာတိ
ဝိတိဏှော ဟုတွာ၊ ဩတ္တပ္ပသန္တာသဘယာတိ^၁ အတ္ထော။ ဝိတုရိတွာတိ ဝါ
ပါဌော၊ တုရိတော ဟုတွာ၊ တရမာနရူပေါ ဟုတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ကေပထေတိ ကေပဒိကံမဂ္ဂေ။ ကေကောတိ ကေကော အဒုတိယော။
စတုကုဏ္ဍိကော ဘဝိတွာနာတိ စတုဟိ အင်္ဂေဟိ ကုဏ္ဍေတိ အတ္တဘာဝံ
ပဝတ္တေတိတိ စတုကုဏ္ဍိကော၊ ဒွိဟိ ဇာဏုဟိ ဒွိဟိ ဟတ္တေဟိ ဂစ္ဆန္တော
တိဋ္ဌန္တော စ၊ ဧဝံဘူတော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ သော ဟိ ဧဝံ ပုရတော
ကောပိနပဋိစ္စာဒနာ ဟောတိတိ တထာ အကာသိ။ ထေရဿ ဒဿယီ’တုမန္တိ
ထေရဿ .အတ္တာနံ ဥဒ္ဓိသယိ ဒဿေသိ။

၄၁၂။ အမနသိကတွာတိ “အယံ နာမ ဒေသော”တိ ဧဝံ မနသိ အကရိတွာ
အနာဝဇ္ဇေတွာ။ သော စာတိ သော ပေတော။ ဘာတာ ပေတဂတော အဟန္တိ
“အဟံ အတိတတ္တဘာဝေ ဘာတာ၊ ဣဒါနိ ပေတဘူတော ဣဓာဂတော”တိ
ဝဘွာ ဝိညာပယိ ထေရန္တိ ယောဇနာ။

၄၁၃-၅။ ယထာ ပန ဝိညာပယိ၊ တံ ဒဿေတုံ “မာတာ ဝိတာ စာ”တိ-
အာဒိနာတိသော ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ မာတာ ဝိတာ စ တေတိ တဝ မာတာ
စ ဝိတာ စ။ အနုကမ္ပဿူတိ အနုဂ္ဂဏှ အနုဒယံ ကရေဟိ။ အနွာဒိသာဟိတိ
အာဒိသ။ နောတိ အမှာကံ။ တဝ ဒိန္နေနာတိ တယာ ဒိန္နေန။

၁-သူစိကနွာတိ သူစိနာ လူခဝတ္တာဒိနာ အနွက။ သူစိဂတ္တာတိ ဝါ ပါဌော၊ ဝိဇ္ဇနတ္ထေန သူစိကတိ
လဒ္ဓနာမာယ ခုပ္ပိပါသာယ အနွတာ ပိဋ္ဌတာ (သီ၊ ဣ)

၂-ဩတ္တပ္ပန္တာတိ (က)

၃-ဩတ္တပ္ပန္တာသ ဟောန္တိတိ (က)

- တံ သုတွာ ထေရော ယထာ ပဋိပဇ္ဇိ၊ တံ ဒဿေတုံ—
- ၄၁၆။ “ထေရော စရိတွာ ပိဏ္ဏာယ၊ ဘိက္ခု အညေ စ ဒွါဒသ။
ကေဇ္ဈိ သန္နိပတိံ သု၊ ဘတ္တဝိဿဂ္ဂကာရဏာ။
- ၄၁၇။ ထေရော သဗ္ဗေဝ တေ အာဟ၊ ယထာလဒ္ဓိံ ဒဒါထ မေ။
သံဃဘတ္တံ ကရိဿာမိ၊ အနုကမ္ပာယ ဉှုတိနံ။
- ၄၁၈။ နိယျာဒယိံ သု ထေရဿ၊ ထေရော သံဃံ နိမန္တယိ။
ဒတွာ အန္ဓာဒိသိ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
‘ဣဒံ မေ ဉှုတိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉှုတယော’။
- ၄၁၉။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ဘောဇနံ ဥဒပဇ္ဇေထ။
သုစိံ ပဏီတံ သမ္ပန္နံ၊ အနေကရသဗျဉ္ဇနံ။
- ၄၂၀။ တတော ဥဒ္ဓဿယိံ ဘာတာ၊ ဝဏ္ဏဝါ ဗလဝါ သုခိ။
ပဟူတံ ဘောဇနံ ဘန္တေ၊ ပဿ နဂ္ဂါမှသေ မယံ။
တထာ ဘန္တေ ပရက္ကမ၊ ယထာ ဝတ္ထံ လဘာမသေ။
- ၄၂၁။ ထေရော သင်္ကာရကုဋ္ဌမှာ ၂၊ ဥစ္စိနိတွာန နန္တကေ။
ပိလောတိကံ ပဋိ ကတွာ၊ သံဃေ စာတုဒ္ဓိသေ အဒါ။
- ၄၂၂။ ဒတွာ အန္ဓာဒိသိ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
‘ဣဒံ မေ ဉှုတိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉှုတယော’။
- ၄၂၃။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ဝတ္ထာနိ ဥဒပဇ္ဇိသုံ။
တတော သုဝတ္ထဝသနော၊ ထေရဿ ဒဿယိံ’တုမံ။
- ၄၂၄။ ယာဝတာ နန္တရာဇဿ၊ ဝိဇိတသ္မိံ ပဋိစ္ဆဒါ။
တတော ဗဟုတရာ ဘန္တေ၊ ဝတ္ထာနံ ဣဒဉာနိ နော။
- ၄၂၅။ ကောသေယျကမ္မလီယာနိ ၄၊ ခေါမကပ္ပါသိကာနိ စ။
ဝိပုလော စ မဟဠာ ၈၊ တေပါ’ကာသေ’ဝလမ္ပရေ။

- ၄၂၆။ တေ မယံ ပရိဒဟာမ၊ ယံ ယံ ဟိ မနုဿော ပိယံ။
တထာ ဘန္တေ ပရက္ကမ၊ ယထာ ဂေဟံ လဘာမဿေ။
- ၄၂၇။ ထေရော ပဏ္ဏကုဋိံ ကတွာ၊ သံဃေ စာတုဒ္ဓိဿေ အဒါ။
ဒတွာ စ အန္ဓာဒိသီ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
‘ဣဒံ မေ ဉာဘိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တ၊ ဉာတယော’။
- ၄၂၈။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဌေ၊ သရာနိ ဥဒပဇ္ဇသုံ။
ကုဋ္ဌာဂါရနိဝေသနာ၊ ဝိဘတ္တာ ဘာဂဿော မိတာ။
- ၄၂၉။ န မနုဿေသု ဤဒိသာ၊ ယာဒိသာ နော သရာ ဣဓ။
အပိ ဒိဗ္ဗေသု ယာဒိသာ၊ တာဒိသာ နော သရာ ဣဓ။
- ၄၃၀။ ဒဒ္ဓလ္လမာနာ၊ အာဘေန္တိ၊ သမန္တာ စတုရော ဒိသာ။
တထာ ဘန္တေ ပရက္ကမ၊ ယထာ ပါနီယံ လဘာမဿေ။
- ၄၃၁။ ထေရော ကရဏံ^၁ ပူရေတွာ၊ သံဃေ စာတုဒ္ဓိဿေ အဒါ။
ဒတွာ အန္ဓာဒိသီ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
‘ဣဒံ မေ ဉာဘိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တ၊ ဉာတယော’။
- ၄၃၂။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဌေ၊ ပါနီယံ ဥဒပဇ္ဇထ။
ဂစ္ဆိရာ စတုရဿာ စ၊ ပေါက္ခရညော သုနိမ္မိတာ။
- ၄၃၃။ သီတောဒိကာ သုပ္ပတိတ္တာ၊ သီတာ အပ္ပဋ္ဌိဂန္ဓိယာ။
ပဒုမုပ္ပလသဉ္စန္ဒာ၊ ဝါရိကိဉ္စက္ခပူရိတာ။
- ၄၃၄။ တတ္ထ နတွာ ပိဝိတွာ စ၊ ထေရဿ ပဋိဒဿယုံ။
ပဟူတံ ပါနီယံ ဘန္တေ၊ ပါဒါ ဒုက္ခာ ဖလန္တိ နော။
- ၄၃၅။ အာဟိဏ္ဏမာနာ ခဉ္စာမ၊ သက္ခရေ ကုသကဏ္ဍကေ။
တထာ ဘန္တေ ပရက္ကမ၊ ယထာ ယာနံ လဘာမဿေ။
- ၄၃၆။ ထေရော သိပါဋိကံ လဒ္ဓါ၊ သံဃေ စာတုဒ္ဓိဿေ အဒါ။
ဒတွာ အန္ဓာဒိသီ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
‘ဣဒံ မေ ဉာဘိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တ၊ ဉာတယော’။

၄၃၇။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ပေတာ ရထေန မာဂမုံ။
အနုကမ္ပိတမှ ဘဒန္တေ၊ ဘတ္တေနန္တောဒနေန စ။

၄၃၈။ သရေန ပါနိယဒါနေန၊ ယာနဒါနေန စူဘယံ။
မုနိံ ကာရုဏိကံ လောကေ၊ ဘန္တေ ဝဋ္ဌိတုမာဂတာ”တိ—

ဂါထာယော အာဟံသု။

၄၁၆-၇။ တတ္ထ ထေရော စရိတွာ ပိဏ္ဍာယာတိ ထေရော ပိဏ္ဍပါတ-
စာရိကာယ စရိတွာ။ ဘိက္ခု။ အညေ စ ဒွါဒသာတိ ထေရေန သဟ ဝသန္တာ
အညေ စ ဒွါဒသ ဘိက္ခု။ ကေဇ္ဈံ ကေတော သန္နိပတိံသု။ ကသ္မာတိ စေ?
ဘတ္တဝိဿဂ္ဂကာရဏာတိ ဘတ္တကိစ္စကာရဏာ ဘုဇ္ဇနနိမိတ္တံ။ တေတိ ‘တေ
ဘိက္ခု။ ယထာလဒ္ဓန္တိ ယံ ယံ လဒ္ဓံ။ ဒဒါထာတိ ဒေထ။

၄၁၈။ နိယျာဒယိံသုတိ အဒံသု။ သံသံ နိမန္တယီတိ တေ ဧဝ ဒွါဒသ
ဘိက္ခု။ သံဃုဒ္ဓသဝသေန တံ ဘတ္တံ ဒါတုံ နိမန္တေသိ။ အန္ဓာဒိသီတိ အာဒိသိ။
တတ္ထ ယေသံ အန္ဓာဒိသိ၊ တေ ဒဿေတုံ “မာတု ပိတု စ ဘာတုနော၊ ဣဒံ
မေ ဉာတိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တ၊ ဉာတယော”တိ ဝုတ္တံ။

၄၁၉။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေတိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသမနန္တရမေဝ။ ဘောဇနံ ဥပပဇ္ဇ-
ထာတိ တေသံ ပေတာနံ ဘောဇနံ ဥပပဇ္ဇိ။ ကိဒိသန္တိ အာဟ “သုခိ”န္တိအာဒိ။
တတ္ထ အနေကရသဗျူဇနန္တိ နာနာရသေဟိ ဗျူဇနေဟိ ယုတ္တံ၊ အထ ဝါ အနေ-
ကရသံ အနေကဗျူဇနဉ္စ။ တတောတိ ဘောဇနလာဘတော ပစ္ဆာ။

၄၂၀။ ဥဒ္ဓဿယီ ဘာတာတိ ဘာတိကဘူတော ပေတော ထေရဿ
အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ ဝဏ္ဏဝါ ဗလဝါ သုခိတိ တေန ဘောဇနလာဘေန
တာဝဒေဝ ရူပသမ္ပန္နော ဗလသမ္ပန္နော သုခိတောဝ ဟုတွာ။ ပဟူတံ ဘောဇနံ
ဘန္တေတိ ဘန္တေ တဝ ဒါနာနုဘာဝေန ပဟူတံ အနပ္ပကံ ဘောဇနံ အမှေဟိ
လဒ္ဓံ။ ပဿ နဂ္ဂါမှသေတိ ဩလောကေဟိ၊ နဂ္ဂိကာ ပန အမှ၊ တသ္မာ တထာ
ဘန္တေ ပရက္ကမ ပယောဂံ ကရေဟိ။ ယထာ ဝတ္ထံ လဘာမသေတိ ယေန
ပကာရေန ယာဒိသေန ပယောဂေန သဗ္ဗေဝ မယံ ဝတ္ထာနိ လဘေယျာမ၊
တထာ ဝါယမထာတိ အတ္ထော။

၄၂၁။ သင်္ကာရကုဋ္ဌမှာတိ တတ္ထ တတ္ထ သင်္ကာရဋ္ဌာနတော။ ဥဒ္ဓိ-
နိတွာနာတိ ဂဝေသနဝသေန ဂဟေတွာ။ နန္တကေတိ ဆိန္နပရိယန္တေ

ဆဋ္ဌိတဒုဿခဏ္ဍေ။ တေ ပန ယသ္မာ ခဏ္ဍဘူတာ ပိလောတိကာ နာမ
ဟောန္တိ၊ တာဟိ စ ထေရော စိဝရံ ကတွာ သံဃဿ အဒါယိ၊ တသ္မာ
အာဟ “ပိလောတိကံ ပဋိ ကတွာ၊ သံဃေ စာတုဒ္ဓိသေ အဒါ”တိ။ တတ္ထ
သံဃေ စာတုဒ္ဓိသေ အဒါတိ စတုဟိပိ ဒိသာဟိ အာဂတဘိက္ခုသံဃဿ
အဒါယိ။ သမ္ပဒါနတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ဘုမ္မဝစနံ။

၄၂၃-၄။ သုဝတ္ထဝသနောတိ သုန္ဒရဝတ္ထဝသနော။ ထေရဿ ဒဿယိ’တု-
မန္တိ ထေရဿ အတ္တာနံ ဒဿယိ ဒဿေသိ၊ ပါကဇ္ဇော အဟောသိ။ ပဋိစ္ဆာ-
ဒယတိ ဧတ္ထာတိ ပဋိစ္ဆဒါ။

၄၂၄-၉။ ကုဋ္ဌာဂါရနိဝေသနာတိ ကုဋ္ဌာဂါရဘူတာ တဒညနိဝေသန-
သင်္ခါတော စ ဃရာ။ လိင်္ဂပိပလ္လာသဝသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။ ဝိဘတ္တာဘိ
သမစတုရဿအာယတဝံဋသဏ္ဌာနာဒိဝသေန ဝိဘတ္တာ။ ဘာဂသော မိတာတိ
ဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္တာ။ နောတိ အမှာကံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ ပေတလောကေ။
အဝိ ဒိဗ္ဗေသုတိ အဝိတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဒေဝလောကေသုတိ အတ္ထော။

၄၃၁။ ကရုဏန္တိ ဓမ္မကရဏံ။ ပူရေတွာတိ ဥဒကဿ ပူရေတွာ။ ဝါရိ-
ကိဇ္ဇက္ခပူရိတာတိ တတ္ထ တတ္ထ ဝါရိမတ္ထကေ ပဒုမ္ပပ္ပလာဒီနံ ကေသရဘာရေဟိ
သဉ္ဇာဒိတဝသေန၊ ပူရိတာ။ ဗလန္တိတိ ပုပ္ဖန္တိ၊ ပဏိကပရိယန္တာဒိသု ဝိဒါ-
လေန္တိတိ အတ္ထော။

၄၃၅-၆။ အာဟိဏ္ဍမာနာတိ ဝိစရမာနာ။ ခဉ္စာမာတိ ခဉ္စနဝသေန
ဂစ္ဆာမ။ သက္ခရေ ကုသကဏ္ဍကေတိ သက္ခရဝတိ ကုသကဏ္ဍကဝတိ စ
ဘူမိဘာဂေ၊ သက္ခရေ ကုသကဏ္ဍကေ စ အက္ခမန္တာတိ အတ္ထော။ ယာနန္တိ
ရထဝယာဒိကံ ယံကိဉ္စ ယာနံ။ သိပါဠိကန္တိ ကေပဋ္ဌလဥပါဟနံ။

၄၃၇-၈။ ရထေန မာဂမုန္တိ မကာရောပဒသန္တိကရော၊ ရထေန အာဂမံသု။
ဥဘယန္တိ ဥဘယေန ဒါနေန၊ ယာနဒါနေန စေဝ ဘတ္တာဒိစတုပစ္စယ-
ဒါနေန စ။ ပါနီယဒါနေန ဟေတ္ထ ဘေသဇ္ဇဒါနမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ထေရော တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ “ယထာ ဣမေ ဧတရဟိ၊ ဧဝံ တွမ္ပိ ဣတော အနန္တရာတိတေ အတ္တဘာဝေ ပေတော ဟုတွာ မဟာဒုက္ခံ အနဘဝိ”တိ ဝတွာ ထေရေန ယာဇ်တော သုတ္တပေတဝတ္ထု၊ ကထေတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တံ သုတွာ မဟာဇနော သဇ္ဇာတသံဝေဂေါ ဒါနသီလာဒိပုညကမ္မနိရတော အဟောသိတိ။

သာဏဝါသိတ္ထေရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ရထကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဝေဠုရိယထန္တံ ရူပိရံ ပဘဿရန္တိ ဣဒံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတိတေ ကိရ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ အညတရာ ဣတ္ထိ သီလာစာရသမ္ပန္နာ ကလျာဏမိတ္တသန္ဓိဿယေန သာသနေ အဘိပ္ပသန္နာ သုဝိဘတ္တဝိစိတြဘိတ္တိထမ္ဘသောပါနဘူမိတလံ အတိဝိယ ဒဿနီယံ ဧကံ အာဝါသံ ကတွာ တတ္ထ ဘိက္ခု နိသီဒါပေတွာ ပဏီတေန အာဟာရေန ပရိဝိသိတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာဒေသိ။ သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ အညဿ ပါပကမ္မဿ ဝသေန ဟိမဝတိ ပဗ္ဗတရာဇေ ရထကာရဒဟံ နိဿာယ ဝိမာနပေတိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿာ သံဃဿ အာဝါသဒါနပုညာနုဘာဝေန သဗ္ဗရတနမယံ ဥဠာရံ အတိဝိယ သမန္တတော ပါသာဒိကံ မနောဟရံ ရမဏီယံ ပေါက္ခရဏီယံ နန္ဒနဝနသဒိသံ ဥပသောဘိတံ^၁ ဝိမာနံ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သယဉ္စ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ အဟောသိ။

သာ တတ္ထ ပုရိသေဟိ ဝိနာဝ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနဘဝန္တိ ဝိဟရတိ^၂။ တဿာ တတ္ထ ဒီဃရတ္တံ နိပ္ပုရိသာယ ဝသန္တိယာ အနဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ။ သာ ဥက္ကဏ္ဍိတာ ဟုတွာ “အတ္ထေသော ဥပါယော”တိ စိန္တေတွာ ဒိဗ္ဗာနိ အဗ္ဗပက္ကာနိ နဒိယံ ပက္ခိပတိ။ သဗ္ဗံ ကဏ္ဍမုဏ္ဍပေတိဝတ္ထုသ္မိံ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမ ပန ဗာရာဏသိဝါသီ ဧကော မာဏဝေါ ဂင်္ဂါယံ တေသု^၃ ဧကံ အဗ္ဗဗလံ ဒိဿာ တဿ ပဘဝံ ဂဝေသန္တော အနုက္ကမေန တံ ဌာနံ ဂန္တော နဒိံ^၄ ဒိဿာ တဒနုသာရေန တဿာ ဝသနဌာနံ ဂတော။ သာ တံ ဒိဿာ အတ္တနော

ဝသနဋ္ဌာနံ နေတွာ ပဋိသန္ဓာရံ ကရေန္တိ နိသိဒ္ဓိ။ သော တဿာ ဝသနဋ္ဌာန-
သမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ ပုစ္ဆန္တော—

၄၃၉။ “ဝေဠုရိယထမ္ဘံ ရုစိရံ ပဘဿရံ၊
ဝိမာနမာရယု အနေကစိတ္တံ။
တတ္ထန္တသိ ဒေဝိ မဟာနဘာဝေ၊
ပထဗ္ဗနိ ပန္နရသေဝ စန္ဒော”။

၄၄၀။ ဝဏ္ဏော စ တေ ကနကဿ သန္ဓိဘော၊
ဥတ္တတ္တရူပေါ ဘုသ ဒဿနေယျော။
ပလ္လင်္ဂသေဠေ အတုလေ နိသိန္ဓာ၊
ဧကာ တုဝံ နတ္ထိ စ တုယု သာမိကော။

၄၄၁။ ဣမာ စ တေ ပေါက္ခရဏီ သမန္တာ၊
ပဟူတမလျာ ဗဟုပုဏ္ဏရိကာ။
သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏဟိ သမန္တမောတ္တတာ၊
န တတ္ထ ပင်္ကော ပဏကော စ ဝိဇ္ဇတိ။

၄၄၂။ ဟံသာ စိမေ ဒဿနိယာ မနောရမာ၊
ဥဒကသ္မိမနုပရိယန္တိ သဗ္ဗဒါ။
သမယျ ဝဂ္ဂု’ပနဒန္တိ သဗ္ဗေ၊
မိန္ဒုဿရာ ဒုန္ဒုဘိနံဝ ဘောသော။

၄၄၃။ ဒဒ္ဒလ္လမာနာ ယသသာ ယသသိနိ၊
နာဝါယ စ တံ အဝလမ္မ တိဋ္ဌသိ။
အာဠာရပမေ ဟသိတေ ပိယံဝဒေ၊
သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ ဘုသံ ဝိရောစသိ။

၄၄၄။ ဣဒံ ဝိမာနံ ဝိရဇံ သမေ ဌိတံ၊
ဥယျာနဝန္တံ^၂ ရတိနန္ဒိဝဗ္ဗနံ။
ဣစ္ဆာမဟံ နာရိ အနောမဒဿနေ၊
တယာ သဟ နန္ဒနေ ဣဓ မောဒိတု”န္တိ—

ဣမာ.ဂါထာ အဘာသိ။

၄၃၉။ တတ္ထ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဝိမာနေ။ အတ္ထသီတိ ဣတ္ထိတိတ္ထိတကာလေ နိဿိဒသိ။ ဒေဝီတိ တံ အာလပတိ။ မဟာနုဘာဝေတိ မဟတာ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေန သမန္တာဂတေ။ ပထဉ္စနိဘိအတ္တနော ပထဘူတေ အဉ္စနိ၊ ဂဂနတလမဂ္ဂေတိ^၁ အတ္ထော။ ပန္နရသေဝ စန္ဒောတိ ပုဏ္ဏမာသိယံ ပရိပုဏ္ဏမဏ္ဍလော စန္ဒော ဝိယ ဝိဇ္ဇောတမာနာတိ အတ္ထော။

၄၄၀။ ဝဏ္ဏော စ တေ ကနကဿ သန္ဓိဘောတိ တဝ ဝဏ္ဏော စ ဥတ္တတ္ထသိဂီသုဝဏ္ဏေန သဒိသော အတိဝိယ မနောဟရေ။ တေနာဟ “ဥတ္တတ္ထပေါဘုသ ဒဿနေယျော”တိ။ အတုလေဘိ မဟာရဟေ။ အတုလေတိ ဝါ ဒေဝတာယ အာလပနံ၊ အသဒိသရူပေတိ အတ္ထော။ နတ္ထိ စ တုယ သာမိကောတိ တုယံ သာမိကော စ နတ္ထိ။

၄၄၁။ ပဟူတမလျာတိ ကမလကုဝလယာဒိဗဟုဝိကေသုမဝတိယော။ သုဝဏ္ဏရုဏ္ဏဟိဘိ သုဝဏ္ဏဝါလုကာဟိ။ သမန္တမောတ္တတာတိ၊ သမန္တတော ဩကိဏ္ဏာ။ တတ္ထာတိ တာသု ပေါက္ခရဏီသု။ ပဏော ပဏကော စာတိ ကဒ္ဒမော ဝါ ဥဒကပိစ္ဆိလ္လော^၂ ဝါ န ဝိဇ္ဇတိ။

၄၄၂။ ဟံသာ စိမေ ဒဿနိယာ မနောရမာတိ ဣမေ ဟံသာ စ ဒဿနသုခါ မနောရမာ စ။ အနုပရိယန္တိတိ အနုဝိစရန္တိ။ သဗ္ဗဒါတိ သဗ္ဗေသု ဥတုသု။ သမယျာတိ သင်္ဂမ္မ။ ဝဂ္ဂတိ မရရံ။ ဥပနဒန္တိတိ ဝိကူဇန္တိ။ ဗိန္ဒုဿရာတိ အဝိသဋ္ဌဿရာ^၃ သမ္ပိဏ္ဏိတဿရာ။ ဒုန္ဒုဘိနံ ဘောသောတိ ဝဂ္ဂဗိန္ဒုဿရဘာဝေန ဒုန္ဒုဘိနံ ဝိယ တဝ ပေါက္ခရဏီယံ ဟံသာနံ ဘောသောတိ အတ္ထော။

၄၄၃။ ဒဒ္ဒလ္လမာနာတိ အတိဝိယ အဘိဇလန္တိ။ ယသသာတိ ဒေဝိဒ္ဓိယာ။ နာဝါယာတိ ဒေါဏီယံ။ ပေါက္ခရဏီယံ ဟိ ပဒုမိနိယံ သုဝဏ္ဏနာဝါယ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ နိဿိဒိတွာ ဥဒကကိဠံ ကိဠန္တိ^၄ ပေတိ^၅ ဒိသုာ ဧဝမာဟ။ အဝလမ္ဘာတိ အဝလမ္ဘိတွာ အပဿေနံ အပဿာယ။ တိဋ္ဌသီတိ ဣဒံ ဌာနသဒ္ဓဿ ဂဘိနိဝတ္တိအတ္တတ္တာ ဂတိယာ ပဋိက္ခေပဝစနံ၊ “နိသဇ္ဇသီ”တိ ဝါ ပါဌော၊ နိဿိဒသိစစ္စဝဿ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာဠာရပမ္ပေတိ ဝေလ္လိတဒိဃနိလပခုမေ။ ဟသိတေတိ ဟသိတမဟာဟသိတမုခေ^၆။ ဝိယံဝဒေတိ ဝိယဘာဏိနိ။ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏီကိ သဗ္ဗေဟိ အင်္ဂေဟိ သုန္ဒရေ၊ သောဘနသဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိတိ အတ္ထော။ ဝိရာစသီတိ ဝိရာဇေသိ။

၁-ဂဂနတလမတ္တကေတိ(သီ) ၂-သမန္တမောတတာတိ(သီ) ၃-ဥဒကပိစ္ဆိလ္လော(သီ)
 ၄-အဝိသဋ္ဌဿရာ(သီ၊ဣ) ၅-ဟသိတဝတိ စ ဟသိတမုဒိပိ(သီ)

၄၄၄။ ဝိရဇန္တိ ဝိဂတရဇံ နိဒ္ဒေါသံ။ သမေ ဌိတန္တိ သမေ ဘူမိဘာဂေ
 ဌိတံ၊ စတုရဿသောဘိတတာယ ဝါ သမဘာဂေ ဌိတံ၊ သမန္တဘဒ္ဒကန္တိ
 အတ္ထော။ ဥယျာနဝန္တန္တိ နန္ဒနဝနသဟိတံ^၁။ ရတိနန္ဒိဝဇ္ဇနန္တိ ရတိဉ္စ နန္ဒိဉ္စ
 ဝဇ္ဇေတိတိ ရတိနန္ဒိဝဇ္ဇနံ၊ သုခဿ စ ပီတိယာ စ သံဝဇ္ဇနန္တိ အတ္ထော။ နာရီတိ
 တဿာ အာလပနံ။ အနောမဒဿနေတိ ပရိပုဏ္ဏအင်္ဂပစ္စင်္ဂတာယ အနိန္ဒိတ-
 ဒဿနေ^၂။ နန္ဒနေဘိ နန္ဒနကရေ။ ဣဓာတိ နန္ဒနဝနေ၊ ဝိမာနေ ဝါ။ မောဒိတုန္တိ
 အဘိရမိတုံ ဣစ္ဆာမိတိ ယောဇနာ။

ဧဝံ တေန မာဏဝေန ဝုတ္တေ သာ ဝိမာနပေတိဒေဝတာ^၃ တဿ ပဋိဝစနံ
 ဒေန္တိ—

၄၄၅။ “ကရောဟိ ကမ္ပံ ဣဓ ဝေဒနီယံ၊
 စိတ္တဉ္စ တေဇ္ဈဓ နိဟိတံ ဘဝတု^၄။
 ကတွာန ကမ္ပံ ဣဓ ဝေဒနီယံ၊
 ဧဝံ မမံ လစ္ဆသိ ကာမကာမိနိ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကရောဟိ ကမ္ပံ ဣဓ ဝေဒနီယန္တိ ဣဓ ဣမသ္မိံ^၅ ဒိဗ္ဗဌာနေ
 ဝိပစ္စနကံ ဝိပါကဒါယကံ ကုသလကမ္ပံ ကရောဟိ ပသဝေယျာသိ။ ဣဓ
 နိဟိတန္တိ ဣဓပနိတံ^၆၊ “ဣဓ နိန္ဒ”န္တိ ဝါ ပါဌော၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ နိန္ဒံ ပေါဏံ
 ပဗ္ဗာရံ တဝ စိတ္တံ ဘဝတု ဟောတု။ မမန္တိ မံ။ လစ္ဆသိတိ လဘိဿသိ။

သော မာဏဝေါ တဿာ ဝိမာနပေတိယာ ဝစနံ သုတွာ တတောံ
 မနုဿပထံ ဂတော တတ္ထ စိတ္တံ ပဏိဓာယ တဇ္ဇံ ပုညကမ္ပံ ကတွာ န စိရဿေဝ
 ကာလံ ကတွာ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိ တဿာ ပေတိယာ သဟဗျတံ။ တမတ္ထံ ပကာ-
 သေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ—

၄၄၆။ “သာရူတိ သော တဿာ ပဋိသုဏိတွာ၊
 အကာသိ ကမ္ပံ တဟိံ ဝေဒနီယံ။
 ကတွာန ကမ္ပံ တဟိံ ဝေဒနီယံ၊
 ဥပပဇ္ဇိ သော မာဏဝေါ တဿာ သဟဗျတ”န္တိ—

ဩသာနဂါထမာဟံသု။ တတ္ထ သာရူတိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စနေ နိပါတော။ တဿာတိ
 တဿာ ဝိမာနပေတိယာ။ ပဋိသုဏိတွာတိ တဿာ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ။ တဟိံ

၁-ဥယျာနဝန္တန္တိ နန္ဒနဝနသဒိသံ (က) ၂-အနုနဒဿနေ (က) ၃-ဝိမာနဒေဝတာ (သီ၊ဣ)
 ၄-ဣဓ နတဉ္စ ဟောတု (က) ၅-ဣဓ နတန္တိ ဣဓပိ နတံ (က)

ဝေဒနီယန္တိ တသ္မိံ ဝိမာနေ တာယ သဒ္ဓိံ ဝေဒိတဗ္ဗသုခဝိပါကံ ကုသလကမ္မံ။
သဟဗျတန္တိ သဟဘာဝံ။ သော မာဏဝေါ တဿာ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိတိ^၁
ယောဇနာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဧဝံ တေသု တတ္ထ စိရကာလံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တေသု ပုရိသော ကမ္မဿ
ပရိက္ခယေန ကာလမကာသိ၊ ဣတ္ထိ ပန အတ္တနော ပုညကမ္မဿ ခေတ္တဂ်တ-
ဘာဝေန ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ တတ္ထ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဝသိ။ အထ အမှာကံ ဘဂဝတိ
လောကေ ဥပုဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ
အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဧကဒိဝသံ ပဗ္ဗတစာရိကံ စရမာနော တံ
ဝိမာနဉ္စ ဝိမာနပေတိဉ္စ ဒိသ္မာ “ဝေဠုရိယထမ္ဘံ ရုစိရံ ပဘဿရ”န္တိ အာဒိ-
ကာဟိ ဂါထာဟိ ပုစ္ဆိ၊ သာ စဿ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သမ္ဘိ အတ္တနော
ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ တံ သုတွာ ထေရော သာဝတ္ထိံ အာဂန္တော ဘဂဝတော
အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ
ဒေသေသိ၊ တံ သုတွာ မဟာဇနော ဒါနာဒိပုညဓမ္မနိရတော^၂ အဟော-
သိတိ။

ရထကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဘုသပေတဝတ္ထုဇာဏ္ဍနာ

ဘုသာနိ ဧကော သာလိံ ပုနာပရောတိ ဣဒံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ
စတ္တာရော ပေတေ အာရဗ္ဘ ပုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ
ဂါမကေ ဧကော ကုဋ္ဌဝါဏိဇော ကုဋ္ဌမာနာဒိဟိ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ သော
သာလိပလာပေ ဂဟေတွာ တမ္မမတ္တိကာယ ပရိဘာဝေတွာ ဂရုတရေ
ကတွာ ရတ္တသာလိဟိ သဒ္ဓိံ မိဿေတွာ ဝိက္ခိဏိ။ တဿ ပုတ္တော “သရံ
အာဂတာနံ မမ မိတ္တသုဟဇ္ဇာနံ သမ္မာနံ န ကရောတိ”တိ ကုပိတော ယုဂစမ္ပိ^၃
ဂဟေတွာ မာတုသိသေ ပဟာရမဒါသိ။ တဿ သုဏိသာ သဗ္ဗေသံ အတ္တာယ
ဌပိတမံသံ စောရိကာယ ခါဒိတွာ ပုန တေဟိ အနုယုဋ္ဌိယမာနာ “သစေ မယာ
တံ မံသံ ခါဒိတံ၊ ဘဝေ ဘဝေ အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသံ ကန္တိတွာ ခါဒေယျ”န္တိ
သပထမကာသိ။ ဘရိယာ ပနဿ ကိဉ္စိဒေဝ ဥပကရဏံ ယာစန္ဒာနံ “နတ္ထိ”တိ
ဝတွာ တေဟိ နိပ္ပိဋ္ဌိယမာနာ “သစေ သန္တံ နတ္ထိတိ ဝဒါမိ၊ ဇာတဇာတဋ္ဌာနေ
ဂူထဘက္ခာ ဘဝေယျ”န္တိ မုသာဝါဒေန သပထမကာသိ။

၁-ဥပုဇ္ဇိတိ (သီ၊ ဣ) ၂-ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ ဓမ္မနိရတော (သီ၊ ဣ) ၃-ယောဂ္ဂစမ္ပိ (သီ)

တေ စတ္တာရောပိ ဇနာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ဝိဇ္ဇာဒ္ဓဝိယံ ပေတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တတ္ထ ကုဋ္ဌဝါဏီဇော ကမ္မဗလေန ပဇ္ဇလန္တံ ဘုသံ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဂဟေဘွာ အတ္တနော မတ္ထကေ အာကိရိတွာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝတိ၊ တဿ ပုတ္တော အယောမယေဟိ မုဂ္ဂရေဟိ သယမေဝ အတ္တနော သီသံ ဘိန္ဒိတွာ အနုပ္ပကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနဘောတိ၊ တဿ သုဏီသာ ကမ္မဗလေန သုနိသိတေဟိ အတိဝိယ ဝိပုလာယတေဟိ နခေဟိ အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသာနိ ကန္တိတွာ^၁ ခါဒန္တိ အပရိမိတံ ဒုက္ခံ အနုဘဝတိ၊ တဿ ဘရိယာယ သုဂန္ဓံ သုဝိသုဒ္ဓိံ အပဂတကာဠကံ သာလိဘတ္တံ ဥပနိတမတ္တမေဝ နာနာဝိဓကိမိကုလာ- ကုလံ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆံ ဂူထံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပရိဂ္ဂ- ဟေတွာ^၂ ဘုဉ္ဇန္တိ မဟာဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

ဧဝံ တေသု စတုသု ဇနေသု ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာဒုက္ခံ အနု- ဘဝန္တေသု အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ပဗ္ဗတစာရိကံ စရန္တော ကေ- ဒိဝသံ တံ ဌာနံ ဂတော တေ ပေတေ ဒိသွာ—

၄၄၇။ “ဘုသာနိ ဧကော သာလိ^၃ ပုနာပရော၊
 အယဉ္ဇ နာရိ သကမံသလောဟိတံ။
 တုဝဉ္ဇ ဂူထံ အသုစိ^၄ အကန္တံ^၅၊
 ပရိဘုဉ္ဇသိ ကိဿ အယံ ဝိပါကော”တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ တေဟိ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ ဘုသာနိတိ ပလာပါနိ။ ဧကောတိ ဧကကော။ သာလိန္တိ သာလိနော။ သာမိအတ္ထေ ဟေတံ ဥပယောဂ- ဝစနံ၊ သာလိနော ပလာပါနိ ပဇ္ဇလန္တာနိ အတ္တနော သီသေ အဝကိရတိတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ပုနာပရေတိ ပုန အပရော။ ယော ဟိ သော မာတုသီသံ ပဟရိ၊ သော အယောမုဂ္ဂရေဟိ အတ္တနော သီသံ ပဟရိတွာ သီသဘေဒံ ပါပုဏာတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ^၆။ သကမံသလောဟိတန္တိ အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသံ လောဟိတဉ္စ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ ယောဇနာ။ အကန္တန္တိ^၇ အမနာပံ ဇေဂုစ္ဆံ။ ကိဿ အယံ ဝိပါကောတိ ကတမဿ ပါပကမ္မဿ ဣဒံ ဖလံ၊ ယံ ဣဒါနိ တုမှေဟိ ပစ္စနဘဝိယတိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ထေရေန တေဟိ ကတကမ္မေ ပုစ္ဆိတေ ကုဋ္ဌဝါဏီဇဿ ဘရိယာ သဗ္ဗေဟိ တေဟိ ကတကမ္မံ အာစိက္ခန္တိ—

၁-ဩက္ခန္တိတွာ ဩက္ခန္တိတွာ (သီ၊ဣ)	၂-အကန္တိကံ (သီ၊ဣ)
၃-သီသဘေဒပါပုဏဋ္ဌာနဂတော (က)	၄-အကန္တိကန္တိ န ကန္တံ (သီ၊ဣ)

ပေတဝတ္ထု-၄ ၁၂

၄၄၈။ “အယံ ပုရေ မာတရံ ဟိံသတိ၊ အယံ ပန ကုဋ္ဌဝါဏီဇော။
အယံ မံသာနိ ခါဒိတွာ၊ မုသာဝါဒေန ဝဉ္ဇေတိ။

၄၄၉။ အဟံ မနုဿေသု မနုဿဘူတာ၊
အဂါရိနိ သဗ္ဗကုလဿ ဣဿရာ။
သန္တေသု ပရိဂုဟာမိ၊
မာ စ ကိဉ္စိ ဣတော အဒံ။

၄၅၀။ မုသာဝါဒေန ဆာဒေမိ၊ နတ္ထိ ဧတံ မမ ဂေဟေ။
သစေ သန္တံ နိဂုဟာမိ၊ ဂူဏော မေ ဟောတု ဘောဇနံ။

၄၅၁။ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန၊ မုသာဝါဒဿ စူဘယံ။
သုဂန္တံ သာလိနော ဘတ္တံ၊ ဂူထံ မေ ပရိဝတ္တတိ။

၄၅၂။ အဝဉ္ဗျာနိ စ ကမ္မာနိ၊ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ။
ဒုဂန္တံ ကိမိနံ မိဋ္ဌံ၊ ဘုဇ္ဇာမိ စ ပိဝါမိ စာ”တိ—

ဂါထာ အဘာသိ။

၄၄၈။ တတ္ထ အယန္တိ ပုတ္တံ ဒဿေန္တိ ဝဒတိ။ ဟိံသတိတိ ၊ ထာမေန ပရိဗာဓေတိ^၁၊ မဂ္ဂရေန ပဟရတိတိ အတ္ထော။ ကုဋ္ဌဝါဏီဇောတိ ခလ-
ဝါဏီဇော^၂၊ ဝဉ္ဇနာယ ဝဏိဇ္ဇကာရကောတိ အတ္ထော။ မံသာနိ ခါဒိတွာတိ ပရေဟိ သာဓာရဏမံသံ ခါဒိတွာ^၃ “န ခါဒါမိ”တိ မုသာဝါဒေန တေ ဝဉ္ဇေတိ။

၄၄၉-၅၀။ အဂါရိနိတိ ဂေဟသာမိနိ။ သန္တေသုတိ ဝိဇ္ဇမာနေသွေဝ ပရေဟိ ယာစိတဥပကရဏေသု။ ပရိဂုဟာမိတိ ပဋိစ္ဆာဒေသိ။ ကာလ-
ဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။ မာ စ ကိဉ္စိ ဣတော အဒန္တိ ဣတော မမ သန္တကတော ကိဉ္စိမတ္တမ္ပိ အတ္ထိကဿ ပရဿ န အဒါသိ။ ဆာဒေမိတိ “နတ္ထိ ဧတံ မမ ဂေဟေ”တိ မုသာဝါဒေန ဆာဒေသိ။

၄၅၁-၂။ ဂူထံ မေ ပရိဝတ္တတိတိ သုဂန္တံ သာလိဘတ္တံ မယှံ ကမ္မဝသေန ဂူထဘာဝေန ပရိဝတ္တတိ ပရိဏမတိ။ အဝဉ္ဗျာနိတိ အမောသာနိ အနိပ္ပလာနိ။ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိတိ ယထူပစိတံ^၄ ကမ္မံ ဖလံ အဒတွာ န ဟိ ဝိနဿတိ။

၁-ပရိပေါထေတိ (က)

၃-သယမေဝ ခါဒိတွာ (သီ၊ဣ)

၂-ဗာလဝါဏီဇော (က)

၄-ဟေတုပစိတံ (သီ၊ဣ)

ကိမိနန္တိ^၁ ကိမိဝန္တိ သဗ္ဗာတကိမိကုလံ။ မိဋ္ဌန္တိ ဂူထံ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ
ပုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

ဧဝံ ထေရော တဿာ ပေတိယာ ဝစနံ သုတွာ တံ ပဝတ္တိ^၂ ဘဂဝတော
အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ^၃ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ
ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ဘုသပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အစ္ဆေရုဉ္စပံ သုဂတဿ ဉာဏန္တိ ဣဒံ ကုမာရပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၄
သာဝတ္ထိယံ ကိရ ဗဟူ ဥပါသကာ ဓမ္မဂဏာ ဟုတွာ နဂရေ မဟန္တိ မဏ္ဍပံ
ကာရေတွာ တံ နာနာဝဏ္ဏေဟိ ဝတ္ထေဟိ အလင်္ကရိတွာ ကာလဿေဝ
သတ္တာရံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ နိမန္နေတွာ မဟာရဟဝရပစ္စတ္တရဏတ္ထတေသု အာသ-
နေသု ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ နိဿိဒါပေတွာ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ ပူဇေတွာ မဟာဒါနံ
ပဝတ္ထေန္တိ။ တံ ဒိသွာ အညတရော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော ပုရိသော တံ
သက္ကာရံ အသဟမာနော ဧဝမာဟ “ဝရမေတံ သဗ္ဗံ သင်္ကာရကုဋေ ဆဒ္ဓိတံ၊
န တွေဝ ဣမေသံ မုဏ္ဍကာနံ ဒိန္န”န္တိ။ တံ သုတွာ ဥပါသကာ သံဝိဂ္ဂမာနသာ။
“ဘာရိယံ ဝတ ဣမိနာ ပုရိသေန ပါပံ ပသုတံ၊ ယေန ဧဝံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေ
ဘိက္ခုသံဃေ အပရဒ္ဓ”န္တိ တမတ္ထံ တဿ မာတုယာ အာရောစေတွာ “ဂစ္ဆ တွံ
သသာဝကသံဃံ ဘဂဝန္တိ ခမာပေဟိ”တိ အာဟံသု။ သာ “သာဓူ”တိ ပဋိ-
ဿုဏိတွာ ပုတ္တံ သန္တဇ္ဇေန္တိ သညာပေတွာ ဘဂဝန္တိ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ဥပသင်္က-
မိတွာ ပုတ္တေန ကတအစ္စယံ ဒေသေန္တိ ခမာပေတွာ ဘဂဝတော ဘိက္ခု-
သံဃဿ စ သတ္တာဟံ ယာဂုဒါနေန ပူဇံ အကာသိ။ တဿာ ပုတ္တော န
စိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ ကိလိဋ္ဌကမ္မုပဇိဝိနိယာ ဂဏိကာယ ကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တိ၊
သာ စ နံ ဇာတမတ္ထံယေဝ “ဒါရဧကော”တိ ဥတွာ သုသာနေ ဆဉ္စာပေသိ။
သော တတ္ထ အတ္တနော ပုညဗလေနေဝ ဂဟိတာရက္ခော ကေနစိ အနုပဒ္ဓါတော
မာတု အင်္ဂေ ဝိယ သုခံ သုပိ။ ဒေဝတာ တဿ အာရက္ခံ ဂဏိ^၅သုတိ စ
ဝဒန္တိ။

အထ ဘဂဝါ ပစ္စုသသမယေ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော တံ ဒါရကံ သိဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတံ ဒိဿာ သူရိယုဂ္ဂမနဝေလာယ သိဝထိကံ အဂမာသိ။ “သတ္တာ ဣဓာဂတော၊ ကာရဏေနေတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ မဟာဇနော သန္နိပတိ။ ဘဂဝါ သန္နိပတိတ-
ပရိသာယ “နာယံ ဒါရကော ဩညာတဗ္ဗော”၊ ယဒိပိ ဣဒါနိ သုသာနေ ဆဒ္ဓိတော အနာထော ဌိတော၊ အာယတိံ ပန ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ ဥဋ္ဌာရသမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘိဿတိ”တိ ဝတော တေဟိ မနုဿေဟိ “ကိ” န ခေါ ဘန္တေ ဣမိနာ ပုရိမဇာတိယံ ကတံ ကမ္မ”န္တိ ပုဋ္ဌော—

“ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ၊
ပူဇံ အကာသိ ဇနတာ ဥဋ္ဌာရံ။
တတြဿ စိတ္တဿဟု အညထတ္တံ၊
ဝါစံ အဘာသိ ဖရသံ အသမ္ဘ”န္တိ—

အာဒိနာ နယေန ဒါရကေန ကတကမ္မံ အာယတိံ ပတ္တဗ္ဗံ သမ္ပတ္တိဉ္စ ပကာသေတွာ သန္နိပတိတာယ ပရိသာယ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဓမ္မံ ကထေတွာ ဥပရိ သာမုက္ကံသိကံ ဓမ္မဒေသနံ အကာသိ။ သစ္စပရိယောသာနေ စတုရာသီ-
တိယာ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ၊ တဉ္စ ဒါရကံ အသိတိကောဋ္ဌိဝိဘဝေါ ဧကော ကုဋုမ္ဘိကော ဘဂဝတော သမ္မုခေါဝ “မယံ ပုတ္တော”တိ အဂ္ဂဟေသိ။ ဘဂဝါ “ဧတ္ထကေန အယံ ဒါရကော ရက္ခိတော၊ မဟာဇနဿ စ အနုဂ္ဂဟော ကတော”တိ ဝိဟာရံ အဂမာသိ။

သော အပရေန သမယေန တသ္မိံ ကုဋုမ္ဘိကေ ကာလကတေ တေန နိယျာဒိတံ ဓနံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ ကုဋုမ္ဘံ သဏ္ဌပေန္တော တသ္မိံ နဂရေယေဝ မဟာဝိဘဝေါ ဂဟပတိ ဟုတွာ ဒါနာဒိနိရတော အဟောသိ။ အထေကဒိဝသံ ဘိက္ခု ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အဟော နန သတ္တာ သတ္တေသု အနုကမ္မကော၊ သောပိ နာမ ဒါရကော တဒါ အနာထော ဌိတော ဧတရဟိ မဟတိံ သမ္ပတ္တိံ ပစ္စနဘဝတိ၊ ဥဋ္ဌာရာနိ စ ပုညာနိ ကရေတိ”တိ။ တံ သုတွာ သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ တဿ ဧတ္ထကာဝ သမ္ပတ္တိ၊ အထ ခေါ အာယုပရိယော-
သာနေ ကာဝတိံ သဘဝနေ သက္ကဿ ဒေဝရညော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ မဟတိံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ စ ပဋိလဘိဿတိ”တိ ဗျာကာသိ။ တံ သုတွာ ဘိက္ခု စ

မဟာဇနော စ “ဣဒံ ကိရ ကာရဏံ ဒိသွာ ဒိဃဒဿိ ဘဂဝါ ဇာတမတ္တ-
ဿေဝဿ အာမကသုသာနေ ဆဋ္ဌိတဿ တတ္ထ ဂန္ဓာ သင်္ဂဟံ အကာသိ”တိ
သတ္ထု ဉာဏဝိသေသံ ထောမေတွာ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ တဿ ပဝတ္ထိံ
ကထေသုံ။ တမတ္တံ ဒိပေန္တာ သင်္ဂဟိတိကာရာ—

၄၅၃။ “အစ္ဆေရရူပံ သုဂတဿ ဉာဏံ၊
သတ္တာ ယထာ ပုဂ္ဂလံ ဗျာကာသိ။
ဥဿန္တပုညာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ၊
ပရိတ္တပုညာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ။

၄၅၄။ အယံ ကုမာရော သီဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတော၊
အင်္ဂုဋ္ဌသ္မေဟေန ယာပေတိ ရတ္ထိံ။
န ယက္ခဘူတံ န သရိသပါ ဝါ၊
ဝိဟေဌယေယျံ ကတပုညံ ကုမာရံ။

၄၅၅။ သုနခါပိမဿ ပလိဟိံသု ပါဒေ၊
ဓင်္ကာ သိင်္ဂါလာ ပရိဝတ္တယန္တိ။
ဂဟ္တာသယံ ပက္ခိဂဏာ ဟရန္တိ၊
ကာကာ ပန အက္ခိမလံ ဟရန္တိ။

၄၅၆။ နယိမဿ ရက္ခံ ဝိဒဟိံသု ကေစိ၊
ဩသဓိ သာသပရူပနံ ဝါ။
နက္ခတ္တယောဂမ္ဘိ န အဂ္ဂဟေသုံ၊
န သဗ္ဗဓညာနိပိ အာကိရိံသု။

၄၅၇။ တောဒိသံ ဥတ္တမကိစ္ဆပတ္တံ၊
ရတ္တာဘတံ သီဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတံ။
နောနိတပိဏ္ဍိဝ ပဝေဓမာနံ၊
သသံသယံ ဇီဝိတသာဝသေသံ။

၄၅၈။ တမဒ္ဒသာ ဒေဝမနုဿပူဇိတော၊
ဒိသွာ စ တံ ဗျာကရိ ဘူရိပညေဿ၊
‘အယံ ကုမာရော နဂရသိမဿ၊
အဂ္ဂကုလိကော ဘဝိဿတိ ဘောဂတော စ’။

၄၅၉။ ကိဿ ဝတံ ကိံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊
 ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 တောဒိသံ ဗျသနံ ပါပုဏိတွာ၊
 တံ တာဒိသံ ပစ္စနဘောဿတိဒ္ဓိ”န္တိ—

ဆ ဂါထာ အဝေါစုံ။

၄၅၉။ တတ္ထ အစ္ဆေရုပန္တိ အစ္ဆရိယသဘာဝံ။ သုဂတဿ ဉာဏန္တိ
 အညေဟိ အသာဓာရဏံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဉာဏံ၊ အာသယာနုသယဉာဏာဒိ-
 သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တယိဒံ အညေသံ အဝိသယဘူတံ
 ကထံ ဉာဏန္တိ အာဟ “သတ္တာ ယထာ ပုဂ္ဂလံ ဗျာဏာသီ”တိ။ တေန သတ္ထု
 ဒေသနာယ ဧဝ ဉာဏဿ အစ္ဆရိယဘာဝေါ ဝိညာယတိတိ^၁ ဒေသေတိ။

ဣဒါနိ ဗျာဏရဏံ ဒေသေန္တော “ဥဿန္တုပုညာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ၊ ပရိတ္တ-
 ပုညာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ”တိ အာဟ။ တဿတ္ထော—ဥဿန္တုကုသလဓမ္မာပိ
 ဣဂေကစ္စေ ပုဂ္ဂလာ လဒ္ဓပစ္စယဿ၊^၂ အပုညဿ၊^၃ ဝသေန ဇာတိအာဒိနာ
 နိဟိနာ ဘဝန္တိ၊ ပရိတ္တပုညာပိ အပ္ပတရပုညဓမ္မာပိ ဧကေ သတ္တာ ခေတ္တ-
 သမ္ပတ္တိအာဒိနာ တဿ ပုညဿ မဟာဇုတိကတာယ ဥဠာရာ ဘဝန္တိတိ။

၄၅၄။ သီဝထိကာယာတိ သုသာနေ။ အင်္ဂုဋ္ဌသ္မေဟေနာတိ အင်္ဂုဋ္ဌတော
 ပဝတ္တသ္မေဟေန၊ ဒေဝတာယ အင်္ဂုဋ္ဌတော ပုဂ္ဂရိတဒီရေနာတိ အတ္ထော။ န
 ယက္ခဘူတာ န သရီသပါ ဝါတိ ပိသာစဘူတာ ဝါ ယက္ခဘူတာ ဝါ
 သရီသပါ ဝါ ယေ ကေစိ သရန္တာ ဂစ္ဆန္တာ ဝါ န ဝိဟေဋ္ဌယေယျံ န
 ဗာဓေယျံ^၄။

၄၅၅။ ပလိဟိံသု ပါဒေတိ အတ္တနော ဇိဝှိယ ပါဒေ လိဟိံသု။
 ဧကာဘိ ကာကာ။ ပရိဝတ္တယန္တိ^၅ “မာ နံ ကုမာရံ ကေစိ ဝိဟေဋ္ဌယျံ”န္တိ
 ရက္ခန္တာ နိရောဂဘာဝဇာနနတ္ထံ အပရာပရံ ပရိဝတ္တန္တိ။ ဂဟ္တာသယန္တိ ဂဟ္တာမလံ။
 ပက္ခိဂဏာတိ ဂိဇ္ဈကုလလာဒယော သကုဏဂဏာ။ ဟရန္တိတိ အပနေန္တိ။
 အက္ခိမလန္တိ အက္ခိဂူထံ။

၁-ဟောတိတိ (က) ၂-လဒ္ဓပစ္စယတာယ (က) ၃-ပုညဿ (သီ)

၄-န ယက္ခဘူတာတိ ယက္ခာ ဝါ ဘူတာ ဝါ။ န သရီသပါ ဝါတိ ယေကေစိ သရန္တာ ဂစ္ဆန္တိ။

န ဝိဟေဋ္ဌယျံ န ဗောဓေယျံ (က)

၅-သိဂါလာ ပရိဝတ္တယန္တိတိ (သီ၊ ဣ)

၄၅၆။ ကေဓီတိ ကေဓိ မနုဿာ၊ အမနုဿာ ပန ရက္ခံ သံဝိဒဟိံသု။
 ဩသဓန္တိ တဒါ အာယတိဉ္စ အာရောဂျာဝဟံ အဂဒံ။ သာသပရူပနံ ဝါတိ ယံ
 ဇာတဿ ဒါရကဿ ရက္ခဏတ္ထံ သာသပေန ရူပနံ ကရေန္တိ၊ တမ္ပိ တဿ
 ကရေန္တာ၊ နာဟေသုန္တိ ဒီပေန္တိ။ နက္ခတ္တယောဂမ္ပိ န အဂ္ဂဟေသုန္တိ
 နက္ခတ္တယုတ္တမ္ပိ န ဂဏှိံသု၊ “အသုကမ္ပိ နက္ခတ္တေ တိထိမ္ပိ မုဟုတ္တေ အယံ
 ဇာတော”တိ ဧဝံ ဇာတကမ္ပမ္ပိဿ န ကေဓိ အကံသုတိ အတ္ထော။ န သဗ္ဗ-
 ဓညာနိမိ အာကိရိံသုတိ မင်္ဂလံ ကရေန္တာ အဂဒဝသေနယံ သာသပတေလ-
 မိဿိတံ သာလိအာဒိဓညံ အာကိရန္တိ၊ တမ္ပိဿ နာကံသုတိ အတ္ထော။

၄၅၇။ တောဒိသန္တိ ဧဝရူပံ။ ဥတ္တမကိစ္ဆပတ္တန္တိ ပရမကိစ္ဆံ အာပန္နံ အတိ-
 ဝိယ ဒုက္ခပ္ပတ္တံ။ ရတ္တာဘတန္တိ ရတ္တိယံ အာဘတံ။ နောနိတပိဏ္ဍံ ဝိယာတိ
 နဝနိတပိဏ္ဍသဒိသံ၊ မံသုပေသိမတ္တတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ပဝေဓမာနန္တိ ဒုဗ္ဗလ-
 ဘာဝေန ပကမ္မမာနံ။ သသံသယန္တိ “ဇိဝတိ န ခေါ န န ခေါ ဇိဝတိ”တိ
 သံသယိတတာယ သံသယဝန္တိ။ ဇိဝိတသာဝသေသန္တိ ဇိဝိတဌိတိယာ ဟေတု-
 ဘူတာနံ သာဓနာနံ အဘာဝေန ကေဝလံ ဇိဝိတမတ္တာဝသေသကံ။

၄၅၈။ အဂ္ဂကုလိကော ဘဝိဿတိ ဘောဂတော စာတိ ဘောဂနိမိတ္တံ
 ဘောဂဿ ဝသေန၊ အဂ္ဂကုလိကော သေဋ္ဌကုလိကော ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။

၄၅၉။ “ကိ”ဿ ဝတ”န္တိ အယံ ဂါထာ သတ္ထု သန္တိကေ ဌိတေဟိ ဥပါ-
 သကေဟိ တေန ကတကမ္ပဿ ပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တာ၊ သာ စ ခေါ သိဝထိကာယ
 သန္တိပတိတေဟိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ကိ’ဿာတိကိံ အဿ။ ဝတန္တိ ဝတသမာ-
 ဒါနံ။ ပုန ကိဿာတိ ကိဒိသဿ သုစိဏ္ဏဿ ဝတဿ ဗြဟ္မစရိယဿ စာတိ
 ဝိဘတ္တိံ ဝိပရိဏာမေတွာ ယောဇနာ။ တောဒိသန္တိ ဂဏိကာယ ကုစ္ဆိယာ
 နိဗ္ဗတ္တနံ၊ သုသာနေ ဆူနန္တိ ဧဝရူပံ။ ဗျသနန္တိ အနတ္တံ။ တာဒိသန္တိ တထာရူပံ၊
 “အင်္ဂုဋ္ဌသွေဟေန ယာပေတိ ရတ္တိ”န္တိအာဒိနာ၊ “အယံကုမာရော နဂရသိမဿ
 အဂ္ဂကုလိကော ဘဝိဿတိ”တိအာဒိနာ စ ဝုတ္တပ္ပကာရန္တိ အတ္ထော။ ဣဒ္ဓိန္တိ
 ဒေဝိဒ္ဓိံ၊ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ တေဟိ ဥပါသကေဟိ ပုဋ္ဌော ဘဂဝါယထာ တဒါ ဗျာကာသိ၊ တံ
 ဒဿေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ—

၄၆၀။ “ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ၊
ပူဇံ အကာသိ ဇနတာ ဥဋ္ဌာရံ။
တတြဿ စိတ္တဿဟု အညထတ္တံ၊
ဝါစံ အဘာသိ ဖရသံ အသတ္တံ။

၄၆၁။ သော တံ ဝိတက္ကံ ပဝိနောဒယိတွာ၊
ဝီတိံ ပသာဒံ ပဋိလဒ္ဓါ ပစ္ဆာ။
တယာဂတံ ဇေတဝနေ ဝသန္တံ၊
ယာဂယာ ဥပဋ္ဌာသိ သတ္တရတ္တံ။

၄၆၂။ တံဿ ဝတံ တံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
ဧတာဒိသံ ဗျသနံ ပါပုဏိတွာ၊
တံ တာဒိသံ ပစ္စနုဘောဿတိဒ္ဓိံ။

၄၆၃။ ဌတွာန သော ဝဿသတံ ဣဇေဝ၊
သဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော။
ကာယဿ ဘေဒါ အဘိသမ္ပရာယံ၊
သဟဗျတံ ဂစ္ဆတိ ဝါသဝဿာ”တိ—

စတသော ဂါထာ အဝေါစုံ။

၄၆၀။ တတ္ထ ဇနတာတိ ဇနသမူဟော၊ ဥပါသကဂဏောတိ အဓိပ္ပာ-
ယော။ တတြာတိ တဿံ ပူဇာယံ။ အဿာတိ တဿ ဒါရကဿ။ စိတ္တဿဟု
အညထတ္တန္တိ ပုရိမဘဝသ္မိံ စိတ္တဿ အညထာဘာဝေါ အနာဒရော အဂါရဝေါ
အပစ္စယော အဟောသိ။ အသတ္တန္တိ သာဓုသဘာယ သာဝေတုံ အယုတ္တံ ဖရသံ
ဝါစံ အဘာသိ။

၄၆၁။ သောတိ သော အယံ။ တံ ဝိတက္ကန္တိ တံ ပါပကံ ဝိတက္ကံ။
ပဝိနောဒယိတွာတိ မာတရာ ကတာယ သညတ္တိယာ^၁ ဝူပသမေတွာ။
ဝီတိံ ပသာဒံ ပဋိလဒ္ဓါတိ ဝီတိံ ပသာဒဉ္စ ပဋိလဘိတွာ ဥပ္ပါဒေတွာ။
ယာဂယာ ဥပဋ္ဌာသိတိ ယာဂဒါနေန ဥပဋ္ဌဟိ။ သတ္တရတ္တန္တိ သတ္တဒိဝသံ^၂။

၄၆၂။ တံသ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယန္တိ တံ မယာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ
အတ္တနော စိတ္တဿ ပသာဒနံ ဒါနဉ္စ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝတံ တံ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊
အညံ ကိဉ္စ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

၄၆၃။ ဌတ္တာနာတိ ယာဝ အာယုပရိယောသာနာ ဣဓေဝ မနုဿ-
လောကေ ဌတ္တာ။ အဘိသမ္ပရာယန္တိ ပုနဟ္မဝေ။ သဟဗျတံ ဂစ္ဆတိ ဝါသ-
ဝဿာတိ သက္ကာယ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပုတ္တဘာဝေန သဟဘာဝံ ဂမိဿတိ။
အနာဂတတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ပစ္စုပ္ပန္နကာလဝစနံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။
ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သေရိဏီပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂါ ဒုဗ္ဗန္တရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ သေရိဏီပေတိံ
အာရဗ္ဗ ပုတ္တံ။ ကုရုရဋ္ဌေ ကိရ ဟတ္ထိနိပုရေ သေရိဏီ နာမ ဧကာ ရူပူပဇီဝိနိ
အဟောသိ။ တတ္ထ စ ဥပေါသထကရဏတ္ထာယ တတော တတော ဘိက္ခု။
သန္ဓိပတိံ သု၊ ပုန မဟာဘိက္ခုသန္ဓိပါတော အဟောသိ။ တံ ဒိသ္မာ မနုဿာ
တိလတဏှုလာဒိံ သပ္ပိနဝနိတမရအာဒိဉ္စ ဗဟုံ ဒါနူပကရဏံ သဇ္ဇေတွာ
မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသု၊ တေန စ သမယေန သာ ဂဏိကာ အဿဒ္ဓါ အပ္ပ-
သန္တာ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ တေဟိ၂ မနုဿေဟိ “ဧဟိ တာဝ
ဣဒံ ဒါနံ အနုမောဒါဟိ”တိ ဥဿာဟိတာပိ “ကိံ တေန မုဏှကာနံ
သမဏာနံ ဒိန္နေနာ”တိ အပ္ပသာဒမေဝ နေသံ သမ္ပဝေဒေသိ၊ ကုတော
အပ္ပမတ္တကဿ ပရိစ္စာဂေါ။

သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ အညတရဿ ပစ္စန္နနဂရဿ
ပရိခါပိဋ္ဌေ ပေတီ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ အထ ဟတ္ထိနိပုရဝါသီ အညတရော
ဥပါသကော ဝဏိဇ္ဇာယ တံ နဂရံ ဂန္တာ ရတ္တိယာ ပစ္စုပ္ပန်သမယေ ပရိခါပိဋ္ဌံ
ဂတော တာဒိသေန ပယောဇနေန။ သာ တတ္ထ တံ ဒိသ္မာ သဉ္စာနိတွာ နဂါ
အဋ္ဌိတ္တစမတ္တာဝသေသသရိရာ အတိဝိယ ဗိဘန္တဒဿနာ အဝိဒူရေ ဌတ္တာ
အတ္တာနံ ဒေသေသိ။ သော တံ ဒိသ္မာ—

၄၆၄။ “နဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါယိ၊ ကိသာ မေနိသန္တတာ။
ဥပ္ပါသုလိကေ ကိသိကေ၊ ကာ န တံ ဣဓ တိဋ္ဌသိ”တိ—
ဂါထာယ ပုစ္ဆိ။ သာပိဿ—

၄၆၅။ “အဟံ ဘဒန္တေ ပေတီမှိ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—
ဂါထာယ အတ္တာနံ ပကာသေသိ။ ပုန တေန—

၄၆၆။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋ် ကတံ။
ကိဿကမ္ပဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—
ဂါထာယ ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆိတာ—

၄၆၇။ “အနာဝဇေသု တိတ္ထေသု၊ ဝိစိနိံ အမုမာသကံ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကာသိမတ္တနော။

၄၆၈။ နဒိံ ဥပေမိ တသိတာ၊ ရိတ္တကာ ပရိဝတ္တတိ။
ဆာယံ ဥပေမိ ဥဏှေသု၊ အာတပေါ ပရိဝတ္တတိ။

၄၆၉။ အဂ္ဂိဝဏ္ဏော စ မေ ဝါတော၊ ဥဟန္တော ဥပဝါယတိ။
တေဉ္စ ဘန္တေ အရဟာမိ၊ အညဉ္စ ပါပကံ တတော။

၄၇၀။ ဂန္တာန ဟတ္ထိနိံ ပုရံ၊ ဝဇ္ဇေသိ မယု မာတရံ။
‘ဓိတာ စ တေ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ’။

၄၇၁။ အတ္ထိ မေ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ၊ အနက္ခာတဉ္စ တံ မယာ။
စက္ကာရိ သတသဟဿာနိ၊ ပလ္လင်္ကဿ စ ဟေဋ္ဌတော။

၄၇၂။ တတော မေ ဒါနံ ဒေတု၊ တဿာ စ ဟောတု ဇီဝိကာ။
ဒါနံ ဒေတွာ စ မေ မာတာ၊ ဒက္ခိဏံ အနုဒိစ္ဆတု။
တဒါဟံ သုခိတာ ဟေဿံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဋ္ဌိနိ”တိ—

ဣမာဟိ ဆဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနာ ကတကမ္မဉ္စေဝ ပုန တေန အတ္တနော
ကာတဗ္ဗံ အတ္တဉ္စ အာစိက္ခိ။

၄၆၇။ တတ္ထ အနာဝဋ္ဌေသု တိတ္ထေသုတိ ကေနစိ အနိဝါရိတေသု နဒိ-
တဋ္ဌာကာဒိနံ တိတ္ထပဒေသေသု၊ ယတ္ထ မနုဿာ နှာယန္တိ၊ ဥဒကကိစ္စံ ကရေန္တိ၊
တာဒိသေသု ဌာနေသု။ **ဝိစိနိံ အဗုမာသကန္တိ** “မနုဿေဟိ ဌပေတွာ ဝိဿ-
ရိတံ အဝိနာမေတ္ထ ကိဉ္စိ လဘေယျ”န္တိ လောဘာဘိဘူတာ အဗုမာသကမတ္တမ္ပိ
ဝိစိနိံ ဂဝေသိ။ အထ ဝါ အနာဝဋ္ဌေသု တိတ္ထေသုတိ ဥပသင်္ကမနေန ကေနစိ
အနိဝါရိတေသု သတ္တာနံ ပယောဂါသယသုဒ္ဓိယာ ကာရဏဘာဝေန တိတ္ထ-
ဘူတေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု။ **ဝိစိနိံ အဗုမာသကန္တိ** မစ္ဆေရ-
မလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ ကဿစိ ကိဉ္စိ အဒေန္တိ အဗုမာသကမ္ပိ ဝိသေသေန စိနိံ၊
န သဉ္စိနိံ ပုညံ။ တေနာဟ “သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကာသိ-
မတ္တနော”တိ။

၄၆၈။ တသိတာတိ ပိပါသိတာ။ ရိတ္တကာတိ ကာကပေယျာ သန္တမာနာပိ
နဒိ မမ ပါပကမ္မေန ဥဒကေန ရိတ္တာ တုစ္ဆာ ဝါလိကမတ္တာ ဟုတွာ ပရိ-
ဝတ္တတိ။ ဥဏှေသုတိ ဥဏှသမယေသု။ အာတပေါ ပရိဝတ္တတိဘိ ဆာယာဋ္ဌာနံ
မယိ ဥပဂတာယ အာတပေါ သမ္ပဇ္ဇတိ။

၄၆၉-၇၀။ အဂ္ဂဝဏ္ဏောတိ သမ္ပဿေန အဂ္ဂိသဒိသော။ တေန ဝုတ္တံ
“**ဥဟန္တော ဥပဝါယတိ**”တိ။ တေဉ္စ ဘန္တေ အရဟာမီတိ ဘန္တေတိ တံ ဥပပါသကံ
ဂရုကာရေန ဝဒတိ၊ ဘန္တေ တေဉ္စ ယထာဝုတ္တံ ပိပါသာဒိဒုက္ခံ၊ အညဉ္စ တတော
ပါပကံ ဒါရုဏံ ဒုက္ခံ အနုဘဝိတုံ အရဟာမိ တဇ္ဇဿ ပါပဿ ကတတ္တာတိ
အဓိပ္ပါယော။ **ဝဇ္ဇေသီတိ** ဝဒေယျာသိ။

၄၇၁-၇၂။ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ၊ အနက္ခာတန္တိ “ဧတ္တကံ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ”န္တိ အနာ-
စိက္ခိတံ။ ဣဒါနိ တဿ ပရိမာဏံ ဌပိတဋ္ဌာနဉ္စ ဒဿေန္တိ “**ဧတ္တာရိ သတသဟ-
ဿာနိ၊ ပလ္လင်္ကဿ ဝ ဟေဋ္ဌတော**”တိ အာဟ။ တတ္ထ ပလ္လင်္ကဿာတိ ပုဗ္ဗေ
အတ္တနော သယနပလ္လင်္ကဿ။ တတောတိ နိဟိတနေတော၊ ကေဒေသံ
ဂဟေတွာ မမံ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနံ ဒေတု။ တဿာတိ မယံ မာတုယာ။

ဧဝံ တာယ ပေတိယာ ဝုတ္တေ သော ဥပါသကော တဿာ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ တတ္ထ အတ္တနော ကရဏီယံ တိရေတွာ ဟတ္ထိနိပုရံ ဂန္ဓာ တဿာ မာတုယာ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ တမတ္ထံ ဒေသေတုံ—

၄၇၃။ သာရူတိ သော ပဋိဿုတွာ၊ ဂန္ဓာန ဟတ္ထိနိ^၁ ပုရံ။
အဝေါစ တဿာ မာတရံ—

“မိတာ စ တေ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၄၇၄။ သာ မံ တတ္ထ သမာဒပေသိ၊()^၂ ဝဇ္ဇေသိ မယ မာတရံ။
‘မိတာ စ တေ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္ပံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၄၇၅။ အတ္ထိ စ မေ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ၊ အနက္ခာတဉ္စ တံ မယာ။
စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ၊ ပလ္လင်္ကဿ စ ဟေဋ္ဌတော။

၄၇၆။ တတော မေ ဒါနံ ဒေတု၊ တဿာ စ ဟောတု ဇီဝိကာ။
ဒါနံ ဒတွာ စ မေ မာတာ၊ ဒက္ခိဏံ အနုဒိစ္ဆတု။()^၂
တဒါဟံ သုခိတာ ဟေသံ၊ သဗ္ဗကာမသမိပ္ပိနိ’။

၄၇၇။ တတော ဟိ သာ ဒါနမဒါ၊ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိ။
ပေတိ စ သုခိတာ အာသိ၊ တဿာ စာသိ သုဇီဝိကာ’တိ?—

သင်္ခတိကာရာ အာဟံသု၊ တာ သုဝိညေယျာဝ။

တံ သုတွာ တဿာ မာတာ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ ဒတွာ တဿာ အာဒိသိ၊ တေန သာ ပဋိလဒ္ဓုပကရဏသမ္ပတ္တိယံ ဌိတာ မာတု အတ္တာနံ ဒေသေတွာ တံ ကာရဏံ အာစိက္ခိ၊ မာတာ ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ၊ ဘိက္ခု တံ ပဝတ္ထိ^၁ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ^၂ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

သေရိဏိပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-(ဂန္ဓာန ဟတ္ထိနိ^၁ ပုရံ) (က) ၂-(တတော ဟုဝံ ဒါနံ ဒေဟိ၊ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိ) (က)

၃-သရိရံ စာရဒဿနန္တိ (သိ၊ဣ)

၇-မိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နရနာရိပုရက္ခတော ယုဝါတိ ဣဒံ ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ မိဂလုဒ္ဒကပေတံ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ ရာဇဂဟေ ကိရ အညတရော လုဒ္ဒကော ရတ္ထိန္ဒြိယံ မိဂေ ဝဓိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ တဿေကော ဥပါသကော မိတ္တော အဟောသိ၊ သော တံ သဗ္ဗကာလံ^၁ ပါပတော နိဝတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော “ဧဟိ သဗ္ဗ ရတ္ထိယံ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာဟိ”^၂တိ ရတ္ထိယံ ပုညေ သမာဒပေသိ။ သော ရတ္ထိယံ ဝိရမိတွာ ဒိဝါ ဧဝ ပါဏာတိပါတံ ကရေတိ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ရာဇဂဟသမိပေ ဝေမာနိကပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဒိဝသဘာဝံ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝိတွာ ရတ္ထိယံ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂိဘူတော ပရိစာရေသိ။ တံ ဒိသ္မာ အာယသ္မာ နာရဒေါ—

၄၇၈။ “နရနာရိပုရက္ခတော ယုဝါ၊
ရဇနီယေဟိ ကာမဂုဏေဟိ^၂ သောဘသိ။
ဒိဝသံ အနုဘောသိ ကာရဏံ၊
ကိမကာသိ ပုရိမာယ ဇာတိယာ”^၃တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ ပဋိပုစ္ဆိ။ တတ္ထ နရနာရိပုရက္ခတောတိ ပရိစာရကဘူတေဟိ ဒေဝပုတ္တေဟိ ဒေဝဓိတာဟိ စ ပုရက္ခတော ပယိရူပါသိတော။ ယုဝါတိ တရုဏော။ ရဇနီယေဟိ^၂ ကမနီယေဟိ^၃ ရာဂပ္ပတ္တိဟေတုဘူတေဟိ။ ကာမဂုဏေဟိ^၂ ကာမကောဠာသေဟိ^၄။ သောဘသိ^၂တိ သမင်္ဂိဘာဝေန ဝိရောစသိ ရတ္ထိယန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “ဒိဝသံ အနုဘောသိ ကာရဏံ”^၃န္တိ၊ ဒိဝသဘာဝေ ပန နာနပ္ပကာရံ ကာရဏံ သာတနံ ပစ္စနဘဝသိ။ ရဇနီတိ ဝါ ရတ္ထိသု။ ယေဟိ^၂တိ နိပါတမတ္တံ။ ကိမကာသိ ပုရိမာယ ဇာတိယာ^၃တိ ဧဝံ သုခဒုက္ခသံဝတ္တနိယံ ကိံ နာမ ကမ္မံ ဣတော ပုရိမာယ ဇာတိယာ တံ အကတ္ထံ၊ တံ ကထေဟိတိ အတ္တော။

တံ သုတွာ ပေတော ထေရဿ အတ္တနာ ကတကမ္မံ အာစိက္ခန္တော—

၄၇၉။ “အဟံ ရာဇဂဟေ ရဗ္ဗေ၊ ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။
မိဂလုဒ္ဒေါ ပုရေ အာသိ၊ လောဘဟိတပါဏိ ဒါရုဏော။

၁-သဗ္ဗေန သမ္ဘိ (သိ)

၂-ရမဏီယေဟိ (က)

၂-ကာမေဟိ (က)

၄-ကာမေဟိတိ ကာမဂုဏေဟိ ကာမကောဠာသေဟိ (က)

- ၄၈၀။ အဝိရောဓကရေသု ပါဏိသု၊
 ပုထုသတ္တေသု ပဒုဋ္ဌမာနသော။
 ဝိစရိံ အတိဒါရုဏော သဒါ၊
 ပရဟိံသာယ ရတော အသညတော။
- ၄၈၁။ တဿ မေ သဟာယော သုဟဒယော၊
 သဒ္ဓေါ အာသိ ဥပါသကော။
 သောဝိ၂ မံ အနုကမ္ပန္တော၊ နိဝါရေသိ ပုနပ္ပုနံ။
- ၄၈၂။ ‘မာကာသိ ပါပကံ ကမ္မံ၊ မာ တာတ ဒုဂ္ဂတိံ’ အဂါ။
 သစေ ဣစ္ဆသိ ပေစ္စ သုခံ၊ ဝိရမ ပါဏဝဓာ အသံယမာ’။
- ၄၈၃။ တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ၊
 သုခကာမဿ ဟိတာနုကမ္ပိနော။
 နာကာသိံ သကလာနုသာသနိံ၊
 စိရပါပါဘိရတော အဗုဒ္ဓိမာ။
- ၄၈၄။ သော မံ ပုန ဘူရိသုမေဓသော၊
 အနုကမ္ပာယ သံယမေ နိဝေသယိ။
 သစေ ဒိဝါ ဟနသိ ပါဏိနော၊
 အထ တေ ရတ္တိံ ဘဝတု သံယမော။
- ၄၈၅။ သွာဟံ ဒိဝါ ဟနိတွာ ပါဏိနော၊
 ဝိရတော ရတ္တိမဟောသိ သညတော။
 ရတ္တာဟံ ပရိစာရေမိ၊ ဒိဝါ ခဇ္ဇာမိ ဒုဂ္ဂတော။
- ၄၈၆။ တဿ ကမ္မဿ ကုသလဿ၊ အနုဘောမိ ရတ္တိံ အမာနုသိံ။
 ဒိဝါ ပဋိဟတာဝ ကုက္ကုရာ၊ ဥပဓာဝန္တိ သမန္တာ ခါဒိတုံ။
- ၄၈၇။ ယေ စ တေ သတတာနုယောဂိနော၊
 ဓုဝံ ပယုတ္တာ သုဂတဿ သာသနော။
 မညာမိ တေ အမတမေဝ ကေဝလံ၊
 အဓိဂစ္ဆန္တိ ပဒံ အသင်္ခတ”န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၄၇၉-၈၀။ တတ္ထ လုဒ္ဒေါတိ ဒါရုဏော။ လောဟိတပါဏီတိ အဘိဏ္ဍံ ပါဏဿာတေန^၁ လောဟိတမက္ခိတပါဏီ။ ဒါရုဏောတိ ခရော^၂၊ သတ္တာနံ ဟိံသနကောတိ အတ္ထော။ အဝိရောဓကရေသူတိ ကေနစိ ဝိရောဓံ အကရော-
န္တေသု မိဂသကုဏာဒီသု။

၄၈၂-၈၃။ အသံယမောတိ အသံဝရာ ဒုဿီလျာ။ သကလာနုသာသနိန္ဒြိ သဗ္ဗံ အနုသာသနိံ^၃၊ သဗ္ဗကာလံ ပါဏာတိပါတတော ပဋိဝိရတိန္ဒြိ အတ္ထော။ စိရပါပါဘိရတောတိ စိရကာလံ ပါပေ အဘိရတော။

၄၈၄။ သံယမေတိ သုစရိတေ။ နိဝေသယီဟိ နိဝေသေသိ။ သစေ ဒိဝါ ဟနသီ ပါဏီနော၊ အထ တေ ရတ္ထိံ ဘဝတု သံယမောတိ နိဝေသိတာကာရ-
ဒဿနံ။ သော ကိရ သလ္လပါသသဇ္ဇနာဒိနာ^၄ ရတ္ထိယမ္ပိ ပါဏဝဓံ အနု-
ယုတ္တော အဟောသိ။ •

၄၈၅။ ဒိဝါ ခဇ္ဇာမိ ဒုဂ္ဂတောတိ ဣဒါနိ ဒုဂ္ဂတိံ ဂတော မဟာ-
ဒုက္ခပ္ပတ္တော^၅ ဒိဝသဘာဂေ ခါဒိယာမိ။ တဿ ကိရ ဒိဝါ သုနခေဟိ မိဂါနံ
ခါဒါပိတတ္တာ ကမ္မသရိက္ခကံ ဖလံ ဟောတိ^၁၊ ဒိဝသဘာဂေ မဟန္တာ
သုနခါ ဥပဓာဝိတွာ အဋ္ဌိသဃံာတမတ္တာဝသေသံ သရီရံ ကရောန္တိ။ ရတ္ထိယာ
ပန ဥပဓတာယ တံ ပါကတိကမေဝ ဟောတိ၊ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝတိ။ တေန
ဝုတ္တံ—

၄၈၆။ “တဿ ကမ္မဿ ကုသလဿ၊
အနုဘောမိ ရတ္ထိံ အမာနုသိံ။
ဒိဝါ ပဋိဟတာဝ ကုက္ကုရာ၊
ဥပဓာဝန္တိ သမန္တာ ခါဒိတု”န္တိ။

တတ္ထ ပဋိဟတာတိ ပဋိဟတစိတ္တာ ဗဒ္ဓါဃာတာ ဝိယ ဟုတွာ။ သမန္တာ
ခါဒိတုန္တိ မမ သရီရံ သမန္တတော ခါဒိတုံ ဥပဓာဝန္တိ။ ဣဒဉ္စ နေသံ အတိဝိယ
အတ္တနော ဘယာဝဟံ ဥပဂမနကာလံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ၊ တေ ပန ဥပဓာဝိတွာ
အဋ္ဌိမတ္တာဝသေသံ သရီရံ ကတွာ ဇစ္ဆန္တိ။

၄၈၇။ ယေ စ တေ သတတာနုယောဂိနောတိ ဩသာနဂါထာယ အယံ
သင်္ခေပတ္တော—အဟမ္ပိ နာမ ရတ္ထိယံ ပါဏဝဓမ္မတ္တတော ဝိရတော ဧဝရူပံ

၁-သုဿာတနေန (သီ၊ ဣ) ၂-ဃောရော (သီ၊ ဣ) ၃-သူလပါသသဇ္ဇနာဒိနာ (သီ၊ ဣ)
၄-အဟံ ဒုက္ခပ္ပတ္တော (ဓာ) ၅-ဟောတိတိ (သီ၊ ဣ)

သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝါမိ။ ယေ ပန တေ ပုရိသာ သုဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနော အဓိသီလာဒိကော ဓုဝံ ပယုတ္တာ ဒဠိ ပယုတ္တာ သတတံ သဗ္ဗကာလံ အနုယောဂဝန္တာ၊ တေ ပုညဝန္တာ ကေဝလံ လောကီယသုခေန အသမ္ဘိဿံ “အသင်္ခတံ ပဒ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ အမတမေဝ အဓိဂစ္ဆန္တိ မညေ၊ နတ္ထိ တေသံ တဒဓိဂမေ ကောစိ ဝိဗန္ဓောတိ။

ဧဝံ တေန ပေတေန ဝုတ္တေ ထေရော တံ ပဝတ္တိံ သတ္ထု အာရောစေသိ။ သတ္တာ တမတ္ထံ အဋ္ဌပုတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗမ္ပိ ဝုတ္တနယမေဝ။

မိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဒုတိယမိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဣဒ္ဓာဂါရေ စ ပါသာဒေတိ ဣဒံ ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အပရံ မိဂလုဒ္ဒကပေတံ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ ရာဇဂဟေ ကိရ အညတရော မာဂဂိကော မာဏဝေါ ဝိဘဝသမ္ပန္နောပိ သမာနော ဘောဂသုခံ ပဟာယ ရတ္တိန္ဒြိယံ မိဂေ ဟနန္တော ဝိစရတိ။ တဿ သဟာယဘူတော ဧကော ဥပါသကော အနုဒ္ဓယံ ပဋိစ္စ “သာရ သမ္ပ ပါဏာတိပါတတော ဝိရမာဟိ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီသရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာ”တိ ဩဝါဒံ အဒါသိ။ သော တံ အနာဒိယိ။ အထ သော ဥပါသကော အညတရံ အတ္တနော မနောဘာဝနီယံ ဒီဏာသဝတ္ထေရံ ယာစိ “သာရ ဘန္တေ အသုကပုရိသဿ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေထ၊ ယထာ သော ပါဏာတိပါတတော ဝိရမေယျာ”တိ။

အထေကဒိဝသံ သော ထေရော ရာဇဂဟေ ဝိဏ္ဏာယ စရန္တော တဿ ဂေဟဒ္ဓါရေ အဋ္ဌာသိ၊ တံ ဒိသ္မာ သော မာဂဂိကော သဉ္ဇာတဗဟုမာနော ပစ္စုဂန္တော ဂေဟံ ပဝေသေတွာ အာသနံ ပညာပေတွာ အဒါသိ။ နိသီဒိ ထေရော ပညတ္တေ အာသနော၊ သောပိ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ နိသီဒိ။ တဿ ထေရော ပါဏာတိပါတေ အာဒီနဝံ^၁ တတော ဝိရတိယာ အာနိသံသဉ္ဇ ပကာသေသိ။ သော တံ သုတွာပိ တတော ဝိရမိတုံ န ဣတ္ထိ။ အထ နံ ထေရော အာဟ “သစေ တွံ အာဝုသော သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဝိရမိတုံ န သက္ကောသိ၊ ရတ္တိမ္ပိ တာဝ ဝိရမဿူ”တိ၊ သော “သာရ ဘန္တေ ဝိရမာမိ ရတ္တိ”န္တိ တတော ဝိရမိ၊ သေသံ အနန္တရဝတ္ထုသဒိသံ။ ဂါထာသု ပန—

၁-အာဒီနဝံ ကထေတွာ (သိ၊ ဣ)

၄၈၈။ “ကုဋ္ဌာဂါရေ စ ပါသာဒေ၊ ပလ္လင်္ကေ ဂေါနကတ္ထတေ”။
ပဉ္စဂိကေန တုရိယေန၊ ရမသိ သုပ္ပဝါဒိတေ။

၄၈၉။ တတော ရတျာ ဝိဝဿာနေ ၂၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။
အပရိဒ္ဓေါ သုဿာနသ္မိံ၊ ဗဟုဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၄၉၀။ ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ခဉံ ကတံ။
ကိဿကမ္ပဝိပါကေန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ”တိ—

တိဟိ ဂါထာဟိ နာရဒတ္ထေရော နံ ပဋိပုစ္ဆိ။ အထဿ ပေတော—

၄၉၁။ “အဟံ ရာဇဂဟေ ရမ္မေ၊ ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။
မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိံ၊ လုဒ္ဓေါ စာသိ’မသညတော။

၄၉၂။ တဿ မေ သဟာယော သုဟဒယော၊ သဒ္ဓေါအာသိ ဥပါသကော။
တဿ ကုလူပကော ဘိက္ခု၊ အာသိ ဂေါတမဿာဝကော။
သောဝိ မံ အနုကမ္ပန္တော၊ နိဝါရေသိ ပုနပ္ပုနံ။

၄၉၃။ ‘မ္မာကာသိ ပါပကံ ကမ္မံ၊ မာ တာတ ဒုဂ္ဂတိံ အဂါ။
သစေ ဣစ္ဆသိ ပေစ္စ သုခံ၊ ဝိရမ ပါဏဝဓာ အသံယမာ’။

၄၉၄။ တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ၊
သုခကာမဿ ဟိတာနုကမ္ပိနော။
နာကာသိံ သကလာနုဿာသနိံ၊
စိရပါပါဘိရတော အဗုဒ္ဓိမာ။

၄၉၅။ သော မံ ပုန ဘူရိသုမေဓသော၊
အနုကမ္ပာယ သံယမေ နိဝေသယိ။
‘သစေ ဒိဝါ ဟနသိ ပါဏိနော၊
အထ တေ ရတ္ထိံ ဘဝတု သံယမော’။

၄၉၆။ သွာဟံ ဒိဝါ ဟနိတွာ ပါဏိနော၊
ဝိရတော ရတ္ထိမဟောသိ သညတော။
ရတ္တာဟံ ပရိစာရေမိ၊
ဒိဝါ ခဇ္ဇာမိ ဒုဂ္ဂတော။

၄၉၇။ တံဿ ကမ္မဿ ကုသလဿ၊
 အနုဘောမိ ရတ္ထိံ အမာနုသိံ။
 ဒိဝါ ပဋိဟတာဝ ကုက္ကုရာ၊
 ဥပဓာဝန္တိ သမန္တာ ခါဒိတုံ။

၄၉၈။ ယေ စ တေ သတတာနုယောဂိနော၊
 ဓုဝံ ပယုတ္တာ^၁ သုဂတဿ သာသနေ။
 မညာမိ တေ အမတမေဝ ကေဝလံ၊
 အဓိဂစ္ဆန္တိ ပဒံ အသင်္ခတ”န္တိ—

တမတ္ထံ အာစိက္ခိ။ တာသံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယောဝ။
 ဒုတိယမိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

မာလီ ကိရိန္ဒီ ကာယူရိတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ ကုဋ္ဌ-
 ဝိနိစ္ဆယိကပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ တဒါ ဗိမ္ဗိသာရော ရာဇာ^၂ မာသဿ ဆသု
 ဒိဝသေသု ဥပေါသထံ ဥပဝသတိ။ တံ အနုဝတ္တန္တာ ဗဟူ မနုဿာ ဥပေါ-
 သထံ ဥပဝသန္တိ။ ရာဇာ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတာဂတေ မနုဿေ
 ပုစ္ဆတိ “ကိ” တုဗ္ဗေဟိ ဥပေါသထော ဥပဝုတ္ထော၊ ဥဒါဟု န ဥပဝုတ္ထော”တိ။
 တဠေကော အဓိကရဏေ နိယုတ္တကပုရိသော ဝိသုဏ္ဏဝါစော နေကတိကော
 လဉ္ဇဂါဟကော^၃ “န ဥပဝုတ္ထောမိ”တိ ဝတ္ထု အသဟန္တာ “ဥပဝုတ္ထောမိ
 ဒေဝါ”တိ အာဟ။ အထ နံ ရာဇသမိပတော^၄ နိက္ခန္တံ သဟာယော အာဟ
 “ကိ” သမ္ပ အဇ္ဇေ တယာ ဥပဝုတ္ထော”တိ။ ဘယေနာဟံ သမ္ပ ရညော သမ္ပ၊ ခါ
 ဧဝံ အဝေါစံ၊ နာဟံ ဥပေါသထိကောတိ။

အထ နံ သဟာယော အာဟ “ယဒိ ဧဝံ ဥပချပေါသထောပိ တာဝ တေ
 အဇ္ဇေ ဟောတု၊ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမဒဒိယာဟိ”တိ^၅။ သော တဿ ဝစနံ
 “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တာ ဂေဟံ ဂန္တာ အဘုတွာဝ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ
 ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ ရတ္ထိယံ ဝါသုပဂတော ရိတ္တာသယသမ္ဘူတေန ဗလဝ-
 ဝါတဟေတုကေန သုလေန ဥပုတ္တိန္တာယုသင်္ခါရော စုတိအနန္တရံ ပဗ္ဗတကုတ္တိယံ

၁-ဓုဝယုတ္တာ (သိ)
 ၄-ရာဇပရိသတော (က)

၂-မဟာရာဇာ (သိ)

၃-လဉ္ဇဂါဟကော သာဟသိကော (သိ၊ ဣ)
 ၅-သမာဒါဟိတိ (သိ၊ ဣ)

ဝေမာနိကပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဟိ ဧကရတ္တိံ ဥပေါသထရက္ခဏ-
မတ္တေန^၁ ဝိမာနံ ပဋိလဘိ ဒသကညာသဟဿပရိဝါရံ မဟတိဉ္စ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ။
ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယိကတာယ ပန ပေသုဏိကတာယ စ အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသာနိ
သယမေဝ ဩက္ကန္တိတွာ ခါဒတိ။ တံ အာယသ္မာ နာရဒေါ ဂိဇ္ဈကုဋတော
ဩတရန္တော ဒိသ္မာ—

၄၉၉။ “မာလီ ကိရိဋ္ဌိ ကာယူရိ^၂၊ ဂတ္တာ တေ စန္ဒနုဿဒါ။
ပသန္ဓမုခဝဏ္ဏောသိ၊ သူရိယဝဏ္ဏောဝ သောဘသိ။

၅၀၀။ အမာနုဿာ ပါရိသဇ္ဇာ၊ ယေ တေ'မေ ပရိစာရကာ။
ဒသ ကညာသဟဿာနိ၊ ယာ တေ'မာ ပရိစာရိကာ။
တာ ကမ္မုကာယူရဓရာ^၃၊ ကဉ္စနာဝေဠဘူသိတာ။

၅၀၁။ မဟာနုဘာဝေါသိ တုဝံ၊ လောမဟံသနရူပဝါ။
ပိဋ္ဌိမံသာနိ အတ္တနော၊ သာမံ ဥက္ကစ္စ^၄ ခါဒသိ။

၅၀၂။ ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ကဋ် ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပိဋ္ဌိမံသာနိ အတ္တနော။
သာမံ ဥက္ကစ္စ ခါဒသိတိ။

၅၀၃။ အတ္တနောဟံ အနတ္တာယ၊ ဇီဝလောကေ အစာရိသံ။
ပေသုညမုသာဝါဒေန၊ နိကတိဝဉ္စနာယ စ။

၅၀၄။ တတ္တာဟံ ပရိသံ ဂန္ဓာ၊ သစ္စကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ။
အတ္တံ ဓမ္မံ နိရာကတွာ^၅၊ အဓမ္မမနုဝတ္တိသံ။

၅၀၅။ ဧဝံ သော ခါဒတ'တ္တာနံ၊ ယော ဟောတိ ပိဋ္ဌိမံသိကော။
ယထာဟံ^၆ အဇ္ဇ ခါဒါမိ၊ ပိဋ္ဌိမံသာနိ အတ္တနော။

၅၀၆။ တယိဒံ တယာ နာရဒ သမံ ဒိဋ္ဌိ၊
အနုကမ္မကာ ယေ ကုသလာ ဝဒေယျုံ။
မာ ပေသုဏံ မာ စ မုဿ အဘာဏိ၊
မာ ခေါသိ ပိဋ္ဌိမံသိကော တုဝံ”န္တိ—

၁-ဥပနုပေါသထရက္ခဏမတ္တေန (သီ၊ ဣ)

၄-ဥက္ကစ္စ (သီ)

၂-ကေယူရိ (သီ)

၅-နိရိကတွာ (က)

၃-ကာကမ္မုကာယူရဓရာ (သီ)

၆-ယဒါဟံ (က)

ပသာဒေဘွာ သဂ္ဂပဂါ အဟေသုံ၊ ဆဋ္ဌာသီတိမတ္တာနိ ပန ပုရိသသဟဿာနိ
 စိရကာလဘာဝိတေန အဿဒ္ဓိယေန မိစ္ဆာဒဿနေန စ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တာ^၁ ပသာ-
 ဒနိယေပိ ဌာနေ အတ္တနော စိတ္တာနိ ပဒေါသေတွာ ပေတေသု ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။
 တသ္မိံယေဝ ရာဇဂဟေ အညတရဿ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ ကုဋုမ္ပိကဿ ဘရိယာ
 ဓိတာ သုဏီသာ စ ပသန္တစိတ္တာ “ဓာတုပူဇံ ကရိဿာမာ”တိ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ
 ဂဟေဘွာ ဓာတုဌာနံ ဂန္တု အာရဒ္ဓါ။ သေဝ ကုဋုမ္ပိကော “ကိံ အဋ္ဌိကာနံ
 ပူဇနေနာ”တိ တာ ပရိဘာသေတွာ ဓာတုပူဇံ ဝိဝဇ္ဇေသိ။ တာပိ တဿ ဝစနံ
 အနာဒိယိတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဓာတုပူဇံ^၂ ကတွာ ဂေဟံ အာဂတာ တာဒိသေန
 ရောဂေန အဘိဘူဘာ န စိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ သေဝ ပန ကောဓေန အဘိဘူတော န စိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ
 တေန ပါပကမ္မေန ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိ။

အံထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သတ္တေသု အနုကမ္မာယ
 တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါသိ၊ ယထာ မနဿာ တေ ပေတေ တာ စ
 ဒေဝတာယော ပဿန္တိ။ တထာ ပန ကတွာ စေတိယင်္ဂဏေ ဌိတော
 တံ ဓာတုဝိဝဇ္ဇာကံ ပေတံ တီဟိ ဂါထာဟိ ပုစ္ဆိ၊ တဿ သေဝ ပေတော
 ဗျာကာသိ—

၅၀၇။ “အန္တလိက္ခသ္မိံ တိဋ္ဌန္တော၊ ဒုဂ္ဂန္တော ပူတိ ဝါယသိ။
 မုခဉ္စတေ ကိမယော ပူတိဂန္ဓံ၊ ခါဒန္တိ ကိံ ကမ္မမကာသိ ပုဗ္ဗေ။

၅၀၈။ တတော သတ္တံ ဂဟေတွာန၊ ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုနံ။
 ခါရေန ပရိပ္ပေါသိတွာ၊ ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုနံ။

၅၀၉။ ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿာ ဒုက္ကဋ္ဌံ ကတံ။
 ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ”တိ။

၅၁၀။ “အဟံ ရာဇဂဟေ ရဗ္ဗေ၊ ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။
 ဣဿရော ဓနဗြေဿ၊ သုပဟူတဿ မာရိသ။

၅၁၁။ တဿာယံ မေ ဘရိယာ စ၊ ဓိတာ စ သုဏီသာ စ မေ။
 တာ မာလံ ဥပ္ပလဉ္ဇာပိ၊ ပစ္စုပ္ပန္တံ ဝိလေပနံ။
 ထူပံ ဟရန္တိယော ဝါရေသိံ၊ တံ ပါပံ ပကတံ မယာ။

ထေရော စတူဟိ ဂါထာဟိ ပုစ္ဆိ၊ သောပိ တဿ စတူဟိ ဂါထာဟိ ဧတမတ္ထံ
ဝိဿဇ္ဇေသိ။

၄၉၉။ တတ္ထ မာလီတိ မာလဓာရီ၊ ဒိဗ္ဗပုဗ္ဗေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတောတိ အဓိပ္ပါ-
ယော။ ကိရိဒ္ဓိတိ ဝေဌိတသိသော။ ကာယူရီတိ ကေယူရဝါ၊ ဗာဟာလင်္ကာရ-
ပဋိမဏ္ဍိတောတိ အတ္ထော။ ဂတ္တာတိ သရိရာဝယဝါ။ စန္ဒနုဿဒါတိ စန္ဒန-
သာရာနုလိတ္တာ။ သူရိယဝဏ္ဏောဝ သောဘသီတိ ဗာလသူရိယသဒိသဝဏ္ဏော
ဧဝ ဟုတွာ ဝိရောစသိ။ “အရဏဝဏ္ဏိ ပဘာသသိ”တိဝိ^၁ပါဠိ၊ အရဏန္တိ
အရဏိယေဟိ ဒေဝေဟိ သဒိသဝဏ္ဏော အရိယာဝကာသောတိ^၂ အတ္ထော။

၅၀၀။ ပါရိသဇ္ဇာတိ ပရိသပရိယာပန္နာ၊ ဥပဋ္ဌာကာတိ အတ္ထော။ ‘တုဝန္တိ
တွံ။ လောမဟံသနရူပဝါတိ ပဿန္တာနံ လောမဟံသဇနနရူပယုတ္တော။ မဟာ-
နုဘာဝတာသမ္ပဂ္ဂိတာယ^၃ ဟေတံ ဝုတ္တံ။ ဥက္ကဇ္ဇာတိ^၄ ‘ဥက္ကန္တိတွာ၊ ဆိန္ဒိတွာတိ
အတ္ထော။

၅၀၁။ အစာရိသန္တိ အစရိ^၁ ပဋိပဇ္ဇိ^၂။ ပေသုညဗုဿဝါဒေနာတိ ပေသု-
ညေန စေဝ မုသာဝါဒေန စ။ နိကတိဝဉ္ဇနာယ စာတိ နိကတိယာ ဝဉ္ဇနာယ
စ ပတိရူပဒဿနေန ပရေသံ ဝိကာရေန ဝဉ္ဇနာယ စ။

၅၀၄။ သစ္စကာလေတိ သစ္စံ ဝတ္ထုံ ယုတ္တကာလေ။ အတ္တန္တိ ဒိဋ္ဌမိမ္မိကာဒိ-
ဘေဒံ ဟိတံ။ ဓမ္မန္တိ ကာရဏံ ဉာယံ။ နိရုဏတွာတိ ဆဇ္ဇေတွာ ပဟာယ။
သောတိ ယော ပေသုညာဒိ^၁ အာစရတိ၊ သော သတ္တော။ သေသံ သဗ္ဗံ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဓာတုဝိဝဏ္ဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အန္တလိက္ခသ္မိ^၁ တိဋ္ဌန္တောတိ ဣဒံ ဓာတုဝိဝဏ္ဏပေတဝတ္ထု။ ဘဂဝတိ ကုသိ-
နာရာယံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ ယမကသာလာနမန္တရေ ပရိနိဗ္ဗုတေ
ဓာတုဝိဘာဂေ စ ကတေ ရာဇာ အဇာတသတ္တု၊ အတ္တနာ လဒ္ဓဓာတုဘာဂံ
ဂဟေတွာ သတ္တဝ ဝဿာနိ သတ္တ စ မာသေ သတ္တ စ ဒိဝသေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿ-
ရန္တော ဥဋ္ဌာရပူဇံ ပဝတ္တေသိ။ တတ္ထ အသင်္ခေယျာ အပ္ပမေယျာ မနုဿာ စိတ္တာနိ

၁-အရဏသဒိသဝဏ္ဏဝါတိ ဝါ (သီ)၊ တရုဏသဒိသဝဏ္ဏဝါတိ ဝါ (ဣ) ၂-အရိယာဝ ကာသင်္ခတိ (သီ)
၃-မဟာနုဘာဝတာသမ္ပတ္တိတာယ (က) ၄-ဥက္ကဇ္ဇာတိ (သီ)

ပသာဒေဘွာ သဂ္ဂပဂါ အဟေသုံ၊ ဆဋ္ဌာသီတိမတ္တာနိ ပန ပုရိသသဟဿာနိ
 စိရကာလဘာဝိတေန အဿဒ္ဓိယေန မိစ္ဆာဒဿနေန စ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တာ^၁ ပသာ-
 ဒနိယေဝိ ဌာနေ အတ္တနော စိတ္တာနိ ပဒေါသေတွာ ပေတေသု ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။
 တသ္မိံယေဝ ရာဇဂဟေ အညတရဿ ဝိဘဝသမ္ပန္ဓဿ ကုဋုမ္ဘိကဿ ဘရိယာ
 မိတာ သုဏိဿ စ ပဿန္တစိတ္တာ “ဓာတုပူဇံ ကရိဿာမာ”တိ ဂန္ဓပုပ္ဖုဒ္ဓိနိ
 ဂဟေတွာ ဓာတုဌာနံ ဂန္တု အာရဒ္ဓါ။ သော ကုဋုမ္ဘိကော “ကိံ အဋ္ဌိကာနံ
 ပူဇနေနာ”တိ တာ ပရိဘာသေတွာ ဓာတုပူဇံ ဝိဝဏ္ဏေသိ။ တာပိ တဿ ဝစနံ
 အနာဒိယိတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဓာတုပူဇံ^၂ ကတွာ ဂေဟံ အာဂတာ တာဒိသေန
 ရောဂေန အဘိဘူဘာ န စိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ သော ပန ကောဓေန အဘိဘူတော န စိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ
 တေန ပါပကမ္မေန ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိ။

အံထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သတ္တေသု အနုကမ္မာယ
 တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါသိ၊ ယထာ မနဿာ တေ ပေတေ တာ စ
 ဒေဝတာယော ပဿန္တိ။ တထာ ပန ကတွာ စေတိယင်္ဂဏေ ဌိတော
 တံ ဓာတုဝိဝဏ္ဏကံ ပေတံ တိဟိ ဂါထာဟိ ပုစ္ဆိ၊ တဿ သော ပေတော
 ဗျာကာသိ—

၅၀၇။ “အန္တလိက္ခသ္မိံ တိဋ္ဌန္တော၊ ဒုဂ္ဂန္တော ပူတိ ဝါယသိ။
 မုခဉ္စတေ ကိမယော ပူတိဂန္ဓံ၊ ခါဒန္တိ ကိံ ကမ္မမကာသိ ပုဗ္ဗေ။

၅၀၈။ တတော သတ္တံ ဂဟေတွာန၊ ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုနံ။
 ခါရေန ပရိပ္ပေါသိတွာ၊ ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုနံ။

၅၀၉။ ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ ကတံ။
 ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ”တိ။

၅၁၀။ “အဟံ ရာဇဂဟေ ရမ္မေ၊ ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။
 ဣဿရော ဓနဗျဿ၊ သုပဟူတဿ မာရိသ။

၅၁၁။ တဿာယံ မေ ဘရိယာ စ၊ မိတာ စ သုဏိဿ စ မေ။
 တာ မာလံ ဥပ္ပလဉ္ဇာပိ၊ ပစ္စုပ္ပန္တံ ဝိလေပနံ။
 ထူပံ ဟရန္တိယော ဝါရေသိ၊ တံ ပါပံ ပကဘံ မယာ။

- ၅၁၂။ ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနိ၊ မယံ ပစ္စတ္တဝေဒနာ။
ထူပပူဇံ ဝိဝဏ္ဏေတွာ၊ ပစ္စာမ နိရယေ ဘုသံ။
- ၅၁၃။ ယေ စ ခေါ ထူပပူဇာယ၊ ဝတ္တန္တေ အရဟတော မဟေ။
အာဒိနဝံ ပကာသေန္တိ၊ ဝိဝေစယေထ နေ တတော။
- ၅၁၄။ ဣမာ စ ပဿ အာယန္တိယော၊ မာလဓာရီ အလင်္ကာတာ။
မာလာဝိပါကံနုဘောန္တိယော၊ သမိဒ္ဓါ စ တာ ယသသိနိယော။
- ၅၁၅။ တဉ္စ ဒိသ္မာန အစ္ဆေရံ၊ အပ္ပုတံ လောမဟံသနံ။
နမော ကရေန္တိ သပ္ပညာ၊ ဝန္တန္တိ တံ မဟာမုနိ။
- ၅၁၆။ သောဟံ နူန ဣတော ဂန္ဓာ၊ ယောနိ လဒ္ဓါန မာနသိ။
ထူပပူဇံ ကရိဿာမိ၊ အပ္ပမတ္တော ပုနပ္ပုနန္တိ။

၅၀၇-၈။ တတ္ထ ဒုဂ္ဂန္ဓောတိ အနိဋ္ဌဂန္ဓော၊ ကုဏပဂန္ဓဂန္ဓိတိ အတ္ထော။
တေနာဟ “ပူတိ ဝါယသိ”တိ။ တတောတိ ဒုဂ္ဂန္ဓဝါယနတော ကိမိဟိ ခါယိ-
တဗ္ဗတော စ ဥပရိ။ သတ္ထံ ဂဟေတွာန၊ ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုနန္တိ ကမ္မသဉ္ဇော-
ဒိတာ သတ္တာ နိသိတဓာရံ သတ္ထံ ဂဟေတွာ ပုနပ္ပုနံ တံ ဝဏမုခံ၊ အပကန္တန္တိ။
ခါရေန ပရိပ္ပေါသိတွာ၊ ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုနန္တိ အဝကန္တိတဗ္ဗာနေ၊ ခါရော-
ဒကေန အာသိဉ္စိတွာ၊ ပုနပ္ပုနမ္ပိ အဝကန္တန္တိ။

၅၁၀။ ဣဿရော နေဥေဿ၊ သုပဟူတဿာတိ အတိဝိယ ပဟူတဿ
နေဿ ဥေဿ စ ဣဿရော သာမိ၊ အဗျော မဟဒ္ဓနောတိ အတ္ထော။

၅၁၁။ တဿာယံ မေ ဘရိယာ စ၊ ဧတာ စ သုဏိသာ စာတိ တဿ
မယံ အယံ ပုရိမတ္တဘာဝေ ဘရိယာ၊ အယံ ဧတာ၊ အယံ သုဏိသာ။ တာ
ဒေဝဘူတာ အာကာသေ ဌိတာတိ ဒေဿန္တော ဝဒတိ။ ပစ္စန္နန္တိ အဘိနဝံ။
ထူပံ ဟရန္တိယော ဝါရေသိန္တိ ထူပံ ပူဇေတုံ ဥပနေန္တိယော ဓာတုံ
ဝိဝဏ္ဏေန္တော ပဋိက္ခိပိ။ တံ ပါပံ ပကတံ မယာတိ တံ ဓာတုဝိဝဏ္ဏနပါပံ
ကတံ သမာစရိတံ မယာတိ ဝိပုဋ္ဌိသာရပ္ပတ္တော ဝဒတိ။

၁-အနုဘောန္တိ (သီ၊ ဣ)

၃-အဝကန္တိတအဝကန္တိတက္ခဏေ (သီ)

၂-ပုနပ္ပုနံ တဝ မုခံ (သီ)

၄-ပရိပ္ပေါသိတွာ အာသိဉ္စိတွာ (သီ)

၅၁၂။ **ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနီတိ** ဆသဟဿာမိကာ အသီတိသဟဿ-
မတ္တာ။ **မယန္တိ** တေ ပေတေ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ သင်္ဂဟေတွာ ဝဒတိ။ **ပစ္စတ္တ-**
ဝေဒနာတိ ဝိသုံ ဝိသုံ အနုဘုယျမာနဒုက္ခဝေဒနာ^၁။ **နိရယေ**တိ ဗလဝဒုက္ခ-
တာယ ပေတ္တိဝိသယံ နိရယသဒိသံ ကတွာ အာဟ။

၅၁၃။ **ယေ စ ခေါ ထူပပူဇာယ၊ ဝတ္တန္တေ အရဟတော မဟေတိ**
အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထူပံ ဥဒ္ဓိဿ ပူဇာမဟေ ပဝတ္တမာနေ အဟံ
ဝိယ ယေ ထူပပူဇာယ အာဒိနဝံ ဒေါသံ ပကာသေန္တိ၊ တေ ပုဂ္ဂလေ တတော
ပုညတော ဝိဝေဓယေထ ဝိဝေဓာပယေထ၊ ပရိဗာဟိရေ ဇနယေထာတိ^၂
အညာပဒေသေန အတ္တနော မဟာဇာနိယတံ ဝိဘာဝေတိ။

၅၁၄။ **အာယန္တိယော**တိ အာကာသေန အာဂစ္ဆန္တိယော။ **မာလာဝိပါ-**
ကန္တိ ထူပေ ကတမာလာပူဇာယ ဝိပါကံ ဖလံ။ **သမိဒ္ဓါ**တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ
သမိဒ္ဓါ။ **တာ ယသသိနိယော**တိ တာ ပရိဝါရဝန္တိယော။

၅၁၅။ **တဉ္စ ဒိသ္မာနာ**တိ တဿ အတိပရိတ္တဿ ပူဇာပုညဿ အစ္ဆရိယံ
အတ္တုတံ လောမဟံသနံ အတိဉ္ဇာရံ ဝိပါကဝိသေသံ ဒိသ္မာ။ **နမော ကရေန္တိ**
သပ္ပညာ၊ ဝန္တန္တိ တံ **မဟာမုနိန္တိ** ဘန္တေ ကဿပ ဣမာ ဣတ္ထိယော တံ ဥတ္တမ-
ပုညက္ခေတ္တဘူတံ ဝန္တန္တိ အဘိဝါဒေန္တိ၊ **နမော ကရေန္တိ** နမက္ကာရဉ္စ ကရေန္တိတိ
အတ္ထော။

၅၁၆။ အထ သော ပေတော သံဝိဂ္ဂမာနသော သံဝေဂါနုရူပံ အာယတိ^၃
အတ္တနာ ကာတဗ္ဗံ ဒဿေန္တော “**သောဟံ နူနာ**”တိ ဂါထမာဟ။ တံ
ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဧဝံ ပေတေန ဝုတ္တော^၄ မဟာကဿပေါ တံ အဠုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တ-
ပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

ဓာတုဝိဝဏ္ဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ခုဒ္ဒကဋ္ဌကထာယ ပေတဝတ္ထုသ္မိံ^၅

ဒသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတဿ

တတိယဿ ဂူဠဝဂ္ဂဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပစ္စတ္တံ ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္တနာ အနုဘုယျမာနမဟာဒုက္ခဝေဒနာတိ ဒဿေတိ (သီ၊ ဣ)

၂-ဝိဝေဓယောထ ပရိဗာဟိရေ ဇာနေယျာထာတိ (သီ)

၃-ဝုတ္တံ (သီ၊ ဣ)

၄-မဟာဝဂ္ဂ

၁-အဗ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဝေသာလီ နာမ နဂရတ္ထိ ဝဇ္ဇီနန္တိ ဣဒံ အဗ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? ဘဂဝတိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ အဗ္ဗသက္ကရော နာမ လိစ္ဆဝိရာဇော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော နတ္ထိကဝါဒေါဝေသာလီယံ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တေန စ သမယေန ဝေသာလီနဂရေ အညတရဿ ဝါဏီဇဿ အာပဏသမိပေ စိက္ခလံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဗဟူ ဇနာ ဥပ္ပတိတွာ အတိက္ကမန္တာ ကိလမန္တိ၊ ကေစိ ကဒ္ဒမေန လိမ္မန္တိ။ တံ ဒိဿာ သော ဝါဏီဇော “မာ ဣမေ မနဿာ ကလလံ အက္ကပိသု”တိ အပဂတဒုဂ္ဂန္တံ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂံ ၂ ဂေါသိသဋ္ဌိံ အာဟရာပေတွာ နိက္ခိပါပေသိ။ ပကတိယာ စ သီလဝါ အဟောသိ အက္ကောဓေနော သဏ္ဍဝါစော၊ ပရေသဉ္စ ယထာဘူတံ ဂုဏံ ကိတ္တေတိ။

သော ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ အတ္တနော သဟာယဿ နှာယန္တဿ ပမာဒေန အနောလောကေန္တဿ နိဝါသနဝတ္ထံ ကိဋ္ဌာမိပ္ပါယေန အပနိဓာယ တံ ဒုက္ခာ-ပေတွာ အဒါသိ။ ဘာဂိနေယျော ပနဿ စောရိကာယ ပရဂေဟတော ဘဏ္ဍံ အာဟရိတွာ တဿေဝ အာပဏေ နိက္ခိပိ။ ဘဏ္ဍာသမိကာ ဝိမံသန္တာ ဘဏ္ဍေန သဋ္ဌိံ တဿ ဘာဂိနေယျံ တဉ္စ ရညော ဒဿေသုံ။ ရာဇော “ဣမံဿ သီသံ ဆိန္တထ၊ ဘာဂိနေယျံ ပနဿ သူလေ အာရောပေထာ”တိ အာဏာပေသိ။ ရာဇပုရိသာ တထာ အကံသု။ သော ကာလံ ကတွာ ဘုဗ္ဗဒေဝေသု ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဂေါသိသေန သေတုနော ကတတ္တာ သေတဝဏ္ဏံ ဒိဗ္ဗံ မနောဇဝံ အဿာဇာနီယံ ပဋိလတိ၊ ဂုဏဝန္တာနံ ဝဏ္ဏကထနေန တဿ ဂတ္တတော ဒိဗ္ဗဂန္ဓော ဝါယတိ၊ သာဠကဿ ပန အပနိဟိတတ္တာ နဂေါ အဟောသိ။ သော အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္ပံ ဩလောကေန္တော တဒနုသာရေန အတ္တနော ဘာဂိနေယျံ သူလေ အာရောပိတံ ဒိဿာ ကရုဏာယ စောဒိယမာနော မနောဇဝံ အဿံ အဘိရုဟိတွာ အစုရတ္ထိသမယေ တဿ သူလာရောပိတဋ္ဌာနံ ဂန္တာ အဝိဒူရေ ဌိတော “ဇီဝ ဘော၊ ဇီဝိတမေဝ သေယျော”တိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဝဒတိ။

တေန စ သမယေန အဗ္ဗသက္ကရော ရာဇော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော အညတရသ္မိံ ဂေဟေ ဝါတပါနံ ဝိဝရိတွာ ရာဇဝိဘူတိံ

ပဿန္တိ^၁ ဧကံ ဣတ္ထိ^၂ ဒိသွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ပစ္စာသနေ^၃ နိသိန္ဓဿ ပုရိသဿ “ဣမံ သရံ ဣမဉ္ဇ ဣတ္ထိ^၂ ဥပဓာရေဟိ”^၄ တိ သညံ ဒတွာ အနုက္ကမေန အတ္တနော ရာဇဂေဟံ ပဝိဋ္ဌော တံ ပုရိသံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆ ဘဏေ တဿာ ဣတ္ထိယာ သဿာမိကဘာဝံ ဝါ အဿာမိကဘာဝံ ဝါ ဇာနာဟိ”^၅ တိ။ သော ဂန္ဓာ တဿာ သဿာမိကဘာဝံ ဥတွာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ တဿာ ဣတ္ထိယာ ပရိဂ္ဂဟဏူပါယံ^၆ စိန္တေန္တော တဿာ သာမိကံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဧဟိ ဘဏေ မံ ဥပဋ္ဌာဟိ”^၇ တိ အာဟ။ သော အနိစ္စန္တောပိ “ရာဇာ အတ္တနော ဝစနံ အကရောန္တေ မယိ ရာဇဒဏ္ဍံ ကရေယျာ”^၈ တိ ဘယေန ရာဇုပဋ္ဌာနံ သဗ္ဗဋ္ဌိစ္စိတွာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ရာဇုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ။ ရာဇာပိ တဿ ဘတ္တဝေတနံ ဒါပေတွာ ကတိပယဒိဝသတိက္ကမေန ပါတောဝ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတံ ဧဝမာဟ “ဂစ္ဆ ဘဏေ အမုမိ ဌာနေ ဧကာ ပေါက္ခရဏီ အတ္ထိ၊ တတော အရဏ္ဏဝဏ္ဏမတ္တိကံ ရတ္တုပ္ပလာနိ စ အာနေဟိ၊ သစေ အဇ္ဇေဝ နာဂစ္ဆေယျာသိ၊ ဇီဝိတံ တေ နတ္ထိ”^၉ တိ။ တသ္မိ^{၁၀} စ ဂတေ ခွါရပါလံ အာဟ “အဇ္ဇ အနတ္တင်္ဂတေ ဧဝ သူရိယေ သဗ္ဗဒွါရာနိ ထကေတဗ္ဗာနိ”^{၁၁} တိ။

သာ စ ပေါက္ခရဏီ ဝေသာလိယာ တိယောဇနမတ္ထကေ ဟောတိ၊ တထာပိ သော ပုရိသော မရဏဘသတဇ္ဇိတော ဝါတဝေဂေန ပုဗ္ဗဏှေယေဝ တံ ပေါက္ခရဏီ^{၁၂} သမ္ဗာပုဏ္ဏိ။ “သာ စ ပေါက္ခရဏီ အမနုဿပရိဂ္ဂဟိတာ”^{၁၃} တိ ပဂေဝ^{၁၄} သုတတ္တာ ဘယေန သော “အတ္ထိ န ခေါ ဧတ္ထ ကောစိ ပရိဿယော”^{၁၅} တိ သမန္တတော အနုပရိယာယတိ။ တံ ဒိသွာ ပေါက္ခရဏီပါလကော အမနုဿော ကရဏာယမာနရူပေါ မနုဿရူပေန ဥပသင်္ကမိတွာ^{၁၆} “ကိမတ္ထံ ဘော ပုရိသ ဣဓာဂတောသိ”^{၁၇} တိ အာဟ၊ သော တဿ တံ ပဝတ္ထိ^{၁၈} ကထေသိ။ သော “ယဒိ ဧဝံ ယာဝဒတ္ထံ ဂဏှာဟိ”^{၁၉} တိ အတ္တနော ဒိဗ္ဗရူပံ ဒေသေတွာ အန္တရဓာယိ။

သော တတ္ထ အရဏ္ဏဝဏ္ဏမတ္တိကံ ရတ္တုပ္ပလာနိ စ ဂဟေတွာ အနတ္တင်္ဂတေယေဝ သူရိယေ နဂရဒွါရံ သမ္ဗာပုဏ္ဏိ၊ တံ ဒိသွာ ခွါရပါလော တဿ ဝိရဝန္တဿေဝ ခွါရံ ထကေသိ။ သော ထကိတေ ခွါရေ ပဝေသနံ အလဘန္တော ခွါရသမီပေ သူလေ၊ အာရောပိတံ ပုရိသံ ဒိသွာ “ဧတေ မယိ အနတ္တင်္ဂတေ ဧဝ သူရိယေ အာဂတေ ဝိရဝန္တေ ဧဝ ခွါရံ ထကေသုံ၊ ‘အဟံ ကာလေယေဝ’^{၂၀} အာဂတော၊ မမ ဒေါသော နတ္ထိ”^{၂၁} တိ တယာပိ ဉှတံ

<p>၁-ပစ္စာသန္တေ (က) ၂-အာဂန္ဓာ (သီ၊ ဣ)</p>	<p>၂-ပရိဂ္ဂဟကရဏူပါယံ (သီ၊ ဣ) ၄-ကာလဿေဝ (သီ၊ ဣ)</p>
---	---

ဟောတူ”တိ သက္ခိမကာသိ။ တံ သုတွာ သော အာဟ “အဟံ သူလေ အာဝုတော ဝဇ္ဈော မရဏာဘိမုခေါ ကထံ တဝ သက္ခိ ဟောမိ၊ ဧကော ပနေတ္ထ ပေတော မဟိဒ္ဓိကော မမ သမိပံ အာဂမိဿတိ၊ တံ သက္ခိံ ကရေ-
ဟိ”တိ။ ကထံ ပန သော မယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။ ဣဓေ တံ တိဋ္ဌ၊ သယမေဝ ဒက္ခိဿသိတိ။ သော တတ္ထ ဌိတော မဇ္ဈိမယာမေ^၁ တံ ပေတံ အာဂတံ ဒိသ္မာ သက္ခိံ အကာသိ။ ဝိဘာတာယ စ ရတ္တိယာ ရညာ “မမ အာဏာ တယာ အတိက္ကန္တာ၊ တသ္မာ ရာဇဒဏှံ တေ ကရိဿာမိ”တိ ဝုတ္တေ ဒေဝ မယာ တဝ အာဏာ နာတိက္ကန္တာ၊ အနတ္ထဂံတေ ဧဝ သူရိယေ အဟံ ဣဓာဂတောတိ။ တတ္ထ ကော တေ သက္ခိတိ။ သော တဿ သူလာဝုတဿ ပုရိသဿ သန္တိကေ အာဂစ္ဆန္တံ နဂပေတံ “သက္ခိ”တိ နိဒ္ဓိသိတွာ “ကထမေတံ အမှေဟိ သဒ္ဓါတဗ္ဗ”န္တိ ရညာ ဝုတ္တေ “အဇ္ဇ ရတ္တိယံ တုမှေဟိ သဒ္ဓါတဗ္ဗ ပုရိသံ မယာ သဒ္ဓိံ ပေသေထာ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ရာဇာ သယမေဝ တေန သဒ္ဓိံ တတ္ထဂန္တာ ဌိတော ပေတေန စ တတ္ထဂန္တာ “ဇီဝ ဘော၊ ဇီဝိတမေဝ သေယျော”တိ ဝုတ္တေ တံ “**သေယျာ နိသဇ္ဇာ နယိမဿ အတ္ထိ**”တိ အာဒိနာ ပဉ္စဟိ ဂါထာဟိ ပဋိပုစ္ဆိ။ ဣဒါနိ အာဒိတော ပန “**ဝေသာလီ နာမ နဂရတ္ထိ ဝဇ္ဇိန**”န္တိ ဂါထာ တာသံ သမ္ပန္နဒဿနတ္ထံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ—

၅၁၇။ “ဝေသာလီ နာမ နဂရတ္ထိ ဝဇ္ဇိနံ၊
တတ္ထ အဟု လိစ္ဆဝိ အဗ္ဗသက္ကရော။
ဒိသ္မာန ပေတံ နဂရဿ ဗာဟိရံ၊
တတ္ထေဝ ပုစ္ဆိတ္ထ တံ ကာရဏတ္ထိကော။

၅၁၈။ သေယျာ နိသဇ္ဇာ နယိမဿ အတ္ထိ၊
အဘိက္ကမော နတ္ထိ ပဋိက္ကမော စ။
အသိတဝီတခါယိတဝတ္ထဘောဂါ၊
ပရိစာရဏာ သာဝိ ဣမဿ နတ္ထိ။

၅၁၉။ ယေ ဉ္ဈတကာ ဒိဋ္ဌသုတာ သုဟဇ္ဇာ၊
အနုကမ္ပကာ ယဿ အဟေသုံ ပုဗ္ဗေ။
ဒဋ္ဌုမ္ပိ တေ ဒါနိ န တံ လဘန္တိ၊
ဝိရာဇိတတ္ထော^၂ ဟိ ဇနေန တေန။

၅၂၀။ န ဩဂ္ဂတတ္ထဿ ဘဝန္တိ မိတ္တာ၊
 ဇဟန္တိ မိတ္တာ ဝိကလံ ဝိဒိတွာ။
 အတ္ထဉ္စ ဒိသွာ ပရိဝါရယန္တိ၊
 ဗဟူ မိတ္တာ ဥဂ္ဂတတ္ထဿ ဟောန္တိ။

၅၂၁။ နိဟိနတ္တော သဗ္ဗဘောဂေဟိ ကိစ္ဆော၊
 သမ္ပက္ခိတော သမ္ပရိဘိန္ဒဂတ္တော။
 ဥဿာဝဗိန္ဒူဝ ပလိမ္မမာနော၊
 အဇ္ဇ သုဝေ ဇီဝိတဿူပရောဓော။

၅၂၂။ တောဒိသံ ဥတ္တမကိစ္ဆပ္ပတ္တံ၊
 ဥတ္တာသိတံ ပုစိမန္တဿ သူလေ။
 အထ တံ ကေန ဝဏ္ဏေန ဝဒေသိ ယက္ခ၊
 ‘ဇီဝ ဘော ဇီဝိတမေဝ သေယျော’တိ”။

၅၁၇။ တတ္ထ တတ္ထာတိ တဿံ ဝေသာလိယံ။ န ဂရဿ ဗဟိရန္တိ နဂရဿ ဗဟိ ဘဝံ^၁၊ ဝေသာလိနဂရဿ ဗဟိ ဧဝ ဇာတံ ပဝတ္တံ သမ္ပန္နံ။ တတ္ထေဝါတိ ယတ္ထ တံ ပဿိ၊ တတ္ထေဝ ဌာနေ။ တန္တိ တံ ပေတံ။ ကာရုဏတ္ထိကောတိ “ဇီဝ ဘော၊ ဇီဝိတမေဝ သေယျော”တိ ဂုတ္တအတ္ထဿ ကာရုဏေန အတ္ထိကော ဟုတွာ။

၅၁၈။ သေယျာ နိသဇ္ဇာ နယိမဿ အတ္ထိတိ ဝိဠိပသာရဏလက္ခဏာ^၂ သေယျာ၊ ပလ္လင်္ကာဘုဇနလက္ခဏာ နိသဇ္ဇာ စ ဣမဿ သူလေ အာရောပိတပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ။ အဘိက္ကမော နတ္ထိ ပဋိက္ကမော စာတိ အဘိက္ကမာဒိလက္ခဏံ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဂမနံ ဣမဿ နတ္ထိ။ ပရိစာရိကာ^၃ သာပီတိ ယာ အသိတပိတခါယိတဝတ္ထပရိဘောဂါဒိလက္ခဏာ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိစာရဏာ၊ သာပိ ဣမဿ နတ္ထိ။ “ပရိဟရဏာ^၄ သာပီ”တိ ဝါ ပါဌော၊ အသိတာဒိပရိဘောဂဝသေန ဣန္ဒြိယာနံ ပရိဟရဏာ^၄၊ သာပိ ဣမဿ နတ္ထိ ဝိဂတဇီဝိတတ္တာတိ^၅ အတ္တော။ “ပရိစာရဏာ သာပီ”တိ^၆ ကေစိ ပဌန္တိ။

၅၁၉။ ဒိဋ္ဌသုတာ သုဟဇ္ဇာ၊ အနုကမ္ပကာ ယဿ အဟေသုံ ပုဗ္ဗေတိ သန္တိဋ္ဌသဟာယာ စေဝ အဒိဋ္ဌသဟာယာ စ ယဿ မိတ္တာ အနုဋ္ဌယာဝန္တော

၁-ဗဟိရဏာဝံ (က) ၂-ဝိဠိပသာရဏလက္ခဏသင်္ခါတာ (က) ၃-ပရိစာရဏာ (က)
 ၄-ပရိစာရိကာ (က) ၅-ဝိဿာတဇီဝိတတ္တာတိ (က) ၆-ပရိဝါရဏာ စာပီတိ (က)

ယေ အဿ ဣမဿ ပုဗ္ဗေ အဟေသုံ။ ဒဠ္ဍိမ္ပိတိ ပဿိတုမ္ပိ န လဘန္တိ၊ ကုတော သဟ ဝဿိတုန္တိ အတ္ထော။ ဝိရာဇိတတ္ထောတိ ပရိစ္စတ္တသဘာဝေါ^၁။ ဇနေန တေနာတိ တေန ဣတိအာဒိဇနေန။

၅၂၀။ န ဩဂ္ဂတတ္ထဿ ဘဝန္တိ မိတ္တာတိ အပဂတဝိညာဏဿ မတဿ မိတ္တာ နာမ န ဟောန္တိ တဿ မိတ္တေဟိ ကာတဗ္ဗကိစ္စဿ အတိက္ကန္တတ္တာ။ ဇဟန္တိ မိတ္တာ ဝိကလံ ဝိဒိတွာတိ မတော တာဝ တိဋ္ဌတု၊ ဇိဝန္တမ္ပိ ဘောဂ-ဝိကလံ ပုရိသံ ဝိဒိတွာ “န ဣတော ကိဉ္စိ ဂယုပဂ”န္တိ မိတ္တာ ပဇဟန္တိ။ အတ္တဉ္စ ဒိသွာ ပရိဝါရယန္တိတိ တဿ ပန သန္တကံ အတ္ထံ ခနံ ဒိသွာ ပိယဝါဒိနော မုခုလ္လောကိကာ ဟုတွာ တံ ပရိဝါရေန္တိ။ ဗဟူ မိတ္တာ ဥဂ္ဂတတ္ထဿ ဟောန္တိတိ ဝိဘဝသမ္ပတ္တိယာ^၂ ဥဂ္ဂတသဘာဝဿ သမိဒ္ဓဿ ဗဟူ အနေကာ မိတ္တာ ဟောန္တိ၊ အယံ လောကိယသဘာဝေါတိ အတ္ထော။

၅၂၁။ နိဟိနတ္ထော သဗ္ဗဘောဂေဟိတိ သဗ္ဗေဟိ ဥပဘောဂပရိဘောဂ-ဝတ္ထုဟိ ပရိဟိနတ္ထော။ ကိစ္ဆောတိ ဒုက္ခိတော။ သမ္ပက္ခိတောတိ ရုဟိရေဟိ သမ္ပက္ခိတသရိရော။ သမ္ပရိဘိန္ဒဂတ္ထောတိ သူလေန အပ္ပန္နရေ ဝိဒါလိတ-ဂတ္ထော။ ဥဿာဝဗိန္ဒုဝ ပလိပ္ပမာနောတိ တိဏဂ္ဂေ လိပ္ပမာနဥဿာဝဗိန္ဒု-သဒိသော။ အဇ္ဇ သုဝေတိ အဇ္ဇ ဝါ သုဝေ ဝါ ဣမဿ နာမ ‘ပုရိသဿ ဇီဝိတဿ ဥပရောဓော နိရောဓော’၊ တတော ဥဒ္ဓိ နပ္ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။

၅၂၂။ ဥတ္တာသိတန္တိ အာဝုတံ အာရောပိတံ။ ပုစိမန္တဿ သူလေတိ နိမ္မ-ရုက္ခဿ ဒဏ္ဍေန ကတသူလေ။ ကေန ဝဏ္ဏေနာတိ ကေန ကာရဏေန။ ဇိဝ ဘော ဇီဝိတမေဝ သေယျောတိ ဘော ပုရိသ ဇိဝ။ ကသ္မာ? သူလံ အာရောပိတဿာပိ ဟိ တေ ဣမ ဇီဝိတမေဝ ဣတော စုတဿ ဇီဝိတတော သတဘာဂေန သဟဿဘာဂေန သေယျော သုန္နရတရောတိ။

ဧဝံ တေန ရညာ ပုစ္ဆိတော သော ပေတော အတ္တနော အဓိပ္ပါယ် ပကာသေန္တော—

၅၂၃။ “သာလောဟိတော သေ အဟောသိ မယုံ၊
အဟံ သရာမိ ပုရိမာယ ဇာတိယာ။
ဒိသွာ စ မေ ကာရုညမဟောသိ ရာဇ၊
မာ ပါပဓမ္မော နိရယံ ပံတာယံ။

၁-ပရိစ္စတ္တတ္တဘာဝေါ (သိ)

၂-ဘဝသမ္ပတ္တိယာ (သိ)

၃-ဥပရောဓော ဇာတော (က)

၅၂၄။ ဣတော စုတော လိစ္ဆဝိ ဒေသ ပေါသော၊
သတ္တုဿဒံ နိရယံ ဘောရရူပံ။
ဥပပဇ္ဇတိ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ၊
မဟာဘိတာပံ ကဋုကံ ဘယာနကံ။

၅၂၅။ အနေကဘာဂေန ဂုဏေန သေယျော၊
အယမေဝ သူလော နိရယေန တေန။
ဧကန္တဒုက္ခံ ကဋုကံ ဘယာနကံ၊
ဧကန္တတိဗ္ဗံ နိရယံ ပတာယံ။

၅၂၆။ ဣဒဉ္စ သုတွာ ဝစနံ မဓမ္မသော၊
ဒုက္ခပနီတော ဝိဇဟေယျ ပါဏံ။
ဘသ္မာ အဟံ သန္တိကေ န ဘဏာမိ၊
မာ မေ'ကတော ဇိဝိတဿူပရောဓော"တိ—

စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။

၅၂၃။ တတ္ထ သာလောဟိတောတိ သမာနလောဟိတော ယောနိသမ္ပန္နေန
သမ္ပန္နော၊ ဉှတကောတိ အတ္ထော။ ပုရိမာယ ဇာတိယာတိ ပုရိမတ္တ-
ဘာဝေ။ မာ ပါပဓမ္မော နိရယံ ပတာယန္တိ အယံ ပါပဓမ္မော ပုရိသော နိရယံ
မာ ပတိ မာ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ ဣမံ ဒိသ္မာ မေ ကာရညံ အဟောသိတိ။
ယောဇနာ။

၅၂၄။ သတ္တုဿဒန္တိ ပါပကာရိဟိ သတ္တေဟိ ဥဿန္တံ၊ အထ ဝါ ပဉ္စဝိဓ-
ဗန္ဓနံ၊ မုခေ တတ္ထလောဟသေစနံ၊ အင်္ဂါရပဗ္ဗတာရောပနံ၊ လောဟကုမ္ဘိ-
ပက္ခေပနံ၊ အသိပတ္တဝနပ္ပဝေသနံ၊ ဝေတ္တရဏိယံ သမောတရဏံ၊ မဟာနိရယေ
ပက္ခေပေါတိ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနာဒိဟိ ဒါရုဏကာရဏေဟိ ဥဿန္တံ၊
ဥပရူပရိ နိစိတန္တိ' အတ္ထော။ မဟာဘိတာပန္တိ မဟာဒုက္ခံ၊ မဟာအဂ္ဂိသန္တာပံ
ဝါ။ ကဋုကန္တိ အနိဋ္ဌံ။ ဘယာနကန္တိ ဘယဇနကံ။

၅၂၅။ အနေကဘာဂေန ဂုဏေနာတိ အနေကကောဋ္ဌာသေန အာနိ-
သံသေန။ အယမေဝ သူလော နိရယေန တေနာတိ တတော ဣမဿ ဥပ္ပတ္တိ-
ဋ္ဌာနဘူတာတော နိရယတော ၂ အယမေဝ သူလော သေယျောတိ။ နိဿက္ကေ

ဟိ ဣဒံ ကရဏဝစနံ။ **ကေန္တတိဗ္ဗန္တိ** ကေန္တေနဝ တိဒိဏဒုက္ခံ၊ နိယတမဟာ-
ဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။

၅၂၆။ **ဣဒဉ္စ သုတွာ ဝစနံ မမေသော**တိ “ဣတော စုတော”တိအာဒိနာ
ပုတ္တံ ဣဒံ မမ ဝစနံ သုတွာ ဒေသော ပုရိသော ဒုက္ခပနီတော မမ ဝစနေန
နိရယဒုက္ခံ ဥပနီတော ဝိယ ဟုတွာ။ **ဝိဇ္ဇဟေယျ ပါဏန္တိ** အတ္တနော ဇီဝိတံ
ပရိစ္စဇေယျ။ **တဿှာ**တိ တေန ကာရဏေန။ **မာ မေ’ကတော**တိ “မယာ
ကေတော ဣမဿ ပုရိသဿ ဇီဝိတဿ” ဥပရောဓော မာ ဟောတူ”တိ ဣမဿ
သန္တိကေ ဣဒံ ဝစနံ အဟံ န ဘဏာမိ၊ အထ ခေါ “ဇီဝ ဘော၊ ဇီဝိတမေဝ
သေယျော”တိ ဣဒမေဝ ဘဏာမိတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

ဧဝံ ပေတေန အတ္တနော အဓိပ္ပာယ်ော ပကာသိတေ ပုန ရာဇာ ပေတဿ
ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိတုံ ဩကာသံ ကရေန္တော^၁ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၅၂၇။ “အညာတော^၂ ဒေသော ပုရိသဿ အတ္ထော၊
အညမ္ပိ ဣစ္ဆာမသေ ပုစ္ဆိတုံ တုဝံ။
ဩကာသကမ္ပံ သစေ နော ကရေသိ၊
ပုစ္ဆာမ တံ နော န စ ကုဇ္ဈိတဗ္ဗ”န္တိ။

၅၂၈။ “အဒ္ဓါ ပဋိညာ မေ တဒါ အဟု^၃၊
နာစိက္ခဏာ အပ္ပသန္ဓဿ ဟောတိ။
အကာမာ သဒ္ဓေယျဝစောတိ ကတွာ၊
ပုစ္ဆဿု မံ ကာမံ ယထာ ဝိသယံ”န္တိ^၄—

ဣမာ ရညော ပေတဿ စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ။

၅၂၇။ တတ္ထ **အညာတော**တိ အဝဂတော^၆။ **ဣစ္ဆာမသေ**တိ ဣစ္ဆာမ။
နောတိ အမှာကံ။ **န စ ကုဇ္ဈိတဗ္ဗ**န္တိ “ဣမေ မနုဿာ ယံကိဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ”တိ
ကောဓော န ကာတဗ္ဗော။

၅၂၈။ **အဒ္ဓါ**တိ ဧကံသေန။ **ပဋိညာ** မေတိ ဉာဏဝသေန မယံ
“ပုစ္ဆဿု”တိ ပဋိညာ^၇၊ ဩကာသဒါနန္တိ အတ္ထော။ **တဒါ အဟု**တိ တသ္မိံ^၈

၁-ဣမဿ ဇီဝိတဿ (သိ)

၄-အဒ္ဓါ ပဋိညာတမေတံ တဒါဟု (က)

၂-ကာရေန္တော (?)

၅-ယထာ ဝိသယန္တိ (က)

၃-အဇ္ဈိတော (က)

၆-အဇ္ဈိတောတိ အဝဂတော (က)

၇-ပဋိညာတဝသေန မယံ ပုစ္ဆဿုတိ (က)

ကာလေ ပဌမဒဿနေ အဟောသိ။ နာဓိက္ခဏာ အပ္ပသန္ဓဿ ဟောတိတိ
 အကထနာ အပ္ပသန္ဓဿ ဟောတိ။ ပသန္ဓော ဧဝံ ဟိ ပသန္ဓဿ ကိဉ္စိ ကထေတိ။
 တံ ပန တဒါ မယိ အပ္ပသန္ဓော၊ အဟန္တ တယိ၊ တေန ပဋိဇာနိတွာ ကထေတု-
 ကာမော နာဟောသိ။ ဣဒါနိ ပနာဟံ တုယံ အကာမာ သဒ္ဓေယျဝစော
 အကာမော ဧဝံ သဒ္ဓါတဗ္ဗဝစနော ဣတိ ကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန။ ပုစ္ဆဿ
 မံ ကာမံ ယထာ ဝိသယန္တိ^၁ တံ ယထာ ဣစ္ဆယိ၊ တမတ္ထံ မံ ပုစ္ဆဿ။ အဟံ
 ပန ယထာ ဝိသယံ ယထာ မယံ သဟိတံ သက္ကာ၊ တထာ အတ္တနော
 ဣဏဗလာနုရူပံ ကထေဿာမိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဝံ ပေတေန ပုစ္ဆနာယ^၂ ဩကာသေ ကတေ ရာဇာ—

၅၂၉။ “ယံ ကိဉ္စဟံ စက္ခုနာ ပဿိဿာမိ၊
 သဗ္ဗမ္ပိ တာဟံ အဘိသဒ္ဓဟေယျံ။
 ဒိသ္မာဝံ တံ နောပိ စေ သဒ္ဓဟေယျံ၊
 ကရေယျာသိ မေ ယက္ခ နိယဿကမ္ပ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—အဟံ ယံ ကိဉ္စိဒေဝံ စက္ခုနာ ပဿိဿာမိ၊ တံ
 သဗ္ဗမ္ပိ တထေဝံ အဟံ အဘိသဒ္ဓဟေယျံ^၃၊ တံ ပန ဒိသ္မာဝံ တံ ဝစနံ နောပိ စေ
 သဒ္ဓဟေယျံ^၄၊ ယက္ခ မယံ နိယဿကမ္ပံ နိဂ္ဂဟကမ္ပံ ကရေယျာသိတိ။ အထ ဝါ ယံ
 ကိဉ္စဟံ စက္ခုနာ ပဿိဿာမိတိ အဟံ ယံ ကိဉ္စိဒေဝံ စက္ခုနာ ပဿိဿာမိ
 အစက္ခုဂေါစရဿ^၅ အဒဿနတော။ သဗ္ဗမ္ပိ တာဟံ အဘိသဒ္ဓဟေယျန္တိ
 သဗ္ဗမ္ပိတေ အဟံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ အညံ ဝါ အဘိသဒ္ဓဟေယျံ။ တာဒိသော ဟိ မယံ တယိ
 အဘိပ္ပဿာဒေါတိ အဓိပ္ပါယော။ ပစ္စိမပဒဿ ပန ယထာဝုတ္တောဝံ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ပေတော—

၅၃၀။ “သစ္စပ္ပုဋိညာ တဝ မေ’သာ ဟောတု၊
 သုတွာန ဓမ္မံ လဘ သုပ္ပဿာဒံ။
 အညတ္ထိကော နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော၊
 ယံ တေ သုတံ အသုတဇ္ဇာပိ ဓမ္မံ။
 သဗ္ဗမ္ပိ အက္ခိဿံ^၆ ယထာ ပဇာန”န္တိ—

၁-ယထာ ဝိသယန္တိ (က)

၃-အဘိသဒ္ဓဟေယျံ ပဋိညေယျံ (သီ၊ ဣ)

၅-အစက္ခုနော ပရဿ (သီ၊ ဣ)

၂-ပုစ္ဆိတာယ (သီ၊ ဣ)

၄-ဒိသ္မာ တဝ ဝစနံ နောပိ နော သဒ္ဓဟေယျံ (သီ)

၆-သဗ္ဗံ အာစိက္ခိဿံ (သီ)

ဂါထမာဟ။ ဣတော ပရံ—

၅၃၁။ “သေတေန အဿေန အလင်္ကတေန၊
ဥပယာသိ သူလာဂုတကဿ သန္တိကေ။
ယာနံ ဣဒံ အပ္ပုတံ ဒဿနေယျံ၊
ကိဿေတံ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကောတိ။

၅၃၂။ ဝေသာလိယာ နဂရဿ^၁ မဇ္ဈေ၊
စိက္ခလ္လမဂ္ဂေ နရကံ အဟောသိ။
ဂေါသီသမေကာဟံ ပသန္တစိတ္တော၊
သေတံ ဂဟေတွာ နရကသ္မိ^၂ နိက္ခိပိ^၃။

၅၃၃။ ဧတသ္မိ^၄ ပါဒါနိ ပတိဋ္ဌပေတွာ၊
မယဉ္စ အညေ စ အတိက္ကမိမှာ။
ယာနံ ဣဒံ အပ္ပုတံ ဒဿနေယျံ၊
တဿေဝ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကောတိ။

၅၃၄။ ဝဇ္ဈော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတိ၊
ဂန္ဓော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဝါယတိ။
ယံက္ခိပ္ပပတ္တောသိ မဟာနုဘာဝေါ၊
နဂ္ဂေါ စာသိ ကိဿ အယံ ဝိပါကောတိ။

၅၃၅။ အက္ခောဓနော နိစ္စပသန္တစိတ္တော၊
သဏှာဟိ ဝါစာဟိ ဇနံ ဥပေမိ။
တဿေဝ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော၊
ဒိဗ္ဗော မေ ဝဇ္ဈော သတတံ ပဘာသတိ။

၅၃၆။ ယသဉ္စ ကိတ္တိဉ္စ ဓမ္မေ ဌိတာနံ၊
ဒိဿာန မန္တေမိ ပသန္တစိတ္တော။
တဿေဝ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော၊
ဒိဗ္ဗော မေ ဂန္ဓော သတတံ ပဝါယတိ။

၅၃၇။ သဟာယာနံ တိတ္ထသ္မိံ နာယန္တာနံ၊
ထလေ ဂဟေတွာ နိဒဟိဿ ဒုဿံ။
ခိန္နတ္ထိကော နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော၊
တေနမ္ပိ နဂေါ ကသိရာ စ ဝုတ္တိတိ။

၅၃၈။ ယော ကိဋ္ဌမာနော ပကရေတိ ပါပံ၊
တဿေဒိဿံ ကမ္မဝိပါကမာဟု။
အကိဋ္ဌမာနော ပန ယော ကရေတိ၊
ကိံ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကမာဟူတိ။

၅၃၉။ ယေ ဒုဋ္ဌသင်္ကပ္ပမနာ မနုဿာ၊
ကာယေန ဝါစာယ စ သံကိလိဋ္ဌာ။
ကာယဿ ဧဘဒါ အဘိသမ္ပရာယံ၊
အသံသယံ တေ နိရယံ ဥပေန္တိ။

၅၄၀။ အပရေ ပန သုဂတိမာသမာနာ၊
ဒါနေ ရတာ သင်္ဂဟိတတ္တဘာဝါ။
ကာယဿ ဧဘဒါ အဘိသမ္ပရာယံ၊
အသံသယံ တေ သုဂတိံ ဥပေန္တိ”တိ—

တေသံ ဥဘိန္တံ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ ဟောန္တိ။

၅၃၀။ တတ္ထ သစ္စပ္ပုဋိညာ တဝ မေသာ ဟောတူတိ “သဗ္ဗမ္ပိ တာဟံ
အဘိသဒ္ဓဟေယျ”န္တိ တဝ ဒေသာ ပဋိညာ မယံ သစ္စံ ဟောတု။ သုတွာန ဓမ္မံ
လဘ သုပ္ပဿာဒန္တိ မယာ ဝုစ္စမာနံ ဓမ္မံ သုတွာ သုန္ဒရံ ပဿာဒံ လဘဿု။
အညတ္ထိကောတိ အာဇာနနတ္ထိကော။ ယထာ ပဇာနန္တိ ယထာ အညောပိ
ပဇာနန္တော၊ “ယထာပိ ဉ္ဈတ”န္တိ ဝါ^၁ မယာ ယထာ ဉ္ဈတန္တိ အတ္ထော။

၅၃၁။ ကိဿေတံ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကောတိ ကိဿေတံ ကိဿ နာမ
ဧတံ၊ ကိဿ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော၂။ တေန္တိ ဝါ နိပါတမတ္တံ၊ ကိဿံ
ကမ္မဿာတိ ယောဇနာ။ “ကိဿ တေ”တိ စ ကေစိ ပဌန္တိ။

၁-ယထာ ပဇာနန္တိ ဝါ (က)

၂-ကိဿေတံ။ပ။ ဝိပါကောတိ ဧတံ ကိဿ နာမ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော (သိ)

၅၃၂-၃၃။ စိက္ခလ္လမဂ္ဂေတိ စိက္ခလ္လဝတိ ပထမိ။ နရကန္တိ အာဝါဠိ။
 ကောဟန္တိ ဧကံ အဟံ။ နရကသ္မိံ နိက္ခိပိန္တိ ယထာ ကဒ္ဒမော^၁ န အက္ကမီယတိ၊
 ဧဝံ တသ္မိံ စိက္ခလ္လာဝါဠေ ဌပေသိ။ တဿာတိ တဿ ဂေါသီသေန
 သေတုကရဏဿ။

၅၃၆-၇။ ဓမ္မေ ဌိတာနန္တိ ဓမ္မစာရိနံ သမစာရိနံ။ မန္တေမီတိ ကထေမိ
 ကိတ္တယာမိ။ ခိန္နတ္ထိကောတိ ဟဿာမိပ္ပါယော။ နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တောတိ ဒုဿ-
 သာမိကေ န ဒုသိတစိတ္တော၊ န အဝဟရဏာမိပ္ပါယော နာပိ ဝိနာသာမိပ္ပါ-
 ယောတိ အတ္တော။

၅၃၈။ အင်္ဂုဗ္ဗမာနောတိ အခိန္နာမိပ္ပါယော၊ လောဘာဒီဟိ ဒုသိတ-
 စိတ္တော။ ကိံ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကမာဟူတိ တဿ တထာ ကတဿ၊^၂
 ပါပကမ္မဿ ကိဝ ကဋုကံ ဒုက္ခဝိပါကံ^၃ ပဏ္ဍိတာ အာဟု။

၅၃၉-၄၀။ ဒုဋ္ဌသင်္ကပ္ပမနာတိ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိဝသေန ဒုသိတမနော-
 ဝိတက္ကာ၊ ဧတေန မနောဒုစ္စရိတမာဟ။ ကာယေန ဝါစာယ စ သံကိလိဋ္ဌာတိ
 ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန ကာယဝါစာဟိ မလိနာ။ အာသမာနာတိ အာသိသ-
 မာနာ ပတ္တယမာနာ။

ဧဝံ ပေတေန သင်္ခေပေနေဝ ကမ္မဖလေသု ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတေသု တံ
 အသဒ္ဓဟန္တော ရာဇာ—

၅၄၁။ “တံ ကိန္တိ ဇာနေယျမဟံ အဝေစ္စ၊
 ကလျာဏပါပဿ အယံ ဝိပါကော။
 ကိံ ဝါဟံ ဒိသွာ အဘိသဒ္ဓဟေယျံ၊
 ကော ဝါပိ မံ သဒ္ဓဟာပေယျ ဧတ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ တံ ကိန္တိ ဇာနေယျမဟံ အဝေစ္စာတိ ယောယံ တယာ
 “ယေ ဒုဋ္ဌသင်္ကပ္ပမနာ မနုဿာ၊ ကာယေန ဝါစာယ စ သံကိလိဋ္ဌာ”တိအာဒိနာ၊
 “အပရေ ပန သုဂတိမာသမာနာ”တိအာဒိနာ စ ကလျာဏဿ ပါပဿ စ
 ကမ္မဿ ဝိပါကော ဝိဘဇိတွာ ဝုတ္တော၊ တံ ကိန္တိ ကေန ကာရဏေန အဟံ

အဝေစ္စ အပရပစ္စယဘာဝေန သဒ္ဓဟေယျံ။ ကိံ ဝါဟံ ဒိသ္မာ အဘိသဒ္ဓ-
ဟေယျန္တိ ကိဒိသံ ဝါ ပနာဟံ ပစ္စက္ခဘူတံ နိဒဿနံ ဒိသ္မာ ပဋိသဒ္ဓဟေယျံ။
ကော ဝါပိ မံ သဒ္ဓဟာပေယျ တေန္တိ ကော ဝါ ဝိညူ ပုရိသော ပဏ္ဍိတော
တေမတ္ထံ မံ သဒ္ဓဟာပေယျ၊ တံ ကထေဟိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ပေတော ကာရဏေန တမတ္ထံ တဿ ပကာသေန္တော—

၅၄၂။ “ဒိသ္မာ စ သုတွာ အဘိသဒ္ဓဟဿ၊
ကလျာဏပါပဿ အယံ ဝိပါကော။
ကလျာဏပါပေ ဥဘယေ အသန္တေ၊
သိယာ နု သတ္တာ သုဂတာ ဒုဂတာ ဝါ။

၅၄၃။ နော စေတ္ထ ကမ္မာနိ ကရေယျံ မစ္စာ၊
ကလျာဏပါပိနိ မနုဿလောကေ။
နာဟေသု သတ္တာ သုဂတာ ဒုဂတာ ဝါ၊
ဟိနာ ပဏိတာ စ မနုဿလောကေ။

၅၄၄။ ယသ္မာ စ ကမ္မာနိ ကရေန္တိ မစ္စာ၊
ကလျာဏပါပိနိ မနုဿလောကေ။
တသ္မာ ဟိ သတ္တာ သုဂတာ ဒုဂတာ ဝါ၊
ဟိနာ ပဏိတာ စ မနုဿလောကေ။

၅၄၅။ ဒွယံဇ္ဇ ကမ္မာနံ ဝိပါကမာဟု၊
သုခဿ ဒုက္ခဿ စ ဝေဒနီယံ။
တာ ဒေဝတာယော ပရိစာရယန္တိ၊
ပစ္စေန္တိ ဗာလာ ဒွယတံ အပဿိနော”တိ—

ဂါထာ အဘာသိ။

၅၄၂။ တတ္ထ ဒိသ္မာ စာတိ ပစ္စက္ခတော ဒိသ္မာပိ။ သုတွာတိ ဓမ္မံ
သုတွာ တဒနုသာရေန နယံ နေန္တော၊ အနုမိနန္တော။ ကလျာဏပါပဿာတိ
ကုသလဿ အကုသလဿ စ ကမ္မဿ အယံ သုခေါ အယံ ဒုက္ခော စ
ဝိပါကောတိ အဘိသဒ္ဓဟဿ။ ဥဘယေ အသန္တေတိ ကလျာဏေ ပါပေ စာတိ
ဒုဝိဓေ၊ ကမ္မေ အဝိဇ္ဇမာနေ။ သိယာ နု သတ္တာ သုဂတာ ဒုဂတာ ဝါတိ “ဣမေ

သတ္တာ သုဂတိံ ဂတာ ဒုဂတိံ ဂတာ ဝါ၊ သုဂတိယံ ဝါ အနာ ဒုဂတိယံ ဒလိဒ္ဓါ ဝါ”တိ၊ အယမတ္ထော ကိံ န သိယာ ကထံ သမ္ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။

၅၄၃-၄။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ “**နော စေတ္ထ ကမ္မာနိ**”တိ စ “**ယသ္မာ စ ကမ္မာနိ**”တိ စ ဂါထာဒွယေန ဗျတိရေကတော အန္တယတော စ ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ ဟိနာ ပဏီတာတိ ကုလရူပါရောဂုပရိဝါရာဒီဟိ ဟိနာ ဥဋ္ဌာရာ စ။

၅၄၅။ ဥယ’ဇ္ဇ ကမ္မာနံ ဝိပါကမာဟူတိ ဥယံ ဒုဝိဓံ အဇ္ဇ ဣဒါနိ ကမ္မာနံ သုစရိတဒုစရိတာနံ ဝိပါကံ ဝဒန္တိ ကထေန္တိ။ ကိံ တန္တိ အာဟ “**သုခဿ ဒုက္ခဿ စ ဝေဒနီယ**”န္တိ၊ ဣဋ္ဌဿ စ အနိဋ္ဌဿ စ အနုဘဝနယောဂံ။ **တာ ဒေဝတာယော ပရိစာရယန္တိ**တိ ယေ ဥက္ကံသဝသေန သုခဝေဒနီယံ ဝိပါကံ ပဋိလဘန္တိ၊ တေ ဒေဝလောကေ တာ ဒေဝတာ ဟုတွာ ဒိဗ္ဗသုခဿမပ္ပိတာ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိစာရေန္တိ။ **ပစ္စေန္တိ ဗာလာ ဥယတံ အပဿိနောတိ** ယေ ဗာလာ ကမ္မဉ္စ ကမ္မဖလဉ္စာတိ ဥယံ အပဿန္တာ အသဒ္ဓဟန္တာ၊ တေ ပါပပ္ပသုတာ ဒုက္ခဝေဒနီယံ ဝိပါကံ အနုဘဝန္တာ နိရယာဒိသု ကမ္မုနာ ပစ္စေန္တိ ဒုက္ခံ ပါပုဏန္တိ။

ဧဝံ ကမ္မဖလံ သဒ္ဓဟန္တာ ပန တံ ကသ္မာ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘဝသီတိ အနုယောဂံ သန္ဓာယ—

၅၄၆။ “န မ’တ္ထိ ကမ္မာနိ သယံကတာနိ၊
ဒတွာပိ မေ နတ္ထိ ယော အာဒိသေယျ။
အစ္ဆာဒနံ သယနမထန္တပါနံ၊
တေနမှိ နဂ္ဂေါ ကသိရာ စ ဝုတ္တိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ န မ’တ္ထိ ကမ္မာနိ သယံကတာနိတိ ယသ္မာ သယံ အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ ကတာနိ ပုညကမ္မာနိ မမ နတ္ထိ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ယေဟိ ဣဒါနိ အစ္ဆာဒနာဒီနိ လဘေယျံ။ **ဒတွာပိ မေ နတ္ထိ ယော အာဒိသေယျာတိ** ယော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဒါနံ ဒတွာ “အသုကဿ ပေတဿ ဟောတူ”တိ မေ အာဒိသေယျ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ သော နတ္ထိ။ **တေနမှိ နဂ္ဂေါ ကသိရာ စ ဝုတ္တိ**တိ တေန ဒုဝိဓေနာပိ ကာရဏေန၊ ဣဒါနိ နဂ္ဂေါ နိစ္စောဋ္ဌော အမှိ၊ ကသိရာ ဒုက္ခာ စ ဝုတ္တိ ဇီဝိကာ ဟောတီတိ။

၁-သုဂတိယာ ဒုဂတိယာ ဝါ ဂတာ (က)

၂-အဒ္ဓါ သုဂတိံ ဂတာပိ ဝါ အဒ္ဓါ ဒုဂတိယံ ဒလိဒ္ဓါ ဝါတိ (သီ) ၃-ကမ္မေန ကာရဏေန (သီ)

တံ သုတွာ ရာဇာ တဿ အစ္ဆာဒနာဒိလာဘံ အာကင်္ခန္တော—

၅၄၇။ “သိယာ န ခေါ ကာရဏံ ကိဉ္စိ ယက္ခ၊
 အစ္ဆာဒနံ ယေန တုဝံ လဘေထ။
 အာစိက္ခ မေ တံ ယဒတ္ထိ ဟေတု၊
 သဒ္ဓါယိကံ^၁ ဟေတုဝစော သုဏောမာ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ယေနာတိ ယေန ကာရဏေန တံ အစ္ဆာဒနံ လဘေထ
 လဘေယျာသိ၊ ကိဉ္စိ တံ ကာရဏံ သိယာ န ခေါ ဘဝေယျ န ခေါတိ
 အတ္ထော။ ယဒတ္ထိတိ ယဒိ အတ္ထိ။

အထဿ ပေတော တံ ကာရဏံ အာစိက္ခန္တော—

၅၄၈။ “ကပ္ပိတကော နံာမ ဣဓတ္ထိ ဘိက္ခု၊
 ဈာယိ သုသီလော အရဟာ ဝိမုတ္တော။
 ဂုတ္တိန္ဒြိယော သံဝုတပါတိမောက္ခော၊
 သီတိဘူတော ဥတ္တမဒိဋ္ဌိပတ္တော။

၅၄၉။ သဒိလော ဝဒည သုဝစော သုမုခေါ၊
 သွာဂမော သုပ္ပဋိမုတ္တကော စ။
 ပုညဿ ခေတ္တံ အရဏဝိဟာရိ၊
 ဒေဝမနုဿာနဉ္စ ဒက္ခိဏေယျော။

၅၅၀။ သန္တော ဝိရုမော အနိဿော နိရာဿော၊
 မုတ္တော ဝိသလ္လော အမမော အဝင်္ကော။
 နိရူပဓိ သဗ္ဗပပဉ္စဒိဏော၊
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တော ဇုတိမာ။

၅၅၁။ အပ္ပညာတော ဒိသွာပိ န စ သုဇာနော၊
 မုနိတိ နံ ဝဇ္ဇိသု ဝေါဟရန္တိ။
 ဇာနန္တိ တံ ယက္ခဘူတာ အနေဇံ၊
 ကလျာဏဓမ္မံ ဝိစရန္တိ^၂ လောကေ။

၅၅၂။ တဿ တုဝံ ကေယုဂံ ဒုဝေ ဝါ၊
မမုဒ္ဓိသိတွာန သဝေ ဒဒေထ။
ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ တာနိ အဿု၊
မမဉ္ဇ ပဿေထ သန္ဓုဒုဿ”န္တိ—

ဂါထာ အဘာသိ။

၅၄၈။ တတ္ထ ကပ္ပိတကော နာမာတိ ဇဋ္ဌိလသဟဿဿ အပ္ပန္နရေ
အာယသ္မတော ဥပါလိတ္တေရဿ ဥပဇ္ဈာယံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဣဓာတိ ဣမိဿာ
ဝေသာလိယာ သမိပေ။ ဈာယီတိ အဂ္ဂဗလဈာနေန ဈာယီ။ သီတိဘူတောတိ
သဗ္ဗကိလေသဒရထပရိဋ္ဌာဟဂူပသမေန သီတိဘာဝပ္ပတ္တော။ ဥတ္တမဒိဋ္ဌိ-
ပတ္တောတိ ဥတ္တမံ အဂ္ဂဗလံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပတ္တော။

၅၄၉။ သခိလောတိ မုဒု။ သုဝစောတိ သုဗ္ဗစော။ သွာဂမောတိ သုဠု
အာဂတာဂမော။ သုပ္ပဋိမုတ္တကောတိ သုဠု ပဋိမုတ္တကဝါစော၊ မုတ္တဘာဏီတိ
အတ္တော။ အရဏဝိဟာရီတိ မေတ္တာဝိဟာရီ။

၅၅၀။ သန္တောတိ ဥပသန္တကိလေသော။ ဝိရူမောတိ ဝိဂုတမိစ္ဆာ-
ဝိတက္ကရူမော။ အနိဿောတိ နိဒ္ဒါက္ခော။ နိရုသောတိ နိတ္တက္ခော။ မုတ္တောတိ
သဗ္ဗဘဝေဟိ ဝိမုတ္တော။ ဝိသလ္လောတိ ဝိတရာဂါဒိသလ္လော။ အမမောတိ မမံ-
ကာရဝိရဟိတော။ အဝင်္ကောတိ ကာယဝင်္ကာဒိဝင်္ကဝိရဟိတော။ နိရူပမီတိ
ကိလေသာဘိသင်္ခါရာဒိဥပဓိပ္ပဟာယီ။ သဗ္ဗပပဉ္စနီဇောတိ ပရိက္ခိဏတဏှာဒိ-
ပပဉ္စော။ ဇုတိမောတိ အနုတ္တရာယ ဉာဏဇုတိယာ ဇုတိမာ။ အပ္ပညာတောတိ
ပရမပ္ပိစ္ဆတာယ ပဋိစ္ဆန္တရုဏတာယ စ န ပါကဋော”။

၅၅၁။ ဒိသွာဝိ န စ သူဇာနောတိ ဂမ္ဘီရဘာဝေန ဒိသွာဝိ “ဧဝံသီလော၊
ဧဝံဓမ္မော၊ ဧဝံပညော”တိ န သုဝိညေယျော။ ဇာနန္တိ တံ ယက္ခဘူတာ
အနေဇန္တိ ယက္ခဘူတာ စ အနေဇံ နိတ္တဏှံ “အရဟာ”တိ တံ ဇာနန္တိ။
ကလျာဏဓမ္မန္တိ သုန္ဓရသီလာဒိဂုဏံ။

၅၅၂။ တဿာတိ တဿ ကပ္ပိတကမဟာထေရဿ။ ကေယုဂန္တိ ဧကံ
ဝတ္ထယုဂံ။ ဒုဝေ ဝါတိ ဒွေ ဝါ ဝတ္ထယုဂါနိ။ မမုဒ္ဓိသိတွာနာတိ မမံ ဥဒ္ဓိသိတွာ။
ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ တာနိ အဿူတိ တာနိ ဝတ္ထယုဂါနိ တေန ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ

အသု ဘဝေယျံ။ သန္တုဒုဿန္တိ ဒုဿေန ကတသန္တာဟံ၊ လဒ္ဓဝတ္ထံ နိဝတ္ထ-
ပါရတဒုဿန္တိ အတ္ထော။

တတော ရာဇာ—

၅၅၃။ “ကသ္မိံ ပဒေသေ သမဏံ ဝသန္တိ၊
ဂန္တာန ပဿေမု မယံ ဣဒါနိ။
ယော မ’ဇ္ဇာ ကံ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊
ဒိဋ္ဌိဝိသုကာနိ ဝိနောဒယေယျာ”တိ—

ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ ကသ္မိံ ပဒေသေတိ ကတရသ္မိံ ပဒေသေ။
ယော မ’ဇ္ဇာတိ ယော အဇ္ဇာ၊ မ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။

တတော ပေတော—

၅၅၄။ “ဧသော နိသိန္ဓော ကဝိနစ္စနာယံ၊
ပရိဝါရိတော ဒေဝတာဟိ ဗဟူဟိ။
ဓမ္မိံ ကထံ ဘာသတိ သစ္စနာမော၊
သကသ္မိမာစေရကေ အပ္ပမတ္တော”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကဝိနစ္စနာယန္တိ ကဝိနံ ဝါနရာနံ နစ္စနေန “ကဝိနစ္စနာ”တိ
လဒ္ဓဝေါဟာရေ ပဒေသေ။ သစ္စနာမောတိ ဈာယီ သုသီလော အရဟာ
ဝိမုတ္တာတိအာဒိဟိ ဂုဏနာမေဟိ ယာထာဝနာမော အဝိပရိတနာမော။

ဧဝံ ပေတေန ဝုတ္တေ ရာဇာ တာဝဒေဝ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တိ-
ကာမော—

၅၅၅။ “တထာဟံ ဘိက္ခုနိ ဂန္တာ ဣဒါနိ၊
အတ္ထာဒယိဿံ သမဏံ ယုဂေန။
ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ တာနိ အသု၊
တုဝဉ္စ ပဿေမု သန္တုဒုဿ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကဿာဒိတိ ကရိဿာမိ။

အထ ပေတော “ဒေဝတာနံ ထေရော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တသ္မာ နာယံ ဥပ-
သင်္ကမနကာလော”တိ ဒေသေန္တော—

၁-သမဇ္ဇ (သီ)

၃-သမဇ္ဇာတိ သော အဇ္ဇာ (သီ)

၂-ဒိဋ္ဌိဝိသုကာနိ စ ကော ဝိနောဒယေတိ (သီ)

၄-ယထာဟံ (က)

၅၅၆။ “မာ အက္ခဏေ ပဗ္ဗဇိတံ ဥပါဂမိ၊
သာဓု ဝေါ လိစ္ဆဝိ နေသ ဓမ္မော။
တတော စ ကာလေ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
တတ္ထေဝ ပဿာဟိ^၁ ရဟော နိသိန္ဓ^၂န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သာဓုတိ အာယာစနေနိပါတော။ ဝေါ လိစ္ဆဝိ နေသ ဓမ္မောတိ လိစ္ဆဝိရာဇ တုမှာကံ ရာဇနံ ဧသ ဓမ္မော န ဟောတိ၊ ယံ အကာလေ ဥပသင်္ကမနံ။ တတ္ထေဝတိ တသ္မိယေဝ ဌာနေ။

ဧဝံ ပေတေန ဝုတ္တေ ရာဇာ “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ အတ္တနော နိဝေသန-
မေဝ ဂန္ဓာ ပုန ယုတ္တပတ္တကာလေ^၁ အဋ္ဌ ဝတ္ထယုဂါနိ ဂါဟာပေတွာ၊ ထေရံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ပဋိသန္ဓာရံ ကံတွာ “ဣမာနိ ဘန္တေ အဋ္ဌ
ဝတ္ထယုဂါနိ ပဋိဂ္ဂဏှာ”တိ^၂ အာဟ။ တံ သုတွာ ထေရော ကထာသမုဋ္ဌာ-
ပနတ္ထံ “မဟာရာဇ ပုဗ္ဗေ တွံ အဒါနသီလော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဝိဟေဌန-
ဇာတိကောဝ ကထံ ပဏီတာနိ ဝတ္ထာနိ ဒါတုကာမော ဇာတော”တိ အာဟ။
တံ သုတွာ ရာဇာ တဿ ကာရဏံ အာစိက္ခန္တော ပေတေန သမာဂမံ၊ တေန စ
အတ္တနာစကထိကံ သဗ္ဗံ ထေရဿ အာရောစေတွာ ဝတ္ထာနိ ဒတွာ ပေတဿ
ဥဒ္ဓိသိ၊ တေန ပေတော ဒိဗ္ဗဝတ္ထဓရော အလင်္ကတပဋိယတ္တော အဿာရဋ္ဌော
ထေရဿ စ ရညော စ ပုရတော ပါတုဘဝိ။ တံ ဒိသွာ ရာဇာ အတ္တမနော
ပမုဒိတော ဝီတိသောမနဿဇာတော “ပစ္စက္ခတော ဝတ မယျာ ကမ္မဖလံ ဒိဋ္ဌံ၊
န ဒါနာဟံ ပါပံ ကရိဿာမိ၊ ပုညမေဝ ကရိဿာမိ”တိ ဝတွာ တေန ပေတေန
သက္ကံ အကာသိ။ သော စ ပေတော “သစေ တွံ လိစ္ဆဝိရာဇ ဣတော ပဋ္ဌာယ
အဓမ္မံ ပဟာယ ဓမ္မံ စရသိ၊ ဧဝါဟံ တဝ သက္ကံ ကရိဿာမိ၊ သန္တိကဉ္စ တေ
အာဂမိဿာမိ၊ သူလာဝုတဉ္စ ပုရိသံ သီဃံ သူလတော မောစေဟိ၊ ဧဝံ သော
ဇီဝိတံ လဘိတွာ ဓမ္မံ စရန္တော ဒုက္ခတော မုစ္ဆိဿတိ၊ ထေရဉ္စ ကာလေန
ကာလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တော ပုညာနိ ကရေဟိ”တိ ဝတွာ ဂတော။

အထ ရာဇာ ထေရံ ဝန္တိတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ သီဃံ သီဃံ လိစ္ဆဝိပရိသံ
သန္တိပါတေတွာ^၄ တေ အနုဇာနာပေတွာ တံ ပုရိသံ သူလတော မောစေတွာ
“ဣမံ အရောဂံ ကရေထာ”တိ တိကိစ္ဆင်က အာဏာပေသိ။ ထေရဉ္စ ဥပ-
သင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ “သိယာ န ခေါ ဘန္တေ နိရယဂါမိကမ္ပံ^၅ ကတွာ ဌိတဿ
နိရယတော မုတ္တိ”တိ။ သိယာ မဟာရာဇ၊ သစေ ဥဋ္ဌာရံ ပုညံ ကရေတိ၊

၁-ပဿာမိ (သိ)	၂-ယုတ္တပယုတ္တကာလေ (သိ၊ ဣ)	၃-ပဋိဂ္ဂဏှထာတိ (က)
၄-သန္တိပါတာပေတွာ (သိ၊ ဣ)		၅-နိရယဂါမိနိကမ္ပံ (ဣ)

မုစ္ဆတိတိ ဝတွာ ထေရော ရာဇာနံ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေသိ။
 သော တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတော ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ သောတာပန္နော အဟောသိ၊
 သူလာဝုတော ပန ပုရိသော အရောဂေါ ဟုတွာ သံဝေဂဇာတော ဘိက္ခုသု ပဗ္ဗ-
 ဇိတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တမတ္ထံ ဒဿေန္တာ သင်္ဂတိကာရာ—

၅၅၇။ “တထာတိ ဝတွာ အဂမာသိ တတ္ထ၊
 ပရိဝါရိတော ဒါသဂဏေန လိစ္ဆဝိ။
 သော တံ နဂရံ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
 ဝါသူပဂစ္ဆိတ္ထ သကေ နိဝေသနေ။

၅၅၈။ တတော စ ကာလေ ဂိဟိကိစ္စာနိ ကတွာ၊
 နွတွာ ပိဝိတွာ စ ခဏံ လဘိတွာ။
 ဝိစေယျ ပေဋ္ဌာတော စ ယုဂါနိ အဋ္ဌ၊
 ဂါဟာပယိ ဒါသဂဏေန လိစ္ဆဝိ။

၅၅၉။ သော တံ ပဒေသံ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
 တံ အဒ္ဓသ သမဏံ သန္တစိတ္တံ။
 ပဋိက္ကန္တံ ဂေါစရတော နိဝတ္တံ၊
 သီတိဘူတံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္တံ။

၅၆၀။ တနေမဝေါစ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
 အပ္ပါဗာဓံ ဖာသုဝိဟာရဉ္စ ပုစ္ဆိ။
 ဝေသာလိယံ လိစ္ဆဝိဟံ ဘဒန္တေ၊
 ဇာနန္တိ မံ လိစ္ဆဝိ အဗ္ဗသက္ကရော။

၅၆၁။ ဣမာနိ မေ အဋ္ဌ ယုဂါ သုဘာနိ၊
 ပဋိဂ္ဂဏှ ဘန္တေ ပဒေသိမိ တုယံ။
 တေနေဝ အတ္ထေန ဣဓာဂတောသ္မိ၊
 ယထာ အဟံ အတ္တမနော ဘဝေယျန္တိ။

၅၆၂။ ဒူရတောဝ သမဏာ ပြာဟ္မဏာ စ၊
 နိဝေသနံ တေ ပရိဝဇ္ဇေယန္တိ။
 ပတ္တာနိ ဘိဇ္ဇန္တိ စ တေ နိဝေသနေ၊
 သင်္ခာဝိယော စာပိ ဝိဒါလယန္တိ။

- ၅၆၃။ အထာပရေ ပါဒကုဋ္ဌာရိကာဟိ၊
အဝံသိရာ သမဏာ ပါတယန္တိ။
တောဒိသံ ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟေသံ၊
တယာ ကတံ သမဏာ ပါပုဏန္တိ။
- ၅၆၄။ တိဏေန တေလမ္ပိ န တံ အဒါသိ၊
မူဠဿ မဂ္ဂမ္ပိ န ပါဝဒါသိ။
အန္ဓဿ ဒဏ္ဍံ သယ'မာဒိယာသိ၊
တောဒိသော ကဒရိယော အသံဝုတော တုဝံ။
အထ တံ ကေန ဝဏ္ဏေန ကိမေဝ ဒိသ္မာ၊
အမှေဟိ သဟ သံဝိဘာဂံ ကရောသီတိ။
- ၅၆၅။ ပစ္စေမိ ဘန္တေ ယံ တံ ဝဒေသိ၊
ဝိဟေသယိ' သမဏေ မြာဟ္မဏေ စ။
ခိန္နတ္ထိကော နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော၊
တေမ္ပိ မေ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ ဘန္တေ။
- ၅၆၆။ ခိန္နာယ ယက္ခော ပသဝိတွာ ပါပံ၊
ဝေဒေတိ ဒုက္ခံ အသမတ္တဘောဂီ။
ဒဟရော ယုဝါ နဂ္ဂနိယဿ ဘာဂီ၊
ကိ' သု တတော ဒုက္ခတရ'ဿ ဟောတိ။
- ၅၆၇။ တံ ဒိသ္မာ သံဝေဂမလတ္ထံ ဘန္တေ၊
တပ္ပစ္စယာ ဝါပိ' ဒဒါမိ ဒါနံ။
ပဋိဂဏှ ဘန္တေ ဝတ္ထယုဂါနိ အဋ္ဌ၊
ယက္ခဿိမာ ဂစ္ဆန္တိ ဒက္ခိဏာယောတိ။
- ၅၆၈။ အဒ္ဓါ ဟိ ဒါနံ ဗဟုဓာ ပသတ္ထံ၊
ဒဒတော စ တေ အက္ခယဓမ္မ'မတ္ထု။
ပဋိဂဏှာမိ တေ ဝတ္ထယုဂါနိ အဋ္ဌ၊
ယက္ခဿိမာ ဂစ္ဆန္တိ ဒက္ခိဏာယောတိ။

၅၆၉။ တတော ဟိ သော အာစမယိတွာ လိစ္ဆဝိ၊
 ထေရဿ ဒတွာန ယုဂါနိ အဋ္ဌ။
 ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ တာနိ အဿု၊
 ယက္ခန္ဓ ပဿေထ သန္ဓဒ္ဓဒုဿံ။

၅၇၀။ တမဒ္ဓဿ စန္ဒနဿာရလိတ္တံ၊
 အာဇညမာရုဋ္ဌ မုဋ္ဌာရဝဏ္ဏံ။
 အလင်္ကတံ သာဓုနိဝတ္ထဒုဿံ၊
 ပရိဝါရိတံ ယက္ခမဟိဒ္ဓိပတ္တံ။

၅၇၁။ သော တံ ဒိသွာ အတ္တမနော ဥဒဂ္ဂေါ၊
 ပဟဋ္ဌစိတ္တော စ သုဘဂ္ဂရူပေါ။
 ကမ္မဉ္စ ဒိသွာန မဟာဝိပါကံ၊
 သန္တိဋ္ဌိကံ စက္ခုနာ သစ္စိကတွာ။

၅၇၂။ တမေနမဝေါစ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
 ဒဿာမိ ဒါနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
 န စာပိ မေ ကိဉ္စိ အဒေယျမတ္ထိ၊
 တုဝဉ္စ မေ ယက္ခ ဗဟူပကာရေတိ။

၅၇၃။ တုဝဉ္စ မေ လိစ္ဆဝိ ဧကဒေသံ၊
 အဒါသိ ဒါနာနိ အမောဃမေတံ။
 သွာဟံ ကရိဿာမိ တယာဝ သက္ကိံ၊
 အမာနုသော မာနုသကေန သဒ္ဓိန္နိ။

၅၇၄။ ဂတီ စ ဗန္ဓု စ ပရာယဏန္ဓု၊
 မိတ္တော မမာသိ အထ ဒေဝတာ မေ။
 ယာစာမိ တံ ပဉ္စလိကော ဘဝိတွာ၊
 ဣစ္ဆာမိ တံ ယက္ခ ပုနပိ ဒဋ္ဌန္တိ။

၅၇၅။ သစေ တုဝံ အဿဒ္ဓေါ ဘံဝိဿသိ၊
 ကဒရိယရူပေါ ဝိပုဋ္ဌိပန္နစိတ္တော။
 တံ နေဝ မံ လစ္ဆသိ ဒဿနာယ၊
 ဒိသွာ စ တံ နောပိ စ အာလပိဿံ။

- ၅၇၆။ သစေ ပန တံ^၁ ဘဝိဿသိ ဓမ္မဂါရဝေါ၊
ဒါနေ ရတော သင်္ဂဟိတတ္တဘာဝေါ။
ဩပါနဘူတော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊
ဧဝံ မမံ လစ္ဆသိ ဒဿနာယ။
- ၅၇၇။ ဒိဿာ စ တံ အာလပိဿံ ဘဒန္တေ၊
ဣမဉ္ဇ သူလတော လဟံ ပမုဉ္ဇ။
ယတောနိဒါနံ အကရိမှ သက္ကိံ၊
မညာမိ သူလာဝုတကဿ ကာရဏာ။
- ၅၇၈။ တေ အညမညံ အကရိမှ သက္ကိံ၊
အယဉ္ဇ သူလတော^၂ လဟံ ပမုတ္တော။
သက္ကစ္စ ဓမ္မာနိ^၃ သမာစရန္တော၊
မုစ္စေယျ သော နိရယာ စ တမှာ။
ကမ္ပံ သိယာ အညတြ ဝေဒနီယံ။
- ၅၇၉။ ကပ္ပိတကဉ္စ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
တေနော သဟ သံဝိဘဇိတွာ ကာလေ။
သယံ မုခေနူပနိသဇ္ဇ ပုစ္ဆ၊
သော တေ အက္ခိဿတိ တေမတ္ထံ။
- ၅၈၀။ တမေဝ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
ပုစ္ဆဿ အညတ္ထိကော နော စ ပဒုဠှစိတ္တော။
သော တေ သုတံ အသုတဉ္စာပိ ဓမ္မံ၊
သဗ္ဗမ္ပိ အက္ခိဿတိ ယထာ ပဇာနန္တိ။ ()^၄
- ၅၈၁။ သော တတ္ထ ရဟဿံ သမုလ္လပိတွာ၊
သက္ကိံ ကရိတွာန အမာနုသေန။
ပက္ကာမိ သော လိစ္ဆဝီနံ သကာသံ၊
အထ မြဝိ ပရိသံ သန္နိသိန္နံ။

၁-သစေ တုဝံ (သိ)

၃-ကမ္မာနိ (က)

၂-သူလာဝုတော (သိ)

၄-(သုတော စ ဓမ္မံ သုဂတိံ အက္ခိဿ) (သိ၊ ဣ)

- ၅၀၂။ ‘သုဏန္တ၊ ဘောန္တော မမ ဧကဝါကံ၊
 ဝရံ ဝရိဿံ လဘိဿာမိ အတ္ထံ။
 သူလာဝုတော ပုရိသော လုဒ္ဒကဓမ္မော၊
 ပဏိဟိတဒဏ္ဍော’ အနုသတ္တရူပေါ။
- ၅၀၃။ ဧတ္တာဝတာ ဝိသတိရတ္တိမတ္တာ၊
 ယတော အာဝုတော နေဝ ဇီဝတိ န မတော။
 တာဟံ မောစယိဿာမိ ဒါနိ၊
 ယထာမတိ’ အနုဇာနာတု သံဃော’တိ။
- ၅၀၄။ တေဉ္စ အညဉ္စ လဟုံ ပမုဉ္စ၊
 ကော တံ ဝဒေထ တထာ ကရေန္တံ။
 ယထာ ပဇာနာသိ တဏှာ ကရေဟိ၊
 ယထာမတိ’ အနုဇာနာတိ သံဃော’တိ။
- ၅၀၅။ သော တံ ပဒေသံ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
 သူလာဝုတံ မောစယိ ခိပ္ပမေဝ။
 မာ ဘာယိ သမ္မာတိ စ တံ အဝေါစ၊
 တိကိစ္ဆကာနန္တ ဥပဋ္ဌပေသိ။
- ၅၀၆။ ကပ္ပိဏကဉ္စ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
 တေနေဝ သဟ ၂ သံဝိဘဇိတွာ ကာလေ။
 သယံ မုခေနူပနိသဇ္ဇ လိစ္ဆဝိ၊
 တထေဝ ပုစ္ဆိတ္ထိ’ နံ ကာရဏတ္ထိကော။
- ၅၀၇။ သူလာဝုတော ပုရိသော လုဒ္ဒကဓမ္မော၊
 ပဏိဟိတဒဏ္ဍော အနုသတ္တရူပေါ။
 ဧတ္တာဝတာ ဝိသတိရတ္တိမတ္တာ၊
 ယတော အာဝုတော နေဝ ဇီဝတိ န မတော။
- ၅၀၈။ သော မောစိတော ဂန္တော’ မယာ ဣဒါနိ၊
 တေဿ ယက္ခဿ ဝစော ဟိ ဘန္တေ။
 သိယာ န ခေါ ကာရဏံ ကိပ္ပိဒေဝ၊
 ယေန သော နိရယံ နော ဝဇေယျ။

- ၅၈၉။ အာစိက္ခ ဘန္တေ ယဒိ အတ္ထိ ဟေတု၊
သဒ္ဓါယိကံ^၁ ဟေတုဝစော သုဏောမ။
န တေသံ ကမ္မာနံ ဝိနာသ'မတ္ထိ၊
အဝေဒယိတွာ ဣဓ ဗျန္တိဘာဝေါတိ။
- ၅၉၀။ သစေ သ ဓမ္မာနိ^၂ သမာစရေယျ၊
သက္ကစ္စ ရတ္တိန္ဒြိယ'မပ္ပမတ္တော။
မုစ္ဆေယျ သော နိရယာ စ တမ္ပာ၊
ကမ္မံ သိယာ အညတြ ဝေဒနီယန္တိ။
- ၅၉၁။ အညာတော ဒေသော ပုရိသဿ အတ္တော၊
မမဗ္ဗိ ဒါနိ အနုကမ္မ ဘန္တေ။
အနုသာသ မံ ဩဝေ ဘူရိပည၊
ယထာ အဟံ နော နိရယံ ဝဇေယျန္တိ။
- ၅၉၂။ အဇ္ဇေဝ ဗုဒ္ဓိံ သရဏံ ဥပေဟိ၊
ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ ပသန္တစိတ္တော။
တထေဝ သိက္ခာယ ပဒါနိ ပဉ္စ၊
အဓဏ္ဍဗုလ္လာနိ သမာဒိယဿ။
- ၅၉၃။ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမဿု ခိပ္ပံ၊
လောကေ အဒိန္နံ ပရိဝဇ္ဇေယဿ။
အမဇ္ဇပေါ မာ စ မုသာ အဘာဏီ၊
သကေန ဒါရေန စ ဟောဟိ တုဋ္ဌော။
ဣမဉ္စ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂဝရေနပေတံ^၃၊
သမာဒိယာဟိ ကုသလံ သုခုဒ္ဓိယံ။
- ၅၉၄။ စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အန္တံ ပါနံ ခါဒနီယံ၊ ဝတ္ထုသေနာသနာနိ စ။
ဒဒါဟိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ^၄။
- ၅၉၅။ ဘိက္ခုပိ သီလသမ္ပန္နော၊ ဝီတရာဂေ ဗဟုဿုတေ။
တပ္ပေဟိ အန္တပါနေန၊ သဒါ ပုညံ ပဝေုတိ။

၁-သဒ္ဓါယိကံ (သိ၊ ဣ)

၂-အဋ္ဌင်္ဂဝရံ ဥပေတံ (ဣ)

၂-သစေ သော ကမ္မာနိ (ဘိ)

၄-သဒါ ပုညံ ပဝေုတိ (က)

- ၅၉၆။ ဧဝံ ဓမ္မာနိ^၁ သမာစရန္တော၊
သက္ကစ္စ ရတ္တိန္ဒြိယံ^၂ မပ္ပမတ္တော။
မုဉ္ဇေ တုဝံ^၃ နိရယာ စ တမ္ပာ၊
ကမ္မံ သိယာ အညတြ ဝေဒနိယန္တိ။
- ၅၉၇။ အဇ္ဇေဝ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဥပေမိ၊
ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ ပသန္တစိတ္တော။
တထေဝ သိက္ခာယ ပဒါနိ ပဉ္စ၊
အခဏ္ဍုလ္လာနိ သမာဒိယာမိ။
- ၅၉၈။ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမိ ဒိပ္ပံ၊
လောကေ အဒိန္နံ ပရိဝဇ္ဇယာမိ။
အမဇ္ဇပေါ နော စ မုသာ ဘဏာမိ၊
သကေန ဒါရေန စ ဟောမိ တုဋ္ဌော။
ဣမဉ္စ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂဝရေနပေတံ၊
သမာဒိယာမိ ကုသလံ သုခုဒြိယံ။
- ၅၉၉။ စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အန္တံ ပါနံ ခါဒနိယံ၊ ဝတ္ထုသေနာသနာနိ စ။
- ၆၀၀။ ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နော၊ ဝိတရာဂေ ဗဟုဿုတေ။
ဒဒါမိ န ဝိကမ္ဘာမိ^၃၊ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ ရတောတိ။
- ၆၀၁။ ဧတာဒိသော လိစ္ဆဝိ အဗ္ဗသက္ကရော၊
ဝေသာလိယံ အညတရော ဥပါသကော။
သဒ္ဓေါ မုဒ္ဒ ကာရကရော စ ဘိက္ခု၊
သံဃဉ္စ သက္ကစ္စ တဒါ ဥပဋ္ဌဟိ။
- ၆၀၂။ သူလာဝုတော စ အရောဂေါ ဟုတွာ၊
သေရီ သုဒ္ဓိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပါဂမိ။
ဘိက္ခုဉ္စ အာဂမ္မ ကပ္ပိတကုတ္တမံ၊
ဥဘောဝိ သာမညဖလာနိ အဇ္ဈင်္ဂံ။

၆၀၃။ တောဒိသာ သပ္ပုရိသာန သေဝနာ၊
မဟပ္ပလာ ဟောတိ သတံ ဝိဇာနတံ။
သူလာဝုတော အဂ္ဂဗလံ အဗဿယိ၊
ဖလံ ကနိဋ္ဌံ ပန အဗ္ဗသက္ကဓော”တိ—

ဂါထာယော အဝေါစုံ။

၅၅၇-၅၆၀။ တတ္ထ ဝါယုပဂန္တိတ္ထာတိ ဝါသံ ဥပဂန္တိ။ ဂိဟိကိစ္စာနိတိ
ဂေဟံ အာဝသန္တေန ကာတဗ္ဗကုဋုမ္ပက္ခိန္ဒာနိ။ ဝိဇေယျာတိ သုန္ဒရဝတ္ထဂဟဏတ္ထံ
ဝိစိနိတွာ။ ပဋိက္ခန္တန္တိ ပိဏ္ဍပါတတော ပဋိက္ခန္တိ။ တေနာဟ “ဂေါစရတော
နိဝတ္တ”န္တိ။ အဝေါစာတိ “ဝေသာလိယံ လိစ္ဆဝိဟံ ဘဒန္တေ”တိအာဒိကံ
အဝေါစ။

၅၆၂-၃။ ဝိဒါလယန္တိတိ ဝိဖာလယန္တိ။ ပါဒကုဋ္ဌာရိကာဟိတိ ပါဒ-
သင်္ခါတာဟိ ကုဋ္ဌာရိဟိ။ ပါတယန္တိတိ ပရိပါတယန္တိ။

၅၆၄။ တိဏေနာတိ တိဏဂ္ဂေနာပိ။ မူဠဿ မဂ္ဂမ္ပိ န ပါဝဒါသီတိ
မဂ္ဂမူဠဿ မဂ္ဂမ္ပိ တံ န ကထယသိ “ဧဝိယံ ပုရိသော ဣတော စိတော စ
ပရိတ္တမတူ”တိ။ ကေဠီသီလော ဟိ အယံ ရာဇာ။ သယ’မာဒိယာသီတိ အန္ဓဿ
ဟတ္ထတော ယဋ္ဌိံ သယမေဝ အတ္ထိန္တိတွာ ဂဏှသိ။ သံဝိဘာဂံ ကဓောသီတိ
အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဝတ္ထုတော ဧကစ္စာနိ ဒတွာ သံဝိဘဇသိ။

၅၆၅။ ပစ္စေမိ ဘန္တေ ယံ တံ ဝဒေသီတိ “ဘန္တေ တံ ပတ္တာနိ
ဘိဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိနာ ယံ ဝဒေသိ။ တံ ပဋိဇာနာမိ။ သဗ္ဗမေဝေတံ မယာ ကတံ
ကာရာပိတဉ္ဇာတိ ဒဿေတိ။ ဧတမ္ပိတိ ဧတံ ခိန္နာဓိပ္ပာယေန ကတမ္ပိ။

၅၆၆-၇။ ခိန္နာတိ ခိန္နာယ။ ပသဝိတွာတိ ဥပစိနိတွာ။ ဝေဒေတိတိ
အနုဘဝတိ။ အသမတ္တဘောဂီတိ အပရိပုဏ္ဏဘောဂေါ။ တမေဝ အပရိပုဏ္ဏ-
ဘောဂတံ ဒဿေတုံ “ဒဟဓော ယုဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နဂ္ဂနိယဿာတိ နဂ္ဂ-
ဘာဝဿ။ ကိံ သု တတော ဒုက္ခတရံ သ ဟောတိတိ ကိံ သု နာမ တတော
နဂ္ဂဘာဝတော ဒုက္ခတရံ အဿ ပေကဿ ဟောတိ။ ယက္ခသိမာ ဂစ္ဆန္တိ၊
ဒက္ခိဏာယောတိ ဣမာ မယာ ဒိယျမာနဝတ္ထဒက္ခိဏာယော ပေကဿ
ဥပကပ္ပန္တိ။

၅၆၈-၇၂။ ဗဟူဓာ ပသတ္တန္တိ ဗဟူဟိ ပကာရေဟိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတံ။
 အက္ခယဓမ္မမတ္ထုတိ အပရိက္ခယဓမ္မံ ဟောတု။ အာစမယိတွာတိ ဟတ္ထ-
 ပါဒဓောဝနပုဗ္ဗကံ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ။ စန္ဒနသာရလိတ္တန္တိ သာရဘူတစန္ဒန-
 လိတ္တံ။ ဥဒ္ဓာရဝဏ္ဏန္တိ သေဠရူပံ။ ပရိဝါရိတန္တိ အနုကုလဝုတ္တိနာ ပရိဇနေန
 ပရိဝါရိတံ။ ယက္ခမဟိဒ္ဓိပတ္တန္တိ မဟတိံ ယက္ခိဒ္ဓိံ ဒေဝိဒ္ဓိံ ပတွာ ဌိတံ။
 တမေနမဝေါဓာတိ တမေနံ အဝေါစ။

၅၇၃။ ဧကဒေသံ အဒါသိတိ စတုသု ပစ္စယေသု ဧကဒေသဘူတံ ဝတ္ထဒါနံ
 သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သက္ခိန္တိ သက္ခိဘာဝံ။

၅၇၄။ မမာသိတိ မေ အာသိ။ ဒေဝတာ မေတိ^၁ မယံ ဒေဝတာ
 အာသိတိ ယောဇနာ။

၅၇၅-၇။ ဝိပ္ပုဋ္ဌိပန္နစိတ္တောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဋိပန္နမာနသော၊ ဓမ္မိယံ ပဋိပဒံ
 ပဟာယ အဓမ္မိယံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နောတိ အတ္ထော။ ယတောနိဒါနန္တိ ယန္တိမိတ္တံ
 ယဿ သန္တိကံ အာဂမနဟေတု။

၅၇၉။ သံဝိဘဇိတွာတိ ဒါနသံဝိဘာဂံ ကတွာ။ သယံ မုခေန္တုပနိသဇ္ဇ
 ပုစ္ဆောတိ အညေ ပုရိသေ အပေသေတွာ ဥပနိသိဒိတွာ သမ္ဗုဒ္ဓေနေဝ ပုစ္ဆ^၂။

၅၈၁-၃။ သန္တိသိန္နန္တိ သန္တိပတိတဝသေန နိသိန္နံ။ လဘိဿာမိ အတ္တန္တိ၊
 မယာ ဣတ္ထိတမ္ပိ အတ္တံ လဘိဿာမိ။ ပဏိဟိတဒဏ္ဍောတိ^၃ ဌဝိတသရီရဒဏ္ဍော။
 အနုသတ္တရူပေါတိ ရာဇိနိ အနုသတ္တသဘာဝေါ^၄။ ဝိသတိရတ္တိမတ္တာတိ
 ဝိသတိမတ္တာ ရတ္တိယော အတိဝတ္တာတိ အတ္ထော။ တာဟန္တိ တံ အဟံ။
 ယထာမတိန္တိ မယံ ယထာရူပိ။

၅၈၄။ တေဉ္စ အညဉ္စောတိ ဧတံ သူလေ အာဝုတံ ပုရိသံ အညဉ္စ ယဿ
 ရာဇာဏာ ပဏိဟိတာ၊ တဉ္စ^၅။ လဟံ ပမုဉ္စောတိ သိသံ မောစေဟိ။ ကော
 တံ ဝဒေထ တထာ ကရေန္တန္တိ တထာ ဓမ္မိယကမ္မံ ကရေန္တံ တံ ဣမသ္မိံ^၆
 ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ ကော နာမ “န ပမောစေဟိ”တိ ဝဒေယျ၊ ဧဝံ ဝတ္ထု ကောစိဝိ န
 လဘတိတိ အတ္ထော။

၁-ဧဒေဝတာသိတိ (သိ)	၂-ပုစ္ဆိ (သိ)	၃-ပဏိတဒဏ္ဍောတိ (က)
၄-အနုပတ္တရူပေါတိ ရာဇာနံ အနုမတ္တပကတိကော (က)		၅-ရာဇာ ပဟိဏိ တဉ္စ (က)
ပေတဝတ္ထု-၄ ၁၅		

၅၇၅။ တိကိစ္ဆကနဉ္စာတိ တိကိစ္ဆကေ စ။

၅၇၆။ ယက္ခဿ ဝစောတိ ပေတဿ ဝစနံ၊ တဿ ဘန္တေ ပေတဿ ဝစနေန ဝေမကာသိန္တိ ဒဿေတိ။

၅၇၇။ ဓမ္မာနီတိ ပုဗ္ဗေ ကတံ ပါပကမ္မံ အဘိဘဝိတုံ သမတ္ထေ ပုညဓမ္မေ^၁။ ကမ္မံ သိယာ အညတြ ဝေဒနီယန္တိ ယံ တသ္မိံ^၂ ပါပကမ္မေ ဥပပဇ္ဇေဝေဒနီယံ၊ တံ အဟောသိကမ္မံ နာမ ဟောတိ။ ယံ ပန အပရပရိယာယဝေဒနီယံ၊ တံ အညတြ အပရပရိယာယေ ဝေဒယိတဗ္ဗဖလံ ဟောတိ သတိ သံသာရပ္ပဝတ္တိယန္တိ အတ္ထော။

၅၇၈။ ဣမဉ္စာတိ အတ္တနာ ဝုစ္စမာနံ တာယ အာသန္တံ ပစ္စက္ခံ ဝါတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂဝရေနပေတန္တိ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန အရိယံ၊ ပါဏာတိပါတာ-ဝေရမဏိအာဒိဟိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ ဥပေတံ ယုတ္တံ ဥတ္တမံ ဥပေါသထသီလံ။ ကုသလန္တိ အနဝဇ္ဇံ။ သုခုဒ္ဓိယန္တိ သုခဝိပါကံ။

၅၇၉။ သဒါ ပုညံ ပဝေဒတိတိ သကိဒေဝ ပုညံ ကတွာ “အလမေတ္တာ-ဝတာ”တိ အပရိတုဋ္ဌော ဟုတွာ အပရာပရံ သုစရိတံ ပူရေန္တဿ သဗ္ဗကာလံ ပုညံ အဘိဝေဒတိ၊ အပရာပရံ ဝါ သုစရိတံ ပူရေန္တဿ ပုညသင်္ခါတံ ပုညဖလံ ဥပရူပရိ ဝေဒတိ ပရိပူရေတိတိ အတ္ထော။

၅၈၀။ ဧဝံ ထေရေန ဝုတ္တေ ရာဇာ အပါယဒုက္ခတော ဥတြုတ္တစိတ္တော ရတနတ္ထယေ ပုညဓမ္မေ စ အဘိဝေဒမာနပဿာဒေါ တတော ပဋ္ဌာယ^၂ သရဏာနိ သီလာနိ စ သမာဒိယန္တော “အဇ္ဇေဝ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဥပေမီ”တိ-အာဒိမာဟ။

၆၀၁။ တတ္ထ တောဒိသောတိ ဧဒိသော ယထာဝုတ္တရူပေါ။ ဝေသာလိယံ အညတရော ဥပါသကောတိ ဝေသာလိယံ အနေကသဟဿေသု ဥပါသကေသု အညတရော ဥပါသကော ဟုတွာ။ သဒ္ဓေါတိအာဒိ ကလျာဏမိတ္တသန္တိဿ-ယေန တဿ ပုရိမဘာဝတော အညာဒိသတံ^၃ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေ ဟိ သော အဿဒ္ဓေါ ကက္ခဋ္ဌော ဘိက္ခုနံ အက္ကောသကာရကော သံဃဿ စ အနုပဋ္ဌာကော အဟောသိ၊ ဣဒါနိ ပန သဒ္ဓေါ မုဒုကော^၄ ဟုတွာ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ သက္ကစ္စံ တဒါ ဥပဋ္ဌဟိတိ။ တတ္ထ ကာရကရောတိ ဥပကာရကာရီ။

၁-အညဓမ္မေ (က)

၂-ပုရိမသဘာဝတော အသိသတံ (က)

၂-ဥဋ္ဌာယ (က)

၄-မုဒုကာရကော (သိ)

၆၀၂။ ဥဘောဗီတိ ဒွေဝိ သူလာဝုတော ရာဇာ စ။ သာမညဗလာနိ အဇ္ဈဂန္တိ ယထာရဟံ သာမညဗလာနိ အဓိဂစ္ဆိံသု။ တယိဒံ ယထာရဟံ ဒေသေတုံ “သူလာဝုတော အဂ္ဂဗလံ အဗဿယိ၊ ဗလံ ကနိဋ္ဌံ ပန အဗ္ဗသက္ကဓော”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဗလံ ကနိဋ္ဌန္တိ သောတာပတ္တိဗလံ သန္ဓာယာဟ။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော အဝိဘတ္တံ၊ တံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဧဝံ ရညာ ပေတေန အတ္တနာ စ ဝုတ္တမတ္ထံ အာယသ္မာ ကပ္ပိတကော သတ္တာရံ ဝန္တိတုံ သာဝတ္ထိံ ဂတော ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ သတ္တာ တမတ္ထံ အဋ္ဌပုတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

အဗ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သေရိသကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၀၄-၅၇။ သုဏောထ ယက္ခဿ ဝါဏိဇာနဉ္စာတိ၊ ဣဒံ သေရိသကပေတဝတ္ထု။ တံ ယသ္မာ သေရိသကဝိမာနဝတ္ထုနာ နိဗ္ဗိသေသံ၊ တသ္မာ တတ္ထ အဋ္ဌပုတ္တိယံ ဂါထာသု စ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဝိမာနဝတ္ထုဝဏ္ဏနာယံ၊ ဝုတ္တမေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

သေရိသကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နန္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ရာဇာ ဝိင်္ဂလကော နာမာတိ ဣဒံ နန္ဒကပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာဥပုတ္တိံ သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနတော ဝဿသတဒ္ဓယဿ အစ္စယေန သုရဠဝိသယေ ဝိင်္ဂလော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ တဿ သေနာပတိ နန္ဒကော နာမ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝိပရိတဒဿနော “နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ အာဒိနာ မိစ္ဆာဂါဟံ ပဂ္ဂယ ဝိစရိ။ တဿ ဓိတာ ဥတ္တရာ နာမ ဥပါသိကာ ပတိရူပေ ကုလေ ဒိန္နာ အဟောသိ။ နန္ဒကော ပန ကာလံ ကတွာ ဝိညာဠဝိယံ မဟတိ နိဂြောဓရက္ခေ ဝေမာနိကပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗုတ္တိ။ တသ္မိံ ကာလကတေ ဥတ္တရာ သုစိသီတံလဂန္ဓောဒကပူရိတံ ပါနိယဃဉံ

ကုမ္မာသာဘိသင်္ခတေဟိ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပန္နေဟိ ပူဝေဟိ ပရိပုဏ္ဏသရာဝကဉ္စ အညတရဿ ဒိဏာသဝတ္ထေရဿ ဒတွာ “အယံ ဒက္ခိဏာ မယံ ပိတု ဥပကပ္ပတူ”တိ ဥဒ္ဓိသိ၊ တဿ တေန ဒါနေန ဒိဗ္ဗပါနီယံ အပရိမိတာ စ ပူဝါ ပါတုဘဝိံသု။ တံ ဒိသ္မာ သော ဧဝံစိန္တေသိ “ပါပကံ ဝတ မယာ ကတံ၊ ယံ မကာဇေနော ‘နတ္ထိ ဒိန္န’န္တိအာဒိနာ မိစ္ဆာဂါဟံ ဂါဟိတော၊ ဣဒါနိ ပန ပိဂ်လော ရာဇာ ဓမ္မာသောကဿ ရညော ဩဝါဒံ” ဒါတုံ ဂတော၊ သော ဟံ တဿ ဒတွာ အာဂမိဿတိ၊ ဟန္တာဟံ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိံ ဝိနောဒေဿာမိ”တိ။ န စိရေနော စ ပိဂ်လော ရာဇာ ဓမ္မာသောကဿ ရညော ဩဝါဒံ” ဒတွာ ပဋိနိဝတ္တန္တော မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။

အထ သော ပေတော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနာဘိမုခံ တံ မဂ္ဂံ နိဗ္ဗိနိ။ ရာဇာ ဋီတမဇ္ဈနိကေ သမယေ တေန မဂ္ဂေန ဂစ္ဆတိ။ တဿ ဂစ္ဆန္တဿ ပုရတော မဂ္ဂေါ ဒိဿတိ၊ ပိဋ္ဌိတော ပနဿ အန္တရဓာယတိ။ သံဗုပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တော ပုရိသော မဂ္ဂံ အန္တရဟိတံ ဒိသ္မာ ဘိတော ဝိဿရံ ဝိရဝန္တော ဓာဝိတွာ ရညော အာရောစေသိ၊ တံ သုတွာ ရာဇာ ဘိတော သံဝိဂ္ဂမာနသော ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ ဌတွာ စတဿော ဒိဿာ ဩလောကေန္တော ပေတဿ ဝသန-
နိဂြောဓရက္ခံ ဒိသ္မာ တဒဘိမုခေါ အဂမာသိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ လေနာယ။ အထာနုက္ကမေန ရညေ တံ ဌာနံ ပတ္တေ ပေတော သဗ္ဗာဘရဏဝိဘူသိတော ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ပူဝေ စ ပါနီယန္တု ဒါပေသိ။ ရာဇာ သပရိဇေနော နတွာ ပူဝေ ခါဒိတွာ ပါနီယံ ပိဝိတွာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓမဂ္ဂကိလမထော “ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော”တိအာဒိနာ ပေတံ ပုစ္ဆိ၊ ပေတော အာဒိတော ပဌာယ အတ္တနော ပဝတ္ထိံ အာစိက္ခိတွာ ရာဇာနံ မိစ္ဆာဒဿနတော ဝိမောစေတွာ^၂ သရဏေသု သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ သင်္ဂီတိကာရာ—

၆၅၈။ “ရာဇာ ပိဂ်လကော နာမ၊ သုရဋ္ဌာနံ အဓိပတိ အဟု။
မောရိယာနံ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ၊ သုရဋ္ဌံ ပုနရာဂမာ။

၆၅၉။ ဥဏှေ မဇ္ဈနိကေ ကာလေ၊ ရာဇာ ပက်^၁ ဥပါဂမိ။
အဒ္ဓသ မဂ္ဂံ ရမဏီယံ၊ ပေတာနံ တံ ဝဏ္ဏပထံ^၄။

၁-ဥပါဒံ(က)
၃-ပက် (သီ၊ဣ)၊ ဝက် (က)

၂-ဝိဝေစေတွာ (က)
၄-ဝဏ္ဏနာပထံ (သီ)

- ၆၆၀။ သာရထိံ အာမန္တယီ ရာဇာ—
‘အယံ မဂ္ဂေါ ရမဏီယော၊ ခေမော သောဝတ္ထိကော သိဝေါ။
ဣမိနာ သာရထိ ယာမ၊ သုရဋ္ဌာနံ သန္တိကေ ဣတော’။
- ၆၆၁။ တေန ပါယာသိ သောရဋ္ဌော၊ သေနာယ စတုရိနိယာ။
ဥဗ္ဗိဂ္ဂရူပေါ ပုရိသော၊ သောရဋ္ဌံ တေဒဗြဟ္မိ။
- ၆၆၂။ ‘ကုမ္ပဂ္ဂံ ပဋိပန္နမ္ဘာ၊ ဘိဝံသနံ လောမဟံသနံ။
ပုရတော ဒိဿတိ မဂ္ဂေါ၊ ပစ္ဆတော စ န ဒိဿတိ။
- ၆၆၃။ ကုမ္ပဂ္ဂံ ပဋိပန္နမ္ဘာ၊ ယမပုရိသာန သန္တိကေ။
အမာနုသော ဝါယတိ ဂန္ဓော၊ ဘောသော သုယျတိ ဒါရုဏော’။
- ၆၆၄။ သံဝိဂ္ဂေါ ရာဇာ သောရဋ္ဌော၊ သာရထိံ တေဒဗြဟ္မိ။
‘ကုမ္ပဂ္ဂံ ပဋိပန္နမ္ဘာ၊ ဘိဝံသနံ လောမဟံသနံ။
ပုရတော ဒိဿတိ မဂ္ဂေါ၊ ပစ္ဆတော စ န ဒိဿတိ။
- ၆၆၅။ ကုမ္ပဂ္ဂံ ပဋိပန္နမ္ဘာ၊ ယမပုရိသာန သန္တိကေ။
အမာနုသော ဝါယတိ ဂန္ဓော၊ ဘောသော သုယျတိ ဒါရုဏော’။
- ၆၆၆။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ သမာရယ၊ ဩလောကေန္တော စတုဒ္ဓိသာ။
အဒ္ဓသ နိဂြောဓံ ရမဏီယံ၊ ပါဒပံ ဆာယာသမ္ပန္နံ။
နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသံ၊ မေဃဝဏ္ဏသိရိနိဘာံ။
- ၆၆၇။ သာရထိံ အာမန္တယီ ရာဇာ၊ ‘ကိံ ဧသော ဒိဿတိ ဗြဟ္မာ။
နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသော၊ မေဃဝဏ္ဏသိရိနိဘော’။
- ၆၆၈။ နိဂြောဓော သော မဟာရာဇ၊ ပါဒပေါ ဆာယာသမ္ပန္နော။
နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသော၊ မေဃဝဏ္ဏသိရိနိဘော။
- ၆၆၉။ တေန ပါယာသိ သောရဋ္ဌော၊ ယေန သော ဒိဿတေ ဗြဟ္မာ။
နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသော၊ မေဃဝဏ္ဏသိရိနိဘော။

- ၆၇၀။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရယျ၊ ရာဇာ ရုက္ခံ ဥပါဂမိ။
နိဿိဒိ ရုက္ခမူလသ္မိံ၊ သာမဇ္ဈော သပရိဇ္ဇေနော။
ပူရံ ပါနီယသရကံ^၁၊ ပူဝေ ဝိတ္တေ စ အဒ္ဓသ။
- ၆၇၁။ ပုရိသော စ ဒေဝဝဏ္ဏိ၊ သဗ္ဗဘရဏဘူသိတော။
ဥပသင်္ကမိတွာ ရာဇာနံ၊ သောရဋ္ဌံ တေဒဗြုဗိ။
- ၆၇၂။ ‘သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဝိဝတု ဒေဝေါ ပါနီယံ၊ ပူဝေ ခါဒ အရိန္ဒမ’။
- ၆၇၃။ ဝိဝိတွာ ရာဇာ ပါနီယံ၊ သာမဇ္ဈော သပရိဇ္ဇေနော။
ပူဝေ ခါဒိတွာ ဝိတွာ စ၊ သောရဋ္ဌော တေဒဗြုဗိ။
- ၆၇၄။ ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု ၂ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
အဇာနန္တာ တံ ပုစ္ဆာမ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယန္တိ။
- ၆၇၅။ နာမ္ဘိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာဝိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
ပေတော အဟံ မဟာရာဇ၊ သုရဋ္ဌာ ဣမ မာဂတောတိ။
- ၆၇၆။ ကိံသီလော ကိံသမာစာရော၊ သုရဋ္ဌသ္မိံ ပုရေ ဇုဝံ။
ကေန တေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ အာနုဘာဝေါ အယံ တဝါတိ။
- ၆၇၇။ တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇ၊ အရိန္ဒမ ရဋ္ဌဝဗုန။
အမဇ္ဈာ ပါရိသဇ္ဇော စ၊ ဗြာဟ္မဏော စ ပုရောဟိတော။
- ၆၇၈။ သုရဋ္ဌသ္မိံ^၃ အဟံ ဒေဝ၊ ပုရိသော ပါပစေတသော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ ဒုဿီလော၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။
- ၆၇၉။ ဒိဒန္တာနံ ကရောန္တာနံ၊ ဝါရယိဿံ ဗဟုဇ္ဇနံ။
အညေသံ ဒဒမာနာနံ၊ အန္တရာယကရော အဟံ။
- ၆၈၀။ ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿ၊ သံယံမဿ ကုတော ဖလံ။
နတ္ထိ အာစရိယော နာမ၊ အိဒန္တံ ကော ဒမေဿတိ။

၁-ပါနီယကရကံ (သီ၊ဣ) ၂-အာဒု (သီ၊ဣ) ၃-သုရဋ္ဌသ္မာ (သီ)၊ သုရဋ္ဌမှာ (ဣ)၊ သုရဋ္ဌမိ (က)

- ၆၈၁။ သမတုလျာနိ ဘူတာနိ၊ ကုတော ဇေဋ္ဌာပစာယိကော။
နတ္ထိ ဗလံ ဝိရိယံ ဝါ၊ ကုတော ဥဋ္ဌာနပေါရိသံ။
- ၆၈၂။ နတ္ထိ ဒါနဖလံ နာမ၊ န ဝိသောဓေတိ ဝေရိနံ။
လဒ္ဓေယျံ လဘတေ မစ္စော၊ နိယတိပရိဏာမဇံ။
- ၆၈၃။ နတ္ထိ မာတာ ပိတာ ဘာတာ၊ လောကော နတ္ထိ ဣတော ပရံ။
နတ္ထိ ဒိန္နံ နတ္ထိ ဟုတံ၊ သုနိဟိတံ န ဝိဇ္ဇတိ။
- ၆၈၄။ ယောပိ ဟနေယျ ပုရိသံ၊ ပရဿ ဆိန္ဒတေ^၁ သိရံ။
န ကောစိ ကဋ္ဌိ ဟနတိ၊ သတ္တန္တံ ဝိဝရမန္တရေ။
- ၆၈၅။ အစ္ဆေဇ္ဇာဘေဇ္ဇော ဟိ ဇီဝေါ၊ အဋ္ဌံသော ဂုဠပရိမဏ္ဍလော။
ယောဇနာနံ သတံ ပဉ္စ၊ ကော ဇီဝံ ဆေတ္တုမရဟတိ။
- ၆၈၆။ ယထာ သုတ္တဂုဠေ ခိတ္တေ၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တံ ပလာယတိ။
ဧဝမေဝ စ သော ဇီဝေါ၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တော ပလာယတိ။
- ၆၈၇။ ယထာ ဂါမတော နိက္ခမ္မ၊ အညံ ဂါမံ ပဝိသတိ။
ဧဝမေဝ စ သော ဇီဝေါ၊ အညံ ဗောဋ္ဌိ^၂ ပဝိသတိ။
- ၆၈၈။ ယထာ ဂေဟတော နိက္ခမ္မ၊ အညံ ဂေဟံ ပဝိသတိ။
ဧဝမေဝ စ သော ဇီဝေါ၊ အညံ ဗောဋ္ဌိ^၃ ပဝိသတိ။
- ၆၈၉။ စုလ္လှာသီတိ^၄ မဟာကပ္ပိနော^၅၊ သတသဟဿာနိ ဟိ။
ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ၊ သံသာရံ ခေပယိတွာန။
ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿရေ။
- ၆၉၀။ မိတာနိ သုခဒုက္ခာနိ၊ ဒေါဏေဟိ ပိဋကေဟိ စ။
ဇိနော သဗ္ဗံ ပဇာနာတိ၊ သမ္ဗုဠာ ဣတရာ ပဇာ။
- ၆၉၁။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ပုရေ အာသိ^၆၊ သမ္ဗုဠော မောဟပါရုတော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ ဒုဿီလော၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော^၇။

- ၆၉၂။ ဩရံ မေ ဆဟိ မာသေဟိ၊ ကာလကိရိယာ ဘဝိဿတိ။
ဧကန္တကဋ္ဌာကံ ဘောရံ၊ နိရယံ ပပတိဿဟံ။
- ၆၉၃။ စတုက္ကဏ္ဍံ စတုဒ္ဓါရံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
အယောပါကာရပရိယန္တံ၊ အယဿာ ပဋိကုဇ္ဇိတံ။
- ၆၉၄။ တဿ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒါ။
- ၆၉၅။ ဝဿာနိ သတသဟဿာနိ၊ ဘောသော သုယျတိ တာဝဒေ။
လက္ခော ဧသော မဟာရာဇ၊ သတဘာဂဝဿကောဋိယော။
- ၆၉၆။ ကောဋိသတသဟဿာနိ၊ နိရယေ ပစ္စရေ ဇနာ။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ ဒုဿီလာ၊ ယေ စ အရိယူပဝါဒိနော။
- ၆၉၇။ တတ္ထာဟံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒိဿံ ဝေဒနံ။
ဖလံ ပါပဿ ကမ္မဿ၊ တသ္မာ သောစာမဟံ ဘုသံ။
- ၆၉၈။ တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇ၊ အရိန္ဒမ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓံ။
ဇိတာ မယံ မဟာရာဇ၊ ဥတ္တရာ ဘဒ္ဒမတ္ထု တေ။
- ၆၉၉။ ကရောတိ ဘဒ္ဒကံ ကမ္မံ၊ သီလေသု'ပေါသထေ ရတာ။
သညတာ သံဝိဘာဂိ စ၊ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရာ။
- ၇၀၀။ အခဏ္ဍကာရီ သိက္ခာယ၊ သုဏှာ ပရကုလေသု စ။
ဥပါသိကာ သကျမုနိနော၊ သမ္ပုဒ္ဓဿ သိရိမတော။
- ၇၀၁။ ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နော၊ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။
ဩက္ခိတ္တစက္ခု သတိမာ၊ ဂုတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော။
- ၇၀၂။ သပဒါနံ စရမာနော၊ အဂမာ တံ နိဝေသနံ။
တမဒ္ဓသ မဟာရာဇ၊ ဥတ္တရာ ဘဒ္ဒမတ္ထု တေ။
- ၇၀၃။ ပူရံ ပါနီယသရကံ၊ ပူဝေ ဝိတ္တေ စ သာ အဒါ။
ဝိတာ မေ ကာလကတော ဘန္တေ၊ တဿေတံ ဥပကပ္ပတု။

- ၇၀၄။ သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ၊ ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇေ။
ဘုဇ္ဇာမိ ကာမကာမီဟံ၊ ရာဇာ ဝေဿဝဏော ယထာ။
- ၇၀၅။ တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇ၊ အရိန္ဒမ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓံ။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဗုဒ္ဓေါ အဂ္ဂေါ ပဝုစ္စတိ။
တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆ၊ သပုတ္တဒါရော အရိန္ဒမ။
- ၇၀၆။ အဋ္ဌကိကေန မဂ္ဂေန၊ ဗုဒ္ဓန္တိ အမတံ ပဒံ။
တံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆ၊ သပုတ္တဒါရော အရိန္ဒမ။
- ၇၀၇။ စတ္တာရော စ ပဋိပန္နာ၊ စတ္တာရော စ ဖလေ ဌိတာ။
ဧသ သံဃော၊ ဥဇ္ဇဘူတော၊ ပညာသီလသမာဟိတော။
တံ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆ၊ သပုတ္တဒါရော အရိန္ဒမ။
- ၇၀၈။ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမဿု ခိပ္ပံ၊
လောကေ အဒိန္နံ ပရိဝဇ္ဇေယဿ။
အမဇ္ဇပေါ မာ စ မုဿာ အဘာဏိ၊
သကေန ဒါရေန စ ဟောဟိ တုဋ္ဌောတိ။
- ၇၀၉။ အတ္တကာမောသိ မေ ယက္ခ၊ ဟိတကာမောသိ ဒေဝတေ။
ကရောမိ တုယံ ဝစနံ၊ တံသိ အာစရိယော မမ။
- ၇၁၀။ ဥပေမိ သရဏံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဉ္စာပိ အနုတ္တရံ။
သံဃဉ္စ နရဒေဝဿ၊ ဂစ္ဆာမိ သရဏံ အဟံ။
- ၇၁၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမိ ခိပ္ပံ၊
လောကေ အဒိန္နံ ပရိဝဇ္ဇေယာမိ။
အမဇ္ဇပေါ နော စ မုဿာ ဘဏာမိ၊
သကေန ဒါရေန စ ဟောမိ တုဋ္ဌော။
- ၇၁၂။ ဩဗုဏာမိ မဟာဝါတေ၊ နဒိယာ သီဃဂါမိယာ။
ဝမာမိ ပါပိကံ ဒိဋ္ဌိံ၊ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ ရတော။

၇၁၃။ ဣဒံ ဝတ္ထာန သောရဋ္ဌော၊ ဝိရမိတွာ ပါပဒဿနာ^၁။
နမော ဘဂဝတော ကတွာ၊ ပါမောက္ခော ရထမာရဟိ^၂”တိ—
ဂါထာယော အဝေါစုံ။

၆၅၈-၉။ တတ္ထ ရာဇာ ဝိင်္ဂလကော နာမ၊ သုရဋ္ဌာနံ အဓိပတိ အဟူတိ၊
ဝိင်္ဂလစက္ခုတာယ “ဝိင်္ဂလော”တိ ပါကဋ္ဌနာမော သုရဋ္ဌဒေသဿ ဣဿရော
ရာဇာ အဟောသိ။ မောရိယာနန္တိ မောရိယရာဇ္ဇနံ၊ ဓမ္မာသောကံ သန္ဓာယ
ဝဒတိ။ သုရဋ္ဌံ ပုနရာဂမာတိ သုရဋ္ဌဿ ဝိသယံ ဥဒ္ဓိဿ သုရဋ္ဌဂါမိမဂ္ဂံ ပစ္စာဂဋ္ဌိ။
ပင်္ကန္တိ မုဒုဘူမိ^၁။ ဝဏ္ဏုပထန္တိ ပေတေန နိဗ္ဗိတံ မရဘူမိမဂ္ဂံ^၂။

၆၆၀။ ခေမောတိ နိဗ္ဗယော။ သောဝတ္ထိကောတိ သောတ္ထိဘာဝါဝဟော။
သိဝေါတိ အနုပဒ္ဒဝေါ။ သုရဋ္ဌာနံ သန္တိကေ ဣတောတိ ဣမိနာ မဂ္ဂေန
ဂစ္ဆန္တာ မယံ သုရဋ္ဌဝိသယဿ သမိပေယေဝ။

၆၆၁-၂။ သောရဋ္ဌောတိ သုရဋ္ဌာဓိပတိ။ ဥဗ္ဗိဂ္ဂူပေါတိ ဥတြိတ္တ-
သဘာဝေါ။ ဘိဝံသနန္တိ ဘယဇနနံ။ လောမဟံသနန္တိ ဘိဝံသနကဘာဝေန
လောမာနံ ဟံသာပနံ။

၆၆၃။ ယမပုရိသာန သန္တိကေတိ ပေတာနံ သမိပေ ဝတ္ထာမ၊ အမာ-
နုသော ဝါယတိ ဂန္ဓောတိ ပေတာနံ သရီရဂန္ဓော ဝါယတိ။ သောသော
သုယျတိ ဒါရုဏောတိ ပစ္စေကနိရယေသု ကာရဏံ ကာရိယမာနာနံ သတ္တာနံ
သောရတရော သဒ္ဓေါ သုယျတိ။

၆၆၆။ ပါဒပန္တိ ပါဒသဒိသေဟိ မူလာဝယဝေဟိ ဥဒကဿ ပိဝနတော
“ပါဒပေါ”တိ လဒ္ဓနာမံ တရုံ။ ဆာယာသမ္ပန္တန္တိ သမ္ပန္တုယာယံ။ နိလဗ္ဗဝဏ္ဏ-
သဒိသန္တိ ဝဏ္ဏေန နိလမေဃသဒိသံ။ မေဃဝဏ္ဏသိရိနိဘန္တိ မေဃဝဏ္ဏ-
သဏ္ဌာနံ ဟုတွာ ခါယမာနံ။

၆၇၀။ ပူရံ ပါနီယသရကန္တိ ပါနီယေန ပုဏ္ဏံ ပါနီယဘာဇနံ။ ပူဝေတိ
ခဇ္ဇကေ။ ဝိဇ္ဇေတိ ဝိတ္တိဇနနေ မရရေ မနုညေ တဟိံ တဟိံ သရာဝေ
ပူရေတွာ ဌပိတပူဝေ အဒ္ဓသ။

၁-ပါပဒဿနံ (က)

၂-ဝင်္ကန္တိ မရဘူမိ (က)

၃-ဝဏ္ဏနာပထန္တိ ပေတေန နိဗ္ဗိတံ မုဒုဘူမိမဂ္ဂံ (သိ၊ ဣ)

၆၇၂။ အထော တေ အဒုရာဂတန္တိ ဧတ္ထ အထောတိ နိပါတမတ္တံ၊ အဝ-
ဓာရဏတ္ထေ ဝါ၊ မဟာရာဇေ တေ အာဂတံ ဒုရာဂတံ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ
သွာဂတမေဝါတိ မယံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြာမာတိ အတ္ထော။ အရိန္ဒမာတိ အရိနံ
ဒမနသီလ။

၆၇၃။ အမစ္စာ ပါရိသန္ဓာတိ အမစ္စာ ပါရိသန္ဓော စ ဝစနံ သုဏန္တ၊
ဗြာဟ္မဏော စ တုယံ ပုရောဟိတော တံ သုဏာတူတိ ယောဇနာ။

၆၇၄။ သုရဋ္ဌသ္မိံ အဟန္တိ သုရဋ္ဌဒေသေ အဟံ။ ဒေဝါတိ ရာဇာနံ
အာလပတိ။ ဖိန္နာဒိဋ္ဌိတိ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိယာ ဝိပရိတဒဿနော။ ဒုဿီလောတိ
နိဿီလော။ ကဒရိယောတိ ထဒ္ဒမစ္ဆရိ။ ပရိဘာသကောတိ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ
အက္ခောသကော။

၆၇၅။ ဝါရယိဿန္တိ ဝါရေသိ။ အန္တရာယကရော အဟန္တိ ဒါနံ ဒဒန္တာနံ
ဥပကာရံ ကရေန္တာနံ အန္တရာယကရော ဟုတွာ အညေသဉ္စ ပရေသံ ဒါနံ
ဒဒမာနာနံ ဒါနမယပုညတော အဟံ ဗဟုဇနံ ဝါရယိဿံ ဝါရေသိန္တိ
ယောဇနာ။

၆၇၆။ ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿာတိအာဒိ ဝါရိတာကာရဒဿနံ။
တတ္ထ ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿာတိ ဒါနံ ဒဒတော တဿ ဝိပါကော
အာယတိံ ပတ္တဗ္ဗဗလံ နတ္ထိတိ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟတိ။ သံယမဿ ကုတော ဗလန္တိ
သီလဿ ပန ကုတော နာမ ဗလံ^၁၊ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ တံ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။
နတ္ထိ အာစရိယော နာမာတိ အာစာရသမာစာရသိက္ခာပကော အာစရိယော
နာမ ကောစိ နတ္ထိ။ သဘာဝတော ဧဝ ဟိ သတ္တာ ဒန္တာ ဝါ အဒန္တာ ဝါ
ဟောန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “အဒန္တံ ကော ဒမေသတိ”တိ။

၆၇၇။ သမတုလျာနိ ဘူတာနီတိ ဣမေ သတ္တာ သဗ္ဗေပိ အညမညံ သမ-
သမာ၊ တသ္မာ ဇေဋ္ဌော ဧဝ နတ္ထိ၊ ကုတော ဇေဋ္ဌာပစာယိကော^၂၊ ဇေဋ္ဌာ-
ပစာယနပုညံ နာမ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ နတ္ထိ ဗလန္တိ ယမ္ပိ အတ္တနော ဗလေ
ပတိဋ္ဌိတာ သတ္တာ ဝီရိယံ ကတွာ မနံဿသောဘဂျတံ အာဒိ^၃ ကတွာ ယာဝ-
အရဟတ္တံ သမ္ပတ္တိယော ပါပုဏန္တိ၊ တံ ဝီရိယဗလံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဝီရိယံ ဝါ နတ္ထိ
ကုတော ဥဋ္ဌာနပေါရိသန္တိ ဣဒံ နော ပုရိသဝီရိယေန ပုရိသကာရေန
ပုဝတ္တန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တဝါဒပဋိက္ခေပဝသေန ပုတ္တံ။

၆၀၂။ နတ္ထိ ဒါနဖလံ နာမာတိ ဒါနဿ ဖလံ နာမ ကိဉ္စိ နတ္ထိ၊ ဒေယျဓမ္မ-
ပရိစ္စာဂေါ ဘသ္မနိဟိတံ ဝိယ နိပ္ပလော ဧဝါတိ အတ္ထော။ န ဝိသောဓေတိ
ဝေရိနန္တိ ဧတ္ထ ဝေရိနန္တိ ဝေရဝန္တံ ဝေရာနံ ဝသေန ပါဏာတိပါတာဒိနံ ဝသေန
စ ကတပါပံ ပုဂ္ဂလံ ဒါနသီလာဒိဝတတော န ဝိသောဓေတိ၊ ကဒါဗိပိ
သုဒ္ဓိ န ကရောတိ။ ပုဗ္ဗေ “ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿာ”တိအာဒိ ဒါနာဒိတော၊
အတ္တနော ပရေသံ နိဝါရိတာကာရဒဿနံ၊ “နတ္ထိ ဒါနဖလံ နာမာ”တိအာဒိ
ပန အတ္တနော မိစ္ဆာဘိနိဝေသဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ လဒ္ဓေယျန္တိ လဒ္ဓဗ္ဗံ။ ကထံ ပန
လဒ္ဓဗ္ဗန္တိ အာဟ “နိယတိပရိဏာမဇ”န္တိ။ အယံ သတ္တော သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ
လဘန္တော နိယတိပရိဏာမဝသေနော လဘတိ၊ န ကမ္မဿ ကတတ္တာ၊ န
ဣဿရာဒိနာ စာတိ အဓိပ္ပါယော။

၆၀၃။ နတ္ထိ မာတာ ဝိတာ ဘာတာတိ မာတာဒိသု သမ္မာပဋိပတ္တိမိစ္ဆာ-
ပဋိပတ္တိနံ ဖလာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ လောကော နတ္ထိ ဣတော ပရန္တိ
ဣတော ဣဓလောကတော ပရလောကော နာမ ကောစိ နတ္ထိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ
သတ္တာ ဥစ္ဆိဇန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဒိန္နန္တိ မဟာဒါနံ။ ဟုတန္တိ ပဟေနက-
သက္ကာရော၊ တဒုဘယဗ္ဗိ ဖလာဘာဝံ သန္ဓာယ “နတ္ထိ”တိ ပဋိက္ခိပတိ။
သုနိဟိတန္တိ သုဋ္ဌ၊ နိဟိတံ။ န ဝိဇ္ဇတိတိ ယံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဒါနံ နာမ
“အနုဂါမိကနိဓိ”တိ^၁ ဝဒန္တိ၊ တံ န ဝိဇ္ဇတိ၊ တေသံ တံ ဝါစာဝတ္ထုမတ္တမေဝါတိ^၂
အဓိပ္ပါယော။

၆၀၄။ န ကောစိ ကဉ္စိ ဟနတိတိ ယော ပုရိသော ပရံ ပုရိသံ ဟနေယျ၊
ပရဿ ပုရိသဿ သီသံ ဆိန္နေယျ၊ တတ္ထ ပရမတ္တတော န ကောစိ ကဉ္စိ ဟနတိ၊
သတ္တန္တံ ကာယာနံ ဆိဒ္ဓဘာဝတော ဟနန္တော ဝိယ ဟောတိ။ ကထံ သတ္ထပဟာ-
ရောတိ အာဟ “သတ္တန္တံ ဝိဝရမန္တရေ”တိ။ ပထဝီအာဒိနံ သတ္တန္တံ ကာယာနံ
ဝိဝရဘူတေ အန္တရေ ဆိဒ္ဓေ သတ္တံ ပဝိသတိ၊ တေန သတ္တာ အသိအာဒိဟိ
ပဟတာ ဝိယ ဟောန္တိ၊ ဇီဝေါ ဝိယ ပန သေသကာယာပိ နိစ္စသဘာဝတ္တာ
န ဆိဇ္ဇန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။

၆၀၅။ အစ္ဆေဇ္ဇာဘေဇ္ဇော ဟိ ဇီဝေါတိ အယံ သတ္တာနံ ဇီဝေါ သတ္တာ-
ဒိဟိ န ဆိန္ဒိတဗ္ဗော န ဘိန္ဒိတဗ္ဗော နိစ္စသဘာဝတ္တာ။ အဋ္ဌံသော ဂုဠပရိ-
မဏ္ဍလောတိ သော ပန ဇီဝေါ ကဒါဗိ အဋ္ဌံသော ဟောတိ ကဒါဗိ

၁-နိယတိပရိဏာမဇဝသေနော (သိ)

၃-အနုဂါမိကံ နိဒါနန္တိ (သိ၊ ဣ)

၂-ပဟေနကလာဘသက္ကာရော (က)

၄-ဝါစာယ ဂုတ္တမတ္တမေဝါတိ (သိ)

ဂုဠပရိမဏ္ဍလော။ ယောဇနာနံ သတံ ပဉ္စာတိ ကေဝလီဘာဝံ ပတ္တော^၁
 ပဉ္စယောဇနသတုဗ္ဗေဓော ဟောတိ။ ကော ဇီဝံ ဆတ္တုမရဟတိတိ နိစ္စံ
 နိဗ္ဗိကာရံ ဇီဝံ ကော နာမ သတ္တာဒိဟိ ဆိန္ဒိတုံ အရဟတိ။ န သော ကေနစိ
 ဝိကောပနေယျောတိ ဝဒတိ။

၆၈၆။ သုတ္တရဋ္ဌေတိ ဝေဋ္ဌေတွာ ကတသုတ္တရဋ္ဌေ။ ခိတ္တေတိ နိဗ္ဗေဋ္ဌနဝသေန
 ခိတ္တေ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တံ ပလာယတိ^၂တိ ပဗ္ဗတေ ဝါ ရုက္ခဂ္ဂေ ဝါ ဌတွာ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနံ
 ခိတ္တံ သုတ္တရဋ္ဌံ နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သုတ္တေ ခိဏေ န ဂစ္ဆတိ။ ဧ-
 မေဝန္တိ ယထာ တံ သုတ္တရဋ္ဌံ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနံ ဂစ္ဆတိ။ သုတ္တေ ခိဏေ န ဂစ္ဆတိ။
 ဧဝမေဝ သော ဇီဝေါ “စုလ္လာသီတိ မဟာကပ္ပိနော သတသဟဿာနိ”တိ ဝုတ္တ-
 ကာလမေဝ အတ္တဘာဝရဋ္ဌံ နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တော ပလာယတိ ပဝတ္တတိ။ တတော
 ဥဒ္ဓံ န ပဝတ္တတိ။

၆၈၇။ ဧဝမေဝ စ သော ဇီဝေါတိ ယထာ ကောစိ ပုရိသော အတ္တ-
 နော နိဝါသဂါမတော နိက္ခမိတွာ တတော အညံ ဂါမံ ပဝိသတိ ကေနစိဒေဝ
 ကရဏီယေန။ ဧဝမေဝ သော ဇီဝေါ ဣတော သရီရတော^၂ နိက္ခမိတွာ အညံ
 အပရံ သရီရံ နိယတဝသေန ပဝိသတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဗောဓိန္တိ ကာယံ။

၆၈၉။ စုလ္လာသီတိတိ စတုရာသီတိ။ မဟာကပ္ပိနောတိ မဟာကပ္ပါနံ။
 တတ္ထ “ဧကမ္ဘာ မဟာသရာ အနောတတ္တာဒိတော ဝဿသတေ ဝဿသတေ
 ကုသဂ္ဂေန ဧကေကံ ဥဒကဗိန္ဒု နိဟရန္တေ^၃ ဣမိနာ ဥပက္ကမေန သတ္တက္ခတ္တံ၊
 တမှိ သရေ နိရုဒကေ ဇာတေ ဧကော မဟာကပ္ပေါ နာမ ဟောတိ”တိ
 ဝတွာ “ဧဝရူပါနံ မဟာကပ္ပါနံ စတုရာသီတိသတသဟဿာနိ သံသာရဿ
 ပရိမာဏ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာတိ ယေ အန္ဓဗာလာ၊
 ယေ စ သပ္ပညာ၊ သဗ္ဗေပိ တေ။ သံသာရံ ခေပယိတွာနာတိ ယထာဝုတ္တ-
 ကာလပရိစ္ဆေဒံ သံသာရံ အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန ခေပေတွာ။ ဒုက္ခဿန္တိ
 ကရိဿရေတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ပရိယန္တိ ပရိယောသာနံ ကရိဿန္တိ။ ပဏ္ဍိတာပိ
 အန္တရာ သုဇ္ဈိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဗာလာပိ တတော ဥဒ္ဓံ နပ္ပဝတ္တန္တိတိ တဿ
 လဒ္ဓိ။

၆၉၀။ မိတာနိ သုခဒုက္ခာနိ၊ ဒေါဏေဟိ ပိဋကေဟိ စာတိ သတ္တာနံ
 သုခဒုက္ခာနိ နာမ ဒေါဏေဟိ ပိဋကေဟိ မာနဘာဇနေဟိ မိတာနိ ဝိယ

၁-ကေဝလံ ဘာဝပုတ္တော (က)

၂-ကာယတော သရီရတော (သိ)

၃-နိဟရန္တိ (သိ)၊ နိဟရန္တေန (ဣ)

ယထာဂုတ္တကာလပရိစ္ဆေဒေနဝ ပရိမိတတ္တာ^၁ ပစ္စေကဉ္စ တေသံ တေသံ
သတ္တာနံ တာနိ နိယတိပရိကာမဇာနိ ပရိမိတာနိ။ တယံဒံ ဇိနော သဗ္ဗံ
ပဇာနာတိ ဇိနဘူမိယံ ဌိတော ကေဝလံ ပဇာနာတိ သံသာရဿ
သမတိက္ကန္တတ္တာ။ သံသာရေ ပန ပရိတ္တမတိ သမ္မုဠာယံ ဣတရာ ပဇာ။

၆၉၁။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ပုရေ အာသိန္တိ ယထာဝုတ္တနတ္ထိကဒိဋ္ဌိကော ပုဗ္ဗေဝ အဟံ
အဟောသိ။ သမ္ဗုဇ္ဈော မောဟပါရတောတိ ယထာဝုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ
ဟေတုဘူတေန သမ္မောဟေန သမ္ဗုဇ္ဈော, တံသဟဇာတေန ပန မောဟေန
ပါရတော၊ ပဋိစ္ဆာဒိတကုသလဗီဇောတိ အဓိပ္ပာယော။

၆၉၂။ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ယာ အတ္တနော ဥပ္ပန္နာ ပါပဒိဋ္ဌိ၊ တဿာ ဝသေန ကတံ ပါပကမ္မံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနာ အာယတိံ အနုဘဝိတဗ္ဗံ တဿ ဖလံ ဒဿေန္တော “ဩရံ မေ ဆဟိ မာသေဟိ”တိအာဒိမာဟ။

၆၉၅-၇။ တတ္ထ ဝဿာနိ သတသဟဿာနိတိ၊ ဝဿာနံ သတသဟဿာနိ၊ အတိက္ကမိတွာတိ ဝစနသေသော၊ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ ဧတံ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ဝဿေသု သတသဟဿေသု ဝိတိဝတ္ထေသုတိ အတ္ထော။ ဃောသော သုယျတိ တာဝ-
ဒေတိ ယဒါ ဧတ္ထကော ကာလော အတိက္ကန္တော ဟောတိ၊ တာဝဒေဝ တသ္မိံ ကာလေ “ဣဓ ပစ္စန္တာနံ ဝေါ မာရိသာ ဝဿသတသဟဿပရိမာဏော ကာလော အတိတော”တိ ဧဝံ တသ္မိံ နိရယေ သဒ္ဓေါ သုယျတိ။ လက္ခော သော မဟာရာဇ၊ သတဘာဂဝဿကောဋ္ဌိယောတိ သတဘာဂါ သတ-
ကောဋ္ဌာသာ ဝဿကောဋ္ဌိယော၊ မဟာရာဇ နိရယေ ပစ္စန္တာနံ သတ္တာနံ အာယုနော ဧသော လက္ခော ဧသော ပရိစ္ဆေဒေါတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဒသဒသကံ သတံ နာမ၊ ဒသ သတာနိ သဟဿံ နာမ၊ ဒသ ဒသသဟဿာနိ သတသဟဿံ နာမ၊ သတသတသဟဿာနိ ကောဋ္ဌိ နာမ၊ တာသံ ကောဋ္ဌိနံ ဝသေန သတသဟဿံဝဿကောဋ္ဌိယော သတဘာဂါ ဝဿကောဋ္ဌိယော။ သာ စ ခေါ နေရယိကာနံယေဝ ဝဿဂဏနာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ န မနုဿာနံ၊ ဒေဝါနံ ဝါ။ ဤဒိသာနိ အနေကာနိ ဝဿကောဋ္ဌိ-
သတသဟဿာနိ နေရယိကာနံ အာယု။ တေနာဟ “ကောဋ္ဌိသတသဟဿာနိ၊ နိရယေ ပစ္စရေ ဇနာ”တိ။ ယာဒိသေန ပန ပါပေန သတ္တာ ဧဝံ နိရယေသု

၁-ပရိဗ္ဗိတက္က (က)

၃-ဝဿသကသဟဿာနိတိ (သီ၊ဇ္ဇ)

၂-ပရိဏာမိတာနိ (က)

၄-သတကောဋ္ဌာသဝဿကောဋီယော (က)

ပစ္စန္နိ၊ တံ နိဂမနဝသေန ဒဿေတုံ “**မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ ဒုဿီလာ၊ ယေ စ အရိယူပဝါဒိနော**”တိ ဝုတ္တံ။ **ဝေဒိဿန္တိ** အနုဘဝိဿံ။

၆၉၈-၇၀၆။ ဧဝံ အာယတိံ အတ္တနာ အနုဘဝိတဗ္ဗံ ပါပဖလံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ “**ကေန တေ မြဟ္မစရိယေန၊ အာနုဘာဝေါ အယံ တဝါ**”တိ ရညာ^၁ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ အာစိက္ခိတွာ တံ သရဏေသု စေဝ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေတု-
ကာမော “**တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သီလေသု^၂-**
ပေါသထေ^၂ ရတာတိ နိစ္စသီလေသု စ ဥပေါသထသီလေသု စ အဘိရတာ။
အဒါတိ အဒါသိ။ တံ ဓမ္မန္တိ တံ အဋ္ဌကိကံ မဂ္ဂံ အမတပဒဉ္စ။

၇၀၉-၁၂။ ဧဝံ ပေတေန သရဏေသု သီလေသု စ သမာဒဝိတော ရာဇာ ပဿန္နမာနသော တေန အတ္တနော ကတံ ဥပကာရံ တာဝ ကိတ္တေတွာ သရဏာ-
ဒိသု ပတိဋ္ဌဟန္တော “**အတ္တကာမော**”တိအာဒိကာ တိဿော ဂါထာ ဝတွာ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ ဂဟိတာယ ပါဝိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဋိနိဿဋ္ဌဘာဝံ ပကာ-
သေန္တော “**ဩဗုဏာမီ**”တိ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ **ဩဗုဏာမိ မဟာဝါတေတိ** မဟန္တေ ဝါတေ ဝါယန္တေ ဘုသံ ဝိယ တံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိံ ယက္ခ တဝ ဓမ္မဒေသနာဝါတေ ဩဗုဏာမိ နိဗ္ဗုဒ္ဓာမိ^၃။ **နဒိယာ ဝါ သီဃဂါမိယာ**တိ သီဃသောတာယ မဟာနဒိယာ ဝါ တိဏကဋ္ဌပဏ္ဏကသဋ္ဌိ ဝိယ ပါဝိကံ ဒိဋ္ဌိံ ပုဝါဟေမီတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဓမာမိ ပါဝိကံ ဒိဋ္ဌိန္တိ** မမ မနော-
မုခဂတံ ပါဝိကံ ဒိဋ္ဌိံ ဥစ္ဆန္ဓယာမိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “**ဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ^၄ ရတော**”တိ။ ယသ္မာ ဧကံသေန အမတာဝဟေ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သာသနေ ရတော အဘိရတော၊ တသ္မာ တံ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ ဝိသံ ဝမာမီတိ ယောဇနာ။

၇၁၃။ ဣဒံ ဝတွာနာတိ ဩသာနဂါထာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌဝိတာ။ တတ္ထ **ပါမောက္ခော**တိ ပါစိနဒိသာဘိမုခေါ ဟုတွာ။ **ရထမာရဟိ**တိ ရာဇာ ဂမနသဇ္ဇံ အတ္တနော ရာဇရထံ အဘိရဟိ၊ အာရုယှ^၅ ယက္ခာနုဘာဝေန တံ ဒိဝသမေဝ အတ္တနော နဂရံ ပတွာ^၁ ရာဇဘဝနံ ပါဝိသိ။ သော အပရေန သမယေန ဣမံ ပဝတ္ထိံ ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ၊ ဘိက္ခု တံ ထေရာနံ အာရော-
စေသုံ၊ ထေရာ တတိယသင်္ဂီတိယံ သင်္ဂဟံ အာရောပေသုံ။

နန္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ရညော (သီ၊ဣ)	၂-သီလေ ဥပေါသထေ (က)	၃-ဩနိဗ္ဗုဒ္ဓာမိ (က)
၄-အာရုယှ ရထံ (သီ၊ဣ)		၅-အနုပုတ္တော (သီ၊ဣ)

၄-ရေဝတိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၇၁၄-၃၆။ ဥဋ္ဌေဟိ ရေဝတေ သုပါပဓမ္မေတိ ဣဒံ ရေဝတိပေတဝတ္ထု။ တံ ယသ္မာ ရေဝတိဝိမာနဝတ္ထုနာ နိဗ္ဗိသေသံ၊ တသ္မာ ယဒေတ္ထ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယံ ဂါထာသု စ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဝိမာနဝတ္ထုဝဏ္ဏနာယံ^၁ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဟိ နန္ဒိယဿ ဒေဝပုတ္တဿ ဝသေန ဝိမာနဝတ္ထုပါဠိယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိတမ္ပိ ရေဝတိပဋိဗဒ္ဓါယ ဂါထာယ ဝသေန “ရေဝတိပေတဝတ္ထု” န္တိ ပေတဝတ္ထုပါဠိယမ္ပိ သင်္ဂဟံ အာရောပိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ရေဝတိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

၅-ဥစ္ဆုပ္ပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဣဒံ မမ ဥစ္ဆုပ္ပံ မဟန္တန္တိ ဣဒံ ဥစ္ဆုပ္ပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရော ပုရိသော ဥစ္ဆုပ္ပကလာပံ ခန္တေ ကတွာ ဧကံ ဥစ္ဆုပ္ပံ ခါဒန္တော ဂစ္ဆတိ။ အထ အညတရော ဥပါသကော သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော ဗာလဒါရကေန သဒ္ဓိံ တဿ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ဂစ္ဆတိ။ ဒါရကော ဥစ္ဆုပ္ပံ ပဿိတွာ “ဒေဟိ”တိ ပရောဒတိ။ ဥပါသကော ဒါရကံ ပရောဒန္တံ ဒိဿွာ တံ ပုရိသံ သင်္ဂဟန္တော တေန သဒ္ဓိံ သလ္လာပမကာသိ၊ သော ပန ပုရိသော တေန သဒ္ဓိံ န ကိဉ္စိ အာလပိ၊ ဒါရကဿ ဥစ္ဆုပ္ပဓမ္မမ္ပိ နာဒါသိ။ ဥပါသကော တံ ဒါရကံ ဒဿေတွာ “အယံ ဒါရကော အတိဝိယ ရောဒတိ၊ ဣမဿ ဧကံ ဥစ္ဆုပ္ပဓမ္မံ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ သော ပုရိသော အသဟန္တော^၂ ပဋိဟတစိတ္တံ^၃၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ အနာဒရဝသေန ဧကံ ဥစ္ဆုပ္ပလဋ္ဌိံ ပိဋ္ဌိတော ခိပိ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ စိရံ ပရိဘာဂိတဿ လောဘဿ ဝသေန ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဖလံ နာမ သကကမ္မသရိက္ခကံ^၄ ဟောတိတိ အဋ္ဌကရိသမတ္တံ ဌာနံ အဝတ္ထရန္တံ အဉ္စနဝဏ္ဏံ မုသလဒဏ္ဍပရိမာဏေဟိ ဥစ္ဆုပ္ပံ ဃနသဉ္စန္တံ မဟန္တံ ဥစ္ဆုပ္ပံ နိဗ္ဗတ္တိ။ တသ္မိံ ခါဒိတုကာမတာယ “ဥစ္ဆုပ္ပံ ဂဟေဿာမိ”တိ ဥပဂတမတ္ထေ တံ ဥစ္ဆုပ္ပံ အဘိဟနန္တိ၊ သော တေန မုတ္တိတော ပတတိ။

၁-ဝိမာန-င ၂၀၄-ပိဋ္ဌေ။

၃-ပရိဘာဂစိတ္တံ (သိ)

၂-အပသာရေန္တော (က)

၄-ကမ္မသရိက္ခကံ (က)

အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ
ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ တံ ပေတံ အဒ္ဓဿ။ သော ထေရံ ဒိသ္မာ အတ္တနာ
ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆိ—

၇၃၇။ “ဣဒံ မမ ဥစ္စုဝနံ မဟန္တံ၊
နိဗ္ဗတ္တတိ ပုညဖလံ အနပ္ပကံ။
တံ ဒါနိ မေ န ပရိဘောဂ’မေတိ၊
အာစိက္ခ ဘန္တေ ကိဿ အယံ ဝိပါကော။

၇၃၈။ ဟညာမိ ခဇ္ဇာမိ စ ဝါယမာမိ၊
ပရိသက္ကာမိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ကိဉ္ဇိ။
သ္မာဟံ ဆိန္ဒုထာမော ကပဏော လာလပါမိ၊
ကိဿ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော။

၇၃၉။ ဝိဿာတော စာဟံ ပရိပတာမိ ဆမာယံ၊
ပရိဝတ္တာမိ ဝါရိစရောဝ ဃမ္ဗေ။
ရုဒတော စ မေ အဿုကာ နိဂ္ဂလန္တိ၊
အာစိက္ခ ဘန္တေ ကိဿ အယံ ဝိပါကော။

၇၄၀။ ဆာတော ကိလန္တော စ ဝိပါသိတော စ၊
သန္တသိတော သာတသုခံ န ဝိန္တေ။
ပုစ္ဆာမိ တံ ဧတမတ္ထံ ဘဒန္တေ၊
ကထံ န ဥစ္စုပရိဘောဂံ လဘေယျ”န္တိ။

၇၄၁။ “ပုရေ တုဝံ ကမ္မမကာသိ အတ္တနာ၊
မနုဿဘူတော ပုရိမာယ ဇာတိယာ။
အဟဉ္စ တံ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊
သုတွာန တံ ဧတမတ္ထံ ဝိဇာန။

၇၄၂။ ဥစ္စု တုဝံ ခါဒမာနော ပယာတော၊
ပုရိသော စ တေ ပိဋ္ဌိတော အန္တဂစ္ဆိ။
သော စ တံ ပစ္စာသန္တော ကထေသိ၊
တဿ တုဝံ န ကိဉ္ဇိ အာလပိတ္တ။

၁-ပုစ္ဆန္တော (သီ၊က)

၇၄၃။ သော စ တံ အဘဏန္တံ အယာစိ၊
ဒေဟ'ယျ ဥစ္ဆန္တိ စ တံ အဝေါစ။
တဿ တုဝံ ပိဋ္ဌိတော ဥစ္ဆန္တံ အဒါသိ၊
တဿေတံ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော။

၇၄၄။ ဣဗံ တံ ဂန္ဓာန ပိဋ္ဌိတော ဂဏှေယျာသိ^၁၊
ဂဟေတွာန တံ ခါဒဿု ယာဝဒတ္ထံ။
တေနော တံ အတ္တမနော ဘဝိဿသိ၊
ဟဋ္ဌော စုဒဂ္ဂေါ စ ပမောဒိတော စာတိ။

၇၄၅။ ဂန္ဓာန သော ပိဋ္ဌိတော အဂ္ဂဟေသိ၊
ဂဟေတွာန တံ ခါဒိ ယာဝဒတ္ထံ။
တေနော သော အတ္တမနော အဟောသိ၊
ဟဋ္ဌော စုဒဂ္ဂေါ စ ပမောဒိတော စာ''တိ—

ဝစနပဋိဝစနဂါထာ ပေတေန ထေရေန စ ဝုတ္တာ။

၇၃၇-ဂ။ တတ္ထ **ကိဿာ**တိ ကိဒိဿဿ၊ ကမ္မဿာတိ အဓိပ္ပါယော။
ဟညာမီတိ ဝိဟညာမိ ဝိဿာတံ အာပဇ္ဇာမိ။ **ဝိဟညာမီ**တိ ဝါ ဝိဗာမိယာမိ၊
ဝိသေသတော ပိဋ္ဌိယာမီတိ အတ္ထော။ **ခဇ္ဇာမီ**တိ ခါဒိယာမိ၊ အသိပတ္တသဒိ-
သေဟိ^၂ နိသိတေဟိ ခါဒန္တေဟိ ဝိယ ဥစ္ဆန္တုပတ္တေဟိ ကန္တိယာမီတိ အတ္ထော။
ဝါယမာမီတိ ဥစ္ဆန္တံ ခါဒိတုံ ဝါယာမံ ကရေမိ။ **ပရိသက္ကာမီ**တိ ပယောဂံ
ကရေမိ။ **ပရိဘုဉ္ဇိတု**န္တိ ဥစ္ဆန္တုရသံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဥစ္ဆန္တံ ခါဒိတုန္တိ အတ္ထော။
ဆိန္နထာမောတိ ဆိန္နသဟော^၃ ဥပစ္ဆိန္နထာမော၊ ပရိက္ခိဏဗလောတိ အတ္ထော။
ကပဏောတိ ဒီနော။ **လာလပါမီ**တိ ဒုက္ခေန အဋ္ဌိတော အတိဝိယ ဝိလပါမိ။

၇၃၉။ **ဝိဿာတော**တိ ဝိဿာတဝါ၊ ဝိဟတဗလော ဝါ။ **ပရိပတာမိ**
ဆာယန္တိ ဌာတုံ အသက္ခောန္တော ဘူမိယံ ပပတာမိ။ **ပရိဝတ္တာမီ**တိ
ပရိတ္တမာမိ။ **ဝါရိစရောဝါ**တိ မစ္ဆော ဝိယ။ **ဃမ္ပေတိ** ဃမ္မသန္တဟေ ထလေ။

၇၄၀-၄။ **သန္တသိတော**တိ^၄၊ ဩဋ္ဌကဏ္ဍတာလူနံ သောသပ္ပတ္တိယာ သုဠ၊
တသိတော။ **သာတသုခန္တိ** သာတဘူတံ သုခံ။ **န ဝိန္ဒေတိ** န လဘာမိ။

၁-ဣဗံ တံ ပိဋ္ဌိတော ဂဏှ ဥစ္ဆန္တံ (သိ)
၃-ဆိန္နသဘာဝေါ (က)

၂-အသိပတ္တသက္ကာနသဒိသေဟိ (သိ၊ ဣ)
၄-သန္တသိတောတိ (သိ)

တန္တိ တုဝံ။ ဝိဇာနာတိ ဝိဇာနာဟိ။ ပယာတောတိ ဂန္တံ အာရဋ္ဌေ။
 အန္တဂန္တိတိ အနုဗန္တိ။ ပစ္စာသန္တောတိ ပစ္စာသီသမာနော။ တဿေတံ
 ကမ္မဿာတိ ဧတ္ထ ဧတန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ တဿ ကမ္မဿာတိ အတ္ထော။ ဝိဋ္ဌိတော
 ဂဏှေယျာသီတိ အတ္တနော ဝိဋ္ဌိပဿေနေဝ ဥစ္ဆံ ဂဏှေယျာသီ။ ပမော-
 ဒိတောတိ ပမုဒိတော။

၇၄၅။ ဂဟေတွာန တံ ခါဒိ ယာဝဒတ္ထန္တိ ထေရေန အာဏတ္တိနိယာမေန
 ဥစ္ဆံ ဂဟေတွာ ယထာရုစိ ခါဒိတွာ မဟန္တံ ဥစ္ဆကလာပံ ဂဟေတွာ
 ထေရဿ ဥပနေသိ၊ ထေရော တံ အနုဂ္ဂဏှန္တော တေနေဝ တံ ဥစ္ဆကလာပံ
 ဂါဟာပေတွာ ဝေဠုဝနံ ဂန္တော ဘဂဝတော အဒါသိ၊ ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃေန
 သဒ္ဓိံ တံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ အနုမောဒနံ အကာသိ၊ ပေတော ပသန္တစိတ္တော ဝန္တိတွာ
 ဂတော၊ တတော ပဠာယ ယထာသုခံ ဥစ္ဆံ ပရိဘုဉ္ဇိ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသေသု ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ
 ပနေသာ ပေတဿ ပဝတ္တိ မနုဿလောကေ ပါကဋ္ဌာ အဟောသိ။ အထ
 မနုဿာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိံသု။ သတ္တာ တေသံ တမတ္တံ
 ဝိတ္တာရဗော ကထေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တံ သုတွာ မနုဿာ မစ္ဆေရမလတော
 ပဋိဝိရတ၍ အဟေသုန္တိ။

ဥစ္ဆပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

သာဝတ္ထိ နာမ နဂရန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဒွေ ပေတေ
 အာရဟန္တ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ ကောသလရညော ဒွေ ပုတ္တာ ပါသာ-
 ဒိကာ ပဌမဝယေ ဌိတာ ယောဗ္ဗနမဒမတ္တာ ပရဒါရကမ္မံ ကတွာ ကာလံ ကတွာ
 ပရိခါပိဋ္ဌေ ပေတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေ ရတ္တိယံ ဘေရဝေန သဒ္ဓေန
 ပရိဒေဝိံသု။ မနုဿာ တံ သုတွာ ဘိတတသိတာ “ဧဝံ ကတေ ဣဒံ အဝ-
 မင်္ဂလံ ဝုပသမ္ပတိ”တိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ဒတွာ တံ
 ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ “ဥပါသကာ တဿ
 သဒ္ဓဿ သဝနေန တုမှာကံ န ကောစိ အန္တရာယော”တိ ဝတွာ တဿ
 ကာရဏံ အာစိက္ခိတွာ တေသံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ—

- ၇၄၆။ “သာဝတ္ထိ နာမ နဂရံ၊ ဟိမဝန္တဿ ပဿတော။
တတ္ထ အာသုံ ဒွေ ကုမာရာ၊ ရာဇပုတ္တာတိ မေ သုတံ။
- ၇၄၇။ သမ္ပတ္တာ ရဇနိယေသု၊ ကာမဿာဒါဘိနန္ဒိနော။
ပစ္စုပ္ပန္နသုခေ ဂိဇ္ဈိ၊ န တေ ပဿိ’သု’နာဂတံ။
- ၇၄၈။ တေ စုတာ စ မနုဿတ္တာ၊ ပရလောကံ ဣတော ဂတာ။
တေဓ ဃောသေန္တျ’ဒိဿန္တာ’၊ ပုဗ္ဗေ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တနော။
- ၇၄၉။ ဗဟူသု ဝတ သန္တေသု၊ ဒေယျဓမ္မေ ဥပဋ္ဌိတေ။
နာသက္ခိမှာ စ အတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ ကာတုံ သုခါဝဟံ။
- ၇၅၀။ ကိံ တတော ပါပကံ အဿ၊ ယံ နော ရာဇကုလာ စုတာ။
ဥပပန္နာ ပေတ္တိဝိသယံ၊ ခုပ္ပပါသသမပ္ပိတာ’။
- ၇၅၁။ သာမိနော ဣဓ ဟုတွာန၊ ဟောန္တိ အသာမိနော တဟိံ။
ဘမန္တိ’ ခုပ္ပပါသာယ၊ မနုဿာ ဥန္တတောနတာ။
- ၇၅၂။ ဧတမာဒီနဝံ ဥတွာ၊ ဣဿရမဒသမ္ဘဝံ။
ပဟာယ ဣဿရမဒံ၊ ဘဝေ သဂ္ဂဂတော နရော။
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော၊ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထာ အဘာသိ။

၇၄၆။ တတ္ထ ဣတိ မေ သုတန္တိ န ကေဝလံ အတ္တနော ဉာဏေန ဒိဋ္ဌမေဝ၊
အထ ခေါ လောကေ ပါကဋ္ဌဘာဝေန ဧဝံ မယာ သုတန္တိ အတ္ထော။

၇၄၇။ ကာမဿာဒါဘိနန္ဒိနောတိ ကာမဂုဏေသု အဿာဒဝသေန
အဘိနန္ဒနသီလာ။ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေ ဂိဇ္ဈိတိ ဝတ္တမာနသုခမတ္တေ ဂိဇ္ဈိ-ဂထိတာ
ဟုတွာ။ န တေ ပဿိ’သု’နာဂတန္တိ ဒုစ္စရိတံ ပဟာယ သုစရိတံ စရိတွာ
အနာဂတံ အာယတိံ ဒေဝမနုဿေသု လဒ္ဓဗ္ဗံ သုခံ တေ န စိန္တေသုံ’။

၇၄၈။ တေဓ ဃောသေန္တျ’ဒိဿန္တာ’တိ တေ ပုဗ္ဗေ ရာဇပုတ္တဘူတာ
ပေတာ ဣဓ သာဝတ္ထိယာ သမိပေ အဒိဿမာနရူပါ ဃောသေန္တိ ကန္တန္တိ။ ကိံ
ကန္တန္တိတိ အာဟ “ပုဗ္ဗေ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တနော”တိ။

၁-တေ စ ဃောသေန္တိ ဒိဿန္တိ (က)

၃-စရန္တိ (သိ၊ ဣ)

၂-ခုပ္ပပါသသမပ္ပိတာ (သိ၊ ဣ)

၄-န စိန္တေသုံ (က)

၇၄၉။ ဣဒါနိ တေသံ ကန္တနဿ ကာရဏံ ဟေတုတော စ ဖလတော စ
ဝိဘဇိတွံ ဒဿေတုံ “ဗဟူသု ဝတ သန္တေသု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဗဟူသု ဝတ သန္တေသုတိ အနေကေသု ဒက္ခိဏေယျေသု ဝိဇ္ဇ-
မာနေသု။ ဒေယျဓမ္မေ ဥပဋ္ဌိတေတိ အတ္တနော သန္တကေ ဒါတဗ္ဗဒေယျဓမ္မေဝိ
သမိပေ ဌိတေ၊ လဗ္ဘမာနေတိ အတ္ထော။ ပရိတ္တံ သုခါဝဟန္တိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ
အာယတိံ သုခါဝဟံ ပုညံ ကတွာ အတ္တာနံ သောတ္ထိံ နိရုပဒ္ဒဝံ ကာတုံ
နာသက္ခိမ္မာ ဝတာတိ ယောဇနာ။

၇၅၀။ ကိံ တတော ပါပကံ အဿာတိ တတော ပါပကံ လာမကံ
နာမ ကိံ အညံ အဿ သိယာ။ ယံ နော ရာဇကုလာ စုတာတိ ယေန
ပါပကမ္မေန မယံ ရာဇကုလတော စုတာ ဣဓ ပေတ္တိဝိသယံ ဥပပန္နာ ပေတေသု
နိဗ္ဗတ္တာ ခုပ္ပပါသသမပ္ပိတာ ဝိစရာမာတိ အတ္ထော။

၇၅၁။ သာမိနော ဣဓ ဟုတွာနာတိ ဣဓ ဣမသ္မိံ လောကေ ယသ္မိံယေဝ
ဌာနေ ပုဗ္ဗေ သာမိနော ဟုတွာ ဝိစရန္တိ၊ တဟိံ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ ဟောန္တိ
အဿာမိနော။ မနုဿာ ဥန္တတောနတာတိ မနုဿကာလေ သာမိနော
ဟုတွာ ကာလကတာ ကမ္မဝသေနံ ဩနတာ ဘမန္တိ၊ ခုပ္ပပါသာယ၊ ပဿ
သံသာရပုကတိန္တိ ဒဿေတိ။

၇၅၂။ တေမာဒီနဝံ? ဥတွာ၊ ဣဿရမဒသမ္ဘဝန္တိ ဧတံ၊ ဣဿရိယ-
မဒဝသေန သမ္ဘူတံ အပါယူပပတ္တိသင်္ခါတံ အာဒီနဝံ ဒေါသံ ဥတွာ ပဟာယ
ဣဿရိယမဒံ ပုညပ္ပသုတော ဟုတွာ။ ဘဝေ သဂ္ဂဂတော နရောတိ သဂ္ဂံ ဒေဝ-
လောကံ ဂတောယေဝ ဘဝေယျ။

ဣတိ သတ္တာ တေသံ ပေတာနံ ပဝတ္တိံ ကထေတွာ တေဟိ မနုဿေဟိ
ကတံ ဒါနံ တေသံ ပေတာနံ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ အဇ္ဈာ-
သယာနုရူပံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ
အဟောသီတိ။

ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ရာဇပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ပုဗ္ဗေ ကတာနံ ကမ္မာနန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ရာဇ-
ပုတ္တပေတံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ တတ္ထ ယော သော အတိတေ ကိတဝဿ
နာမ ရညော ပုတ္တော အတိတေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ အပရိစ္ဆိတော ဗဟူနိ ဝဿ-
သဟဿာနိ နိရယေ ပစ္စိတွာ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန
ပေတေသု ဥပ္ပန္နော၊ သော ဣဓ “ရာဇပုတ္တပေတော”တိ အဓိပ္ပေတော။ တဿ
ဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ သာဏဝါသိပေတဝတ္ထုမိ ဝိတ္တာရတော အာဂတမေဝ၊ တသ္မာ
တတ္ထ ပုတ္တနယေန ဝဟေတဗ္ဗံ။ သတ္တာ ဟိ တဒါ ထေရေန အတ္တနော
ဉ္စတိပေတာနံ ပဝတ္တိယာ ကထိတာယ “န ကေဝလံ တဝ ဉ္စတကုယေဝ၊
အထ ခေါ တုမ္ပိ ဣတော အနန္တရာတိတေ အတ္တဘာဝေ ပေတော ဟုတွာ
မဟာဒုက္ခံ အနဘဝိ”တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော—

၇၅၃။ “ပုဗ္ဗေ ကတာနံ ကမ္မာနံ၊ ဝိပါကော မထယေ မနံ။
ရူပေ သဒ္ဓေ ရသေ ဂန္ဓေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ မနောရမေ။

၇၅၄။ နစ္စံ ဂီတံ ရတိံ ဒိဋ္ဌံ၊ အနဘုတွာ အနပ္ပကံ။
ဥယျာနေ ပရိစရိတွာ၊ ပဝိသန္တော ဂိရိဗ္ဗဇံ။

၇၅၅။ ဣသိံ သုနေတ္တမဒ္ဒကိ၊ အတ္တဒန္တံ သမာဟိတံ။
အပ္ပိန္နံ ဟိရိသမ္ပန္နံ၊ ဥဇ္ဈေ ပတ္တဂတေ ရတံ။

၇၅၆။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရယု၊ လဒ္ဓါ ဘန္တေတိ စာဗြဝိ။
တဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာန၊ ဥစ္စံ ပဂ္ဂယု ခတ္တိယော။

၇၅၇။ ထဏှိလေ ပတ္တံ ဘိဒ္ဓိတွာ၊ ဟသမာနော အပက္ကမိ။
ရညော ကိတဝဿာဟံ ပုတ္တော၊ ကိံ မံ ဘိက္ခု ကရိဿသိ။

၇၅၈။ တဿ ကမ္မဿ ဖရသဿ၊ ဝိပါကော ကဋုကော အဟု။
ယံ ရာဇပုတ္တော ဝေဒေသိ၊ နိရယမိ သမပ္ပိတော။

၇၅၉။ ဆဋ္ဌေဝ စတုရာသီတိ၊ ဝဿာနိ နဟုတာနိ စ။
ဘုသံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆိတ္တော၊ နိရယေ ကတကိပ္ပိသော။

၇၆၀။ ဥတ္တာနောပိ စ ပစ္စိတ္တ၊ နိကုဇ္ဇော ဝါမဒက္ခိဏော။
ဥဒ္ဓံပါဒေါ ဌိတော စေဝ၊ စိရံ ဗာလော အပစ္စယ။

၇၆၁။ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ၊ ပူဂါနိ နဟုတာနိ စ။
ဘုသံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆိတ္ထော၊ နိရယေ ကတကိဗ္ဗိယော။

၇၆၂။ တောဒိသံ ခေါ ကဠုကံ၊ အပ္ပဒုဋ္ဌပ္ပဒေါသိနံ။
ပစ္စန္တိ ပါပကမ္မန္တာ၊ ဣသိမာသဇ္ဇ သုဗ္ဗတံ။

၇၆၃။ သော တတ္ထ ဗဟုဝဿာနိ၊ ဝေဒယိတွာ ဗဟုံ ဒုခံ။
ခုပ္ပိပါသဟတော နာမ၊ ပေတော အာသိ တတော စုတော။

၇၆၄။ တေမာဒိနဝံ ဥတွာ^၁၊ ဣဿရမဒသမ္ဘဝံ။
ပဟာယ ဣဿရမဒံ၊ နိဝါတမနုဝတ္တယေ။

၇၆၅။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပါသံသော၊ ယော ဗုဒ္ဓေသု သဂါရဝေါ။
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော၊ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတိ^၂တိ—

ဣဒံ ပေတဝတ္ထု၊ ကထေသိ။

၇၅၃။ တတ္ထ^၁ပုဗ္ဗေ ကတာနံ ကမ္မာနံ၊ ဝိပါကော မထယေ မနန္တိ ပုရိမာသု
ဇာတိသု ကတာနံ အကုသလကမ္မာနံ ဖလံ ဥဋ္ဌာရံ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ^၂
အန္ဓဗာလာနံ စိတ္တံ မထယေယျ အဘိဘဝေယျ၊ ပရေသံ အနတ္ထကရဏမုခေန
အတ္တနော အတ္ထံ^၃ ဥပ္ပါဒေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ တံ စိတ္တမထနံ ဝိသယေန သဒ္ဓိ^၄ ဒဿေတုံ “ရူပေ သဒ္ဓေ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ရူပေတိ ရူပဟေတု၊ ယထိန္တိတဿ^၅ မနာဝိယဿ ရူပါရမ္မဏဿ
ပဋိလာဘနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ သဒ္ဓေ^၆တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။

၇၅၄။ ဧဝံ သာဓာရဏတော ဝုတ္တမတ္ထံ အသာဓာရဏတော နိယမေတွာ
ဒဿေန္တော “နစ္စံ ဂီတ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ရတိန္တိ ကာမရတိ^၇။ ခိန္နန္တိ
သဟာယကာဒိဟိ ကေဠိ^၈။ ဂိရိဗ္ဗဇန္တိ ရာဇဂဟံ။

၇၅၅။ ဣသိန္ဒိ အသေက္ခာနံ ဝိသိလက္ခန္ဓာဒီနံ ဧသနဋ္ဌေန ဣသိ။ သုနောက္ခန္တိ ဧဝံနာမကံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိ။ အတ္တန္တိ ဥတ္တမေန ဒမထေန ဒမိတစိတ္တံ။ သမာ-
ဟိတန္တိ အရဟတ္တဖလသမာဓ်နာ သမာဟိတံ။ ဥဇ္ဈေ ပတ္တဂတေ ရတန္တိ ဥဇ္ဈေန
ဘိက္ခဝာစာရေန လဒ္ဓေ ၂ ပတ္တဂတေ ပတ္တပရိယာပန္တေ အာဟာရေ ရတံ သန္တုဋ္ဌိ။

၇၅၆။ လဒ္ဓါ ဘန္တေ တိ စာမြီတိ “အပိ ဘန္တေ ဘိက္ခဝာ လဒ္ဓါ”တိ ဝိဿာ-
သဇနနတ္ထံ ကထေသိ။ ဥစ္စံ ပဂ္ဂယျာတိ ဥစ္စတရံ ကတွာ ပတ္တံ ဥက္ခိပိတွာ။

၇၅၇။ ထဏှိလေ ပတ္တံ ဘိန္ဒိတွာတိ ခရကဌိနေ ဘူမိပ္ပဒေသေ ခိပန္တော
ပတ္တံ ဘိန္ဒိတွာ။ အပတ္တဒီတိ ထောက် အပသတ္တိ။ အပသတ္တန္တော စ “အကာ-
ရဏေနော အန္ဓဗာလော မဟန္တံ အနတ္တံ အတ္တနော အကာသိ”တိ ကရုဏာ-
ယနဝသေန ဩလောကေန္တံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိ ရာဇပုတ္တော အာဟ “ရဉ္ဇော
ကိတဝဿာဟံ ပုတ္တော၊ ကိံ မံ ဘိက္ခု ကရိဿသိ”တိ။

၇၅၈။ ဖရူသဿာတိ ဒါရုဏဿ။ ကဋုကောတိ အနိဋ္ဌော။ ယန္တိ ယံ
ဝိပါကံ။ သမပ္ပိတောတိ အလ္လီနော။

၇၅၉။ ဆဋ္ဌေဝ စတုရာသီတိ၊ ဝဿာနိ နဟုတာနိ စာတိ ဥတ္တာနော
နိပန္တော စတုရာသီတိဝဿသဟဿာနိ၊ နိကုဇ္ဇော၊ ဝါမပဿေန၊ ဒက္ခိဏ-
ပဿေန၊ ဥဒ္ဓံပါဒေါ၊ ဩလမ္ဗိကော၊ ယထာဌိတော စာတိ ဧဝံ ဆဋ္ဌေ စတုရာ-
သီတိသဟဿာနိ ဝဿာနိ ဟောန္တိ။ တေနာဟ—

၇၆၀။ “ဥတ္တာနောပိ စ ပစ္စိတ္တ၊ နိကုဇ္ဇော ဝါမဒက္ခိဏော။
ဥဒ္ဓံပါဒေါ ဌိတော စေဝ၊ စိရံ ဗာလော အပစ္စိတ္တ”တိ။

တာနိ ပန ဝဿာနိ ယသ္မာ အနေကာနိ နဟုတာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
“နဟုတာနိ”တိ။ ဘုသံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆိတ္တောတိ အတိဝိယ ဒုက္ခံ ပါပုဏိ။

၇၆၁။ ပူဂါနီတိ ဝဿသမူဟေ၊ ဣမ ပုရိမဂါထာယ စ အစ္စန္ဒသံယောဂေ
ဥပယောဂဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗိ။

၇၆၂။ တောဒိသန္တိ ဧဝရူပံ။ ကဋုကန္တိ အတိဒုက္ခံ၊ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေ-
သောယံ “ဧကမန္တံ နိသီဒိ”တိအာဒိသု ဝိယ။ အပ္ပဒုဋ္ဌပ္ပဒေါသိနံ ဣသိ သုဗ္ဗတံ
အာသဇ္ဇ အာသာဒေတွာ ပါပကမ္မန္တာ ပုဂ္ဂလာ ဧဝရူပံ ကဋုကံ အတိဝိယ
ဒုက္ခံ ပစ္စန္တိတိ ယောဇနာ။

၇၆၃။ သောတိ သော ရာဇပုတ္တပေတော။ တတ္ထာတိ နိရယေ။
ဝေဒယိတွာဘိ အနုဘဝိတွာ။ နာမာတိ ဗျတ္တပါကဋ္ဌဘာဝေန။ တတော
စုတောတိ နိရယတော စုတော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ရာဇပုတ္တပေတကထာယ တတ္ထ သန္နိပတိတံ မဟာဇနံ
သံဝေဇေတွာ ဥပရိ သစ္စာနိ ပကာသေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဗဟူ သောတာ-
ပတ္တိဖလာဒီနိ သမ္မာပုဏိံ သူတိ။

ရာဇပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဂူထခါဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဂူထကူပတော ဥဂန္ဓာတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ ဧကံ
ဂူထခါဒကပေတံ အာရဗ္ဗ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ
ဂါမကေ ဧကော ကုဋုမ္ပိကော အတ္တနော ကုလူပကံ ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိဟာရံ
ကာရေသိ၊ တတ္ထ နာနာဇနပဒတော ဘိက္ခု။ အာဂန္ဓာ ပဋိဝသိံသု။ တေ ဒိသ္မာ
မနုဿာ ပသန္နစိတ္တာ ပဏီတေန ပစ္စယေန ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ကုလူပကော ဘိက္ခု တံ
အသဟမ္ပာနော ဣဿာပကတော ဟုတွာ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဒေါသံ ဝဒန္တော
ကုဋုမ္ပိကံ ဥဇ္ဈာပေသိ၊ ကုဋုမ္ပိကော တေ ဘိက္ခု။ ကုလူပကဉ္စ ပရိဘဝန္တော
ပရိဘာသိ။ အထ ကုလူပကော ကာလံ ကတွာ တသ္မိံယေဝ ဝိဟာရေ ဝစ္စကုဋိယံ၊
ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ကုဋုမ္ပိကော ပန ကာလံ ကတွာ တဿေဝ ဥပရိ
ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ အထာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ဒိသ္မာ
ပုစ္ဆန္တော—

၇၆၆။ “ဂူထကူပတော ဥဂန္ဓာ၊ ကော နု ဒီနော ပတိဋ္ဌသိံ။
နိဿံသယံ ပါပကမ္မန္တော၊ ကိံ နု သဒ္ဓဟသေ တုဝ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တံ သုတွာ ပေတော—

၇၆၇။ “အဟံ ဘဒန္တ ပေတောမှိ၊ ဒုဂ္ဂတော ယမလောကိကော။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတော”တိ—

ဂါထာယ အတ္တနံ အာစိက္ခိ။ အထ နံ ထေရော—

၇၆၈။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ခဉ္စ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ”တိ—

ဂါထာယ တေန ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ သော ပေတော—

၇၆၉။ “အဟု အာဝါသိကော မယံ၊ ဣဿကီ ကုလမစ္ဆရီ။
အဇ္ဈာသိတော^၁ မယံ သရေ၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။

၇၇၀။ တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဘိက္ခဝေါ ပရိဘာသိသံ။
တဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတော”တိ—

ဒွိဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနာ ကတကမ္မံ ကထေသိ။

၇၆၉။ တတ္ထ အဟု အာဝါသိကော မယုန္တိ မယံ အာဝါသေ မယာ
ကတဝိဟာရေ ဧကော ဘိက္ခု၊ အာဝါသိကော နိဗ္ဗာသနကော အဟောသိ။
အဇ္ဈာသိတော^၁ မယံ သရေတိ ကုလုပကဘာဝေန မမ ဂေဟေ တဏှာဘိ-
နိဝေသဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌော။

၇၇၀။ တဿာဟိ တဿ ကုလုပကဘိက္ခုဿ။ ဘိက္ခဝေါဟိ ဘိက္ခု။
ပရိဘာသိသန္တိ အက္ခောသိ။ ပေတလောကံ ဣတော ဂတောဟိ ဣမိနာ
အာကာရေန ပေတယောနိံ ဥပဂတော ပေတဘူတော။

တံ သုတွာ ထေရော ဣတရဿ ဂတိံ ပုစ္ဆန္တော—

၇၇၁။ “အမိတ္တော မိတ္တဝဏ္ဏေန၊ ယော တေ အာသိ ကုလုပကော။
ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော၊ ကိံ န ပေစ္စ ဂတိံ ဂတော”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ မိတ္တဝဏ္ဏေနာဘိ မိတ္တပဋိရူပေန မိတ္တပဋိရူပတာယ။

ပုန ပေတော ထေရဿ တမတ္ထံ အာစိက္ခန္တော—

၇၇၂။ “တဿောဟံ ပါပကမ္မဿ၊ သီသေ တိဋ္ဌာမိ မတ္ထကေ။
သော စ ပရိသယံ ပဋိတ္တာ၊ မမေဝ ပရိစာရကော။

၇၇၃။ ယံ ဘဒန္တေ ဟဒန္တ'ညေ၊ ဧတံ မေ ဟောတိ ဘောဇနံ။
အဟဉ္စ ခေါ ယံ ဟဒါမိ၊ ဧတံ သော ဥပဇီဝတိ'တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။

၇၇၂။ တတ္ထ တဿေဝါတိ တဿေဝ မယံ ပုဗ္ဗေ ကုလူပကဘိက္ခု-
ဘူတဿ ပေတဿ။ ပါပကမ္မဿာတိ ပါပသမာစာရဿ။ သီသေ တိဋ္ဌာမိ
မတ္ထကေတိ သီသေ တိဋ္ဌာမိ၊ တိဋ္ဌန္တော စ မတ္ထကေ ဧဝ တိဋ္ဌာမိ၊ န သီသပု-
မာဏေ အာကာသေတိ အတ္ထော။ ပရိသယံ ပတ္တောတိ မနုဿလောကံ
ဥပါဒါယ ပရိသယဘူတံ ပေတ္တိရိသယံ ပတ္တော။ မမေဝါတိ မယံ ဧဝ
ပရိစာရကော အဟောသီတိ ဝစနသေသော။

၇၇၃။ ယံ ဘဒန္တေ ဟဒန္တ'ညေတိ ဘဒန္တေ အယျ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန
တဿံ ဝစ္စကုဋိယံ ယံ အညေ ဥဟဒန္တိ ဝစ္စံ ဩဿဇန္တိ။ ဧတံ မေ ဟောတိ
ဘောဇနန္တိ ဧတံ ဝစ္စံ မယံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဘောဇနံ ဟောတိ။ ယံ ဟဒါမိတိ
တံ ပန ဝစ္စံ ခါဒိတွာ ယမ္ပဟံ ဝစ္စံ ကရေမိ။ ဧတံ သော ဥပဇီဝတိတိ ဧတံ မမ
ဝစ္စံ သော ကုလူပကပေတော ဒိဝသေ ဒိဝသေ ခါဒနဝသေန ဥပဇီဝတိ၊
အတ္တဘာဝံ ယာပေတိတိ အတ္ထော။

တေသု ကုဋုမ္ပိကော ပေသလေ ဘိက္ခု။ “ဧဝံ အာဟာရပရိဘောဂတော၊
ဝရံ တုမှာကံ ဂူထခါဒန”န္တိ အက္ခောသိ။ ကုလူပကော ပန ကုဋုမ္ပိကမ္ပိ
တထာဝစနေ သမာဒပေတွာ သယံ တထာ အက္ခောသိ၊ တေနဿ တတောပိ
ပဋိကုဋ္ဌတရာ ဇီဝိကာ အဟောသိ။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ
ပဝတ္တိ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ
ဥပဝါဒေ အာဒီနဝံ ဒေသေတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ
ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ဂူထခါဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဂူထခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၇၇၄-ဂၢ။ ဂူထကူပတော ဥဂန္ဓာတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ဂူထခါဒကပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ တဿာ ဝတ္ထု အနန္တရဝတ္ထုသဒိသံ။ တတ္ထ ဥပါသကေန ဝိဟာရေ ကာရိတောတိ ဥပါသကဿ ဝသေန အာဂတံ၊ ဣဓ ပန ဥပါသိကာယာတိ အယမေဝ ဝိသေသော။ သေသံ ဝတ္ထုသ္မိံ ဂါထာသု၊ စ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။

ဂူထခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဂဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါတ္တာတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ သမ္ပဟုလေ ပေတေ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ သမ္ပဟုလာ မနဿာ ဂဏဘူတာ အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္တာ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတဗိတ္တာ ဒါနာဒိသုစရိတဝိမုခါ ဟုတွာ စိရံ ဇီဝိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ နဂရဿ သမိပေ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ပေတေ ဒိသု။—

“၇၇၂။ “နဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါတ္တာ၊ ကိဿ မေနိသန္တတာ။

ဥပ္ပါသုလိကာ ကိသိကာ၊ ကေ န တုမေတ္ထ မာရိသာ”တိ—

ဂါထာယ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါတ္တာတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏသရိရာ ဟောထ။ ကေ န တုမေတ္တာတိ တုမေ ကေ န နာမ ဘဝထ။ မာရိသာတိ တေ အတ္တနော သာရုပ္ပဝသေန အာလပတိ။

တံ သုတွာ ပေတာ—

၇၇၃။ “မယံ ဘဒန္တေ ပေတံမှာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။

ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

ဂါထာယ အတ္တနော ပေတဘာဝံ ပကာသေတွာ ပုန ထေရေန—

၇၇၄။ “ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနဿ ဒုက္ခဋ္ဌံ ကတံ။

ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ—

ဂါထာယ ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆိတာ—

- ၇၀၅။ “အနာဝဋ္ဌေသု တိတ္ထေသု၊ ဝိစိနိမ္မဒ္ဓမာသကံ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကမ္ပ အတ္တနော။
- ၇၀၆။ နဒိ° ဥပေမ တသိတာ၊ ရိတ္တကာ ပရိဝတ္တတိ။
ဆာယံ ဥပေမ ဥဏှေသု၊ အာတပေါ ပရိဝတ္တတိ။
- ၇၀၇။ အဂ္ဂိဝဏှော စ နော ဝါတော၊ သုဟန္တော ဥပဝါယတိ။
တေဉ္စ ဘန္တေ အရဟာမ၊ အညဉ္စ ပါပကံ တတော။
- ၇၀၈။ အပိ ယောဇနာနိ° ဂစ္ဆာမ၊ ဆာတာ အာဟာရဂေမိနော။
အလဒ္ဓါဝ နိဝတ္တာမ၊ အဟော နော အပ္ပပုညတာ။
- ၇၀၉။ ဆာတာ ပမုစ္ဆိတာ ဘန္တ၊ ဘူမိယံ ပဋိသုတ္တိတာ။
ဥတ္တာနာ ပဋိကိရာမ၊ အဝကုဇော ပတာမသေ။
- ၇၁၀။ တေ စ တတ္ထေဝ ပတိတာ၊ ဘူမိယံ ပဋိသုတ္တိတာ။
ဥရံ သီသဉ္စ ဘန္တေမ၊ အဟော နော အပ္ပပုညတာ။
- ၇၁၁။ တေဉ္စ ဘန္တေ အရဟာမ၊ အညဉ္စ ပါပကံ တတော။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကမ္ပ အတ္တနော။
- ၇၁၂။ တေ ဟိ နူန ဣတော ဂန္တ၊ ယောနိ° လဒ္ဓါန မာနသိ°။
ဝဒညူ သီလသမ္ပန္န၊ ကာဟာမ ကုသလံ ဗဟု”န္တိ—

အတ္တနာ ကတကမ္ပံ ကထေသုံ။

၇၀၈။ တတ္ထ အပိ ယောဇနာနိ° ဂစ္ဆာမာတိ အနေကာနိပိ ယောဇနာနိ
ဂစ္ဆာမ။ ကထံ? ဆာတာ အာဟာရဂေမိနောတိ၊ စိရကာလံ ဇီဃန္တိယ
ဇီဃန္တိတာ အာဟာရေ ဂိဒ္ဓါ အဘိဂိဇ္ဈန္တ ဟုတွာ၊ ဧဝံ ဂန္တာပိ ကိဉ္စ
အာဟာရံ အလဒ္ဓါယေဝ နိဝတ္တာမ။ အပ္ပပုညတာတိ အပ္ပညတာ၊ အကတ-
ကလျာဏတာ။

၇၈၉။ ဥက္ခာနာ ပဋိကိရာမာတိ ကဒါမိ ဥက္ခာနာ ဟုတွာ ဝိကိရိယမာနင်္ဂ-
ပစ္စင်္ဂါ ဝိယ ဝတ္တာမ။ အဝကုဇ္ဇာ ပတာမသေတိ ကဒါမိ အဝကုဇ္ဇာ ဟုတွာ
ပတာမ။

၇၉၀။ တေ စာတိ တေ မယံ။ ဥရံ သီသဉ္စ ဃနေမာတိ အဝကုဇ္ဇာ ဟုတွာ
ပတိတာ ဥဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တာ ဝေဓန္တာ ဝေဒနာပုတ္တာ အတ္တနော အတ္တနော
ဥရံ သီသဉ္စ ပဋိသံသာမ^၁။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ထေရော တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ
အဋ္ဌပုတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော
မစ္ဆေရမလံ ပဟာယ ဒါနာဒိသုစရိတနိရတော^၂ အဟောသီတိ။

ဂဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ပါဠိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဒိဋ္ဌာ တယာ နိရယာ တိရစ္ဆာနယောနီတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ
ဝိဟရန္တေ အညတရံ ဝိမာနပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိဝါသိနော ကိရ
ပါဠိပုတ္တဝါသိနော စ ဗဟူ ဝါဏီဇာ နာဝါယ သုဝဏ္ဏဘူမိ^၃ အဂမိ^၄သု။
တတ္ထေကော ဥပါသကော အာဗာဓိကော မာတုဂါမေ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ကာလ-
မကာသိ။ သော ကတကုသလောပိ ဒေဝလောကံ အနုပပဇ္ဇိတွာ ဣတ္ထိယာ
ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ဝိမာနပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ယဿံ ပန
သော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော၊ သာ ဣတ္ထိ သုဝဏ္ဏဘူမိဂါမိနိ^၅ နာဝံ^၆ အဘိရုယ
ဂစ္ဆတိ။ အထ ခေါ သော ပေတော တံ ဣတ္ထိံ ဂဟေတုကာမော နာဝါယ
ဂမနံ ဥပရန္တိ။ အထ ဝါဏီဇာ “ကေန န ခေါ ကာရဏေန အယံ နာဝါ န
ဂစ္ဆတိ”တိ ဝိမံသန္တာ ကာဠကဏ္ဍိသလကံ ဝိစာရေသုံ၊ အမနုဿိဒ္ဓိယာ
ယာဝတတိယံ တဿာ ဧဝ ဣတ္ထိယာ ပါပုဏီ၊ ယဿံ သော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော၊
တံ ဒိဿာ ဝါဏီဇာ ဝေဠုကလာပံ သမုဒ္ဒေ ဩတာရေတွာ တဿ ဥပရိ တံ
ဣတ္ထိံ ဩတာရေသုံ၊ ဣတ္ထိယာ ဩတာရိတမတ္တာယ နာဝါ ဝေဂေန သုဝဏ္ဏ-
ဘူမိ^၇ အဘိမုခါ^၈ ပါယာသိ။ အမနုဿော တံ ဣတ္ထိံ အတ္တနော ဝိမာနံ
အာရောပေတွာ တာယ သဒ္ဓိံ အဘိရမိ။

၁-ပဋိဝိသာမ (က)
၃-တံ နာဝံ (သီ၊ ဣ)

၂-ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရောန္တာ သုစရိတနိရတော (သီ)
၄-သုဝဏ္ဏဘူမိယာဘိမုခါ (သီ၊ ဣ)

သာ ဧကံ သံဝဇ္ဇရံ အတိက္ကမိတွာ နိဗ္ဗိန္ဒရူပါ တံ ပေတံ ယာစန္တိ အာဟ
 “အဟံ ဣဓ ဝသန္တိ မယံ သမ္ပရာယံကံ အတ္ထံ ကာတုံ န လဘာမိ၊ သာဓု
 မာရိသ မံ ပါဠိပုတ္တမေဝ နေဟိ”တိ။ သော တာယ ယာစိတော—

၇၉၃။ “ဒိဋ္ဌာ တယာ နိရယာ တိရစ္ဆာနယောနိ၊
 ပေတာ အသုရာ အထဝါဝိ မာနုသာ ဒေဝါ။
 သယမဒ္ဓသ ကမ္မဝိပါကမတ္တနော၊
 နေဿာမိ တံ ပါဠိပုတ္တမက္ခတံ။
 တတ္ထ ဂန္တာ ကုသလံ ကရေဟိ ကမ္မ”န္တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာ တယာ နိရယာတိ ဧကစွေ ပစွေကနိရယာဝိ တယာ
 ဒိဋ္ဌာ။ တိရစ္ဆာနယောနိတိ မဟာနဘာဝါ နာဂသုပဏ္ဏာဒိတိရစ္ဆာနာဝိ ဒိဋ္ဌာ
 တယာတိ ယောဇနာ။ ပေတာတိ ခုပ္ပပါသာဒိဘေဒါ ပေတာ။ အသုရာတိ
 ကာလကဗ္ဗိကာဒိဘေဒါ အသုရာ။ ဒေဝါတိ ဧကစွေ စာတုမဟာရာဇိကာ
 ဒေဝါ။ သော ကိရ အတ္တနော အာနဘာဝေန အန္တရန္တရာ တံ ဂဟေတွာ
 ပစွေကနိရယာဒိကေ ဒဿေန္တော ဝိစရတိ၊ တေန ဧဝမာဟ။ သယမဒ္ဓသ
 ကမ္မဝိပါကမတ္တနောတိ နိရယာဒိကေ ဝိသေသတော ဂန္တာ ပဿန္တိ သယမေဝ
 အတ္တနာ ကတကမ္မာနံ ဝိပါကံ ပစ္စက္ခတော အဒ္ဓသ အဒက္ခိ။ နေဿာမိ တံ
 ပါဠိပုတ္တမက္ခတန္တိ ဣဒါနာဟံ တံ အက္ခတံ ကေနစိ အပရိက္ခတံ မနုဿ-
 ရူပေနေဝ ပါဠိပုတ္တံ နယိဿာမိ။ တံ ပန တတ္ထ ဂန္တာ ကုသလံ ကရေဟိ
 ကမ္မ”။ ကမ္မဝိပါကဿ ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌတ္တာ ယုတ္တပယုတ္တာ ပုညနိရတာ
 ဟောဟိတိ အတ္ထော။

အထ သာ ဣတ္ထိ တဿ ဝစနံ သုတ္တာ အတ္တမနာ—

၇၉၄။ “အတ္တကာမောသိ မေ ယက္ခ၊ ဟိတကာမောသိ ဒေဝတေ။
 ကရေမိ တုယံ ဝစနံ၊ တံသိ အာစရိယော မမ။

၇၉၅။ ဒိဋ္ဌာ မယာ နိရယာ တိရစ္ဆာနယောနိ၊
 ပေတာ အသုရာ အထဝါဝိ မာနုသာ ဒေဝါ။
 သယမဒ္ဓသ ကမ္မဝိပါကမတ္တနော၊
 ကာဟာမိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနိ”တိ—

ဂါထမာဟ။

အထ သော ပေတော တံ ဣတ္ထိံ ဂဟေတွာ အာကာသေန ဂန္ဓာ ပါဠိလိ-
ပုတ္တနဂရဿ မဇ္ဈေ ဌပေတွာ ပက္ကာမိ။ အထဿာ ဉ္ဇတိမိတ္တာဒယော
တံ ဒိဿာ “မယံ ပုဗ္ဗေ သမုဒ္ဒေ ပက္ခိတ္တာ မတာတိ အဿုမှ၊ သာ အယံ
ဒိဋ္ဌာ ဝတ ဘော သောတ္ထိနာ အာဂတာ”တိ အဘိနန္ဒမာနာ သမာဂန္ဓာ
တဿာ ပဝတ္ထိံ ပုစ္ဆိံသု။ သာ တေသံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌံ
အနုဘူတဉ္စ သဗ္ဗံ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိဝါသိနောပိ ခေါ တေ ဝါဏီဇာ
အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ဥပဂတကာလေ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိဿိန္ဓာ တံ ပဝတ္ထိံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ
တမတ္ထိံ အဋ္ဌပုတ္တိံ ကတွာ စတုန္တံ ပရိသာနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ
မဟာဇနော သံဝေဂဇာတော ဒါနာဒိကုသလဓမ္မနိရတော အဟောသိတိ။

ပါဠိလိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-အဗ္ဗဝနပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အယဉ္ဇ တေ ပေါက္ခရဏီ သုရမ္မာဘိ ဣဒံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ
အဗ္ဗပေတံ အာရဗ္ဘ ပုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရော ဂဟပတိ ပရိက္ခိဏ-
ဘောဂေါ အဟောသိ။ တဿ ဘရိယာ ကာလမကာသိ၊ ဧကာ ဝိဟာယေဝ
ဟောတိ။ သော တံ အတ္တနော မိတ္တဿ ဂေဟေ ဌပေတွာ ဣဏဝသေန
ဂဟိတေန ကဟာပဏသတေန ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ သတ္တေန သဒ္ဓိံ ဝဏီဇာယ
ဂတော န စိရေနေဝ မူလေန သဟ ဥဒယဘူတာနိ ပဉ္စ ကဟာပဏသတာနိ
လဘိတွာ သတ္တေန သဟ ပဋိနိဝတ္တိ။ အန္တရာမဂ္ဂေ စောရာ ပရိယုဋ္ဌာယ သတ္တံ
ပါပုဏီသု^၁၊ သတ္ထိကာ ဣတော စိတော စ ပလာယိံသု။ သော ပန ဂဟပတိ
အညတရသ္မိံ ဂစ္ဆေ ကဟာပဏေ နိက္ခိပိတွာ အဝိဒူရေ နိလိယိ။ စောရာ တံ
ဂဟေတွာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသုံ၊ သော နေလောဘေန တတ္ထေဝ ပေတော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဝါဏီဇာ သာဝတ္ထိံ ဂန္ဓာ တဿ ဝိတုယာ တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစေသုံ၊ သာ
ဝိတု မရဏေန အာဇီဝိကာဘယေန စ အတိဝိယ သဉ္ဇာတဒေါမနဿာ
ဗာဠံ ပရိဒေဝိ။ အထ နံ သော ဝိတု သဟာယော ကုဋုမ္ပိကော “ယထာ နာမ
ကုလာလဘာဇနံ သဗ္ဗံ ဘေဒနပရိယန္တံ၊ ဧဝမေဝ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ ဘေဒနပရိယန္တံ။

မရဏံ နာမ သဗ္ဗသာဓာရဏံ အပ္ပဋ္ဌိကာရဉ္စ၊ တသ္မာ မာ တံ ပိတရိ အတိဗာဠိ
 သောစိ၊ မာ ပရိဒေဝိ၊ အဟံ တေ ပိတာ၊ တံ မယံ ဓိတာ၊ အဟံ တဝ ပိတု ကိစ္စံ
 ကရောမိ၊ တံ ပိတုနော ဂေဟေ ဝိယ ဣမသ္မိံ ဂေဟေ အဝိမနာ အဘိရမ-
 သူ”တိ ဝတွာ သမဿာသေသိ။ သာ တဿ ဝစနေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသောကာ
 ပိတရိ ဝိယ တသ္မိံ သဉ္ဇာတဂါရဝဗဟုမာနာ အတ္တနော ကပဏဘာဝေန
 တဿ ဝေယျာဝစ္စကာရိနိ ဟုတွာ ဝတ္တမာနာ ပိတရံ ဥဒ္ဓိဿ မတကိစ္စံ
 ကာတုကာမာ ယာဂံ ပစိတွာ မနောသိလာဝဏ္ဏာနိ သုပရိပက္ကာနိ မရရာနိ
 အဗ္ဗုဒ္ဓလာနိ ကံသပါတိယံ ဌပေတွာ^၁ ယာဂံ အဗ္ဗုဒ္ဓလာနိ စ ဒါသိယာ ဂါဟာ-
 ပေတွာ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဧဝမာဟ “ဘဂဝါ မယံ ဒက္ခိဏာယ
 ပဋိဂ္ဂဟဏေန အနုဂ္ဂဟံ ကရေထာ”တိ။ သတ္တာ မဟာကရုဏာယ သဉ္ဇောဒိတ-
 မာနသော တဿာ မနောရထံ ပူရေန္တော နိသဇ္ဇာကာရံ ဒေသေသိ။ သာ
 ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ အတ္တနာ ဥပနိတံ သုဝိသုဒ္ဓဝတ္ထံ အတ္တရိတွာ
 အဒါသိ၊ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။

အထ သာ ဘဂဝတော ယာဂံ ဥပနာမေသိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ ယာဂံ။
 အထ သံဃံ ဥဒ္ဓိဿ ဘိက္ခုနဗ္ဗိ^၂ ယာဂံ ဒတွာ ပုန ဓောတဟတ္တာ အဗ္ဗုဒ္ဓလာနိ
 ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ၊ ဘဂဝါ တာနိ ပရိဘုဉ္ဇိ။ သာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ
 ဧဝမာဟ “ယာ မေ ဘန္တေ ပစ္စတ္တရဏယာဂုအဗ္ဗုဒ္ဓလာဒါနဝသေန ပဝတ္တာ
 ဒက္ခိဏာ၊ သာ မေ ပိတရံ^၃ ပါပုဏာတူ”တိ။ ဘဂဝါ “ဧဝံ ဟောတူ”တိ
 ဝတွာ အနုမောဒနံ အကာသိ။ သာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
 ပက္ကာမိ။ တာယ ဒက္ခိဏာယ သမုဒ္ဓိဋ္ဌမတ္တာယ သော ပေတော အမွဝန-
 ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခပေါက္ခရဏိယော မဟတိံ^၄ စ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ^၅ ပဋိလဘိ။

အထ တေ ဝါဏိဇာ အပရေန သမယေန ဝဏိဇာယ ဂစ္ဆန္တော တမေဝ
 မဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ ပုဗ္ဗေ ဝသိတဋ္ဌာနေ ဧကရတ္တိံ^၆ ဝါသံ ကပ္ပေသုံ။ တေ ဒိသ္မာ သော
 ဝိမာနပေတော ဥယျာနဝိမာနာဒိဟိ သဒ္ဓိံ တေသံ အတ္တာနံ ဒေသေသိ။ တေ
 ဝါဏိဇာ တံ ဒိသ္မာ တေန လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ^၇ ပုစ္ဆန္တော—

၇၉၆။ “အယဉ္စ တေ ပေါက္ခရဏီ သုရမ္မာ၊
 သမာ သုတိတ္တာ စ^၆ မဟောဒကာ စ။
 သုပုပ္ဖိတာ ဘမရဂဏာနုကိဏ္ဏာ၊
 ကထံ တယာ လဒ္ဓါ အယံ မနုညာ။

၁-ပေတကိစ္စံ (သီ၊ဣ) ၂-ဝေဇေတွာ (သီ) ၃-ဘိက္ခုနဗ္ဗိ ယာဂံ အဒါသိ (သီ၊ဣ)
 ၄-ပိတု (က) ၅-ဝသိတဋ္ဌာနေ ဧဝ ရတ္တိယံ (က) ၆-သမာ သုတိတ္တာ (သီ)
 ပေတဝတ္ထု-၄ ၁၇

၇၉၇။ ဣဒဉ္စ တေ အဗ္ဗဝနံ သုရမ္ပံ၊
သဗ္ဗောတုကံ ဓာရယတေ ဖလာနိ။
သုပုပ္ဖိတံ ဘမရဂဏာနုကိဏ္ဍိ၊
ကထံ တယာ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာန”န္တိ—

ဣမာ ဒွေ ဂါထာ အဝေါစုံ။

၇၉၆။ တတ္ထ သုရဗ္ဗာတိ သုဠု ရမဏီယာ။ သမာတိ သမတလာ။
သုတိတ္တာတိ ရတနမယသောပါနတာယ သုန္ဒရတိတ္တာ။ မဟောဒကောဟိ
ဗဟုဇလာ။

၇၉၇။ သဗ္ဗောတုကန္တိ ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂရုက္ခာဒီဟိ သဗ္ဗေသု ဥတူသု
သုခါဝဟံ။ တေနာဟ “ဓာရယတေ ဖလာနိ”တိ။ သုပုပ္ဖိတန္တိ နိစ္စံ သုပုပ္ဖိတံ ။
တံ သုတွာ ပေတော ပေါက္ခရဏိအာဒိနံ ပဋိလာဘကာရဏံ အာစိက္ခန္တော—

၇၉၈။ “အဗ္ဗပက္ကံ ဒကံ၂ ယာဂု၊ သီတစ္ဆာယာ မနောရမာ။
ဓိတာယ ဒိန္နဒါနေန၊ တေန မေ ဣဓ လဟ္တတိ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ တေန မေ ဣဓ လဟ္တတိတိ ယံ တံ ဘဂဝတော ဘိက္ခုနဉ္စ
အဗ္ဗပက္ကံ ဥဒကံ ယာဂုံ စ မမံ ဥဒ္ဓိဿ ဒေန္တိယာ မယံ ဓိတာယ ဒိန္နံ ဒါနံ၊
တေန မေ ဓိတာယ ဒိန္နဒါနေန ၃ ဣဓ ဣမသ္မိံ ဒိဗ္ဗေ အဗ္ဗဂနေ သဗ္ဗောတုကံ
အဗ္ဗပက္ကံ၊ ဣမိဿာ ဒိဗ္ဗာယ မနညာယ ပေါက္ခရဏိယာ ဒိဗ္ဗံ ဥဒကံ၊ ယာဂုယာ
အတ္တရဏဿ စ ဒါနေန ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခာဒီသု သီတစ္ဆာယာ မနော-
ရမာ ဣဓ လဟ္တတိ၊ သမိဇ္ဈတိတိ ၄ အတ္ထော။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာသော ပေတော တေ ဝါဏီဇေ နေတွာ တာနိ ပဉ္စကဟာ-
ပဏသတာနိ ဒသေတွာ “ဣတော ဥပဗ္ဗံ တုမှေ ဂဏှထ၊ ဥပဗ္ဗံ မယာ ဂဟိတံ
ဣဏံ သောဓေတွာ သုခေန ဇီဝတူ”တိ မယံ ဓိတာယ ဒေထာ”တိ အာဟ။
ဝါဏီဇော အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ပတွာ တဿ ဓိတာယ ကထေတွာ တေန
အတ္တနော ဒိန္နဘာဂမ္ပိ တဿာ ဧဝံ အဒံသု။ သာ ကဟာပဏသတံ
ဓနိကာနံ ၅ ဒတွာ ဣတရံ အတ္တနော ပိတု သဟာယဿ တဿ ကုဋုမ္ပိကဿ
ဒတွာ သယံ ဝေယျာဝစ္စံ ကရောန္တိ နိဝသတိ။ သော “ဣဒံ သဗ္ဗံ တုယံယေဝ

၁-နိစ္စပုပ္ဖိတံ (က)	၂-အဗ္ဗပက္ကောဒကံ (သီ၊ ဣ)၊ အဗ္ဗပက္ကုဒကံ (က)
၃-မယံ ဓိတာယ ဒိန္နာယ ဒါနေန (က)	၄-သိဇ္ဈတိတိ (သီ၊ ဣ) ၅-ဣဏကာရံနံ (သီ)

ဟောတူ”တိ တဿာယေဝ ပဋိဒတွာ တံ အတ္တနော ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ဃရသာမိနိံ အကာသိ။

သာ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတွာ တံ ဥပလာလေန္တိ^၁—

၇၉၉။ “သန္တိဋ္ဌိကံ ကမ္မံ ဧဝံ ပဿထ၊
ဒါနဿ ဒမဿ သံယမဿ ဝိပါကံ။
ဒါသီ အဟံ အယျကုလေသု ဟုတွာ၊
သုဏီသာ ဟောမိ အဂါရဿ ဣဿရာ”တိ—

ဣမံ ဂါထံ ဝဒတိ။

အထေကဒိဝသံ သတ္တာ တဿာ ဉာဏပရိပါကံ ဩလောကေတွာ ဩဘာသံ ဖရိတွာ သမ္ဗုဒ္ဓေ ဌိတော ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ—

“အသာတံ သာတရူပေန၊ ဝိယရူပေန အပ္ပိယံ။
ဒုက္ခံ သုခဿ ရူပေန၊ ပမတ္တံ အတိဝတ္တတိ”တိ ၂—

ဣမံ ဂါထမာဟ။ သာ ဂါထာပရိယောသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတာ။ သာ ဒုတိယဒိဝသေ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ ဒတွာ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါတမတ္တံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသိတိ။

အဗ္ဗုဒ္ဓပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-အက္ခရက္ခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ယံ ဒဒါတိ န တံ ဟောတိတိ ဣဒံ အက္ခဒါယကပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? ဘဂဝတိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ အညတရော သာဝတ္ထိဝါသီ ဥပါသကော သကဋေဟိ ဘဏ္ဍာဿ ပူရေတွာ ဝဏ္ဏိဇ္ဇာယ ဝိဒေသံ ဂန္တော တတ္ထ အတ္တနော ဘဏ္ဍံ ဝိတ္တိဏိတွာ ပဋိဘဏ္ဍံ သကဋေသု အာရောပေတွာ သာဝတ္ထိံ ဥဒ္ဓိဿ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တဿ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တဿ အဋ္ဌဝိယံ ဧကဿ သကဋဿ အက္ခော ဘိဇ္ဇိ။ အထ အညတရော ပုရိသော ရက္ခဂဟဏတ္ထံ ကုဋ္ဌာရိဖရသုံ ဂါဟာပေတွာ အတ္တနော ဂါမတော နိက္ခမိတွာ အရညေ ဝိစရန္တော တံ ဌာနံ

ပတွာ တံ ဥပါသကံ အက္ခဘဉ္ဇနေန ဒေါမနဿပုတ္တံ ဒိသ္မာ “အယံ ဝါဏိဇော အက္ခဘဉ္ဇနေန အဋ္ဌဝိယံ ကိလမတိ”တိ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ရုက္ခဒဏ္ဍံ^၁ ဆိန္ဒိတွာ ဒဉ္ဇံ အက္ခံ ကတွာ သကဋေ ယောဇေတွာ အဒါသိ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ တသ္မိယေဝ အဋ္ဌဝိပဒေသေ ဘုမ္မဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော အတ္တနော ကမ္ပံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ရတ္တိယံ တဿ ဥပါသကဿ ဂေဟံ ဂန္ဓာ ဂေဟဒ္ဓါရေ ဌတွာ—

ဂဝဝ။ “ယံ ဒဒါတိ န တံ ဟောတိ၊
ဒေထေဝ ဒါနံ ဒတွာ ဥဘယံ တရတိ။
ဥဘယံ တေန ဒါနေန ဂစ္ဆတိ၊
ဇာဂရထ မာ ပမဇ္ဇထာ”တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ယံ ဒဒါတိ န တံ ဟောတိတိ ယံ ဒေယျဓမ္မံ ဒါယကော ဒေတိ၊ န တဒေဝ ပရလောကေ တဿ ဒါနဿ ဖလဘာဝေန ဟောတိ၊ အထ ခေါ အညံ ဗဟုံ ဣဉ္ဇံ ကန္တံ ဖလံ ဟောတိယေဝ၊ တသ္မာ ဒေထေဝ ဒါနန္တိ ယထာ တထာ ဒါနံ ဒေထ ဧဝ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ဒတွာ ဥဘယံ တရတိ”တိ၊ ဒါနံ ဒတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္ပိ သမ္ပရာယိကမ္ပိ ဒုက္ခံ အနတ္တဉ္ဇ အတိက္ကမတိ။ ဥဘယံ တေန ဒါနေန ဂစ္ဆတိတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကဉ္ဇာတိ ဥဘယမ္ပိ သုခံ တေန ဒါနေန ဥပဂစ္ဆတိ ပါပုဏာတိ၊ အတ္တနော ပရေသဉ္ဇ ဟိတသုခဝသေနာပိ အယမတ္ထော ယောဇေတဗ္ဗော။ ဇာဂရထ မာ ပမဇ္ဇထာတိ ဧဝံ ဥဘယာနတ္တနိဝါရဏံ ဥဘယဟိတသာဓနံ ဒါနံ သမ္ပာဒေတုံ ဇာဂရထ၊ ဒါနုပကရဏာနိ သဇ္ဇေတွာ တတ္ထ စ အပ္ပမတ္တာ ဟောထာတိ အတ္ထော။ အာဒရဒဿနတ္ထံ စေတ္ထ အာမေဒိတဝသေန ဝုတ္တံ။

ဝါဏိဇော အတ္တနော ကိစ္စံ တိရေတွာ ပဋိနိဝတ္တိတွာ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိ^၂ ပတွာ ဒုတိယဒိဝသေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော တံ ပဝတ္ထိ^၃ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ သတ္တာ တမတ္ထံ အဋ္ဌပုတ္တိ^၄ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

အကရကပေတဝိတုဏှနဝ နိဝိတဝ။

၁၄-ဘောဂသံဟရဏပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

မယံ ဘောဂေ သံဟရိမှာတိ ဣဒံ ဘောဂသံဟရဏပေတိဝတ္ထု။ တဿ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ ရာဇဂဟေ ကိရ စတဿော ဣတ္ထိယော
မာနကုဋ္ဌာဒိဝသေန သပ္ပိမရတေလဗညောဒိဟိ ဝေါဟာရံ ကတွာ အယော-
နိဿော ဘောဂေ သံဟရိတွာ ဇီဝန္တိ။ တာ^၁ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ
ဗဟိနဂရေ ပရိခါပိဋ္ဌေ ပေတိယော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ သု။ တာ ရတ္တိယံ ဒုက္ခာဘိ-
ဘူတာ—

၈၀၁။ “မယံ ဘောဂေ သံဟရိမှာ၊ သမေန ဝိသမေန စ။
တေ အညေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနီ”တိ—

ဝိပ္ပလပန္နိယော ဘေရဝေန မဟာသဒ္ဓေန ဝိရဝိံသု။ မနဿာ တံ သုတွာ
ဘိတတသိတာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ
သဇ္ဇေတွာ သတ္တာရံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ နိမန္တေတွာ ပဏီတေန ခါဒနိယေန
ဘောဇနိယေန ပရိဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတပတ္တပါဏိံ ဥပနိသိဒိတွာ
တံ ပဝတ္တိံ နိဝေဒေသုံ။ ဘဂဝါ “ဥပါသကာ တေန ဝေါ သဒ္ဓေန ကောစိ
အန္တရာယော နတ္ထိ၊ စတဿော ပန ပေတိယော ဒုက္ခာဘိဘူတာ အတ္တနာ
ဒုက္ခံ ကမ္မံ ကထေတွာ ပရိဒေဝနဝသေန ဝိဿရေန ဝိရဝန္တိယော”^၂—

‘မယံ ဘောဂေ သံဟရိမှာ၊ သမေန ဝိသမေန စ။
တေ အညေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနီ’တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟံသု”တိ အဝေါစ။

တတ္ထ ဘောဂေတိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန “ဘောဂါ”တိ လဒ္ဓနာမေ ဝတ္ထာ-
ဘရဏာဒိကေ ဝိတ္တုပကရဏဝိသေသေ။ သံဟရိမှာတိ မစ္ဆေရမလေန ပရိယာ-
ဒိန္နစိတ္တာ ကဿစိ ကိဉ္စိ အဒဘ္ဘာ သဉ္စိနိမှ။ သမေန ဝိသမေန စာတိ ဉာယေန
စ အညာယေန စ ဉာယပတိရူပကေန ဝါ အညာယေန^၃ တေ ဘောဂေ အမှေဟိ
သံဟရိတေ ဣဒါနိ အညေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနီတိ မယံ ပန
ကဿစိပိ သုစရိတဿ အကတတ္တာ ဒုစ္စရိတဿ စ ကတတ္တာ တေရဟိ
ပေတယောနိပရိယာပန္နဿ မဟတော ဒုက္ခဿ ဘာဂိနီယော ဘဝါမ၊
မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝါမာတိ အတ္ထော။

၁-ဇီဝန္တိယော (သိ၊ ဣ) ၂-သဒ္ဓေန ဝိလန္တိယော (သိ) ၃-ဉာယေန စ ဉာယပရိရူပကေန ဝါ (က)

ဧဝံ ဘဂဝါ တာဟိ ပေတီဟိ ဝုတ္တံ ဂါထံ ဝတွာ တာသံ ပဝတ္ထိံ ကထေတွာ တံ အဋ္ဌပုတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ဥပရိ သစ္စာနိ ပကာသေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဗဟူ သောတာပတ္တိဖလာဒိနိ ပါပုဏိံသုတိ။

ဘောဂသံဟရဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-သေဋ္ဌိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနီတိ ဣဒံ သေဋ္ဌိပုတ္တပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပုတ္တိံ? ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော အလင်္ကတပုဋိယတ္တော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော မဟတိယာ ရာဇိဒ္ဓိယာ မဟန္တေန ရာဇာနဘာဝေန နဂရံ အနုသဉ္ဇရန္တော အညတရသ္မိံ ဂေဟေ ဥပရိပါသာဒေ ဝါတပါနံ ဝိဝရိတွာ တံ ရာဇဝိဘူတိံ ဩလောကေန္တိ ရူပသမ္ပတ္တိယာ ဒေဝဇ္ဈရာပဋိဘာဂံ ဧကံ ဣတ္ထိံ ဒိသ္မာ အဒိဋ္ဌ-ပုဗ္ဗေ အာရမ္မဏေ သဟဿာ သမုပ္ပန္တေန ကိလေသသမုဒါစာရေန ပရိယုဋ္ဌိတ-စိတ္တော သတိပ ကုလရူပါစာရာဒိဂုဏဝိသေသသမ္ပန္နော အန္တေပုရဇေန သဘာဝလဟုကဿ ပန ဒုဒ္ဒမဿ စိတ္တဿ ဝသေန တဿံ ဣတ္ထိယံ ပဋိဗဒ္ဓမာနသော ဟုတွာ ပစ္ဆာသနေ နိသိန္ဓဿ ပရိသဿ “ဣမံ ပါသာဒံ ဣမဉ္ဇ ဣတ္ထိံ ဥပဓာရေဟိ”တိ သညံ ဒတွာ ရာဇဂေဟံ ပဝိဗ္ဗော၊ အညံ သဗ္ဗံ အဗ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထုမ္ပိ အာဂတနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အယံ ပန ဝိသေသော—ဣဓ ပုရိသော သူရိယေ အနတ္ထင်္ဂတေယေဝ အာဂန္တော နဂရဒ္ဓါရေ ထကိတေ အတ္တနာ အာနိတံ အရုဏဝဏ္ဏမတ္တိကံ ဥပ္ပလာနိ စ နဂရဒ္ဓါရကဝါဠေ လဂ္ဂေတွာ နိပဇ္ဇိတုံ ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ ရာဇာ ပန သိရိသယနေ ဝါသူပဂတော မဇ္ဈိမယာမေ သ-ဣတိ န-ဣတိ ဒု-ဣတိ သော-ဣတိ စ ဣမာနိ စတ္တာရိ အက္ခရာနိ မဟတာ ကဏ္ဍေန ဥစ္စာရိတာနိ ဝိယ ဝိဿရဝသေန အသောသိ။ တာနိ ကိရ အတိတေ ကာလေ သာဝတ္ထိဝါသီဟိ စတူဟိ သေဋ္ဌိပုတ္တေဟိ ဘောဂမဒမတ္တေဟိ ယောဗ္ဗနကာလေ ပါရဒါရိက-ကမ္မဝသေန ဗဟုံ အပုညံ ပသဝေတွာ အပရဘာဂေ ကာလံ ကတွာ တဿေဝ နဂရဿ သမိပေ လောဟကုမ္ဘိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပစ္စမာနေဟိ လောဟကုမ္ဘိယာ မုခဝဋ္ဋိံ ပတွာ ဧကေကံ ဂါထံ ဝတ္ထုကာမေဟိ ဥစ္စာရိတာနံ တာသံ ဂါထာနံ

အာဒိအက္ခရာနိ၊ .တေ ပဌမက္ခရမေဝ ဝတွာ ဝေဒနာပုတ္တာ ဟုတွာ လောဟ-
ကုမ္ဘိံ ဩတရိံသု။

ရာဇာ ပန တံ သဒ္ဓိ သုတွာ ဘိတတသိတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဉ္ဇဇာတော
တံ ရတ္တာဝသေသံ ဒုက္ခေန ဝိတိနာမေတွာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ပုရောဟိတံ
ပက္ခောသာပေတွာ တံ ပဝတ္ထိံ ကထေသိ။ ပုရောဟိတော ရာဇာနံ ဘိတတသိတံ
ဥတွာ လာဘဂိဒ္ဓေါ “ဥပ္ပန္နော ခေါ အယံ မယံ မြာဟ္မဏာနဉ္စ လာဘုပ္ပါဒနု-
ပါယော”တိ စိန္တေတွာ “မဟာရာဇ မဟာ ဝတာယံ ဥပဒ္ဒဝေါ ဥပ္ပန္နော၊
သဗ္ဗစတုက္ကံ ယညံ ယဇာဟိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ အမစ္စေ
အာဏာပေသိ “သဗ္ဗစတုက္ကယညဿ ဥပကရဏာနိ သဇ္ဇေထာ”တိ။ တံ သုတွာ
မလ္လိကာ ဒေဝီ ရာဇာနံ ဝေမာဟ “ကဿွာ မဟာရာဇ မြာဟ္မဏဿ
ဝစနံ သုတွာ အနေကပါဏဝေဟိံ သနကကိစ္စံ ကာတုကာမေသိ၊ နနု
သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတဉ္ဇာဏံစာရော ဘဂဝါ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ ယထာ စ တေ
ဘဂဝါ ဗျာကရိဿတိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ။ ရာဇာ တဿာ ဝစနံ သုတွာ
သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ တံ ပဝတ္ထိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ “န
မဟာရာဇ တတောနိဒါနံ တုယံ ကောစိ အန္တရာယော”တိ ဝတွာ အာဒိတော
ပဌာယ တေသံ လောဟကုမ္ဘိနိရယေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ ပဝတ္ထိံ ကထေတွာ
တေဟိ ပဇ္ဇေကံ ဥစ္စာရေတုံ အာရဒ္ဓဂါထာယော—

၈၀၂။ “သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
နိရယေ ပစ္စမာနာနံ၊ ကဒါ အန္တော ဘဝိဿတိ။

၈၀၃။ နတ္ထိ အန္တော ကုတော အန္တော၊ န အန္တော ပဋိဒိဿတိ။
တထာ ဟိ ပကတံ ပါပံ၊ တုယံ မယုဉ္စ မာရိသာဉ္စ။

၈၀၄။ ဒုဇ္ဇိဝိတံမဇ္ဇိဝိမှ၊ ယေ သန္တေန န ဒေမ္ပသေ။
သန္တေသု ဒေယျမဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကမှ အတ္တနော။

၈၀၅။ သောဟံ နူန ဣတော ဂန္ဓာ၊ ယောနိံ လဒ္ဓါန မာနသိ။
ဝဒညူ သီလသမ္ပန္နော၊ ကာဟာမိ ကုသလံ ဗဟု”န္တိ—

ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ကထေသိ။

၈၀၂။ တတ္ထ သဠိဝဿသဟဿာနီတိ ဝဿာနံ သဠိသဟဿာနိ။ တသ္မိံ ကိရ လောဟကုမ္ဘိနိရယေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တော အစော ဩဂစ္ဆန္တော^၁ တိံသာယ ဝဿသဟဿေဟိ ဟေဠိမတလံ ပါပုဏာတိ၊ တတော ဥဒ္ဓိ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တောပိ တိံသာယ ဧဝ ဝဿသဟဿေဟိ မုခဝဋ္ဋိပဒေသံ ပါပုဏာတိ၊ တာယ သညာယ သော “သဠိဝဿသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော”တိ ဂါထံ ဝတ္ထုကာမော သ-ဇ္ဇတိ ဝတွာ အဓိမတ္တဝေဒနာပုတ္တော ဟုတွာ အစောမုခေါ ပတိ။ ဘဂဝါ ပန တံ ရညော ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ကထေသိ။ ဧသ နယော သေသဂါထာသုပိ။ တတ္ထ ကဒါ အန္တော ဘဝိဿတိတိ လောဟကုမ္ဘိနိရယေ ပစ္စမာနာနံ အမှာကံ ကဒါ န ခေါ ဣမဿ ဒုက္ခဿ အန္တော ပရိယောသာနံ ဘဝိဿတိ။

၈၀၃။ တထာ ဟီတိ ယထာ တုယံ မယျဉ္စ ဣမဿ ဒုက္ခဿ နတ္ထိ အန္တော၊ န အန္တော ပဋိဒိဿတိ၊ တထာ တေန ပကာရေန ပါပကံ ကမ္မံ ပကတံ တယာ မယာ စာတိ ဝိဘတ္တိံ^၂ ဝိပရိဏာမေတွာ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

၈၀၄။ ဒုဇ္ဈိဝိတန္တိ ဝိညူဟိ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဇီဝိတံ။ ယေ သန္တေတိ ယေ မယံ သန္တေ ဝိဇ္ဇမာနေ ဒေယျဓမ္မေ။ န အဒမ္ပသေတိ န အဒမ္ပ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋ-တရံ ကာတုံ “သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကမ္ပ အတ္တနော”တိ ဝုတ္ထံ။

၈၀၅။ သောဟန္တိ သော အဟံ။ နူနာတိ ပရိဝိတက္ကေ^၂ နိပါတော။ ဣတောတိ ဣမသ္မာ လောဟကုမ္ဘိနိရယာ။ ဂန္တောတိ အပဂန္တော။ ယောနိ^၃ လဒ္ဓါန မာနသိန္တိ မနုဿယောနိ^၃ မနုဿတ္တဘာဝံ လဘိတွာ။ ဝဒညူဟိ ပရိစ္စာဂသီလော^၃၊ ယာစကာနံ ဝါ ဝစနညူ။ သီလသမ္ပန္နောတိ သီလာစာရ-သမ္ပန္နော။ ကာဟာမိ ကုသလံ ဗဟုန္တိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ပမာဒံ၊ အနာပဇ္ဇိတွာ ဗဟုံ ပဟူတံ ကုသလံ ပုညကမ္မံ ကရိဿာမိ၊ ဥပစိနိဿာမိတိ အတ္ထော။

သတ္တာ ဣမာ ဂါထာယော ဝတွာ ဝိတ္တာရေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ဒေသ-နာပရိယောသာနေ မတ္တိကာရတ္ထုပ္ပလဟာရကော ပုရိသော သောတာပတ္တိ-ဖလေ ပဘိဋ္ဌဟိ၊ ရာဇာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ပရပရိဂ္ဂဟေ အဘိဇ္ဈံ ပဟာယ သဒါရသန္တုဋ္ဌော အဟောသီတိ။

သေဠိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အစော ဂစ္ဆန္တော (သီ၊ဇ္ဇ)

၂-ဝုတ္တပရိဝိတက္ကေ (သီ၊ဇ္ဇ)

၃-ပရိစ္စာဂသီလော ဝါ (သီ)

၁၆--သဠိကုဋ္ဌပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကို နု ဥပ္ပတ္တရူပေါပါတိ ဣဒံ သတ္တရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ပေတံ အာရန္တံ ဝုတ္တံ။ အတိတေ ကိရ ဗာရာဏသိနဂရေ အညတရော ဝိဌသပ္ပိ သာလိတ္တကပယောဂေ ကုသလော၊ တဟိံ^၁ သက္ခရခိပနသိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိံ ဂတော နဂရဒ္ဒါရေ နိဂြောဓရက္ခမူလေ နိသီဒိတွာ သက္ခရပဟာရေဟိ ဟတ္ထိအဿ- မနုဿရထကုဋ္ဌာဂါရဓဇပုဏ္ဏသဋ္ဌာဒိရူပါနိ နိဂြောဓပတ္တေသု ဒဿေတိ၊ နဂရ- ဒါရကာ၊^၂ အတ္တနော ကိဋ္ဌနတ္ထာယ မာသကမုမာသကာဒိနိ ဒတွာ ယထာရုစိ တာနိ သိပ္ပါနိ ကာရာပေန္တိ။

အထေကဒိဝသံ ဗာရာဏသိရာဇာ နဂရတော နိက္ခမိတွာ တံ နိဂြောဓမူလံ ဥပဂတော နိဂြောဓပတ္တေသု ဟတ္ထိရူပါဒိဝသေန နာနာဝိဓရူပဝိဘတ္တိယော အပ္ပိတာ၊^၃ ဒိသွာ မနုဿေ ပုစ္ဆိ “ကေန နု ခေါ ဣမေသု နိဂြောဓပတ္တေသု ဧဝံ နာနာဝိဓရူပဝိဘတ္တိယော ကတာ”တိ။ မနုဿာ တံ ဝိဌသပ္ပိံ ဒဿေသုံ “ဒေဝ ဣမိနာ ကတာ”တိ။ ရာဇာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ ဧဝမာဟ “သက္ကာ နု ခေါ ဘဏေ မယာ ဒဿိတဿ ဧကဿ ပုရိသဿ ကထေန္တဿ အဇာနန္တဿဝ ကုစ္ဆိယံ အဇလဏ္ဍိကာဟိ ပူရေတု”န္တိ။ သက္ကာ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ တံ အတ္တနော ရာဇဘဝနံ နေတွာ ဗဟုဘာဏိကေ ပုရောဟိတေ နိဗ္ဗိန္ဒရူပေါ ပုရောဟိတံ ပက္ခောသာပေတွာ တေန သဟ ဝိဝိတ္တေ ဩကာသေ သာဏိ- ပါကာရပရိက္ခိတ္တေ နိသီဒိတွာ မန္တယမာနော ဝိဌသပ္ပိံ ပက္ခောသာပေသိ။ ဝိဌသပ္ပိ နာဠိမတ္တာ အဇလဏ္ဍိကာ အာဒါယာဂန္တာ ရညော အာကာရံ ဥတွာ ပုရောဟိတာဘိမုခေါ နိသိန္ဓော တေန မုခေ ဝိဝေဠေ သာဏိပါကာရဝိဝရေန ဧကေကံ အဇလဏ္ဍိကံ တဿ ဂလမူလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သော လဇ္ဇာယ ဥဂ္ဂိ- လိတုံ အသက္ခောန္တော သဗ္ဗာ အဇ္ဈောဟရိ။ အထ နံ ရာဇာ အဇလဏ္ဍိ- ကာဟိ ပူရိတောဒရံ ဝိဿန္တိ “ဂစ္ဆ မြာဟ္မဏ၊ လဒ္ဓိံ တယာ ဗဟုဘာဏိတာယ ဖလံ၊ မဒ္ဒနဖလပိယံဂုံတစာဒိဟိ^၄ အဘိသင်္ခတံ ပါနကံ ပိဝိတွာ ဥစ္ဆန္နေဟိ၊ ဧဝံ တေ သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ”တိ။ တဿ ၈ ဝိဌသပ္ပိဿ တေန ကမ္မေန အတ္တမနော ဟုတွာ စုဒ္ဓသ ဂါမေ အဒါသိ။ သော ဂါမေ လဘိတွာ အတ္တာနံ သုခေန္တော ဝိဏေန္တော ပရိဇနမ္ပိ သုခေန္တော ဝိဏေန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာဒိနံ ယထာရဟံ ကိဉ္စိ ဒေန္တော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကဉ္စ အတ္ထံ အဟာပေန္တော သုခေနေဝ ဇီဝတိ၊ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ သိပ္ပံ သိက္ခန္တာနံ ဘတ္တဝေတနံ ဒေတိ။

၁-ကထာ ဟိ (သီ၊ ဣ)	၂-နဂရေ ဒါရကာ (သီ)
၃-အနပ္ပသော (သီ)၊ အနပ္ပကာ (ဣ)	၄-မဒ္ဒနဖလပိယံဂုံပတ္တာဒိဟိ (သီ၊ ဣ)

အထေကော ပုရိသော တဿ သန္တိကံ ဥပဂန္တာ ဧဝမာဟ “သာဓု အာစရိယ မမ္ပိ ဧတံ သိပ္ပံ သိက္ခာပေဟိ၊ မယံ ပန အလံ ဘတ္တဝေတနေနာ”တိ။ သော တံ ပုရိသံ တံ သိပ္ပံ သိက္ခာပေသိ။ သော သိက္ခိတသိပ္ပေါ သိပ္ပံ ဝိမံသိတု-ကာမော ဂန္တာ ဂင်္ဂါတိရေ နိသိန္ဓဿ^၁ သုနေတ္တဿ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ သက္ခရာဘိဿာတေန သိသံ ဘိန္ဒိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တတ္ထေဝ ဂင်္ဂါတိရေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ မနုဿာ တံ ပဝတ္တိ^၂ သုတွာ^၃ တံ ပုရိသံ တတ္ထေဝ လေဇျဒဏ္ဍာဒီဟိ ပဟရိတွာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသုံ။ သော ကာလကတော အဝိစိမဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ နိရယေ ပစ္စိတွာ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေ-သေန ဣမသ္မိ^၄ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟနဂရဿ အဝိဒူရေ ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ကမ္မဿ သရိက္ခကေန ဝိပါကေန^၅ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ကမ္မဝေဂုက္ခိတ္တာနိ ပုဗ္ဗဏ္ဍ-သမယံ မဇ္ဈိကသမယံ သာယနသမယဉ္စ သဌိ အယောက္ကုဋ္ဌသဟဿာနိ မတ္ထကေ နိပတန္တိ။ သော ဆိန္ဒုဘိန္ဒုသိသော အဓိမတ္တဝေဒနာပုတ္တော ဘူမိယံ နိပတတိ၊ အယောက္ကုဋ္ဌသု ပန အာဂတမတ္တေသု ပဋိပါကတိကသီရော^၆ တိဌတိ။

အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌပဗ္ဗတာ ဩတ-ရန္တော တံ ဒိသ္မာ—

၈၀၆။ “ကိံ^၁ န ဥမ္မတ္တရူပေါ၊ မိဂေါ ဘန္တောဝ ဓာဝသိ။
 နိဿံသယံ ပါပကမ္မန္တော^၂၊ ကိံ^၃ န သဒ္ဓါယသေ တုဝန္တိ^၄—
 ဣမာယ ဂါထာယ ပဋိပုစ္ဆိ။ တတ္ထ ဥမ္မတ္တရူပေါ^၅တိ ဥမ္မတ္တကသဘာဝေါ ဝိယ ဥမ္မာဒပ္ပတ္တော ဝိယ။ မိဂေါ ဘန္တောဝ ဓာဝသိ^၆တိ ဘန္တမိဂေါ ဝိယ ဣတော စိတော စ ဓာဝသိ။ သော ဟိ တေသု အယောက္ကုဋ္ဌသု နိပတန္တေသု ပရိတ္တာဏံ အပဿန္တော “န သိယာ န ခေါ ဧဝံ ပဟာရော”တိ^၇ဣတောပိ ဧတ္တောပိ ပလာယတိ။ တေ ပန ကမ္မဝေဂုက္ခိတ္တာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌိတဿ မတ္ထကေယေဝ နိပတန္တိ^၈။ ကိံ^၉ န သဒ္ဓါယသေ တုဝန္တိ^{၁၀} ကိံ^{၁၁} န ခေါ တုဝံ သဒ္ဓံ ကရောသိ၊ အတိဝိယ ဝိဿရံ ကရောန္တော ဝိစရသိ။

တံ သုတွာ ပေတော—

၈၀၇။ “အဟံ ဘဒန္တ ပေတောမိ၊ ဒုဂ္ဂတော ယမလောကိကော။
 ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတော။

၁-ဝိမံသိတုကာမော ဂင်္ဂါတိရေန ဂစ္ဆန္တဿ (က)	၂-ဒိသ္မာ (က)
၃-ကမ္မသရိက္ခကဝိပါကေန (က)	၄-ပဋိပါကတိကသီရော (က)
၅-ပါပကမ္မံ (သီ၊ဣ)	၆-သိယာ န ခေါ ဧဝံ ပရိဟာရေတိ(က)
	၇-ဥပရိ ပတန္တိ (သီ၊ဣ)

၈၀၈။ သဠိ ကုဋ္ဌသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
သီသေ မယံ နိပတန္တိ၊ တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက”န္တိ—

ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ တတ္ထ သဠိ ကုဋ္ဌသဟဿာနိတိ သဠိမတ္တာနိ
အယောကုဋ္ဌသဟဿာနိ။ ပရိပုဏ္ဏာနိတိ အနုနာနိ။ သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗ-
ဘာဂတော။ တဿ ကိရ သဠိယာ အယောကုဋ္ဌသဟဿာနံ ပတနပ္ပဟောနကံ
မဟန္တံ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌပ္ပမာဏံ သီသံ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ တဿ ဝါလဂ္ဂကောဋိနိတုဒနမတ္ထမ္ပိ
ဌာနံ အသေသေတွာ တာနိ ကုဋ္ဌာနိ ပတန္တာနိ မတ္ထကံ ဘိန္ဒန္တိ၊ တေန သော
အဋ္ဌဿရံ ကရောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗသော သီသေ မယံ နိပတန္တိ၊ တေ
ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက”န္တိ။

အထ နံ ထေရော ကတကမ္ပံ ပုစ္ဆန္တော—

၈၀၉။ “ကိ” န ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ခဋ္ဌံ ကတံ။
ကိဿကမ္ပဝိပါကေန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၈၁၀။ သဠိ ကုဋ္ဌသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
သီသေ တုယံ နိပတန္တိ၊ တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက”န္တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တဿ ပေတော အတ္တနာ ကတကမ္ပံ အာစိက္ခန္တော—

၈၁၁။ “အထဒ္ဓသာသိ” ၂ သမ္မုဒ္ဓံ၊ သုနေတ္တံ ဘာဝိတိန္ဒြိယံ။
နိသိန္တံ ရုက္ခမူလသ္မိံ၊ ဈာယန္တံ အကုတောဘယံ။

၈၁၂။ သာလိတ္တကပ္ပဟာရေန၊ ဘိန္ဒိသံ တဿ မတ္ထကံ။
တဿကမ္ပဝိပါကေန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၈၁၃။ သဠိ ကုဋ္ဌသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
သီသေ မယံ နိပတန္တိ၊ တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက”န္တိ—

တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ။

၈၁၁။ တတ္ထ သမ္မုဒ္ဓန္တိ ပစ္စေကသမ္မုဒ္ဓံ။ သုနေတ္တန္တိ ဧဝံနာမကံ။ ဘာဝိ-
တိန္ဒြိယန္တိ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ ဘာဝိတသံဒွါဒိဇ္ဇန္ဒြိယံ။

၈၁၂-၁၃။ သာလိတ္တကပ္ပဟာရေနာတိ သာလိတ္တကံ ဝုစ္စတိ ဓနုကေန၊
အင်္ဂုလီဟိ ဧဝံ ဝါ သက္ခရာဒိပနပယောဂေါ။ တထာ ဟိ သက္ခရာယ ပဟာ-
ရေနာတိ ဝါ ပါဌော^၁။ ဘိန္ဒိဿန္တိ ဘိန္ဒိ^၂။

တံ သုတွာ ထေရော “အတ္တနော ကတကမ္မာနုရူပဗေဝ ဣဒါနိ ပုရာဏ-
ကမ္မဿ ဣဒံ ဖလံ ပဋိလဘတိ”တိ ဒဿေန္တော—

၈၁၄။ “ဓမ္မေန တေ ကာပုရိသ၊
သဗ္ဗိ ကုဋသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
သီသေ တုယံ နိပတန္တိ၊ တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္တက”န္တိ—

ဩသာနဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဓမ္မေနာတိ အနုရူပကာရဏေန။ တေတိ တဝ၊
တသ္မိံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ အပရဇ္ဈန္တေန တယာ ကတဿ^၁ ပါပကမ္မဿ အနုစ္ဆ-
ဝိကမေဝေတံ ဖလံ တုယံ ဥပနိတံ၊ တသ္မာ ကေနစိ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ
ဗြဟ္မာနာ ဝါ အပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနပိ အပ္ပဋိဗာဟနိယမေတန္တိ ဒဿေတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ တတော နဂရေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော
သာယနသမယေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော
အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဠုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ
ဒေသေန္တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဂုဏာနုဘာဝံ၊ ကမ္မာနဉ္စ အဝဉ္စုတံ ပကာသေသိ၊
မဟာဇနော သံဝေဂဇာတော ဟုတွာ ပါပံ ပဟာယ ဒါနာဒိပုညနိရတော
အဟောသိတိ။

သဗ္ဗိကုဋပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ခုဒ္ဒကဋ္ဌကထာယ ပေတဝတ္ထုသ္မိံ

သောဠသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတဿ

စတုတ္ထဿ မဟာဝဂ္ဂဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-တထာ သက္ခရာယ ပဟာရဏေန၊ သာလိတ္တကပဟာရဏေနာတိ ဝါ ပါဌော (သီ၊ဇု)

နိဂမနကထာ

တ္ထောဝတာ စ—

ယေ တေ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တာ၊ သတ္တာ ဒုက္ကဋ္ဌကာရိနော။
ယေဟိ ကမ္မေဟိ တေသံ တံ၊ ပါပကံ ကဋုကပ္ပလံ။

ပစ္စက္ခတော ဝိဘာဝေန္တိ၊ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေဟိ စ။
ယာ ဒေသနာနိယာမေန၊ သတံ သံဝေဂဝဓုနီ။

ယံ၂ ကထာဝတ္ထုကုသလာ၊ သုပရိညာတဝတ္ထုကာ။
ပေတဝတ္ထုတိ နာမေန၊ သင်္ဂါယိသု မဟေသယော။

တဿ အတ္ထံ ပကာသေတုံ၊ ပေါရာဏဋ္ဌကထာနယံ။
နိဿာယ ယာ သမာရဒ္ဓါ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မယာ။

ယာ တတ္ထ ပရမတ္တာနံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ။
ပကာသနာ ပရမတ္ထ-ဒီပနီ နာမ နာမတော။

သမ္ပတ္တာ ပရိနိဋ္ဌာနံ၊ အနာကုလဝိနိစ္ဆယာ။
သာ ပန္နရသမတ္တာယ၊ ပါဠိယာ ဘာဏဝါရတော။

ဣတိ တံ သင်္ခရေန္တေန၊ ယံ တံ အဓိဂတံ မယာ။
ပုညံ တဿာနုဘာဝေန၊ လောကနာထဿ သာသနံ။

ဩဂါဟေတွာ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သီလာဒိပဋိပတ္တိယာ။
သဗ္ဗေပိ ဒေဟိနော ဟောန္တု၊ ဝိမုတ္တိရသဘာဝိနော။

စိရံ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ။
တသ္မိံ သဂါရဝါ နိစ္စံ၊ ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ၊ ပါဏိနော။

သမ္မာ ဝဿတု ကာလေန၊ ဒေဝေါပိ ဇဂတိပတိ။
သဒ္ဓမ္မနိရတော လောကံ၊ ဓမ္မေနဝ ပဿာသတူတိ။

ဣတိ ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနာ မုနိဝရယတိနာ
ဘဒန္တေန အာစရိယဓမ္မပါလေန ကတာ
ပေတဝတ္ထုအတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပေတဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ သမတ္တာ။

သံဝဠာဏပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကတကလျာဏာ	၁၆၁	အစ္ဆသိ	၁၇၄
အကတေန	၁၃၉	အစ္ဆာဒနံ	၂၁၃
အကန္တိ	၁၇၇	အစ္ဆာဒယိတွာန	၄၆
အကမ္မကာမာ	၁၆၁	အစ္ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇော	၂၃၆
အကာမာယ	၁၃၄	အစ္ဆေရရူပံ	၁၀၂
အကာရယိ	၁၅၂	အဇရာမရာ	၉၂
အကာသိ	၁၀၉	အဇ္ဇ	၂၀၄၊ ၂၁၂
အကိရိ	၈၆	အဇ္ဈင်္ဂ	၂၂၇
အကိဋ္ဌမာနော	၂၁၀	အဇ္ဈာသိတော	၂၅၀
အကုတောဘယာ	၇၁	အညဉ္ဇ	၂၂၅
အက္ခတံ	၂၅၅	အညတ္ထိကော	၂၀၉
အက္ခယဓမ္မမတ္ထု	၂၂၅	အညထတ္ထံ	၁၀၄
အက္ခိမလံ	၁၀၂	အညာတော	၂၀၆
အဂါ	၈၂	အညေ	၉၂
အဂါရိနီ	၁၇၈	အဋ္ဌိယာမိ	၄၅
အဂ္ဂကုလိကော	၁၈၃	အဋ္ဌသော	၂၃၆
အဂ္ဂဟေသုံ	၁၈၃	အဋ္ဌင်္ဂဝရေနုပေတံ	၂၂၆
အဂ္ဂိဒဗ္ဗာဝ	၃၅၊ ၁၆၁	အဋ္ဌိသင်္ခလိကာ	၁၄၆
အဂ္ဂိဝဇ္ဇော	၁၈၇	အဗုကော	၁၀၁
အင်္ဂတော အင်္ဂ	၁၆၃	အဗုမာသကံ	၁၈၇
အင်္ဂရ	၁၁၂	အဗုရတ္တာယ	၁၄၆
အင်္ဂပစ္စင်္ဂိ	၁၄၆	အတောရေသိ	၈၁
အင်္ဂါရသဿ	၁၁၅	အတိစရာသိ	၁၄၇
အင်္ဂုဋ္ဌသ္မေဟေန	၁၈၂	အတိစာရိနီ	၁၄၇
အစာရိသံ	၁၉၆	အတိဒါနဉ္စ	၁၂၂
အစေတယိ	၃၂	အတိဒုဋ္ဌဝါစော	၁၄

ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်
အတိပုဒါနေန		၁၂၂	အဒ္ဓသ		၈၂၊ ၂၅၅
အတိမညိသံ		၃၆	အဒ္ဓသုံ		၉၇
အတိရောစတိ		၁၃၀	အဒ္ဓါ		၂၀၆
အတိတာနံ		၁၅၃	အဓိဂစ္ဆန္တိ		၁၉၂
အတုလံ		၁၀၃၊ ၁၀၄	အဓိဂမ္မ		၅၅
အတုလေ		၁၇၄	အဓိပတိ		၂၃၄
အတ္တဒန္တံ		၂၄၈	အဓိမတ္တံ		၈၀
အတ္တနော		၂၅၅	အနက္ခာတံ		၁၈၇
အတ္တမနော		၁၂၃၊ ၁၂၄	အနဂါရာ		၇၄
အတ္တံ		၁၉၆၊ ၂၂၅	အနပ္ပကံ		၂၉
အတ္ထ		၂၅၂	အနပ္ပကေသု		၅၄
အတ္ထဗ္ဗ		၂၀၄	အနတ္တိတော		၅၉
အတ္ထာယ		၁၇၊ ၁၀၆	အနာဂတံ		၂၄၄
အတ္ထော		၈၈	အနာဝဇ္ဇေသု		၁၈၇
အထ ဝါ		၁၆	အနိန္ဒိတာ		၈၃
အထော		၂၃၅	အနိပ္ပလာ		၁၆၊ ၂၅
အဒံ		၁၇၈	အနိဿော		၂၁၄
အဒန္တံ		၂၃၅	အနု		၄၆
အဒမ္မသေ		၁၆၁	အနုကမ္မကာ	၁၄၊ ၂၄၊ ၆၄၊ ၂၀၃	
အဒါ	၇၅၊ ၁၁၄၊ ၁၅၇၊		အနုကမ္မဿု		၁၆၇
	၁၇၁၊ ၂၃၉		အနုပရိယန္တိ		၁၇၄
အဒါတာ		၁၀၁	အနုပ္ပတုာန		၁၁၅
အဒါနံ		၁၂၂	အနုပ္ပဒိန္နံ		၂၉
အဒါပယိ		၁၅၇	အနုဘဝိယာန		၁၀၂
အဒါယကာ		၅၅	အနုဘူတံ		၁၄၇
အဒါယိကာ		၄၂	အနုဘောန္တိ		၅၅
အဒါသိ		၂၂၅	အနုဘောသိ		၁၈၉
အဒိဿန္တာ		၂၄၄	အနုမောဒမာနော		၁၁၄
အဒုပ္ပပါဏီ		၁၀၉	အနုမောဒရေ		၂၅
အဒုရာဂတံ		၂၃၅	အနုရောဒတိ		၆၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၂၇၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုသတ္တရူပေါ	၂၂၅	အပိဿု	၁၆၁
အနုသောစသိ	၁၅၂	အပုစ္ဆိတ္ထ	၁၅၁
အနေကစိတ္တံ	၁၃၇	အပ္ပကံ	၄၅
အနေကဘာဂေန	၂၀၅	အပ္ပကေ	၁၂၀
အနေကရသဗျဉ္ဇနံ	၆၇၊ ၁၇၀	အပ္ပညာတော	၂၁၄
အံနေဇံ	၂၁၄	အပ္ပဂ္ဂိနန္ဒိယာ	၇၁
အနောမဒဿနေ	၁၇၅	အပ္ပဂ္ဂိသန္ဒိယော	၆၁
အန္တရာယကရော	၂၃၅	အပ္ပပုညတာ	၂၅၃
အန္တရေ	၁၅၇	အပ္ပေဝ	၈၂
အန္တလိက္ခသ္မိ	၁၉၆	အပ္ပေဝ နာမ	၇၄
အန္တလိက္ခေ	၁၃	အဗ္ဗဟိ	၃၉
အန္တော	၂၆၄	အဗ္ဗဟေ	၁၀၈
အန္တောဝိမာနသ္မိ	၄၅	အဗြုဗိ	၂၄၈
အန္တကဝိန္ဒ	၁၀၁	အဘာဏိ	၁၄
အန္တပါနဗ္ဗိ	၁၆၁	အဘာသိသံ	၃၃
အန္တပါနဗ္ဗိ	၂၃	အဘိက္ကန္တေန	၆၅
အန္တေန ပါနေန	၃၈	အဘိက္ကမော	၂၀၃
အန္တဂစ္ဆိ	၂၄၃	အဘိက္ခဏံ	၁၀၁
အန္တယာ	၁၃၇	အဘိဇာနာမိ	၉၇
အန္တာဒိသာဟိ	၇၄၊ ၁၆၇	အဘိဇ္ဇမာနေ	၁၅၆
အန္တာဒိသိ	၁၇၀	အဘိသဒ္ဓဟေယျံ	၂၀၇၊ ၂၁၁
အပက္ကဓိ	၂၄၈	အဘိသမ္ပရာယံ	၁၈၅
အပက္ကမ္မ	၁၁၆-၇	အမစ္စာ	၉၃၊ ၂၃၅
အပရိမိတံ	၁၀၄	အမစ္စရီ	၁၆
အပဿိနော	၂၁၂	အမတမေဝ	၁၉၂
အပါနဒိ	၈၁	အမနသိကတွာ	၁၆၇
အပါနဒိ	၃၉	အမမော	၂၁၄
အပိ	၁၇၁	အမာနုသော	၂၃၄
အပိ ယောဇနာနိ	၂၅၃	အမ္ပေဟိ	၁၃၀
		အယံ	၁၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အယဿာ	၄၉	အသင်္ခတံ	၁၉၂
အယောပါကာရပရိယန္တံ	၄၉	အသညတော	၁၀
အယျ	၆၄	အသန္တေ	၂၁၁
အယျကဿ	၃၈	အသဗ္ဗိ	၁၈၄
အရဏဝိဟာရီ	၂၁၄	အသမတ္တဘောဂီ	၂၂၄
အရတီ	၆၀	အသယုသာဟိနော	၁၁၄
အရဟတံ ဝစော	၅၆	အသယုဿ	၁၁၃
အရဟတော	၁၉၉	အသယော	၁၁၅
အရဟန္တော	၇	အသိ	၈၀
အရဟာမိ	၁၈၇	အသီတိ	၉၆
အရိန္ဒမ	၂၃၅	အသုရာ	၂၅၅
အရိယံ	၂၂၆	အသောကံ	၈၃
အလံ	၃၁	အသယံ	၆၀
အလင်္ကတော	၁၅၇၊ ၁၅၈	အဿ	၂၄၅
အလဒ္ဓါဝ	၁၆၀	အဿတရီရထေန	၅၂
အလမေဝ	၁၁၅	အဿု	၂၁၄
အလဿာ	၁၆၁	အဟဉ္ဇ	၈၁
အလေဏာ	၇၄	အဟမေဝ ဒဇ္ဇံ	၁၂၃
အလ္လပါဏိဟတော	၁၀၉	အဟုံ	၈၅
အဝင်္ကရိယတိ	၁၆၁	အဟု	၁၀
အဝကုဇ္ဇာ	၂၅၄	အဟေသုံ	၁၅၂
အဝင်္ကော	၂၁၄	အဟော ဝတ	၁၂၃
အဝစ	၈၁		
အဝဉ္ဇာနိ	၁၇၈	[အာ]	
အဝညာ	၁၆၂	အာ	၁၅၃
အဝလမ္ပ	၁၇၄	အာကိရိသု	၁၈၃
အဝလမ္ပရေ	၁၃၃	အာဂစ္ဆိ	၁၅၁
အဝိရောဓကရေသု	၁၉၁	အာဂတာ	၇၂
အဝေစ္စ	၂၁၀	အာဂတိံ ဝါ	၁၁၅
အသံယမာ	၁၉၁	အာဂမုံ	၁၇၁
		အာဂါ	၅၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၇၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]		[အာ]	
အာစမယိတွာ	၂၂၅	အာလောပံ	၆၅
အာစရိယော	၂၃၅	အာလောပပိဏ္ဍဒါတာရော	၁၆၂
အာစိက္ခ	၁၀၀၊ ၁၀၃	အာဝါသံ	၈၃
အာတပေ	၁၆၁	အာဝါသိကော	၂၅၀
အာတပေါ	၁၈၇	အာဝိ	၉၈
အာတုမံ	၁၆၇၊ ၁၇၁	အာသမာနာ	၂၁၀
အာတုမဿ	၁၁၈	အာသိ	၁၀၊ ၇၇
အာတုမေ	၁၅၃	အာသိ	၁၄၆
အာဒိတ္တံ	၃၉	အာသု	၁၅၁
အာဒိယာသိ	၂၂၄	အာဟာရဂေမိနော	၂၅၃
အာဒိသ	၄၆	အာဟိဏ္ဍမာနာ	၁၇၁
အာဒိသုံ	၄၆	အာဟု	၁၅၃၊ ၂၁၀၊ ၂၁၂
အာဒိသေယျ	၂၁၂	အာဠာရပမ္ပေ	၁၇၄
အာဒိနဝံ	၂၄၅	အာဠာဟနံ	၁၅၁
အာဓိပစ္စေန	၁၂၇	[ဣ]	
အာနုဘာဝံ	၁၀၄	ဣစ္စေဝ	၅၅
အာပဏာ	၈၂	ဣစ္ဆာမသေ	၂၀၆
အာဘာဝေတွာ	၁၅၅	ဣဇ္ဈတိ	၆၆၊ ၁၁၃
အာဘေန္တိ	၁၄၅	ဣတိ ကတွာ	၂၀၇
အာမန္တိတာ	၈၁	ဣတိဿု	၁၁၉
အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု	၁၀၁	ဣတော	၃၁၊ ၁၅၁
အာမိသသ္မိ	၁၀၁	ဣတ္တရံ	၅၆
အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ	၁၂၆	ဣတ္တရတော	၅၆
အာယန္တိယော	၁၉၉	ဣတ္ထိစိတ္တံ	၁၅၅
အာယာသိ	၁၄၆	ဣတ္ထိပုရိသနိဿိတံ	၇၄
အာယုနာ	၁၂၇	ဣတ္ထိဘူတာယ	၁၅၃
အာရဗ္ဗ	၁၆	ဣဒံ	၁၀
အာရမ္မဏံ ကတွာ	၁၆	ဣဒိ	၁၈၃
အာရာမာနိ	၉၇	ဣဓ တိဋ္ဌသိ	၃၀
အာရဟိ	၂၃၉	ဣဓာဂတံ	၁၁၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဣ-ဥ]		[ဥ]	
ဣဓာဂတာ	၄၂	ဥဒ္ဓိဿယီ	၁၇၀
ဣဓေဝ	၈	ဥဗ္ဗံ	၄၈
ဣမဉ္ဇ	၂၂၆	ဥန္တတောနတာ	၂၄၅
ဣမဿ	၂၀၃	ဥန္တမေ	၂၇
ဣသယော	၉၂	ဥပကပ္ပတိ	၁၇၂၄၆
ဣသိံ	၂၄၈	ဥပကပ္ပထ	၁၅၈
ဣသိ	၁၅၁	ဥပက္ခန္ဓံ	၁၀၁
ဣဿရမဒသမ္ဘဝံ	၂၄၅	ဥပဇီဝတိ	၂၅၁
ဣဿရိယေန ဝါ	၁၁၀	ဥပဇီဝန္တိ	၁၂၆
ဣဿရာ	၁၉၈	ဥပဋ္ဌာသိ	၁၈၄
ဥက္ကစ္ဆ	၁၉၆	ဥပဋ္ဌိတာ	၁၂၆
ဥဂ္ဂတက္ကဿ	၂၀၄	ဥပဋ္ဌိတေ	၂၃၂၄၅
ဥစ္စံ	၂၄၈	ဥပဋ္ဌိတော	၁၀၉
ဥစ္စာကုလေသု	၁၆၃	ဥပတိဋ္ဌန္တိ	၁၆၃
ဥစ္စိနိတွာန	၁၇၀	ဥပနဒန္တိ	၁၇၄
ဥဇဘူတဿ	၄၈	ဥပနိက္ခမသု	၄၅
ဥဇ္ဇင်္ဂလေ	၁၃၀	ဥပနိသဇ္ဇ	၂၂၅
ဥဇ္ဇေ	၂၄၈	ဥပန္တိကေ	၁၁၃
ဥဋ္ဌာနပေါရိသံ	၂၃၅	ဥပပန္နာ	၇၄
ဥဏှေသု	၁၈၇	ဥပလဗ္ဗတိ	၁၃၇
ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ	၁၂၆	ဥပဝါယတိ	၁၈၇
ဥတ္တတ္တရူပေါ	၁၇၄	ဥပသင်္ကမ္မ	၁၃၆
ဥတ္တမကိစ္ဆပတ္တံ	၁၈၃	ဥပါဟနံ	၁၁၉
ဥတ္တမဒိဋ္ဌိပတ္တော	၂၁၄	ဥပေဟိ	၈၃
ဥတ္တရိယံ	၄၅	ဥပ္ပဇာပိ	၉၈
ဥတ္တသန္တာ	၁၆၇	ဥပ္ပဇန္တိ	၆၆
ဥတ္တာနာ	၂၅၄	ဥပ္ပဏ္ဍုကိံ	၆၇
ဥတ္တာသိတံ	၂၀၄	ဥပ္ပါသုလိကေ	၆၃
ဥဒကုတ္တော	၆၁	ဥပ္ပိဂရူပေါ	၂၃၄
ဥဒပဇ္ဇထ	၄၆၂၁၇၀	ဥဘယံ	၃၃၂၁၄၇၂၁၇၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၇၇

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[ဥ]

ဥဘယေ	၂၁၁
ဥဘယော	၈၁
ဥဘောပိ	၂၂၇
ဥမ္မတ္တရူပေါ	၃၇၂၈၉၊ ၂၆၆
ဥယျာနဝန္တံ	၁၇၅
ဥရဂေါ	၅၈
ဥသုယသိ	၈၂
ဥဿန္တပုံညာပိ	၁၈၂
ဥဿာဝဗိန္ဒူဝ	၂၀၄
ဥဋ္ဌာရဝဏ္ဏံ	၂၂၅
ဥဋ္ဌာရာ	၂၉

[ဇ]

ဧကကော	၁၆၇
ဧကန္တံ	၁၇၀
ဧကဒေသံ	၂၂၅
ဧကန္တကဋ္ဌုကံ	၄၈
ဧကန္တတိဗ္ဗံ	၂၀၆
ဧကပထေ	၁၆၇
ဧကယုဂံ	၂၁၄
ဧကရတ္တိဗ္ဗံ	၁၀၈
ဧကာဟံ	၂၁၀
ဧကေ	၁၆၀
ဧကော	၁၇၇
ဧတံ	၁၃၄၊ ၂၀၉၊ ၂၄၃
ဧတဉ္စ	၂၂၅
ဧတာဒိသံ	၄၂၊ ၁၈၃၊ ၂၄၈
ဧတာဒိသာ	၉၃
ဧတာဒိသော	၆၆၊ ၂၂၆

ပဒါနုက္ကမော

[ဇ]

ဧတေ	၉၂
ဧတ္တော	၇၊ ၁၃၄
ဧယျာသိ	၁၀၂
ဧရကန္တံ	၉၆
ဧဝံ	၂၄၊ ၅၈၊ ၁၂၇
ဧဝံ စေ	၉၀
ဧဝံဒိဋ္ဌိ ပုရေ	၂၃၈
ဧဝံသမ္ပဒမေဝေတံ	၆၀
ဧဝမေဝ	၂၃၇
ဧသေ'တ္ထုပါသကော	၄၆
ဧသော	၂၀၆
ဧဟိတိ	၈၂

[ဩ]

ဩက္ကန္တိ	၁၉၈
ဩဂ္ဂတတ္ထဿ	၂၀၄
ဩဗုဏာမိ	၂၃၉
ဩဘာသတေ ဒိသာ	၉.
ဩဘာသယန္တိ	၅၂
ဩဘာသေန္တိ	၁၆၃
ဩဘာသေန္တိ	၆၅
ဩသဓံ	၁၈၃
ဩသဓိ	၆၅
ဩသဓေဟိ	၉၁
ဩသိဉ္စ	၃၉
ဩဟရ	၉၀

[ဏ]

ဏံ .	၁၅၂
ဏန္တုယာ	၈၁
ဏဉ္စနာဝေဋ္ဌဘူသိတာ	၁၄၅

ပဒါနုတ္တမော	[က]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[က]	ပိဋကော်
ကဋုကံ		၂၀၅၊၂၄၈	ကမ္မောဇံ		၁၀၆
ကဋုကပ္ပလာနိ		၅၅	ကမ္မံ		၈၂၂၆
ကဋုကော		၂၄၈	ကမ္မပစ္စယာ		၂၃
ကဋ္ဌံ		၁၂၆	ကမ္မမကာသိ		၁၃
ကဏ္ဍမုဏ္ဍာယ		၁၄၇	ကမ္မဝိပါကံ		၂၅၅
ကဏ္ဍမုဏ္ဍော		၁၄၆	ကမ္မဿ		၁၃၇
ကဏ္ဍ		၈၈	ကမ္မာနံ		၂၄၇
ကတကလျာဏာ		၁၆၃	ကယာကယံ		၂၇
ကတကလျာဏော		၁၀၉	ကရဏံ		၁၇၁
ကတညတာ		၁၀၉	ကရေယျ		၁၁၇
ကတပုညဿ		၁၁၃	ကရောန္တာနံ		၉၇
ကတ္ထ		၁၅၇	ကရောမဟံ		၈၃
ကထဉ္စ		၅၄	ကရောဟိ ကမ္မံ		၁၇၅
ကဒရိယာ		၄၂	ကလျာဏဓမ္မံ		၂၁၄
ကဒရိယော		၉၇၊၂၃၅	ကလျာဏပါပဿ		၂၁၁
ကဒလိမိဂသဉ္စန္ဒာ		၁၄၆	ကသိ အတ္ထိ		၂၇
ကဒါ		၂၆၄	ကသိရာ		၂၁၂
ကနကဿ		၁၇၄	ကသီ		၈
ကန္တတိ		၁၅၁	ကသ္မာ		၁၅၂
ကပဏာ		၁၆၂	ကသ္မိ		၂၁၅
ကပဏော		၁၁၃၊၂၄၂	ကဿံ		၁၀၂
ကပိကစ္ဆုနော		၈၁	ကဿကူပမာ		၇
ကပိကစ္ဆု		၈၁	ကဿာမိ		၂၁၅
ကပိနစ္စနာယံ		၂၁၅	ကာတုံ ကလျာဏံ		၁၁၅
ကပ္ပကဿ		၁၅၇	ကာ န		၄၅
ကပ္ပကာ		၁၁၉၊၁၆၂	ကာ န တုံ		၃၀
ကပ္ပိတကော နာမ		၂၁၄	ကာပုရိသ		၁၁၇
ကပ္ပိယံ		၂၄	ကာမကာမိနီ		၆၇
ကမတိ		၈	ကာမကာမိနော		၁၆၃
ကမ္မုကာယူရဓရာ		၁၄၅	ကာမကာမီ		၁၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကာမဂုဏေဟိ	၁၈၉
ကာမဒဒံ	၁၁၅
ကာမဒဒေါ	၁၀၆
ကာမဿာဒါဘိနန္ဒိနော	၂၄၄
ကာယူရီ	၁၉၆
ကာယေန	၁၀
ကာယော	၉
ကာရံ	၁၃၀
ကာရကရော	၂၂၆
ကာရဏတ္ထိကော	၂၀၃
ကာလကတာ	၁၃၈
ကာလကတေ	၅၈
ကာလဂတာ	၂၇
ကာလင်္ကတော	၉၇
ကာလုပ္ပိတဿ	၁၂၀
ကာလေန	၂၄
ကာသိကုတ္တမောရိနိ	၄၇
ကာဟာမိ	၁၃၇
ကာဠိ	၈၄
ကိ°	၁၃၁၅၄
ကိ° ကမ္မမကရီ	၁၀
ကိ° နု	၃၇၂၆၆
ကိ° ဝါ	၈၃
ကိ° သီလော	၁၁၂
ကိစ္ဆော	၂၀၄
ကိဉ္စိ	၈၂၁၆၁
ကိတကာ	၄၂
ကိန္တိ	၂၁၀
ကိမိနံ	၁၇၉
ကိမိလာယံ	၁၄၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကိရ	၁၁၄
ကိရိဋ္ဌိ	၁၉၆
ကိလန္တာ	၁၆၇
ကိလမိတော	၁၀၁
ကိသာ	၆၀၁၆၇
ကိသိကေ	၆၃
ကိဿ	၄၁၁၂၀၂၄၂
ကိဿကမ္မဝိပါကေန	၃၂
ကိဿဟေတု	၁၀၀
ကိ'ဿာ	၁၈၃
ကိဿေတံ	၂၀၉
ကိဋ္ဌာမိ	၇၁
ကုဇ္ဈိတဗ္ဗံ	၂၀၆
ကုဇ္ဈရေန	၅၃
ကုဏလိ° မုခံ	၁၁၇
ကုဏလိကတံ	၁၁၆
ကုဏာ	၁၁၆
ကုဏ္ဍိနာဂရိယော	၁၆၆
ကုတော ဗလံ	၂၃၅
ကုတော လဗ္ဘာ	၉၁
ကုရူရိနော	၁၆၇
ကုလမာတရော	၁၆၁
ကုလာ	၁၂၂
ကုဝေရံ	၁၆
ကုသကဏ္ဍကေ	၁၇၁
ကုသလံ ကတွာ	၈
ကုသလာ ဝဒေယျံ	၁၄
ကုဋ္ဌဝါဏိဇော	၁၇၈
ကုဋ္ဌသဟဿာနိ	၂၆၇
ကုဋ္ဌာဂါရနိဝေသနာ	၁၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[ခ]	
ကေန	၆၆	ခုပ္ပိပါသသမပ္ပိတာ	၇၄
ကေန	၂၅၂	ခုပ္ပိပါသူပဂတာ	၅၅
ကေဝလံ	၈၉	ခေတ္တံ	၈
ကေသနိဝါသနာ	၁၆၀	ခေတ္တုပမာ	၇
ကေသဝ	၈၉	ခေပယိတွာန	၂၃၇
ကေသေဟ'မ္ပိ	၄၅	ခေမော	၂၃၄
ကော	၈၈	ခေဋ္ဌံ	၇၄
ကောစိ	၂၃	ခေါ	၁၀၊ ၁၇
ကောဋ္ဌိသတသဟဿာနိ	၂၃၈	ခေါမကပ္ပါသိကာနိ	၇၁
ကောဝီနံ	၈၂	ခေါဟံ	၈၁
ကောသေယျကမ္မလီယာနိ	၇၁		
[ခ]		[ဂ]	
ခဇ္ဇဘောဇ္ဇေ	၂၃	ဂင်္ဂါယ	၁၅၆
ခဇ္ဇမာနာ	၆၄	ဂစ္ဆတိ	၁၈၅၊ ၂၆၀
ခဇ္ဇသိ	၈၁	ဂစ္ဆန္တိ	၆၀
ခဇ္ဇာမိ	၁၉၁၊ ၂၄၂	ဂစ္ဆန္တိ၊	၂၂၄
ခဉ္ဇာမ	၁၇၁	ဂဏှေယျာသိ	၂၄၃
ခါဒိတုံ	၁၉၁	ဂတံ	၃၁
ခါယိတာ	၁၄၆	ဂတသတ္တံ	၃၇
ခါရေန	၁၉၈	ဂတာ	၃၁
ခိဉ္ဇံ	၂၄၇	ဂတိ°	၁၁၅
ခိဉ္ဇတ္တိကော	၂၁၀	ဂတိ	၅၈
ခိဉ္ဇာ	၂၂၄	ဂတော	၅၈၊ ၅၉၊ ၂၅၀
ခိတ္တေ	၂၃၇	ဂတ္တာ	၁၉၆
ခိပိတံ	၇၄	ဂန္ဓာ	၁၃၇၊ ၂၆၄
ခိယတိ	၁၃၇	ဂန္ဓံ	၁၁၉
ခိယေထ	၁၂၁	ဂန္ဓဗ္ဗော	၁၁၂
ခုဒါပရေတာ	၇၄	ဂန္ဓော	၂၃၄
ခုဒါယ	၃၁	ဂဗ္ဘာသယံ	၁၈၂
		ဂမိဿထ	၉၈
		ဂမ္ဘီရာ	၇၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၈၁

ပဒါနုက္ကမော [ဂ] ပိဋကော

ဂဟေတွာန ၁၃၈
ဂါမာ ဂါမံ ၁၅၅
ဂိဒ္ဓါ ၂၄၄
ဂိရိဗ္ဗဇံ ၂၄၇
ဂိဟိကိစ္စာနိ ၂၂၄
ဂုဏဝန္တေသု ၁၃၀
ဂုဏေန ၂၀၅
ဂုဠပရိမဏ္ဍလော ၂၃၆
ဂူထံ ၁၇၈
ဂူထဂန္ဓိနိ ၈၁
ဂေမိတမနော ၁၀၁
ဂေါနကသန္တတာ ၁၄၆
ဂေါရက္ခေတ္တ ၂၇

[ဃ]

ဃဇ္ဇော ၉၃
ဃဇ္ဇေမ ၂၅၄
ဃဗ္ဗေ ၂၄၂
ဃရံ ၂၃
ဃရဏီ ၁၆၁
ဃရမေသိနော ၁၁၆
ဃရာ ၁၆၂
ဃာနသီသန္တိန္ဒာနံ ၇၄
ဃောရံ ၄၈၊ ၁၄၇
ဃောသေန္တိ ၂၄၄
ဃောသော ၁၇၄၊ ၂၃၄

[ဇ]

ဇ ၁၄၊ ၁၇၊ ၇၄
ဇက္ခ၊ ဇ ဒက္ခိဏံ ၈၈
ဇဏ္ဍာလီ ၁၆၂
ဇဏ္ဍိကာ ၈၀

ပဒါနုက္ကမော [ဈ] ပိဋကော

ဇဏ္ဍီ ၇၇
ဇတုကုဏ္ဍိကော ၁၆၇
ဇတုက္ကဏ္ဍံ ၄၈
ဇတုက္ကမေန ၅၃
ဇတုဒ္ဓါရံ ၄၈
ဇတုတ္တိ ၅၃
ဇတုရဿာ ၇၁
ဇတုရော ဒိသာ ၁၄၅
ဇန္တံ ၆၀
ဇန္တနဿာရလိတ္တံ ၂၂၅
ဇန္တနဿဒါ ၁၉၆
ဇရမာနဿ ၄၈
ဇာတုဒ္ဓိသေ ၇၅
ဇိက္ခုလ္လမဂ္ဂေ ၂၁၀
ဇိတ္တိကတွာ ၁၂၆
ဇိန္တယေ ၁၀၈
ဇိရံ ၁၂၆
ဇိရံ ဇီဝန္တ၊ ၂၅
ဇိရတရံ ၁၀၃
ဇိရပါပါဘိရတော ၁၉၁
ဇိရရတ္တာယ ၄၂
ဇုတာ ၂၄၅
ဇုန္တဠိလံ ၁၅၇
ဇုလ္လာသီတိ ၂၃၇
ဇုဠနိပုတ္တော ၁၅၂
ဇေ ၁၀၇၊ ၁၂၀
ဇေတသာ ၄၈
ဇောဒိတော ၁၃၀
ဇောဠကံ ၆၅
ဇောဠဿ ၆၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဆ]		[ဇ]	
ဆဒ္ဓိတံ	၇၄	ဇိဏ္ဏာ	၁၃၀
ဆတ္တိစ္ဆတိ	၁၁၉	ဇိနော	၂၃၀
ဆန္တံ	၁၄၇	ဇီဝ	၂၀၄
ဆမာယံ	၂၄၂	ဇိဝိတသာဝသေသံ	၁၀၃
ဆဋ္ဌင်္ဂ°	၉၂	ဇိဝေါ	၂၃၇
ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနိ	၁၅၂၊ ၁၉၉	ဇုတိမာ	၂၁၄
ဆဋ္ဌေဝ	၂၄၀	ဇေဋ္ဌံ ဘာတရံ	၉၃
ဆာတံ	၆၇	ဇေဋ္ဌကော	၅၃
ဆာတာ	၂၅၃	ဇေဋ္ဌာပစာယိကာ	၉၀
ဆာတော	၁၁၉		
ဆာဒေမိ	၁၇၀	[၈-၃]	
ဆာယာသမ္ပန္နံ	၂၃၄	ဈာယရေ	၅၅
ဆိန္ဒထာမော	၂၄၂	ဈာယီ	၂၁၄
ဆိန္ဒပဘိန္ဒဂတ္တာ	၅၂	ဉာတု	၅၆
ဆေတ္တု	၂၃၇	ဉာတကာ	၁၃၀
		ဉာတိ	၂၀
[ဇ]		ဉာတိဓမ္မော	၂၀
ဇနတာ	၁၀၄	ဉာတိမိတ္တသုဟဇ္ဇာနံ	၆၀
ဇနေ	၉၇	ဉာတိ	၂၅
ဇနေန	၂၀၄	ဉာတိနံ	၂၄
ဇန္တုနော	၁၂၅	ဉာတိသုံ	၁၀၁
ဇပ္ပတိ	၈၉		
ဇရဂ္ဂံ	၃၇	[၉-၃]	
ဇဟန္တိ	၂၀၄	ဋ္ဌာတုန	၁၀၅
ဇာဂရထ	၂၆၀	ဋ္ဌာနံ	၈
ဇာတရူပံ	၉၆	ဋ္ဌာနသော	၁၇
ဇာတိယာ	၉၂	ဋ္ဌာနေ	၁၅၀
ဇာနေယျံ	၂၁၀	ဋ္ဌာယိနော	၅၅
ဇာယန္တိ	၁၆၂	ဋ္ဌာယမာနာ	၅၅
ဇိဏ္ဏံ	၅၀	ဋ္ဌာဟန္တော	၁၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]		[၈]	
တံ	၁၀၊ ၄၆၊ ၆၆၊ ၁၉၈၊ ၂၃၉	တာဒိသံ	၁၈၃
တစံ	၅၈	တာဒိသု	၁၃၀
တဉ္စ ဒိသ္မာန	၁၉၉	တာဝတိံသာနံ	၁၂၀
တညောဝ	၃၈	တာဝတိံသုပဂေါ	၁၂၇
တဏှာယ	၆၄	တာဝတိံသေ	၁၂၉
တတော	၄၇	တာဝဒေ	၁၀၃၊ ၂၃၈
တတြ	၁၈၄	တာဟံ	၇၇၊ ၁၄၈
တဒဿာ	၃၂	တိကိစ္ဆကာနဉ္စ	၂၂၆
တဒါ	၁၂၉၊ ၂၀၆	တိဋ္ဌန္တိ	၂၃
တဒါဟံ	၈၃	တိဋ္ဌန္တော	၁၉၆
တဒေ'ဝ	၈၁	တိဋ္ဌသိ	၁၃
တနံ	၅၈	တိဏေန	၂၂၄
တပသာ	၁၄	တိတ္ထေသု	၁၈၇
တပဿိနော	၉၂	တိရစ္ဆာနယောနိ	၂၅၅
တပဿိရူပေါ	၁၄	တိရောကုဋေသု	၂၃
တမဝေါစ	၁၀၂	တိသဟဿာနိ	၁၂၅
တယာ	၈၀	တုန္ဒဝါယော	၁၁၃
တယာနုဒိဋ္ဌိ	၁၀၄	တုမှတ္ထ	၂၅၂
တယိဒံ	၁၄	တုယု	၁၇၄
တရတိ	၂၆၀	တုဝံ	၁၄၊ ၁၀၀၊ ၁၁၂၊ ၁၉၆
တဝ	၁၆၇	တေ	၁၀၊ ၂၅၊ ၄၆၊ ၆၆
တဝ ဒိန္ဓန	၈၃	တေဇသာ	၄၉
တဝ သုတွာန	၃၉	တေ'မ	၈၃၊ ၂၄၄
တသိတာ	၁၃၃၊ ၁၈၇	တေန	၁၀၊ ၁၁၇၊ ၂၀၅
တသိတော	၁၁၉	တေ'မာ	၁၄၅
တဿာ	၅၈၊ ၂၀၆	တေသံ	၁၆၃
တ'ဿ	၁၈၅	တေသာဟံ	၁၁၃
တဿ ကမ္မဿ	၃၃	တောသေတိ	၁၃၀
တဿာယံ	၁၉၈	တတ္ထ	၂၅
တဟိ'	၂၇၊ ၁၃၈	တတ္ထေဝ	၂၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
ကျာဟံ	၁၀၂၈၁၂၈	ဒဒါမိ	၄၅၂၀၃
တွံ	၈၁	ဒဒေ	၈၂
တွံသိ ဗာလော	၃၈	ဒဒ္ဓလ္လမာနာ	၁၄၅၂၁၇၄
တွညေဝ	၃၈	ဒဗ္ဗိဂါဟာ	၁၂၆
တထာ	၅၉	ဒဗ္ဗိ	၈၃
တထာတိ ဝတွာ	၁၀၃	ဒရံ	၃၉
တထာဟံ	၄၆	ဒဟတေ	၁၀၉
တထေဝ	၁၃၀	ဒဟရော	၂၂၄
[၈]		ဒဿနီယာ	၁၇၄
ထဏှိလေ	၂၄၈	ဒဿနေယျော	၁၇၄
ထာလကဿ	၆၅	ဒဿယိ	၁၆၇
ထူပံ	၁၉၈	ဒဿန္တိ	၁၆၇
ထူပပူဇာယ	၁၉၉	ဒါတဝေ	၁၁၃
ထေရိ°	၁၃၉	ဒါတာ	၈
[၉]		ဒါနံ	၈၆
ဒက္ခိဏံ	၄၆	ဒါနပတိနော	၁၁၃
ဒံက္ခိဏာ	၁၇	ဒါနဖလံ	၁၀၁
ဒက္ခိဏာယော	၂၂၄	ဒါနမဒါ	၁၁၄
ဒက္ခိဏာရဟာ	၁၀၃	ဒါနဝိဿရော	၁၁၆
ဒဇ္ဇာ	၁၆၂၁၂၀၂၁၃၀	ဒါနဿ	၉၇၂၁၁၇၂၂၃၅
ဒဇ္ဇေထ	၁၅၈	ဒါနေ	၁၂၆
ဒဠုမိ	၂၀၄	ဒါနေ အဓိကတော	၁၁၆
ဒတွာ	၁၂၇	ဒါယကာ	၇
ဒဒံ	၁၂၁၂၁၂၄	ဒါရကော	၆၀
ဒဒန္တနံ	၉၇	ဒါရုဏော	၁၉၁၂၃၄
ဒဒန္တိ	၂၄	ဒါသိယော	၁၆၂
ဒဒမှသေ	၂၆၄	ဒိဋ္ဌသုတာ	၂၀၃
ဒဒါတိ	၂၆၀	ဒိဋ္ဌာ	၂၅၅
ဒဒါယ	၁၇၀	ဒိန္နံ	၂၃၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၂၀၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ဒိဗ္ဗံ	၁၃
ဒိဗ္ဗာ	၁၂၀
ဒိဗ္ဗေသု	၁၇၁
ဒိဝသံ	၁၈၉
ဒိသတံ ဂတော	၁၁၄
ဒိသောဒိသံ	၁၆၀
ဒိဿတိ	၁၅၃
ဒိဿဃ	၁၅၈
ဒိဿမန္တရံ	၄၈၊ ၁၂၆
ဒိဿရတ္တံ	၁၇
ဒိဿရတ္တာယ	၁၅၃
ဒိနော	၁၀၁
ဒိပံ	၈၁၊ ၁၆၁
ဒုက္ကဋ်	၃၂၊ ၂၄၄
ဒုက္ခန္ဓပတ္တာ	၅၄
ဒုရုဒ္ဓါနိ	၅၅
ဒုဂ္ဂတံ	၆၇
ဒုဂ္ဂတာ	၃၁၊ ၁၆၆၊ ၂၁၁
ဒုဂ္ဂတော	၁၉၁
ဒုဂ္ဂန္ဓာ	၃၀
ဒုဂ္ဂန္ဓော	၁၉၈
ဒုဂ္ဂေ	၉၇
ဒုဇ္ဇိဝိတံ	၂၆၄
ဒုဋ္ဌသင်္ကပ္ပမနာ	၂၁၀
ဒုန္တုဘိနိဝ	၁၇၄
ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါ	၂၅၂
ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ	၃၀
ဒုတ္တိကာ	၁၆၂
ဒုမ္ပတိ	၃၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ဒုဗ္ဗေဓော	၃၈
ဒုရုတ္တံ	၇၇
ဒုဝေ ဝါ	၂၁၄
ဒုဿံ	၄၅
ဒုဿီလော	၂၃၅
ဒုဿီလျေန	၁၀၁
ဒုရဂတံ	၁၅၁
ဒုရယုဋ္ဌံ	၁၀၁
ဒုရင်္ဂမော	၁၁၀
ဒုရေ	၁၆၀
ဒေထေဝ	၂၆၀
ဒေယျဓမ္မေ	၂၄၅
ဒေယျဓမ္မေသု	၁၈၇
ဒေဝ	၁၄၇၊ ၂၃၅
ဒေဝတာ	၁၂၉၊ ၂၂၅
ဒေဝါ	၂၅၅
ဒေဝိ	၆၆၊ ၁၇၄
ဒေဝေါ	၁၁၂
ဒေဟံ	၁၁၄
ဒေါဏိနိဗ္ဗုဒ္ဓနိ	၄၈
ဒေါဏေဟိ	၂၃၇
ဒွယံ	၂၁၂
ဒွယတံ	၂၁၂
ဒွါရကံ	၈၉၊ ၁၀၇၊ ၁၁၅
ဒွါရဗာဟာသု	၂၃
ဒွေမာသိကော	၃၂
[ဓ]	
ဓင်္ကာ	၁၈၂
ဓတရဋ္ဌံ	၁၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဓ]		[န]	
ဓနဓညဿ	၁၉၈	နန္ဒနံ	၁၆၃
ဓနဟာရကာ	၁၀၆	နန္ဒနေ	၁၇၅
ဓနေန ဝါ	၉၁	နမော ကရောန္တိ	၁၉၉
ဓမနိသန္တတာ	၆၃	နယ	၁၃၇
ဓမ္မံ	၁၉၆၊ ၂၃၉	နယ'ယုပုတ္တ	၁၃၇
ဓမ္မာနိ	၂၂၆	နယာမသေ	၁၀၆
ဓမ္မေ ဌိတာနံ	၂၁၀	နရကသ္မိ	၂၁၀
ဓမ္မေန	၁၁၇၊ ၂၆၈	နရနာရိပုရက္ခတော	၁၈၉
ဓာတာ	၅၅	နရနာရိသေဝိတံ	၁၃၇
ဓာရံ	၁၃၀	နဝါနိ	၄၁
ဓာရယတေ	၂၅၈	န ဝိဇ္ဇတိ	၂၇
ဓာရေသိ	၁၃	နဟုတာနိ	၂၄၈
ဓာဝသိ	၂၆၆	နဠောဝ	၅၄
ဓိတာ စ သုဏိသာ	၁၉၈	နာကမ္မာ	၁၆၁
ဓိရဓမ္မော	၁၂၂	နာဂေန	၅၃
ဓုဝံ	၁၉၂	နာစိက္ခဏာ	၂၀၇
ဓူမာယတိ	၃၁	နာဓိဂစ္ဆာမိ	၃၅
		နာနာဂန္ဓသမေရိတံ	၁၅၁
[န]		နာနာဂန္ဓသမေရိတာ	၁၄၅
နက္ခတ္တယောဂံ	၁၈၃	နာနာဂေါတ္တာ	၁၁၃
နဂမုဒ္ဒနိ	၁၂၉	နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍာ	၁၄၅
နဂရဿ	၂၀၃	နာနာပဒုမသဉ္စန္ဒာ	၁၄၅
နဂ္ဂနိယဿ	၂၂၄	နာနာပုပ္ဖရော	၁၄၅
နဂ္ဂါ	၃၀	နာနာဖလရော	၁၄၅
နဂ္ဂါမှသေ	၁၇၀	နာနာရသာ	၁၁၂
နဂ္ဂိနော	၁၆၇	နာနာသရဂဏာယုတာ	၁၄၅
နဂ္ဂေါ	၂၁၂	နာနုညာတော	၅၉
နစ္ဆာဒိမှသေ	၅၅	နာနုတပေယျဟံ	၁၂၁
နတ္ထိ ဗလံ	၂၃၅	နာဘိဇာနာမိ	၁၃၃
နဒိယာ	၂၃၉	နာမ	၂၄၉
နန္တကေ	၁၇၀		

ပဒါနုတ္တမော
[န]
ပိဋကော်

နာမိ	၁၁၂
နာရဒ	၁၀
နာရီ	၄၁၊ ၁၇၅
နာဝါယ	၁၇၄
နာ ဟောန္တိ	၃၁
နိကတိဝဉ္ဇနာယ	၁၉၆
နိက္ခိတ္တံ	၁၈၇
နိက္ခိပိ	၂၁၀
နိဂစ္ဆိတ္တာ	၂၄၈
နိစ္စံ	၁၂၅
နိဒဿိတော	၂၉
နိဇ္ဈာနိ	၁၂၃
နိပတန္တိ	၂၆၇
နိပတိတွာ	၁၀၃
နိဗ္ဗတ္တတေ ဖလံ	၇
နိဗ္ဗာပယော	၃၉
နိဗ္ဗုတိ	၃၅
နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တိ	၂၃၇
နိဗ္ဗောဂေ	၅၈
နိမန္တယိ	၁၇၀
နိယောဇေယျံ	၆၄
နိယျာဒယိံသု	၁၇၀
နိရယံ	၄၈
နိရယာ	၂၅၅
နိရယေ	၁၉၉
နိရာကတွာ	၁၉၆
နိရာသော	၂၁၄
နိရူပမီ	၂၁၄
နိဝတ္တရေ	၁၆၀
နိဝတ္တိတွာ	၁၁၈

ပဒါနုတ္တမော
[န]
ပိဋကော်

နိဝါသယ	၄၅
နိဝေသနံ	၁၁၃
နိဝေသနေ	၁၂၅
နိဝေသယိ	၁၉၁
နိသဇ္ဇာ	၂၀၃
နိဟိတံ	၁၇၅
နိဟိနတ္ထော	၂၀၄
နိယတိ	၅၂
နိလမဉ္ဇပရာယဏာ	၇၄
နိလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသံ	၂၃၄
နိလာ	၇၄
နု	၁၁၄၊ ၂၁၁
နု ကိ	၄၁
နုန	၁၁၅
နုန	၂၆၄
နု'ပနိက္ခမိ	၄၅
နေတံ	၁၄၇
နေတ္တာ	၃၈
နေဿာမိ	၂၅၅
နော	၁၆၂၊ ၁၆၇၊ ၁၇၁၊ ၂၀၆
နောနိတပိဏ္ဍံ	၁၈၃

[ပ]

ပံသုကုန္တိတာ	၈၀
ပကတံ	၁၉၈
ပကတံ မယာ	၃၃
ပက္ကမန္တိ	၁၆၀
ပက္ခိဂဏာ	၁၈၂
ပက္ခေ	၁၂၆
ပကော	၁၇၄

ပဒါနုက္ကမော	[၀]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[၀]	ပိဋကော်
ပဂ္ဂယ		၁၁၄	ပဋိပါဒယေ		၁၀၀
ပဋ္ဌရန္တိ		၁၁၂၊ ၁၁၆	ပဋိပုဇိယ		၈
ပဋ္ဌရိ		၃၂	ပဋိလဒ္ဓါ		၁၈၄
ပဗ္ဗိ		၈၁၊ ၁၉၈	ပဋိသုမ္ဘိတာ		၁၆၁
ပဗ္ဗတ္တဝေဒနာ		၁၉၉	ပဋိသုဏိတွာ		၁၇၅
ပဗ္ဗယံ		၁၃၄	ပဋိဟတာ		၁၉၁
ပဗ္ဗရေ		၂၃၈	ပဠပယိ		၁၁၈
ပဗ္ဗာနယိတွာန		၁၃၉	ပဠပယိဿာမိ		၁၁၅
ပဗ္ဗာသန္တော		၂၄၃	ပဏကော		၁၇၄
ပဗ္ဗုပ္ပန္နသုခေ		၂၄၄	ပဏိဟိတဒဏ္ဍော		၂၂၅
ပဗ္ဗေန္တိ		၂၁၂	ပဏိတံ		၂၄
ပဗ္ဗေမိ		၂၂၄	ပဏိတာ		၂၁၂
ပဗ္ဗေသိ		၈၂	ပဏ္ဍိတာ		၁၂၂
ပဗ္ဗာ		၁၀၉	ပဏ္ဍိတော		၅၆
ပဇာနံ		၂၀၉	ပဏ္ဍုကမ္မလေ		၁၂၉
ပဇာနာတိ		၂၃၈	ပတာမသေ		၂၅၄
ပဉ္စခာရော		၁၁၂	ပတာယံ		၂၀၅
ပဉ္စပဏ္ဍာသ		၉၇	ပတိ		၃၆
ပဉ္စ ပုတ္တာနိ		၃၁	ပတိရူပံ		၁၄၇
ပဉ္စာလာနံ		၁၅၁	ပတ္တံ		၁၀၈
ပဉ္စကိရာမ		၂၅၄	ပတ္တဂတေ		၂၄၈
ပဉ္စကုဇ္ဇိတံ		၄၉	ပတ္တယသိ		၉၀
ပဉ္စက္ကန္တိ		၂၂၄	ပဏဒ္ဓနိ		၁၇၄
ပဉ္စက္ကမော		၂၀၃	ပဒံ		၁၉၂
ပဉ္စဂ္ဂဟိတာနိ		၂၁၄	ပဒုဋ္ဌစိတ္တော		၂၁၀
ပဉ္စဂ္ဂဟေ		၁၆၂	ပဒုဋ္ဌမနသာ		၃၂
ပဉ္စစ္ဆဒါ		၇၁၊ ၁၇၁	ပဓာဝိတွာ		၁၆၀
ပဉ္စစ္ဆန္တာ		၄၅	ပန္နရသေဝ စန္ဒော		၁၇၄
ပဉ္စညာ မေ		၂၀၆	ပပတိဿဟံ		၄၈
ပဉ္စနယာဟိ		၁၄၈	ပပါယော		၉၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၈၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပဗ္ဗဇိတဿ	၁၃၆	ပရိပုဏ္ဏာနိ	၂၆၇
ပဗ္ဗဇိတာ	၁၅၅	ပရိပူရယန္တော	၁၂၃
ပဗ္ဗဇိတေ	၁၆၁	ပရိပူရေန္တိ	၁၆၃
ပဗ္ဗဇိတော	၁၀၀	ပရိပ္ပေါသိတွာ	၁၉၈
ပမဇ္ဇထ	၂၆၀	ပရိဘာသကာ	၅၄
ပံမုစ္ဆိဟာ	၁၆၀	ပရိဘာသကော	၉၇၊ ၂၃၅
ပမုဉ္ဇ	၂၂၅	ပရိဘာသာပယိ	၃၃
ပမုတ္တိ	၉၈	ပရိဘာသိမှသေ	၁၆၂
ပမောဒိတော	၂၄၃	ပရိဘာသိသံ	၂၅၀
ပယာတော	၂၄၃	ပရိဘုဉ္ဇိတုံ	၂၄၂
ပယုတ္တာ	၁၉၂	ပရိယန္တော	၁၅၃
ပရက္ကမ	၁၇၀	ပရိဝတ္တတိ	၁၃၄၊ ၁၇၈၊ ၁၈၇
ပရတ္ထ	၅၅၊ ၁၆၃	ပရိဝတ္တယန္တိ	၁၈၂
ပရပတ္တိယံ	၁၁၇	ပရိဝတ္တာမိ	၂၄၂
ပရမိဒ္ဓိပတ္တော	၁၁၀	ပရိဝတ္တေန္တိ	၉၂
ပရမ္ပိ လောကေ	၁၀၁	ပရိဝါရယန္တိ	၂၀၄
ပရဝိသယံ	၂၅၁	ပရိဝါရိတံ	၂၂၅
ပရိကိဏ္ဍာ	၃၀	ပရိဝိသယန္တိ	၁၀၁
ပရိဂုဟာမိ	၁၇၈	ပရိဝိသိယာန	၁၀၃
ပရိစာရယန္တိ	၅၄၊ ၂၁၂	ပရိသက္ကာမိ	၂၄၂
ပရိစာရိကာ	၁၄၅၊ ၂၀၃	ပလာယတံ	၉၈
ပရိစာရေန္တိ	၈၂၊ ၁၆၂	ပလာယတိ	၂၃၇
ပရိဉ္စယံတိ	၃၁	ပလိမ္မမာနော	၂၀၄
ပရိတ္တံ	၂၄၅	ပလိဟိံသု	၁၈၂
ပရိတ္တကံ	၄၈	ပလေတိ	၅၂
ပရိတ္တပုညာပိ	၁၈၂	ပလ္လင်္ကဿ	၁၈၇
ပရိဒဟိဿတိ	၁၁၉	ပဝေတိ	၂၂၆
ပရိဒေဝနာ	၁၇၊ ၅၉	ပဝိနောဒယိတွာ	၁၈၄
ပရိဒေဝယန္တိ	၅၅	ပဝေစ္ဆတိ	၁၃၄
ပရိပတာမိ	၂၄၂	ပဝေစ္ဆန္တေ	၁၃၀

ပဒါနုတ္တမော	[ပ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ပ]	ပိဋကော်
ပဝေစ္ဆေ		၁၂၂	ပါနဘောဇနံ		၂၄
ပဝေဓမာနံ		၁၈၃	ပါနိယာယ		၁၃၃
ပသံသန္တိ		၁၂၂	ပါနိယံ		၃၁၊ ၆၅
ပသတ္ထံ		၂၂၅	ပါနိယသရက်		၂၃၄
ပသန္တဝိတ္တာ		၆၄	ပါပံ	၁၀၊ ၃၂၊ ၁၀၈၊ ၁၉၈	
ပသယျ	၁၀၇၊ ၁၃၈		ပါပကံ		၉၈
ပသဝိတွာ		၂၂၄	ပါပကမ္မဿ		၄၉
ပသာဒယေ		၁၂၄	ပါပကော		၁၀၇
ပသာဒေယျံ		၁၂၁	ပါပဓမ္မာ		၁၆၁
ပသုတံ		၂၉	ပါပိကံ ဒိဋ္ဌိ		၂၃၉
ပသုနံ		၇၄	ပါပေန		၁၀၉
ပဿတိ		၁၀၉	ပါပေါ		၁၄
ပဿိံသု		၂၄၄	ပါမောက္ခော		၂၃၉
ပဟူတံ	၉၆၊ ၁၆၁၊ ၁၇၀		ပါရိသဇ္ဇာ	၁၉၆၊ ၂၃၅	
ပဟူတဓနဓညာသေ		၉၂	ပါရုပါမိ		၁၃၇
ပဟူတဘောဂေသု		၅၄	ပါဝကံ		၃၉
ပဟူတမလျာ		၁၇၄	ပါဝဒါသိ		၂၂၄
ပဟူတဝိတ္တာ		၁၃၇	ပိဋကေဟိ		၂၃၇
ပဟူတေ		၂၃	ပိဋ္ဌိတော		၂၄၃
ပါဏံ		၂၀၆	ပိဏ္ဍာယ		၁၇၀
ပါဏိ		၁၁၄	ပိဏ္ဍေန္တိ		၁၂၆
ပါဏိ တေ		၁၁၂	ပိတာမဟာနံ		၁၀၁
ပါဏိမတ္တဉ္စ		၆၅	ပိတုသောကံ		၃၉
ပါဏိမိ		၁၁၃	ပိတုနံ		၁၀၁
ပါတယန္တိ		၂၂၄	ပိယံဝဒေ		၁၇၄
ပါတုဘဝေယျံ		၁၂၀	ပိယဒဿနာ		၁၄၆
ပါတုရဟောသိ		၁၀၃	ပိယာ		၆၆
ပါဒကုဋ္ဌာရိကာဟိ		၂၂၄	ပိဝါထ		၅၂
ပါဒပံ		၂၃၄	ပိဏိတော		၁၀၃
ပါဒါသိ		၁၂၆	ပိတကဉ္စ		၁၅၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါန် အနုက္ကမဏိကာ

၂၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပုဂ္ဂလေ	၈၃
ပုစိမန္တဿ	၂၀၄
ပုစ္ဆာမိ	၆၆
ပုညံ	၄၅၊ ၅၅၊ ၁၁၃၊ ၁၃၀
မုညပေက္ခဿ	၁၂၅
ပုညေန	၈
ပုဏ္ဏရိက္ခသမောတတာ	၁၄၅
ပုတ္တဗလူပေတာ	၃၆
ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ	၃၃
ပုနဒေဝ	၁၃၇
ပုနပ္ပါနံ	၁၂၆
ပုနရာဂမာ	၂၃၄
ပုနာပရံ	၁၀၃
ပုနာပရေ	၃၁
ပုနာပရော	၁၇၇
ပုဗ္ဗဒ္ဓပေတောဝ	၁၅၆
ပုဗ္ဗပေတေ	၁၆
ပုဗ္ဗလောဟိတမက္ခိတာ	၃၃
ပုဗ္ဗေ	၁၆၁၊ ၂၄၇
ပုဗ္ဗေဝ	၁၂၄
ပုရတော	၅၂
ပုရိန္ဒဒံ	၁၁၂
ပုရိန္ဒဒေါ	၁၁၂
ပုရိမာယ ဇာတိယာ	၂၀၅
ပုရေ	၁၀
ပုဂါနိ	၂၄၈
ပုဇိတာ ဟောန္တိ	၁၆
ပုတိ	၁၄
ပုတိဂန္ဓံ	၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပုတိလောဟိတကော	၃၆
ပုတိ ဝါယသိ	၃၀
ပုရံ	၂၃၄
ပုရေတွာ	၁၇၁
ပုဝေ	၂၃၄
ပေတံ မံ	၁၁၂
ပေတဂတော	၁၆၇
ပေတလောကံ	၂၅၀
ပေတဿ	၁၇
ပေတာ	၂၇၊ ၂၅၅
ပေတာနံ ဒါယကဿ	၈
ပေတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ	၈
ပေတေ	၈၊ ၅၈
ပေတ္တိဝိသယံ	၇၄
ပေတ္တေယျာ	၉၈
ပေသုညမုသာဝါဒေန	၁၉၆
ပေသုဏံ	၁၄
ပေသုဏိယေန	၁၄
ပေါက္ခရညာ	၁၄၆
ပေါက္ခရညော	၇၁
ပေါသော	၁၀၉
[ဖ]	
ဖရိတွာ	၄၉
ဖရသဿ	၂၄၈
ဖရသာ	၇၇၊ ၈၄
ဖလံ	၄၇
ဖလံ ကနိဋ္ဌံ	၂၂၇
ဖလန္တိ	၁၇၁
ဖာလေန္တိ	၁၂၆

ပဒါနုတ္တမော	[ဗ-ဘ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ဘ]	ပိဋကော်
ဗလံ		၂၉	ဘဉ္ဇေယျ		၁၀၇
ဗလဝါ		၁၇၀	ဘတ္တံ		၆၇
ဗလီယန္တိ		၈၈	ဘတ္တဝိဿဂ္ဂကာရဏာ		၁၇၀
ဗဟိဋ္ဌိတံ		၄၅	ဘတ္တာယ		၁၆၀
ဗဟုံ		၁၂၆၊ ၂၆၄	ဘဒန္တေ		၃၁၊ ၂၅၁
ဗဟုကာ		၁၃၇	ဘဒ္ဒိ		၉၈
ဗဟုကေ ဓနေ		၉၇	ဘဒ္ဒကံ		၈
ဗဟုဓာ		၂၂၅	ဘဒ္ဒန္တေ		၁၅၁
ဗဟူ		၁၂၆၊ ၂၀၄	ဘဒ္ဒြာနိ		၁၀၉
ဗဟူနံ		၁၂၆	ဘန္တာ		၁၆၁
ဗဟူဟိ		၁၀၄	ဘန္တေ		၆၄
ဗာရာဏသိ		၁၅၇	ဘယာနကံ		၂၀၅
ဗာဟာယံ		၁၃၈	ဘရိယာ		၁၉၈
ဗာဟိရံ		၂၀၃	ဘဝန္တိ		၂၀၄
ဗိန္ဒုဿရာ		၁၇၄	ဘဝိတွာန		၁၆၇
ဗိဇံ		၈	ဘာဂမုဘာဂေန		၅၃
ဗိဇိတင်္ဂါ		၁၆၃	ဘာဂဿော		၄၉၊ ၁၇၁
ဗိဇူပမံ ဒေယျဓမ္မံ		၇	ဘာဂိနီ		၂၆၁
ဗောဋ္ဌိ		၂၃၇	ဘာဂိနော		၁၆၂
ဗျဿနံ		၃၁၊ ၁၈၃	ဘာတာ		၁၇၀
ဗြဟ္မစရိယေန		၁၁၃	ဘာဝိတတ္တာ		၉၃
ဗြဟ္မစိန္တိတံ		၉၂	ဘာဝိတတ္ထေန		၁၃၀
ဗြဟ္မညာ		၉၈	ဘာဝိတိန္ဒြိယံ		၂၆၇
ဗြဟ္မဒတ္တဿ နာမကာ		၁၅၂	ဘာဝိတိန္ဒြိယော		၁၆၆
ဗြဟ္မလောကူပဂါ		၁၅၅	ဘာသိသံ		၁၄၇
ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ		၁၅၅	ဘိသနံ		၂၃၄
ဗြဟ္မေ		၆၁	ဘိက္ခဝေါ		၂၅၀
ဗြူမိ		၁၀	ဘိက္ခုနော		၄၈၊ ၁၃၆
ဘက္ခာ		၁၂၀	ဘိက္ခုနံ		၆၅
ဘဇေယျံ		၁၂၃	ဘိန္ဒုဿံ		၂၆၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၉၃

ပဒါနုက္ကမော

[ဘ]

ပိဋကော

ပဒါနုက္ကမော

[မ]

ပိဋကော

ဘိန္ဓေယျ	၁၀၈
ဘိန္ဓော	၆၁
ဘိယျော	၆၀
ဘိရုဒဿနာ	၈၄
ဘုဉ္ဇရေ	၅၅
ဘုဉ္ဇာမိ	၁၃၇
ဘုတ္တံ	၁၀၁
ဘုသံ	၂၄၈
ဘုသ	၁၇၄
ဘုသာနိ	၁၇၇
ဘူတပိတာ	၈၂
ဘူတဿ	၈၂
ဘူတာနိ	၂၃၅
ဘူမိယံ	၁၆၁
ဘေသဇ္ဇမာဟရိ	၈၁
ဘေသဇ္ဇဟာရိ	၈၁
ဘောဂတော	၁၈၃
ဘောဂဿမဂ္ဂိနော	၁၆၃
ဘောဂါ	၆၆
ဘောဂေ	၂၆၁
ဘောဇနန္တာဒနပါနီယံ	၄၇

[မ]

မံ	၈၁၊ ၈၂
မ	၄၈၊ ၁၇၁၊ ၂၁၅
မက္ခိကာဟိ	၃၀
မစ္စာ	၅၅
မစ္ဆရိနိ	၄၂
မဇ္ဈေ	၅၂
မညာမိ	၈၄

မညေဟံ	၁၁၂
မတော ဂေါဏော	၃၈
မတ္တေယျာ	၉၈
မတ္တကေ	၂၅၁
မ'တ္ထိ	၂၁၂
မထယေ	၂၄၇
မဓုရံ	၉၀
မဓုဿဝေါ	၁၁၂၊ ၁၁၄
မနံ	၂၄၇
မနသော	၆၆
မနုဿဒေဝ	၁၀၄
မနုဿဘူတာ	၆၆
မနောရမာ	၁၇၄
မန္တံ	၉၂
မန္တာ	၉၁
မန္တေမိ	၂၁၀
မမံ	၁၇၅
မမယိဒံ	၁၀၄
မမာသိ	၂၂၅
မမုဒ္ဒိသိတွာန	၂၁၄
မမေဝ	၂၅၁
မယံ	၁၉၉
မဟဉ္ဇသာ	၁၆၁
မဟဉ္ဇါ	၇၁
မဟတ္တာသာ	၁၆၇
မဟဒ္ဒနာ	၉၂
မဟာကပ္ပိနော	၂၃၇
မဟာနုဘာဝေ	၁၇၄
မဟာဘိတာပံ	၂၀၅
မဟာဘောဂါ	၉၂

ပဒါနုတ္တမော	[ဗ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ဗ]	ပိဋကော်
မဟာဝနံ		၁၆၃	မိတ္တဝဏ္ဏေန		၂၅၀
မဟာဝါတေ		၂၃၉	မိတ္တာ		၂၀၄
မဟေ		၁၉၉	မိတ္တော		၂၀
မဟေသိတ္တံ		၁၅၂	မိဋ္ဌံ		၁၇၉
မဟောဒကာ		၂၅၀	မုခံ		၁၀
မာ		၁၀၁၁၇၀	မုခဝဏ္ဏော		၁၂၃
မာကတ္ထ		၉၀	မုခဿ		၁၀၁၁၄
မာကာသိ		၁၀	မုဂ္ဂဟတ္ထပါဏိနော		၅၂
မာဂဓာ		၁၁၉	မုတ္တော		၂၁၄
မာဏဝ		၃၉	မုဒ္ဓနိ		၄၁
မာဏဝါ		၁၂၆	မုနိ		၁၅၁
မာတာ ^{၂၃၂} ကုပိတာ		၃၂	မုသာဝါဒံ		၃၃
မာနသံ		၁၁၄၁၁၃၇	မုသာဝါဒဿ		၃၃၁၁၄၇
မာနသံ ဒေဟံ		၁၂၇	မူလဘေသဇ္ဇာ		၉၁
မာနဿ		၁၀၃	မူဠဿ		၂၂၄
မာနသိ°		၈၄၁၂၆၄	မေ		၁၄၁၄၅၁၆၀
မာရိသ		၁၅၁			၁၀၃၁၂၄၄
မာလံ		၁၁၉	မေဃဝဏ္ဏသိရိနိဘံ		၂၃၄
မာလဓာရီ		၁၅၇၁၁၅၀	မေဃောဝ		၁၂၃
မာလာဝိပါကံ		၁၉၉	မေတ္တစိတ္တံ		၁၅၅
မာလီ		၁၉၆	မောဒါမိ		၇၁
မာ သု တာဝ		၈၂	မောဒိတုံ		၁၇၅
မာသေ		၁၂၆	မောရဟတ္ထေဟိ		၁၆၃
မိဂမန္တလောစနာ		၅၃	မောရိယာနံ		၂၃၄
မိဂေါ ဘန္ဓောဝ		၂၆၆	မောဟပါရတော		၂၃၀
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ		၂၃၅			
မိတံ		၄၉			
မိတာနိ		၂၃၇			
မိတ္တဒုဒ္ဓိ		၁၀၉			
မိတ္တဒုဗ္ဗော		၁၀၇			

[ဃ]

ယံ	၆၄
ယံကိဉ္စိ	၁၆
ယက္ခဘူတာ	၁၀၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၂၉၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ယ]		[ယ]	
ယက္ခမဟိဒ္ဓိပတ္တံ	၂၂၅	ယာပေန္တိ	၂၇
ယက္ခဿ ဝစော	၂၂၆	ယာမိ	၁၀၁
ယက္ခော	၁၄၊ ၁၀၆၊ ၁၃၀	ယာဝတာ	၇၁
ယက္ခောဟမသ္မိ	၁၀၃၊ ၁၁၀	ယာဝဒတ္ထံ	၂၄၃
ယဇိတ္တာ	၁၂၇	ယာဝန္တေတ္ထ	၉၈
ယတောနိဒါနံ	၂၂၅	ယာဝဘူမိ	၁၃၃
ယတ္ထ	၁၄၆	ယုဂံ	၁၅၇
ယတ္ထန္ဒပါနံ	၁၀၈	ယုတာ	၄၉
ယထညံ	၉၀	ယုဝါ	၁၈၉၊ ၂၂၄
ယထာ'ဂတော	၅၉	ယေ	၂၄၊ ၆၄
ယထာ ပုရေ	၁၄၆	ယေ ကေစိ	၆၆
ယထာမတိ°	၂၂၅	ယေန	၂၁၃
ယထာရဟံ	၁၁၅	ယေန တုဝံ	၁၀၃
ယထာလဒ္ဓိ	၁၇၀	ယေဟိ	၁၈၉
ယဒတ္ထိ	၂၁၃	ယောဂ္ဂါနိ	၁၁၉
ယဒိ	၉၈၊ ၁၀၃	ယောဇနသတံ	၄၉
ယန္တိ	၁၁၃	ယောဇနာနိ ဒသ ဒွေ စ	၁၂၉
ယမပုရိသာန သန္တိကေ	၂၃၄	ယောဇနာနံ သတံ ပဉ္စ	၂၃၇
ယမလောကိကာ	၃၁	ယောနိ°	၂၆၄
ယမဝိသယမ္ဘိ	၁၀၁		
ယမဿ	၅၅	[၇]	
ယသသာ	၁၇၄	ရက္ခေ	၁၂၂
ယသဿိနိယော	၁၉၉	ရဇနိယေဟိ	၁၈၉
ယသဿိနော	၁၆၃	ရဋ္ဌဝန္တော	၉၂
ယဿ	၉၃	ရတံ	၂၄၈
ယာဂုယာ	၁၈၄	ရတာ	၂၃၉
ယာစနကာ	၁၁၃	ရတိ°	၂၄၇
ယာစိတာ	၁၃၆	ရတိနန္ဒိဝဗုဒ္ဓံ	၁၇၅
ယာဒိသံ	၆၇	ရတော	၂၃၉
ယာနံ	၁၀၇၊ ၁၇၁	ရတ္တာဘတံ	၁၈၃

ပဒါနုက္ကမော	[၇]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[၈]	ပိဋကော်
ရထံ		၂၃၉	လဘ		၂၀၉
ရထကာရီ		၁၆၂	လဘာမသေ		၂၅၁၁၇၀
ရထေသဘော		၁၅၁	လဘေ		၃၁
ရမာမိ		၇၁	လဘေထ		၁၀၈၂၁၃
ရဟော		၉၈	လဟံ		၂၂၅
ရာဇ		၁၀၃	လာယိတွာ		၃၇
ရာဇကုလာ		၂၄၅	လာလပါမိ		၂၄၂
ရိတ္တကာ		၁၈၇	လုဒ္ဒေါ		၁၉၁
ရုစိရံ		၄၇	လောကေ		၆၇
ရုဏ္ဏံ		၁၆	လောမသာနိ		၄၁
ရူပိယမယံ		၈၉	လောမဟံသနံ		၂၃၄
ရူပိယမယာ		၁၄၅	လောမဟံသနရူပဝါ		၁၉၆
ရူပေ	၁၂၇၂၂၄၇		လောဟမယံ		၈၉
ရေ		၁၂၃	လောဟိတံ		၇၄
ရောဒေ		၆၀	လောဟိတညေဝ		၃၂
ရောပိတံ		၁၃၀	လောဟိတပါဏီ		၁၉၁
ရောရုဓမ္မာ		၁၁၂	လောဟိတပုဗ္ဗဘက္ခာ		၄၁
ရောရုဓသ္မိ		၁၁၂			
	[၈]			[၉]	
လက္ခော		၂၃၈	ဝဂ္ဂါ		၁၇၄
လန္တသိ		၁၇၅	ဝဂ္ဂါ		၁၄၅
လဇ္ဇိနော		၁၁၃	ဝဇ္ဇေသိ		၁၃၉၁၀၈၇
လဒ္ဓါ	၁၄၂၂၄၈		ဝမုတိ		၈
လဒ္ဓါန	၂၆၄		ဝဏိကာနံ		၇၄
လဒ္ဓေယျံ	၂၃၆		ဝဏ္ဏ		၁၀
လပတေ	၁၀၁		ဝဏ္ဏဓာတုံ		၁၃
လပသိ	၃၇၂၈၉		ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော		၁၁၀
လပ္ပတိ	၂၅၈		ဝဏ္ဏဝါ		၁၇၀
လပ္ပာ	၉၁		ဝဏ္ဏိတာ		၁၀၉
			ဝဏ္ဏုပထံ		၂၃၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၂၉၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]	
ဝဏ္ဏေန	၆၅၊ ၁၂၇၊ ၂၀၄
ဝဏ္ဏော	၁၀
ဝတံ	၁၈၃၊ ၁၈၅
ဝတ္တန္တေ	၁၉၉
ဝုတ္တေယျ	၁၂၂
ဝတ္ထံ	၁၇၀
ဝတ္ထကောဋိယော	၁၃၇
ဝတ္ထာန'စ္ဆာဒနာနိ	၇၁
ဝတ္ထုဒေဝတာ	၁၆
ဝတ္ထေဟ'စ္ဆာဒယိတွာန	၄၆
ဝဒညူ	၂၆၄
ဝနန္တံ	၈၁
ဝနာ	၁၄၅
ဝနိဗ္ဗကာ	၁၁၃
ဝနိဗ္ဗကေ	၁၂၀
ဝန္တန္တိ	၁၉၉
ဝန္တိတုံ	၇၂
ဝမာမိ	၂၃၉
ဝရံ	၁၂၀
ဝရံ ဝရေ	၁၂၁
ဝရမာနော	၁၂၀
ဝသဉ္စ	၇၄
ဝသဝတ္တိနံ	၈၃
ဝဿသတံ ဒသ	၆၇
ဝဿသတာ	၁၃၇
ဝဿသတာနိ ပဉ္စ	၆၄
ဝဿာနိ သတသဟဿာနိ	၂၃၈
ဝါ	၁၆၂
ဝါစာယာသိ	၁၀
ဝါတာ	၈၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]	
ဝါမတော	၈၂
ဝါယမာမိ	၂၄၂
ဝါရယိဿံ	၉၇၊ ၂၃၅
ဝါရိကိဉ္စက္ခပူရိတာ	၇၁၊ ၁၇၁
ဝါရိစရောဝ	၂၄၂
ဝါရိနာ ဝိယ	၃၉
ဝါရိမှိ	၁၅၆
ဝါရေသိ	၁၉၈
ဝါဝဋ္ဋာ	၁၂၆
ဝါသဘဂါမံ	၁၅၇
ဝါသဝဿ	၁၈၅
ဝါသုပဂစ္ဆိတ္ထ	၂၂၄
ဝါသုပဂတာ	၁၄၆
ဝါသော	၁၅၇
ဝိကလံ	၂၀၄
ဝိဃာတော	၂၄၂
ဝိဝိဋ္ဌိ	၁၈၇
ဝိစေယျ	၁၃၁၊ ၂၂၄
ဝိဇ္ဇဟေယျ	၂၀၆
ဝိဇာတာနဉ္စ	၇၄
ဝိဇာန	၂၄၃
ဝိဇာယိတွာန	၃၁
ဝိဇိတသ္မိ	၇၁
ဝိဇ္ဇတိ	၁၁၃
ဝိဇ္ဇတေ	၈၁
ဝိဇ္ဇာယ	၉၂
ဝိတရိတွာ	၁၆၇
ဝိတ္တံ	၁၀၀
ဝိတ္တေ	၂၃၄
ဝိဒါလယန္တိ	၂၂၄

ပဒါနုတ္တမော	[•]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[•]	ပိဋကော်
ဝိဒိစ္စ		၅၅	ဝိဟေဌယေယျံ		၁၈၂
ဝိဒူ		၉၆	ဝိရိယံ		၂၃၅
ဝိဓာ		၁၂၆	ဝိသတိရတ္တိမတ္တာ		၂၂၅
ဝိရူမော		၂၁၄	ဝုဋ္ဌံ		၂၇
ဝိနာသော		၉၇	ဝုဇာ		၁၃၈
ဝိန္ဒေ		၂၄၂	ဝုတ္တိ		၂၁၂
ဝိပါကံ		၆၇၊ ၂၁၀	ဝေဏီ		၁၆၂
ဝိပါကော		၄၆၊ ၉၇၊ ၁၇၇၊ ၂၃၅၊ ၂၄၇	ဝေဒနီယံ	၁၇၅၊ ၁၇၆၊ ၂၁၂၊ ၂၂၆	
ဝိပုလံ		၈၆	ဝေဒယိတွာ		၂၄၉
ဝိပုလဖလူပလမ္ဘတိ		၁၃၇	ဝေဒိဿံ	၄၉၊ ၂၃၉	
ဝိပုလာ		၇၁	ဝေဒေတိ		၂၂၄
ဝိပ္ပုပ္ပန္နစိတ္တော		၂၂၅	ဝေရိနံ		၂၃၆
ဝိပ္ပသန္ဓေန		၄၈	ဝေဿဝဏဿ		၁၁၅
ဝိဘတ္တံ		၄၈	ဝေဟာယသံ		၁၃
ဝိဘတ္တာ		၁၇၁	ဝေ		၂၄၊ ၉၈
ဝိရဇံ		၈၃၊ ၁၇၅		[•]	
ဝိရာဇိတတ္တော		၂၀၄	သံ		၅၈
ဝိရာဇေတွာ		၁၅၅	သံကိလိဋ္ဌာ		၂၁၀
ဝိရာဓာယ		၅၄	သံဃတော		၈၃
ဝိရောစသိ		၁၇၄	သံဃမ္ပိ		၁၇
ဝိလိမ္ပေတွာန		၄၆	သံဃေ	၇၅၊ ၁၀၃	
ဝိဝရမန္တရေ		၂၃၆	သံဃေ စာတုဒ္ဓိသေ		၁၇၁
ဝိသမေန		၂၆၁	သံယမဿ		၂၃၅
ဝိသယံ		၂၀၇	သံယမိဿံ		၉၇
ဝိသလ္လော		၂၁၄	သံယမေ		၁၉၁
ဝိသောဓေတိ		၂၃၆	သံယမော		၉၇
ဝိဿုတော		၁၅၇	သံဝိဘဇိတွာ		၂၂၅
ဝိဟညန္တိ		၁၃၉	သံဝိဘာဂံ		၂၂၄
ဝိဟညာမိ		၂၄၂	သံသာရံ		၂၃၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]	
သံဟရိမှာ	၂၆၁
သ	၁၂၂
သကံ ဃရံ	၂၃
သကဋ္ဌဝါဟာနံ	၉၆
သကပါဏီဟိ	၁၁၄
သကမံသလောဟိတံ	၁၇၇
သကလာနုသာသနိ	၁၉၁
သကိယာ မာတာ	၇၄
သကော ဘာတာ	၈၈
သက္ကဋ္ဌံ	၂၅၊ ၁၂၆
သက္ကဿ	၁၁၅
သက္ကော	၁၁၂
သက္ခရေ	၁၇၁
သက္ခိ	၂၂၅
သခါ	၂၈
သခိလော	၂၁၄
သဂ္ဂံ	၈၃၊ ၉၈၊ ၁၆၃
သဂ္ဂဂတော	၂၄၅
သဂ္ဂဉ္စ	၈
သင်္ဂမနာနိ	၉၇
သင်္ကာရကုဋ္ဌမှာ	၁၇၀
သစာဟံ	၁၄၇
သစေ	၉၈
သစေတံ	၃၃
သစ္စကာလေ	၁၉၆
သစ္စနာမော	၂၁၅
သစ္စပ္ပဋိညာ	၂၀၉
သဇ္ဇာ	၁၄၆
သညတတ္တာ	၉၂
သညတော	၁၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]	
သဋ္ဌိ	၂၆၇
သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ	၂၆၄
သဋ္ဌိဝါဟသဟဿာနိ	၁၂၅
သတတံ	၁၀၄၊ ၁၉၂
သတဘာဂဝဿကောဋိယော	၂၃၈
သတိ	၅၈
သတော	၁၂၀
သတ္တ	၁၃၇
သတ္တန္တံ	၂၃၆
သတ္တရတ္တံ	၁၈၄
သတ္တုဿဒံ	၂၀၅
သတ္တံ	၁၉၈
သဒါ	၁၀၄၊ ၁၁၉၊ ၂၂၆
သဒ္ဓလေ	၁၄၆
သဒ္ဓဟာပေယျ	၂၁၁
သဒ္ဓါယသေ	၂၆၆
သဒ္ဓေ	၁၂၇၊ ၂၄၇
သဒ္ဓဿ	၁၁၃
သဒ္ဓါယိတံ	၁၀၃
သဒ္ဓေယျဝစော	၂၀၇
သဒ္ဓေါ	၄၆၊ ၂၂၆
သန္တံ	၃၉
သန္တပ္ပိတော	၁၀၄
သန္တဿိတော	၂၄၂
သန္တာ	၁၅၅
သန္တာနိ	၁၁၉
သန္တိကေ	၁၅၇
သန္တေ	၂၆၄
သန္တေသု	၈၁၊ ၁၇၈၊ ၁၈၇၊ ၂၄၅
သန္တော	၁၂၃၊ ၂၁၄

ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်
သန္တတိ		၁၃၄	သမပ္ပိတော		၂၄၈
သန္တဝေ		၂၃	သမယော		၈၁
သန္တသိဃ်သုက္ကေသု		၂၃	သမယျ		၁၇၄
သန္တဒ္ဓဒုဿံ		၂၁၅	သမလင်္ကတတရာ		၈၀
သန္တပတိတ္တာန		၁၂၉	သမာ		၂၅၈
သန္တဘော		၁၇၄	သမာဂတာ		၉၈
သန္တသိန္နံ		၂၂၅	သမာဂန္တာ		၂၅
သပတိ		၃၂	သမာနယိ		၃၂
သပထံ		၃၃၊ ၁၄၇	သမာဟိတံ		၂၄၈
သပ္ပညာ		၁၉၉	သမိတိ		၈၁
သပ္ပုရိသာ		၁၂၃	သမိဒ္ဓါ		၁၉၉
သပ္ပုရိသေဟိ		၁၀၉	သမုဋ္ဌဟေ		၃၈
သဗ္ဗကာမဒံ		၁၅၂	သမူလံ		၈၃၊ ၁၀၈
သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏီ		၁၇၄	သမေ ဌိတံ		၁၇၅
သဗ္ဗဒါ		၄၁၊ ၄၉၊ ၁၇၄	သမေန		၁၂၂၊ ၂၆၁
သဗ္ဗဓညာနိ		၁၈၃	သမောကိရိ°		၈၁
သဗ္ဗပပဉ္စဒိဏော		၂၁၄	သမ္ပတိတစ္ဆိ°		၆၇
သဗ္ဗဘောဂေဟိ		၂၀၄	သမ္ပတ္တာယ		၁၄၆
သဗ္ဗမ္ပိ		၂၀၇	သမ္ပဒါ		၁၂၄
သဗ္ဗဝိတ္တာနိ		၁၂၁	သမ္ပန္တစရဏော		၁၅၁
သဗ္ဗသော		၂၆၇	သမ္ပရိဘိန္ဒဂတ္ထော		၂၀၄
သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော		၉၊ ၁၁၂	သမ္ပဝါယန္တိ		၁၄၅
သဗ္ဗောတုကံ		၂၅၈	သမ္ပုဉ္ဇံ		၂၆၇
သဘောဂေသု		၁၆၃	သမ္ပက္ခိတော		၂၀၄
သမဏော		၁၄၊ ၁၆၆	သမ္ပဂ္ဂတေ		၁၆၁
သမတုလျာနိ		၂၃၅	သမ္ပာ		၁၃၀
သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ		၄၆၊ ၁၇၀	သမ္ပူဇော		၂၃၈
သမန္တမောတ္တတာ		၁၇၄	သယံ		၂၅၅
သမန္တယိ		၈၁	သယံ ကတာနိ		၂၁၂
သမန္တာ		၄၉၊ ၁၄၅၊ ၁၉၁	သယံ မုခေန		၂၂၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သရတိ သတ္တာနံ	၂၃	သိဃံဏိကံ	၇၄
သရီသပါ	၁၈၂	သိပါဠိကံ	၁၇၁
သလ္လံ	၃၉	သိယာ	၆၀၊ ၁၀၇၊ ၂၁၁၊ ၂၁၃
သဝါလမိ	၃၈	သိလာယံ	၁၂၉
သသံသယံ	၁၈၃	သိလေသုမံ	၇၄
သသာမိနီ	၈၁	သိဝေါ	၂၃၄
သဿတာ	၈၂	သိဃဂါမိယာ	၂၃၉
သဟတ္ထာ	၁၀၃၊ ၁၂၆	သိတာ	၇၁
သဟဗျကာမာနံ	၁၆၃	သိတိဘူတော	၂၁၄
သဟဗျတံ	၁၁၅၊ ၁၇၆၊ ၁၈၅	သိလဝန္တော	၁၂၀
သဟာယာနံ	၈၁	သိလသမ္ပန္တော	၂၆၄
သာဏဝါသိနိဝါသိကော	၁၆၆	သိလေသုပေါသထော	၂၃၉
သာတဉ္စ	၁၃၇	သိဝထိကာယ	၁၈၂
သာတသုခံ	၂၄၂	သိသံန္တာတာ	၈၀
သာတုန္ဒဝသနာ	၁၆၀	သု	၁၁၉၊ ၁၂၀၊ ၁၆၁
သာဒုကာမာ	၁၆၁	သုကိစ္ဆရတ္ထိ	၁၁၃
သာဓု	၁၇၅၊ ၂၁၆	သုခံ	၅၄၊ ၁၃၇
သာဓုကေန	၁၀၇	သုခဝေဒနီယံ	၁၃၉
သာဓုနာ	၁၃၉	သုခါဝဟံ	၁၁၈၊ ၂၄၅
သာမံ	၁၀	သုခိတာ	၈၃
သာမညာ	၉၈	သုခိ	၅၃၊ ၁၇၀
သာမိကော	၁၇၄	သုခုဒြယံ	၂၂၆
သာမိနော	၂၄၅	သုခေ ဌိတာ	၁၃၉
သာယံ	၃၁	သုခေသိနော	၁၆၃
သာလိ°	၁၇၇	သုဂတဿ	၁၈၂၊ ၁၉၂
သာလိတ္တကပ္ပဟာရေန	၂၆၈	သုဂတာ	၂၁၂
သာလောဟိတော	၂၀၅	သုစာရ	၁၄၆
သာသနေ	၁၉၂	သုစိ°	၂၄
သာဟံ	၇၁၊ ၁၃၇	သုစိဂန္ဓာ	၁၄၅
သိဃံဋ္ဌကာ	၂၃	သုစိတ္တရူပံ	၄၇

ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်
သုစိဝသနာ		၄၇	သုရဋ္ဌာနံ		၂၃၄
သုဇာနော		၂၁၄	သုရဘိ°		၁၄၅
သုညတံ		၁၃၀	သုရမ္မာ		၂၅၈
သုတဉ္စ		၁၁၅	သုဝဂ္ဂိတေန		၅၃
သုတိတ္တာ		၂၅၈	သုဝစော		၂၁၄
သုတ္တံ		၁၃၆	သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏဟိ		၁၇၄
သုတ္တရဋ္ဌေ		၂၃၇	သုဝတ္ထဝသနော	၁၅၈၊ ၁၇၁	
သုတွာ	၅၆၊	၂၁၁	သုဝေ		၂၀၄
သုတွာန		၂၀၉	သုဟဇ္ဇာ		၂၀၃
သုဒုဗ္ဗလံ		၁၃၉	သုကရမုခေါ	၁၀၊ ၁၁	
သုဒ္ဓါ		၄၇	သုကရဿဝ		၁၀
သုဒ္ဓါနိ		၄၁	သုစိကန္တာ		၁၆၇
သုနိမ္မိတာ		၇၁	သုစိကာယ		၁၀၁
သုနိဟိတံ		၂၃၆	သုဒါ		၁၁၉
သုနေတ္တံ	၂၄၈၊	၂၆၇	သုရိယဝဏ္ဏောဝ		၁၉၆
သုပဟူတဿ		၁၉၈	သုရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ		၁၂၀
သုပါပဓမ္မိနော		၅၄	သုလေ		၂၀၄
သုပုပ္ဖိတံ		၂၅၈	သေတေန		၅၂
သုပုပ္ဖိမုတ္တကော		၂၁၄	သေတောဒကာ		၇၁
သုပုတိဋ္ဌိတာ		၁၇	သေယျာ		၂၀၃
သုပုတိတ္တာ		၇၁	သေယျော		၂၀၄
သုပ္ပသယော		၁၁၀	သော	၁၁၅၊	၁၉၆
သုပ္ပသာဒံ		၂၀၉	သောကပရေတဿ		၃၉
သုဘံ		၁၃	သောကော		၁၇
သုဘဂေ		၁၄၈	သောဂန္ဓိယာ		၁၄၅
သုဘာနိ		၄၁	သောဏ္ဏဝါလုကသန္တတာ		၁၄၅
သုဘာသိတံ		၁၅၅	သောဏ္ဏသောပါနဖလကာ		၁၄၅
သုဘေ		၁၄၆	သောဘနေ		၄၅
သုမနော		၁၂၄	သောဘမာနော		၁၀၃
သုရဋ္ဌသ္မိ°		၂၃၅	သောဘသိ	၁၈၉၊	၁၉၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၃၀၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သောရဋ္ဌော	၂၃၄	ဟံသကောဉ္ဇာဘိရဒါ	၁၄၅
သောဝဏ္ဏမယံ	၈၉	ဟံသာ စိမေ	၁၇၄
သောဝတ္ထိကော	၂၃၄	ဟသန္တိ	၄၇
သောဟံ	၂၆၄	ဟသိတေ	၁၇၄
သ္မာဂမော	၂၁၄	ဟိံသတိ	၁၀၉၊ ၁၇၈
		ဟိ	၉၇၊ ၁၁၅၊ ၁၃၀
[ဟ]		ဟိတာယ	၁၇
ဟံ	၁၁၀	ဟိတွာ	၁၁၄၊ ၁၂၇
ဟညာမိ	၂၄၂	ဟိမဝန္တတော	၁၃၄
ဟဒန္တိ	၂၅၁	ဟိရညေန	၂၇
ဟဒယံ	၃၁၊ ၈၈	ဟိနာ	၂၁၂
ဟဒယနိဿိတံ	၃၉	ဟုတံ	၂၃၆
ဟဒါမိ	၂၅၁	ဟုတွာန	၂၄၅
ဟန္တ	၄၅၊ ၈၃	ဟေတု	၂၅၊ ၁၀၃
ဟရန္တိ	၁၈၂	ဟေတုဝစော	၁၀၃
ဟရန္တိယော	၁၉၈	ဟေသံ	၄၆၊ ၈၃
ဟရာယာမိ	၄၅	ဟောထ	၉၈
ဟရိတံ တိဏံ	၃၇	ဟောန္တိ	၂၄၊ ၁၂၂
ဟရိတေ	၁၄၆	ဟောဟိသိ	၁၄

လက္ခိတဗ္ဗာနံ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အင်္ဂုရဿ ဒါနဝိစယဝိမိ	၁၂၄
အင်္ဂါရံပဗ္ဗတာရောပနံ	၂၀၅
အင်္ဂုလီဟိ မရုရာဒိရဿ	
ဝိဿန္တန္တိ	၁၁၂
အဋ္ဌာနာဃာတဿ အာနိ-	
သိဿော	၁၆၄
အဋ္ဌိက	၁၉၇
အတိစာရိနိယာ သပထကမ္မဿ	
အာဒိနဝါ	၁၄၁
အတိဒါနေန ဒိဋ္ဌဓမ္မိကပဝေဏီ	
န ပဝတ္တတိ	၁၂၂
အတ္တနော သရီရံ ဥရဂေါ ဝိယ	
ဆဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆတိ	၅၈
အတ္တပစ္စက္ခမေဝ ကတွာ	
ဒဒေယျ	၁၁၈
အဒါနံ အတိဒါနဉ္စ ပဏ္ဍိတာ	
နပ္ပသံသန္တိ	၁၂၂
အဒါနဇ္ဈာသယဿ အာဒိနဝါ	၁၀၁
အဒါနေန အတ္ထတော	
ပရိဗာဟိရော ဟောတိ	၁၂၂
အနုဂါမိကနိမိ	၂၃၆
အနုမောဒန	၂၅
အနုမောဒနမတ္တေန ကာမ-	
ဒုဟော ဟောတိ	၁၁၄
အနုမောဒနာနိသံသဿ	
ဌာနာဌာနတာ	၂၅-၇

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အန္ဓပါနာဒိဒါနာနုက္ခမော	၇၂
အဗ္ဘုတကရဏံ	၁၄၀
အမနုဿော ဣတ္ထိံ သကဝိမာနံ	
အာရောပေတွာ အဘိရမိ	၂၅၄
အမနုဿော သကနဂရမေဝ	
ပစ္စာနေတိ	၂၅၅-၆
အဗ္ဗလခါဒကဿ အာနိ-	
သံသာ	၁၄၂
အရညေ ဘိက္ခူနံ ဝသနယောဂ-	
ဌာနံ	၄၀
အရဟန္တာ နာမ အနုတ္တရံ	
ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ	၆
အရိယယာစနာ	၁၃၆
အရိယသာဝကဿ ဝဇ္ဇော	၁၉၅
အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထု နာမ န	
ပတ္တေတဗ္ဗံ	၉၀
အသိပတ္တဝနပ္ပဝေသနံ	၂၀၅
အသိပ္ပဿ အာဒိနဝါ	၃-၄
အဿဒ္ဓါဒိပါပကမ္မဿ	
နိဿန္တော	၉၄
[အာ]	
အာနန္ဒဿ သိဿသာမဏေရ-	
ဝတ္ထု	၁၆၅
အာယဉ္စ ဝယဉ္စ ဇာနိတွာ ဒါနံ	
ဒဒေယျ	၁၂၂

ပဒါနုတ္တမော ဝိဇ္ဇင်္ကော

[အ]

အာရောဂျသမ္ပဒါ ၁၂၁
အာဝါသဒါနပုညာနုဘာဝ ၁၇၂
အာဟာရော စတုဗ္ဗိဓော ၂၃

[ဣ]

ဣတ္ထန္တုတလက္ခဏေ ကရဏ-
ဝစနံ ၁၃၉
ဣတ္ထိယော နာမ ဘတ္တရိ ပိယာ
ဟောန္တိ ၆၀
ဣတ္ထိနံ ကောပိနံ ၈၂
ဣတ္ထိ နိပ္ပုရိသာ နာဘိရမန္တိ ၁၇၂
ဣဿာပကတဿ ဝိပါကော ၇၇

[ဥ]

ဥစ္ဆုကလာပဒါနဿ အာနိ-
သံသော ၂၄၀၊ ၂၄၃
ဥဒ္ဓိသာ၊ နုဒ္ဓိဿဒါန ၈
ဥပစာရနယဒဿနံ ၁၁
ဥပဗျုပေါသထဿ အာနိ-
သံသော ၁၉၄-၅
ဥပဝါဒဿ အာဒိနဝါ ၂၅၁
ဥပေါသထသီလ ၂၂၆

[ဧ]

ဧကန္တဒုက္ခ ၄၈

[က]

ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခာယ အာနိသံသော ၁၂၇
ကမ္မ၊ ကမ္မဖလာနံ အဘိသဒ္ဓ-
ဟနတာ ၂၁၁-၂
ကလဟော နာမ အနတ္တာဝဟော ၁၂
ကာမဒုဒဟတ္ထ ၁၀၆၊ ၁၁၅

ပဒါနုတ္တမော ဝိဇ္ဇင်္ကော

[က]

ကာယသညတ၊ ဝါစာအသည-
တာနံ အာနိသံသာဒိနဝါ ၉
ကာဠကဏ္ဍိကသလာကာ ၂၅၄
ကာဠသုနခ ၁၄၁
ကိလေသသမုဒါစာရေန ပရိ-
ယုဋ္ဌိတစိတ္တော ဟောတိ ၂၆၂
ကိသာ၊ ကိသိကာနံ အတ္ထ-
ဝိသေသဒဿနံ ၆၃
ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယိကဿ အာဒိနဝေါ ၁၉၅
ကေသာနံ ပရိပုဏ္ဏာဒိသမ္ပန္နတာ ၄၃
ကောဋိ ၂၃၈

[ခ-ဂ-စ-ဉ]

ခတ္တိယာ ကောဒသ ၁၀၄-၅
ခမာပနဿ အာနိသံသလာ-
ဘော ၁၇၉
ခေတ္တ ၇
ခေတ္တဂတဿ ပုညဿ
အာနုဘာဝေါ ၁၂၇
ဂဗ္ဘပါတနကမ္မဿ အာဒိနဝါ ၃၀၊ ၃၃
ဂုဏဝန္တာနံ တောသနတာ ၁၃၀
စရဏာနိ ပန္နရသ ၁၅၁
စိဝရဒုဿဒါနဿ အာနိသံသာ ၆၈
ဉ္ဇတိနံ မရဏေန ရောဒနံ
နိရတ္ထကံ ၁၆

[တ]

တင်္ခဏဖလနိဗ္ဗတ္တိကာ ဒက္ခိဏာ
တိဝံဂိကာ ၂၅
တတ္ထလောဟသေစနံ ၂၀၅
တသိတ ၂၄၂

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[၈]

ဣဒ္ဓဘူမိဘာဂ = ဥဇ္ဇင်္ဂလ ၁၃၀
ထူပေ ကတမာလာပူဇာယ
ဝိပါကော ၁၉၉

[၉]

ဒက္ခိဏံ သုခပ္ပတ္တာ ဘဝိဿတိ ၈၃
ဒက္ခိဏေယျသမ္ပဒါ ၁၂၁
ဒါနံ ဒုတိယဒါနံ န ကာတဗ္ဗံ ၁၂၂
ဒါနံ ဒုတိယ အတ္တမနော ဟောတိ ၁၂၄
ဒါနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသမ္ပရာယိကဒုက္ခံ
အနတ္တဉ္စ အတိက္ကာမေတိ ၂၆၀
ဒါနံ ဒေဝတော ဒေယျဓမ္မော န
ဒီယေထ ၁၂၁
ဒါနံ ဒေဝမာနော စိတ္တံ ပဿာ-
ဒေယျ ၁၂၁
ဒါနံ သဟတ္ထေန ဒါတဗ္ဗံ ၁၁၇
ဒါနံ ဒုက္ခတော မုတ္တိဒဿနံ ၄၃
ဒါနံ နေမူလကဉ္စ ဟောတိ ၁၂၂
ဒါနဝိမိ ၇၂
ဒါနဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနိသံသာ ၈
ဒါနာဒါနပ္ပဝတ္တိ မိတိသမ္ပန္နာနံ
ဓမ္မော ၁၂၂
ဒါနာနုမောဒကဿ အာနု-
ဘာဝေါ ၁၁၄-၅
ဒါနော အာရောဂျသမ္ပဒါ ၁၂၁
ဒါနေန ဒိဋ္ဌဓမ္မသမ္ပရာယိကသုခံ
ပါပုဏ္ဏာတိ ၂၆၀
ဒါနေန သဒိသော
ဝိပါကော ၂၁၂၄-၅
ဒါနော သမ္ပဒါ ပဉ္စ ၁၂၁

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[၁၀]

ဒါနော ပုပ္ဖာပရမုဉ္ဇစေတနာ-
ယော ၁၂၄
ဒါနော မဇ္ဈိမေန ဉ္ဈယေန
ပဝတ္တေယျ ၁၂၂
ဒါနော ဝရံ ပဉ္စဝိမံ ၁၂၁
ဒါယက,ပဋိဂ္ဂါဟက,ဒေယျဓမ္မာနံ
ဥပမာ ၇
ဒါယကသမ္ပဒါ ၁၂၁
ဒါယကာ ပရေသံ ဥဒ္ဓိသနမတ္တေန
အနိပ္ပလာ ၁၆
ဒါရုဏကာရဏာ သတ္တ ၂၀၅
ဒိန္နဒက္ခိဏာယ သာတ္ထကတာ ၂၈
ဒိဗ္ဗဥတုအာဟာရာနံ ဒဟရာ-
ကာရသာဓနတာ ၁၃၈
ဒိဗ္ဗဌာနံ သေဝဇလိကာနံ
အဘာဝတော ဝိရဇံ ၈၃
ဒိဝသဘာဂ,အမုရတ္တိသု
သုခဒုက္ခာနုဘဝနံ ၁၄၁
ဒုက္ခတကမ္မဿ ဒုက္ခတ-
ဝိပါကော ၂၆၆,၂၆၈
ဒုဿိလ,ဥဇ္ဇင်္ဂလာနံ
အတောသနတာ ၁၃၀
ဒေယျဓမ္မံ ပရိစ္စဇိတွာ
အတ္တမနော ဟောတိ ၁၂၄
ဒေယျဓမ္မ,ဒါနဓမ္မပရိစ္စာဂါနံ
ဝိသေသတာ ၉
ဒေယျဓမ္မသမ္ပဒါ ၁၂၁
ဒေယျဓမ္မဿ အပရိမိတ-
သမ္ပဒါ ၁၂၁
ဒေဝဒတ္တိယဓနံ ၁၃၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]		[၂]	
ဒေဝသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၅၊ ၁၆	ပစ္စက္ခတော ကမ္မဗလံ ဒိဋ္ဌိ	၂၁၆
ဒေဝါနံ အန္တရာမရဏံ		ပစ္စတ္တရဏယာဂုအဗ္ဗဗလ-	
ဟောတိ	၁၂၇	ဒါနဿ အာနိသံသော	၂၅၇
ဒေဝိဿရိယ	၁၁၀	ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အတ္ထိ သတ္တရိ	
ဒေဝေါရောဟဏကာလ	၁၃၁	အနုပုဇ္ဇေ သတ္တန္တံ	
[၈-န]		ဝဿာနံ ဥပရိ	၁၃၅
ဓနံ အလဒ္ဓလာဘာဒိရက္ခိတ-		ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု ပဝတ္ထိတ-	
သမ္ပန္နဝသေန ပရိပါလေယျ	၁၂၂	ဒါနဿ မဟပ္ပလတာ	၁၄၀
ဓနရက္ခနဒါနကရဏာနံ ဝိမိ	၁၂၂	ပဉ္စဝိဗေဒနံ	၂၀၅
ဓနလောဘဿ အာဒိနဝါ	၂၅၆	ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တဿ အာကာရော	၂၀၁
ဓနဿ ပမာဏံ အဇာနိတွာ		ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တဿ အာဒိနဝါ	၁၃၅
ဒါနေ ကုလာနိ ဥစ္ဆိဇန္တိ	၁၂၂	ပဋိဟတစိတ္တာ ဇနာ နိရယ-	
ဓမ္မပါလဝတ္ထု	၅၇	ပေတေသု ဥပ္ပဇန္တိ	၁၉
ဓာတုပူဇာ	၁၉၆	ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာ	၁၂၉
ဓာတုဝိဝဏ္ဏပါပကမ္မဿ		ပတ္တိဒါနဿ အာနိသံသော	၄၆
အာဒိနဝေါ	၁၉၇၊ ၁၉၈	ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ ဘရိယာ	၄၀
နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ	၉၄	ပဗ္ဗဇိတ	၁၃၆
နတ္ထိ ဒိန္တံ	၂၂၇၊ ၂၃၅-၆	ပရဒါရကမ္မဿ အာဒိနဝါ	၂၄၃
နိကာယာ ပဉ္စ	၂	ပရလောကဂမနဿ ပါထေယျံ	၅
နိယမာနိယမာနံ လိင်္ဂ-		ပရိစာရဏာ	၂၀၃
ဝိပလ္လာသဒဿနံ	၁၂၂	ပရိဘာဝိတလောဘဿ	
နိရယဂါမိကမ္ပံ ကတွာ		အာဒိနဝါ	၂၄၀
နိရယတော မုတ္တိ	၂၁၆	ပရိဘာသနဿ	
နိရယတော မုစ္ဆနံ	၂၁၇	အာဒိနဝါ	၁၃၂၊ ၂၄၉
နိရယေ ပစ္စနဿ		ပရိဟရဏာ	၂၀၃
အာကာရာ ဆ	၂၄၆၊ ၂၄၈	ပဟူတနေဓည	၉၂
နိဿက္ကေ ပစ္စတ္တဝစနံ	၁၃၇	ပါဏာတိပါတတော ဝိရမဏံ	၁၉၂
နိတိမဂ္ဂဿ နိရတ္ထကတာ	၁၀၇-၈	ပါနိယဃဋ္ဌာနံ ပူရဏဿ	
နေရယိကာနံ အာယု	၂၃၈	အာနိသံသော	၁၆၅
		ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂဿ မဟာဗျသနံ	၅

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]	
ပိညာကဒါနဝတ္ထု	၄၄
ပိညာကဒါနဿ ဝိပါကော	၄၄
ပိဋကနိ တိဏိ	၂
ပိယဝိပ္ပယောဂဝတ္ထု	၁၄၉
ပိသုဏဿ အာဒိနဝါ	၁၂
ပုတ္တေ မတေ အရောဒနကာရဏံ	၅၉
ပုထုဇ္ဇနဘာဝေန ဒွေဠက- စိတ္တော	၁၂
ပုဗ္ဗပေတာဒိကေ အာရဟ္မ ဒါယကေန သံဃဿ ဒိန္နံ ဒါနံ သာတ္ထကံ	၁၇
ပုဗ္ဗေဝ ဒါနူပကရဏဿ သမ္ပာဒနတော ပဋ္ဌာယ သုမနော ဟောတိ	၁၂၄
ပုရိသိတ္ထိယောနိနံ အနိယမတာ .	၁၅၃-၄
ပုရိသော ပေတံ သက္ခိံ ကရောတိ	၂၀၂
ပေတပရိယာယောပိ လဗ္ဘတိ	၈၇
ပေတလောကတော မုတ္တိ	၃၃
ပေတဝတ္ထု ခုဒ္ဒကနိကာယ- ပရိယာပန္နံ	၂
ပေတဝတ္ထု ဂါထာသင်္ဂဟံ	၂
ပေတဝတ္ထု စတုဘာဏဝါရမတ္ထံ	၃
ပေတဝတ္ထု စတုဝဂ္ဂသင်္ဂဟံ	၃
ပေတဝတ္ထုမိ တတိယဝဂ္ဂေ ဝတ္ထုနိ ဒဿ	၃
ပေတဝတ္ထုမိ စတုတ္ထဝဂ္ဂေ ဝတ္ထုနိ သောဠဿ	၃

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]	
ပေတဝတ္ထုမိ ဒုတိယဝဂ္ဂေ ဝတ္ထုနိ တေရဿ	၃
ပေတဝတ္ထုမိ ပဌမဝဂ္ဂေ ဝတ္ထုနိ ဒွါဒဿ	၃
ပေတဝတ္ထုမိ ဝဂ္ဂေသု ဥရဂဝဂ္ဂေါ အာဒိ	၃
ပေတဝတ္ထုမိ ဝတ္ထုနိ ဧကပညာဿ	၃
ပေတဝတ္ထုမိ ဝတ္ထုသု ခေတ္တုပမ- ပေတဝတ္ထု အာဒိ	၃
ပေတဝတ္ထု သုတ္တန္တပိဋက- ပရိယာပန္နံ	၂
ပေတဿ ကာယော ဗိဘန္တ- ဒဿနော	၉၄
ပေတာ ဉှတိဟိ ဒိန္နေန ယာပေန္တိ	၂၇
ပေတာ ဒါနံ အနုမောဒေန္တာ တဿ ဖလေန ပရိမုစ္ဆန္တိ	၁၇
ပေတာနံ အသရဏဿ ကာရဏံ	၂၃
ပေတာနံ ဒိန္နဒါနဿ ဥပမာ	၂၇-၈
ပေတာနံ ဖလနိဗ္ဗတ္တကဿ အင်္ဂါနိ တိဏိ	၂၅
ပေတော ဒါရိကံ ဂဟေတွာ သကဝိမာနံ အဂမာသိ	၁၃၅-၆
ပေတော ဒါရိကာယ ဇာတသံ- ဝုဗ္ဗဂါမံ ပစ္စာနေတိ	၁၃၉
ပေတော ဓိတုယာ ကဟာ- ပဏသတာနိ ဒေတိ	၂၅၈
ပေသုဏိကဿ အာဒိနဝေါ	၁၉၅

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[ဖ-ဗ-ဘ]

ဖလံ နာမ သကကမ္မသရိက္ခကံ ၂၄၀

ဗန္ဓနံ ပဉ္စပိမံ ၂၀၅

ဗလိကရဏ ၇၅

ဗုဒ္ဓါ နာမ သဗ္ဗလောက-
ဟိတတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ၁၈

ဘဂဝါ တာဝတိံသဘဝနံ
အဂမာသိ ၁၂၈

ဘာဂိနေယျဿ ဒုက္ခာ
မောစနံ ၂၀၀

ဘာတိကရာဇာနော ဒဿ ၈၈

ဘိသိ၊စိမိလိကဒါနဿ
အာနိသံသာ ၁၃၄

ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ ၂၃၈

ဘုမ္မဒေဝဿ ဒက္ခိဏဟတ္ထော
သဗ္ဗကာမဒဒေါ ၁၀၅

ဘောဂ၊ဒါနသမ္ပတ္တိယာ

သုခံ သုပတိ ပဋိဗုဇ္ဈတိ စ ၁၁၉

ဘောဂါ နာမေတေ

ပဟာယဂမနိယာ ၈၂

[ဗ]

မစ္ဆရိယာပကတ ၁၁၇

မစ္ဆေရ ၁၆

မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တဿ
အာဒိနဝေါ ၁၇၉၊ ၁၈၅

မစ္ဆေရဿ အာဒိနဝေါ ၅၀

မတံ အနုသောစနံ စန္ဒဿ

ဂဟေတုကာမတာသဒိသံ ၆၀

မတကဘတ္တဿ မာလာဂန္ဓေန

ကဏ္ဍာကာရော ၅၇

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[ဗ]

မတကကိစ္စ ၂၅၇

မတပိတိကကုဋုမ္ဘိကဝတ္ထု ၃၆

မနုဿာပိ အနတ္တံ န စိန္တေတဗ္ဗံ၊
ပဂေဝ ကာယဝါစာဟိ ၁၀၉

မနုဿိဿရိယ ၁၁၀

မရဏံ နာမ ဓနေန န သက္ကာ
ပဋိဗာဟိတုံ ၉၁

မရဏံ နာမ သဗ္ဗသာဓာရဏံ ၂၅၇

မဟာကပ္ပဿ ဥပမာ ၂၃၇

မဟာနိရယေ ပက္ခေပေါ ၂၀၅

မာတုဂါမေ ပဋိဗုဇ္ဈိတ္တဿ
အာဒိနဝေါ ၂၅၄

မာတု နာမ ဟဒယံ မုဒုကံ ၅၉

မာနကုဋ္ဌာဒိဝသေန ဝေါဟာရံ
ကတွာ ဇီဝန္တိ ၂၆၁

မိဂဃာတကဿ အာဒိနဝေါ ၁၅၆

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက ၁၀၅

မိတ္တ၊သခါနံ ဝိသေသတာ ၂၈

မိဿကကမ္မဿ ဖလံ ၄၄

မုခေ တတ္ထလောဟသေစနံ ၂၀၅

မုသာဝါဒဿ အာဒိနဝေါ ၃၄

မောရပိဉ္ဇကလာပဒါနာ-
နမောဒနဿ အာနိသံသာ ၁၃၂

[ဃ-ရ]

ယမလောက ၃၁၊ ၁၀၁

ယာစကေ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိသွာ

မုခဝဏ္ဏော ဝိပုသီဒတိ ၁၁၅

ရာဇော ဣတ္ထိံ ပရိဂ္ဂဟဏူပါယံ

ကရောတိ ၂၀၁

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[၇-လ]

ရက္ခဆာယာယပိ အနတ္တံ န
စိန္တေတဗ္ဗံ၊ ကိမာံ ပန
သတ္တဘူတေသု ၁၀၇-၈
ရက္ခသောကာဒိ အတ္တပရိတာပန-
မတ္တမေဝ ဟောတိ ၂၈
ရောဒေ ကိသာ ပရိသုက္ခသရီရာ
ဟောတိ ၆၀
လောကီယသရိက္ခကေန သမာ-
ဟိတေန ဒါနံ ပဝတ္တေယျ ၁၂၂
လောဘဒေါသ မစ္ဆရိယဿ
မူလံ နာမ ၈၃
လောဟကုမ္ဘိနိရယေ ပါပုဏန-
ကာလဿ ပရိစ္ဆေဒေါ ၂၆၄
လောဟကုမ္ဘိပက္ခေပနံ ၂၀၅

[၀]

ဝစီဒုစ္စရိတာနုရူပဿ
အာနိသံသော ၇၃
ဝဋ္ဋရက္ခဿ ပရိမာဏော ၁၀၆
ဝဏ္ဏကထနဿ အာနိသံသော ၂၀၀
ဝဏ္ဏသဒ္ဓဿ အတ္တာ ၁၀
ဝတ္ထယုဂ္ဂဒါနဿ အနုမောဒနာ ၂၁၆
ဝတ္တာနိ ဒတွာ ပေတဿ ဥဒ္ဓိသိ ၂၁၆
ဝနိဗ္ဗကာနံ ဓမ္မတာ ၁၁၃
ဝဿာနံ ဂဏနာ ၂၃၈
ဝါသုဒေဝါဒယော ဘာတိကာ
ဒဿ ၁၀၄
ဝါဟ,သကဋ္ဌာနံ သဒိသတာ ၉၆
ဝါဟေဝ နာမ ဝိသတိခါရိကော
ဟောတိ ၉၆

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[၀-သ]

ဝိဘဝါနုရူပံ ဒါနံ ဒဒေယျ ၁၂၂
ဝိဿဇ္ဇနာ ဒုဝိဓာ ၂
ဝုတ္တဗိဇ္ဇပမာ ဒေယျဓမ္မဿ ၁၂၈
ဝေတ္တရဏိယံ သမောတရဏံ ၂၀၅
ဝေဒါနံ အင်္ဂါနိ ဆ ၉၂
ဝေဿဝဏ = ကုဝေရ ၁၆
သံဃ,ပုဂ္ဂလာနံ ဒါနံ ဒုက္ခတော
မုစ္ဆနဿ သဒိသတာ ၄၃
သ-ဇ္ဇတိ န-ဇ္ဇတိ ဒု-ဇ္ဇတိ
သော-ဇ္ဇတိ ဇ္ဇမာနိ စတ္တာရိ
အက္ခရာနိ ပဝတ္တန္တိ ၂၆၂-၃
သက္ကစ္စံ ဒါနဿ ဒါတဗ္ဗတာ ၁၁၇
သက္ခရဒိပနသိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိ
ဂတော ၂၆၅
သဂ္ဂ ၈၊ ၈၃
သတံ ၂၃၈
သတသဟဿံ ၂၃၈
သတ္တဝဿိကောဝ အရဟတ္တံ
ပတ္တော ၅၀
သတ္တာနံ အတ္တဘာဝဿ
ပရိယန္တော န ပညာယေထ ၁၅၄
သတ္တာနံ ဇီဝိတံ ဘေဒနပရိယန္တံ ၂၅၆
သဒ္ဓမ္မာ သတ္တ ၁၅၁
သန္တိ,သိဃံသုကာနံ ဝိသေသတာ ၂၃
သပထဿ အာနိသံသာ ၃၀၊ ၁၇၆
သပထာကာရ ၃၄
သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ပဂ္ဂဟတာ ၁၀၈-၉
သဗ္ဗစတုက္ကယည ၂၆၃
သမ္ပဒါ ပဉ္စ အတ္တာ ဝရဘာဝေန
ဇ္ဇတ္တိတာ ၁၂၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဟတ္ထေန အဒါနေ ဒက္ခိဏေယျာ		သာသနင်္ဂါနိ နဝ	၂
ဒါနေန ပရိဟာယေယျံ	၁၁၈	သုတ္တဒါနမယပုညကမ္မဿ	
သဟတ္ထေန အဒါနေ ဒေယျဓမ္မော		အာနိသံသော	၁၃၇
အဋ္ဌာနေ ဝိဒ္ဓိသိယေထ	၁၁၈	သုတ္တဘိက္ခာ	၁၃၅
သဟဿံ	၂၃၈	သူလာရောပိတဋ္ဌာန	၂၀၀.
သာဠကောဝဟရဏေန နဂ္ဂါ		သေတုဒါနဿ အာနိသံသော	၂၀၀
အဟောသိ	၄၄	သောကဝိနောဒနော ဓမ္မော	၁၅၂
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ မာတုဘူတ-		သောကဝိနောဒနာနုကူလော	
ပုဗ္ဗာ ပေတီ အနုမောဒိတွာ		အမစ္စော	၈၈
ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ	၇၃၊ ၇၅	သောကသန္တဟ္မဟဒယဝတ္ထု	၃၆

ပေတဝတ္ထု | အဋ္ဌကထာယ

နာမာနိ အနုက္ခမဏိကာ

နာမာနုက္ခမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ - အာ]		[ဧ - က]	
အဂ္ဂိဒေဝ (ရာဇာ)	၈၈၊ ၁၀၄	ဧရကစ္ဆ (နဂရ)	၉၄ - ၆
အင်္ဂုရ (ရာဇာ)	၈၈၊ ၁၀၄ - ၁၀၊	ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရ	၁၃၂ - ၃
	၁၁၂၊ ၁၁၅ - ၂၁၊ ၁၂၃ - ၃၁	ကဏ္ဍမုဏ္ဍဒဟ	၁၄၁ - ၂
အဇာတသတ္တု	၉၉၊ ၁၀၂ - ၄၊ ၁၉၆	ကပိလ (နဂရ)	၁၄၉
အဇ္ဇန (ရာဇာ)	၈၈၊ ၁၀၄	ကပ္ပိတက	၂၁၃ - ၄၊ ၂၂၇
အဉ္ဇနဒေဝီ	၁၀၄ - ၅	ကပ္ပိနတ္ထေရ	၇၂
အနာထပိဏ္ဍိက	၁၅	ကမ္မောဇ	၁၀၆ - ၇
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရ	၇၂၊ ၁၂၇	ကဿပ (ဗုဒ္ဓ)	၉၊ ၁၁၊ ၁၉၊ ၁၄၀၊ ၁၇၂
အဗ္ဗသတ္တရ	၂၀၀၊ ၂၀၂၊ ၂၁၇၊ ၂၂၃	ကာမဒဒဟတ္ထ (ယက္ခ)	၁၀၆ - ၇
အရိန္ဒမ (ရာဇာ)	၂၃၀၊ ၂၃၂ - ၃	ကာသိ (ရဋ္ဌ)	၁၈၊ ၅၇၊ ၆၅၊ ၈၆
အသယု (သေဋ္ဌိ)	၁၀၅၊ ၁၁၁၊ ၁၁၃ - ၄	ကိတဝဿ (ရာဇာ)	၁၆၄၊ ၂၄၆
အသိတဉ္ဇန (နဂရ)	၁၀၄	ကိမိလ (နဂရ)	၁၄၀
အာနန္ဒတ္ထေရ	၈၈၊ ၁၆၅	ကုဏ္ဍိ (နဂရ)	၁၆၅
[ဣ]		ကုဏ္ဍိနာဂရိယတ္ထေရ	၁၆၆
ဣဋ္ဌကဝတီ (ဂါမ)	၆၂၊ ၇၂	ကုရု (ရဋ္ဌ)	၁၈၅
ဣန္ဒက (မာဏဝ)	၁၂၇ - ၈	ကုဝေရ	၁၆
ဣန္ဒက (ယက္ခ)	၁၂၉	ကုသိနာရာ	၁၉၆
[ဥ]		ကောလိယ	၁၅၇
ဥတ္တရ (မာဏဝ)	၁၃၁၊ ၁၃၃ - ၄	ကောလိယမဟာမတ္တ	၁၅၈
ဥတ္တရာပထ	၉၄၊ ၁၀၄	ကောသမ္ဘီ	၁၃၁
ဥဒေန (ရာဇာ)	၁၃၁	ကောသလ (ရာဇာ)	၁၇၊ ၂၄၃၊ ၂၆၂
ဥပပါလိတ္ထေရ	၂၁၄	[ဇ]	
ဥဗ္ဗရီ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၁၅၀ - ၃	ဇင်္ဂါ (နဒီ)	၁၃၂ - ၄၊ ၁၄၁ - ၂
ဥရုဝေဠာ (ဂါမ)	၁၅၄	ဇယာသီသ	၂၀
		ဇိဇ္ဈကုဋ (ပဗ္ဗတ)	၉၊ ၁၃၊ ၁၉၅၊ ၂၆၆
		ဇေတမ (ဗုဒ္ဓ)	၁၉၊ ၂၅ - ၇၊ ၁၉၃

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဃ-စ]	
ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတ(ရာဇာ)	၈၈-၉၀၊ ၉၃၊ ၁၀၄
စတုမဟာရာဇိက	၁၁၀
စန္ဒဒေဝ(ရာဇာ)	၈၈၊ ၁၀၄
စာတုမဟာရာဇိက	၂၅၅
စုန္ဒဋ္ဌိလ(ဂါမ)	၁၅၆-၇
စူဠနိပုတ္တ	၁၅၂
စူဠနိမြဟ္မဒတ္တ	၁၄၉
စူဠသေဋ္ဌိ	၉၉
[ဇ]	
ဇမ္ဗုဒီပ	၇၀၊ ၁၀၄
ဇယသေန(ရာဇာ)	၁၈
ဇေတဝန	၁၅၊ ၃၆၊ ၄၃၊ ၄၉၊ ၅၀၊ ၅၆၊ ၇၆၊ ၈၄၊ ၈၇၊ ၉၄၊ ၁၃၁၊ ၁၄၈၊ ၁၇၆၊ ၁၈၅၊ ၂၀၀၊ ၂၄၃၊ ၂၄၆၊ ၂၄၉၊ ၂၅၂၊ ၂၅၄၊ ၂၆၂
[ဈ]	
တာဝတိံသ	၆၈၊ ၁၀၅၊ ၁၁၅၊ ၁၂၀၊ ၁၂၅၊ ၁၂၇-၉၊ ၁၃၁၊ ၁၃၉၊ ၁၈၀၊ ၂၄၃
တိဿာ	၇၆-၇၊ ၈၀-၁၊ ၈၄
[ဒ-ဓ]	
ဒီဃရာဇိ(ဂါမ)	၆၂-၃၊ ၇၂
ဒေဝဒတ္တ	၁၀၀
ဒွါရဝတီ(နဂရ)	၈၈-၉၊ ၁၀၄-၅၊ ၁၀၇၊ ၁၁၅၊ ၁၁၈
ဓတရဋ္ဌ	၁၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဓ-န]	
ဓနပါလ(သေဋ္ဌိ)	၉၄-၆
ဓမ္မဒိန္နာ(ဥပါသိကာ)	၂၀
ဓမ္မပါလ(မြာဟ္မဏ)	၅၇
ဓမ္မပါလတ္ထေရ	၂၇၀
ဓမ္မာသောက(ရာဇာ)	၂၂၈၊ ၂၃၄
နန္ဒ(ရာဇာ)	၆၇၊ ၇၁၊ ၁၆၈
နန္ဒက(သေနာပတိ)	၂၂၇
နန္ဒနဝန	၁၆၀၊ ၁၆၃၊ ၁၇၂၊ ၁၇၅
နန္ဒာ	၈၄-၆
နန္ဒိယ(ဒေဝပုတ္တ)	၂၄၀
နန္ဒိသေန(ဥပါသက)	၈၄-၆
နာရဒတ္ထေရ	၂၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၈၉၊ ၁၉၃၊ ၁၉၅
[ပ]	
ပဇ္ဇန(ရာဇာ)	၈၈၊ ၁၀၄
ပဇ္ဇဝဂ္ဂိယာ	၂၀
ပဇ္ဇာလ(ရဋ္ဌ)	၁၄၉-၅၂
ပဏ္ဍုကမ္ဗလ	၁၂၉
ပဏ္ဍ(ရဋ္ဌ)	၉၄-၆
ပါဠိလိပုတ္တ	၂၅၄-၆
ပါယာသိ	၂၂၉
ပိင်္ဂလ(ရာဇာ)	၂၂၇-၈၊ ၂၃၄
ပေါဋ္ဌပါဒ	၁၆၆
[ဖ-ဗ]	
ဖုဿ(ဗောဓိသတ္တ)	၁၈
ဗလဒေဝ(ရာဇာ)	၈၈၊ ၁၀၄
ဗာရာဏသီ	၂၀၊ ၃၇၊ ၄၃၊ ၅၀၊ ၅၇၊ ၆၈၊ ၇၂၊ ၉၉၊ ၁၀၀၊ ၁၄၂-၃၊ ၁၅၆-၈၊ ၁၆၄၊ ၁၇၂၊ ၂၆၅

နာမာနုတ္တမော ပိဋကော

[ဗ - ဘ - မ]

ဗိမ္ဗိသာရ (ရာဇာ) ၁၉၂၁၊ ၂၃၊
၇၅၊ ၁၅၆၊ ၁၉၄
ဗြဟ္မဒတ္တ (ရာဇာ) ၁၅၀-၂
ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနီ ၇၀
မုဂ္ဂ (ရဋ္ဌ) ၂၀၊ ၆၂
မဋ္ဌကုဏ္ဍလီ ၈၇
မတ္တာ ၇၆-၇
မန္ဒာတု ၉၂
မလ္လ (ရာဇာ) ၁၉၆
မဟာကံသ ၁၀၄
မဟာကစ္စာယနတ္ထေရ ၁၃၁
မဟာကဿပတ္ထေရ ၇၀
မဟာဓနသေဋ္ဌိ ၃
မဟာပဒုမ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ) ၇၀
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရ ၅၊ ၆၊ ၇၂၊
၇၄-၆၊ ၁၄၈၊ ၁၇၆-၇၊ ၁၉၇၊
၁၉၉၊ ၂၄၁၊ ၂၄၉၊ ၂၅၁-၂၊ ၂၆၆
မဟာသာဂရ ၁၀၄
မဟာသုဒဿန ၉၂
မာရ ၂၆၈

[ယ - ရ]

ယုဂန္ဓရ (ပဗ္ဗတ) ၁၂၈
ရာဇဂဟ ၂၊ ၃၊ ၉၊ ၁၁၊ ၁၃၊ ၁၅၊
၁၈၊ ၂၀၊ ၇၂၊ ၇၅၊ ၉၉၊ ၁၀၂၊
၁၈၉၊ ၁၉၂-၃၊ ၁၉၇၊ ၂၀၁၊
၂၄၁၊ ၂၄၇၊ ၂၆၁-၂၊ ၂၆၆
ရေဝတတ္ထေရ ၁၃၄
ရောရုဇ (နဂရ) ၁၀၅၊ ၁၁၀-၁၂
ရောဟိဏေယျ (အမစ္စ) ၈၈-၉

နာမာနုတ္တမော ပိဋကော

[လ]

လိစ္ဆဝိ (ရာဇာ) ၂၀၀၊ ၂၀၂၊ ၂၀၅၊
၂၁၆-၇၊ ၂၁၉၊
၂၂၀-၁၊ ၂၂၃-၄
လောဟကုမ္ဘီ (နိရယ) ၂၀၅၊
၂၆၂၊ ၂၆၄

[ဝ]

ဝဇ္ဇီ (ရဋ္ဌ) ၂၀၂၊ ၂၂၅
ဝရုဏဒေဝ (ရာဇာ) ၈၈၊ ၁၀၄
ဝသဝတ္ထီ ၈၆
ဝါသုဒေဝ (ရာဇာ) ၈၈၊ ၉၃၊ ၁၀၄
ဝိရူပက္ခ ၁၆
ဝိရူဠက ၁၆
ဝိသာခ (သေဋ္ဌိ) ၂၀
ဝေသာလီ (နဂရ) ၂၀၀-၃၊ ၂၁၄၊
၂၁၇၊ ၂၂၃-၄၊ ၂၂၆
ဝေဿဝဏ ၁၆၊ ၁၁၁-၂၊
၁၁၅၊ ၂၃၃၊
ဝေဠုဝန ၃၊ ၆၊ ၉၊ ၁၁၆၊ ၂၊ ၇၂၊ ၉၉၊
၁၅၆၊ ၁၆၄၊ ၁၈၉၊ ၁၉၂၊
၁၉၄၊ ၂၄၀၊ ၂၄၃၊ ၂၆၁၊ ၂၆၅

[သ]

သံကိစ္စတ္ထေရ ၅၀၊ ၅၁၊ ၅၂၊ ၅၆
သက္က (ဒေဝရာဇာ) ၂၀၊ ၅၇၊ ၆၁၊
၁၀၅၊ ၁၁၀-၁၂၊ ၁၁၅၊
၁၂၀-၂၊ ၁၁၈၀၊ ၂၃၀
သင်္ကဿ (နဂရ) ၁၃၁
သဿဏ (ပဗ္ဗတ) ၁၆၅-၇
သဿဏဝါသိတ္ထေရ ၁၆၄
သာရိပုတ္တတ္ထေရ ၆၂-၅၊ ၇၂-၆

နာမာနုက္ကမော

ပိဋကော်

[သ]

သာဝတ္ထိ

၁၅၊ ၂၉-၃၀၊ ၃၃-၄၊
 ၃၆၊ ၄၀၊ ၄၃-၄၊ ၄၉၊ ၅၆၊
 ၇၆၊ ၈၄၊ ၈၇-၈၊ ၉၄၊ ၉၉၊
 ၁၀၄၊ ၁၂၈၊ ၁၃၁၊ ၁၃၅-၆၊
 ၁၄၀၊ ၁၄၈၊ ၁၇၂၊ ၁၇၆၊
 ၁၇၉၊ ၂၂၇၊ ၂၄၃-၄၊
 ၂၄၉၊ ၂၅၂၊ ၂၅၄၊ ၂၅၆၊
 ၂၅၈-၆၀၊ ၂၆၂

သိန္ဓက(မာဏဝ)

၁၁၉-၂၁

သိရိမာ(ဒေဝိ)

၁၈

သုဇာတ

၃၇၊ ၃၉

နာမာနုက္ကမော

ပိဋကော်

[သ]

သုနေတ္တ(ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)

၂၄၆၊ ၂၄၈၊

၂၆၄၊ ၂၆၆-၇

သုလသာ(နဂရသောဘိနိ)

၄၊ ၆၊ ၉

သုဝဏ္ဏဘူမိ

၄၄၊ ၂၅၄

သုရိယဒေဝ(ရာဇာ)

၈၈၊ ၁၈၄

သေရိဏီ

၁၈၅

သောနက

၁၂၁

[ဗ]

ဟတ္ထိနီ(ပုရ)

၁၈၅၊ ၁၈၈

ဟိမဝန္တ

၁၃၄၊ ၁၄၁၊ ၁၄၂၊

၁၅၀၊ ၁၇၂

ပေတဝတ္ထု အဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ……သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကံ၊ သျှာ……သျှာမပေါတ္ထကံ၊
ကံ……ကမ္မောဇပေါတ္ထကံ၊ ဣ……ဣရ်လိသပေါတ္ထကံ၊ က……ကေသုစိ မရမ္မ-
ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ……ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကေသု
ဒိဿမာနပါဌော။

ပေတဝတ္ထု အဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ	ပိဋကံ
[အ]	
အကတညုပုဂ္ဂလော = အလ္လပါဏီ ကတညုပုဂ္ဂလော (က)	၁၀၉
အကန္တန္တိ = အကန္တိကန္တိ န ကန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၇၇
အက္ကဋ္ဌိ = အကန္တိ (သီ)	၄၂
အဂမနိယံ အနဘိဘဝနိယံ = အဂတိ အဘိဘဝနိယံ (သီ၊ ဣ)	၅၃
အစက္ခါဂေါစရဿ = အစက္ခါနော ပရဿ (သီ၊ ဣ)	၂၀၇
အစ္ဆန္တိကာ = အနိစ္ဆကာ (သီ၊ ဣ)	၅၁
အဇ္ဈာသိတော = အဇ္ဈောသိတော (က)	၂၅၀
အညတရာ ဧဝံဘူတာ = အနန္တရာ ဧဝံ ဝဏ္ဏဘူတာ (သီ၊ ဣ)	၉၂
အညာတော = အဇ္ဈိတော (က)	၂၀၆
အညာတောတိ အဝဂတော = အဇ္ဈိတောတိ အဓိဂတော (က)	၂၀၆
အညောပိ နိပ္ပညော = အညော နိပ္ပညော ဣဝ (သီ)	၃၈
အဋ္ဌင်္ဂဝရေနုပေတံ = အဋ္ဌင်္ဂဝရံ ဥပေတံ (ဣ)	၂၂၂
အဋ္ဌတွံ = အာဂန္တော (သီ၊ ဣ)	၁၆၀
အဋ္ဌာနာဃာတေန = အစ္ဆရာဃာတေနပိ (က)	၁၆၄
အတာရေသိ° = အဓာရေသိ° (က)	၇၈
အတာရေသိန္တိ = အဓာရေသိန္တိ (က)	၈၁
အတိက္ကမိ = အပက္ကမိ (သီ၊ ဣ)	၁၆၆
အတိက္ကမိတွာ = ဝိတိနာမေတွာ (သီ၊ ဣ)	၂၀
အတိက္ကမ္မ = အဓိဂယု (သီ)	၁၂၈
အတိဒိဃာ = အဟူ ဒိဃာ (က)	၁၃၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အတိဒုဠဝါစောတိ အတိဒုဠဝစနော = ဒုက္ခဝါစောတိ ဒုက္ခဝစနော (ဣ)	၁၄
အတိဒူရေ = သုဝိဒူရေ (က)	၁၂၈
အတိတတ္တဘာဝေ = အတိတဘဝေ (သိ)	၉၆
အတိတေ အဒ္ဓနိ ကလျာဏံ = အတိတမဒ္ဓါနိ ကုသလံ (သိ၊ ဣ)	၇၀
အတုလံ ဒဒိတွာ = အတုလဉ္စ ဒတွာ (က)	၁၀၂
အတ္တနာ ကတကမ္မဗလေ = အတ္တနော ကမ္မဗလေ (က)	၄၉
အတ္တနော အတ္တနော = အတ္တနော (က)	၁၂၄
အတ္တံ = အနတ္တံ (က)	၂၄၇
အတ္တာ ဝရဘာဝေန = အတ္တာဝဟနဘာဝေန (သိ၊ ဣ)	၁၂၁
အထဒ္ဓဿာသိ = အဒ္ဓဿာသိ (သိ)	၂၆၇
အဒု = အာဒု (သိ၊ ဣ)	၂၃၀
“အဒ္ဓါ ပဋိညာ မေ တဒါ အဟု = အဒ္ဓါ ပဋိညာတမေတံ တဒါဟု (က)	၂၀၆
အဒ္ဓိကဇနေဟိ = အတ္ထိကဇနေဟိ (က)	၁၁၃
အဒ္ဓိကာနံ = အတ္ထိကာနံ (က)	၁၁၃
အဓိဂစ္ဆသိ = အဝဂစ္ဆသိ (သိ၊ ဣ)	၈၂
အဓော ဩဂစ္ဆန္တော = အဓော ဂစ္ဆန္တော (သိ၊ ဣ)	၂၆၄
“အနဗ္ဗိတော = အနုဗ္ဗိတော (သိ)	၅၉
အနာကဗုဒ္ဓိယောဝါတိ = အနာကုလနိယော ဟောတိ (သိ၊ ဣ)	၁၁၀
အနာဒရိကော = အနာဒရိယကော (သိ၊ ဣ)	၅
အနာဒရော = အဂါရဝေါ (က)	၃
အနာဒါယ = အာဒါယ (သိ၊ ဣ)	၃၆
အနိန္ဒိတဒဿနေ = အနုနဒဿနေ (က)	၁၇၅
“အနုဂါမိကနိဓိ”တိ = အနုဂါမိကံ နိဒါနန္တိ (သိ၊ ဣ)	၂၃၆
အနုစ္ဆရိကံ = အနုစ္ဆရိကံဝဿ (က)	၆၁
အနုဒိစ္ဆတု = အာဒိဿတု မေ (သိ၊ ဣ)	၁၈၆
အနုဒိဋ္ဌံ = အနုဒိဋ္ဌံ အနုနိတံ (သိ) အနုသိဋ္ဌံ (က)	၁၀၄
အနုဒ္ဓယံ = ဒယံ အနုဒ္ဓယံ (သိ၊ ဣ)	၆၄
အနေကပါဏဝဟိံ သနကကိစ္ဆံ = အနေကပါဏဝဓိ ဘိံသနကံ အတေကိစ္ဆံ (က)	၂၆၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အနေကသတသဟဿပဘေဒါနိ ဝတ္ထာနီတိ = အနေကသတသဟဿ- ပမာဏာနီတိ (က)	၁၃၇
အန္ဓပါနာဒိနာ = အန္ဓပါနေန (က)	၁၀၆
အန္ဓာဒိသာဟိ မေတိ = ဥဒ္ဓိသာဟိ မေတိ (သီ၊ ဣ)	၇၄
အပရာပရုပ္ပတ္တိ = အပရာ စ အနုပ္ပတ္တိ (သီ)	၁၅၃
အပိစ = အပိစ ခေါ် (သီ၊ ဣ)	၂၇
အပိ ယောဇနာနိ = အမိယောဇနာနိ (သီ၊ က)	၂၅၃
အပ္ပိတာ = အနုပ္ပယော (သီ) အနုပ္ပကာ (ဣ)	၂၆၅
အပုညဿ = ပုညဿ (သီ)	၁၈၂
အဗ္ဗဟိ ဝတာတိ နိဟရိ၊ ဝတ = အဗ္ဗုဋ္ဌံ ဝတာတိ နိဟရိတံ (သီ)	၃၉
အတ္တုဿုက္ကမာနံ = အတ္တုဂ္ဂမမာနံ (က)	၆၀
အဘာဏိ = အဘာသိ (သီ)	၂၃၃
အဘိဂမနိယော = သမ္ဘိ သမ္ဘာဝနိယော (က)	၈
အဘိဇ္ဇမာနေ သင်္ခာတေ = အဝိနဿမာနသင်္ခါတေ (က)	၁၅၆
အဘိဘူတာ = သမင်္ဂိဘူတာ (သီ၊ ဣ)	၇၄
အဘိသဒ္ဓဟေယံ = အဘိသဒ္ဓဟေယံ ပဋိညေယံ (သီ၊ ဣ)	၂၀၇
အမစ္စာ ပဋိလဒ္ဓါ အဿု၊ တဿ = အမစ္စာ သန္တိ၊ သံဝိဇ္ဇမာနဿ တဿ (က)	၉၃
အမ္မသက္ကရော = အမ္မသက္ကရော (သီ)	၂၀၀
“အရဏဝဏ္ဏီ ပဘာသသိ” တိပိ = အရဏသဒိသဝဏ္ဏဝါတိ ဝါ (သီ) တရဏသဒိသဝဏ္ဏဝါတိ ဝါ (ဣ)	၁၉၆
အရဟန္တာ = ဝိဟရန္တာ (သီ၊ ဣ)	၉၁
အရိယာဝကာသောတိ = အရိယာဝ ကာသတိတိ (သီ)	၁၉၆
အရုစိသုစနေ = အနုဿဝဏေ (သီ၊ ဣ)	၉၇
အလက္ခိကာ = အသိက္ခိတာ (သီ၊ ဣ)	၆၂
အလ္လကေသာ = အလင်္ကာတာ (က)	၇၆
အလ္လပါဏိနာ = အလ္လပါဏိ နာမ (သီ)	၁၀၉
အဝကန္တိတဌာနေ = အဝကန္တိတအဝကန္တိတုက္ခဏေ (သီ)	၁၉၈
အဝိသဋ္ဌဿရာ = အဝိသဋ္ဌသရာ (သီ၊ ဣ)	၁၇၄
အဟံ = အဟဉ္စ (သီ၊ ဣ)	၁၂၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဟမပိ ကဿံ = အဟမ္ပိ ကရိဿံ (သီ၊ ဣ)	၁၀၁
“အဟော တပဿီ” တိ = အဟော ဝတ သိရီတိ (က)	၆၉
အဟော ဝတ တေ = တေ ဝတ အဟော (က)	၁၂၃
အဟော ဝတ ရေ = အဟော ဝတာရေ (သီ)	၁၂၃
အဟောသိ၊ ကသ္မာ? ယသ္မာ = အဟောသိ၊ တသ္မာ (သီ)	၁၅၃
အသမတ္ထော = အသမတ္ထကော (သီ)	၁၁၄
အသဟန္တော = အပသာရေန္တော (က)	၂၄၀
အသာရတော ဓနတော သာရာဒါနံ = အသာဒနတော သာဒနံ (က)	၁၂၄
အသိပတ္တသဒိသေဟိ = အသိပတ္တသဏ္ဌာနသဒိသေဟိ (သီ၊ ဣ)	၂၄၂
အသေက္ခာနံ = သေဌာနံ (က)	၂၄၀
အသောစန္ဒေ = အရောဒန္ဒေ (က)	၅၀
အဿ ဝိယ = အယံ ဝိယ (က)	၅၀
အဿုမုခေါ ရတ္တက္ခော ကန္တန္တော = အဿုမုခေါ ဥရတ္တာဠိ ကန္တန္တော တဿ (သီ၊ ဣ)	၃၇

[အာ]

အာဂမနကာရဏံ = အာဂမနာကာရံ (သီ)	၁၄၂
အာစိက္ခ မေ တံ = အာစိက္ခ မေ တုန္တိ (သီ)	၁၀၀
အာဒိသ ယံ ဟိ ကိဉ္စိ = အာဒိသယာဟိ ကိဉ္စိ (က)	၆၄
အာဒိသိ = အဒါသိ (သီ၊ ဣ)	၄၃
အာဒိနဝံ = အာဒိနဝံ ကထေတွာ (သီ၊ ဣ)	၁၉၂
အာဗဒ္ဓသိနေဟော မနုညေန = အာဗန္ဓသိနေဟဘရိတေန (က)	၇၆
အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု = အာမိသကိဉ္စိဟေတု (သီ၊ ဣ)	
အာယဉ္စ ဝယဉ္စ ဇာနိတွာ = အာယဉ္စ ဇာနိတွာ. (သီ)	၁၂၂
အာရာမူပဝနာနီတိ = အာရာမာနီတိ အာရာမေ ဥပဝနာနီတိ (က)	၉၇
အာရုယု = အာရုယု ရထံ (သီ၊ ဣ)	၂၃၉
အာဝိကတွာ = အာစိက္ခိတွာ (သီ၊ ဣ)	၉၅
အာသိဉ္စိတွာ = ပရိပ္ပေါသိတွာ အာသိဉ္စိတွာ (သီ)	၁၉၀
အာဟု မေ = အာတုမော (က)	၁၅၃
အာဟု မေတိ = အာတုမောတိ (က) အာတုမေတိ (သီ)	၁၅၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဣ]

ဣဃ် တံ ဂန္ဓာန ပိဋိတော ဂဏေယျာသိ = ဣဃ် တံ ပိဋိတော
ဂဏေ ပဉ္စါ (သိ)

၂၄၂

ဣဓ နိဟိတံ ဘဝတု = ဣဓ နတဉ္စ ဟောတု (က)

၁၇၅

ဣဓ နိဟိတန္တိ ဣဓပနိတံ = ဣဓ နတန္တိ ဣဓပိ နတံ (က)

၁၇၅

ဣမဿ ပုရိသဿ ဇိဝိတဿ = ဣမဿ ဇိဝိတဿ (သိ)

၂၀၆

[ဥ]

ဥက္ကစ္စ = ဥက္ကဗု (သိ)

၁၉၅

ဥက္ကစ္စာတိ = ဥက္ကဗုာတိ (သိ)

၁၉၆

ဥတ္တရိ တတ္ထ န ဇိဝိဿသိ = ဥဒ္ဓံ န ဇိဝိဿသိ (သိ၊ ဣ)

၁၃၈

ဥတ္တသန္တာ = ဩတ္တပ္ပန္တာ (က)

၁၆၆

ဥတ္တသန္တာတိ = ဩတ္တပ္ပန္တာတိ (က)

၁၆၇

ဥဒကပိစ္ဆိလ္လော = ဥဒကပိစ္ဆိလော (သိ)

၁၇၄

ဥဒ္ဓဿယိ = ဥဒ္ဓိသယိ (သိ၊ က)

၁၆၈

ဥဒ္ဓိသာပေယျာထ = အာဒိသေယျာထ (က)

၃၃

ဥပကာရံ ကရောန္တိတိ = ဥပကာရာ ဟောန္တိတိ (က)

၃၉

ဥပဂစ္ဆတိ = ဥပ္ပဇ္ဇတိ (သိ၊ ဣ)

၈

ဥပပဇ္ဇိတိ = ဥပ္ပဇ္ဇိတိ (သိ၊ ဣ)

၁၇၆

ဥပရောဓော နိရောဓော = ဥပရောဓော ဇာတော (က)

၂၀၄

ဥပလာလေန္တိ = ဥပဓာရေန္တိ (က) ဥပလာပေန္တိ (ဣ)

၂၅၉

ဥပဝါသိတံ = ဥပဝါယိတံ (က)

၁၅၁

ဥပသံဗျာနံ = ဥပရိဝသနံ ဥပရိဟာရံ (သိ၊ ဣ)

၄၅

ဥပသင်္ကမိတွာ = အာဂန္ဓာ (သိ၊ ဣ)

၂၀၁

ဥပသင်္ကမ္မ = ဥပဂမ္မ (သိ၊ ဣ)

၁၃၆

ဥပသင်္ကမ္မာတိ = ဥပဂမ္မာတိ (သိ၊ ဣ)

၁၃၆

ဥပသောဘိတံ = ရူပသောဘိတံ (က)

၁၇၂

ဥပေါသထရက္ခဏမတ္တေန = ဥပမျူပေါသထရက္ခဏမတ္တေန (သိ၊ ဣ)

၁၉၅

ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ = ဥပပဇ္ဇန္တာနံ (က)

၂၄၇

ဥပ္ပါသုလိကေ = ဥပ္ပါသုဠိကေ (က)

၆၃

ဥယျာနဝန္တံ = ဥယျာနဝနံ (က)

၁၇၃

ဥယျာနဝန္တန္တိ နန္ဒနဝနသဟိတံ = ဥယျာနဝနန္တိ နန္ဒနဝနသဒိသံ (က)

၁၇၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဧကောဝ ပုတ္တော = အထဿ ဧကပုတ္တော (က)	၃
ဧတံ = ဧဝံ (သီ)	၁၂၀၊ ၂၄၅
ဧတမာဒိနဝံ = ဧဝမာဒိနဝံ (သီ)	၂၄၅.
ဧတာဒိသော = တာဒိသော (သီ၊ က) (ဝိမာန-ဌ ၁၄-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ)	၁၀
ဧဒိသော = ဧတာဒိသော (သီ၊ ဣ)	၁၀
ဧဝံ ဆ = ဧဝံ စ (သီ)	၂၄၀
ဧဝံပကာသိတနာမော = ပကာသနနာမော (က)	၁၅၇
ဧဝရူပေါ = ဧဝရူပေန (က)	၁၀

[ဩ]

ဩဂလိတေန = ဩဂုဠိတေန (က)	၂၀
ဩညာတဗ္ဗော = ဩမကော ဉာတဗ္ဗော (သီ၊ ဣ)	၁၀၀
ဩတာရေတွာ = ဩဂါဟေတွာ (က)	၁၄၃
ဩတ္တပ္ပသန္တာသဘယာတိ = ဩတ္တပ္ပန္တာသာ ဟောန္တိတိ (က)	၁၆၇
ဩဝါဒံ = ဥပ္ပါဒံ (က)	၂၂၀

[က]

ကစ္စိ တေ = ကစ္စိ ဝေါ (သီ၊ ဣ)	၁၆၄
ကဏ္ဍမ္ပရက္ခမူလေ = ဂဏ္ဍမ္ပရက္ခမူလေ (သီ)	၁၂၀
ကဏ္ဍမုဏ္ဍောယံ = အယံ ကဏ္ဍမုဏ္ဍော (သီ၊ ဣ)	၁၄၇
ကဏ္ဍမုဏ္ဍော သုနခေါတဝ = ကဏ္ဍမုဏ္ဍော စ သုနခေါ (သီ၊ က)	၁၄၅
ကထံ = ဓမ္မကထံ (သီ၊ ဣ)	၆၁
ကဒ္ဒမော = ကဒ္ဒမေ (ဣ)	၂၁၀
ကန္တိတွာ = ဩက္ခန္တိတွာ ဩက္ခန္တိတွာ (သီ၊ ဣ)	၁၇၇
ကမတိ = ဂမတိ (က)	၇
ကမနီယေဟိ = ရမဏီယေဟိ (က)	၁၀၉
ကမ္ပံ = ကမ္ပန္တိ (သီ)	၂၅၅
ကမ္မဖလေန = ပါပကမ္မဝသေန (သီ၊ ဣ)	၂၃
ကမ္မဝသေန = ကမ္မဖလေန (က)	၂၄၅
ကမ္မဿ သရိက္ခကေန ဝိပါကေန = ကမ္မသရိက္ခကဝိပါကေန (က)	၂၆၆.
ကရဏံ = ကရကံ (သီ၊ ဣ)	၁၆၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကရဏန္တိ ဓမ္မကရဏံ = ကရကန္တိ ဓမ္မကရကံ (သီ၊ ဣ)	၁၇၁
ကရုဏာယ ကတာကာရဒဿနံ = ကရုဏာယိကာကာရဒဿနံ (က)	၆၇
ကရောန္တော = ကာရေန္တော (?)	၂၀၆
ကဿန္တိ = ကရိဿန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၀၂
ကုဟာပဏရာသိမှိ = ကနကရာသိမှိ (က)	၁၄၉
ကာစိ = ကာပိ (သီ၊ ဣ)	၉၉
ကာမဂုဏေသု = ကာမေသု ကာမဂုဏေသု (သီ)	၁၆၃
ကာမဂုဏေဟိ = ကာမေဟိ (က)	၁၈၉
ကာမနသီလော = ရမနသီလော (သီ) ဂမနသီလော (ဣ)	၁၅
ကာယူရိ = ကေယူရိ (သီ)	၁၉၅
ကာရဏေန = ကမ္မေန ကာရဏေန (သီ)	၂၁၂
ကာရညံ = ကာရညတံ (သီ၊ ဣ)	၅
ကာသဂတာ = ကာလကတာ (သီ) ကာလင်္ကတာ (က)	၂၂
ကာလဂတာတိ အတ္တနော မရဏကာလေန ဂတာ = ကာလင်္ကတာတိ အတ္တနော မရဏကာလေန ကတာ (က)	၂၇
ကာလေယေဝ = ကာလဿေဝ (သီ၊ ဣ)	၂၀၁
ကိံ ဥဗ္ဗတ္တကောသိ = ကိံ တံ ဥဗ္ဗတ္တကော... ဇာတောသိ (သီ)	၃၇
ကိံ ဝါ တေ'ဓ = ကိံ ဝါ စ တေ (သီ၊ ဣ)	၇၉၊ ၈၃
ကိတကကဗျကသဒိသာနိ = ကိဋကသဒိသာနိ (က)	၄၂
ကိန္တိ စေတိ အာဟ = ကိမိဒံ ပေတော အာဟ (သီ)	၁၀
ကိမိနန္တိ = ကိမိဇန္တိ (သီ)	၁၇၉
ကိမိလနဂုရေ = ကိမ္ဘိလနဂရေ (သီ၊ ဣ)	၁၄၈
ကိမိလာယံ = ကိမ္ဘိလာယံ (သီ၊ ဣ)	၁၄၆
ကိမိလာယန္တိ = ကိမ္ဘိလာယန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၄၇
ကိဿာယံ = ကိံ နိဿာယ (သီ၊ ဣ)	၁၅
ကိဋက = ကိဋပါ (က)	၄၂
ကိဋ္ဌနသမတ္တာ = ကိဋ္ဌနသံသဋ္ဌာ (က)	၆၂
ကုဏလိံ မုခံ = ကုဏ္ဍလိမုခံ (သီ၊ ဣ)	၁၁၆
ကုဏလိကတံ = ကုဏ္ဍလိကတံ (သီ)	၁၁၆
ကုဏာ = ကုဏ္ဍာ (သီ၊ ဣ)	၁၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ကုဏာတိ ကုဏိကာ ပဋိကုဏိကာ = ကုဏ္ဍာတိ ကုဏိတာ ပဋိကုဏိတာ (သိ)	၁၁၆
ကုဏိတာ = ကုဏ္ဍာ ဝိကုဏ္ဍိတာ (သိ)	၁၁၇
ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ = ဥမ္မဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တော (က)	၄၁
ကုရုရိနော = ကုရုဒ္ဓိနော (က)	၁၆၆
ကုလပုရိသာနံ ဝါ = ကုလပရိသာနံ ဝါ (သိ)	၁၆၁
ကုလရူပါစာရာဒိဂုဏဝိသေသသမ္ပန္နော = ကုလသီလရူပဇာတိယာဒိ- ဂုဏဝိသေသသမ္ပန္နော (က)	၂၆၂
ကေစိ တတ္ထ ပပတိတွာ = တေ စ တတ္ထ ပပတိတာ (က)	၁၅၉
ကေဝလံ = န ကေဝလံ (သိ၊ ဣ)	၁၀၈
ကေဝလီဘာဝံ ပတ္တော = ကေဝလံ ဘာဝပ္ပတ္တော (က)	၂၃၇
ကေသနိဝါသနာ = ကေသနိဝါသိနော (က)	၁၅၉
ကေသနိဝါသနာတိ = ကေသနိဝါသိနောတိ (က)	၁၆၀
ကေသမူလေသု = ကေသေ သမူလေ (သိ)	၄၄
ကေသရဘာရေဟိ သဉ္ဇ္ဇာဒိတဝသေန = ကေသရဘာဂေဟိ သဉ္ဇ္ဇန္တဝသေန (က)	၁၇၁
ကေသုစိ = တေသု (သိ၊ ဣ)	၂၄
ကေသုပပါတနံ ဘေသဇ္ဇံ = ကေသဗာဓနဘေသဇ္ဇံ (က)	၄၃
ကောဋိသတသင်္ခေန = ကောဋိသတသင်္ခါတေန (သိ၊ ဣ)	၉၁
ကောသေယျကမ္မလီယာနိ = ကောသေယျကမ္မလာနေဝ (က)	၁၆၈

[၉]

ခရဂတ္တာ = ဖရသဂတ္တာ (က)	၈၄
ခရော = ဘောရော (သိ၊ ဣ)	၁၉၁
ခလဝါဏိဇော = ဗာလဝါဏိဇော (က)	၁၇၈
ခါဒိတွာ = သယမေဝ ခါဒိတွာ (သိ၊ ဣ)	၁၇၈
ခါဒိယမာနာ၊ ဗာမိယမာနာတိ = ခါဒမာနာ၊ ခါဒိယမာနာတိ (က)	၆၄
ခုပ္ပိပါသသမပ္ပိတာ = ခုပ္ပိပါသာသမပ္ပိတာ (သိ၊ ဣ)	၂၄၄
ခေတ္တဘာဝါ ပဋိက္ခေပတော = ခေတ္တဿ ဝါ ပဋိက္ခေပတော (သိ၊ ဣ)	၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဂဂနတလမဂ္ဂေတိ = ဂဂနတလမတ္တကေတိ (သိ)	၁၇၄
ဂစ္ဆန္တေ = ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ (သိ၊ ဣ)	၅၀
ဂတေန ဒါနံ သက္ကာ = ဂတေ ဒါနိ သက္ကာ တံ (သိ)	၁၁၃
ဂန္ထိတဘေဒံ = ဂန္ထိကာဒိဘေဒံ (က)	၁၁၉
ဂန္ဓဒါရုအာဒိဟိ = စန္ဒနာဂရုအာဒိဟိ (သိ)	၇၀
ဂန္ဓပုံပ္ပရူပေဟိ = ဂန္ဓပုပ္ပရူပဒီပေဟိ (သိ၊ ဣ)	၁၃၂
ဂမနေန သာခေတဗ္ဗော = ဓနေန ဟရေတဗ္ဗော (က)	၁၀၇
ဂဟေတွာ ဂါမံ အာဂစ္ဆတိ = ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ (က)	၁၅၆
ဂါထာသုခတ္ထံ ဟေတ္ထ နာဇ္ဇတိ = ဂါထာသုခတ္ထံ တေပိ နာဇ္ဇတိ (က)	၃၁
ဂါမဒ္ဒယဝါသိကေသု = ဂါမဒ္ဒယတော (က)	၇၂
ဂေါနကတ္ထတေ = ဂေါဏသန္တတေ (က)	၁၉၃

[စ]

စဏ္ဍိ စ ဖရဿာ စာသိံ၊ တယိ စာပိ အဂါရဝါ = စဏ္ဍိ ဖရသဝါစာ စ၊ တယိ စာသိံ အဂါရဝါ (သိ)	၈၅
စတုန္ဓံ = ဗဟုနံ (က)	၁၃၄
စတ္တာရော စ ပဋိပန္နာ = စတ္တာရော မဂ္ဂပဋိပန္နာ (သိ)	၂၃၃
စန္ဒော = စန္ဒိမာ (သိ)	၁၇၃
စိန္တယေတိ = စေတယေတိ (သိ)	၁၀၈
စိရဿန္တိ = ဝိနဿန္တိ (က)	၅၆
စုန္ဒဠိလနာမကေ = စုန္ဒတ္ထိကနာမကေ (သိ)	၁၅၆
စုလ္လာသီဓိ = စူဠာသီတိ (သိ၊ က)	၂၃၁
စောဒနတ္ထေ = ဥယျောဂတ္ထေ (သိ)	၈၃

[ဆ]

ဆဋ္ဌိယတိ = ဆာဒိယတိ (သိ)	၁၆၁
ဆဋ္ဌိတမလမဉ္ဇသယနာ = ဆဋ္ဌိတမလ္လာနံ မဉ္ဇပုရာယဏာ (က)	၇၄
ဆာရိကင်္ဂါရဗဟုလာ = ဈာယိတင်္ဂါရဗဟုလာ (က)	၇၄
ဆိန္ဓသဟော = ဆိန္ဓသဘာဝေါ (က)	၂၄၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဇဂတိပတိ = ဇဂတိ° သဒါ (က)	၂၇၀
ဇနပဒိကာနံ = ဇနပဒါဓိကတနံ (သိ)	၁၅၁
ဇိဏ္ဏတစံ = ဇိဏ္ဏံ တစံ ဒုက္ခံ ဇနေန္တံ (သိ၊ ဣ)	၅၀
ဇိဝန္တိ။ တာ = ဇိဝန္တိယော (သိ၊ ဣ)	၂၆၁
ဇိဝိဘသာဝသေသန္တိ = ဇိဝိတယာဝသေသန္တိ (က)	၁၈၃
ဇေဋ္ဌကောတိ = ဇေဋ္ဌောတိ (က)	၅၃
ဇေဋ္ဌကော သော = သောဝ ဇေဋ္ဌော (က)	၅၃
ဇေဋ္ဌာပစာယိကော = ဇေဋ္ဌာပစာယိကောတိ (သိ)	၂၃၅

[ဉ]

ဉတွာ = ဒိသွာ (သိ)	၂၄၇
ဉ ဣဝသေန မယံ ပုစ္ဆဿူတိ ပဋိညာ = ပဋိညာဇဝသေန မယံ ပုစ္ဆဿူတိ (က)	၂၀၆
ဉဘိ = ဉတကော (သိ၊ ဣ)	၁၉
ဉဘိနံ၊ ယေ ဧဝံ = ဉဘိနံယေဝ၊ ဧဝံ (က)	၂၄
ဉယေန စ အညာယေန စ၊ ဉယပတိရူပကေန ဝါ အညာယေန = ဉယေန စ ဉယပဋိရူပကေန ဝါ (က)	၂၆၁

[ဋ]

ဋပေတွာ = ဝနေတွာ (သိ)	၂၅၇
ဋာနံ = အဓိဋ္ဌာနဋာနံ (သိ)	၈၃

[တ]

တံ အတ္တနော = တံ တတ္ထ အတ္တနော (သိ)	၅
တံ ပေတဿ = တဿ ပေတဿ (က)	၁၇
တံ မေ တုမှေဟိ ကတံ = သာ မေ တုမှေဟိ ကတာ (သိ)	၅၆
တံ ရောဒန္တိ° = တံ အမရန္တိ (က)	၁၅
တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ = သိသဘေဒပါပုဏဋ္ဌာနဂတော (က)	၁၇၇
တထာ = တဿ (က)	၄၅
တထာ တံ ဒါနံ အလဘန္တာ = ယထာ တံ တမတ္ထံ အဇာနန္တာ (က)	၂၀၆
တထာပါပပသုတော = ကတပါပပသုတော (က)	၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

တထာဟံ = ယထာဟံ (က)	၂၁၅
တတော = ဂတော (သိ)	၁၁၅
တတ္ထေဝ ပတိတာ = တတ္ထ ပပတိတာ (က)	၂၅၃
တန္တိ = တံ ဟိ (သိ၊ က)	၁၂၃
တမုပက္ခန္ဓံ = ဥပက္ခန္ဓံ (သိ၊ ဣ)	၁၀၀
တယာတိ = တဿာတိ (က)	၈၀
တယာနုဒိဋ္ဌံ = တယာနုသိဋ္ဌံ (က)	၁၀၄
တဿံ = တတ္ထ (က)	၄၃
တဿ = တတ္ထ (သိ၊ ဣ)	၃
တဿ တထာ ကတဿ = တဿ ယထာ မယာ ကတဿ (က)	၂၁၀
တဿ ဗျသနပ္ပတ္တိံ = တဿ တံ ပဝတ္တိံ (က)	၅
တဿာ စာသိ သုဇိဝိကာ''တိ = သရိရံ စာရုဒဿနန္တိ (သိ၊ ဣ)	၁၈၈
တဟိံ = တထာ ဟိ (သိ၊ ဣ)	၂၆၅
တာ ကမ္မုကာယူရဓရာ = ကာကမ္မုကေယူရဓရာ (သိ၊ ဣ)	၁၄၄၊ ၁၉၅
တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ = သမဏပဗ္ဗဇ္ဇံ (သိ)၊ သမဏကပဗ္ဗဇ္ဇံ (အံ-ဌ ၁-၁၃၇)	၇၀
တာယ = တေန (က)	၃၀
တာယ စ = တံယေဝ (က)	၄၂
တိရောက္ခပေတဝတ္ထု = တိရောက္ခပေတဝတ္ထု (သိ၊ ဣ)	၂၁
တုယံ မယုဉ္ဇ မာရိသာ = မမ တုယုဉ္ဇ မာရိသ (သိ၊ ဣ)	၂၆၃
တေ = ဝေါ (သိ၊ သျှာ)	၁၆၆
တေ ဃရာ တာ စ ဒါသိယော = ဘေ ဃရဒါသိယော အာသုံ (သိ၊ ဣ)	၇၉
တေဓ ဃောသေန္တုဒိဿန္တာ = တေ စ ဃောသေန္တိ ဒိဿန္တိ (က)	၂၄၄
တေန 'ဧဝံ = တေ ပန ကာယေန ဧဝ (က)	၉၂
တေန ဌိတဌာနေ = တံ သေနာပတိဌာနေ (က)	၁၃၁
တေနာတိ ယဿာ = တေနာတိ တဿာ၊ ယဿာ (သိ)	၁၁၇
တေပါ'ကာသေ'ဝလမ္ဗရေ = တေ စာကာသေဝလမ္ဗရေ (က)	၆၇
တေသံ = တေ တံ (က)	၇
တေသု = ဂတေသု (က)	၁၇၂
တေဟိ = ကေဟိစိ (က)	၁၈၅
တျာ'ဇာနမာနာယ = တေ အဇာနမာနာယ (သိ)	၇၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[တ-ထ]

တွံ စ = တဝ (က)	၁၃၁
တွံ နေဝ မံ လစ္ဆသိ = တေနေဝ န လစ္ဆသိ (သိ)	၂၁၉
ထေရဿ ဒဿယီ = ထေရဿုဒ္ဓိဿယီ (က)	၁၆၈
ထေရေ = ထေရံ (သိ)	၃၃

[ခ]

ဒသ ဒသ = ဒသ (က)	၃၁
ဒါနံ ပဝတ္တာပေသိ = ဒါနဝတ္ထု ပေသေသိ (သိ၊ ဣ)	၁၉
ဒါနဝတ္ထံ သက္ကစ္စံ = သက္ကစ္စံ ဒါနဝတ္ထု (သိ၊ ဣ)	၁၉
ဒါနဝသေန = ဒါနေန ဣဒါနေဝ (က)	၄၉
ဒါနသီလာဒိရတော = ဒါနသီလာဒိနိရတော (သိ၊ ဣ)	၈၄
ဒါနေန = ဆာတေန (သိ)၊ သာတေန (ဣ)	၁၁၈
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကပဝေဏီ န ပဝတ္တတိ = ဒိဋ္ဌဓမ္မိကတော (က)	၁၂၂
ဒိဋ္ဌိဝိသုကာနိ ဝိနောဒယေယျာ”တိ = ဒိဋ္ဌိဝိသုကာနိ စ ကော ဝိနောဒယေတိ (သိ)	၂၁၅
ဒိယျမာနံ သာဠကံ = ဒိယျမာနေန သာဠကေန (သိ)	၄၆
ဒုက္ခဝိပါကံ = ဒုက္ခံ ဒုက္ခဝိပါကံ (သိ၊ ဣ)	၂၁၀
ဒုဂ္ဂမဋ္ဌာနာနိ = ဒုဂ္ဂမနဋ္ဌာနေ (က)	၉၇
ဒုဗ္ဗဏ္ဍရူပါ = ဝုတ္တရူပါ (က)	၃၀
ဒေဝတာ မေ = ဒေဝတာသိ (သိ)	၂၁၉
ဒေဝတာ မေတိ = ဒေဝတာသိတိ (သိ)	၂၂၅
ဒေဝဒတ္တိယံ ဓနံ = ဒေဝဒတ္တိကဓနံ (က)	၁၃၅
ဒေဝပုတ္တံ ဂါရဝေန = ဒေဝပုတ္တံ (က)	၁၁၄
ဒေဟိ တွံ = ဒေဟိ မေ (က)	၁၃၃
ဒေါဏိနိမ္မဇ္ဇနိ = ဒေါဏိနိမ္မဇ္ဇနံ (သိ၊ ဣ)	၄၇
ဒွါရတော = ပရတော (က)	၂၃
ဒွါသိတိ = ဒွါသိတိ (သိ)	၃

[ဓ]

ဓနလာဘာယ = ဓနဟာရကာ (က)	၁၀၆
ဓနိကာနံ = ဣဏကာရာနံ (သိ)	၂၅၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဓမ္မာနိ = ကမ္မာနိ (သီ၊ က)	၂၂၀၊ ၂၂၃
ဓမ္မိကဉ္စ = မနာပိကံ (သီ၊ ဣ)	၂၄
ဓာတုပူဇံ = ဓာတုနံ ပူဇံ (သီ၊ ဣ)	၁၉၇
ဓိယတိ = ဓိယန္တိ (သီ၊ ဣ)	၆၅

[န]

နံဂရံဒါရကာ = နဂရေ ဒါရကာ (သီ)	၂၆၅
နဂဒုဗ္ဗဏ္ဏတာဒိကံ = နဂဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါဒိနံ (သီ)	၈၂
န စိန္တေသု = န ဝိန္တေသု (က)	၂၄၄
နန္ဒိသေနော = နန္ဒသေနော (သီ၊ ဣ)	၈၄
န ပိဟေယျ = န ပသဟေယျ (က)	၁၀၉
န ယံ လဟ္တာ = ယေ န လဟ္တာ (သီ)	၉၀
နယာမသေတိ = နိယျာမသေတိ (သီ)	၁၀၆
န ဝိကမ္ဘာမိ = န ဝိကပ္ပါမိ (သီ)	၂၂၃
န ဝေါ = န တေ (က)	၉၆
“န သိယာ န ခေါ ဧဝံ ပဟာရော”တိ = သိယာ န ခေါ ဧဝံ ပရိဟာ- ရောတိ (က)	၂၆၆
န ဟာယိဿာမ. = န ပရိဟာယိဿာမ (သီ၊ ဣ)	၇၀
န ဟောတိတိ = န အရဟတိတိ (သီ၊ ဣ)	၄၆
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဍာတိ = နာနာဒိဇဂဏာယုတတိ (သီ)	၁၄၅
နာဝံ = တံ နာဝံ (သီ၊ ဣ)	၂၅၄
နိကာဘိရိနယော”တိ နိတိမဂ္ဂံ = နိခနတိ ဝိနယောတိ နိတိမဂ္ဂံ (သီ၊ ဣ)	၁၀၇
နိဂြောဓံ ရမဏီယံ = ရက္ခံ နိဂြောဓံ (က)	၂၂၉
နိမိတန္တိ = နိမိသိတန္တိ (သီ)	၂၀၅
နိစ္စံ သုပုပ္ဖိဘံ = နိစ္စပုပ္ဖိဘံ (က)	၂၅၈
နိဋ္ဌာဘံ = နိဋ္ဌာဘနံ (သီ၊ ဣ)	၇၄
နိဋ္ဌာနာမိ = ဩနိဋ္ဌာနာမိ (က)	၂၃၉
နိပတန္တိ = ဥပရိ ပတန္တိ (သီ၊ ဣ)	၂၆၆
နိဗ္ဗတ္တိတွာပိ = နိဗ္ဗတ္တိဿတိ (က)	၆၂
နိယတိဝိပရိဏာမဝသေနော = နိယတိပရိဏာမဇဝသေနော (သီ)	၂၃၆
နိရတ္တကံဝစနံ = နိတ္တုနဝစနံ (က)	၇၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိရယဂါမိကမ္ပံ = နိရယဂါမိနိကမ္ပံ (ဣ)	၂၁၆
နိရယတော = နရကတော (က)	၂၀၅
နိရာကတွာ = နိရံကတွာ (က)	၁၉၅
နိဝတ္တယန္တိ = ဝိနိဝတ္တယိ (သီ၊ ဣ)	၉၃
နိဝတ္တေမာ'တိ = နိဝတ္တေထာတိ (သီ၊ ဣ)	၆၉
နိဝါရေသိ' = နိဝါရေမိ (က)	၉၇
နိဝေသနဉ္စ = အာဝေသနဉ္စ (သီ၊ ဣ)	၁၁၁
နိဝေသနန္တိ = အာဝေသနန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၁၃
နိဝေသနေ = အာဝေသနေ (သီ၊ ဣ)	၁၁၃
နိသီဒိတွာ = သန္တိပတိတွာ (က)	၆၈
နိဟိတဓနတော = ဝိတ္တတော (က)	၁၈၇
နိဟရန္တေ = နိဟရန္တိ (သီ) နိဟရန္တေန (ဣ)	၂၃၇
နဘောန္တိယော = အနဘောန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၉၈
'နေတံ ဆန္တံ ပဋိရူပံ = နေတံ ဆန္တံ န ပဋိရူပံ (သီ)	၁၄၆
နေန္တော = နယန္တော (သီ)	၂၁၁

[ပ]

ပံသု'ကူလစီဝရခရံ = ပံသုကူလစီဝရံ ပါရပိတွာ (က)	၁၃၁
ပံသုနာ တံ ဟိ ဩကိရိ' = ပံသုနာ တံ ဝိကိရိဟံ (က)	၇၈
ပက္ခေတိ = တတ္ထာပိ (က)	၁၂၆
ပက်' = ပက်' (သီ၊ ဣ)ဝက်' (က)	၂၂၈
ပက်န္တိ မုဒုဘူမိ' = ဝက်န္တိ မရုဘူမိ' (က)	၂၃၄
ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ တတ္ထ ဌိတံ ဒိသ္မာ = ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ (က)	၁၃၅
ပစ္ဆာ = ပေတာ (သီ၊ ဣ)	၅၅
ပစ္ဆာသနေ = ပစ္ဆာသန္ဓေ (က)	၂၀၁
ပဉ္စ ပဉ္စ = ပဉ္စ (က)	၃၀
ပဉ္ဇာလရဋ္ဌေ = ပဉ္ဇာလရဋ္ဌေ ဥတ္တရပဉ္ဇာလေ (က)	၁၄၉
ပဉ္ဇာလာနန္တိ = ပဉ္ဇာလာတိ (က)	၁၅၁
ပဋိကုဋ္ဌတရာ = ပဋိကိလိဋ္ဌတရာ (သီ)	၂၅၁
ပဋိဂ္ဂဏှာ'တိ = ပဋိဂ္ဂဏှထာတိ (က)	၂၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပဋိဂ္ဂဟေတိ = ပဋိဂ္ဂါဟကေတိ (သိ)	၁၆၂
ပဋိသံသာမ = ပဋိဝိသာမ (က)	၂၅၄
ပဋိစ္ဆန္တရုဏတာယ စ န ပါကဋေသ = ပဋိစ္ဆန္တရုဏတ္တာ ပါကဋေသ (က)	၂၁၄
ပဋ္ဌပါကတိကသိရော = ပဋ္ဌပါကတိကသရိရော (က)	၂၆၆
ပဋ္ဌပူဇိယ = ပဋ္ဌပူဇယံ (သိ၊ ဣ)	၇
ပဋ္ဌသဒ္ဓဟေယံ = ပဋ္ဌညေယံ (သိ)	၂၁၁
ပဋ္ဌဟတစိတ္တံ = ပရိဘဝစိတ္တံ (သိ)	၂၄၀
ပဋ္ဌာယ = ဥဋ္ဌာယ (က)	၂၂၆
ပဏိဟိတဒဏ္ဍော = ပဏိတဒဏ္ဍော (က)	၂၂၁
ပဏိဟိတဒဏ္ဍောတိ = ပဏိတဒဏ္ဍောတိ (က)	၂၂၅
ပဏ္ဍရဋ္ဌေ = ဒသန္ဓရဋ္ဌေ (သိ၊ ဣ)	၉၄
ပဏ္ဍာနံ = ဒသန္ဓာနံ (သိ၊ ဣ)	၉၅
ပဏ္ဍာနန္တိ ပဏ္ဍာ နာမ ရဋ္ဌဿ = ဒသန္ဓာနန္တိ ဒသန္ဓရဋ္ဌဿ (သိ၊ ဣ)	၉၆
ပတိဋ္ဌသိ = ဟိ တိဋ္ဌသိ (သိ)	၂၄၉
ပတိဋ္ဌာဘာဝတော = သတ္တာနံ ဂတိ (က)	၁၆၁
ပတွာ = အနုပ္ပတ္တော (သိ၊ ဣ)	၂၃၉
ပန ပုဂ္ဂလေ = မုန ပုဂ္ဂလာ (သိ)	၇၉
ပယုတ္တာ = ဓုဝယုတ္တာ (သိ)	၁၉၄
ပရဿ ဆိန္ဒကေ = ပုရိသဿ ဆိန္ဒေ (က)	၂၃၁
ပရိဂ္ဂဟဏူပါယံ = ပရိဂ္ဂဟကရဏူပါယံ (သိ၊ ဣ)	၂၀၁
ပရိဂ္ဂဟော = ပုရိသပရိဂ္ဂဟော (က)	၁၄၃
ပရိဂ္ဂဟော”တိ = ပုရိသပရိဂ္ဂဟောတိ (က)	၁၄၃
ပရိစရိတွာ = ပရိစရိတွာန (သိ)	၂၄၆
“ပရိစာရဏာ သာဝီ”တိ = ပရိဝါရဏာ စာဝီတိ (က)	၂၀၃
ပရိစာရိကာ = ပရိစာရဏာ (က)	၂၀၃
ပရိစ္ဆတ္တသဘာဝေါ = ပရိစ္ဆတ္တတ္တဘာဝေါ (သိ)	၂၀၄
ပရိစ္စာဂသီလော = ပရိစ္စာဂသီလော ဝါ (သိ)	၂၆၄
ပရိဒဟိဿတိ = ပရိဝဿတိ (သိ၊ ဣ)	၁၁၈
ပရိဒဟိဿတိတိ = ပရိဝဿတိတိ ပရိဒဟေဿတိ (သိ၊ ဣ)	၁၁၉
ပရိဗာဓေတိ = ပရိပေါဏေတိ (က)	၁၇၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပရိဗ္ဗာဇိကံ = ပရိဗ္ဗာဇကံ (က)	၃၀
ပရိဘာသိမှသေ = ပရိသိတာ (က)	၁၅၉
ပရိဘိဇ္ဇနဝသေန = ပရိဘုဉ္ဇနဝသေန (သီ၊ ဣ)	၃၃
ပရိမိဘတ္တာ = ပရိမ္ဘမိဘတ္တာ (က)	၂၃၈
ပရိမိတာနိ = ပရိဏာမိတာနိ (က)	၂၃၈
ပရိမုစ္ဆန္တိတိ = ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ (က)	၁၇
ပရိဝတ္တယန္တိတိ = သိဂါလာ ပရိဝတ္တယန္တိတိ (သီ၊ ဣ)	၁၈၂
ပရိဝိတက္ကေ = ဝုတ္တပရိဝိတက္ကေ (သီ၊ ဣ)	၂၆၄
ပရိသမန္တတော = ပရိတော (သီ၊ ဣ)	၃၁
ပရိဟရဏာ = ပရိစာရိကာ (က)	၂၀၃
ပဝါရိတာ ရာဇပုတ္တာ = သပရိဝါရာ တေ ဟိ ရာဇပုတ္တာ (သီ၊ ဣ)	၁၉
ပဝေစ္ဆသိ = ပဝေစ္ဆသိတိ (သီ၊ ဣ)	၁၃၄
ပသံသနံ ဟေတ္ထ = ပသံသနံ၊ ဧတ္ထ (သီ)	၂၉
ပသံသိတမေဝတ္ထံ = ပသံသိတာယပိ တမေဝတ္ထံ (က)	၁၂၂
ပသန္ဓမာနသံ = တံ ပသန္ဓမာနသံ (သီ၊ ဣ)	၁၆၅
ပသယ နေတာ ဝိယ = ပသယန္တော ဝိယ သော (က)	၁၃၈
ပသဝနဝသေန = သပထဝသေန (က)	၃၃
ပဿာဟိ = ပဿာမိ (သီ)	၂၁၆
ပဟူတိကံ = ဗဟုတံ (က)	၁၂၆
ပဟေနကသက္ကာရော = ပဟောနကလာဘသက္ကာရော (က)	၂၃၆
ပါကဋ္ဌော ကတော = ပါကဋ္ဌေ ကတေ (သီ)	၂၈
ပါဏဃာတေန = ပသုဃာတနေန (သီ၊ ဣ)	၁၉၁
ပါတေမိတိ = ပါတေသိန္တိ (သီ၊ ဣ)	၃၀
ပါနိယသရကံ = ပါနိယကရကံ (သီ၊ ဣ)	၂၃၀၊ ၂၃၂
ပါပကံ = ပါပကမ္မံ (က)	၁၀၇
ပါပကမ္မန္တော = ပါပကမ္မံ (သီ၊ ဣ)	၂၆၆
ပါပဒဿနာ = ပါပဒဿနံ (က)	၂၃၄
ပါပဗလေန = ပါပဝသေန (သီ)	၉၉
ပါပုဏိသု = ဟနိသု (က)	၂၅၆
ပါပေါ'တိဒုဋ္ဌဝါစော = ပါပေါ ဒုက္ခဝါစော (ဣ)	၁၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပိဋ္ဌမိတလိကံ = ကတပိဋ္ဌမိတလိကံ (သီ၊ ဣ)	၁၅
ပိဋ္ဌပသာရဏလက္ခဏာ = ပိဋ္ဌပသာရဏလက္ခဏသင်္ခါတာ (က)	၂၀၃
ပိတရံ = ပိတု (က)	၂၅၇
ပိယော = ဟိယျော (က)	၅၇
ပုစ္ဆ, = ပုစ္ဆိ (သီ)	၂၂၅
ပုစ္ဆနာယ = ပုစ္ဆိတာယ (သီ၊ ဣ)	၂၀၇
ပုစ္ဆာ = ပုစ္ဆာ အယံ ဂါထာ (သီ)	၈၅
ပုစ္ဆိ = ပုစ္ဆန္တော (သီ၊ က)	၂၄၁
ပုစ္ဆိတော တမတ္ထံ = ပုစ္ဆိတမတ္ထံ (က)	၁၀
ပုစ္ဆိတ္ထ = ပုစ္ဆိ (သီ၊ ဣ)	၂၂၁
ပုညံ တဿာနုဘာဝေန = ပုညမဿာနုဘာဝေန (သီ)	၂၆၉
ပုညဓမ္မေ = အညဓမ္မေ (က)	၂၂၆
ပုညဖလေန = ပုညဝသေန (သီ၊ ဣ)	၁၁၀
ပုညာနိ = သဒ္ဓါနိ (ပါဠိယံ)	၂၅
ပုညာနုဘာဝနိဿန္ဓေန = ပုညာနုဘာဝသိဒ္ဓေန (က)	၅၄
ပုတ္တော မေ ဥတ္တရော နာမ = ပုတ္တော မေ ဘန္တေ ဥတ္တရော (က)	၁၃၃
ပုထုဇ္ဇနဘာဝဒေါသေန = ပုထုဇ္ဇနဘာဝဝသေန (သီ၊ ဣ)	၁၂
ပုနပ္ပုနံ တံ ဝဏမုခံ = ပုနပ္ပုနံ တဝ မုခံ (သီ)	၁၉၈
ပုဗ္ဗကာရိနံ = ပုဗ္ဗပကာရိ (က)	၁၀၉
ပုဗ္ဗကေဝိ ပေတေ = ပုဗ္ဗေ ကေဝိ ပိတရော ဝါ (သီ၊ ဣ)	၁၆
ပုရိမဘာဝတော အညာဒိသတံ = ပုရိမသဘာဝတော အသဒိသတံ (က)	၂၂၆
ပုဋ္ဌဝံကာ = ပုဋ္ဌဝကာ (က)	၁၃
ပုတိလောဟိတကော = ပုဗ္ဗလောဟိတကော (က)	၃၅
ပေတဝတ္ထု = သဗ္ဗံ ပေတဝတ္ထု (သီ)	၂
ပေတသမ္ဗန္ဓံ = ပေတသမ္ဗန္ဓံ ဂတံ (သီ)	၁၀၄
ပေတာတိ = ပေတာ (က)	၂၇
ပေတေဟိ = ပုစ္ဆိတေဟိ ပေတေဟိ (က)	၂
ပေတေဟိ စ = တေဟိ တေဟိ (က)	၁
ပေါထေဘွာ = ဥပေါထေဘွာ (သီ၊ ဣ)	၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဖ]

ဖလံ = ဣဒံ ဖလံ (သီ၊ ဣ)

၄၇

ဖလံ = တံဖလံ (သီ၊ ဣ)

၂၃၅

[ဗ]

ဗလက္ခာရေန = ဗလက္ခာရေန နေတွာ (က)

၁၀၇

ဗဟိဋ္ဌိတ”န္တိ = မဟိဋ္ဌိကန္တိ (သီ၊ ဣ)

၄၄

ဗဟိ ဘဝံ = ဗာဟ်ရဘာဂံ (က)

၂၀၃

ဗဟုံ ဒိဝသံ = ဗဟုဒိဝသေ (က)

၁၀၆

ဗဟုကာ စ မေ ဥပ္ပဇ္ဇရေ = ဗဟူ စ မေ ဥပပဇ္ဇရေ (သီ)

၁၃၆

ဗဟုကာတိ = ဗဟူတိ (သီ၊ ဣ)

၁၃၇

ဗဟူ ဇနေ = ဗဟုဇ္ဇနံ (သီ)

၉၅

ဗာရာဏသီ° စ = ဗာရာဏသိယာ စ (သီ၊ ဣ)

၁၅၇

ဗိဘန္ဓဒဿနာ = ဇိဂုန္ဓဒဿနာ (က)

၆၃

ဗောဇ္ဇိ° = ကာယံ (သီ)

၂၃၁

[ဘ]

ဘဂဝတာ = ဘဂဝတာ ကာဝ (သီ၊ ဣ)

၂

ဘတ္တု = ဝတ္တု (သီ)

၁၄၉

ဘဒ္ဒေ = ဘဒ္ဒေ တုံ (သီ)

၄၄

ဘမန္တိ = စရန္တိ (သီ၊ ဣ)

၂၄၄-၅

ဘာတိက = ဘာသိတံ (သီ၊ ဣ)

၉၃

“ဘာရဒဿနာ”တိ = ဘိရဒဿကာတိ (သီ)

၈၄

ဘိက္ခုနမ္ပိ = ဘိက္ခုနမ္ပိ ယာဂုံ အဒါသိ (သီ၊ ဣ)

၂၅၇

ဘိဇ္ဇန္တိ စ တေ = ဘဇ္ဇန္တိ တဝ (က)

၂၁၇

ဘုတ္တာ အမာနုဿာ ကာမာ = ဘုတ္တာ အမာနုဿေ ကာမေ (သီ၊ ဣ)

၁၄၈

ဘေသဇ္ဇဟရီ = ဘေသဇ္ဇဟရီ (က)

၇၈

ဘောဂနိမိတ္တံ ဘောဂဿ ဝသေန = ဘောဂနိမိတ္တ-

ဘောဂဿဗ္ဗဒါဝသေန (သီ)

၁၈၃

ဘောဇနန္တောဒနပါနီယံ = ဘောဇနန္တောဒနံ ပါနံ (က)

၇၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မက္ခိကာဟိ ပရိကိဏ္ဍာ = မက္ခိကာပရိကိဏ္ဍာဝ (သီ၊ ဣ)	၃၀
မဂ္ဂါ = မတ္တာ (သီ)	၁၂၂
မစ္ဆေရမလဿ သဘာဝေန = မစ္ဆရိမတ္တဿ သတ္တာဝေန (က)	၄၂
မဇ္ဈိမယာမေ = ပစ္စိမယာမေ (က)	၂၀၂
မဇ္ဈဿ အဋ္ဌနိံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ = မဇ္ဈဿ အဇ္ဈလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ (သီ၊ ဣ)	၈၈
မတကိစ္စံ = ပေတကိစ္စံ (သီ၊ ဣ)	၂၅၇
မဒ္ဒနဖလပိယဂံတစာဒီဟိ = မဒ္ဒနဖလပိယဂံပတ္တာဒီဟိ (သီ၊ ဣ)	၂၆၅
မဓုဿဝေါ = မဓုဿဝေါဟိ (သီ၊ ဣ)	၁၁၄
မနသိကရောန္တော = ဥမ္မုန္တော (က)	၁၀၆
မန္တော = သမ္မန္တော (သီ၊ ဣ)	၄၃
မယံ = မယမေဝ (သီ၊ ဣ)	၁၈
မဟာကံသဿ ဓိတုယာ = မဟာသာဂရဓိတုဒေဝိယာ (က)	၁၀၄
မဟာကပ္ပိနော = မဟာကပ္ပုနော (သီ)	၂၃၁
မဟာဒုက္ခပတ္တော = အဟံ ဒုက္ခပတ္တော (က)	၁၉၁
မဟာနုဘာဝတာသမဂ္ဂိတာယ = မဟာနုဘာဝတာ- သမ္ပတ္တိတာယ (က)	၁၉၆
မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ နိက္ခမိတွာ = အဂါရသ္မာ အဘိနိက္ခမိတွာ (က)	၁၈
မဟာရဟံ ဒါနံ = မဟာဒါနံ (က)	၇၀
မာလာဗန္ဓကဏ္ဍံ = မာလာဂန္ဓကဏ္ဍံ (က)	၄
မိဂိ ဝိယ မန္တက္ခိကာ = မိဂိယာ ဝိယ မန္တက္ခိပါတာ (သီ၊ ဣ)	၅၃
မိတ္တဒုတ္တိကာ မိတ္တာနံ ဗာဓိကာ = ဒုတ္တိကာတိ မိတ္တာနံ ဗာဓိကာ (က)	၁၆၂
မိဿကကမ္မဿ ဖလေန = ပုညာပုညကမ္မာနံ နိဿန္နေန (သီ)	၄၄
မုဉ္ဇ တုဝံ = မုဉ္ဇေယျ သော တံ (က)	၂၂၃
မုဉ္ဇနစေတနာယ = ဒါနစေတနာယ (က)	၁၂၄
မုဒုကော = မုဒုကာရကော (သီ)	၂၂၆
မေ ဓိတာယ ဒိန္နဒါနေန = မယံ ဓိတာယ ဒိန္နာယ ဒါနေန (က)	၂၅၈

[ယ]

ယံ = တံ (သီ)	၂၆၉
ယံ တံ = ယံ တံ (သီ)	၁၁၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယညဿ = ပုညဿ (သီ၊ ဣ)	၁၂၃-၄
ယထာကမ္ပံ = ယထာကာမံ (က)	၅၀
“ယထာပိ ဉ္ဇတ” နှိ ဝါ = ယထာ ပဇာနန္တိ ဝါ (က)	၂၀၉
ယထာရဟံ စ = ယထာဗလံ (က)	၇၂
ယထာရူပံ, ကိန္တိ စေတိ အာဟ = ယထာရူပန္တိ ပေတိ အာဟ (သီ၊ ဣ)	၆၇
ယထာ ဝိသယှ” နှိ = ယထာ ဝိသယန္တိ (က)	၂၃၆-၇
ယထာဝုတ္တာ ဒါနာဒါနပ္ပဝတ္တိ = ယထာဝုတ္တဒါနသမ္မာပဋိပတ္တိ (က)	၁၂၂
ယထာဟံ = ယဒါဟံ (က)	၁၉၅
ယထိန္တိတဿ = ယံကိန္တိ တဿ (က)	၂၄၇
ယထူပစိတံ = ဟေတုပစိတံ (သီ၊ ဣ)	၁၇၀
ယသဿိနေ = ယသဿိနော (သီ)	၁၆
ယာစာမိ တံ = ယာစာမဟံ (သီ)	၂၁၉
ယာနံ = ယောဂ္ဂါနိ (သီ၊ ဣ)	၉၄
ယုဂစမ္ပံ = ယောဂ္ဂစမ္ပံ (သီ)	၁၇၆
ယုတ္တပတ္တကာလေ = ယုတ္တပယုတ္တကာလေ (သီ၊ ဣ)	၂၁၆
ယုတ္တမတ္တံ ဉ္ဇာဗ္ဗန္တိ = ယုတ္တပတ္တေ ဒိဝသေ ဒါတဗ္ဗန္တိ (က)	၁၂၄
ယော = ယသ္မာ (သီ)	၉၀
ယောဇနပရိမာဏော = စတုယောဇနပရိမာဏော (က)	၁၀၆
ယော မ’ဇ္ဇေ = သမဇ္ဇေ (သီ)	၂၁၅
ယော မ’ဇ္ဇောတိ ယော အဇ္ဇေ = သမဇ္ဇောတိ သော အဇ္ဇေ (သီ)	၂၁၅

[ရ]

ရက္ခဏာဒီဟိ = ...ရက္ခဏာဒီသု (သီ)	၇
ရညာ = ရညော (သီ၊ ဣ)	၂၃၉
ရတျာ ဝိဝသာနေ = ရတျာဗျဝသာနေ (သီ)	၁၉၃
ရထဝါဟနာနိ = ရထယုဂဝါဟနာနိ (သီ၊ ဣ)	၁၁၉
ရမိတံ = ရမိဒံ (က)	၁၃၆
ရာဇသမိပတော = ရာဇံပရိသတော (က)	၁၉၄
ရာဇာ = မဟာရာဇာ (သီ)	၁၉၄.
ရာဇာ ကာလမကြိဗ္ဗထ = ရာဇာ ကာလင်္ကရီ တဒါ (သီ၊ ဣ)	၁၅၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ရ]

ရာဇာဏာ ပဏိဟိတာ၊ တဉ္စ = ရာဇာ ပဏိဟိ တဉ္စ (က)	၂၂၅
ရုက္ခဒဏ္ဍံ = ရုက္ခံ (က)	၂၆၀
“ရုဒ္ဓဒဿနာ”တိ = ဂရုဒဿနာတိ (က)	၁၃၃
ရုန္ဒနိယံ = ရုန္ဒနံ (က)	၈၂
ရုဟိရညေဝ = ရုမိရညေဝ (သီ၊ ဣ)	၃၂
ရေဟိ = အရေတိ (သီ)	၁၂၃
ရောရုဝနဂရံ = ဘေရုဝနဂရံ (သီ)	၁၀၅

[လ]

လဒ္ဓနာမေ ပေတလောကေ = လဒ္ဓနာမေန ပေတလောကော ဝုစ္စတိ (သီ)	၃၁
လဒ္ဓပစ္စယဿ = လဒ္ဓပစ္စယတာယ (က)	၁၈၂
လဒ္ဓေ = လဒ္ဓေ ဥဉ္ဇေ (သီ)	၂၄၈
လေခံ = လိခိတပဏ္ဍိ (သီ) လိခါပဏ္ဍိ (ဣ)	၁၈
လောကိယသရိက္ခကေန သမာဟိတေန = လောကိယပရိက္ခကေန အဂရဟိတေန (သီ၊ ဣ)	၁၂၂
လောဟိတပူရာ = လောဟိတပုဏ္ဏာ (သီ၊ ဣ)	၁၃၂

[ဝ]

ဝစနံ = ပဋိဝစနံ (သီ၊ ဣ)	၂၆၃
ဝစနသေသေန = ဝစနဝသေန (သီ)	၁၃
ဝဗ္ဗိ = ဝုဗ္ဗိ (သီ)	၈၈
ဝဏိကာနန္တိ = ဝဏိတာနန္တိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၇၄
ဝဏ္ဏုပယံ = ဝဏ္ဏနာပယံ (သီ)	၂၂၈
ဝဏ္ဏော = ဈာမင်္ဂါရသဒိသဝဏ္ဏော (သီ၊ ဣ)	၈၄
ဝတ္ထန္တာဒနာနိတိ = ဝတ္ထာနိ၊ ဒုဿာနိတိ (သီ၊ ဣ)	၇၁
ဝတွာ = ကတွာ (သီ၊ ဣ)	၁၀၅
ဝနိဗ္ဗကာ = ဝရာကာ (သီ၊ ဣ)	၁၆၂
ဝမိတဘတ္တံ = ဝမထုဘတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၁၆၀
ဝယပ္ပတ္တေ = ဝယပ္ပတ္တဿ (သီ၊ ဣ)	၃
ဝသိတဌာနေ ဧကရတ္တိံ = ဝသိတဌာနေ ဧဝ ရတ္တိယံ (က)	၂၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝဿာနိ သတသဟဿာနိတိ = ဝဿသတသဟဿာနိတိ (သီ၊ ဣ)	၂၃၈
ဝါစာဝတ္ထုမတ္တမေဝါတိ = ဝါစာယ ဝုတ္တမတ္တမေဝါတိ (သီ)	၂၃၆
ဝါတဝေဂုက္ခိတ္တာ = ဝါတဝေဂေန ခိတ္တာ (က)	၄၄
ဝါဒေါတဝ ဟောတု၊ ကာမံ = ဝါဒေါတိ ယေ ဝဒန္တိပိ ကာမံ (သီ)	၁၂၃
ဝါပိ = တာဟံ (သီ) စာဟံ (ဣ)	၂၁၈
ဝါယတိ = ဝါယန္တိ (ဣ၊ က)	၁၄၅
ဝါယမမာနော = ဂါယမာနော (သီ)	၁၄၀
ဝါလဂ္ဂကောဋ္ဌိနိတုဒနမတ္တမ္ပိ = ဝါလဂ္ဂကောဋ္ဌိမတ္တမ္ပိ (က)	၂၆၇
ဝိဂတဇိဝိတတ္တာတိ = ဝိသတဇိဝိတတ္တာတိ (က)	၂၀၃
ဝိဂတာသော = ဝိဟတော (က)	၉၄
ဝိစရန္တံ = ဝိစရန္တိ (သီ)	၂၁၃
ဝိညာယတိတိ = ဟောတိတိ (က)	၁၈၂
ဝိဒါလယန္တိ = ဝိနာသယန္တိ (သီ၊ ဣ) ဝိပါတယန္တိ (က)	၂၁၇
ဝိဒိစ္စ = ဝိဒိတွာ (သီ)	၅၅
ဝိဒိတာ = ဝိနိတာ (က)	၃၁
ဝိဒူတိ = ဝိဒုန္တိ (သီ)	၉၆
ဝိန္ဒိတွာ = ဝိဒိတွာ (သီ)	၅၅
ဝိပဇ္ဇမာနော = ဝိဘိဇ္ဇမာနော (က)	၃၂
ဝိပလ္လတ္တမိတ္တာ = ဝိပလ္လာသတ္တာ (က)	၁၉၇
ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ = သဒါ ပုညံ ပဝေုတိ (က)	၂၂၂
ဝိဘဝသမ္ပတ္တိယာ = ဘဝသမ္ပတ္တိယာ (သီ)	၂၀၄
ဝိမောစေတွာ = ဝိဝေစေတွာ (က)	၂၂၈
ဝိရာဇိတက္ခော = ဝိရာဇိတက္ခော (သီ၊ ဣ)	၂၀၂
ဝိရာဇေတွာ = ဝိဓမေတွာ (သီ၊ ဣ)	၁၅၅
ဝိဝိတ္တံ = ဝိတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၂၇
ဝိဝိဓာနိ = ဝိဝိတ္တာနိ (သီ၊ ဣ)	၁၁၂
ဝိသဋ္ဌာ = ဝိသံသဋ္ဌာ (သီ)	၄၃
ဝိသေသေန စိနိ၊ န သဗ္ဗိနိ ပုညံ = ဝိသေသံ ဝိစိနိ သဗ္ဗိနိ န ပုညံ (က)	၁၈၇
ဝိဿဇ္ဇန္တေ = ဝိဿန္တန္တေ (သီ)	၁၁၂
ဝိဿရေန ဝိရဝန္တိယော = သဒ္ဓေန ဝိလပန္တိယော (သီ)	၂၆၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝိဟရတိ = ဝသတိ (သီ၊ ဣ)	၁၇၂
ဝိတိဝတ္ထေ = ဝိတိဝတ္ထေ လောကေ (သီ၊ ဣ)	၂၀
ဝုဋ္ဌံ = ဝဋ္ဌံ (သီ)	၂၂
ဝုတ္တေ = ဝုတ္တော (သီ)	၁၀၈
ဝုတ္တော = ဝုတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၁၉၉
ဝူပသမေန သန္တာ = ဝူပသမေန္တော (က)	၉၂
ဝေဂေနာဂန္တာ = ဝေဂေန ဂန္တာ (က)	၆၂
ဝေဇ္ဇံ = ဝိဇ္ဇာဝါဒိနံ (က)	၃၄
ဝေနဇာတိကာ = ဝေဏိဇာတိကာ (သီ)	၁၆၂
ဝေသံလိယာ နဂရဿံ = ဝေသာလိယာ တဿ နဂရဿ (သီ၊ ဣ)	၂၀၈
ဝေဠုဝနေ = ဇေတဝနေ (သီ)	၉၉

[သ]

သံဝတ္တိတပုညကိရိယာလက္ခဏေန = ပတ္တိပုညကိရိယာ- လက္ခဏေန (သီ၊ ဣ)	၁၁၂
သံဝရကာ သရီရံ = သံဝရကာဒိသရီရံ (က)	၉၂
သကကမ္မသရိက္ခကံ = ကမ္မသရိက္ခကံ (က)	၂၄၀
သက္ကာ မေ ဣဓ = သက္ကာ ဣဓေဝ (သီ၊ ဣ)	၁၁
သင်္ကာရကုဋ္ဌမှာ = သင်္ကာရကုဋ္ဌတော (က)	၁၆၈
သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂံ = သင်္ခဝဏ္ဏသန္နိဘံ (သီ၊ ဣ)	၂၀၀
သစေ ပန တွံ = သစေ တုဝံ (သီ)	၂၂၀
သစေ သ ဓမ္မာနိ = သစေ သော ကမ္မာနိ (သီ)	၂၂၂
သညတ္တိယာ = ပညတ္တိယာ (က)	၁၈၄
သဌာ = သဋ္ဌိ (သီ၊ ဣ)	၇၇
သတံ သံဝေဂဝဗ္ဗနိ = သတ္တသံဝေဂဝဗ္ဗနိ (သီ၊ ဣ)	၂၆၉
သတကောဌာသာ ဝဿကောဋီယော = သတကောဌာသ- ဝဿကောဋီယော (က)	၂၃၈
သတ္တဌဝဿုဒ္ဓေသိကကာလေ = သတ္တဌဝဿုဒ္ဓေသိကာဟိ (က)	၆၂
သတ္တဒိဋ္ဌသံ = သတ္တဒိဝသေ (က)	၁၈၄
သတ္တဘူတေသု = သဗ္ဗသတ္တေသု ဘူတေသု (က)	၁၀၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သတ္တသတာ = သတမတ္တာ (သီ၊ ဣ)	၄၄
သတ္တေဝ ဝဿသတာနိ = သတ္တ ဝဿသတာနိ စ (သီ)	၁၄၇
သတ္တာရာ = သတ္တာ (ဣ)	၁၃၁
သဒါ = တဒါ (သီ)	၁၉၀
သဒ္ဓါယိကံ = သဒ္ဓါယိကံ (သီ၊ ဣ)	၂၁၃၊ ၂၂၂
သန္တဇ္ဇကော = သန္တဇ္ဇိတော (ဣ)	၉၇
သန္တသိတောတိ = သန္တသိတောတိ (သီ)	၂၄၂
သန္တစ္ဆာယေ = သန္တစ္ဆာယေ (က)	၅
သန္တစ္ဆာယော = သန္တစ္ဆာယော (က)	၁၀၆
သန္တိပါတေတွာ = သန္တိပါတာပေတွာ (သီ၊ ဣ)	၂၁၆
သပတိ° မယုမာနယိ = သပတ္တိ° အညမာနယိ (သီ၊ ဣ)	၃၅
သပတိ = သပတ္တိ (သီ)	၃၂
သပနံ = သစ္စာပနံ (သီ)	၃၃
သပ္ပိနဝနိတမရအာဒိဉ္စ = သပ္ပိဒဓိမရအာဒိဉ္စ (က)	၁၈၅
သဗ္ဗံ = သစ္စံ (က)	၇၇
သဗ္ဗကာလံ = သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ (သီ)	၁၈၉
သဗ္ဗဒိသာ = သဗ္ဗာသု ဒိသာသု (သီ၊ ဣ)	၆၆
သဗ္ဗမ္မိ အက္ခိယံ = သဗ္ဗံ အာစိက္ခိယံ (သီ)	၂၀၇
သဗ္ဗရဇ္ဇာနိ ဥန္တုလ္လာနိ = သတ္တရဇ္ဇာနိ အနုဂ္ဂဏာနိ (က)	၁၂၄
သဗ္ဗဝိတ္တာနိတိ = န သဗ္ဗဝိတ္တာနိတိ (ဣ၊ က)	၁၂၁
သဗ္ဗဘိဒေယျံ = သဗ္ဗပါထေယျံ (က)	၇၂
သဗ္ဗေပိ = သဗ္ဗေဝ (သီ၊ ဣ)	၂၆၉
သဘံ = အာသန္တံ (က)	၁၄၀
သဘတ္တိကာ = သပတိကာ (သီ၊ ဣ)	၈၁
သမဇာယထ = သမုပဇ္ဇထ (က)	၇၈
သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ = သမနန္တရာ အနုဒ္ဓိဋ္ဌေ (သီ)	၆၅
သမန္တမောတ္တတာတိ = သမန္တမောတတာတိ (သီ)	၁၇၄
သမန္တယိ = အာမန္တယိ (က)	၇၈
သမာဒိယာဟိ°တိ = သမာဒါဟိ°တိ (သီ၊ ဣ)	၁၉၄
သမာ သုတိတ္တာ စ = သမာ သုပတိတ္တာ (သီ)	၂၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သမိဇ္ဈတိတိ = သိဇ္ဈတိတိ (သိ၊ ဣ)	၂၅၈
သမ္ပတိတစ္ဆိဝံ = အာပတိတစ္ဆိဝံ (သိ)	၆၆
သမ္ပတ္တိနံ နိဒါနံ = သမ္ပတ္တိနိဓာနာ (သိ)	၁၂၄
သမ္ပဝေဒေတွာ = သယံ ပဝေဒေတွာ (သိ)	၅၄
သမ္ပဟံသနန္တိ = သမ္ပဟံသနဇနနံ (သိ)	၂၉
သမ္ပာဒနတော = သမ္ပရဏတော (က)	၁၂၄
သယံ = သီဃံ (က)	၃၆
သယံဘူတာ = သယံဂုတ္တာ (သိ၊ ဣ)	၈၁
သယံဘူတာယ = သယံဂုတ္တာယ (သိ)	၈၁
သရီရတော = ကာယဇံတော သရီရတော (သိ)	၂၃၇
သည္ဗပါသသဇ္ဇနာဒိနာ = သူလပါသသဇ္ဇနာဒိနာ (သိ၊ ဣ)	၁၉၁
သသံ = ဃဋ္ဌော (က)	၈၈
သဟ = သမံ (သိ)	၂၂၁
သဟ မူလေနပိ = သဟ မူလေန သမူလမ္ဘိ (က)	၁၀၈
သဟဿပရိဝါရေ = အမုတေယျသဟဿပရိဝါရေ (က)	၂၀
သာဏပဗ္ဗတေ = သာနုဝါသိပဗ္ဗတေ (သိ၊ ဣ)	၁၆၅
သာဏဝါသိတ္ထေရဿ = သာနုဝါသိတ္ထေရဿ (သိ၊ ဣ)	၁၆၄
သာဏဝါသိနိဝါသိကော = သာနုဝါသိနိဝါသိကော (သိ၊ ဣ)	၁၆၆
သာ တံ = တံ အာဟ (သိ၊ က)	၁၃၆
သာတမရုရဝတ္ထုပိယာ = သာဒုမရုရဝတ္ထုပိယာ (က)	၁၆၁
သာတုန္ဒဝသနာ = သာဟုန္ဒဝါသိနော (ဣ) သာဟုန္ဒဝါသိနော (က)	၁၅၉
သာတုန္ဒဝသနာတိ = သာဟုန္ဒဝါသိနောတိ (ဣ)	၁၆၀
သာဓာရဏတော = အာရာဓနတော (သိ) အာဓာရဏတော (ဣ)	၁၆၄
သာဓေတဗ္ဗံ = ပရေန ဒါတဗ္ဗံ (က)	၁၁၇
သာရဇ္ဇမာနာ = လဇ္ဇာယမာနာ (သိ၊ ဣ)	၁၆၅
သာရိပုတ္တဿာဟံ = သာရိပုတ္တတ္ထေရဿာဟံ (သိ၊ ဣ)	၇၆
သိနေဟဗဒ္ဓဟဒယော = သိနေဟေန သောမ္မဟဒယော (သိ)	၁၆၅
သိန္ဓကံ နာမ = သိန္ဓုကံ နာမ (က)	၁၁၉
သီလေသုပေါသထေ = သီလေ ဥပေါသထေ (က)	၂၃၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သုက္ခနဒိ° = ရုက္ခမူလံ (က)	၉၄
သုဂတိ° ဂတာ ဒုဂတိ° ဂတာ ဝါ = သုဂတိယာ ဒုဂတိယာ ဝါ ဂတာ (က)	၂၁၂
သုတွာ = ဒိသွာ (က)	၂၆၆
သုနေတ္တ = သုနိတ (က)	၂၄၆
သုန္ဓရာနိတိ = သုက္ကာနိတိ (က)	၄၂
သုပိနေပိ = သုပိနေနပိ (သီ၊ ဣ)	၁၅၆
သုပ္ပသယော = န သုပ္ပသယော (သီ)	၁၁၀
သုရဋ္ဌသ္မိ° = သုရဋ္ဌသ္မာ (သီ) သုရဋ္ဌမာ (ဣ) သုရဋ္ဌမိ (က)	၂၃၀
သုရာမတ္တေသု = သုရာမဒမတ္တေသု (သီ)	၄၄
သုဝဏ္ဏဘူမိ° အဘိမုခါ = သုဝဏ္ဏဘူမိယာဘိမုခါ (သီ၊ ဣ)	၂၅၄
သုဝတ္ထဝသနော = သုဝတ္ထဝသနောတိ (သီ၊ ဣ)	၁၅၈
သုကရသဏ္ဌာနံ = သုကရမုခသဏ္ဌာနံ (က)	၁၀
သုဒမာဂဓာ = သုဒါပါဠဝါ (က)	၁၁၈
သုရိယုဂ္ဂမနံ = သုရိယသုဂ္ဂမနံ (သီ)	၁၂၀
သုလတော = သုလာဝုတော (သီ)	၂၂၀
သေတဝါလုကသမ္ပရိကိဏ္ဏာ = သေတဝါလုကာဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏာ စ (သီ)	၇၁
သေရီသကပေတဝတ္ထု = သေရီဿကပေတဝတ္ထု (သီ)	၂၂၇
သော = သော လောဘေန ဘယေန စ (သီ)	၁၄၀
သောကပရိဒေဝသမာပန္နော = သောကပရေတော ပရမသောကော (သီ)	၃၇
သောကပရေတော = သောကုပဒ္ဓါတော (က)	၅၇
သောကဝိနောဒနံ = သောကဝိနောဒနတ္ထံ (သီ၊ ဣ)	၃၆
သောကသန္တတ္တဟဒယော = သောကသန္တပ္ပမာနဟဒယော (သီ)	
သောကသန္တတ္တမာနသော (ဣ)	၃၆
သောစသိ = ရောဒသီတိ (က)	၈၉
သောတာပတ္တိဖလဿ = သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ (က)	၃၆
သော ပဋိဿုတွာ = သော တဿာ ပဋိဿုဏိတွာ (သီ၊ ဣ)	၆၄
သော ပန ပမာဒပါဌော = တေ. ပမာဒပါဌာ (က)	၂၃
သောပိ = သော စ (သီ)	၁၉၀
သော မံ အတိစရမာနာယ = ဧဝံ အတိစရမာနာယ (သီ၊ ဣ)	၁၄၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဟ]

ဟန္တဿာဟံ = တဿာဟံ (က)	၄၉
ဟရိစန္ဒနုဿဒေါ = ဘော စန္ဒသူရိယာတိ (က)	၈၇
ဟသိတမဟာဟသိတမုခေ = ဟသိတဝတိ စ ဟသိတမုခိပိ (သိ)	၁၇၄
ဟိမဝန္တတော = ဟိမဝန္တာဝ (က)	၁၃၃
ဟေတ္ထ သန္ဓဿနံ = ဟေတုသန္ဓဿနံ (သိ၊ ဣ)	၂၉
ဟောံတိ = ဟောတိတိ (သိ၊ ဣ)	၁၉၁
() = (ဂန္ဓာ န ဟတ္ထိနိံ ပုရံ) (က)	၁၈၈
() = (သုတော စ ဓမ္မံ သုဂတိံ အက္ခိယ) (သိ၊ ဣ)	၂၂၀

ဂါထာသုစိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
အကမ္မကာမာ အလသာ	၁၅၉
အက္ခောဓနော နိစ္စပသန္ဓ-	
စိတ္တော	၂၀၈
အဓဏ္ဍကာရိ သိက္ခာယ	၂၃၂
အဂ္ဂိဝဏ္ဏော စ နော ဝါတော	၂၅၃
အဂ္ဂိဝဏ္ဏော စ မေ ဝါတော	၁၈၆
အင်္ဂတော အင်္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ	၁၆၀
အင်္ဂီရဿ ဂဟပတိနော	၁၁၆
အစ္ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇော ဟိ ဇီဝေါ	၂၃၁
အစ္ဆေရရူပံ သုဂတဿ ဉာဏံ	၁၈၁
အဇ္ဇေဝ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဥပေဟိ	၂၂၂၊ ၃
အညမညံ ဝဓိတွာန	၅၄
အညာတော ဒေသော ပုရိ-	
သဿ အတ္ထော	၂၀၆-၂၂၂
အဋ္ဌိယာမိ ဟရာယာမိ	၄၅
အဋ္ဌဂီကေန မဂ္ဂေန	၂၃၃
အတ္တနောဟံ အနတ္ထာယ	၁၉၅
အတ္တကာမောသိ မေ	
ယက္ခ	၂၃၃၊ ၂၅၅
အတ္ထိ စ မေ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ	၁၈၈
အတ္ထိ မေ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ	၁၈၆
အထဒ္ဓဿာသိံ သမ္မုဒ္ဓံ	၂၆၇
အထာပရေ ပါဒကုဋ္ဌာရိကာဟိ	၂၁၈
အဒါ အန္ဓဉ္စ ပါနဉ္စ	၁၁၈
အဒါနမတိဒါနဉ္စ	၁၂၁
အဒါသိ မေ အကာသိ မေ	၂၂
အဒ္ဓါ ပဋိညာ မေ တဒါ အဟု	၂၀၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အဒ္ဓါ ဟိ ဒါနံ ဗဟုဓာ ပသတ္ထံ	၂၁၈
အနုဗ္ဗိတော တတော အာဂါ	၅၉
အနာဝဋ္ဌေသု တိတ္ထေသု	၁၈၆၊ ၂၅၃
အနုကမ္မကာ မယံ နာဟေသံ	
ဘန္တေ	၆၃
အနုကမ္မဿ ကာရုဏိကော	၁၆၆
အနေကဘာဂေန ဂုဏေန	
သေယျော	၂၀၅
အန္တလိက္ခသ္မိံ တိဋ္ဌန္တော	၁၉၇
အပရေ ပန သုဂတိမာသမာနာ	၂၀၉
အပိ ယောဇနာနိ ဂစ္ဆာမ	၂၅၃
အပ္ပညာတော ဒိသ္မာပိ န စ	
သုဇာနော	၂၁၃
အဗ္ဗဟိ ဝတ မေ သလ္လံ	၃၉၊ ၉၃၊ ၁၅၄
အဘိက္ကန္တေန	
ဝဏ္ဏေန	၆၅၊ ၇၆၊ ၈၀၊ ၈၆
အဘိဇ္ဇမာနေ ဝါရိမ္ပိ	၁၅၆
အမာနုဿ ပါရိသဇ္ဇာ	၁၉၅
အမိတ္တော မိတ္တဝဏ္ဏေန	၂၅၀
အဗ္ဗပက္ကံ ဒကံ ယာဂု	၂၅၈
အယံ ကုမာရော သိဝထိကာယ	
ဆဒ္ဓိတော	၁၈၁
အယံ ပုရေ မာတရံ ဟိံသတိ	၁၇၈
အယံ သီတောဒိကာ ဂင်္ဂါ	၁၃၃
အယံ သော ဣန္ဒကော ယက္ခော	၁၂၉
အယဉ္စ ခေါဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ	၁၆၊ ၂၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ-အာ]	
အယဉ္ဇ တေ ပေါက္ခရဏီ	
သုရမ္မာ	၂၅၇
အလမေဝ ကာတုံ ကလျာဏံ	၁၁၁
အဝဉ္ဇျာနိ စ ကမ္မာနိ	၁၇၈
အဝိရောဓကရေသု ပါဏီသု	၁၉၀
အံသံဘတံ သာတရူပေန	၂၅၉
အသီတိ သကဋ္ဌဝါဟာနံ	၉၅
အဿဒ္ဓေါ မစ္ဆရီ စာသိ	၉၅
အဟံ တေ သင်္ကယာ မာတာ	၇၃
အဟံ နန္ဒာ နန္ဒိသေန .	၈၄၊ ၈၆
အဟံ ပုရေ ပဗ္ဗဇိတဿ	
ဘိက္ခုနော	၁၃၆
အဟံ ပုရေ သံယမိဿံ	၉၆
အဟံ ဘဒန္တေ ပေတိမ္ပိ	၃၁၊ ၃၄၊
	၆၃၊ ၁၈၆
အဟံ ဘဒန္တေ ပေတောမ္ပိ	၉၅၊ ၂၄၉၊
	၂၆၆
အဟံ မတ္တာ တုဝံ တိဿာ	၇၇၊ ၈၀
အဟံ မနုဿေသု မနုဿ-	
ဘူတာ	၁၇၈
အဟံ ရာဇဂဟေ ရမ္မေ	၁၈၉၊ ၁၉၃၊
	၁၉၇
အဟု အာဝါသိကော မယံ	၂၅၀
အဟု ဣတ္ထိ အဟု ပုရိသော	၁၅၃
အဟု ရာဇာ ဗြဟ္မဒတ္တော	၁၅၀
အဟု မယံ ဒုဝေ ပုတ္တာ	၃၅
အဟော ဝတ ရေ အဟမေဝ	
ဒဇ္ဇံ	၁၂၃
အာစိက္ခ ဘန္တေ ယဒိ အတ္ထိ	
ဟေတု	၂၂၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အာ]	
အာတုမေ ဣတ္ထိဘူတာယ	၁၅၃
အာဒိတ္တံ ဝတ မံ သန္တံ	၃၉၊ ၉၃၊ ၁၅၄
အာယုနာ ယသဿာ စေဝ	၁၂၇
အာလောပဿ ဖလံ ပဿ	၆၆
အာဟိဏ္ဏမာနာ ခဉ္စာမ	၁၆၉
[ဣ]	
ဣဃံ တံ ဂန္ဓာန ပိဋ္ဌိတော	
ဂဏှယျာသိ	၂၄၂
ဣစ္စေဝ မစ္စာ ပရိဒေဝယန္တိ	၅၅
ဣတိ တံ သင်္ခရောန္တေန	၂၆၉
ဣတော အဟံ ဝဿသတာနိ	
ပဉ္စ	၆၃
ဣတော စုတော လိစ္ဆဝိ ဧသ	
ပေါသော	၂၀၅
ဣတ္တရံ ဟိ ခနံ ဧညံ	၅၅
ဣဒံ မမ ဥစ္ဆုဝနံ မဟန္တံ	၂၄၁
ဣဒံ ဝတွာန သောရဋ္ဌော	၂၃၄
ဣဒံ ဝိမာနံ ဝိရဇံ သမေ ဌိတံ	၁၇၃
ဣဒံ ဝေါ ဉ္ဈတိနံ ဟောတု	၂၂
ဣဒဉ္စ တေ အဗ္ဗဝနံ သုရမ္ပံ	၂၅၈
ဣဒဉ္စ သုတွာ ဝစနံ မမေသော	၂၀၅
ဣဒါနိ ဘူတဿ ပိတာ	၇၉
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန	၈၀၊ ၈၆
ဣဓေဝ ကုသလံ ကတွာ	၇
ဣမံ ယက္ခံ ဂဟေတွာန	၁၀၆
ဣမာ စ တေ ပေါက္ခရဏီ	
. သမန္တာ	၁၇၃
ဣမာ စ ပဿ အာယန္တိယော	၁၉၈
ဣမာနိ မေ အဋ္ဌယုဂါသုဘာနိ	၂၁၇

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ဣ]

ဣမေ ပါဒါ ဣဒံ သီသံ ၃၈
ဣသယော ဝါပိ ယေ သန္တာ ၉၁
ဣသိံ သုနေတ္ထမဒ္ဒကိ ၂၄၆
ဣသိံ စ တတ္ထ အာဂစ္ဆိ ၁၅၀

[ဥ]

ဥစ္ဆု တုဝံ ခါဒမာနော ၂၄၁
ပယာတော ၁၂၉
ဥဇ္ဇင်္ဂလေ ယထာ ခေတ္တေ ၈၈
ဥဋ္ဌေဟိ ကဏှ ကိံ သေသိ ၂၂၈
ဥဏှေ မဇ္ဈန္ဒိကေ ကာလေ ၂၄၇-၈
ဥတ္တာနောပိ စ ပစ္စိတ္တ ၄၈၊ ၉၆
ဥဒ္ဓံ စတူဟိ မာသေဟိ ၂၂
ဥန္တမေ ဥဒကံ ဝုဋ္ဌံ ၂၃၃
ဥပေမိ သရဏံ ဗုဒ္ဓံ ၆၆
ဥပ္ပဏှုကိံ ကိသံ ဆာတံ ၇၉
ဥဘိန္ဒံ သမကံ အာသိ ၁၄၄
ဥယျာနဘူမိံ ဂန္ဓာန ၅၈
ဥရဂေါဝ တစံ ဇိဏ္ဏံ

[ဧ]

ဧကေန ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျ ၁၂၂
ဧတံ အစ္ဆာဒယိတွာန ၄၅
ဧတံ တေ ပရလောကသ္မိံ ၁၃၄
ဧတံ မိဇံ ကသိ ခေတ္တံ ၆
ဧတဉ္စ အညဉ္စ လဟုံ ပမုဉ္စ ၂၂၁
ဧတဉ္စ ဘန္တေ အရဟာမ ၂၅၃
ဧတမာဒိနဝံ ဥတွာ ၂၄၄၊ ၂၄၇
ဧတသ္မိံ ပါဒါနိ ပတိဋ္ဌပေတွာ ၂၀၇
ဧတာဒိသံ ဥတ္တမကိစ္ဆပတ္တိံ ၁၈၃၊
၂၀၃

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ဧ-ဩ]

ဧတာဒိသံ ခေါ ကဋ္ဌကံ ၂၄၇
ဧတာဒိသာ သပ္ပုရိသာန ၂၂၄
သေဝနာ ၂၂၃
ဧတာဒိသော လိစ္ဆဝိ အဗ္ဗ-
သက္ကရော ၂၂၃
ဧတေ စ ဒါနာနိ အဒံသု ပုဗ္ဗေ ၅၃
ဧတ္တာဝတာ ဝိသတိရတ္တိမတ္တာ ၂၂၁
ဧဝံ ကရေန္တိ သပ္ပညာ ၃၉၊ ၉၃
ဧဝံ စေ ကဏှ ဇာနာသိ ၉၀
ဧဝံ ဒတွာ ယဇိတွာ စ ၁၂၅
ဧဝံ ဒဒန္တိ ဉ္ဇတိနံ ၂၂၊ ၂၄
ဧဝံဒိဋ္ဌိ ပုရေ အာသိံ ၂၃၁
ဧဝံ သော ခါဒတ'တ္တာနံ ၁၉၅
ဧဝဉ္စ ဓမ္မာနိ သမာစရန္တော ၂၂၃
ဧသော နိသိန္တော ကပိနစ္စနာယံ ၂၁၅
ဩဂါဟေတွာ ဝိသုဒ္ဓါယ ၂၆၉
ဩဗုဏာမိ မဟာဝါကေ ၂၃၃
ဩရံ မေ ဆဟိ မာသေဟိ ၂၃၂
ဩလောကေတွာန သမ္ပုဒ္ဓေါ ၁၂၈

[က]

ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခံ ဒတွာန ၁၂၇
ကတ္ထ ဂစ္ဆာမ ဘဒ္ဒိ ဝေါ ၁၁၁
ကထံ ဟိ ဒါနံ ဒဒမာနော ၁၁၇
ကပ္ပိတကဉ္စ ဥပသင်္ကမိတွာ ၂၂၀-၁
ကပ္ပိတကော နာမ ဣတ္ထိ ဘိက္ခု ၂၁၃
ကံရောတိ ကမ္မံ ဣဓ ဝေဒနီယံ ၁၇၅
ကရောတိ ဘဒ္ဒကံ ကမ္မံ ၂၃၂
ကသ္မိံ ပဒေသေ သမဏံ ဝသန္တံ ၂၁၅
ကဿ ဣဒံ အာဠာဟနံ ၁၅၀
ကာ န အန္တောဝိမာနသ္မိံ ၄၄

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[က]

ကာယေန သညတော အာသိံ ၁၀
 ကာယော တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော ၉
 ကာလေန ပဉ္စ ပုတ္တာနိ ၃၁
 ကာလေန သတ္တ ပုတ္တာနိ ၃၄
 ကာဠိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ ၈၄
 ကိံ ဇာတော ပါပကံ အဿ ၂၄၄
 ကိံ တုမှာကံ ဘောဇနံ ကိံ
 သယာနံ ၅၄
 ကိံ န ဥဗ္ဗတ္တရူပေါ ၃၇၊ ၈၉၊ ၂၆၆
 ကိံ န ကာယေန ဝါစာယ ၃၂၊ ၃၅၊
 ၆၃၊ ၇၇၊ ၈၅၊ ၉၅၊ ၁၃၃၊
 ၁၄၅၊ ၁၈၆၊ ၁၉၃၊ ၁၉၅၊
 ၁၉၇၊ ၂၅၀၊ ၂၅၂၊ ၂၆၇
 ကိံ သီလော ကိံ သမာ-
 စာရော ၁၁၀၊ ၂၃၀
 ကိမိလာယံ ဂဟပတိ ၁၄၆
 ကိဿ ဝတံ ကိံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ ၁၈၂
 ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရော ၁၆၆
 ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိပန္နမ္ဘာ ၂၂၉
 ကုဋ္ဌာဂါရေ စ ပါသာဒေ ၁၆၀၊ ၁၉၃
 ကေစိ တတ္ထ ပပတိတွာ ၁၅၉
 ကေန တေ အင်္ဂုလီ ကုဏာ ၁၁၆
 ကေန တေ တံ ဘိသော
 ဝဏ္ဏော ၆၅၊ ၇၆၊ ၈၀၊ ၈၆
 ကေသာ စဿာ အတိဒိဿာ ၁၃၃
 ကော ဆတ္တိန္ဒတိ ဂန္ဓဉ္စ ၁၁၈
 ကော ဆာတော ကော စ
 တသိတော ၁၁၈
 ကောဋ္ဌိသတသဟဿာနိ ၂၃၂
 ကောသေယျကမ္မလီယာနိ ၁၆၈

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ခ]

ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဿာ ၉၁
 ခိဉ္ဇာယ ယက္ခော ပသဝိတွာ
 ပါပံ ၂၁၈
 ခေတ္တပမာ အရဟန္တာ ၆

[ဂ]

ဂတိ စ ဗန္ဓု စ ပရာယဏဉ္စ ၂၁၉
 ဂန္ဓာန သော ပိဋ္ဌိတော
 အဂ္ဂဟေသိ ၂၄၂
 ဂန္ဓာန ဟတ္ထိနိ ပုရံ ၁၈၆
 ဂါမာ ဂါမံ ဝိစရန္တိ ၁၅၄
 ဂူထကူပတော ဥဂန္ဓာ ၂၄၉
 ဂူထဉ္စ မုတ္တံ ရဟိရဉ္စ ပုဗ္ဗံ ၄၁-၂

[ဃ]

ဃရေန ပါနိယဒါနေန ၁၇၀

[စ]

စက္ကိ စ ဖရဿာ စာသိံ ၇၇၊ ၈၅
 စတဿော ကုဋ္ဌိယော ကတွာ ၇၅
 စတုက္ကဏ္ဍံ စတုဒ္ဓါရံ ၄၈၊ ၉၆၊ ၂၃၂
 စတ္တာရော စ ပဋိပန္နာ ၂၃၃
 စတ္တာရော စ မဟာရာဇေ ၁၆
 စတ္တာရော ဘိက္ခု သံဃတော ၇၉
 စိရံ ဇီဝန္တု နော ဉ္ဇတိ ၂၂
 စိရံ တိဋ္ဌတု လောကသိံ ၂၆၉
 စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ ၁၃၄၊ ၂၂၂-၃
 စုန္ဒဋ္ဌိလံ ဂမိဿာမိ ၁၅၇
 စုလ္လာသိတိ မဟာကပ္ပိနော ၂၃၁
 စောဒိတော ဘာဝိတတ္ထေန ၁၂၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဆ]	
ဆဋ္ဌိတံ ခိပိတံ ခေဠံ	၇၃
ဆာတာ ပမုတ္တိတာ ဘန္တော	၂၅၃
ဆာတော ကိလန္တော စ ပိပါသိ-	
တော စ	၂၄၁
ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနိ	၁၅၂၊ ၁၉၈
ဆဋ္ဌေဝ စတုရာသီတိ	၂၄၆

[ခ-၃]

ဌတုာန သော ဝဿသတံ	
ဇ္ဇဝေ	၁၈၄
ဋယမာနော န ဇာနာတိ	၅၈၊ ၆၀-၁

[တ]

တံ ကိန္တိ ဇာနေယျမဟံ အဝေစ္စ	၂၁၀
တံ တျာဟံ နာရဒ မြူမိ	၁၀
တံ ဒိသွာ သံဝေဂမလတ္ထံ	
ဘန္တေ	၂၁၈
တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒံ ဝေါ	၉၆
တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇ	၂၃၀၊
	၂၃၂-၃
တဉ္စ တေ နှာပယိတွာန	၄၆
တဉ္စ ဒိသွာန အစ္ဆေရံ	၁၉၈
တဉ္စ ဒိသွာ မဟာမတ္တော	၁၅၇
တတော ဥဒ္ဓဿယိ ဘာတာ	၁၆၈
တဟော စ ကာလေ	
ဂိဟိကိစ္စာနိ ကတွာ	၂၁၇
တတော စ ရာဇာ နိပတိတွာ	
တာဝဒေ	၁၀၂
တတော တေ ကဏ္ဍမုဏ္ဍော	
သုနခေါ	၁၄၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[တ]	
တတော တံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂီ	၁၄၄
တတော ပံသုံ ဂဟေတွာန	၇၈
တတော ဗဟုတရာ ဘန္တေ	၆၇
တတော မေ ဒါနံ ဒေတု	၁၈၆-၈
တတော မေ သာမိကော	
ကုဒ္ဓေါ	၃၅
တတော ရတျာ ဝိဝဿာနေ	၁၉၃
တတော သတ္ထံ ဂဟေတွာန	၁၉၇
တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ	၄၆၊ ၆၅၊
	၇၅၊ ၈၀၊ ၈၆
တတော သုဝတ္ထဝသနော	၁၅၇
တတော ဟိ သာ ဒါနမဒါ	၁၈၈
တတော ဟိ သော	
အာစမယိတွာ လိစ္ဆဝိ	၂၁၉
တတော ဟိ သော နိဝတ္တိတွာ	၁၁၈
တတ္ထ ယာစနကာ ယန္တိ	၁၁၁
တတ္ထ ယာစနကေ ဒိသွာ	၁၁၆
တတ္ထ နှတွာ ပိပိတွာ စ	၁၆၉
တတ္ထာဟံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ	၄၈၊ ၉၆၊ ၂၃၂
တတ္ထာဟံ ပရိသံ ဂန္တော	၁၉၅
တထာတိ ဝတွာ အဂမာသိ	
တတ္ထ	၁၀၂၊ ၂၁၇
တထာဟံ ကဿာမိ ဂန္တော	
ဇ္ဇဒါနိ	၂၁၅
တထေဝ ဒါနံ ဗဟုကံ	၁၂၉
တထေဝ သီလဝန္တေသု	၁၂၉
တဒဿာ မာတာ ကုပိတာ	၃၅
တဒေ'ဝ မံ တံ အဝစ	၇၉
တပွေဟိ အန္တပါနေန	၈၅
တမဒ္ဓဿ စန္ဒနဿရလိတ္ထံ	၂၁၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈]	
တမဒ္ဒဿ ဒေဝမနုဿ-	
ပူဇိတော	၁၈၁
တမဝေါစ ရာဇာ 'အနုဘဝိ-	
ယာန တမ္ပိ	၁၀၁
တမေနမဝေါစ ဥပသင်္က-	
မိတ္တာ	၂၁၇၊ ၂၁၉
တမေဝ ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတ္တာ	၂၂၀
တယိဒံ တယာ နာရဒ	
သမံ ဒိဋ္ဌိ	၁၄၊ ၁၉၅
တဝ 'ဂန္ဓဉ္စ မာလဉ္စ	၇၈
တဝ ဒိန္ဓေန ဒါနေန	၈၀၊ ၈၆
တဿ အတ္ထံ ပကာသေတုံ	၂၆၉
တဿ အယောမယာ ဘူမိ	၄၈၊ ၉၆
	၂၃၂
တဿ အာဠာဟနံ ဂန္ဓာ	၁၅၀
တဿ ဣဒံ အာဠာဟနံ	၁၅၁
တဿ ကမ္မဿ .	
ကုသလဿ ၄၇၊ ၁၉၀-၁၊ ၁၉၄	
တဿ ကမ္မဿ ဖရုသဿ	၂၄၆
တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ	၁၄၇
တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန	၃၂၊ ၄၅၊
	၁၇၈
တဿ 'တံ ဝစနံ သုတွာ	၈၉၊ ၁၅၄
တဿ တုဝံ ဧကယုဂံ	
ဒုဝေ ဝါ	၂၁၄
တဿ ဘာတာ ဝိတရိတွာ	၁၆၆
တဿ မာတာ ပိတာ	
ဘာတာ	၁၆၆
တဿ မေ သဟာယော	
သုဟဒယော	၁၉၀၊ ၁၉၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈]	
တ'ဿ ဝတံ တံ ပန	
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၈၄
တဿ သမ္မာဝလမ္ဘိတွာ	၁
တဿာ ဤာ'ဇာနမာနာယ	၇၈
တဿာ ဒွေမာသိကော ဂဗ္ဘော	၃၂
တဿာ မေ ပေက္ခမာနာယ	၇၈
တဿာယံ မေ ဘရိယာ စ	၁၉၇
တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ	၁၉၀၊ ၁၉၃၊
	၂၅၀
တဿေဝ ကမ္မဿ	
ဝိပါကမန္တယာ	၁၃၆
တဿေဝါဟံ ပါပကမ္မဿ	၂၅၀
တာဝတိ'သေ ယဒါ ဗုဒ္ဓေါ	၁၂၈
တာဝ မဟဒ္ဒနဿာပိ	၉၅
တာဟံ ဒေဝ နမဿာမိ	၁၄၇
တိဏေန တေလမ္ပိ န တုံ	
အဒါသိ	၂၁၈
တိရောကုဇေသု တိဋ္ဌန္တိ	၂၁
တိသဟဿာနိ သူဒါ ဟိ	၁၂၅
တုန္နဝါယော ပုရေ အာသိ'	၁၁၁
တုမှေ ပန မုဂ္ဂရဟတ္ထပါဏိနော	၅၂
တုဝဉ္စ မေ လိစ္ဆဝိ ဧကဒေသံ	၂၁၉
တေ အညမညံ အကရိမှ	
သက္ခိ'	၂၂၀
တေ ခုပ္ပိပါသူပဂတာ ပရတ္ထ	၅၅
တေ သရာ တာ စ	
ဒါသိယော	၇၉၊ ၁၅၉
တေ စ တတ္ထ ဝိယာကံသု	၁၅၀
တေ စ တတ္ထေဝ ပတိတာ	၂၅၃
တေ စုတာ စ မနုဿတ္တာ	၂၄၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈]	
တေ ဒုဂ္ဂတာ သူစိကဋ္ဌာ	၁၆၆
တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ	၁၁၁
တေန ပါယာသိ	
သောရဋ္ဌော	၂၂၉
တေန မေ အင်္ဂုလီ ကုဏာ	၁၁၆-၇
တေ မယံ ပရိဒဟာမ	၁၆၉
တေသံ သဟဗျကာမာနံ	၁၆၀
တေ ဟိ နှန ဣတော ဂန္ဓာ	၂၅၃
တွဉ္စ ဒေဝ ဗဟုကာရော	၁၄၇
[၉]	
ထဏှိလေ ပတ္တံ ဘိဒ္ဓိတွာ	၂၄၆
ထာလကဿ စ ပါနီယံ	၆၇
ထေရော ကရဏံ ပူရေတွာ	၁၆၉
ထေရော စရိတွာ ပိဏ္ဍာယ	၁၆၈
ထေရော စာမနသိကတွာ	၁၆၆
ထေရော ပဏ္ဍကုဋိံ ကတွာ	၁၆၉
ထေရော သင်္ကာရကုဋ္ဌမှာ	၁၆၈
ထေရော သဗ္ဗေဝ တေ အာဟ	၁၆၈
ထေရော သိပါဋိကံ လဒ္ဓါ	၁၆၉
[၁၀]	
ဒတွာ အနွာဒိသိ ထေရော	၁၆၈
ဒဒတော မေ န ဒီယေထ	၁၂၀
ဒဒန္တာနံ ကရောန္တာနံ	၂၃၀
ဒဒ္ဓလ္လမာနာ အာဘေန္တိ	၁၆၉
ဒဒ္ဓလ္လမာနာ ယသသာ	
ယသသိနီ	၁၇၃
ဒန္တော ဒန္တေဟိ သဟ ပုရာဏဇ-	
ဋီလေဟိ (ဝိ ၃-၄၈)	၂၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၁၁]	
ဒသသု လောကဓာတုသု	၁၂၈
ဒသဟိ ဌာနေဟိ အင်္ဂုရံ	၁၂၇
ဒဿာမန္တဉ္စ ပါနဉ္စ	၁၁၂၊ ၁၁၈
ဒိဋ္ဌာ တယာ နိရယာ	
တိရစ္ဆာနယောနိ	၂၅၅
ဒိဋ္ဌာ မယာ အကတေန	
သာဓုနာ	၁၃၉
ဒိဋ္ဌာ မယာ နိရယာ	
တိရစ္ဆာနယောနိ	၂၅၅
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဗါသံသော	၂၄၇
ဒိဗ္ဗံ သုဘံ ဓာရေသိ ဝဏ္ဏဓာတုံ	၁၃
ဒိဝါဝိဟာရဂတံ ဘိက္ခု	၁၃၂
ဒိဿာ စ တံ အာလပိဿံ	
ဘဒန္တေ	၂၂၀
ဒိဿာ စ သုတွာ	
အဘိသဒ္ဓဟဿု	၂၁၁
ဒိဿာန ပေတံ ပုနဒေဝ အာဂတံ	၁၀၂
ဒုဇ္ဇိဝိတမဇိဝိမှ	၂၆၃
ဒုရတောဝ သမဏာ	
ဗြာဟ္မဏာ စ	၂၁၇
ဒုရေ ဧကေ ပဓာဝိတွာ	၁၅၉
ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗေ	၂၃၀
ဒေဟိ ပုတ္တက မေ ဒါနံ	၇၃
ဒွယဇ္ဇ ကမ္မာနံ ဝိပါကမာဟု	၂၁၁
ဒွါသိတိ ဗုဒ္ဓတောဂဏှိ	
(ခု ၂-၃၄၇)	၃
ဓမ္မေန တေ ကာပုရိသ	၁၁၇၊ ၂၆၈
ဓိတာ စ တေ မယာ ဒိဋ္ဌာ	၁၈၈
ဓိတာ စ မယံ လပတေ	
အဘိက္ခဏံ	၁၀၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
န အန္တလိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ	၉၈
န ဩဂ္ဂတတ္တဿ ဘဝန္တိ မိတ္တာ	၂၀၃
န ကိရ တံ အဒါ ဒါနံ	၁၁၁
န ကောစိ ဒေဝေါ ဝဏ္ဏေန	၁၂၈
နဂရံ အတ္ထိ ပဏ္ဏာနံ	၉၅
နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါမိ	၇၉
နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ	၃၀၊ ၃၄၊ ၆၃၊ ၇၃၊ ၇၇၊ ၁၈၆၊
နဂ္ဂေါ ကိဿော ပဗ္ဗဇိတောသိ	
ဘန္တေ	၁၀၀
နဂ္ဂေါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ	၉၄
နစ္စံ ဂိတံ ရတိံ ခိန္နံ	၂၄၆
နတ္ထိ အန္တော ကုတော	
အန္တော	၂၆၃
နတ္ထိ ဒါနဖလံ-နာမ	၂၃၁
နတ္ထိ မာတာ ပိတာ ဘာတာ	၂၃၁
နဒ္ဓိ ဥပေမ တသိတာ	၁၈၆၊ ၂၅၃
န မ'တ္ထိ ကမ္မာနိ သယံကတာနိ	၂၁၂
န မနုဿေသု ဤဒိသာ	၁၄၄၊ ၁၆၉
န မန္တာ မူလဘေသဇ္ဇော	၉၁
န ယံ လဗ္ဘာ မနုဿေန	၉၀
န ယိဒိ အကတပုညာနံ	၁၆၀
နယိမသံ ရက္ခံ ဝိဒဟိံသု ကေစိ	၁၈၁
နရနာရိပုရက္ခတော ယုဝါ	၁၈၉
နဝါနိ ဝတ္ထာနိ သုဘာနိ စေဝ	၄၁
န သဗ္ဗဝိတ္တာနိ ပရေ ပဝေဇ္ဇေ	၁၂၁
န ဟိ အန္တေန ပါနေန	၃၇
န ဟိ တတ္ထ ကသိ အတ္ထိ	၂၂
န ဟိ ရုက္ခံ ဝါသောကောဝါ	၁၆၊ ၂၂
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏာ	၁၄၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
နာနာရက္ခေဟိ သဉ္ဇန္တာ	၁၄၄
နာမိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော	၁၁၀၊ ၂၃၀
နာယျကဿ ဟတ္ထပါဒါ	၃၈
နာဝါယ တိဋ္ဌမာနာယ	၁၅၇
နာဟံ ဒေဝေန ဝါ	
မနုဿေန ဝါ	၁၁၀
နာဟံ ပဇာနာမိ	
အသယုသာဟိနော	၁၁၁
နာဟ'မေတေ သဿေ ဣဇ္ဈေ	၉၀
နိဂြောဓော သော မဟာရာဇ	၂၂၉
နိယျာဒယိံသု ထေရဿ	၁၆၈
နိဝေသနဉ္စ မေ အာသိ	၁၁၁
နိဟိနတ္တော သဗ္ဗဘောဂေဟိ	
ကိဇ္ဈော	၂၀၃
နော စေတ္ထ ကမ္မာနိ ကရေယျံ	
မစ္စာ	၂၁၁

[ဝ]

ပကာသယန္တိ ဗုဒ္ဓါနံ	၁
ပဂ္ဂယ ဒက္ခိဏံ ဗာဟံ	၁၁၁
ပစ္စက္ခတော ဝိဘာဝေန္တိ	၂၆၉
ပစ္စေမိ ဘန္တေ ယံ တံ ဝဒေသိ	၂၁၈
ပဉ္စ ဒါသိသတာ တုယံ	၁၄၄
ပဉ္စပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ	၉၅၊ ၁၃၃
ပရိဉ္စယတိ ဓူမာယတိ	၃၁၊ ၃၅
ပလ္လင်္ကာ ဗဟုကာ တုယံ	၁၄၄
ပဿာနဘာဝံ အပရိမိတံ	
.မမယိဒိ	၁၀၂
ပဟူတံ အန္တပါနမိ	၁၅၉
ပဟူတေ အန္တပါနမိ	၂၁

ပဌမပါဒါ

ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[ဝ]

ပါဏာတိပါတာ ဝိရမဿု	
ဒိပ္ပံ	၂၂၂၊ ၂၃၃
ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမိ	
ဒိပ္ပံ	၂၂၃၊ ၂၃၃
ပါဏိ တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော	၁၁၀
ပါဏိမတ္တဿ စောဠဿ	၆၇
ပိဝိတွာ ရာဇာ ပါနီယံ	၂၃၀
ပုစ္ဆာမိ တံ ဒေဝိ	
မဟာနုဘာဝေ ၆၅၊ ၇၆၊ ၈၀၊ ၈၆	
ပုတ္တော မေ ဥတ္တရောနာမ	၁၃၃
ပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဍိ ရမိတံ ဝိမာနံ	၁၃၆
ပုဗ္ဗလောဟိတံ ဘက္ခာမိ	၇၃
ပုဗ္ဗေ ကတာနံ ကမ္မာနံ	၂၄၆
ပုဗ္ဗေ စ ကတကလျာဏာ	၁၆၀
ပုဗ္ဗေဝ ဒါနာ သုမနော	၁၂၃
ပုရတောဝ ယော ဂစ္ဆတိ	
ကုဉ္ဇရေန	၅၃
ပုရတောဝ သေတေန ပလေတိ	
ဟတ္ထိနာ	၅၂
ပုရိသော စ ဒေဝဝဏ္ဏီ	၂၃၀
ပုရေ တုဝံ ကမ္မမကာသိ	
အတ္တနာ	၂၄၁
ပူရံ ပါနီယသရကံ	၂၃၂
ပေတဝတ္ထုတိ နာမေန	၁
ပေတေဟိ စ ကတံ ကမ္မံ	၁

[ဗ]

ဗဟံ ဗဟူနံ ပါဒါသိ	၁၂၅
ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ	၂၄၇
ဗဟူ မာသေ စ ပက္ခေ စ	၁၂၅

ပဌမပါဒါ

ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[ဃ]

ဗဟူသု ဝတ သန္တေသု	၂၄၄
ဗာရာဏသီ နဂရံ ဒူရယုဋ္ဌံ	၁၀၀
ဗုဒ္ဓဉ္စ သံဃံ ပရိဝိသိယာန ရာဇ	၁၀၂
ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ	၁၈၀၊ ၁၈၄

[ဎ]

ဘရိယာ မမေသာ အဟုဘဒန္တေ	၄၂
ဘာဝိတတ္တာ အရဟန္တာ	၉၁
ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နော	၂၃၂
ဘိက္ခုနော စရမာနဿ	၁၄၇
ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နော	၈၅၊ ၂၂၃
ဘိက္ခုနံ အာလောပံ ဒတွာ	၆၆
ဘိက္ခုပိ သီလသမ္ပန္နော	၂၂၂
ဘုတ္တာ အမာနုဿ ကာမာ	၁၄၈
ဘုဿာနိ ဧကော သာယိ	
ပုနာပရော	၁၇၇
ဘေသဇ္ဇဟာရီ ဥဘယော	၇၈

[မ]

မတ္တေယျာ ဟောထ ပေတ္တေယျာ	၉၆
မယံ ပုဗ္ဗေ ပါပဓမ္မာ	၁၅၉
မယံ ဘဒန္တေ ပေတမှာ	၂၅၂
မယံ ဘောဂေ သံဟရိမှာ	၂၆၁
မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ	၉၁
မဟာကာရုဏိကံ နာထံ	၁
မဟာဒါနံ တယာ ဒိန္နံ	၁၂၈
မဟာနုဘာဝေါသိ တုဝံ	၁၉၅
မာ အက္ခဏေ ပဗ္ဗဇိတံ ဥပါဂမိ	၂၁၆
မာကာသိ ပါပကံ ကမ္မံ	၁၉၀၊ ၁၉၃
မာတာ ပိတာ စ တေ ဘန္တေ	၁၆၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[မ]	
မာတုယာ ဝစနံ သုတွာ	၇၅
မာလီ ကိရိဋ္ဌိ ကာယူရိ	၁၉၅
မိတာနိ သုခဒုက္ခာနိ	၂၃၁
မုသာဝါဒေန ဆာဒေမိ	၁၇၈
မေတ္တစိတ္တံ အာဘာဝေတွာ	၁၅၄
[ယ]	
ယံ ကထာဝတ္ထုကုသလာ	၂၆၉
ယံ ဂိဇ္ဈဟံ စက္ခုနာ	
ယသိဿာမိ	၂၀၇
ယံ ကိဇ္ဈာရမ္ပဏံ ကတွာ	၁၅
ယံ တံ မယံ အကာမာယ	၁၃၄
ယံ ဒဒါတိ န တံ ဟောတိ	၂၆၀
ယံ ဘဒန္တေ ဟဒန္တ'ညေ	၂၅၁
ယတ္ထ တုဝံ ဝါညူပဂတာ	၁၄၄
ယထာ ဂါမတော နိက္ခမ္ပ	၂၃၁
ယထာ ဂေဟတော နိက္ခမ္ပ	၂၃၁
ယထာပိ ဒါရကော စန္ဒိ	၆၀
ယထာပိ မြဟေ ဥဒကုဗ္ဗေ	၆၁
ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ	၁၂၉
ယထာဗလံ ကရိဿာမိ	၂
ယထာ ဝါရိဝဟာ ပူရာ	၂၂
ယထာ သုတ္တုဒုဋ္ဌေ ခိတ္တေ	၂၃၁
ယသဉ္စ ကိတ္တိဉ္စ ဓမ္မေ ဌိတာနံ	၂၀၈
ယသ္မာ စ ကမ္မာနိ ကရေန္တိ	
မစ္စာ	၂၁၁
ယဿ အတ္တာယ ဂစ္ဆာမ	၁၀၆
ယဿ ဧတာဒိဿာ ဟောန္တိ	၉၃
ယဿ ယာစနကေ ဒိသွာ	၁၂၃
ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ	၁၀၇-၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ-ရ]	
ယဿေကရတ္တိမ္ပိ ဃရေ	
ဝဿေယျ	၁၀၈
ယာ တတ္ထ ပရမတ္တာနံ	၂၆၉
ယာနိ ယာနိ နိဟိနာနိ	၁၅၉
ယာဝတာ နန္ဒရာဇဿ	၁၆၈
ယာ သာ စ ပစ္ဆာ သိဝိကာယ	
နိယတိ	၅၃
ယေ စ ခေါ ထူပပူဇာယ	၁၉၈
ယေ စ တေ သတတာန-	
ယောဂိနော	၁၉၀၊ ၁၉၄
ယေ ဉာတကာ ဒိဋ္ဌသုတာ	
သုဟဇ္ဇာ	၂၀၂
ယေ တေ ဧဝံ ပဇာနန္တိ	၅၅
ယေ တေ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တာ	၂၆၉
ယေ ဒုဋ္ဌသင်္ကပ္ပမနာ မနုဿာ	၂၀၉
ယေ မန္တိ ပရိဝတ္တေန္တိ	၉၁
ယော အပ္ပဒုဋ္ဌဿ နရဿ	
ဒုဿတိ	၁၀၉
ယော ကိဋ္ဌမာနော ပကရေတိ	
ပါပံ	၂၀၉
ယောဇနာနိ ဒသ ခွေ စ	၁၂၈
ယောပိ ဟနေယျ ပုရိသံ	၂၃၁
ယော ပုဗ္ဗေ ကတကာလျာဏော	၁၀၈
ယော ရာဇာ စူဠနိပုတ္တော	၁၅၂
ယော သံယမော သော	
ဝိနာသော	၉၅
ယော သော ဒါနမဒါ ဘန္တေ	၁၁၁
ယော သော မဇ္ဈေ အဿတရိ-	
ရထေန	၅၃
ရာဇာ ပိဂ်လကော နာမ	၂၂၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဝ]		[သ]	
ဝဏိကာနဉ္စ ယံ သာန	၇၃	သစေ တုဝံ အဿဒွေါ	
ဝဏ္ဏော စ တေ ကနကဿ		ဘဝိဿသိ	၂၁၉
သန္ဓိဘော	၁၇၃	သစေ ပန တံ ဘဝိဿသိ ဓမ္မ-	
ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ		ဂါရဝေါ	၂၂၀
ပဘာသတိ	၂၀၈	သစေ ရောဒေ ကိသာ အဿံ	၆၀
ဝန္ဓနာဇနိတံ ပုညံ	၁	သစေ သ ဓမ္မာနိ သမာစရေယျ၊	၂၂၂
ဝန္ဓာမိ တံ အယျ ပသန္ဓစိတ္တာ	၆၄	သစ္စပုဂ္ဂိုညာ တဝ မေ'သာ	
ဝဿာနိ သတသဟဿာနိ	၂၃၂	ဟောတု	၂၀၇
ဝါမတော မံ တံ ပစ္စေသိ	၇၉	သဉ္ဇိ ကုဋသဟဿာနိ	၂၆၇
ဝိဿာတော စာဟံ ပရိပတာမိ		သဉ္ဇိ ပုရိသသဟဿာနိ	၁၂၅
ဆမာယံ	၂၄၁	သဉ္ဇိ ဝဿသဟဿာနိ	၂၆၃
ဝိစေယျ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ	၁၃၀	သဉ္ဇိ ဝါဟသဟဿာနိ	၁၂၅
ဝိစေယျ ဒါနံ သုဂတပ္ပသဋ္ဌံ	၁၃၀	သတ္တ တုဝံ ဝဿသတာ	
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ	၁	ဣဓာဂတာ	၁၃၇
ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿ	၉၅၊ ၂၃၀	သတ္တေဝ ဝဿာနိ ဣဓာဂတာယ	
ဝိပုလော စ မဟဉ္စါ စ	၆၇	မေ	၁၃၈
ဝေဇယန္တေ စ ပါသာဒေ	၁၆၀	သန္တိ အညေပိ သသကာ	၈၉
ဝေဏီ ဝါ အဝညာ ဟောန္တိ	၁၅၉	သန္တော ဝိရူမော အနီသော	
ဝေသာလိယာ နဂရဿ မဇ္ဈေ	၂၀၈	နိရာသော	၂၁၃
ဝေသာလီ နာမ နဂရတ္ထိ ဝဇ္ဇိနံ	၂၀၂	သန္တိဋ္ဌိကံ ကမ္မံ ဧဝံ ပဿထ	၂၅၉
ဝေဠုရိယထမ္ဘံ ရုစိရံ ပဘဿရံ	၁၇၃	သပတိ မေ ဂဗ္ဘိနိ အာသိ	၃၂
[သ]		သပဒါနံ စရမာနော	၂၃၂
သံဝိဂ္ဂေါ ရာဇာ သောရဋ္ဌော	၂၂၉	သဗ္ဗံ အဟမ္ဘိ ဇာနာမိ	၇၇-၉
သက္ကော စေ တေ ဝရံ ဒဇ္ဇော	၁၂၀	သဗ္ဗေဝါဟေသုံ ရာဇာနော	၁၅၂
သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇော	၁၂၀	သဗ္ဗေသံ အနုပုဗ္ဗေန	၁၅၂
သဒိလော ဝဒညူ သုဝစော		သမဏော အဟံ ပါပေါ'တိ-	
သုမုခေါ	၂၁၃	ဒုဋ္ဌဝါစော	၁၄
သစာဟံ တံ အတိစရာမိ	၁၄၇	သမတုလျာနိ ဘူတာနိ	၂၃၁
သစာဟံ ဘန္တေ ဂင်္ဂါယ	၁၃၃	သမနန္တရာနုဒ္ဓိဋ္ဌေ	၄၆၊ ၆၅၊ ၇၅၊ ၇၉၊
သစေ တံ ပါပကံ ကမ္မံ	၉၆	ဂ၆၊ ၁၆၈-၇၀၊ ၂၃၃	

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သမ္ပတ္တာ ပရိနိဋ္ဌာနံ	၂၆၉
သမ္ပတ္တာ ရဇနိယေသု	၂၄၄
သမ္မာ ဝဿတု ကာလေန	၂၇၀
သဟာယာနံ တိတ္ထသ္မိံ	
နာယန္တာနံ	၂၀၉
သဟာယာနံ သမယော အာသိ ဂုဂ	
သာ စ ပဗ္ဗဇိတာ သန္တာ	၁၅၄
သာတုန္ဒဝသနာ ဧကေ	၁၅၉
သာမူတိ သာ ပဋိဿုတွာ	၇၉
သာမူတိ သော တဿာ	
ပဋိဿုဏိတွာ	၁၇၅
သာမူတိ သော ပဋိဿုတွာ	၆၄၊
	၈၅၊ ၁၈၈
သာ မံ တတ္ထ သမာဒပေသိ	၁၈၈
သာမိနော ဣမ ဟုတွာန	၂၄၄
သာရထိံ အာမန္တယိ ရဇာ	၂၂၉
သလိတ္တကပ္ပဟာရေန	၂၆၇
သာလောဟိတော ဒေသ	
အဟောသိ မယံ	၂၀၄
သာဝတ္ထိ နာမ နဂရံ	၂၄၄
သာဟံ အဗ္ဗုဋ္ဌသလ္လာသ္မိ	၁၅၄
သာဟံ ဃောရဉ္စ သပထံ	၃၂၊
	၃၅၊ ၁၄၆
သာဟံ ပဒုဋ္ဌမနသာ	၃၅
သာဟံ ရမာမိ ကိဋ္ဌာမိ	၆၇
သိယာ န ခေါ ကာရဏံ	
ကိဉ္စိ ယက္ခ	၂၁၃
သီတောဒိကာ သုပ္ပတိတ္တာ	၁၆၉
သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော	၁
သီသံ နှံတာ တုဝံ အာသိ	၇၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သုခံ အကတပုညာနံ	၁၆၀
သုခံ သုပတိ အင်္ဂုရော	၁၁၉
သုစိတ္တရူပံ ရုစိရံ	၄၇
သုဏန္တ၊ ဘောန္တော မမ	
ဧကဝါကျံ	၂၂၁
သုနခါပိမဿ ပလိဟိံ သုပါဒေ ဘဂဝ	
သုရဋ္ဌသ္မိံ အဟံ ဒေဝ	၂၃၀
သုရတိံ သမ္ပဝါယန္တိ	၁၄၄
သုဝိသုဒ္ဓိ အသံကိဏ္ဍံ	၂
သုလာဝုတော စ အရောဂေါ	
ဟုတွာ	၂၂၃
သုလာဝုတော ပုရိသော	
လုဒ္ဒကဓမ္မော	၂၂၁
သေတေန အသေန	
အလင်္ကတေန	၂၀၈
သေတောဒကာ သုပ္ပတိတ္တာ	၆၇
သေယျာ နိသဇ္ဇာ	
နယိမဿ အတ္ထိ	၂၀၂
သော စ တံ အဘဏန္တံ အယာစိ	၂၄၂
သော ဉ္ဈတိဓမ္မော စ အယံ	
နိဒဿိတော	၂၂
သောဏ္ဍသောပါနဖလကာ	၁၄၄
သော တံ ဂဟေတွာန ပဿယ	
ဗာဟာယံ	၁၃၈
သော တံ ဒိသွာ အတ္တမနော	
ဥဒဂ္ဂေါ	၂၁၉
သော တံ ပဇေသံ	
ဥပသင်္ကမိတွာ	၂၁၇၊ ၂၂၁
သော တံ ဝိတက္ကံ	
ပဝိနောဒ္ဓယိတွာ	၁၈၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သော တတ္ထ ဗဟုပဿာနိ	၂၄၇
သော တတ္ထ ရဟဿံ	
သမုလ္လပိတွာ	၂၂၀
သော နုန မရုရံ ဉ္ဇတိ	၉၀
သော ပူဇိတော အတိဝိယ	
သောဘမာနော	၁၀၂
သော မံ အတိစရမာနာယ	၁၄၆
သော မံ ပုန	
ဘူရိသုမေဓသော	၁၉၀၊ ၁၉၃
သော မောစိတော ဂန္ဓာ	
မယာ ဣဒါနိ	၂၂၁
သောဝဏ္ဏမယံ မဏိမယံ	၈၉
သော သုစိကာယ	
ကိလမိတော တေဟိ	၁၈၀
သောဟံ နုန ဣတော	
ဂန္ဓာ	၁၉၈၊ ၂၆၃
သော ဟိ နုန ဣတော	
ဂန္ဓာ	၁၁၂၊ ၁၁၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ	၁၂၅
သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ	၂၃၀
သွာဟံ အကတကလျာဏော	၉၅
သွာဟံ အဗ္ဗုဠသလ္လောသ္မိ	၃၉၊ ၉၃
သွာဟံ ဒိဝါ ဟနိတွာ	
ပါဏိနော	၁၉၀၊ ၁၉၃
[ဟ]	
ဟံသာ စိမေ ဒဿနိယာ	
မနောရမာ	၁၇၃
ဟညာမိ ခဇ္ဇာမိ စ ဝါယမာမိ	၂၄၁
ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ သမာရယု	၂၂၉
ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော	
ဩရယု	၂၃၀၊ ၂၄၆
ဟတ္ထေန ဟတ္ထေ တေ	
ဒိန္နံ	၄၅၊ ၈၅
ဟန္တ ကိံ ဝါ ဟျာဟံ ဒမ္မိ	၇၉
ဟန္တ၊ ဣရိယံ ဒဒါမိ တေ	၄၅၊ ၈၅

